

Zbrana dela dr. Karla Petriča

Poezija in proza

Avtor: Karl Petrič

Zbrana dela dr. Karla Petriča

Poezija in proza

Avtor: Karl Petrič

Žalec, 2025

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 230151171
ISBN 978-961-91595-4-5 (PDF)

Okvirno kazalo vsebine

Kaskader spomina : pesmi in kratka proza	3
Skozi pajčolan : pesmi in kratka proza	72
Notranji odmevi : pesmi	122
Semafor mišljenja : interdisciplinarna poezija	197
Giljotina pravice : kratka proza in igre	230
Kompas usode : roman	281
Čudaki 21. stoletja : kratke zgodbe	379

Pesmi in kratka proza

Kaskader spomina

Celje, 1993

Na zabavi z dekletom „R.“ (1985)

V očeh nekega starca je prav pošteno zaskalelo. Obribal si je očesni votlini, se dvakrat popraskal pod pazduho in si čez spalno obleko položil odejo mehikanskega značaja.

Ves poten in prežet z obilnim zajtrkom je dvignil telefonsko slušalko. Nenadoma se ga je lotilo spoznanje, da se njegova desna roka prav nič več ne oprijemlje le-te, marveč je zatonila v nič, kot da ni bila nikoli prisotna v njegovem življenju. Njegova napol skrčena roka je betežno obstala v zraku. Ves začuden se je nenadoma zagledal v ogledalu. Že dolgo je tega, odkar je imel v svoji sobi takšno zrcalo. Ko se je začel starati, ga je enostavno zavrgel, zavrgel ga je pa zato, ker je dan za dnem, ko se je zagledal vanj, doživljal srhljivke. Toda sedaj je zagledal nekega povsem neznanega, še kar mladostnega človeka, katerega okras je bila prekrasna večerna obleka iz črne svile. Le kravata je morda ob sunkovitih gibih malce nerodno poplesavala okoli oprsja.

Voden od neznanih sil je brez obotavljanja odprl stanovanjska vrata. Prispel je v hodnik, kjer je vladala grozljiva temačnost. Prižgal je luč. Sledilo je novo presenečenje, saj tega hodnika ni poznal. Bolj iz radovednosti kot iz strahu je raziskoval števec za potrošnjo električnega toka, nakar se je zastrmel v tuja stanovanjska vrata, njemu povsem neznano konstrukcijo. Luč v hodniku je odmrila in spet je zavladala pravcata tema. Ne oziraje se na to, je prav panično tekkel po stopnicah navzdol, dokler ni prispel na cesto, ki je pa tudi bila mrko grozljiva in pravzaprav izumrla. Nenadoma je sunkovito otrpnil. Neka sključena postava ga je bila pozdravila in mu poleg tega nesramno pomolila roke v pozdrav. Bolj iz presenečenja kot iz vljudnosti ali prijateljskih čustev je pritisnil svojo dlan ob njegovo. Bila je topla in od nje je žarela neomajna zvestoba.

„Torej pojdiva !“ je rekel.

Ves zmeden od tega nagovora je bedasto prikimal. Mnogo, mnogo besed sta si izmenjavala in vibracije le-teh so se pogoltno širile skozi noč. Brez odvečnega razmišljanja sta prispela pred neko vilo z imenom Aleja iskanja. Stopila sta v njeno notranjost in njemu je bilo prav toplo ob spoznavanju tako prijetnega lokala. Prisedla sta k neki mizi. Vsi ljudje so bili dobrohotni, igrivi, a vseeno je obdržal distanco do njih in zazdelo se mu je, da jo drži tudi do samega sebe.

Neka šegava mladenka ga je ogovorila in ga z lepo zvenečim glasom opomnila, da naj bo bolj sproščen, vendar on ni izdaval ničesar v orambo, nakar je od zagledanosti presunjeno obsedel. Nevsiljivo je položil svojo zdaj toplo dlan na njen hrbet in s to kretnjo dodal dva kratka, a razločna stavka, ki sta bila vodena iz dna duše, ki je sposobna noro ljubiti in zato tudi umreti. Omizje se je

spodbudno zasmejal in tudi ona je zapadla v krčevit presenetljiv smeh. Njene vlažne purpurne ustnice so ga klicale in njene zelene rjave oči so ga sedaj s kančkom materinstva in romantične ljubezni potrepljale po vsem telesu. Njena črna pričeska je pod vplivom bližnjega ventilatorja svobodno zaplahutala po zraku. Škrlatno rdeči cvet v njenih lasih je zavladal v tem imenitnem prostoru. Z zmesjo nerodnosti in nežnosti jo je on silovito poljubil. Prav dobro je zaznaval vonj, ki je prihajal iz njenih nebeško lepo oblikovanih ustnic. Povsem instinktivno jo je prejel za roko in z njeno nalahno težo odkorakal v preddverje in nato v noč in nato v sobo, kjer je prižgal rdečkasto obarvano neonsko luč.

Nista čutila potrebo po pogovoru. Čutila sta samo čudovit bister dotik dvoji ustnic. Malce so ga morda motile njene prevlažne ustnice, iz katerih se je cedila slina in njemu prav gotovo ni bilo do tega, da bi jo pogoltnil, toda brez obstanka jo je še naprej poljubljal in ona njega. Božala sta se po lasišču in po vsem telesu. Po sobi so se širile ljubeznive besede. Zazdelo se mu je, da je vsa soba zapolnjena z njunim dialogom in da je le-ta sposoben razširjati obzorja in rušiti barikade vseh vrst.

Kolikor sta si želela drug drugega, prav toliko sta si želela pobegniti drug pred drugim. Človek s kravato in obleko iz črne svile je vstal ter se brez slovesa od nje izgubil v noč na cesto, kjer je bilo nekaj dreves, katerih vrhovi so ga iz usmiljenja hoteli vzeti k sebi, ga posvojiti kot sina njihove rodbine. In tako je umrl popotnik sredi asfaltne jase: srečen in mlad. To je bila njegova prva smrt.

Starec je pogledal v hladilnik. Njegovo mehikansko oblačilo je divje vihralo zaradi odprtega okna, skozi katerega je zapihal močan sunek vetra.
Zamišljen je kar nekaj časa tako togo obstal.

Avtorjeve opombe

Zamisel naslovne strani pesniške zbirke z naslovom Kaskader spomina je nastala leta 1987 v nočnem delovnem času. Fotografija je nastala mnogo kasneje leta 1993 pred izidom omenjene pesniške zbirke

Kratka zgodba je nastala v jesenskem času leta 1985 na podlagi impresivnih in ekspresivnih sanj. Ta kratka zgodba je bila objavljena leta 1987 v takratni literarni prilogi Mladine z imenom Mlada pota. Tudi naslednja kratka zgodba je bila leta 1987 objavljena v omenjeni literarni prilogi. Zamisel te kratke zgodbe in prva izvedba je nastala novembra leta 1984 leta v Piranu po dveh bežnih srečanj s starejšim gospodom.

Smrt na pomolu (1984)

S sunkovitimi udarci so ogromni morski valovi prečkali kopno. S svojo orjaško enostavno konstrukcijo so ustrahovali bližnje ljudi. Tisoč in tisoč kapljic je prešlo v spopad z neznanim. S čutilom za okus sem ugotovil slanost mojega obraza, ki kljub moji oddaljenosti od morja ni bil prizanesen rahle osvežitve.

Neki kapetan v pokoju je zaskrbljeno zrl v daljavo, kjer je voda bila še mnogo bolj razburkana. Nekaj metrov od pomola sem zagledal starca. Stal je pred neko zaprto restavracijo. Po njegovem obrazu sodeč bi človek lahko dejal, da je njegovo čakanje blizu pomola pasivno pričakanje burnih morskih valov, ki so se vzpenjali v mogočno modro goro. Za trenutek sem obrnil glavo v smeri potolčene in premagane jadrnice, ki je za svoj čas morda prav majestetsko plula pod daljnim daljnim horizontom, toda danes ...

Njegove sive modre oči so še nadalje nostalgичno zrle v daljavo. Naveličan in zaskrbljen. Spraševati sem se začel, če postaja tu vsak dan, toda ob enakomernih udarcih cerkvenega zvona sem nemudoma pozabil na starca. Zvonjenje je nekoliko presekalo stik s sivo pravljíčnostjo, katere jedro naj bi bila morda resničnost, ob nadaljevanju moje poti? Nenadoma se mi je starec priklical v spomin kot nekakšen sen. Skozi katedralo ruševin, kjer domujejo še docela dobro ohranjeni okostnjaki. Vedno, kadar stopim mimo njih, začutim nepremagljive in nespremenljive bolečine. Starec je ves ta bol v moji duši priklical v skrajno nadzavestno mišljenje, nakar je vse to z dobro izvedeno motorično metafiziko potiskal na prozorno pravljíčno platno, katerega sivi odtenek me je le vezal med dvema sovražnima si svetovoma. Ribiči z modrimi čepicami so me s svojimi kamnitimi trdimi očmi še dolgo spremljali, dokler se nisem izgubil v labirint starih, vendar še dobro ohranjenih zidov. In še vedno sem začutil, kako me prebadajo njihovi pogledi kar skozi star trden beton. Počutil sem se, kot bi bil na dnu bistrega oceana, s spačnim obrazom sem pozdravljal mimoidoče potnike.

Potniška ladja je zarjula; ko je prispela v malo pristanišče, se je izkrcalo mnogo potnikov, ki so si s svojimi željnimi očmi po rasonodju priklicali v spomin izhodiščno točko. Skozi oduren pajčolan je nenadoma kakor farsa prifrčala orjaška mastna roka in z izkušnim prijemom zgrabila potnike za vratove ter jim ponudila imenitno prenočišče ...

Sonce je zašlo, a noč ni prišla.

Naslednje jutro sem se zopet sprehajal po obali, moč grozodajnega morja je usahnila. Na robu pomola sem zagledal starca, MRTVEGA! Tokrat sem mu dobro videl v obraz. Brez najmanjšega znaka življenja je le srhljivo spastično zrl v modrino neba. Oseka ga je zavrnila in pomol mu je preprečil vstop na dnu morja. Ostal je suh, videti je bil kakor izsušena meduza.

Drugo jutro sem se zopet sprehajal po ozkih ulicah Anaripa, kjer sem z veliko potrpežljivostjo vsrkaval vase jesensko slano jutro. Z desno roko sem božal sivo belo zidovje, medtem ko sem z levo roko držal cigaro. Toda nenadoma sem zagledal zopet njega: Starca s pomola!

Prvo srečanje z njim mi je navdahnilo nekaj dokončnega, toda sedaj sem ga prav mikroskopsko natančno videl. Bil je spremenjen. Bil je divji, glodal je neko gnilo figo.

Neka stara perica je stala za oknom in prepevala nekakšno budnico. Ni mi bila všečna, uspavala me je. Po dokaj dolgi hoji v starem delu mesta sem le prispel do obale. Tam sem se usedel na ogromno skalo. Morje je bilo mirno, nič kaj razburkano. Poželjivo je vsrkavalo tople sončne žarke in mirno prenašalo brnenje ladijskih motorjev. Sezul sem si nogavice in jih namočil v svežo morskovo vodo. Po nartu se je nabralo nekaj izgubljenih meduz. Dokaj hitro me je vse minilo, te živali so se mi prav zagnusile in ob pogledu nanje sem takoj moral pomisliti na tisto gnilo figo, ki jo je starec s svojimi polzobmi hlastno raztrgal. Na bruhanje mi je šlo. Dolgo časa sem zadrževal ta neprijeten občutek, toda nič ni zaleгло, nakar sem izpraznil želodec in s tem dejanjem obogatil morje z nekakšnimi dodatnimi sila kompleksnimi minerali.

Pogledal sem na uro, nakar sem ugotovil, da se mi je neka jadrnica nevarno približala.

Bil je starec ...

Divji starec ...

Mrtvi starec ...

Bil je gibčen, močan ter pripravljen na nove pustolovščine. Kot bi s svojo svežino izsrkaval mojo mlado telo. V tem primeru bi dejal, da se nimam ničesar bati. Prav rad bi mu podaril svojo utrujenost in se okoristil s svežino oljnatega morja.

Mnogo jadrnic se je sedaj še bolj nevarno približalo mojemu očesu. Sprejel sem že skorajda protisloven vtis, da mi bodo prebadali glavo s trebušno predpono vred. Na krovu jadrnic so si bili vsi starci natanko podobni. Na neki manjši jadrnici sem prepoznal čokatega temnolasega mladeniča, ki je prav nesramno izzival ostale jadrnice v boj. No to se mu je posrečilo. Brez obotavljanja so ga obkrožile in ga s skupno silo vrgle na pomol. Tam se je sedaj pomešalo nekaj mokrega strohnelega

lesa z udi mladega previhravega mladeniča. Kri je z enakomernim tokom odcurljala v morje.

Krik sivo belega galeba me je za hip prestrašil, predramil me je iz miselnosti nič. Starec je prišel, se usedel poleg mene brez kakršnegakoli vprašanja in vzel iz moje šatulje nepokajeno cigaro.

Ponudil sem mu celo cigaro, vendar on mi je z nemo, odsotno mimiko odkimal. „To moram dokončati za vas,“ je nenadoma z mirnim in hladnim tonom izdaval.

„Zakaj pa to?“ mu naveličano zabrusim.

„Ne sprašujte preveč mladi mož,“ mi poreče. „Življenje je sestavljeno iz premnogi vprašanj, vprašanja sprožijo le nova vprašanja, nakar se užitek, ki ga nudi vsakdanje življenje popolnoma porazgubi.“

„Videl sem vas mrtvega in sedaj ste živi, kako to?“

„Vidite mladi mož, to je ravno napaka mladosti: premnoge, premnoge stvari vidi, ki jih ni zmožna obrazložiti.“

„In vi ste tega sposobni?“

Postal sem že nestrpen in zlovoljen. Ta pogovor se mi je predvsem zazdel kot nekakšno svarilo, ne pa kot prijateljski nasvet. Nameraval sem vstati ter se neopazno oddaljiti, isti hip sem začutil močen udarec v glavo.

Starec je vprašal, če se sedaj počutim dovolj mrtvega?

„Ne!“ sem z veliko bolečino še uspel izdaviti.

„Mladi mož ali želite biti mrtvi?“

„Ne!“ sem vzkliknil v paničnem strahu – glava me je pošteno bolela.

Poleg mene tri metre oddaljen je ležal mrtev starec. Ležal je na pomolu.

„No stari mož ali ste sedaj mrtvi ...?“

Tišina okolice je prekinila moje retorično vprašanje. Tišina in slepota sta me predramili, starca ni bilo več.

DANOST JE IZGINILA.

Pesmi iz zbirke z naslovom **Kaskader spomina**

Kot veliki kos zlata (1985)

1.

Živel je fant blizu hiše cvetoče,
stopil je k bogu
in ga poprosil za usluge:
„O Bog daj mi lepoto duha in lepoto lica,
da me bodo ljudje ljubili !“
Bog je pokimal in mu dal,
kar je prosil.

2.

Blizu hiše cvetoče in ob potoku bistrem
so ljudje ljubili lepega in pa dobrega človeka,
ki pa v ljubezni sreče ni našel.
Prav kmalu je opazil,
da ga vse več ljudi sovraži.
Njegovo hišico cvetočo, njegov bistri potoček
pa njegovo lepo obličje in lepoto duha.

3.

Prav kmalu se je začel počutiti
kot veliki kos zlata,
za katerega se trgajo in celo ubijajo-
ljudje, ki so ga ljubili
in zaradi tega postajali vse bolj nesrečni.
Ljubezen je prerasla v sovraštvo.

4.

Za vse je bilo njegovo srce odprto,
ampak kolikor je bilo odprto,
toliko je bilo tudi zaprto.
In prav to je izzvalo jezo
mogočnega vetra, ki je hrepenel
po poti naprej,
malo naprej, nakar malo nazaj.

5.

Njegova odločitev je bila nemogoča,
zapečaten in potisnjen ob zid,
se je zjokal in molil k Bogu.
Kaj naj naredim ?
Če se spremenim, od suše bom umrl.
Če ostanem takšen še naprej,
poplava me bo zakopala
in splaknila v konec !
A vendar je Bog tokrat pametno molčal.

6.

Njegova hiša cvetoča je začela gniti,
njegov potok bistri se je začel sušiti,
njegovo obličje lepo postalo je grdo,
žlahtnost njegovega duha je klecnila
kot muha, ki je padla v vodo.
Povsem onemogel je brez boja
zatonil med ledeno hladne dlani
dobrih ljudi.

Obroč nezavednega (1985)

O sonce ne ugašaj zaradi
mračnih pogledov ki
se vijajo kot dim okoli tvojega šotora
S klinom moči se prebij
na svilnato platno
iz katerega naj sveži tokovi
ustvarjajo vesele melodije
za še vredne duše v vesolju
umiranja in rojstev

V zakasnelem vrtu teče potok iz iluzij
ki v zazrtih očeh spne občudovanja vreden
pajčolan
Drevesa evkalipti se iz ganjenosti
naslanjajo na ograjo iz mehkih purpurnih blazin
do iskrivosti modrega plamena
ki na zemlji razsvetljuje alejo oken
v katerih lahko zdaj vidimo delček resnice
izprane zablode ...
poletela je ...
v jeklenost večne teme

O biser kako godi tvoje mirovanje
zaklenjenim dušam z zavrženimi ključi
Po stopnišču se vzpenjajo
izbrane hvalnice na livado kjer se
še stikata nebeška luč z dišečimi promenadami
zemeljskega tobogana
Ne megla priskutna sleparka ne slana nesramna zatiralka
ne vzklijeta v boj na pogubno prihodnost
O biser ne zapuščaj nezavarovanih bitij v zaviti spečnosti

Kresnička še spi
a prav kmalu bo poletela
in opeharila zaviralke
z daljnosežnimi tipali
ki ogrinjajo jasnost svetlobe
skozi obroč nezavednega

Nad poljem (1986)

Glas odmeva kot gib v prepad
veter nam pljuva v obraz
na polje bo prišel gospodar zaman
luč bo ugašala kot jata belih vran
kraj pozabljen in nečist
rodil se bo glas
kot leteča preproga iz las

Človek bo veselo prepeval zaman
večnost se oglašja kot sunek iz sanj
le mraz je s teboj
plaz korakov se spreminja v kip

Novi rod: v prihodnosti te čaka preteklost ! (1986)

1.
Črna razpoka na rumenih poljanah
cvet sonca beraču padel je na dlan
izginil je za gore blizu modrega neba
v spolzkost dežele onstran

2.
Sedaj stisnjen ždi kot težka pokrovka
ki čaka na katastrofo
da jo požene neskončno visoko v zrak
le glasen hiter minljiv zvok
oznanja konec popotovanja

3.
Betežno krila zaplahutajo
z mislimi preko tobogana
rosa v njenih očeh
preplavlja vse njegovo telo
ki leži na vzmeteh

4.
Peresa utrudljivosti ga žgečkajo
v notranjosti po rdečih in modrih žicah
do popolne teme
do krvi
kot vodometa sreče brizga po prostoru
ki se omehča do zadnjega temelja
seseda v gnusno lepljivo blato

5.

Resnica je skrivališče v oceanih resnic
svojstvena energija usmerja njihove svetove
v neuničljive celote.
Neustrašna luč prodira
skozi najtemnejše kote jeklenih niti

6.

*Novi rod še naprej živi v krajih
kjer se išče življenje
in ko ga najdejo
postanejo preteklost
ta krog ne prebledi
zavest le nadalje žolčno bruha
nezaupnico prihodnosti*

Plesišče in vihar (1987)

V hmelju se dim goreči pretaka
v goltance kašljajočih
Tla so vsa mehka in blatna
Namazani z vrtoglavim korakom
odidejo na ples

Bučna pena katera brizga po plesišču
kot na drsališču akrobati
z nalakiranimi čevlji izvajajo piruete
Pa pogledajte si ta vihar
ki z vinjeno prebrisanostjo
spolzi skozi človeške duše
Na koncu hodnika jezero krvi
množica se nemirno razkadi v noč

Preden se je popotnik ozrl na atrij
je že podrl bariere v odlagališču spoznanj
Požar v hmelju razbite lobanje s krutimi nasmeški
O orhideja le kdaj boš odprla oči
zapeljanemu mislecu
katerega oči vidijo le pol slike

Čistilke pospravljajo onesnaženo
plesišče že prehaja v nov videz
Iz čiste bližine in brezbržnosti
se je vihar polegel in odšel v svojo
celico mirovanja

Med srebrnimi gorami (1987)

Dve senci hitita v noč
z zarotniškim pogledom
name zroč
srebrna preslikava
me zareže v središče
zamreženega srca
kjer je kamniti blok
srečen zaradi svojega plodnega
izvira

Stare melodije
tesnijo davijo
rešilni plašč veselja
mastni znoj preplavlja
vse moje telo
ki biva sedaj v svetu
kot jeklena katedrala

Vožnja prostodušni smeh
iz nezaznavnega
zaklad odvihra skozi prste
v vozlišče
svetlikajočih meglic
kako jasna je sedaj slika
še nedoživetega

Venec moči je le dogovor ljudi (1987)

Ogenj je pogašen
on ni več zaželen
strah in trepet je zdaj drugim v očeh

Dvigni se človek
a ne pozablaj na strop
ne spuščaj se pregloboko
namreč tam je pod
ki je trden
ki lomi vretena in kosti
in kadar si buden ne spi

Ne bodi potr
in v preteklost zazrt
izperi si oči
Ali ne vidiš sedaj
kako se tvoj duh od zadovoljstva smeji

Tvoja pot je trdna in
majava hkrati
s tem si začel
s tem boš končal
ker ti ljubiš svojo pot
in kadar je potrebno
jo tudi sovražiš

Ne oziraj se na kraj
kjer je zapisan ogromni zakaj
vesolje admira
ne obupuj
pogleda ti zdaj več ne zastira
Krog nasilja ne umira

ne spuščaj se vanj
verjemi mi zate druga steza ni ovira
pa briga te naj zanj
odpotuj
miruj in ne psuj

Tvoje življenje je sladkobna torta
nekaj grenkobe naj te ne zaslepi
naj te uči
in spremlja ob popotovanju
skozi oprijemljive
in nerazumljive svetove
ogelj vznesenosti zagori
žlahten dobronamerni glas ti govori
da si zaželen
v veselje si zdaj sebi in drugim v očeh

Starčeva ura (1984)

Pod hladom objema
tuje prelestne noči
nagrbnčijo se strune obraza
in božajo se med seboj misli

Črno rdeči oblaki
lijak
odprta usta
nakar se vsuje plaz žarečih predpostavk

Za motnim steklom
me gledajo na smrt izmučene prikazni
poslednjič pomenljivo zamežiknejo
zrak se zgosti

*Ogromen gong
orjaški gong
iz starega ponošenega suknjiča
pada starčeva ura*

Tempelj zla (1984)

Skozi tempelj zla
vrisk temnega vodnjaka
kot krvava barikada
roža zapira pot

vlak prihaja in zapiska
demon izsesa noč

Hlipanje otroka
za vrat mu odhaja zrak
ves v krvavi zarji poteptan
iskanja potreben več ni

Skozi tempelj zla
roža mogotca zacveti ...
kot krvava barikada
ruši zakone težnosti

Avtorjeva pripomba:

Pesem je nastala istega dne kot kratka zgodba z naslovom „Smrt na pomolu.“

Nekaj drobcev energij melanholije (1987)

Iz dna zavpit
glas sveta nam je preoran
v onemoglost
v strtost potujočih ran

Nevidna plošča se dviguje
do priprtih vek
nas zaslepi
polet zemljanov je končan

Ko veter burno trka na odprta vrata
razprši in razmrši zlo
v nevidne konce
skrivnih niti možganskih reliefov

O obraz ki tipaš in odpotuješ
v otožnost
v večnost notranje bolečine
kot rabelj in mučenik hkrati
ti peša moč nad grozo in lepoto

Med globinami in višavami stojiš
in iščeš kratek stik,
zajame te od daleč prišli barviti val,
nakar te pokrije s turobnostjo
glasa tvoje duše.

Dušiš se in hkrati hrepeniš
nejasno je popotovanje tvojih čutov:
niti bolečina, niti zadovoljstvo se ne ovijata in s trdimi členki ne oprijemata tvojega telesa
za sabo puščata le zmes
omamnih in odvratnih vonjav !!!

Mrtvo jutro (1985)

V okroglih nič cela nič urah
se je jutro mrtvo zgrudilo na tla
do pasu pripet po izboklinah
zibelka zakriči
gravitacija privlači estetično kri
V HARMONIJI

ljubil sem dekle s košatimi obrvmi
pomislil sem na solze
sproščene v ginjenem srcu
premagal sem belino iz besnosti
a le za eno noč
v morilskem izdihu vsakdanjosti

kako preprosto v zvoku variirajo besede
z odpiranjem in zapiranjem ustnic
s tresenjem jezika
z napenjanjem glasilk
ali ste že morda slišali za pregovor
kateri pravi:
kdor je s številnimi prijatelji obdan
ne ve kdo je sovražnik !

psujte svoj rodni duh
takšno cvetlico si zapičite v klobuk
cvetela bo
še preden pa bo-
bo ovenela

kot embrio pričakovali ste žarek sonca
a ko ste prišli ste se rodili slepi
nebogljene vdani v usodo

listi koledarja so padali
in vaša pričakovanja so obtičala
v stranski slepi ulici
tvoj obup se je obdržal na nitki
tvoje veselje je periodično poskakovalo
in se spuščalo
tvoja brezbrižnost se je izcimila kot
nekakšna vera
začel si čakati na smrt

Avtorjeva pripomba:

Pesem je bila objavljena v oddaji Literarni nokturno (1987). Zelo kakovostno je bila recitirana s strani filmskega igralca in pisatelja Boris Cavazza. Prav tako tudi naslednja pesem z naslovom Narava mozaika.

Narava mozaika (1985)

kratko malo stegujejo svoje nožice
oblaki sredi krasne nedelje
premišljujejo
ter se pripravljajo na poljub
petkrat zabliska in zašviga
nakar hiša zagori

sopiha nedolžni lesket dekle
s srcem polnim vina
steguje svojo lobanjo
pred zakonskim stanom
sam satan jo odpelje
v krempljasti prijem
namaka nje dušo
popije nje telo

in zapoje dramo baladnega izvora
v krsti urinira sam hudobec Luciferski
opasle trudne oči skomignejo z vekami
zazrejo mrtveca blizu ceste
trikrat zazehajo
in podarijo sebi navkljub
jamasto sočutje
bele oči iz gnilega trupla
še poslednjič zažive
nato grozanska pest
izruva korenine
skozi tople svetle sinjine

Melodija pozabljenih (1982)

TIHI DON

plesišče mrtvih udov

-le veter jim dviguje členke

morda je odpadel brezupni

cerkveni zvon

-ki žel je slovo

zagledala me je

krvava deklica z nikakršnimi znaki

-življenja

trpela je

morala je trpeti

spremstvo violine

odlagališče smeti
otopelo listje veje kakor bič
vihar kot udobna krsta
čez planjavo se dviguje
prah obraza iz daljne goščave

vgrajuje se v kožo
in vihra v celicah
melodija pozabljenih
šanson vsakdanjika

Avtorjeva pripomba:

Pesem je bila prav tako objavljena v radijski oddaji Literarni nokturno. Povrhu tega je ta pesem tudi uglasbena in se uvrstila v pesmarico z naslovom Vrata v poletje, ki sva jo z bratom prof. dr. Teodorjem Petričem izdala v samozaložbi. Podobno velja za naslednjo pesem iz te zbirke.

Utrinki obraza iz globine tolmuna (1984)

iz kolibe dva koraka

tolmun me kliče

tolmun grozi

ali vidiš prijatelj

kako zlate ribice

brez roženice

preplavajo

zeleno površino

beli in črni lokvanji

zrcalijo sij

z dna

kjer biva nekaj rakcev

ki iščejo poslastico

njihovi cvetovi se razprostrejo

in doumem njih nakano

popade me sila

podim se do rjavega roba

kjer bržkone krastača hiti

na varno pribežališče

zgražano gledam za njo

ali vidiš prijatelj
podolgovat obrazek
ki preseče z odprtimi
usti
zajame tok
z algami začinjeno vodico
ali vidiš ?

ali vidiš prijatelj kako zlobno
steguje roko
proti meni
še za mačjo dlako
in dotaknil se me bo

ali vidiš prijatelj
kako se utapljam
kako se skušam rešiti rok
ki me z ostrimi nohti
grabijo za tilnik
... MEHURČKI ...

Mrtvec v pajčevini (1984)

TREZNO JE NEBO

IN BLATNA SO NAŠA SRCA

ljubeznivo se rokujemo s Tantalom

in s tem dejanjem mu povzročimo

bolečino

stopim v dejanje

vidim kako nekateri

z žepnimi svetilkami

tipajo v globino more

temačnost včerajšnjega dne

se ovija čez obrvi in očesa

slepi od izmučenosti

se vržejo v prepad

in zaplavajo v zraku

kakor ptica

ki smo ji postrigli peruti

kot baldrijan stopim v dejanje

in žgečkam tuje nosove

ki so si drznili

vtakniti glave v moje cvetje

kot antilopa stopim v dejanje
in z dolgimi skoki
preko oceana
trgam jadra mogočnim ladjam
kot človek stopim v dejanje
in s premikajočim se prstom
skujem prerokbe
tkem ljubezni
umrem nekje
in ne dojamem več
skrivnih poljubov in ovenelih vencev

Avtorjeva pripomba:

Ta pesem kot tudi naslednje tri so bile objavljene v literarni reviji Dialogi.

Na nitki (1984)

na nitki belega sukanca

visi tvoj pogled

na stegnu kamnitega kipa

ne vidiš več dna

na podbradku se zariše

strah

ali zdaj ljubiš življenje?

vrisk iz temnega vodnjaka

kliče sonca

kliče pomlad

a pred durmi je zima

na nitki visi

TRPLJENJE!

Dotik (1984)

dotik prsi

dotik mirnega srca

dotik mrtve duše

kot sokol iztakneš

oči ubogim miškam

kot anakonda

jim jemlješ dih

v jutranji zarji

rjojenje mrtvecev

v jutranji zarji

kaljenje bistrosti

v jutranji zarji

stok obupancev

dotik hladnih členkov

dotik demoni

dotik žejnega boga

Dva koraka od koraka (1984)

stojimo

mirujemo

vsa beda

se usipa na nas

ližemo sladoled

pijemo kavo

ljubimo zemljo

sovražimo smrt

oznanjajo prihod

človeka

ki liže sladoled

pije kavo

ljubi zemljo

sovraži smrt

Skozi temno alejo (1984)

skozi temno alejo besed
nekdo se priplazi
iz ozke vdolbine
z maskami nadišavljen
z bojnim krikom zaznamovan

pot okoli dreves se vije
kot kača velikanka
omotično se zvija
nesramno izginja v noč

skozi temno alejo slutenj
se priplazi nekdo
iz svetlobodajnega obroča
preoblečen v fosila
oborožen z grožnjo

po ravnem labirintu ...
nakar nekaj ovinkov ...

SKOZI TEMNO ALEJO DEJANJ!

Nemogoče je sijati kakor sonce (1987)

Skozi obroč mu nož grozi
iz ujetništva ga osvobodi
rožnate lilije vsrkavajo dvom
z vročimi poljubi omamljajo telo
prežet je z vonjem lepih laži
v vrtincu mu pot pred očmi zbledi

Z bičem večnosti presekan je dan
spletena je noč potujočih ran
morje krvi preplavlja mu horizont
pregnan v spolzkost mučnih praznin
v pajčevinah strahu na križ kot vreča pribit
ura kot zver žolčno trga mu um

Nemogoče je sijati kakor sonce
nemogoče je pregnati sence oblakov

Obraz zatone med gore dlani
klic netopirja skozi vrata obupa
sredi ječe dobrih ljudi
lilije so ovenele

Nemogoče je sijati kakor sonce
nemogoče je pregnati sence oblakov

Stojim na pragu večnih iluzij (1983)

Stojim na pragu večnih iluzij
potuhnjeno mi jemlje svet moči
sanjam o reki neutrudno brni
črno belo nebo zastira pogled
otoki sredi morja so brez sidra

Ležim na pragu večnih iluzij
v daljavo drvijo oči
potujem nad mesti zbeganih ljudi
stisnjenih med zidove nezaupanja

Padam s praga večnih iluzij
obupan se ozrem na svet moči
strto je obzorje naslednjega dne
veter pometa ljubezni skelet
in ona me kot kamen vrže proč

Avtorjeva pripomba:

Ta pesem je bila prav tako objavljena v omenjeni pesmarici in se nekoliko razlikuje od izvirnika z leta 1983. Verz „in ona me kot kamen vrže proč“ je bila bratova domislica! Sicer obstaja tudi angleška različica, ki jo je razvil izključno moj brat.

Za ognjem besed (1984)

Za motnim steklom
v vrtincu iluzij
pod hladom objema
tuje noči
sledim nemirnim strunam obraza
tipam misli nemih ustnic

Želim si žar
in plaz besed
vrisk iz žejnega vodnjaka
kličem sonce
zaman z očmi
napolni moje preperele dlani

Jutro tli
za steklom rojeno
na molk obsojeno
prerašča v dan
ki zaseje vihar
iz preteklosti se v moj obraz zareže sled

Lok je ves poten napet
sonce slepi moj pogled

divjad je na begu izgubljam sledi
padem na obraz in kričim
zaman sem vsa svoja leta iskal
za ognjem besed je ostal le pepel

Avtorjeva pripomba:

Ta pesem je prav tako objavljena v že večkrat omenjeni pesmarici. Zanimiv je njen glasbeni razvoj. Angleško različico sva z bratom razvila že leta 1974/75.

Ledena sapa (1987)

Zazrt v mrak in umetno svetlobo
težka skala se mi odmika
a vedrina v srcu mojem
izpljune vozle
Sredi oaze si zaželim
da si od dobrot odpočijem
da zaspim

Na pobočju tiha skrita misel
odplaval sem na drugi kraj
in misel se je izgubila
novo iščem zakopano
Glavo mi je snela ledena sapa
strti jambor je pognal korenine

Avtorjeva pripomba:

Obstaja zgolj poskusna glasbena različica s kitaro in flavto.

V prepadu svetlobe (1987)

Skozi sinjine onemelih sanj
v naročju tolmana izginja dlan
sredi strtih višav

Veriga praznine presaja obraz
struna se vije kot ogromni modras
skozi veter bolečin

Kot mogočno skalovje
vzkipi hudournik
izpira zatišje vulkan
vrelec cvetov je usahnil
v prepadu svetlobe
se bitje uzre

Zlomljene veje pohote okras
smrt potuje skozi čas
ko lastna muka jih zatre

Avtorjeva pripomba:

Glasbena različica z notami je objavljena v pesmarici. Besedilo je pretežno razvil avtor te zbirke, medtem ko je melodijo pretežno ustvarjal moj brat.

Dan je rdeči avtobus (1984)

Avtobus lovi svojo čredo
v gneči se mršijo lasje
tovarna me že čaka
prežlahtna ljubica

S težko skodrano glavo
izgubljen iščem njo
svojo izklinjeno dušo
prezir izkljuva moje oči

Dan je rdeči avtobus
ki me vrti v krogu
njegova žeja po ljudeh
je že prav neznosna

Moja glava je v zanki
modrih korakov in besed
ki mi dajejo kruha in iger
a zame so črepinje sled

Dan je rdeči avtobus
ki me vrti v krogu
njegova žeja po ljudeh
je že prav neznosna

Avtorjeva pripomba:

Ta pesem je tudi uglasbena in objavljena v pesmarici. Njen glasbeni začetek izhaja približno z leta 1972/73. Z bratom sva ustvarila angleško varianto s pobožnim besedilom z naslovom „Away in a manger“. Sicer lahko vsebino te pesmi razlagamo na različne načine, kar bom prepustil presoji bralcev. Nadaljujemo s pesmi, ki so bile objavljene v literarni radijski oddaji Literarni nočno.

V pasti prejšnjega dne (1985)

PROTI GREBENOM HUDOBICA

PLUJE LADJA UPANJA

KI Z MESEČINO OKAJENEGA OBUPA

PRESEKA ŽE OD ZDAVNAJ MRTVE ŽILE

v katerih bljuva prezir

v katerih onega pohlep

v katerih biva nizka naslada

popotnik sredi vidnega niča

ni viden kot celota

viden je le kot obris

neke ploščate figure

njegova anatomija

se prepleta z vso nizkotnostjo

in hladnoto južnega pola

SNEŽNI BLOK

VISOK SKOK

MRZEL SOK

kakor izrezljan duh

namreč v pasti prejšnjega dne

se je ujel

in si s tem dejanjem za nekaj metrov

podaljšal vrat

ZDAJ VIDI VEČ !

Notranji odmevi (1985)

dvoje isker

po dolgem ozkem hodniku

začutim bolečino

okrutno me zvija

spretno me vpija

kot kres ogromno maslo

zdaj se vrtim

kot bi poljubljal polno praznino

namreč v mojih možganih

so zdaj konji

ki glasno hrzajo

sedaj že zelo glasno

čutim da sem mrtev ptič

v prostoru brez kotov se zaletavam

se zlepi

na nekaj česar ne vidim

samo čutim da sem ujet
v nerazumljive razdalje

oh dvoje isker
me navzkrižno razpolavlja
na osmine in šestnajstine
pa še vedno se sprenevedam
da sem celota
ki vpija in odbija
ampak vse kar je od mene še ostalo
je globok neizmeren obup
ki širi svoj temen neuničljiv hrup

Ko jutro postaja mrak (1985)

kot klobčič padam
neznano kam
le čutim
ostrost in vročino

poljubi zaklada minulega
razpostrejo mojo dušo
prebodejo goltanec
s črepinjami asfalta

sredi nove epohe
skok šahovskega konja
-v opojno rdečo meglo
vpada kontrast

dan za dnem več pepela na laseh
kot beli mrtvaški črv
zdrsi po čelu
in vrta vztrajno v oko
dokler ne omami vida

dvoje jam
globoki in temačni
a minljivi

Struna v labirintu laži (1985)

peščeni vihar slepi oči
rdeča pot vodi v labirint noči
preko porušenih steber iluzij
v zrak se dviguje ognjeni dim

naključje je razneslo
sključenega starca
v duši številnih bolesi
prelestno pada v objem
kraljici mraka
krvniku nedolžnosti

v pragozd se vije skrivnostna pot
ki se v loku potrto vzpenja
na dno mastnega močvirja
strupenjača se kot strela
vgrezne v njegovo nagubano meso
in ga reši še poslednjih muk
prizidan obstoji
struna iz kože in kosti se izgubi
in zatone v daljni kraj neresničnosti

glasba zvoka prebada mrtvo hrepenenje
iz pločevine narejenega fanta
-(brni kot stara razglašena kitara)-
in se kot gnojna kaplja iz črnega srca
odpre
nakar odteče v kanale ognja in megle

izpari v ognju
spoji se z meglo

Sredi potrnosti in hrepenenja (1986)

dolge vejice breze
neusmiljeno bičajo in božajo
neutrudno mlado telo
lica v jutranjem svitu
so vsa zagorela
od opojnosti
in sočnosti njenih ustnic
še en dan za novo noč

sla vrta v drobovino
nenehno in večno
preko loka mladosti
v onkraj tihožitij
kot tobogan sredi jutranje rose

se razpostre in spremeni v paro
dve osebi v polmraku
polno bojazni in hrepenenja
luč med njima ogrado prede
tjavdan brez sanj
žlahtna upanja potujejo zaman

od globinskih čustev je odjeknilo
v neobhodnosti dotika
izmučen in hkrati osvežen
neuničljivi stik
se spremeni v vulkan

potrto in razžaljeno
se pogleda razideta
slika neznansko hitro zbledi
a nežna strela
lebdi v nepozabnost
prekipi prekipi nakar se
zadnji ton iz fanfar in violin
obdrži
do razkola duše in telesa

Dirigentova roka (1987)

žareča stran neba

posuta s prašnim ognjem

v grozi čakanja

upi postanejo mogočna gora

silnica se razgradi

v številna celična vlakna

in konec je pekočih iluzij

z neizmerno malodušnostjo

je gledal v sferično psiho

hipnotiziran do uničenosti

se je videl kot mrtev embrio

čisto izsušen in razoran

se je v sencah prišlega jutra

najprej napajal tako

da je utonil

vsa pena ki je divjala

okoli njegovih ust

je šla v odtok

v nepreklicno temo

brez krožnic v dan

brez krika blaznosti

s perutmi a brez kljuna

poleteti v mavrico

zadovoljstva

izničiti hram zgodovine

in pozabiti prihodnost

na soncu z rdečimi očmi

v noči

se pripravlja božanski koncert

nevidna dirigentova roka

poskuša z zadnjimi močmi

udariti ustrezn takt

toda glasbeniki so po čudežni poti

enostavno izginili

Kadar sence ni več (1987)

ves naš sončni sistem

koleba

iz nekaj ust v nekaj ušes

vsa popotništva so sunek

jeziku med rebra

nepoznan je ta svet

ki bolj kot ga spoznavaš

bolj postaja uganka

za oči ki žarijo

ki prebodejo v domišljiji
sleherno odejo

kljub megli in blatu
številne barve
kljub črnini ob polnoči
nepremagljiva svetloba
ogromno besed
a še mnogo več molka

v mojem odsevu ni nenavadnosti
ob moji senci me ni strah
kadar gledam v nebo
se mi ne lasti občutek
da to držim v svojih rokah
sem samo zob ki mora mleti
da lahko živim
a sanje mi niso odvzete
sanjam zato da premagam
minljivost dneva in noči
kadar sem srečen ob soncu
-želel bi podaljšati te trenutke
-ali pa kadar se zlekнем v posteljo
ko se mi kosti zahvaljujejo
s pristrčnim škripanjem
to je tisto kar me ohranja pri življenju:

T O P L O T A !

kadar je treba živeti

je treba tudi umreti

ta izrek zapolnjuje našo zavest

zaradi te resnice velikodušno umiramo

in poleg hladnega strohnelega mesa

zapuščamo energijo

zadnjega slikovitega sna

Kot paraliziran (1987)

igralci obešeni

gledalci ploskajo

sonce zatone v odmeve

grenka koščica

v sadežu izgubljenosti

čustva tvorijo vrtinec

dušljivih bolečin

v pomladnem vetru

sredi zelenih travnikov

je postavljen podest

na njem moški in ženska

se oddaljujeta

z odigrano vlogo

je ljubezni konec

povej mi zakaj se cesta zožuje
ko gledam v daljavo
ko gledam v modre bisere
in vidim smrt
samo na gumb bi moral pritisniti
a se bojim

samo en korak
in takoj bi vedel
odgovor
na že dolgo mučno vprašanje
a bojazen človeka hromi

GLEDALCI OBEŠENI

IGRALCI PLOSKAJO

in polna luna
kot dihur
preganja velike in male nosove

Gladiator in konec (1987)

žalosten odsev skozi ustnice
razjedkani možgani
potujejo v krvavi mrak
v strašanske bolečine
omotične misli vzkipijo
in se zarežejo v prihodnost

rjavo sive pečine
z ostrimi robovi
bruhajo številne nevarnosti
krik ...
blaznost dela sledove
desetih krožnic

hitra pozaba
zbogom preteklost
kot izgubljena bilka
sredi železniškega tunela
jutro čaka konec

v ogromni rdeči areni
gostuje nenavaden gladiator
bučni aplavzi
in ponarejene solze
oštevilčen človek
upa na bliskovito zmago

z golimi rokami in zmedeno glavo
poln paničnega strahu in revolta
proti prikazni ki je oborožena
z neštevnimi pripomočki

strela zgreši
granata nevidno izgine v drobce prahu
kamen se zaraste v peščena tla
voda usahne in izpareva v nebo
kuga podira ljudi a mimo njega drvi

le gravitacija
mu ne prizanaša
številka je poletela
in se porazgubila za gostimi plini

Strel v noč (1983)

noč je zaudarjala po znoju

noč je izključevala dnevu oči

sredi cestnih razsvetljav

je stal Gabon s svojo samoto

lahko jo je tipal videl in vohal

osorno je zijal v nebo

ki ga je obdajala gosta megla

ohlapien obraz

kot neka tuja umetna masa

s svojo dostikrat rabljeno pestjo

je nekajkrat zamahnil po dušljivem zraku

neprijetne in neznosne bolečine

v vidnem niču je bil obkoljen

mrkobne zamisli so mu rojile po možganih

iz žepa je vzel pištolo ...

in ustrelil ptico

Razstreljene podobe (1987)

ko se je množica razkadila
v jekleni zid nepopuščanja
je bog grozot in smrti
stopil na zmagovalčev oder
kjer so mu podelili še eno
kolajno neomejene moči

nesreča pade tja
kjer zvezde umirajo od lakomstva
evkalipt bežnosti se razkraja
omiljenost pretaka
namesto joka seme zadovoljstva
nato se razpostre dlan poti
v bližino komaj vidnega
v možganih razuma in modrosti
vre od neizmerne norosti
sanje odlebdijo skrito in zabrisano
v stvarnost za vekomaj

pokažite mi kraj poželenja
sredi toge omamnosti
med štirimi ali pa šestimi stenami
kjer zrcala laži

popačijo lasten obraz

v odlagališče vozlov

ves ta dolgi in širni vek

smo prepotovali

ali budni ali pa v stanju spečih bitij

bistroumnost nas je zaslepila

dočim nas je neumnost potopila

toda vmesna sila

nas je obdržala na ploščadi iluzij

sekira

in človek se zavihti med vetrove vsakdanjika

od daleč se še sirena oglašča

z utrudljivim zvokom

le oglejte si to brezumje

a ne predolgo

ker lahko bržkone svet postane podoba

ki jo naša predstava ni več zmožna doumeti

ali je veter pritiskal v moj pogled

in strl v črepinjah in slapu krvi

gledajočo zrcalo tankih in krhkih zavesti

odkril je votla stebila

ki pripovedujejo mračne in neslane zgodbice

kadar izustimo zaklad svoje ničevosti
da bi le lovke želja
zmečkali včerajšnji snop svetlobe
ki je prepotoval velikanske prostorske
in časovne razsežnosti
da bi tvorbe iz mesa in krvi
v dolgotrajnem postopku
spravil na tanko vrvico
spleteno iz strahu
in ubijalskega nemira

mogočna vodna podgana
iz svojega sleparskega telesa
skoči kraljici noči
v mehki pogubni vrat
zdrobi ji kljun
zlomi ji krila
in ji moč noči odvzame
spomin na prihodnost zbledi
a srce sanjača koprni
za koreninami izgubljenih poti
žar sveče se potuhne
in zgine s smradom po svetu
V KANAL NERAZISKANEGA !

narobe so oči obrnjene

posejane z drobci nove ere
lastniku nikoli niso bile vrnjene
v naš obraz kričijo številne vere
ošaben pritlikavec in nesramni oderuh
nebeško telo je potopljeno
in s črno zaveso zagrnjeno
strel v neznano senco
je kazalec trpljenja navil

ošaben pritlikavec je stopil k nesramnemu oderuhu
in se ga do pokrova lastne moči napojil
vaščani so se zbrali v krogu
in nabrcali ošabnega pritlikavčka
ki je znal pesem resnice
skozi bolni mehur drugim sporočiti na uho
in ko je gluhost odkorakala
iz svojega skrivališča
je njegov blišč zapadel smrti

drugo jutro je sijalo sonce
in pozabljen je bil kraj
ki je bil izmišljen
iz jeze mogočnih nasadov nezadovoljstva

ko dan je zastrt majava je pot
zreš v celične membrane

naslednjega trenutka in ugotoviš
da v naši ulici zares dolgo
luč gori
prazne sobe
dolge nitke
zaustavljen čas
zaseden telefon
po vsem tem prihajaš do spoznanja
da te zares že od petih zjutraj
naprej boli glava

v strahu in grozi čepimo da se ne bi okužili
gledališče in izgubljeno zaupanje
duh hromi
vse telo lebdi in se trese
znoj preplavlja posteljo

tesnoba
a moja zavest je vseeno bistra
gorim od želje
in vseeno ne čutim vročine
le zaprepadenost
je dolgo dolgo časa pokonci
in v poznih nočnih urah
moja družabnica

vrni se prosim
preden te bo nesmiselni revolt
brcnil z roba v polet
brez vrnitve

ČAKAM

UPAM

GRENKOBA

IN URA KI TIKA TAKA

Somrak ljudi (1987)

somrak
pred kričečimi barvami
pozaba njih prijatelj
s svetlim krikom seje
nove zvezdne utrinke
rojstvo ljudi
za rešetkami namišljene
svobode

iz omamljenosti prejšnjih besed
mogočen udarec
glava krvavi
mrtev je popotnik sredi koraka

kot jekleni kip obstoji
stavba se podira v končno obliko vere
katera ruši iz zabave
in žalosti

somrak
pred kontrastno enoličnostjo
spomin zadaja bol
sablja se zasidra med vretena
iz mesa
greh življenja je končan
in zavržen v meje
kjer diha in živi
SOMRAK LJUDI

Konjeniki s sabljami (1987)

in konjeniki s sabljami
rumeno zelenimi drvijo
v možgane odsotnega
umikajo se skozi nos
kot sprešana tvarina
v sluzastem stanju
roke nemira so privezane

na kolo visokega toka
in napetosti
misel postane tekoča
telo pa prah
ki ga močvirje vsrkava vase

zaradi nikotina porumenela zavesa
se je zagrinjala v nevidnost
opazovalca z laserskimi očmi
votla drevesa s pokončno držo
samo prežijo na korak minljivosti
a strah jih je viharja
ki je že bobnel po njihovih skorjah
sami stari obrazi

konvoj slepila je lepilo
nerazrešljivosti
s togotno držo lebdi
v nepozabnost
kvadrata in kroga
z izbuljenostjo obdan šum
se spušča na zastrte veke

modra tabla
vila iz trstičja

žagovina izginja
za koprnjenjem poteptane trobente
orkester sredi malomarne in bučne
noči vzkipi izgine kot kafa
v svoje nevečno skrivališče
otrok se joka starec se kesa
obnemela je sova s svojo grozljivo uverturo
na zvezdi ploščati
na svitu rdečem
o šepet le kje se skrivaš
morda v ušesu šepetalca in pa poslušalca
še vedno si navzoč s svojo trdovratnostjo
in krutostjo do tvojega izobčenega junaka

Rdeča vijuga (1988)

Lebdeči insekt z ožganimi krili
zamačnjen poljub na njene
mozaične oči
zaskeli korak v koreninah ust
poglejte prav zdaj ga je brenil
fant do negibnosti
do naveličanosti togotnih postav
v zeleno senco
težko dostopnih gora

Z ledeniki iz spolzke medenine

z lučjo v notranjosti črne predpone
se je zakotalil nasmeh
v njegov obronek bolečih barv

Nejasnost pokrita z odejo nenavadne
pričeske
stoji na stičišču zbledelih črt
iz marmorja
kjer je zaton predstave neizbežen
V slovo ji brizga morska pena
iz neznanega kraja
Na ploskvi iz surovega testa
rdeča vijuga se spoji v krog
do ovinkov nevidnih spoznanj
do ravnin potlačenih sanj

Ličilo za zidom (1987)

- obležal kot mrtev ples -
zdaj je spet živ
to popoldne je vzkipelo
od samih črepinj so rane prispele
na površje

v osmi zarezi je ključ do rešitve

ptičje strašilo sredi livade kleči
grom neusmiljeno zadoni
gluhost je zakorakala v prvo vrsto
neuničljive planote
za grmovjem povsem skrito čaka
da se koža v belo zastavo spremeni

pod baldrijanom vsrkava senco
vonj listov se pretihotapi v sanje
daljnih razsežnosti
hrupa več ni
sedaj so zavladale tihe skrbi

poglejte v daljavo
na nenavadni prizor
ki je svetu odvzel vso trdnost
kako se temelji počasi sesedajo
vgrezajo vase v gmote
katere nikomur ne bodo več povedale
kaj in zakaj so bile
razblinilo se je

ličilo za zidom
in ne vidiš ga
preskočiš oviro
mrtev si

miniraš
slepo sliko zagledaš
tipaš
hladne členke dobivaš
čustva v višave povzdiguješ
izgoriš kot zanka ki je v sodu za terpentini
opazuj ne miruj
le predaj se lepoti

Dva pogleda na biljard (1988)

z voskom narisana sled
na travniku oranžna smet
let ptic se spne v oljčni gaj
grajski vrt je zasipan
s psokami prebarvanega dne
žogica se kotili v jarem nevidnosti
številke padajo na parket
ogelj greje njegovo razorano dlan
v mraku blizu krogov iz trstičja

v temnem rastlinjaku
brezumna grožnja
izzveni v jezno ihto

plitev um se v lastno izdajstvo
spremeni
tarča se zasveti
v raketni luči
izstrelek se v loku
izgubi v temno tančico

Opazovalec do pol poti (1988)

ropot v ogrodju opranega sadu
zvonec v možganih binglja in cinglja
njegov zvok pripotuje z gosto meglo
iz kislih vej se spne
celica v razbohotenem plašču
do ploščadi
kjer je krastavo okno
skorajda nevidno

hibridizacija dveh svetov
kot ohlapna vrv v zraku visi
valovanje te prikazni
se preslikava v odsevu
namišljenega jezera
voda v njem zapeljuje
opazovalca s suhimi usti

ki kleči

ki v takem položaju le čaka

da ta vrtoglavi ton odzveni

Solze spolzijo (1988)

sredi svita oglene kače

papirnati um izgori

v mašnico razbitega spomina

padec v vrtinec pogledov

se zlomi z neusmiljenim

korakom

v žarečo podrtijo

onkraj zaledenelega potoka

samo bistre solze spolzijo

na brezupje

v okorelem prostoru

polno dima in odvečne bojazni

zelena sočna trava zacveti

v sijaju prelepega kristala

v bistrosti zagledaš svoj smeh

iz spletenega veselja

v zadovoljnosti zamre

tiha žalost

Obdobje zloma (1988)

obdobje zloma

pred oltarjem

rjaveč duh

se zavrženo ponuja

sočnim in lepo dišečim

ustnicam

obdobje zloma

duhovnik zavil v purpurne

umazane satinete

slana neusmiljeno udriha

po obraznih vboklinah spečih

kadilo se razprši

topoli kašljajo v ritmu vetra

srce odhiti za lajajočim psom

VRVEŽ UTIHNE V OBDOBJU ZLOMA

Premetenka (1988)

ZGODI SE

na sliki v elipsi

kjerkoli

v rokavu sredi velike nevihte

prapor gnije

popotnik hiti

neizogibnost v sredini

lastne zablode

goslar ki je izgubil svojo glasbilo

leno prežvekuje ovenel cvet

ki je podoba razraščujoče se slutnje

za vogalom je otrok

pred otrokom pa nevarnost

spletene norosti

ta nesramni molk

in to prešerno kričanje

na pešpoti leži možakar

kot statist v kriminalki

presneti konjak ...

njegov dvojnik se mu smeji

neznana pisava pod gradom rož
mejnič je ranil zemljo
ne vidite kako se poti
in kako drhti
to presenečenje med obokom
razbite čeljusti
prav kmalu bo zgrajen ta most
do sanj

in zgodi se
v mestu ki se blešči
v zori in temi
kjerkoli
sredi smeha in solz
izruvana korenina
pa sklonjena glava

Za križem (1988)

za križem leži krvavo meso
za krvavim mesom je pes na verigi
za psom na verigi sedi gospodar
ki renči
za gospodarjem pa je vsa ruševina
iz začetka

bolestni izdihi v zanki
meglenega večera
prerok pade v stisnjeno pest
iz modrega dragulja
in zabeležen je prizor v tujih očeh

in med fluiden kot voda
spolzi preko gladkih gub
v lijak do tunela
svetloba na koncu je mrak pri vhodu
ritem noči se ponavlja
in obtiči v gosto obraščenem
vejevju neznanega drevesa

zimski idila se bridko zjoka
nad kresom v svitu po hoduljah

toplota se širi
a mraz čez širno polje razgraja
in jo zaduši
kot ošiljene oči
ki so pozabile pogledat

Zenice (1988)

po vsakem razmišljanju
padam v središče
ponuja mi podobna pota
ptica ki leti
-za semenom se podi
ptica ki leti

pomembnost v možganih
se kuje v vroče potoke
katerega hlapi zameglijo
slehernega otroka
ki stoji sredi svetle luči
v zemeljski razpoki
življenje je spirala ki jo
pokrivajo krogi
ne uživajte toksičnega kruha

le kdo jemlje moj molk in govor
škodljivi dar v strupeni duši
z zdravim videzom nabrekle hruške
spanec poln tišine in hrupa
kje tiči strah
ta pohlep po podzemlju in višine
zame vse mine in kljub temu traja
nespretna vaja pogubna za zavest
mesto se spreminja se vije do vrvi
nakar se pogreza do mase iz nečednosti
izklaplja in vklaplja um smrdljivi
težkega kot svinec in lahkega kot zračno zrno

v nočnem baru umirajo pogledi
v nasilnem veselju
v žalosti preko izpod zgradbe
kjer vrata ustavljajo vinjeni dih
ta ujeda ki se nesramno izvija
iz smrtnega prijema

OZRITE SE V KATEROKOLI STRAN SVETA

MISLI UBEŽIJO PISALU

Pesmi in kratka proza

Skozi pajčolan

Celje, 1994

Polet v neznano in padec (1982)

Ob vznožju petih stolpnic se je polagoma začelo svitati. Mrak, ki je dotlej pokrival železobetonske konstrukcije in utrujene obraze spečih ljudi, je s krikom petelina z neke zelo oddaljene kmetije začel izginjati. Nadomestila sta ga svetloba in brnenje diletanske trobente. Mnogo vek se je napol priprlo. Po nekaj neuspešnih žarkih sonca v utrujena telesa so končno le zaškripale številne posteljne vzmeti: sključeni ljudje so šli v kuhinje, kjer so vključili kavne mlinčke. Ves kompleks petih stolpnic je začel brneti kot letališče prihajajočih in odhajajočih letal. Let ptic in burno mijavkanje nekega steklega mačka bi lahko bil pravi vzrok za jezo vseh mimoidočih hlapov sparjenega zraka. Bolno spočeto jutro po nekaj minutah za večino zemljanov ni bilo več razvidno. S požirkom kave so se že prav v pričakovanju zamislili pri delu. Ob tem pogledu bi lahko marsikdo mirne duše dejal, da je cilj vseh ljudi en sam.

Martin B.K je stopil do okna in se zazrl v nenadoma nastale barvaste zračne gmote, nedaleč od njegovih rok in nog. Prevzela so ga silna neobvladljiva čustva. Nato nekaj minut popolne tišine, zatem burno eksplozivno odpiranje in zapiranje stanovanjskih vrat, mrzlično tekanje, celo skakanje po oguljenih stopnicah. Brnenje avtomobilskih motorjev ni kazalo znaka, da bi sploh kdaj prenehalo. Končno, ko je ves hodnik utihnil kot ruina hrupa, mu je zašepetalo v uho:

ALI VIDIŠ TE POTI, OBDARJENE Z VSO ČEDNOSTJO IN NESKONČNOSTJO VESELJA IN
TIHO ŽUBOREČE MELANHOLIJE?

OPRIJEMLJI SE VRTINCEV, KI TI BODO IZRUVALI VSE GLOBOKO ZARAŠČENE
KORENINE BOLEČIN IN TE SPOJILI Z VSEMI MAVRICAMI ONSTRAN SLADKIH IN
NEŠTETIH BISTRIH, POTOKOV!

„Ja, vidim!“ je neznanemu glasu začudeno odgovoril.

S kretnjami izkušenega plavalca in skakalca je skozi okno zapustil svojo sobo.

Počutil se je kakor pero z minimalno težo. Kot zamah svobodne peruti ga je odneslo v raj sožitja, v spanje nič hudega slutečega. Kot zvezda velikanka je sedaj osvetlil planete. Zračni tokovi, malo zaradi višinskega padca, malo zaradi svoje narave, so ga božali po tilniku. Ovijali so se mu med prste, kakor lijana okoli pragozdnega drevesca. Ljubko je priletelo nekaj kakadujev, ki so mu z velikimi močnimi zamahi kril ovlažili možgansko skorjo, ki je bila še pred nekaj sekundami prav izsušena. Ta boj z neznanim demonom je neskončen, toda prejšnja brezbriznost, svobodomiselnost se je nenadoma sprevrgla v strašno fobijo. Zaslutil je bolečino, zaslutil je deformacijo telesnih udov. Nekaj grozljivih krikov, nakar zopet popolna tišina. Glasovi siren, prerivanje, panika !

Prevara (1983)

Radoveden, kot je bil, se je zagledal v okence pralnega stroja. Njegova obleka je bila že sila umazana in zato jo je tudi dal prati; imel je namreč samo tisti močno onesnaženi suknjič in neke hlače. Mrtvo blago in nič drugega. Povsem nebogljeno golo je čepel in opazoval gibe, ki jih je delala njegova obleka zaradi vrtenja pralnega bobna. Nehote in nevede je vse okoli njega izginilo ...

Obleka je v njegovih očeh zaživela kot neki prebujeni mrtvec. Delala je gibe plesalca, v drugem trenutku pa že omikane kretnje aristokrata, lopova in prostitutke.

Bolj ko je njegova obleka oživljala, bolj se je poglobljal v smoter njenega obstoja.

Še danes ga išče ves gol in od sramu iznakažen ...

Avtorjeva pripomba:

Motiv za kratko zgodbo z naslovom Polet v neznano in padec je bil po eni strani tematsko voden na osnovi žalostnih preteklih dogodkov v naši ulici in po drugi strani izid nehotenega opazovanja starega gospoda s povešeno glavo.

Motiv za drugo zelo kratko zgodbo je povsem jasen in v bistvu ne zahteva natančnejše razlage.

Tujec in dirigent (1984)

V nekem trenutku ni vedel, kako in kdaj se je znašel na povsem nepoznani cesti, poleg barvnih plakatov in stojnic z jedačo in pijačo, ki so se prelivale v mavrične barve. Danes ni opazil resnobnih obrazov, kar ga je navdalo z začudenjem, hkrati pa s silnim zadovoljstvom. Ljudje so ga ljubkovali s pogledi in besedami, vendar ga je vseskozi opozarjal nekakšen tihi glas, da temu morda ni tako?

Zagledal je dolgo vrsto ljudi, ki so se kot majhni otroci držali za roke in veselo zrl v velikanski ogenj, za katerim pa so sedeli godci povsem rosnega lica. Videti je bilo tako, kot da bi čakali na ustrezeni takt. Za orkestrom pa je stal dirigent.

Bil je močno nasprotje vseh drugih ljudi, saj je bilo njegovo obličje povsem upadlo in njegov pogled skrajno hudomušen. Tujec, navajen na vse kaj drugega, kot na dirigenta, ga je nemudoma ogovoril. V odgovor je vrgel palici v zrak in stopil dva koraka nazaj. Tujec je bil nemalo presenečen, takoj je šel k njemu in mu voščil dobro jutro.

Dirigentovo lice se je ob tem nagovoru sprostilo, njegov pogled je postal zelo veder, nakar je tujcu kot nekakšno opravičilo izustil tale stavek v pozdrav.

"A tako, vi ste ! Zelo mi je žal, ampak za trenutek zares nisem vedel, kdo ste !"

"Kdo sem ?! Kdo pa sem pravzaprav ?" ga je radovedno in začudeno hkrati vprašal tujec.

Dirigent ga objame, nakar mu zelo nenavadno odgovori. "Vi ste tisti, ki je drugačen od nas !"

"Kako drugačen ?! Kaj je na meni drugačnega ?!"

A njega že ni več, kot da bi se vdrl v zemljo, izginil je neznano kam. Neprijetne misli je hotel pregnati v pozabo.

"Bila je pač neljuba prigoda," si je rekel, nakar se je zamislil. A nenadoma ga ogovori nekdo, ki mu je popolnoma nepoznan:

"Ali mene iščete ?"

"Ne, gospod, nekoga drugega ! Iščem namreč dirigenta, s katerim sem malo poprej načel pogovor, vendar je izginil neznano kam."

"Motite se gospod, jaz sem tisti, ki ga vi iščete !"

"Morda želite biti samo prijazni z mano ? Moram vam povedati, da se z vami ne morem strinjati, ker ste vi videti povsem drugačni."

„Tujec, saj to je povsem normalno, namreč mi vsi, ki smo tukaj zbrani včasih spremenimo svoja obličja. Ko se naš obraz vgravira v našo dušo ... in vidite zaradi tega ste vi drugačni od nas, namreč vaš obraz je vseskozi isti. Če mi pa ne verjamete, pa vam lahko to tudi dokažem."

"Zelo bi vas prosil za to, ker česa tako neverjetnega že dolgo nisem slišal !"

"Upam, da mi ne zamerite."

"Nikakor ne," mu tujec z mirnim in dobrodušnim odgovori.

In res brez trohice pretiravanja je bil priča neke zelo nenavadne metamorfoze. Zmedeno odrevenel je kar nemo obstal. Ljudje mu žugajo z pestmi. Videti so zares jezni. V svojem brezumju in strahu kliče dirigenta.

"Tukaj sem, tujec," mu on z mirnim glasom odgovori." Tukaj stojim poleg vas."

"Zopet ste spremenjeni ?!"

"To je zelo zelo normalno. Naši obrazi nikoli niso stalni."

"Gospod dirigent, povejte mi le, zakaj mi ljudje grozijo?"

"Zamerili so vam."

"Zamerili ?! Le kaj sem zakrivil ?"

"Z mano ste se pogovarjali, torej veste."

"Ali je to prepovedano ?"

"Seveda je, tujec."

"Ne razumem. Bodite, prosim, malce odkritejši ! Zakaj ?"

"Ker ste drugačni !"

"In kaj bo zdaj z mano ?"

"Postali boste predmet zabave."

Pogledal je še proti ognju, ki ga že ni bilo več. Zagledal je le gručo ljudi, ki je že korakala proti njemu, nakar ga je zagnila. Prav dobro je še posebej čutil neko močno roko, ki se je dotaknila njegove rame.

Zdrznil se je ...

Avtorjeva pripomba:

Bralcu je prepuščena interpretacija te kratke zgodbe.

V mimobežnosti je bakla izgorela (1988)

Izgnana je petičnost
za ovijajočim se grmičevjem
maki se kot lijane
ovijajo po bujni razraščenosti
njihov poljub je razbeljeno železo
minljivosti v opojnosti trenutka.

Oholost priskutna
v utripu kamnitem
izvijač je zatonil
za mračnimi mislimi
vse mineva
vse se ogreva
vse se hladi
ko v žerjavici že iskre več ni
Beda zagrinja poljub neustrašnega
za goltancem spolzkim
v jedru neznosnega dražljaja.

Za odrom oder pogledov (1988)

Zavesa odpira in zapira misel
v svetlo ozvezdje
ki utripa v lastnem grebenu teme
in v lastni svetlobi
prikritih želja
zanki brez plena visita
nagubanost kot rezilo poskuša
preprečiti
vrnitev na oder življenja
neizbežnost zadaja bolečini
smrtonosni udarec

Iz ruševin (1988)

Blizu temnozelenega jezera
osvetljen pogled vidi dno
z vsemi podrobnostmi
v objemu nevidnega
slutnja grozeča se dokoplje
do horizonta ki pada
v spiralo grebena
grozdna jagoda iz vrtoglavice
zapusti svoj dom s padcem
na ogromno mravljišče

V kotu se novo življenje rojeva
med sajastimi in hladnimi stenami
lastovke sredi največje lakote
ta obupujoč prizor razstrelijo
v bistrino daljave
brez časovnega stolpca
z ruševinami telesc
v stiskajočem se popoldnevu

Flavta (1989)

Flavta pomirja

vznemirja

celi in odpira rane

preteklosti in prihodnosti

v travestiji sedanjosti.

Flavta spomin

flavta slutnja

flavta ti nežno božajoče pero

flavta ti neusmiljena sablja

čustva so razmetana

v funkciji nereda

na odlagališču brezizhodnosti.

Avtorjeva pripomba:

Pesem nastala po igranju flavte. Šlo je bolj kot ne za improvizacijo raznovrstnih zvokov, ki so se prevedli v nekakšne verze.

Pod slapom veriga (1988)

Ples narkomanov in pijancev

v mlakah bolečin

bučen smeh se prelevi

v glasno odmevajoče ihtenje.

Sovraštvo zavlada

ljubezen odpada

A ko listje zeleni

mavrice brenčijo

sladko opojno preko katranastih tal

pritiski v grenko vrtoglavico

se spremenijo.

Izza okna stekleno oko

v drobljiv, a vendar tako trden

svet zija

onanija zaduši poti

ki v katakombo zablude vodi

Pod slapom veriga

že zdaj mrtve junake

trdno za vajeti drži

v srcu zmrzuje

od mraza zavre
kri kot komplicirana
krivulja vzkipi
in prekletstvo v vene vbrizga
v siromakov prostor
kjer sta sluz in pajčevina
zavladala nad čednostmi
še ne čisto pozabljenih
mnogobarvnih planjav

Zadnji odmev zvonca (1988)

Mravlja, dež

čakanje

ura prehiteva

izgubljena pot

Cerkveni zvonec dvakrat z mogočnim

zvokom zadoni

v konice celic

ki divjajo

kot grozeči nezaustavljivi slap

mrzličen tek po sivih ulicah ...

prepozno

Tempelj se podira

zgodovina s svojo nenasitnostjo

požira stvari

ki jih vidi s svojimi motnimi kalnimi očmi

Ali vidite kosilnico

ki reže in podira

travo in poljske cvetlice ?

Kot da bi padali ljudje !

Pobegnili so upanja - že se spletejo nova

bolj obdelana – bolj omejena

predsodki krasijo novi svet

Pred velikimi vrati (1989)

Kres sredi tihe noči
božanske ustnice iz žameta
nočna rosa daljino pije
aleja starinskih kipov
oblegajo rimsko cesto
poljub v slovo
razdira otip zelenega smaragda
kako se sveti
zaslepljuje oko
most blizu stopala
se ruši v nedogled
ob počasnem posnetku
tiho žuborečega prepada

Odpadki zaudarjajo
po gnilobnem kvasu
vijuga prečka železno pajčevino
zagorelega neba
zadnji obris življenja kleči pred ogromnimi vrati
celica, molitev
še mnogo trpljenja
sredi puščobnega
in izsušenega vetra

V kalupu pozabljenih večerov in dni (1989)

Gledam skozi tresočo špranjo
megla popotnica neznanka
mi z omotičnimi kremplji
izpraska delčke vida

Iz dozdevne daljave
prodorni zvoki grozijo
in ubijajo moj sluh
slišim le še odmeve trpljenja

Vrteča se vijačnica
me z vso silo zapotegne v višave
moja krila so zgorela
kako padam med oboke dolgočasje
vidim kako stoletja umirajo
kako pepel prekrije
zemeljsko oblo
gozdovi gnijejo
in moje kosti se raztreščijo v tanek šepet
pozabljenih večerov in dni

Tanatos prisluhne glasbi verig (1989)

V naročju dneva in noči
rešetka v telesu zavarjena
se že ob rojstvu blešči
v nezavednem trpljenju
orjak prepeva
in s tem prebuja svojo zaprto pomlad

Vklenjen obkrožen s peno zalit s praznimi solzami
plamen pod palmo
na visoki gori zanj ugaša
Pod plaščem iz jekla in stekleno prizmo iz dima
mogočna glava iz daljave prikima
kot nedotaknjen sadež njegova žalost in radost zamreta
in se spuščata v goščavo
kjer krone iz bodečega plevela
mu spuščajo kri

Zakasneli plamen (1988)

Zakasneli plamen blizu ledenikov
ki pokrivajo dušo človeku
ki je prehiteval dogodke
v počasnem posnetku zdaj potuje njegova bit
v prozorni foliji
kot stlačeno seme cesarskega drevesa
nikoli ne bomo priča njegovemu modremu razcvetu

Zakasneli plamen še vedno gori iz obupa
in ne iz upanja
na prestolu pekoče žalosti
njegov sunek je skok nazaj
kjer ga zvončki pomladnega vetra
opozarjajo na nekaj ...
na nepremagljiv prepad
kjer je svežina nezavednega trajanja

Našiljene skale
truplo izvaja prevale
kamnita lavina
se z mesom krvavim spoji
Plamen je zasut v trdni in hrapav grob
Ali vidite da še vedno gori ?

Skok na tračnico (1983)

Zakopan v modro zelenem dimu
pot se vije mimo novih komajda vidnih
postaj razorane apatije

Skok z visokega mostu na tračnico
nas vznemirja
to je tam kjer že desetletja
skozi tiho širno senco
ni zavozil vlak
le pajek povsem osamljeno bitje
plete svojo novo mrežo
Ali vidite kako brizga po tej puščobi ?
Mreža je gotova
in vsa krvava

Zadah kroga (1985)

Iz daljnega sveta
klic deževnice je zavarjen
cvetni kelihi v nagnjenosti
vsrkavajo strjen gnoj romarja
ki je že zdavnaj zapustil to pokrajino
nizkotnosti do neba povzdignjene

Iz ust jekla velikani kot kladiva
zabijajo pokončno držo poštenega sonca
z dostojanstvom prijetne topline
raztrgano je poželenje umirajočih alg
katere so v želodcih
na površini plavajočih rib

Klic obstane v situ
kjer se krogi stapljajo v točko
utrudljive noči
živalski kriki ohromijo spanec
za varljivim vrtiljakom
ki je v bistvu mesarski nož

Novo jutro (1986)

Novo jutro
v onemoglosti
riše dvojne sence
kot darilo pod božično jelko
je zavito in okrašeno
z zlato-rdečo mašnico

Kratka medigra (1987)

Vulkan strasti
zagorelo meso
ledenik naslade
potopljeno nebo

Razbito zrcalo morečih sanj
dan pogube je v vozle spleten
dih mu zastane v globoki greben

Zdaj zemlja je zrak
na glavi stoji
zdaj zrak je zemlja
košček kamenine v sekunde
se razleti

Moj krik iz votline jarke (1987)

Objemi moj krik iz votline jarka
iz bližine se priplazi lepota zvarka
črni čas z zlatimi prebliski

Ko iz biserov obroča
zmesi žvepla in aromatskih dišav
izhlapijo v deden ovinek labirinta
je dan zažgan in um preoran
v obris globine
propadle sivine

Začetek miline
konec sipine
mešani občutki odzvenijo
v vrtilni boben malomarnosti
in se zarežejo globoko
v kostni hrustanec

Strah je s krvavo perutjo odletel
iz prenapolnjenega predala
v sapnik nenasitne in nevidne zveri
od gledanja me bolijo oči
dan je v svitu zagrinjal oblak

Žarka moč je pognala zamašek utrujenosti
v višave brezumja
in vsemogočnosti

Modre meglice
se z večanjem ali pa manjšanjem
oklepajo rušilne poti
le-ta nam daje slutiti moč
ki usahne ob pogledu mraka

Avtorjeva pripomba:

Ta pesem kot tudi nekatere naslednje so bile objavljene v radijski oddaji Literarni nokturmo okoli leta 1988.

Dolgi teden (1988)

Zazrem se v mimoidoče
kar tako
brez žeje, brez lakote
vsi so si med sabo tako zelo podobni
in tako zelo različni
spremlja jih ritem sirene
z mreno na ušesih

Dežuje
in vsi se potuhnejo
moči nabirajo
toča
in nekdo je zaskrbljeno pogledal
skozi priprta vrata
to sem bil jaz

Strmim v pokrajino
daleč mojega dosega
spet kar tako
lovim ledene kroglice
ki se bržkone stajajo na moji topli dlani
narava se umika
vseskozi se spreminja

pa kljub temu ostaja ista, ista

Sonce

in nekdo opazuje

sprehajalce

povsem opazno

grem mimo njega

se ga celo s svojo ramo

dotaknem

ker mislim saj te poznam

Postaja je prispela do lokomotive brez vagonov (1988)

Valovi so oteli svetlobo

povsem so potonili

v greben sredi osamljenih ploh

med pisanimi cvetovi

z vonjem po širnem

sivem portalu

Skozi lečo je le vsak korak bolj oddaljen

in vsak tujec še manj poznan

in le vsaka slika večja

Z grozo skozi sozvočja

odhiti stavek o svetobolju

med pore ostarelih obrazov

z mladostnimi srci
z zakrnelo močjo
Ko gledaš fantoma v oči
se zavedi da si to ti
ki mrmlja in se spreneveda
ki preklinja svojo nemoč
med vejevji strupenih trn
ko spoznanje te priklene
da dan še komajda diha
in noč s tem z dvojno paro sopiha

V točki (1989)

Pošlji molitev k bogu
ki je na tvoji desni strani
le pokaži mu pot
kje nahaja se zlo

Obrni poglede v elektrošok
uspe ti skok
v naročje ki nima naročja
Obljuba ki ustvarja
iz tebe oblubo
le-ta odreveni
ko vroči krop

iz mešalnice zablode ga prebudi
konca ni
začetek ga potepta
Dvoje misli se križa
se zaleti
obstane
od začudenosti
njun nasmeh zamre
Oh kako hitro se je bolečina potuhnila
bila je uspešna

Modra tehtnica (1988)

V obrazu zarisana sled
je odskočila v kristal
kjer hlad greje tolsta čustva
V razpokajočem se srcu
je ugasnila še zadnja iskra
za gozdom kjer ljubimka oči
sesedajoča se hiša

Knjige prenašajo breme prahu
krtine se zaradi kislega navala iz neba
razmehčajo v potočke
ki se je v njih pravkar vrgel

žejni in naveličani hlapec

Le kam draga popotnica s sklonjeno glavo vročih želja ?

Z madežem na tvoji čisti duši

se izmikaš kot modra tehtnica mojim očem

Dež – žabji skoki v površino mokrote

ta nesramna sraka se zopet krohota

svoji tatvinski bedi

Z rjavečim skladiščem v njenem gnezd

množica kriči

nakar odide v jamo s prižgano temo

V kompleksni zablodi oči še žarijo

Modra tehtnica zla in dobrote

se umika v samote

Na ves glas (1989)

Na ves glas

na ves glas

pohotno udarja bas

sinji pogled

se kakor mrtvaška ptica

zatemni

Polna luna za gartrožami vzkipi

Mineva čas

dnevi in noči so le okras

Sreča za neznanko (1989)

Prelepe so gore
v sencah gozdov
z njihovo prisotnostjo
iz daljave še nevidna zemlja zasije

Narava zunaj in znotraj tebe
se približuje z odmikanjem
po lestvi
kar ne obvladamo nas ruši
in obratno
če seveda stojimo pred kakšnim problemom
prav ta neznanka
nikdar ne bo rešena
kljub vrednostnim spoznanjem

Užitek (1989)

Pred mestni zapornici
tanek pisk se oglaš
z dvomljivimi prispodobami
nihče se več ne pogovarja
o lepem vremenu

Še dvesto metrov je do senc
ki sčasoma prehajajo v gost promet
najrazličnejših oblik
dim je izginil

Sredi platna
konica iz sramu
stikalo se sklene
in ost na kavljju odpade
kot del skale iz kamnite stene
cvet iz treh podob
gleda v zrcalo duše
zatohlost vlada v nižinah
pod katerimi je le malo življenja

Radostno gledam v daljavo
z ostrimi obrisi

preko plodnosti pod okni
kjer pokončna beseda
zadene v tarčo brez skepse

z jasnim ciljem med zelišči
trdne ampak
svetlejša prihodnosti
in prav nič nisem več radoveden

Sončni žarek (1989)

Sončni žarek vodi seme k lesketu
ki je v posodi iz porcelana
Molčim in gledam ujet v ta čudežni prizor
Zaslišim kontrabas z vsebino že dolgo
poznanih časov v cvetu
ki se razblinja in razpršuje v telesu
kot kratkotrajna mavrica na nebu
Tako še vedno lebdim med svetovi
ki so mi tako poznani kot tudi tuji
da niti obup ne more vzkleti
in se ovijati okoli ...

Virtuoz groze (1989)

Na dvoru je zbor nesrečnih
njih lakota in žeja tolažijo norca
ki brenka po strunah groze
S solzami ga hranijo do sitega
njegovi prsti so vse tanjši
postal je pravi virtuoz s svojo gibčnostjo

Oglejte si berača z zlato palico kako snuje kako tke
a okolje ga kot polip sredi globokega oceana objema
v objem nesreče

Zagledam harfo in ves sem srečen
zaigral bi čeprav igrati ne znam
stopim bliže
strun več ni
strmim v lepe laži
virtuoz groze me stisne za goltanec
nič bolečin
samo slovo

Jasnovidci (1982)

Tolsta luna
žareč je njen smehljaj
podpluti obrisi plemeniti njen sijaj

Skupina dekadenci jasnovidcev se vrtili okoli nje
njihovi pogledi so uperjeni v središče njene krogle

zenice se širijo zenice se ožijo
Brezupno zaletavanje v nedosegljivo
je del njihove duše

Agonija (1982)

Luknje valujejo po deblu hrasta
oči se iztekajo v črnino
akvarele izgorevajo v pepel
toda starec gleda

Nagooka deklica
se poigrava s svojilni pozlačenimi lasmi
le kje so oči
Hrepenenje bledoličnega fanta po življenju
topoumnost zmaličenih ljudi se širi po prostoru

Misli iz daljave (1982)

Iz daljave se bližam daljavi
stopil sem korak ali dva
v daljavo čudovito
toda za vsak korak se mi je zdelo
da se oddaljujem od nje

Misli iz megle ko sonce sije (1982)

Dan odhaja
noč prihaja
črna megla pred mano se skriva
a jaz jo vidim

Noč odhaja
dan prihaja
jasen moj je pogled
na črni svet

Lok (1989)

Lokostrelec je šel loviti svojo divjad
pristal je blizu drevesa
kjer je odložil svoj lok
nakar je zaspal

Po dolgem spancu se je prebudil
odšel je domov
Pozabljivost ga je opomnila :
O lokostrelec kako si lahko pozabil na lok ?
Šumenje

Iskanje
še danes išče
a našel ni ne drevesa ne loka
Nespečnost

Kurtizan (1989)

Kurtizan je na strani belega goloba
iz katerih peruti
modro zasije njegova kri

V oblaku polno peska in drobcev stekla
glasovi votlo mrmrajo
v zamaščenem umu
ki razreže prešteti korak
naraščajoče vode z dvolično temperaturo

Karte padajo
oznanjajo prihod bledega obličja
Njegov zadah ubije pomladansko svežino

Kurtizan je na strani črnega goloba
iz katerih peruti
modro brizga njegov strup

Sprehod (1989)

Sprehod po ulicah
pasji lajež me objema
moja pot je kot jesensko listje
ki venomer čaka

Veje v noči prasketajo
oplazi me vonj po svežini in zatohlosti
Povsem pikro in malodušno se ovinki nagnejo
Mislim da bom šel domov ...

Planota umira (1989)

Planota umira
dlan je sekira
v prah raztrešči železo in beton

Sveče ugašajo
prepevajo
preden se zavedajo so spet živi zakopani

Ta prečudoviti sočen vonj z zmesjo zatohlega
zapira vrata in pogoltne ključe
Zagledam voz brez vprege in brez konja
iz nezaznavnih višin prileti kos
ki me kljuva za nos
Planota umira
bariera je porušena
nič te več ne ovira
da se s svojim zadnjim plesom zavrtiš do nje

Nihalo v vetru (1988)

Padel je v zeliščne planjave
povsem sključen in upadlega lica
težka utež bolečin se ni premaknila
spremenila se je v kosilnico
vzela življenje mnogim bilkam

kot lok za ostrostrelce je vstal
v nevidnost se urno odmaknil

Zdaj kleči ihti
bojazen pred očmi posmehov
ga kot bikovke trpinčijo
kot prelahko nihalo
se prepušča vetru zlobe

Prodana (1989)

Šelest v tihi noči
močno sopiha beli vrag
kot padajoči kamen se zakrohota
sredi svetlega temnega dneva

Obujanje spominov kaskaderskega značaja
s svojimi tipalkami prijema črnino izpod temnih senc
Ko gleda Sebastian nam v žgoče naročje
ko previdno slastno nas prezira
v vdolben greben kjer bruha zelena aorta

Tako vije Tajfun
kakor vlak ki nas je ujel
vstanejo kosti
ki kot snežinke padajo z neba

Črna točka koleba
Žaluje obrekuje
rosni cvetovi plevela pozdravijo vsakogar
ki hrepeni po zdravem srcu
bolnega duha

Minuta za večerno zarjo (1989)

V molku je zavil trotoar
med bregom za vsakdanjikom
malomarnosti
v stičišču zablude meč krvavi
strjeni ga v notranjosti zabode

Zlodej ki bliskaš z rokami navzgor
v novem času začel se je umor
z zastarelo vsebino
Poljubi to polt v vinu
ki zaudarja po gorečnosti propadlega sna
s posmehom tisočerih vej
v odpadu gnusnih spoznanj
Ta dan ni vrgel zaman
vesla v črni kanal

Lebdeči okvir se zagleda
v žarnico strupenjačo
ki ti ubija sekunde
v nesmrtnosti dosjeja
Rob ukazuje
polet te zamika
daviteljica nesramno zasika
v tvoj obraz
ki se kot žareča žica
prav čudovito staplja
z barvitostjo večerne zarje

Cvet pozabe iz porcelana (1985)

Čez širni ocean zablod
ivje na drevju niča močno prasketa
iz nezaznavnih višin spusti se labod
morski pes mu pregrizne vrat

Škrjanček joka (1989)

Za kroglo blatno jezero
blešči
ranjenca ki leži na drevesu
Njegova pipa je že povsem hladna
zadnji dim je odšel za oprsjem blede gore

Ranjenec razmišlja o svoji rani
bujno poraščena veja
mu hladno senco daje
a njega še vedno neznosno boli
Začne tipati iskati
Ne najde !
Skrivnostna otožnost ga je zapeljala
Hladna pipa mu pade iz ust
on bliskovito skoči za njo

IN ZDAJ MRTEV JE !

Škrjanček joka

13. kondor (1987)

Moj hrib je žareča gora
ko stopim dva koraka do vdora
se zasliši mavrična mora
le dvojna senca se ne zasmodi

Iz telesa vzkipi ves gnoj
na površje vidne sramote
ki se kot kamen vklesa
za zidovjem porezane gmote
ladja je odplula
in zarisala v smeh grenčico

13. Kondor odleti
z jokajočim plenom v naročju
visoko nad oblaki zmagoslavno zapleše
v okamneli lavi

kjer nevihta levu
z gostim dimom
prekrije oči

Morda jutri (1989)

Mislim da ne vem kaj je laž
mislim da ne vem kaj je resnica
Bog je objektivn
dež je moker
vročina je pekoča

Vidim človeka ki se mi izmika
ki ne daje ...
ki ne sprejema ...
prerano hrepenenje
povsem neslišno zdrsne
pod stopnicami na ravna tla

Mineva ta zamah
se ponavlja presneto neopazno
negibno strmi v navidezne črne palice
brez prave oblike
nekam razpotegnjene
pod bremenom zavesti
obstane
kot umi kazalec sredi zvonika

Spoznavam
da mislim tako
da on misli
ker mislim drugače

Molk sredi ugasle gore (1989)

Molk sredi ugasle gore
se navzame z jezo
jeklenega jutranjega
svita
ki pada kot kamen na orbito
nemega in bolečega petja

Skok v neizmerno ostudno sluz
dela ujetnike
ki čakajo na strel
v vrtincu najsvetlejših sončnih žarkov
S toploto v sebi bodo umirali
si ubranili čast
ki jih je hotela sramota
razžreti

Molk sredi ugasle gore
se spne v šop
davi davi
dih zagorelega vetra
Onstran novih meja ga je ubila veja
težka kot Zemlja
ogromna kot katedrala časa

Za kamnom otožnosti (1989)

Za kamnom otožnosti

zveržen smeh

ki ne spodbuja

ki psuje

sebe

druge

Krsta pada z višin

se raztrešči v globino nezavednega

Za kamnom otožnosti

zveržen jok

ki ne stoka iz žalosti

ampak iz grenke maščevalnosti

duši se duši

Krsta poleti v višavo

kjer se kot skulptura pokonci postavi

nakar se v belo hrapavo skalo spremeni

Za kamnom otožnosti

ni ne joka ne smeha

ravno polje pokaže nam pot

kjer je nemoč zavladata nad šibkostjo lastnega skeleta

To je tam, kjer je umiranje zabava

Prizori ki se ponavljajo (1989)

Pač tako pada zastarela senca
ob vznožju gozdov
pod studencem iz strupa
iz cvetov ki so maloprej omamili svet
ki se je iz gibanja prerodil
v počitek z bojevito hudomušnostjo

Preden se je stopila sopara
so ledeniki iz jekla
preplavili obzorja prastarega orodja
slepitev del resnice
je zapeljalo prostodušne
okrepilo slast lažnivcev

STRELA ZAZNAMUJE !

Medtem krožijo zablude
kot plastični noži grozijo
Vrši se pogled v požiralnike
skozi katere se plazijo fontane
s puščobnostjo nepredstavljivih praznin
Pogled v nebo ?
sprašuje se nekdo
Le čemu služi strihnin ?

STRELA NE OPROŠČA !

Od notranjih krčev čudežno prevzet
z energijo barv in melodij
se tu pa tam krepko zablešči
Lastna zamisel o ničli se dvigne do vrha droga
kakor zastava katera plapola med vetrovi

Ko vročina zasmodi ta ozek trak dvomljiv
se sivi krik spusti
v možgane s plehkim hrupom
ki ni zmaga je poraz
Novi čas
za grmovjem se dviguje mraz
njihove postave zaživijo
v počitku vklesani
v kamnitih gmotah-ledenih ploščadi

STRELA SE MAŠČUJE

Skozi noč poljub odzveni
mreže marljivo zatonejo
novi dan prebuja mu oko
kjer sokol s svobodnimi zamahi kroži
nakar se silovito spusti
do nebogljenega plena
saj nadaljuje tradicijo preteklih dni
IN SPET MOLK !

Prigoda centrifuga (1989)

Kroženje namišljenih atomov
naslonjen na zemljo gledam v čisto nebo
tu pa tam mi kakšna veja
odtrga delček božanstva

Velikanska sprejemnica je dvigalo
Ali vidiš kako se počasi spreminja ?
Nenadoma se nahajaš na hipodromu
vsi ostali se držijo svojih položajev
držijo se za robove
le ti si malomaren za pametno razsojo
postaneš jezdec brez konja
z velikansko hitrostjo te obrača
skale grozijo
rezila prežijo
končano
Vse je mirno

lovorika triumfa se te oklepa
ker si predčasno začel
še posebej ti si vesel
pa ne zaradi zmage brez vprege
pač zato
ker je bilo vse skupaj podobno nekakšni raztrgani domišljiji
Končujem ta dan z mirno vestjo
Bilo je tako podobno in tako različno

Štiri različne temne barve (1989)

V kotu sedim
streha meni nepotrebno senco daje
Strmim predse
nejasna odeja se razkraja
Potrpežljivo dež škrablja
zareza v tramu se potaplja

Strmim predse
še vedno v kotu sedim
razmišljam ..
Moč ognja je usahnila
leva zavist je slap pod skalpelom

Vrnem svoj dolg
skozi svoj molk
Tako majhna skorajda razgaljena množica je kot v zadregi pogledala na tla
Oblak je obstal
nad njihovimi telesi

Prisluhnem glasbi
ne čutim prav mnogo
Odprtine se nadaljujejo
da napačno vidimo

Modra beseda
zatemni črno steno
Nova moč se rojeva
Sredi civilizacije obsedim
in vrnem pisalo
v roke lastnice

Balada krika (1984)

Iz krika otožnosti
vzkipi tolmun
zavrešči monsun
veriga se spne
v gnusen pajčolan

V temnem prostoru
brez luči
se skriva šum
kroži telo refren strahov
kroži nebo
Krik
kroži čas
Zaton odmeva
Oh jesenski čas
začutim objem kalupa

V čolnu sredi velikega jezera (1989)

Sam
čisto sam
v svojem čolnu čepim
Iz enakih daljav
zaslišim dva glasova
ki kličeta na pomoč
utapljata se
sever-jug
ne znam se odločiti
še sam skočim v vodo
in kričim
blazno kričim
dokler mi dih ne zastane

Sanje (1989)

V temi ostaneš sam
gledaš v prihodnost
in ne verjameš
gledaš v preteklost
in se smejiš
vidiš svojo sedanjost
in te je kar pošteno strah

V dometu (1990)

Povsod utrujeni udarci
iznad zemlje rodovitne
ptice zamaknjeno lebdijo proti soncu
španski bezeg omamlja duhove spečih
zdaj nevihta kviri prav vso sliko
z večerom pod goro

Ves premočen z vzkliki
seno nevidnim sijajem daje
molčečnost vrtalke se razblini
O katastrofa
z zloveščo hitrostjo
je osvetljen tvoj lok
ki se sčasoma opeša
kri je zdaj kamenje vseh
iz njih je narejen krog
ki veleva :

Nikdar več o mesto
katerokoli si že
ne trepetaj

Cipresa (1989)

Travnik miruje
za bregom
luč sveta
oskublja pogum
dostojanstva

Nad planotami
v redkem gozdu
visoki toni se povzpnejo
do skelečega ihtenja
Prašno obzorje je presekano
zlomljeno
na novih
a kratkih poteh

Samota (1982)

Mehkobno so ga božale
more od mraka do zore
posrečeno je zaplesal sončni vzhod
žaljivo je zarjul žarkov zahod
Za večno v času tvoj služabnik

Samota
vse je zatemnjeno
le zakaj po temi hodi
ne ve
Morda je docela zagrenjen
A bolje bo
ko bo vse to mimo šlo
Kje je njegova sreča mila
zakaj mu ne bi družbo podelila

Njeno sovraštvo do njega polno je
in njegovo srce vselej bolno je

Portreti (1990)

Portreti

me gledajo v oči
prav čutim
kako počasi ugašajo
kakor kresnička
ko se dela beli dan

Blag veter moje življenje
pokonci postavlja
ga ureja v novo obliko
lepih in manj lepih izkušenj
Šotor neba in zemlje
izgori
Portreti so zdaj ogleni
lističi
ki pa molčijo

Pesmi

Notranji Odmevi

Celje, 1994

Sokol (1989)

Spokojno pomirjen
sem prečkal cestišče
v mojem srcu se je radost poigravala z menoj
blažen občutek kot da bi ležal
zavit v mehkih blazinah
kot da bi me nevidne roke
nežno žgečkale po vsem telesu
Bil sem zlata vzmet dokler ...

Dokler ni zašla celica preteklega prizora
v moje oko
strt in razbit
Priletel je sokol
mi izkljuval pljuča iz predpon
zdaj sopiham nad oblaki
kjer sokol na naslednjo žrtev preži.

Neznanci (1989)

Varujejo me
opazujejo me
gledam v ogromno rdečo stavbo
zavesa se je premaknila
Neznanci pozdravljajo in mi salutirajo

Neznanci se me strašansko bojijo
Neznanci se mi smejiijo
po stopnicah stopam gor in dol
čutim strašanski glavobol
V tramvaj se zaletim in se smejim
neznanci so izginili

Opomore si
ustvarjal sem
veselo poskakujem
toploto malikujem
neznanci so zdaj znanci mi

Pod palubo (1989)

Pod palubo
človek možgane obeduje
oskrune oltar in zatone

Ne vemo kam gre mrtev človek
s polnim želodcem in s sijajem izumrlih čustev

Biser odmeva ob padcu na veliki zvon
kjer razpadajo okrašena bivališča
s turobno vklenjenostjo na žareči obroč
v vreli vodi

se brezumno izgubi
slanost napihnenih beločnic

Zadnji dodatek (1989)

Obsojen si na smrt brez vrnitve
zakopan kot zavržen predmet
ki ni več za nobeno rabo
V imenu zakona so te ocvrli
te kot prašiča odrli
nekaterim je šla žeja po gobe
nekaterim pa so počili zobe

Glej v leksikon veselja
sprevidel boš da si tako neuk in nevešč kot poprej
Iz črnega dimnika se kadi novi dan
ki se je kot ceneni žig vtihotapil
na belo ovojnico izgubljenega časa

Le dobro si oglej človeka
ki sredi mestnega trga kleči
čeprav že ima povsem obrabljena kolena
kako prosi za miloščino
vsaj videti je tako
a vseeno v njem tli močnejša želja
da bi izginil iz tega sveta

Nekdo ga poboža
drugi ga popljuje
vedno je predmet reakcij
zavutih v nevidno polje z neslišnimi koraki
Je kot neskončna velika posoda
ki sprejme sleherno smet

a prišel bo trenutek
ko bo le-ta tudi polna
zadnja začimba bo pepel

Na koncu preseka (1989)

Molk si utira pot
z žarečimi kotalkami južnega vetra
odslužile so tolste psice
svojo pogubljačo zaverovanost vase

Kot trikotna zavest
travme se odbijajo
raztreščijo v plin
čednosti poguma in dostojanstva
Na podestu se krogla kotali
zadene invalida v desno oko
kot slikar se življenjska tekočina izteče
na leseni pod
kjer vgravira zelo domiselne vzorce malodušja
V pesku pogled razstavi osamljenega popotnika na koščke

Zavit v ohlapnem betonskem kalupu
ždi varen pred nevihto
a utesnjen
zaradi strahu pred gnitjem

V raju zaslepljen
nevarnosti so ti tuje
a še od prejšnjega priokusa prigode
zagrenjen
duša onemoglo prodira
skozi skelet praznine

Celota se je porazgubila
preseki je zavlada
v pretoku misli
sleherna podoba
sčasoma zbledi
ogonj na vse pretege kriči
dokler v temo ne izgori

Zvok granate (1990)

Pregnan z lestve
polet v kratkotrajnost
z zvokom odurne granate
figurice izzvenijo v strah
Razbežijo se v staljene sence

Z osmimi koraki in dvema skokoma
je začetek zopet z osmimi koraki
s tremi padci v globino
sedmimi skoki v višino
Neutrudnost razjedka goltanec
v nekaj ocvirkov surovega mesa
Določen je dan
določena je ura
zadnjega popotovanja
v nepozabno večnost

Sijaj oči (1989)

Sijaj očesa bliska kot nož
kot ceneno blago te presveti
te vrže morskim psom

Sijaj očesa se obnaša kot čopič
potolažen in nebeško srečen mu slediš
nenadoma spoznaš : " Sanje ! "

Sijaj očesa ves bolan
otepaš se ga
toda zaman
v njegov kolobar se potopiš
Sijaj očesa
če je le-ta zdrav uživaš
se predajaš lepoti
a prav kmalu v dolgčas se potopiš

Na dnu (1989)

Na dnu
sedim
klečim in ležim
Jokam
grenko se sprašujem: „Le kje je zanka ?“

Na dnu tečem osamljen-uporen-neutruden
razbijam in vame zija velika razbitina
grozna črnina

Na dnu ves sem prestrašen
skočim
se oprimem ploščadi

srečen sem
ker rešen sem dna

Stolpnice (1990)

Stolpnice
trobente piskajo
začetnike težko poslušam
otročji vrvež
rad bi se jim pridružil
izpušni plini motorji
neusmiljeno brnenje
psi lajajo
Splošni pretep med zakoncema
otroka v ihti podlegata
Nekdo je skočil
in ni ga več med nami

Mučenik (1990)

Pogled na lepljivo ploskev
spodrsnilo mu je
spomin ne pozablja takšnih stvari

Od zdaj naprej v zaklenjeni svobodi živi
veselja se otrese
kot pes svojo neljubo bolho prenese
Kot mučenik utripa povsem zeleno
za tuje oči strupeno
ogromna stena mu pade na hrbet
na veliko presenečenje ne zruši se
v svojo stezo je zaljubljen
ne tako zlahka pogubljen
Še premalo je pretrpel ...

Dojenček umira (1990)

Dojenček umre kot
požigalec zaživi
požgal je številne travnike hišice in ljudi

Dojenček umre
kot kirurg zakrpa glave in srca
Utrujen in osvežen hkrati
svoje bivanje nadaljuje

Dojenček umre
kot sanjač stopa na veliko poslopje
s svinčenim plaščem poleti
pa pogledjte
sama kri
sama kri

Dojenček umre
kot dobrotnik celi duše rožnatih skrbi
Nov up jim s poljubom na čelo deli

Dojenček umira
-zdaj mrtev je
noben pogled ga več ne zastira
prozornih bistrh solz deležen je
z ljubeznijo v srcih je sprejet

Kot kafa (1989)

Vznemirja me ropot
lastnega nemira
ogromna stebila steklenih vlaken
me ovijajo kot zavrženo blago

Z vse bolj razprtimi zijali
strmim zaprepadeno v psiho
šepetalec v desnem kotu
mi vseskozi govori
da mu vsako minuto manj sledim
Prebudim se iz globoke more
v trenutku zagledam speče zore
ogledalo je razbito
moje telo potuje skozi sito
Kot atom

Nahajam se sredi vesele družbe
njih smeh me opogumlja
od samega veselja skočim v zrak
kot prstan padem na tlak
Ali ste slišali ta zvok ?
" Ja, izgubila sem svoj prstan,
pa vreden tako ali tako nič ni ! "

Arnika (1983)

Preprosto v viharju počepnil je kljun
preko sadovnjaka miselnih ambicij
prelepo žarijo penilci iz gasilnega aparata
voda koleba po sapniku v kri
kolosalen pogled na panoramo

Nedokončan grižljaj iz odprtine neurja
črni stric nam prinaša doto iz pekla
nezavezan žakelj z veliko luknjo

Veliko veselje v veselju siromaštva
s koso obrtništva se odstranijo odvečne sinapse
topel veter nam piha v obraz
v prisrčnost
Le ladja plove po katranu
ki ga kopljejo siromaki
žameten glas obrodi ves njihov trud

Pereč v ginjenem srcu
Anabela pleše v porodnem spominu
z zlatimi očmi poljublja solze skleroze

Zaudarja duh po mostu šestere dimenzije
ribja kost se razleti v granato

Samcat duet prijateljstva ponuja nam roko pripravljen v dotik
pod skupnim nazivom " Afrodite "
oholo listje pomendra vse pare
jezera z zalitimi sončnimi žarki

Vesolje le ohranjaj svoje pozitivne delce
ozirajoč se tudi na meso in kri

sleherno nesmiselno vprašanje
bo pletlo novo zanko v prihodnost

Dotaknem se zamisli
domišljija sega po grabežljivosti
razmišljajmo o verjetnosti
sintezi in analizi pepela

Spotoma starec polagal je krsto
kjer počivajo v miru neizrečene besede

Avtorjeva pripomba:

Pesem bila objavljena v radijski oddaji Literarni nokturni.

Nepomembna prigoda (1989)

Z utrujenostjo zaznamovan
kot izgubljen vžigalnik
sredi prazne kino dvorane
z rdečico svetlika
novemu jutru naproti
z drvečim avtomobilom
z ostrimi ovinki v cvilečo pozabljivost

Krdelo mastnih krastač
se zbira pri neznanem kraju
blizu večne megle
Zaudarja po hudodelstvih
po gnilem mesu
po krvi ki je že strjena kot granit

Človek se utaplja
v utripajočih se slikah
okolje bljuva kontraverznosti
jutro se spotika
na bodicah zamišljenosti
v temnem vodnjaku
spijo potopljene žabe

Spanje (1990)

Pod kablom je zavest stisnjena
kot tanek listič razjedkanega srebra
za rušečim portalom
dobrodošlica se ovekoveči
v zrcalo z zlatim okvirjem

Zelo dolgo je s kovinskimi hoduljami
letel do vogala
kjer se je strma pot bržkone končala
Postal je jezen
malce pozneje pa malodušen

Samurajski bakrorez katera sablja gleda navzven
pogoltno se nabira prah med zalivom možganov in kosti
povsem izmaličen je korak onstran vrele vode
zasmodil konico nadebudnega trenutka
Njega že več ni
Spanje ...

Galebi (1990)

Pohlep je zatulil
kot ladijska sirena
ki je obkolila že mnogo glasnosti
v poteptani nravi
s plitvino in ogromnim obsegom nezaslišanega

Galebi so prileteli v gozd
blizu reke polne odpadkov
s svojimi lepo oblikovanimi kljuni
izrežejo delček tega sveta
Spokojni mir
svet slepo odteka v skriti labirint
strohnelo in plesnivo truplo
dviguje svojo roko
S spačeno čeljustjo
nas neslišno svari
pred grenkobo njihovega petja

Talitev (1990)

Sveža koža se suši
streha pade na cvetoči oleander
zakotni oder
gosti cel kup obupancev

V sveženj papirja
se zareže preko žerjava
med podzemnimi oblaki
le obrnjena slika
ki z vso vnemo
razgradi kamniti steber
v prostor s kancerogenim plinom

Stičišče sredi nesmotrne ploščadi
kjer stoka vitalnost
kjer lebdiijo baloni
nad srečnimi trenutki
blizu bodoče votline

Meglica v zenici
odkriva šum
z zavitem smehu
s toplo dlanjo in vrtoglavostjo izven telesa
ki se kot magnet spoji
na stajajočo se kovino

Dražljaji za vrati (1990)

Piskajoča vožnja
ga je predramila
to prav takrat ko se je ves
v snu zamišljen oziral v mnoge smeri
pod svodom mivke
kjer je ležalo nekaj nepomembnosti

Na široko je odprl oči
srce več ne bije
spoznanja so poniknila
med petjem in nerazločnim govorom
objektiv zajame stvari
ki nam nič ne povedo
Korak je bil storjen-Lovec je zamorjen

Črna točka se v daljavi pojavi
kot opečeno se v razrezanem jutru zvija
kot plamen v ledenem dežju
beli prašni delci
zavajajo nakloni pred potjo
nekaj morda nastaja
Kandinski - Lisa ustvarja smreko
Sistem na steklenih postajah
je podoba dinamike z izdihom brez vdiha
mleko steče neznano kam - nevidno valovanje pod porami betona
to morda še vem
nakar se razjarjeno zaloputnejo vrata - Prepih
Zdaj si le oglejte to grozo - Mikroskop
vse prav vse do najmanjše podrobnosti
zbada nekaj kar ni nič
ampak nekaj kar je pač preveč

Ne dogaja se vsak dan (1990)

Ne glej v možakarja z buško na glavi
ne prosjači za uslugo ki bo kričala in križem rok stala
Ekvator

Emulzija dlani
potopljen pridih zastalih akordov
glasbenik potuje - pozablja na svojo moč blizu stolpnice katera še ni
ampak kljub temu je njen odsev v napačnem pogledu prav viden
Roka je stegnjena nič ne sprašuje
z duhovitostjo udari
Teleskop

Krik se izgubi
a krika ni
izginjam brez strahu preko igric navzgor z molkom

Avtorjeva pripomba:

Pesem je bila objavljena na Radio Celje.

Ko iz bližin in daljav barve zbledijo (1989)

Pot vodi po dolgih valovitih iznakaženih ulicah
hladno srce in pretopla prebava
Današnji dan je bil zares zgrešena investicija

Vsa ta zbeganost njegova najboljša prijateljica
mu dopusti da zatone v lastni malomarnosti
Kot vampirka spravlja se nadenj
globoko neusmiljeno v žilo
toda ga ne izsesa do konca
zadovoljna je pač s tem kar bo še popila

Dozdeva se mu da je že povsem votel
kaže da je tisto nekaj kar je v njegovem
notranjem svetu ostalo
njemu v hudičevo nadlego

Je kot muha ki je padla v kozarec z mlekom
ki z vsemi silami brca
ko že skorajda rešena je
nekdo od zgoraj jo polije

Nenadoma se spremeni v velikanskega kiklopa
kozarec se raztrešči v črepinje
Iz večne teme na svetlo površino
korakajo v bojnem pohodu
nasršene mravlje

Čprav je on velik kot največja stolpnica
zasliši njihove bučne fanfare
ko je že čisto gluh
ga zgrizejo do kosti
ko je že popolnoma brezčuten

njihova svetloba ga zaslepi
ko mu zaradi lastnega smrada še vonj odpove
se zgrudi

Zdaj je miren neustrašen kot hrib
še bojazen da bi ga nekega dne zravnali
v asfaltni kanal
ga pušča brezбриžnega
Čuti se pač mrtvega
a prav kmalu bo spet zaživel

Samo utrinek
ni važno svetel ali temen
postal bo ribič dneвов in noči
s svojo spleteno mrežo se bo ovil
okoli stebra življenja

Mir in bučnost vseh mogočih trenutkov
ga kot velikansko bodalo vznemirjata
kakor divjega prašiča
zaslišijo se skrajno temni in svetli glasovi
ki pa niso ključ za večno odrešitev

Beži
Od bodala?
To je njegov izgovor
V večnem strahu je pred samim sabo
njegova nprav je pač ostra in spolzka
topa in hrapava

Ali ste morda opazili kako ga je objel ocean molka
ki je njegov vitez?
Kako spretno se bori
toda kljub temu je premagan

V njegovem srcu zdaj zmrzuje
le prebava še deluje
njegovo mrtvo bivanje se vname
zagori
in kot pisani komet odleti
Iz čiste daljave in bližine se vidi
kako barve zbledijo
v črno nevidno nebo

Pri oknu (1991)

Na vdolbini je izvrtan obraz
ki goste solze kaže
povečani sliki
iz sivega kamna
z grobimi obrisi

Pri viaduktu le dva vijaka
povzročita nesrečo v zatemnelem sobotnem jutru
iz katere naježenosti
brizg naključja ne spodleti

Radijski valovi (1990)

Mesto povsem temno razžrto molči
plamen žge
toda nihče ne ve
da je nova dlan zbrisala svojo staro usodo

Otožnost je svoje brstiče umaknila
kot vlito se smehlja
nam novi junak v obraz
Nestrpno nas že čaka
nezaustavljivi vlak

Nepravilen paralelogram (1988)

Še sonce je poskočilo
z oholostjo neverjetnih posledic
Le od kod ta odločen korak
ki prav vsiljivo pade na prekipevajoča rožnata platna ?

Krvavi poljub ne izostane
lesni črvi razžirajo lepoto
katera raztrešči skodelico
brez oblike in volje
Staranje
ta navada ne otrapne
Pred dogodki se ogrevajo predsodki

Za zidom z risi
preveva molk kar čez stranice
smele prihodnosti
figura v domišljiji
je slika ognjemetalca in zažigalca

Plazma (1990)

Brez umazanih sledi
je kreda padla nerodnemu dečku iz rok
Nehote je integral zažarel ob številnih drobtinah
Mestna golota se je zvijala
v nečimrnosti zastarelih predstav
Bili so tukaj za zabavo
kjer ni bilo še krvi
pri blatnem jezeru
med razmehčanimi debli neba
Preplah nečistih rok
se je postavil pod neznanim polom
kar je obstajalo
je spolzelo v vrč brez dna

Nečistovanje brez bojazni
drvi skozi sence v bruhajoč vulkan
prav vse prikazni
zbežijo skozi kaplje dežja
lava ustvarja nesramne ukane
Povsem izgublja glas most iz mrtvih postav
muha zabrenčala je v pozdrav
Sedmeri svet prosim usmili se nas
v veri in neveri skozi puščobni signal
Na kamenju je pogled obstal
zarjavelo kroženje
danost prekucne ta sedaj
med sajavimi ovinki preko svetobolja

Popolnoma odprta dvorna vrata
rekle so njemu ne
pogreznil se je v katakombo
kot korenina oljčnega gaja

Trije simboli (1988)

Središče življenja in smrti

štiri nebesne smeri

gibanje sonca

vzpon in padec

pretakanje vode

plima in oseka

Križ

okrog njega so ideali pa tudi grenki priokusi

Hranimo dostopne skrivnosti

obranimo svoj ego

pred destruktivnimi hotenji

Ključ

z njim najdemo ustrezno pot skozi ustrezna vrata

ki vodijo nas do začetka ali pa do konca

Včasih zastanemo dih nam pojenja

sredi modrine neštene

si želimo na trdno podlago

v pristanišče

Sidro

in marsikdo nima obstanka

SPLET :

SIDRO POVEŽE ODKLENJENI KRIŽ HRANI KLJUČ

KI NEKOMU ODPIRA NEKOMU ZAPIRA PODOBNO SLIKI

KI SE PRIKAŽE

KI SE POTUHNE V NOV ZAČETEK Z NOVIM KONCEM

ČETVEROSMERNNA CESTA

S PODZEMNO IN ZRAČNO LINIJO

Primorje (1990)

Pokrajina me prebudi
sredi neudobnega sna
njena ostrina me reže v oči

Ladje malomarno plovejo po vodi
slišim brutalne glasove
galebi so onemeli

Prijeten hlad pod prosojnim nebom
kometi se prižigajo
vonjave mi burijo domišljijo
pod drevesom
kjer čakam da se moj jaz od tega mesta oddalji
Le kam ?
Violinski ključ

Benetke (1990)

Oh ta smrad
Casanova umrl si že
nihče več te ne bo prebudil

Viskozno pljuskanje vode
ob zelo staro zidovje
ta pretanjena arhitektura
pospešuje moj odhod v
rodni kraj
Gondole so v pokončni legi

Nevidna vrata s ključi (1990)

Oko na steni utripa
obroč noči
je razodel že znani prihod svetlega dne
a vendar ...
nikoli se prav dobro ne ve

Z vgraviranimi kraki
pri umazani baraki
tolsta želja se je odpela
njena rebra so zagorela
in kljub temu so nezveste želje
opustošile okvir iz dosjeja
ki je zaudarjal

Spoštovani dobrotniki
ne kujte jeze nad vašim delom
dodatni bregovi so popolnoma odveč
da se le vaš um ne vgreza
pod skalo
Naj ti grobovi ne zažive

Včasih se znajde posameznik v kraju
kjer postane množica neusmiljena
z gesli pod rokavi si
razbremenijo spomin
V nebesne smeri gledamo zdaj z jasno mislijo
zločini do samega sebe in do drugih
so črni madeži
na dvorišču blizu tvoje duše
Duhovni preporod in še vedno ne razumemo

Domino (1989)

Pod izruvanem smehom

kanalizacija

potegnem vodo

lažna slika končno le otožno odpotuje

skozi veje iz nerjavečih vijakov

Bleda so obličja sredi dvora

blizu prekrasnih vrtnic in orhidej

v minljivosti prepeva Odisej

v senci lastnega umora

Po venah potuje neznosen strup

kot balzam v smrtni drgetaj

bitje se umika

s solzami zalit je njihov naraščaj

Gledam v oboke

v namišljene svode

kjer le stok prepeva

Navidezno (1989)

Ena je plod nočnega miru
vitez dremljač zapira nevidna vrata
dezorientiran pred amebami strahovitih ukan
nos na sliki je zavohal kletko iz acetilena

Prt umazan- skrivajoč
pred pogubo ihti otrok nesramno preračunljivo
harfa zastira moker pogled
le jate ptic se vzpenjajo nad oglatimi oboki

Postrvi so priplavale do žareče apokalipse
lep obrazek razkriva svojo skepso
nad pepelom pred izhodom
kjer oči več ne gledajo čeprav tudi ne spijo

Mroži zdaj capljajo - zdaj bingljajo nož pripoveduje
lik se je pred tvorbo razčetril
le opazujte ta čaj
ki se izteka kot pesek iz dlani

Pela je družčina za njeno slovo
negirala prisotnost zastarelih dobrot
trepetala pred nečim
kar ni bil strah
gledalci so iracionalno glodali pisano nebo

Emocionalna kuga (1987)

Nekaj zagledam
zastor se dvigne
svet okoli mene
se ziblje kot gugalnica

Mešanica iz sramu in nasilja
premikata gmoto podobno tnalu
izpod preproge mrtvih mravelj
Begunje so zbledele
Lisico prelevijo v prasico

Pot se nadaljuje
O slavje
zvonovi so povzdignili glasove
Nova moč :
Zatemnitev
Osvetlitev
Ta nenasiten snop iz fotonov
lepo zareže njegov smeh
V srebrnem kelihu pa nevrotično trepeta
njegovo desno oko

Obrane kosti se vržejo psu
kazalec nekega duha je pobegnil iz spiritualistične seanse
nad našimi glavami v bližnjo orbito
Vse ima svoj prav
uglajenost je vir mestnih postav
nevidnost njihovih bratov naj bo za nas le opozorilo

Kaotičnost in mislim da ga ne razumem
čeprav je vse jasno je kljub temu motno
Obstajajo dejstva

Vrtinec - topoli se v deroči vodi zamajejo
Kot smet v pajčolanu
meščan sunkovito obstoji
kot črna perut večerna zarja eksplodira
a jaz zbežim ker pogled meni se zapira
Zazrem se v okrvavljen spuščeni zastor
s fluorescentnimi črkami
poln nizkih strasti in klevet

V beli svetlobi (1989)

Žrebci se bijejo do razhoda
zaživetega obzorja
kamor prepir sveta je vpoklican
poštenjak pa je gnusno zatiran

Ogromni kosi črnega premoga
zmrzujejo
podstavijo hitečemu slepcu
v večeru brez lune nevidno a naelektreno nogo
Slepec poleti in pristane
V liku prostaka
strah se zaduši
bistrina v zbledeli zarji biča neulovljivo svežino
sredi razpok že zasutih plasti dejanj

Drsalka prijetnega gomazenja
se vgrezne v cvet pozabe ljubečih stvarnosti
modrine neba zatemnijo sliko našega očesa
s ponosom ves vzravnani stojijo zidaki

O črpalka agilnosti
ljubiteljica grozljivih anekdot
le zakaj se venomer spravljaš na uboge žrtve
ki umirajo brez tvojega blagoslova ?

Senca je podvojena
preti ji nevarnost drugih
Ali ne slišite kako kaplja in curlja
v neomajnem zatišju sredi neprižgane sobane
kjer so vrata razbita in strta ?

Očala na nosu grozeče strmijo v namišljenega sovražnika
za njegovim hrbtom se neslan smeh skriva zavrt v blokado
ki še hrepeni po novih hudodelstvih
S smrtjo bo odšel iskat svojo čast
Rešen bo vklenjenosti lastnih slepih čustev
kljub svoji črnini
bo v mojih očeh junak ki pač bil je zapeljan
Zapeljani junak

Ostra britev spolzi preko členkov
v neutolažljivo bol
čemernege obstoja
kot kamen pod vodo bo videl novi svet

Napetost se približuje v njegov objem
nezaustavljiv tok zgrešenega mišljenja
ga strese
saj utripa kot luč ki osvetljuje filmskega junaka
Velike zarote suženj
v mežikajoči budnosti se utrujen
med gorami vrže pod diamant
ki ga kot steklo razreže
zbežali so upi
arena časti in slave je razpadla
iz molekule v dva atoma

Doživeto in premleto
v ilegali čakati na prebliske
ki naj bi bili drugim ljudem tuji
a smeh jih je izdal
Predajajo se ideji propada
a ko zadnja vez se jim strga
se jim vrh postave škodoželjno nasmiha
nevajen mučeništva v sanjah umrejo

kjer bela svetloba stopi na podest
kot večna zmagovalka

Propad harmonije (1989)

Prepoved
izgnanstvo na otok
novega in nevarnega razmišljanja
kot močno zračno sesalo
se bivanje vsiljivo oklepa jeklene naravnosti

Metulji so bili tam
kjer so pesti zasejala številna sidra
Kot akrobat se nebogljenost spreobrne v monotono energijo
Na mravljišču je kobilica že tako podlegla
ni ji več rešitve
brani se le še zaradi peklenskih muk
dokler boleči ugrizi je dokončno ne usmrtijo

Tuljava odmira ubija signale prejšnjega dne
S prešernostjo sonce moleduje
v prahu rdečih strasti
Kaos - Mlačna voda - zagorelo meso
kipeča sedanost preti
cvetlico pokrije neumnost nekega padlega zidu

Sanjal sem tuje spomine (1987)

Tuje spomine sem sanjal
umazano vino s strihninom pomešano
Začutil sem izdihljaj nevarnega mrhovinarja
Tuji spomini so razčesnili predolgi vrat
ki je videl to česar videti ne bi smel

Kot dišeča preproga je stopila njena aura v vrzel brezumja
ki je kričalo kot leteči ogenj nad drevesnimi krošnjami
Tiho je škreblijal dež
okenska polica se je nagnila
v hrupen vrtinec nezaslišanih in nesramnih glasov

Prebujen v črni septembrski noči
črni bazalt je pokril to brezimno misel
v kadi kjer je odtekala goreča nafta v kanal

Za zadnjo postajo (1988)

Za zadnjo postajo preteklega trenutka
brez teže
težka kovinska gred
udriha po zadnjih željah
Poraščen vrt in mnogo ran
v zažgani duši
brez vrnitve

Rdeče jezero dveh rokoborcev (1988)

Petje spolzi v kroge dežja
kjer mladenkino lasišče leži na žarečem pladnju
grenak zrak viha nosove soljudi
v spačeno in veselo balerino iz gostega dima

Na travniku blizu bodeče žice
dva rokoborca padeta vznak
ki je vendarle oznanil konec nadaljnega mučenja
Kot mrtva ležita še vedno objeta
polno nagnusnih modric na koži
Njuno neznatno dihanje vzbudi pozornost zabuhlega paznika
ki ju brez izgovorjene besede
prebode z bajonetom v rdečo jezero

Še vedno gori (1988)

Izparela je porednost
v grajskem vrtu blizu pekočih kapljic
v strtem in razbitem obrazu

V drugih prizorih so zakopana dejstva
ki odkrivajo le bolečino
v zmaličenem prevalu preko hrupne ploščadi

V rumenem tolmunu
slavček površino sesa
sveži zadah na en mah
vihar je še tega pokopal

Grozljiva travestija civilizacije
je eno nesramno skrivališče
med nasprotujočimi si stranmi
podzemlja in neba
Zelo enostavno je najti skrivnosti
a težje je potem preživeti

Večnost
minljivost velikodušno pljuva na to besedo
katera abstrakcija ovekoveči izgubljenost ?
V prostorih blizu posekanih stebrov
vrteča se krogla poneumljanja
je preparirana vdrtna
Svet je mamilo za večino stoječih in pa lajajočih psov
samo kanček smisla zadostuje
da obstaneš v rešetkah svoje lastne osebnosti

Blizu danosti (1989)

V mraku so oči
steklo se razleti v vse možne smeri
Z ogromno hitrostjo
se črepinje spremenijo
v dovršene oblike
ob katerih se navdušujejo prihajajoče predstave
Opazujte svoj film
prav kmalu se bo končal
v kadi lepljive kretnje
zastor se počasi spušča
podest je končno le porušen
zidovi so skrušeni in mučitelji onesposobljeni
V skrivnem krogu blizu danosti
še prepevajo valovi smeha in ljubezni

Jedro gorečega žrela (1989)

Njegovo življenje je sestavljajoča se smola
in zidajoča se neumnost
prezir okamni žgočo lavo strasti
plešejo okoli vetra
ki je na koncu svoje dvomljive moči

Črna prikazen sredi zamrznjenih poljan
nas pozdravlja le iz radovednosti
iz sluha pretaka se stud
Obnaša se kot ogenj

Ne da se pobegniti pred samim seboj
treba se je spoprijeti tudi z negativnimi silami
četudi je srce v gnojni reki
blizu poželenja in gnusa v katedrali zdrobljenih nakan
Utrip življenja nemir nam v žile spušča
odvečna postaja senca ljubečih obrisov

Morena sredi temnega polja (1988)

Morena ubija sredi temnega polja
kjer je vsiljivec večno presenečen
Na njegovem nagrobniku sledeče besede :
Prijatelj naš poln moči in radovednosti
le zakaj si zašel tako globoko in vrtal v morenin rep ?
Zdaj je zate gospodarica večne teme
nevidna in bolj nečutna kot kdajkoli prej
Prijatelj na dnu boš ostal kjer se te bo svetloba izogibala

Ali ne slišiš solza
ki preko ovinkov padajo na tvoje začudeno obličje ? Ne !
Zakopal si se v vozlišče brezizhodnosti
ki te kot bučna sirena spravlja v norost
Jeklena zanka te stiska za vrat
se s tabo poigrava kot nespametno naključje
Ni več vrnitve
odsoten si za ljubezen in sovraštvo
Ne vidiš ?!

Morena se vrne v svoje nevidno domovanje
znova se bo kot puščica zalučala
v tujčev objem presenečenja
s svojimi ostrimi zobmi mu bo spačila obraz
Morena sredi temnega polja je kot avtomat

Uganka za tisočletje (1988)

Sredi največje teme in samote

se sprehaja z lepljivimi koraki

in zasliši tuje odmeve

V središču največje svetlobe zagleda v svojem odsevu povsem drugo senco

Ko iz strahu spregovori

je lice povsem vdrto

slišijo ga le ljudje ki mu stojijo za hrbtom

Kot velikan prečka cestišče

in ko je na strani katere si je zaželel

se spremeni v pritlikavca z drobno trobento

v stranskem žepu

Samo ena beseda

in njegove magične osebnosti je konec

spremenjen je

živi zdaj kot zavržena škatla cigaret

Vprašanje: Ali bo počilo ?

Seveda bo !

V katero smer ?

Skrivnostni nasmeh ...

Spletena je uganka

Avtorjeva pripomba:

Ta pesem kot tudi nekatere naslednje so bile objavljene v radijski oddaji Literarni nokturmo.

V oteklinah predhodnih slutenj (1988)

Propadel pogled je zapolnil moje ime
v oteklinah predhodnih slutenj
Le oglejte si ta up
ki je zdrsel skozi špranje dolgočasje
Nadnje je prišla poguba v beli obleki
povsem neznano in komajda slišno
modra prevara drvi skozi steber ovinkov

Okuženost z injekcijo razvrata
rije navzgor v zadnji izvor bistrine
Določenost bele zelene rdeče in črne svetlobe
kot prhe spustijo boleče rafale
v glave slepo vidnih
v njihovi notranjosti se iskri kot ogromni ognjemet
Ta dan je bil zažgan višjim silam prodan

Karambol na vogalu življenja (1988)

Mogočen ritual sončnega dne
neka lastovka prileti iz prešernosti
na drevo posmehovanja in klevete
Vlada popolna tišina
kot v grobu
kjer je še pred nekaj stoletji domoval
častivredni in skromni menih iz Pleterij

A nenadoma se je ozračje razparalo
na tisoč in tisoč koncev hrupa
V zelo kratkem trenutku
razbita limuzina in nek manjši motor
ki se je kot igračka iz porcelana
razletela v številne nove podobe

Strela in grom
v prizor je stopila množica iz želje po krvi
" Le za pol deci krvi je ! " nekdo poreče
dolgo pričakovana sirena vztrajno molči
Gledalci se razočarano razidejo
in zatonejo v posmehu lastovke
NAMREČ NA VOGALU ŽIVLJENJA PAČ NIHČE NE UMIRA

Ko lovka moči zogljeni (1988)

Goreči avtomobil znamke fiat
zabava v labirintu
človek se opeša
padec spolne moči
Premeščen je v kraj na robu
z dinamitom mogočnosti v rokah

Jeza razgraja
s potuhnjeno žalostjo
s prepotentnim nasiljem
s svojo lovko nemoči
čaka kot zeleni pajek v cvetju
na žrtev dobronamernega vetra

Človek se je namestil kot raketa
ki naj bi poletela in preletela bariere osamljenosti
a ko si je prižgal zažigalno vrvico
je padla jeklena usoda nanj
Z žarečo ostjo ga je preklala
na ploščadi je ostalo le nekaj oglja
ki še diha in obupuje nad zmago premočne šibkosti

En človek več zgodb (1988)

Z mislijo je vijugal
in zadel ob asfalt spomina
njegova pričakovanja so se s krvjo spojila
Se bič večnosti ga ne bi prebudil
za šalo je gluh
za resnico slep
in ljudje pravijo da je nenavaden

Nenadoma preobrat
sleherna slika
zaide v labirint možganskih tvorb
sleherna beseda
sleherni utrip
grozeče se postavlja svetu v bran

Prihaja nova epoha
razigrano in veselo razlaga ljudem čudežne prigode
Njegova toplota osvaja življenja
Ljudje pravijo da je prisrčen in ljubeč

Zelo galantno obnašanje
kako misli stresa okoli sebe
ni ga več za prepoznati
pravijo da je bistroumen

Kakšna topoumnost
Kakšen obraz
kot otrok je
ampak kot neumen otrok
ljudje pravijo da je bedak

Nasmeh sredi svojega srca (1989)

Snop svetlobe je zašel
med neskončnosti ujet
v lastni betežnosti
krik nebeškega glasu
zareže hudo rano v žlahtno misel
ki po dolgem boju povsem izkrvavi
v neviden potok skritih blodenj umirajočega potepuha

Drži se za rob vitalnosti
ne sanjaj druga življenja
ker jih ne moreš živeti
ostani v miru zavitem
naj te le toplota še nadalje greje

More odmirajo v nov pretok
v nova hotenja
modrosti je spodrsnilo
a ker ji je
se je le še ujela
Šumenje
pisk sredi tihe noči
Z nasmehom se je bolezen odrinila
v globok neizmeren prepad

Za barikadami višin (1989)

Izvlečeni preporod nesreče
odhaja na krik smrtonosne ječe
orglar se predaja mogočnemu zvoku
zaušnico daje nedolžnemu otroku
Steklena ploščad pači se od sramu
tega neumnega razuma strahu
v srcu motnem visi napaka
povsem upravičeno se je razjezila sraka

Strdek krvi poleti visoko v praznino
s hrepenenjem potlačenih goščav
v opitem in zapitem umu
pretaka se vino v modri senci izmolzenih krav
Otroci se igrajo
starci mrmrajo
v čednosti in dostojanstvu tega sveta
nabrekli dražljaji nam povedo
da blag glas iz sladkobe povsod
ječi od bolečin
za barikadami nedostopnih višin

Tretje oko (1988)

V brezbržnosti sla nadaljuje
naskakuje robove življenja
Sreča plapola
ker so sužnji teme izginili
nič več ni njihovega sovraštva
zasluženi kazni niso ušli
ljudje se čistijo in prebujajo

V luči je odgovor občasno zamrl
podal se je v nasprotno smer odhajajočih slutenj
se pokrila z odejo lepega spanja
nakar se je povrnil na staro mesto
Svetloba iz žarnice je utripala z novo svobodo na ustnicah
z njenim znakom sredi največje teme
je umrla bojazen pred temačno slutnjo
Končno je rešen težkih jeklenih verig

Z grozo v posmrtno življenje (1989)

Blodnja iz ust nekega mladeniča
njegov znoj zaudarja po lastnem zaničevanju
že se mu most ruši
v njegovih razbitinah se zaduši

Smeš te deklice zapade v šibko ihto
v večnost neozdravljive boleti
dva meča iz preteklosti ji zapirata nadaljnjo pot

Delni slaboumnež se joka in kesa
zaradi pritiska mu glavo bo razneslo v drobec peska
v sončno jutro brez bojazni in želja

Dvoje oči se je zazrlo v stekleno prizmo slepote
O le kje so barve - njegova tolažba
O le kje so sočne ustnice - njegovo življenje
Odgovora ni in zato od žalosti zaspi

Mali mož s špansko orhidejo
za klobukom poln čistoče
pade v gnojno jamo
kjer od samega gnusa odleti v objem smrti

O ta dolga postava ki samega sebe nadzira
ne zaveda se kako blizu je satanu
kako počasi njegova pena ga raztaplja
Množična bolezen je umrla s prihodom njegove smrti

Rdeča cesta (1988)

Zlato je zasijalo po bregovih brezumja
z ostrim želom sredi razbitega čela
cvetlica je prosila odpuščanja
a je bila kljub temu neusmiljeno pohojena
melodije so zanje utihnile
z vsakim korakom nove utrudljivosti
Na zaslonki ženska pest
s sladko kislim nasmehom
zaupanje je ohromelo v granitno sliko
na steni iz železa ki jo držijo ogromni vijaki
Kakšno malodušje se pretaka
v strupenim žarčenjem brez katalizatorja
dogodki se odvijajo počasi
v pričakovanju prihodnjih let
Pripravlja se dež
od kapnikov v jamah voda kaplja
O rdeča cesta le kdaj boš zazelenela
z belimi lilijami
z rdečimi tulipani
z mogočnimi sončnicami

Gozd se umika sivi prikazni
jeklene konstrukcije se zaraščajo v lepo pokrajino
Oh kakšno vreščanje
človek je uničen
bil je preveč sebičen
Zazri se v dol
a ne poskušaj leteti
ker te bo zrak narkotiziral
omamljen boš od nočnih mor
zazdelo se ti bo
da se sprehajaš po lepljivi rdeči asfaltni prevleki

Sivo ozadje (1989)

V visokem objemu varen je otrok
nekaj se kruši in krha
Ali ne slišite padca ?
Kako šumi ?
Zaropotalo je in ko ga pogledaš
se ti ne dozdeva več podoben človeku

Pred sivim ozadjem mnogo hrupa in krožnih iluzij
ki se povzdignejo strmo v zastrašujoče višave
a prav kmalu zatem padejo na smetišče
kot ničvredna pločevina

Stopil sem do sivega zidu
povsem obraščen s pajčevino kot muha s fasetnimi očmi
se zastrmim v človeški obraz
a v tem mozaiku manjka en kamen
Duša !

Radovednost
Poskušam preplezati ta neizmerno visok zid
povsem zavrt uspem
a nihče me več ne prepozna
kot okužen se jim zdim
Njih strah me izžene v samoto

Tarča (1990)

Tarča prihodnosti
je bila tarča preteklosti
zdaj v sedanjosti čakam na strel
ki se mene ne tiče

Vseeno čutim da bom le temu podlegel
kot žrtev povsem neumnega spopada
Parada našemljenosti razkrije
kar je bilo poprej povsem skrito Zamaknjeno
Dve pošteni kretnji dve pošteni besedi
sta v tem hipu znak sto tisočeri norosti

Ozri se na rano soljudi
in dobil boš oster nasilen odgovor
spoznal boš svojo misel
ki te bo zaustavila
kot mravljo ki smo jo po pomoti zabetonirali

Rjav strup moder obup
kača iz preteklosti je zdaj svinja v prihodnosti
odtrgan je gumb
ki je krasil tvoj najlepši plašč za sprehode

Pretres v glavi
vse se seseda sredi lepega obreda
v tvojem umu z namišljeno od strogosti napolnjeno mišljenje

Oh zapeljana strela
v modrosti si merila
svojo zlohotno konico usmerjala do samega jedra
dobroto si želela udariti in jo zažgati

Tvoj trud je zaman
medtem ko uničuješ
se rojevajo nova obzorja z neuničljivimi mislimi
ki se kakor rožnati otroci predajajo lepoti čistosti in žlahtnosti duha

Osmica (1989)

Osmica ...
Presek osmice
podaljšek
škarje se odpirajo in zapirajo
kot stikalo
Ostra ost je zbrušena do nič
obljuba se ni pojavila
toda pretihotapila se bo kot prežeča mačka
z neslišnimi skoki sredi odbitih svetlob

Sanje so se razživele v veselje
V sedlu so omrtvičeni gibi neizvedljivi
pogled je rahlo moten
bistrina le za hip
spremeni se v kip

Zadonela je praznina
mravlje in druge vsiljivke
že nestrpno čakajo
da se bodo naselile
v odrevenela telesa

Metulji so odlebdeli v čudovitih barvah mimo njega
njegova misel se je razvila
v razcep in združitev vlažnega jutra

Pozaba mu boleče mežika
meč zavihti
in v nevidno bežečo se vojsko se razleti
Bariera je nepremakljiva
zagori kot bakla
zagori v tanek sloj dima
v zakajeni megli lahko opazujete mogočno osmico
katere prevara vzkipi v kruto nadaljevanje
trpljenja

Ohlapna koža (1990)

Vrnitev pretekle setve je bila neizbežna
njegov zamračeni um klical je na pomoč
a le sovražnik mu je prisluhnul
nakar so ga cvetlice ovijale v prisiljen molk

Njegov pogled visi na zbledelem travniku sredi izbrisanih barv
zvonka melodija se je razpršila
razredčila s tekočo umazanijo
Le zakaj se uničuje ta lepi svet

Sprehod
sledila je kazen
znašel se je med dvema stiskajočima se prikaznima
ki že vreta od zadovoljstva
nevednost ...
Zakaj ?

Ta beseda je zlomila tilnike mnogim dušam
ki so pred samim sabo pokleknili
V močvirju mu rosa čelo hladi

Mumija (1989)

Pribit kot nihalna ura na steni
vsrkavaš vibracije
ki te žejno in lačno pogoltnejo
ki te s precejšno mero vsiljivosti in priskutne nesramnosti
ovijajo v ogromno belo mumijo

Radovednost kot neznanka (1989)

V neznano neznane neznanstvo dolgo potuje
skozi prevare rdečih in rumenih barv
na klin prilepljen kot kos blaga
njegova nra kriči
zaradi slik ki jih mora dan za dnem gledati
Sprauje se kaj bo le naslednji dan prinesel ?

Strup iz napačnih predstav (1989)

Oster strup teče navzdol
udriha in biča slehernu dušo
vezalke popustijo
in se spremenijo v nevarne zanke

Kakšna tišina je nenadoma nastala na gori obešencev
Obešenci !
Veter z grozodejnim zvokom mrši njihova lasišča
tu in tam se še dviga betžna roka v pozdrav
Črne jame

Pavliha ki umira (1990)

Vseskozi kroži zavedajoč se
kako tiho vrtoglavica iznakazi ravnovesje
kako mu usahne moč - kot ničvredno lepilo
ki ga prilepi na črno noč

V notranjosti žareče črepinje
mu nož prilebdi med dlani
ga spusti iz rok ker svetloba ga omami
ga potegne v spanje s trpečimi obrazi
a preden se pretreseno prebudi
njegov obraz utripa kot glasen motor
kjer ni zavor
kjer ga sila pahne v roke mirovanja
kjer ga roke mirovanja vržejo nazaj v pesti sil

Kot bi mu koža hotela odleteti
v nesmisel ki umira
in se nato ponovno rodi
medtem pa spusti zavese in poruši oder
za katerim se skriva nekaj malenkostnega
nekaj kar pa je toliko pomembno
da ogroža
da okrutno zbada za prsni koš
kjer dih volje zastane
v kraju kjer izzveneva misel o uri
brez ljudi in brez sonca

Volja v razbitem okvirju (1989)

Volja ki jo tlači pokrovka
na meji med jarkom in zvezdnato stezo
trpljenje se razširja tja
kjer še sanje pa resničnost postajata vakuum

Bled obraz z vedrino izsiljeno
načičkanost zavlada nad iskrivostjo oddaljenih ljubezni
O izčrpanost današnja zmagovalka
sredi umazanih in smrdljivih rok blaznosti
volja se splete v vozle ki ga ni več moč razvozlati
Volja se je zaprla v strtem okviru

Zmaga (1989)

Trdno vase v žicah skovan
kot zmagovalca bitje se ga otepa
vendar poklekne in poprosi za miloščino

On daje svoj blagoslov sredi molitve visokega grebena
neka ostra ost mu prileti v hrbet
z nasmehom pade v novo življenje
krasita ga nesmrtnost in dobrota

Naslednji dan tisočernih duš se je usmilil
to tam pri reki ki ne pozna vrnitve
in se ne izsuši niti pri največji suši
Smrtni dobrotnik nadaljuj svojo pot
naj strup in lakomnost ti moč ne odvzameta

Skozi temno noč
strašna moč

zlati sijaj modrin iz sočnosti globin
so pognale korenine prav tam
kjer je včasih razbohotilo se zlo
V navidezno bistrih vodah so alge umirale
ribiči so lovili mrtve ribe
in lokvanji so zaudarjali po amonijaku
Nemir je končan za vselej pregnan

Kapljica (1989)

Moder plašč vihra
sredi grozeče teme narekovanih dejstev
Nasad iz tekstila in železa se divje dvigne v zrak
kot prekletstvo vseh minljivosti
s primežem pritrjeno segrevajo nedolžnost
ki se cvre in cvre

Na tla je spolzela prva kapljica povsem bistra in niti najmanj vroča
Eksperiment se nadaljuje v novo kapljico ki zaudarja
in kot napalmska bomba eksplodira
Toplota prijetna gomazeča
termometer se je stalil
in v steno vrisal svoj znak konca

V pokrajino skal in blata (1989)

Smrekov gozd je posejan s številnimi trni ki bodejo gole podplate
Svinčena hoja
Koledarji se sprejmejo v dar
s premislekom
poudarjena krivica je uničila sferično psiho
na drugi strani ogledala

Nabrala so se le saje okoli razorane dlani

Le oglejte si jez
ki prepušča strup v kad bistrosti
Satan melje
njegova rogova se zapičita v izsušeno deblo
kjer je smola že dolgo časa v obliki granita

Ograja pada
in seveda človek ki je stal za njo
modre postave se približujejo in iščejo novo žrtev
roža mogotca odleti
za bregom blata in skalnatega oprsja

Dim
pa še nekaj slabe volje
zgnije v neozdravljivo bolezen
prsi so preveč mirne
nestrpnosti meč
že predolgo časa tava
brez svojega gospodarja

Ura presneta prikazen
tvoji zvoki so že postali povsem neiskreni
ogenj se zmanjša kot ameba
a telo se v svinjaku zvija
kot črv ki ga pečemo sredi svetle jase
kjer je prepir junaka stisnil
v tanek listič izsiljene minljivosti

Laket na vijolicah (1989)

Brezbrižni opoj vodi seme k lesketu
ki je v posodi iz porcelana
Zastokam in glas iz morja v notranjosti me bodri s strašanskim aplavzom
Prebudim se v razvalinah zasut s kamni
mladenke se mi nasmihejo
in okoli moje lege puščajo dolgi lok
ki vzhaja v oddaljenosti
na granitnem odsevu z ledenim porogom

Molčim kontrabas me biča
z vsebino že dolgo poznanih mor
v cvetu s strupom
ki se razblinja razpršuje v telesu
kot kratkotrajna mavrica na nebu
Nekdo si zaželi ...
in jaz padam kot paket
ki je namenjen za krepitev oslabelih
z vso temačnostjo se za njih slo življenja za vedno konča

Tako še vedno lebdim med svetovi
ki so mi tako poznani in tako tuji
da niti obup ne more vzkleti
in se ovajati okoli
sredi čudovitega nedotaknjene gozda kot bršljan
Udarci si sledijo
povsem preračunano
ne ubijajo ampak samo ranijo

Visoko na planjavah in nizko v votlinah
razmišljam v krogu ki se razklene
ki zamre kot smeh na ustnicah

iz pepela po plesu na svetilki iz teme

Drobtine (1990)

Utvara je v kletki za gumijastimi rešetkami
njena elipsa bliska v barvite trikotnike
blizu srebrnega nagrobnika
z nevidnim odsevom v plitvi vodi

Spaja se s petjem razglašene himne
ljudje padajo iz prenapolnjene dvorane
Na poškodovani svili jok pred pomolom
se zlaže nebeška podmornica
odplove v vozlišče nepričakovanega konca

Zora se potaplja
kot mrtvaška zastava plapola
med ožganimi valovi v temnih globinah
Vse kar je tekoče izpari

Iz južne daljave se kot kuščarji
priplazijo sivo beli galebi
z nespodbudnimi vzkliki
odnašajo drobtine ki so še ostale
Vzletijo preko jeklenih konstrukcij do mostov
kjer je mlin gibov dokončno obstal

Zbogom in vrnitev naveličanega Boga (1989)

Ko človek izve da je nevednosti meč
se nevednost konča pri nevednosti
nezavednega poželenja

Zavit v plašču neizmernosti
bojazen zavrešči od visokih muk
do najnižjih strasti
Bik je zbežal iz arene
ker ga radovedne in krvoželjne oči
niso pomilostile
Matadorji so se prav bridko razjokali
in se zakotalili na kolena
da bi se jih bog usmilil in se bik vrnil
a bog vladar je z mogočnim glasom zadonel :
Biku bom prizanesel
ampak vas bo pestil val nespečnosti
zaradi vaše žeje po krvi
boste postali sužnji neizpolnjenih želja
nedosegljivosti meča

Zbogom ljudje
od zdaj naprej bom molčal
a vas bo pestila nadloga
ki se je vse do zdaj spretno skrivala
Ne stokajte napetost vas bo izsušila
in ko boste že povsem krhki in drobljivi
vas bo ona zalila s sočno reko sladkega trpljenja
Le premišlujte kje ste ga polomili
bolj ko boste premišljevali
manj boste vedeli
na vajetih so vam lastni možgani

ki jih sami držite v svojih nespretnih rokah
Berači elektrike in jeklenih mostov
z zlatimi sobanami
s smešnimi cvetlicami ki jih pošiljate v zrak

Dovolj je govorjenja
odhajam v slast molka in v gibno svobodo
Da ne bo pomote
verigo ste si sami sklenili
s svojimi groznimi pečmi stalili in zavrgli v koš za smeti
Moj smeh je zdaj vaš jok
moja svoboda je zdaj vaša ječa
le pokleknite pred svojo neumnostjo
vaša ogledala bodo potemnela
v vaših glavah bodo rasle obljube grenke nravi
Odhajam

A nenadoma se je bik vrnil in prosil Boga
naj ne zapušča nesrečnikov
obupancev z umom namišljene bistrosti

Bog je prisluhnil biku in se milo nasmehnil
ljudje so bika pomilostili in ga proglasili za svetega
Njegova statua že od daleč lepo je vidna
sleherni naslednji bik ki ga pošiljajo v areno z brcami
mu zavistno gleda v srebrno telo v zlate rogove
V neskončnosti se je še mnogokrat zaslišal
mogočni zbogom naveličanega Boga

Zaprl sem knjigo v svojih očeh
in se odpravil tja
kjer je nevednosti meč
brez svojega krotilca gospodarja

Gib resnice (1986)

Iz sence bujnega sveta
prepereva resnica

Dan ki je masturbiral kupolo strasti
z dodatkom polnoči
s koksom v želodcih
z zloveščim izdihom gramofonske plošče

S stisnjenostjo nekaj decibelov
je čudežno obzorje tkalo oder iluzij
simfonijo ohromelosti
kakor bi nekaj nedoumljivega vrtalo v oko
in oblastno opijaniilo potopljenega duha

Ojoj skozi noč
ovit v nevidnost
akt nemira

Avtorjeva pripomba:

Pesem je bila objavljena v literarni prilogi Mladine z imenom Mlada pota.

Zapustil ga je veter (1989)

Zapustil ga je veter
ko se je zastrmel v zeleni gaj
neobčutljiv za hlad tega osornega večera
je pokleknil in zaspal

Tudi smerokazci so pokleknili
iz spoštovanja ter strahu
pred vetrom ki zapušča
ki ne ljubi in ne sovraži
Ovenel kot preklana lilija počiva
Zapustil ga je veter
ko se je zastrmel v zeleni gaj

Ovira (1989)

Ovira umira
v pentagram zablude
škodljivec v mrežo se zaleti
a ne prosi miloščine
Osveščen je svojega bivanja

Ovira se razblinja iz stare
v novo preobleko
Tolmun pravi je šarlatan morečih sanj
ladja ovir odplove v drugo pristanišče
nato se povrne

Ne bojte se skokov
ne bojte se padcev
ovira obstaja le
če naša misel se je oklepa

Ovira morilka tisočernih duš
kot močan curek iz kamna
želiš zdrobiti žrtve
ki v tebe verujejo

Pirueti v večnost (1988)

Obraz

zmes peska in plina

se vzpenja v neznanske višave

v svet ki ne pozna majhnih in velikih obupov

Povsem lahkotno lebdi

nenadoma obstane

nakar pade globoko v nevidno brezno

Zdaj ves žari

kot mimobežna avrora

zlata pramena izhlapijo

skozi njegove lastne jame

v gigantski kristal zraka

Redke meglice zakrivajo njegove oči

se med seboj spojijo

v mogočne dovršene figure

ki mu dvignejo desno roko

mu izpraskajo oči

Slep in prestrašen

je njegova zadnja energija strašansko vzkipela

se je razpršila v kozmične višave

nakar je v jedru boleče spačenosti

z nedokončano pirueto obstal

Valovi so izumrli (1989)

Na širnem krožniku
si tešijo lakoto sončne vijuge
ki gredo skozi goreči napalm
v cvetju preko malodušne naslade

V grafičnih kolobarjih sitega dna
v njeni stolpnici iz pepela
se razredči smeh krožečega se tolmuna
iz oči v slamnati zid
kjer mozaiki slepote
zasidrajo se v spomin

Odperta so vrata gomazenja sinjin
izstop je groza nevednosti
korak je ohromel
sredi dinamike strupenih odprtih
za zalivom kamen poljublja ostroge

Na širnem krožniku
sadež sočni je izsušen
z razpokami zavarjen
le vpogled na površino
ubija rožnati vrt jasnovidnega pešca
Valovi so izumrli za stebrom pločevine

Velikan in pritlikavec (1989)

Nahajam se sredi železniškega tunela
sem privezan na drevo
ki se je iz nerazumljivih razlogov zaraslo med tračnicami
Prihaja vlak
prav dobro slišim njegovo zasoplo dihanje
ki je zmes železa in lesa
nezaželeni stvor
a s potnim telesom ga čakam in se bojim
Tik pred mano se ustavi paro mi puhne v obraz
visoki toni mravljinc me spreletavajo
Vrv ki me je stisnila ob drevo je popustila

Plavam v tolmunu
občudujem lokvanje
z desno nogo se zarijem v blato in sem kot okovan
Začenja deževati
že goltam temno zeleno vodo
pri srcu me stisne
Za temnimi oblaki
se prikaže sonce
blato ki me je okovalo
se je zdaj razmehčalo
Poln vedrine zaplavam proti kopnemu

V smrekovem gozdu stojim
žvečim sočno travnato bilko
Vidim kako neka smreka
v počasnem posnetku pada prav name
čakam in čakam
rad bi eksplodiral
a sem nemočen
kot kip se prepuščam prihodnosti

A smreka je padla mimo mene
me z eno od številnih vejic
prav nalahno pobožala po licu
kot da bi hotela reči : Nič hudega ti nočem !
Ves sem srečen

Prekrasne cvetlice vseh barv
vaše prečudovite vonjave
prav kmalu me bodo zagotovo zadušile
počutim se kot izgubljen otok
sredi neznanega oceana - počasi se razletim v koščke
ki jih zemlja sprejme
Narava daje in narava jemlje
a človek sanja

Med valovi krožnih spoznanj (1989)

Z bolečo dušo in mlahavim telesom
pozdravlja in pristrčno objame žarke
ki kot sovražniki in kot prijatelji hkrati
prihajajo k njemu v ocean zablod
Vedno jih nemirno išče
bridko se zjoka in smehlja
kadar ga le-te s prezirom potiskajo v trd beton

Stisnjen ždi kot staro železo
med stiskalnicami lastnih predstav
ki postopoma zasenčijo njegovo notranjo luč
ki brez njegovega dovoljenja enostavno želi pregoreti
se spoprijateljiti z neskončno dolgo avlo
v kateri strahuje in grozi peneča se praznina
ki kriči in razbija po votlem umu s kovinskimi prizvoki

Iz pljuč se mu iztrgajo žalostni toni
ves negiben ves podplut
ga še zadnji prišli val
potegne v novo minljivost

Bitka za obliko (1990)

Odprem vrata pred mano tekočina
zagledam plin rdeče barve
postava za mojim pogledom sprašuje
kje je moj dom
"Moj dom je na obroču dneva z vgraviranimi kraki
kjer oko božje na steni utripa
s perutmi ploščatimi me potipa
to je tam kjer bi videl dve sonci ! "

Postava pred obokom pokaže svoj obraz
z zvonkim glasom zapoje
nenadoma slišim besede
bolj ko ga poslušam
več začenjam razumeti
Nejeverno mu prikimam

Dragi moj rubin safir in opal
tudi tvoj glas ni spal
ko si poslušal bregove strme
ko si okusil svoje številne trme
Le verjemi meni senčni postavi z obrazom

Dragi moj hrast regrat in praprot
verjemi meni da ne spiš
da se prav nič ni zaustavilo - Le tvoj korak morda

Plin tekočina kristal karkoli si že
v glavi meni pošteno razgraja
vrat se meni zamaja
bremena so zame pretežka
naj le grobovi ne zažive

Dragi orel slon in kozorog
v tebi našel bom svoj dom
med odprtini železne Spirale
bolečina mori in poduhovlja
minevanje z mostom brez svoda

Ali slišite ta zvok
ki se v zibelki pači kot otrok ?
Dež lije kot kesanje

Vedno sem bil zazrt v spomin
v mestna jedrn s fotoni
stiski rok so delovali kot ioni
dozdevalo se mi je toda prepričan nisem bil nikoli

Dragi moj robot človek in thebel
utrinki so bili nekakšen sel
doživljaš svoje sadove
tudi gnile plodove
ozri se v mene
stopi na mojo brv do sedajev ki jih ne poznaš
Razmehčaj svojo negibno dušo !
Popotnik pazi zdaj si zmeren
Bodi preprost

Mislim da sem povabljen
bodeče rastlinje je meni zdaj tuje
Povsod sem molčeč zatopljen v pereča opravila
Brcam gradim računam streljam padam vznak
kadim in voham ta smrdljivi tobak
ves zamišljen v črno-bela polja precej poteptan
Prepevam na odru
tam tudi igram
Vidim nekakšen blisk

slišim nekakšen grom
na tleh ležim povsem zažgan
Nadaljujem - pavza - monogram
samega sebe skorajda ne poznam
črno lasišče me krasi
Le nadaljuj razumnik pred svobodo !
Gledam v ljudi
videti so kot ti
zares ne vem kako se meni godi
Sama svetloba ki brenči
Energija presvetla to si ti !

Sem kot vrtinec
prispel sem do sedajev
ki jih prej nisem poznal
Zdaj te zapuščam s tvojimi hotenji ! Zbogom človek !
Zaprejo se vrata se obrnem
in za sabo ne vidim svojega koraka

Nova pot z epilogom (1990)

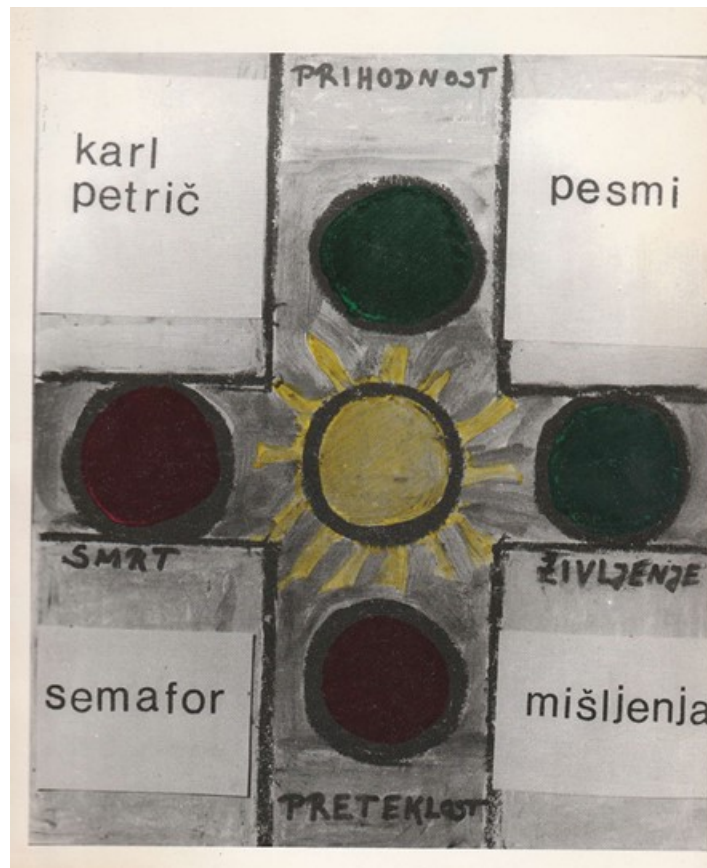
Moja glava je polna
kozarec je prazen
z ostrino po muškatu dišečo
drvim po oceanu
s svojo malo barko
Razmišljam ...

Tišina
le hrup vode in vetra
V trpljenje je šel človek

Z mešanimi občutki in stisnjeno pestjo
zijoč na površino modrine
mu pogled zdrsi v globino
Brez svetlobe z gnilobnim vonjem v duši
je kot skala ki se drobi in drobi v pesek
vsako zrnce odnaša s sabo
omamni opoj življenja

Zakopan v številne gmote gnusa
popusti tanka nitkica
ki ga je do zdaj držala še pokonci
Zagledal je kopno ...
Moja barka se potaplja v številne žaromete
opit v duši in telesu začutim
kako se spuščam na morsko dno
da bi našel svojo novo dokončno pot

Interdisciplinarna poezija

Semafor mišljenja

Celje, 1996

Uvodna avtorjeva pripomba:

Besedna zveza interdisciplinarna poezija nekoliko spominja na sodobna znanstvena prizadevanja. V tem vpogledu naj bi interdisciplinarna poezija predstavljala sredstvo za uporabo poezijo ne zgolj v smeri umetnosti, ampak tudi kot pripomoček k znanstvenemu in aplikativnemu razmišljanju. Tako se v interdisciplinarni poeziji lahko uporabljajo hkrati različne pesniške oblike (npr. soneti, glose, pesem v prozi, konkretna poezija, svobodne oblike) dramske didaskalije, simbolična vizualizacija, ontologije (npr. tezavri), vizualni znanstveni modeli (npr. psihologija, informatika) itd. Še zlasti za konkretno poezijo je vedno veljal očitek, da je vsebina manj izrazita. Prav to pomanjkljivost naj bi interdisciplinarna poezija odpravila. Nekatere pesmi iz te zbirke so bile objavljene v radijski oddaji Literarni nočno. Ta pesniška zbirka je v bistvu nastala leta 1990 na osnovi terenske raziskave o vtisih in izrazih posameznika. Prve pesmi so še dokaj svobodno klasične, medtem ko se v nadaljevanju pojavijo pesmi, ki se zelo odmikajo od klasičnega in celo povsem svobodnega pristopa. Nekoliko več o tej poeziji bo še zapisano v spremni besedi dr. Antona Šepetavca (takrat še magister).

Senca v razlogu zakaj (1992)

Kost lebdi nad glavami
zapuščenih - zatiranih
meh dobrote stiska njihova izsušena grla
s stegnjenimi rokami si poskušajo uloviti prihodnost
vendar zaman
venomer se vračajo tja od koder so prišli

Molk se širi in razvleče
potuje kot paket po tekočem traku
nakaza hroma zaostaja
za obljubami cvetne nedelje

Obložena miza riše ljudem usodo
v soncu brez topline
stoletje neopazno mineva kot meduza v času plime
A nenadoma prelomnica!
Le od kod? Kdaj?

Novo minevanje (1992)

Dih opojne svežine vzleti
preko zastarelih čutil
pripeta roža polagoma veni
možakar se vrne v čas
melodičnih glasbil

Rahla sapa odpihne vejico
izgubljeno med mogočnim vejevjem akacije
njeno minevanje je bilo skorajda večno

Ni pomladi brez lastovk
ni zime brez najkrajše noči
nihče ne bo dvomil o lepoti narave
nihče ne bo dvomil o nevarnosti atomske bombe
kljub temu bo marsikdo sledil
nekomu povsem praznih misli
eksplozija je nasilna širitev prostora
Narava deluje postopoma
vendar včasih preskakuje

Naravni ritem (1992)

Mestna golota se sramuje
naslednji dan naj mir bo dan
novo zamisel v nebesa kuje
najvišji mož, ki se žal ni rodil zaman

Vse se razširja proti nebesom gre
nasmeh sredi vesele družbe zamre
nasilje se množično rojeva
kjer posameznik kljub nasičenosti ljudi
sameva

Pljuča se napihnejo
zrak se skladno z vesoljnim svetom porazdeli
pljuča se skrčijo
ta krogotok deluje - se ne izgubi

Svoboda naj ne bi bila neznanka
za mnoge duše ječa deluje brez prestanka
um in telo sta stisnjena
naravni ritem so zapustili
pohlep je seme za večino nesreč
smislu življenja od nekdanj že kljubuje

Sonce je ura ki določuje
kdaj naj se dan spakuje
kdor drugače misli je izgubljen
ni prijatelj svetlobe - je kreten
O tehtnica morda bomo nekoč temnim silam podlegli -
kljub temu v novi začetek z nasmehom bomo zrl
slavo peli vsemu življenju je večno - ne bomo umrli

Zunaj kristala (1992)

Oddaljujem se od samega sebe
da bi okusil stvari
ki jih sicer ni
mreža se spreminja
megla iz daljave se razblinja
temačnost vztrajna razsvetljeno misel prehiti

Most se upogne
od teže novih bitij
kristal se kot veriga razklene
risi so globoki - široki

Z novo obliko in vsebino
v zastareli prostor
biološki tok že dolgo časa tava
v vihnem oceanu kjer se potaplja in nebogljen plava
Uporno drevo je eter ki se razširja
um vzkipevajoči ki se ne pomirja
končno te le spoznanje priklene
da lok zaostanka izstreli puščice v črne vene
kjer čaka ponarejena usoda
na večnost bolečine ki se bliskovito zapira

V drugem kraju (1992)

Čudežna vest iz daljne dežele prihaja
povsem osamljen se junak sprehaja
po poti ki jo pozneje
v drugem kraju - času spet videl bo

Vse kar nas obdaja nas oplaja
vse kar živi v naši notranjosti je plaz idej
ki oblikuje ves naš svet
Nezavedajoč se krožimo
da prispeli bomo v izhodišče spet
z drugačnim pogledom povsod
rešeni mnogo grenko-sladkih zablod

Nasvet dobrotniku (1992)

V stari kraj se je vrnil mož,
ki ljudem v stiski je dajal rož;
ga zagleda starec, mu poreče:
"Steci, steci, ti ustvarjalec nesreče!"

"Kako, saj vam samo dobro želim,
če vam je slabo, jaz trpim!"
"O nesrečnik, tavajoč po svetu slep,
vragu vedno stopaš na rep,
tvoje plemenite usluge
spreminja v nevarne kuge.

Ljudje si kopljejo jame,
umirajo od grenkobnosti same!"
"O, starec, kaj naj storim, naj nemudoma zbežim?"
"Če v srcu res si dobrotnik,
Luciferju odreži rogove,
razkrinkaj ga,
mu pokaži bogove,
potem postal boš naš svetnik!"

Na križišču (1992)

Pokrajina je bela
v središču klečim
v nestrpnosti neveden živim
se pretvarjam da vem kam grem
votel je um - samega sebe zatrem

V svoji neposredni bližini iščem življenje
se bojim smrti - o večno trpljenje
proti obali zanosa plujem
v prihodnosti že tavam - srečo pričakujem

Čakajoč na signal - le pojdi naprej
ves v strahu sredi številnih vej
v umu poteka zagrizen boj - krvav obred
o človek, pomembno spoznanje je vrstni red!

Šele pozneje začudeno izvem
da že pred davnim časom vedel sem
do kod moč Zemljana v novem prostoru-času seže
kateri most novih meja ga s starim svetom

veže

Črni možje (1993)

Pokončno gre človek na umazano zabavo
nizek strop mu opraska glavo
zelena je miza blizu vročega cvetja
prepuščen zlobi - je brez zavetja

Črni možje iz ozadja lebdijo
nad glavami nevednih
z izbuljenimi očmi stojijo tirani naprednih

Pogledi so neodločno obstali v dolgi temi
njihovo znanje je nenadkriljivo
igrajo se bogove - povsem nevsiljivo
zanetijo prepire, se smejujejo - ostanejo nemi

Zasvojeni so z vplivom - narkomani nenehne moči
se skrivajo za belino - nenasitno željnih oči
bolni v srcu - vest jih ne peče
njihov ples slej ko prej v praznino se steče

Od sonca naravnano (1993)

Ko hodimo po prostoru
pričakujemo pisano steno
na njej pa uro ki teče
skozi okno drsi naš pogled
ta zadene sočno jagodo
Sredi zime ?

Veselo korakamo skozi vrata
jastreb se zbal svežih je sledov
zamahnil je s krili zlovoljno
klovn je v zrak zagnal klobuk
s smehom zdrobil je prisotnost visokih muk

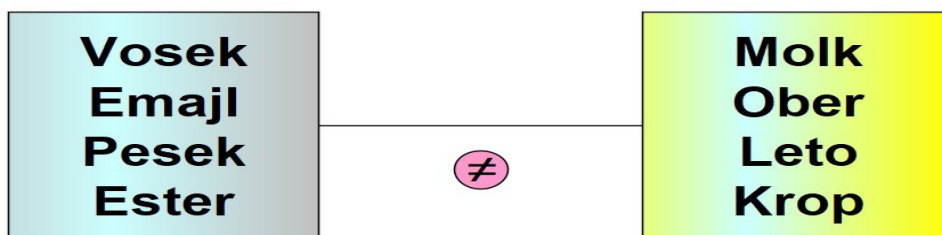
V težnosti na jeziku medeno roso zajeti
okuse grenkobe in malodušja zapreti
so za slehernega sprehajalca največje sanje
a malokdo zna zadelati te špranje

Razen tistega ki se nikoli ni rodil
je bil vsakdo nekoč otrok
ki bojazni srage je pil
tudi kot dobro odmerjen obrok
mnogo pozneje - življenje postaja borba
značaj se prilagaja - nenehna pretvorba
Ko se ozirajo mnogo let nazaj
začutijo da že davno poznali so ta kraj

S to nitjo vsak trenutek so povezani
z opreznostjo novih predstav obdani
slike se gibljejo kot prehitri koluti
v razvalinah svoje teme z novo svežino posuti
njihova volja teži naprej

a ko prave poti ni sredi številnih vej
se njihova nprav obotavlja
od intenzivnih želja se poslavlja
Njihovo življenje je bela krizantema
odhajajoča ali prihajajoča vnema
pravilno oblikovano
od sonca naravnano

Dva različna kvadrata (1993)

Vosek teče – na dnu je razmazan

Emajl ohranja zdravje in sreče

Pesek na obali zavira korake

Ester hlapi – zaudarja po gnoju

Molk razpada – ni priznan

Ober pozabljen čez Karavanke teče

Leto prihajajoče obuja mrtve rojake

Krop pomladi omamlja petelina na gnoju

Vosek

Ko sveča zagori

navadnost vsakdanjika se poslavlja

povsem praznično razpoloženi

ljudje zapojejo iz srca

Molk

Pravijo da je molk zlato

da spreminja kleveto v blato

nasprotnike z njim na svoje mesto postavljaš

s prijatelji veselo bučno nazdravljaš

Emajl

Posoda življenja – v njej se kuha

obed nas ohranja in krepi

v številnih natrpanih združbah

želimo živeti – preživeti

Ober

Ta pojem v umu trpinči spomin

obnaša se kot izgubljen sin

ne vrača se tja v vir svetlobe

v temi ždi – vojščak trohnobe

Pesek

Bog je ustvaril človeka na obali polni sonca

blizu morja se dvoličnost prostora razteza

zidajo se stavbe

včasih teče kot voda – meri celo čas

Leto

Polno preživetih večerov in pričakovanj

lepih in manj lepih sanj

potujemo okoli sonca

brez pravega začetka in konca

Ester

Ta spoj ne opija

jedkega in sladkega vonja je

rezultat je vzpostavljenega ravnotežja

nekoč povsem različnih snovi

Krop

Opazujem jezero – v njem kamen se izgubi

kolobarji se širijo na vse strani

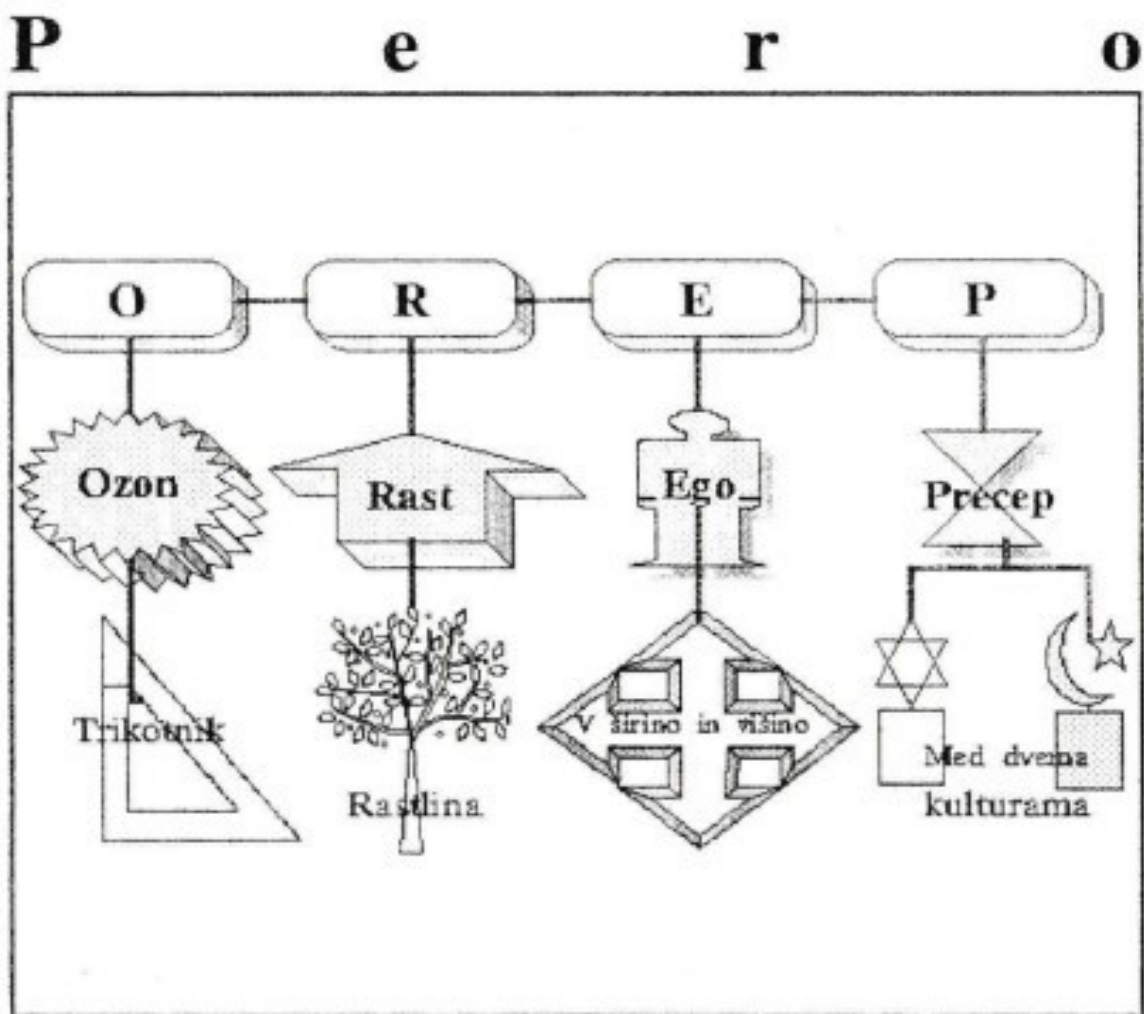
drugače gledam v vodo ki v višino gre

njena toplota greje – v življenje zre

Epilog

Ko srečujejo se nasprotja
se gibljejo delci – ustvarjajo razpotja
v različnih smereh plapolajo oblike
z vsebinami reda in nereda – nedokončane slike

Cilj večine zemljanov je življenje
bolj svetlo kot pa temačno koprnjenje

Trikotnik

OJ
 blisk
 duše izginja
 poljub se razblinja
 za zaprtimi usti pogledi so pusti
 kos zapoje vokal

Neznanec vljudno posluša raznovrstnost okuša nad nebom nazaj
 Znati videti sinjo krasoto
 znati ceniti zeleno planoto
 pomeni dosledno prisluhniti naravi
 izven in znotraj tebe

Borove iglice

Rastlina

Sredi travnika v zgodnjem jutru
veličastno mirnost občudujem
potrpežljivosti in smiselnosti temi bivanji pripisujem
ko pod zemljo - zelo razvejan sistem je skrit
videti je kot mreža iz tipalk, z vodo polit
v višino potuje -
novo bivanje snuje listja in cvetja zapolnjuje

V širino in višino

Mesta ki jih človekov um gradi se sprva razširijo kot požar v naravi ko na levi in desni strani ni več
prostora pogled gre v nebo - rjaveča zavora

Med dvema kulturama

Nekoč nedolžen čist pred naravo nezavarovan
danes zveržen nadut in neučakan
ta boj med dvema potrebama poteka
vedno znova se pojavlja ta prepreka
temu dialogu bolj pazljivo prisluhniti bi morali
z večjo jasnostjo sebe in svet bi obdarovali

Začetek preporoda (1993)

5 Vrtijo se želje in strahovi v blodnjaku pravo pot izbrati med vijugami sposobnosti pristaneš lahko kot korenina v svinjaku brez diha v lastni nečednosti v odplake je vržen trnek obrabljen trn v peti je spet pozabljen	3 Stenj sveče je zoglenel obljube so zrasle kot gobe po dežju zakoličeno je središče pri obrežju kolo sreče se vrti brez puščavnika zastavica se pogreza blizu travnika s pisalom v roki ves odrevenel	2 Ključ je večji od vrat poskusi so padli v vodo večkrat Barva v nesnagi valuje vest naj modremu umu narekuje kje je misel prava naj organizmu ne grozi nesmotna poplava
4 Junak na odru se je pokrtil svoje gibe kot žepno uro navil znanilec labodjega speva čaka nagrado novo pomlad veličastno parado kamenje zbledi pred utvaro brez blišča v ozadju grozdni sok se steka v skladišča	1 Spodaj ne počivajo zgolj siromaki pijavke nadebudne se skrivajo v mlaki piramida betežno niha nenehno se spreminja pozaba v grlo teče ljubezen se razblinja vedno znova se vrača postopni razpad temelj je majav zaradi sistemskih navad	
6 Ploskve se premikajo nastaja nova vera v štiri različne smeri kažeta združena kotomera lakomni pod zemljo v počitek gredo nekdaj zavajalci preprostih izgubili so svojo čredo pride čas ko previdnost krožne verige rešuje zastor stare igre se spušča suicidnost celote dolgoročno postuje		

Strel v zrcalno sliko (1993)

V jutru grob je skopan	:Skozi orošeno okno gledam
kazalec na obodu sreče naravnani	:vse je mirno
smrt zapleše v ozadju brez blišča	:nevajen hlada
sladkoben opoj je poletel	:toploto vsrkavam
do pristanišča	:predam se občutku
Pri bogatem obedu je opal zasijal	:da je vrh žalosti
kot slepilo	:že dosežen
mornar kopnega je spustil	:ni odziva
nevidno krmilo	:Ko poskušam zbistriti steklo
sneg je zametel nebogljeni plen	:sem ujet
kot vata vsrkava	:na ozki brvi
bruhajočo kri iz ven	:od debele vrvi
Sila neznosna uničujoča	:ki me drži nazaj
kot umazanija prašna	:razmišljam na glas
vedno navzoča	:povsem nabreklo
urok je roko plemiča ovil	:si trdno govorim
z daljave priletel	:to še ni tvoj kraj
je ogromen obad	:Z radovednostjo obdan
namesto vinca rdečega	:se sprašujem
kislico je dobil	:ali bom znak novega jutra
	:spoznal
	:medtem ko bom stare misli poravnal
	:nove načrte težko izvedljive koval?

Mora od nekdanj veličastna odhaja brez zavore

Zlati žarki prodirajo skozi pore

Mlada obličja rosna polna veselja

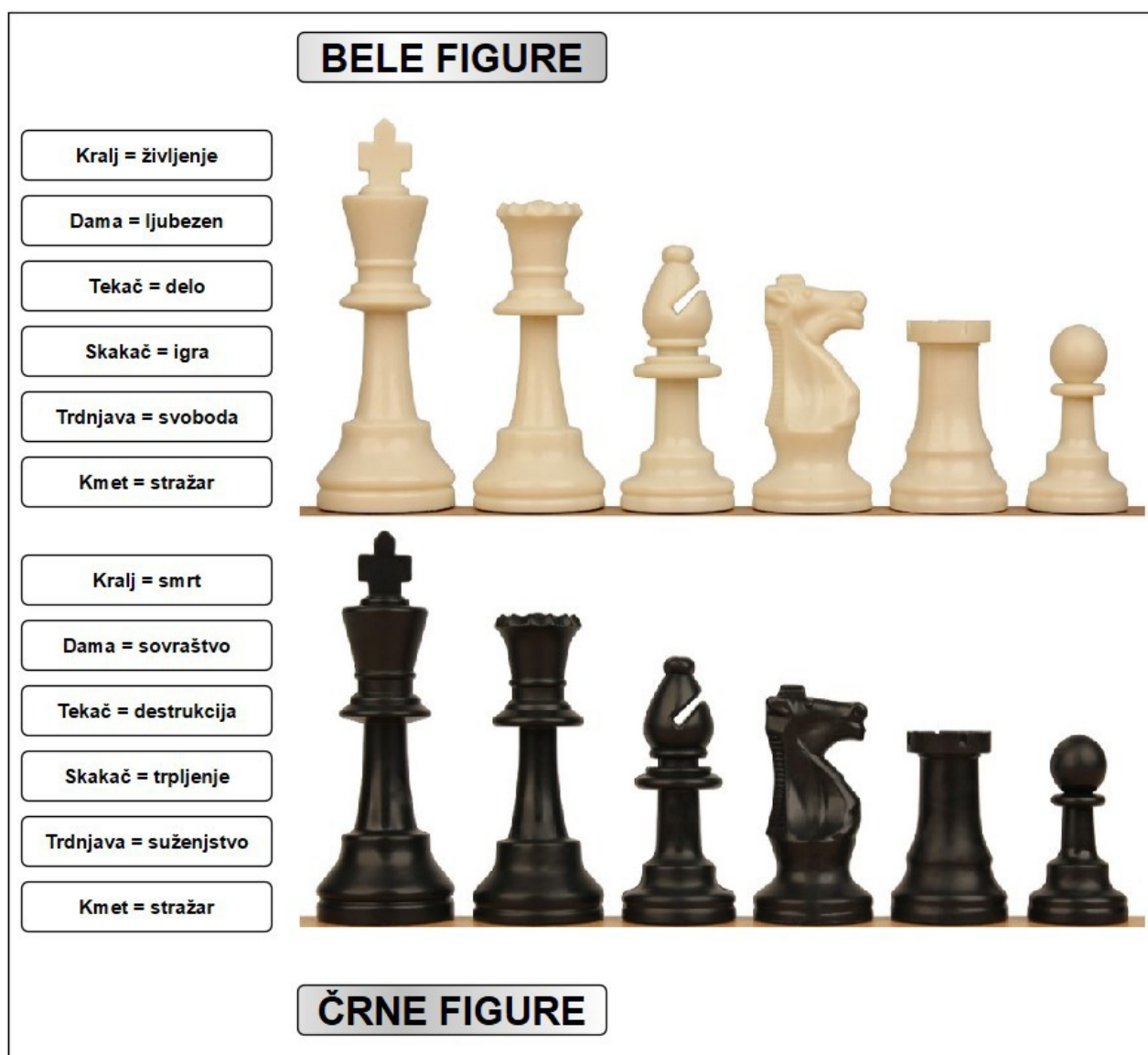
čakajo v vrsti na nova povelja

Počasi se dvigujejo modre zastave

požrešni padejo

sposobni plapolajo

Igra med dobrim in zlim (Norčev mat)

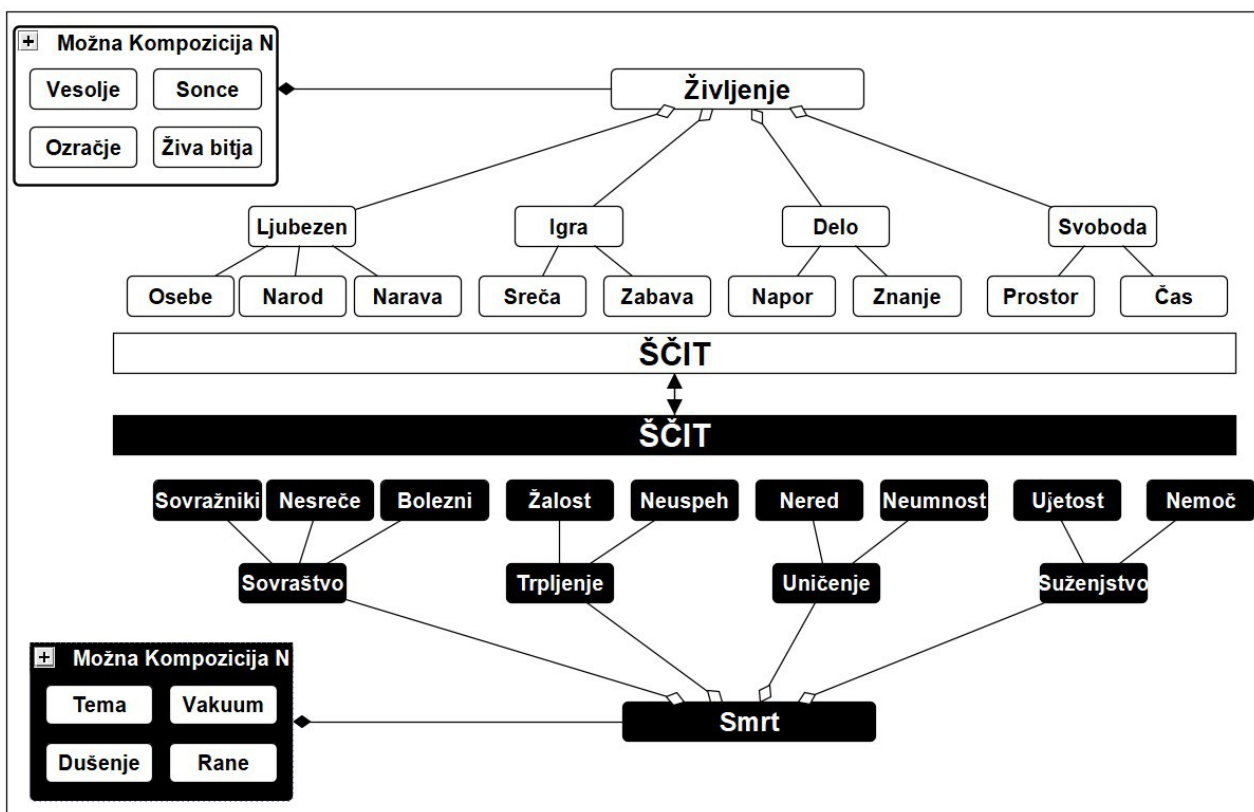

Opomba: Njihove poteze so nepreklicne. Sicer predstavljajo razvoj kvalitete. Z napačnim vodenjem kmetov je zaviran razvoj potenciala. Če so te figure preveč pasivne, omogočajo aktivnost nasprotni strani. Predstavljajo tudi nekakšen obrambni sistem.

Ta pesem predstavlja posameznikovo mišljenje, v katerem potekajo nenehni boji med dobrim in zlim, med redom in neredom, med smiselnostjo in nesmiselnostjo, med življenjem in smrtjo. Že v kali zatreti negativne miselne usmeritve. Pesem **NORČEV MAT** je zmaga ljubezni (denimo ljubezni do dekleta, ljubezni do ljudi, ljubezni do dela, ljubezni do igre, ljubezni do narave, ljubezni do svobode itd.) nad poskusom razvoja sovraštva (sovraštvo do dekleta, sovraštvo do ljudi, sovraštvo do dela, sovraštvo do igre, sovraštvo do narave, sovraštvo do svobode drugih itd.), saj sovraštvo botruje destrukciji in pomaga smrti.

Ta oblika pesmi lahko predstavlja tudi družbene mehanizme, v katerih prav tako zelo očitno potekajo polarizirani družbeni procesi; v le-teh potekajo egocentrične in kolektivne potrebe članov v sistemu. Prav različnosti v intenzivnosti in moči teh potreb izzovejo različna vrednotenja, s tem v poznejši fazi tudi različna delovanja. Razlikovanje med dobrim in zlim je torej način vrednotenja pojavov in dogodkov oziroma procesov, ki se odvijajo v posameznikovi notranjosti, v ožji in širši družbi in v naravi oziroma v celotnem vesolju.

Na naslednji strani boste lahko videli shemo polarizacije med življenjem in smrtjo, katerih boj povzroča nenehne preplete med njima.

Življenje

Vesolje se giblje - vsako minuto se spreminja
 ozračje lebdi med zavestjo in soncem
 megla v neposredni bližini se razblinja
 zdravje melodijo veselja zaigra z modrim zvoncem
 dobrota ne stiska grla
 volja v smisel večnosti se je zazrla

Gibanje mnogokrat

sproži napor
 želja je odprtina - včasih zapor
 morje valuje - na njem zibelka moči pluje
 plemenitost v jeklo pokončno kuje
 zeleno-modri svet
 zaklad v rokah drži spet

Ljubezen

Ljubezen je prirojena in se razvija

čustva gorijo - ugodje opija
zdravja in sreče smo potrebni
svetlobe blage rdeče smo vredni

Igra

Cilj je da nasprotnik pade pod zastavo
zaveznik se nam smehlja dobrika
z znanjem in srečo osvojiti zabavo
mavrica veselja se pred porazom ne umika

Delo

Ustvarjalnost kot tudi denar je plačilo
vanj vložili smo užitek in silo
izkušnje nas usmerijo kamorkoli gremo
znanje nas obvešča o tem kaj sploh vemo

Svoboda

Časovno - prostorsko neobremenjeno
polno moči v nebo zijoč - povsem neutesnjeno
miselno bogastvo z neizčrpnostjo izbira
kjer sanje postanejo resničnost blizu bistrega izvira

Smrt

Vakuum zapira misli vsepovprek
morilci sejejo bolezen in nože v rokah nevednih
strup besede razplamteva
novi strah pred ranami negibnosti
zlo ne počiva - mrčes se razmnoži
v zmedi satanova giljotina preži
da omamlja ustvarjalne
da jih pošilja v večni hlad in teme
črne so oči patologa
s skalpelom stiska temno - rdeče tkivo

Sovraštvo

Ljudje ubijajo ker mislijo da morajo
ljudje sovražijo harmonijo nesreče
bolezenski simptomi so preveč trajni
s svojim "prav" so vsi neomajni

Trpljenje

Sence obkrožajo nihajoče kolobarje
sredi razpokane dlani je obtičala iskrica obljube
oskubljen duhovnih moči sredi izpada ega
se že na začetku konča vitalna zaprisega

Uničenje ali destrukcija

Koščki malomarnosti in brezdušja
zasuli so urejenost pri oblakih
posmeh se razvije kot jedek plin brez prihodnosti
zmeda je pogonsko sredstvo nespametnosti

Suženjstvo

Kričanje nekoga ki potrebuje pomoč
obsedenost pošilja v mrežo uma svojo moč
udarci usode ustvarjajo razdalje zelenega ognja
sključeni od bolečin brez upa

Beli in črni stražarji

Ves mehanizem se zažene ko je vhod pripravljen
nenehno delujeta obramba in napad
se dopolnjujeta
včasih težko je določiti kateri ventil
odpira in zapira
nevidne namere kolesa znanja in sreče

Igra med dobrim in zlim (Norčev mat)

1.e4 f6

2.d4 g5

3.Dh5 ++

1. Središče vesoljnega bistva je življenje
srčno hrepenenje

:

Temne sile v mislih poskušajo
rušiti konstrukcijo oblikovati obstrukcijo

2. Poleg uma se odpirajo tudi čustva
sveža izkustva

:

Otroštvo pokopati - v svet poslati trpljenje
temačno kopnenje

ZAČETEK SOVRAŠTVA ???

3. Ljubezen premaga zle namere
smrti zadane mogočen udarec
v pravo smer se vrtijo bele napere
v kotu od veselja zapel je nemi starec
v žilah vzplamteva svež utrip
bistrina poduhovlja zanos kot briljanten nasip
Triumf življenja zbledela je kruta celica zorenja
++

Hladnokrven mehanizem v kali je zatrt
gledalci ploskajo
odpor mračnih sil je strt

Semafor mišljenja (1993)

Uvod

Človekovo mišljenje poteka v okviru polarizacije **življenje-smrt**, iz katere izhaja še vrsta drugih polarizacij kot: ljubezen- sovraštvo, preteklost-prihodnost itd.

Dnevi se mnogokrat ponavljajo (za koga bolj, za drugega manj) in poleg kretenj, mimike ponavljamo tudi miselne vzorce. Toda včasih nas okoliščine potisnejo v situacijo, ko ustaljeni miselni vzorci niso primerni za rešitev določenega kompleksnejšega problema. Zgodi se, da se znajdemo v nekakšnem življenjskem križišču, kjer je najboljša, da se zaustavimo in temeljito premislimo "kako naprej". Časa za natančnejši premislek ni vedno dovolj, saj živimo v svetu prekomerne proizvodnje in potrošnje. Kakor se pozneje izkaže, so hitre rešitve lahko zelo pogubne, zato bi si morali vzeti čas.

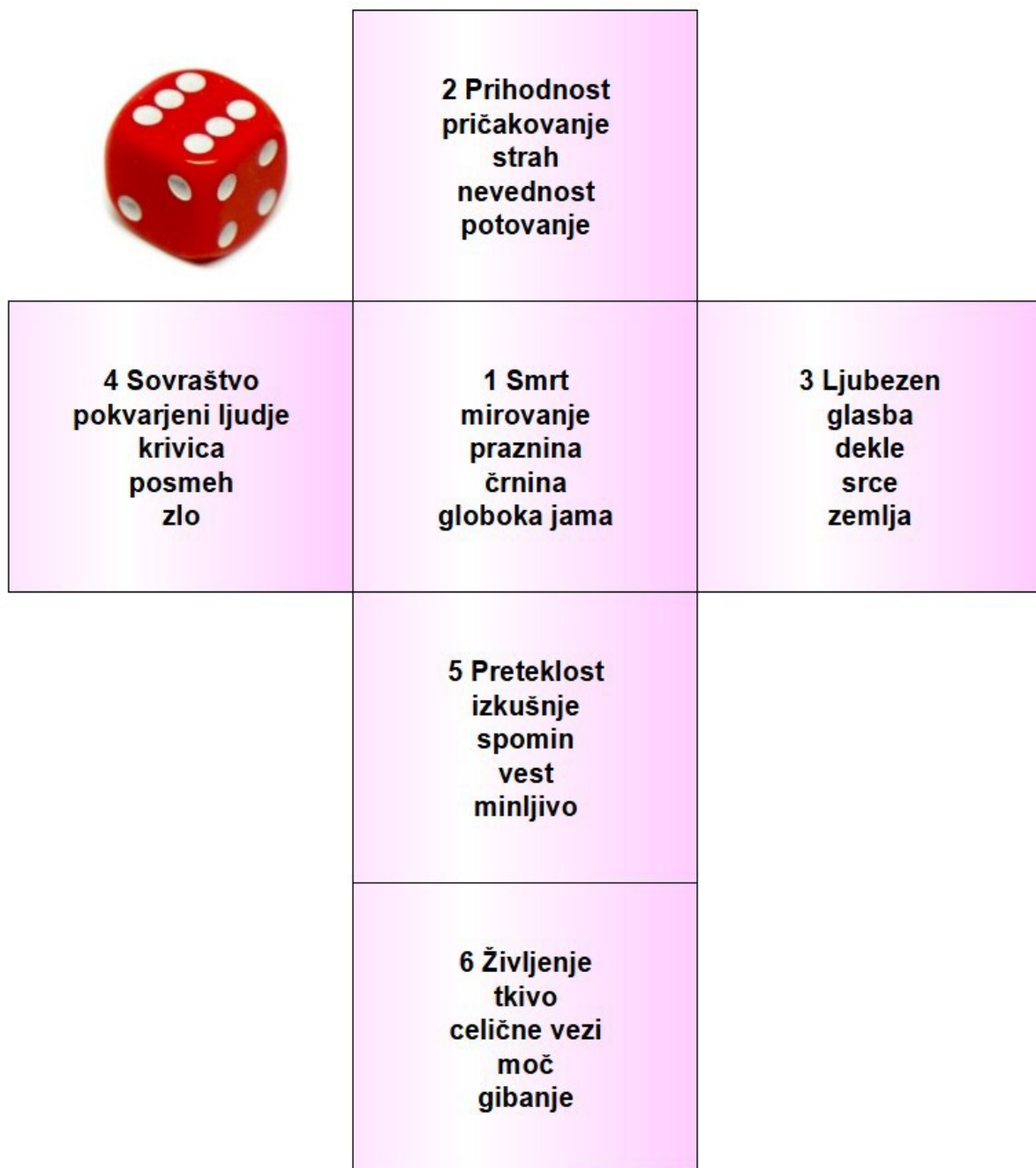
Ker je naša človeška civilizacija le delček neizmerne vesolja, nismo vedno gospodarji okoliščin, temveč v dogajanja posegajo za naše pojme višje sile.

V pesmi **Semafor mišljenja** sem poskušal te višje sile oziroma nepredvidljive okoliščine ponazoriti z metanjem kocke (Nepredvidljivosti soustvarjajo red - nered, harmonijo - disharmonijo).

Kocka je nasploh simbol pravilnosti in predstavlja tudi prostor. Pred začetkom pesmi, je prikazan plašč kocke (vsaka ploskev je oštevilčena od 1 do 6, 1 npr. je na dnu, 6 je na vrhu), v katerem so ujete polarizacije življenje - smrt, ljubezen - sovraštvo in preteklost - prihodnost. Ko se plašč kocke zapre, so tudi čas, gibanje in mišljenje uokvirjeni v prostoru. Ko se kocka razpostre v obliki križa, se mora ta uokvirjenost, če že ne popolnoma odpreti, vsaj malce razrahljati.

Verzi, ki so nastali pod vplivom metanja kocke, so na začetku oštevilčeni in označeni z zvezdico. Kocke namenoma nisem metal sistematsko. Kot prvo sledi preglednica vsebine pesnikove sobe in zunanjega okolja (gl. naslednjo stran).

<u>Pesnikova soba</u>	<u>Zunanje okolje</u>
svetilka, miza obleke, knjige, pisala, globus enigme, kozarec, sol, ura, zvezki šah, odeja, fotografije, priznanja toplota, miš, trobenta, sonce trikotni kotomer, veverica termometer, radio, folije, stol peresnica, barvice, papir, tapete zemljevid, pokal, voziček avtobusna karta, vtičnica postelja, nogavice, radiator rastlinski sistem, omare	sneg, reklame, tovornjak razsvetljava, ovinek dolge luči, smetnjak otok, stroboskopski učinek frekvenca, otročji vrvež avtomobilski motorji prometni znaki, trgovina mraz, okna, stanovanja vzklik skozi noč, lebdeča sova avtocesta, svetilni trikotniki poledica šumenje, polna parkirišča

Večer je otrpnil kot utripajoč naglas
 dolge luči zagrinjajo poglede iz teme
 srce zmrzuje - obnaša se kot kontrabas
 globus se vrti - v nevidni roki obtiči breme
 3* glasba iz daljave oznanja novi ovinek
 skozi noč lebdeča sova se drži za trnek
 zmagovalec se zagleda v reklame
 4* pokvarjeni ljudje se skrivajo v trgovini brez ure

Sneg pada z neba povsem zmlet
razpršilec ga pošilja v vse smeri
5* izkušnje dragocene so premagale zveri
v vrsti stoječe kot česnov splet
polna so parkirišča blizu odurnih stanovanj
zbujen v februarškem večeru blizu črno-belih sanj
gledam v priznanja pod trikotnim kotomerom
1* mirovanje mi odzveneva v glavi
4* Krivica je poskušala stkati mreže iz svinca
miš se je poskrila za glasno trobento
svetilni trikotnik neznosno šumi
skozi folijo prozorno - ura hiti
6* tkivo se povezuje kot zlepljene snežinke
veverica poskočna si poželi pomladne utrinke
enigma je nerazrešljiva - se nadaljuje
pisalo v roki novo jutro naskakuje
3* o dekle ohranila boš naš večni rod
pomagala nebogljenčku splavati iz nečistih vod
sol nepokvarljiva v pravi meri nadvse silna
v umu in telesu prilegajoča - je zdravilna

Zemljevid deluje kot odpisana tapeta
prometni znaki so za marsikoga konec sveta
5* popušča na večje daljave sicer izvrsten spomin
blazen krik deluje kot termometer v vreli kovini
rastlinski sistem se podira - ponovno vzpostavi
1* praznina se vsake toliko časa steka v kozarec brez vabila
Frekvenca jutrišnje miselnosti je zanemarljiva
potres včerajšnji za mnoge ni pozabljen
skozi plašnice okusiti temo
videti žarke prihajajočega sonca z dvojno vnemo
v praznični obleki zakorakati do želje brez dveh plati
6* s pomočjo celičnih vezi svoje strahove v pogum odposlati
V omari se skrivajo raznovrstne prigode

na papirju praznem ali popisanem umnosti in zablode
fotografija na steni še vedno kljubuje

5* vest je čista - po delčkih nastaja slika

kolikor je kamenja - se svetlika

zamisel preizkuša novo dobo

stara vsebina se spreminja in ohranja

4* posmeh je obtičal v dostojanstvu pokončne postave

4* zlo brez uspeha zastruplja še najbolj dovzetne

Otročji vrvež je obkolil glasen tovornjak

2* pričakovanje zasije kot svetlikajoč trak

3* Zemlja se bori - odločila se je za zmago

v črno luknjo poslati smeti - preprečiti ciklično zgago

1* Črnina je zaprta v kletko brez diha

2* strah pred nevednostjo postopoma usiha

5* minljiv sem v večnosti novega kroga

4* zlo je napaka celotne mase - povzročitelji molčijo

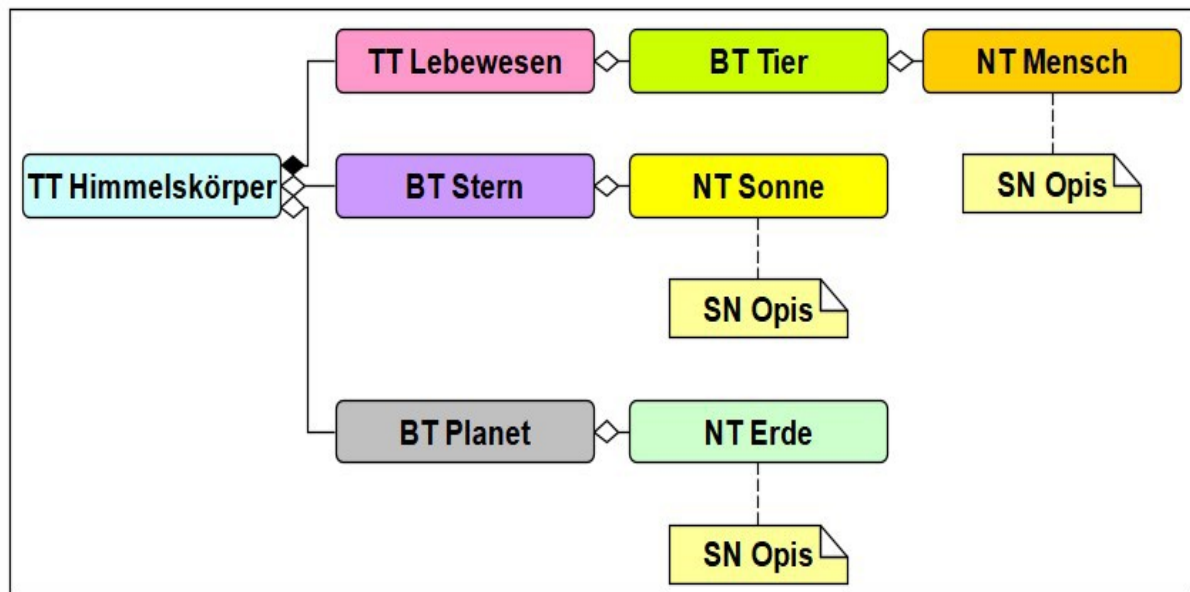
Tok nas zbira v polja - življenja poganja

6* moč prihodnosti v strumnih dobrosrčnih se ohranja

6* gibanje je lahko iskanje in črpanje novih vrednosti

1* pregloboka jama pa naj bo za nas opozorilo - kamen modrosti

"Thesaurusgedicht Sonne, Erde und Mensch"(2001)

TT Himmelskörper

BT Stern

NT Sonne UF Solaris

SN Die Sonne ist nicht dort wo die Menschen sind

das weiß eigentlich schon jedes Kind

Die Sonne denkt nicht - sie schickt nur Wellen

sie beleuchtet unsere lebenden Zellen

Das Leben ist in ihrer Hand

sie ist die Uhr für jedes Land

TT Himmelskörper

BT Planet

NT Erde UF Terra

SN Die Erde dreht sich stehts im "Kreis!?"

sie streitet niemals um irgendeinen Preis

die Erde ist bunt und kahl - voller Lärm und Stille

die Entscheidung über Leben und Tod ist nicht ihr Wille

sie ist insgesamt die Gesellschaft und Natur

sie ist kein Erfinder, Künstler oder gar die Müllabfuhr

TT Lebewesen

BT Tier!?

NT Mensch UF Hommo Sapiens Sapiens

SN Der Mensch ist kein Tier - er gilt als sehr klug

aber manchmal verpasst er den richtigen Zug

sucht die Lügen und Wahrheiten - geht immer weiter

manchmal ist er traurig und manchmal ganz heiter

die Unsterblichkeit ist des Menschens größter Traum

aber eine Sonne oder eine Erde zu Sein interessiert ihn kaum

er macht viele Fehler - ist stets blind vom schnellen Glück

die Sonne hört auf zu scheinen und die Erde nimmt ihn zurück

Nekaj misli o poeziji dr. Karla Petriča

"Poezija je prajezik človeštva," so že davno tega doumeli Francozi, ki so se z Baudelairovimi Rožami zla (1857) prvi podali na pot modernega.

Tistega modernega, ki nazadnje ni le revolucionarno pometlo s tradicijo, s hrepenečo težnjo po popolnosti, z diktatorsko estetiko lepega, ampak je tudi ustoličilo vseobsegajočo in vseobsežno ustvarjalno svobodo, brezobvezno igrivost, disonančno napetost, še najlažje primerljivo z bojem razuma in nad/predrazuma, zavesti in nad/podzavesti, trpne realnosti in tvorne fantazije, svetlobe in teme.

Tu nekje, v tem zamotanem klobčiču modernega, pa se začenja misel o Petričevi poeziji. Kaj je? Kaj hoče? Od kod prihaja? Kam gre?

Petričeva poezija je moderno v pravem pomenu te besede; je zavestno hotenje, biti drugačen, a hkrati enak: ubežati temačnemu, disonančnemu življenju v stoletju, ki nezadržno mineva, hkrati pa ga ujeti v blišču in bedi (ne)smisla, v strahu in pogumu, v razočaranju in spoznanju.

Petričeva pesem torej zavestno odslikava razpetost med temačnostjo/disonančnostjo in svetlobo/harmonijo modernega življenja. Odslikava zato, ker ve, da je poet sredi tega grobega sveta vendarle še vedno sel neke višje, ne vsakomur dojemljive **Resnice**. Petrič živi z njo; njegovo življenje je, nenavadno, v čudež različnosti zazrto življenje - literatura.

Ko beži pred jasnostjo, ko se izogiba "sporočanju vsebin", ko včasih postavlja pod vprašaj nekatere oblike človeške eksistence, tega ne počne kar tako. Petrič vse to, vse te čudežne pesmi ustvarja vede. In v tem je poanta! Ko jo spoznamo, Petrič ni več, kar se zdi na prvi pogled: nadobudni mladi pesniški učenec, naivec, ki bi rad bil pesnik.

Petrič **je pesnik**. Petrič je - kot pravi moderna teorija - pesnikujoča inteligenca, ki eksperimentira s spreminjajočimi dejanji svoje ukazovalne domišljije. In si pravi:

*"Oddaljujem se od samega sebe da bi okusil stvari ki jih sicer ni mreža se spreminja
megla iz daljave se razblinja ..." /Zunaj kristala/*

Iz spoznanja pa raste pesem, ki je drugačna in različna: razteza se od nepunktuiranih kitično zelo svobodno razdelanih pesmi, prek - lahko bi rekli - nekakšnih pesemsko- filozofskih dialogov do že v slogu t.i konkretne poezije zasnovanih (pol)pesmi v (pol)prozi. Slednje se očitno spogledujejo z dramskimi didaskalijami, ki naj bralca- gledalca vodijo in usmerjajo skozi množico realij- simbolov (npr. v pesmi Norčev mat).

Morda pa je Petričevo pesniško ustvarjanje najlažje razumeti skozi misel, ki jo je v svojih Contemplations zapisal znameniti Victor Hugo: "Beseda je živo bitje, mogočnejše kot tisti, ki jo uporablja; porojena iz teme, ustvarja smisel, ki ga hoče; ona sama je tisto - in več kot tisto -, kar zunaj pričakujejo mišljenje, gledanje, čutenje: je barva, je noč, radost, sen, grenkoba, ocean,

neskončnost - je božji logos."

Kakorkoli že, Petričeve pesmi premorejo nekaj tega logosa. V njih sta mrzlica iskanja in vročica upanja, v njih je spoznanje:

"Ni pomladi brez lastovk

ni zime brez najkrajše noči

nihče ne bo dvomil o lepoti narave nihče ne bo dvomil o nevarnosti atomske bombe

kljub temu pa bo marsikdo sledil nekomu povsem praznih misli

eksplozija je nasilna širitev prostora

Narava deluje postopoma, vendar včasih preskakuje." /Novo minevanje/

Dr. Anton Šepetavec (Slovenistika)

Kratka proza in igre

Giljotina pravice

Celje, 1994

Lovec s puško in kojot (1991)

V zelo, zelo majhni preriji strašna vročina peskovnik v vodo spremeni, mrhovina ždi nedotaknjena v kotu, kjer so številke in besede brez slehernega pomena.

V noči kojot zapoje, da bi se le čim prej delal beli dan. Priklical bi jezno sikajočo kačo klopotačo, nekaj neznosno lačnih kuščarjev in morda še nekega lovca, ki ubija iz zabave brez milosti. In zares prišel je ta dan: lovec vse pobije, razen kojota, ki se mu venomer spretno izmika. Po malem jezen in žalosten korenjak lastne zablode razmišlja o svojem smislu v nesmiselnem življenju, nakar sklene: Ubiti kojota še nocoj, pa če bo to njegova lastna poguba !

Lovec išče kojota, a ga ne najde in je zaradi tega že ves obupan. Trd pogled v žarečo danost mu jemlje še poslednji up. Pa se spet prikaže novi dan. V njem dvomljivi junak brez živeža in volje še predzadnjo kroglo v sinje modro nebo izstreli. Lovec išče kojota, a kojot je zanj neviden bolj kot kdajkoli prej. Toda - ko lovcu strohni še zadnja iskra, kojot najde lovca in ga celo ogovori:

"Cenjeni lovec ! Vso prerijo v strahu si držal, ubil vse, kar ti je bilo na poti, čemu bi zdaj rad še mene ugonobil ? Po moji smrti, cenjeni lovec, dobro veš, katera smrt sledi !"

"Nobena več kojot; imam še eno kroglo, in to boš ti v svojem srcu odnesel na drugi svet !"

"Nikar, nikar spoštovani lovec ! Kaj ti ne moreš živeti brez ubijanja ? Le kaj boš še ubijal, če boš sedaj mene pokončal ?"

Lovec zaprepadeno zija v pesek, kojot pomenljivo nadaljuje svoj govor z lepo zvenečim glasom:

"Taval boš po svetu povsem mračen, grenkoben, skratka tvoje življenje ne bo imelo nobenega smisla več !"

"Dobro kojot zvitorepni, le kaj mi svetuješ ?"

"Pusti me živeti in z zadnjo kroglo le sebe pokončaj. Veš življenje mi je ljubo, rad živim v miru brez zasledovalcev. Jaz bežim iz strahu in ti loviš iz strasti, a strah ni ravno moja strast.

Lovec betežno zgrabi za svojo puško pa ustrelj kojota, ki bežal več ne bo. Lovec dvigne kojota čisto blizu k sebi in si z njegovimi ostrimi zobmi prereže vrat. V granitnem objemu se spoji njuna kri !

Nedokončan akvarel (1985)

Po vseh štirih se je splazila ogromna vedrina mimo treh zgrešenih postaj iz nasilnega sočutja do padlih obokov v zagrenjenosti pisanega neba. Žerjavi so ropotali in se predajali skorajšnji nesmrtnosti blizu rdeče cvetoče aleje iz gume in pločevine. Blizu odlagališča je rasel krvavozeleni regrat, ki je odganjal sprehajalce in sprehajalke po sivem kozmosu sajastih in lepljivih modrin. Zazrto obzorje je zacingljalo in izpustilo strupene hlape razredčenega malodušja, ki je prekipelo do horizonta, kjer se še zdaj popeljujejo piskajoči se škratje v vozičku s spuščeni kolesi do prepada. Šum je zarjul, beseda je poskočila v zrak in se z neznansko zaviralno silo spustila na kamnito obrobje železne, še žareče se mavrice. Neizmeren krik je razširil dekolte zblaznelega purpurnega jezera, kjer so oranžne alge šklocnile v trpljenje še nikoli videnega zvoka. Polje je bilo razorano in z vsakim dejanjem prešteto kot pesek na obali blizu črnega morja, kjer so neznanci pravkar odvrgli svoj svetniški sij in se zakotalili v vojne vihre zdaj prispelega stoletja. Pokrivala bela in črna so z lahno plimo odplavala v majhne točke. Sablje so zagrinjale oblake in vnebohode vseh pogubljenih svetnikov in zabrisanih hudičkov, jambor se je zrušil v valovih izgubljenosti, v brezizhodnosti togotnih in nesmiselnih korakov, ki jih je žal morala zabeležiti naša era, vzrasla iz korenin črnega prahu, kar je vso nesmiselnost le še stopnjevalo. O molk, nesrečnik, mučenik pokrit s hrupi neuničljivih oceanov ! Kot neznamen kol si zdaj zapičen v kamnito prst neslutene, ki se pretaka po gorečih žicah iz blata. Zamaknjeno ladja drsi po oljčnih gajih, saj se komajda premika; le orkan poljubov bi lahko rešil ta brezupni položaj, spleten iz strahu do šibkosti.

Grob iz trstičja je skopan, rana posnemalka smrti se ne trudi več zaman, da bi spodbila jaso blizu sončnega dne, aleja noči zdaj razbija po polnem umu z nešteti prikaznimi. Duh se več ne brzda, duh se bori, zavre v žgoč tolmun, kjer so še metulju krila zgorela v opojnosti črno - rdečih zgag, prav iz želodčne predpone novih še nedozorelih ambientov. Joj, sadež, kako gniješ in se skrivaš pred neumnimi pogledi, pred zakasnelimi hotenji v mračno jutro iztisnjenih obljub ! O junak ves blag, zamrl ti je nasmeh za stebrom izginjajočega se časa. Tvoja preteklost se pokriva z delnimi naskoki v nečimrne zablude. Znak razsodnosti je utonil v kopalni kadi zavretega etra, ki omogoča slepost prihodnjih čustev, ki padajo in padajo na bodeče žice žolčnega naroda. Povsem blizu okvira se stapljajo mrtvi volkovi v nedokončan akvarel.

Loterijski boben (1984)

Tam nekje, kjer so včasih širili božjo besedo, se nič več ne slišijo koralna petja ob spremljavi cerkvenih orgel: **"Bodi pozdravljen Jezus dobrohotni !"** Na križpotju velike epohe sta se združili dve veji in se izničili v mehurček, ki je preletel obsežnosti veselja in se nato razblinil v nekaj kapljic, ki so razorale vinograde pod kupolami in mnogo, mnogo prednikov človeške vrste, ki so se pod tem vplivom pač sesuli v prah. Preživeli ljudje so nekaj časa tavalili in se iskali. Ko so se našli, so se združili v skupnosti. V nekem kraju blizu Karavank so odkrili še dobro ohranjen stroj: **Bil je loterijski boben'**

Starešine so se zbrale in obrazložile mlajšim rodovom, za kaj da služi. Takrat niso mogli slutiti, za kakšne namene bo ta stroj še uporabljen. 350 let pozneje:

Opišimo nekoga iz rodovne skupnosti. Ime mu je Mirakvel; je sicer visoke rasti in po vsem telesu zaznamovan z brazgotinami. Njegova kočja se nahaja blizu katedrale, kar pa ni nič posebnega, saj so vse kočje postavljene enako blizu katedrale. Hišice iz gline in slame se držijo skupaj, tako da se sklepajo v ogromen kvadrat. V njegovi sredini se vzpenja magično visoko v nebo bivša postojanka Jezusa Kristusa. Ljudje, ki živijo okrog katedrale, imajo posebno vlogo. To so kopači, ki igralcem zunaj skupnosti odmerijo čas. To naredijo tako, da skopljejo dva metra globoko jamo, nakar s pihom v neko rastlinsko cev prikličejo igralce k nekakšnemu žrebanju. Odziv je veličasten ! Tisoč in tisoč ljudi se vsuje v pričakovanju nečesa, kar jim zapolnjuje vsakdanjike. Igralci so ljudje, ki ne smejo imeti svoje družine, torej se igralec lahko, zahvaljujoč neizmerni sreči, spremeni v kopača. Ker pa je število kopačev omejeno, nekdo iz vrste kopačev prevzame vlogo igralca. Skrb za družino prevzame novopečeni kopač in tako dobijo otroci novega očeta in žena novega moža. Zakon namreč predpisuje, da morajo imeti kopači svojo družino. Ti hazarderji usode se lahko skozi žreb spremenijo v izobčence, ki živijo nevarno življenje in so tako rekoč z eno nogo že v grobu, zakon namreč veleva, da se morajo izobčenci med sabo pobiti. Življenjska pravila so jasna, doumljiva za vsakogar. Tudi pravilo igre temelji na enostavnih zakonitostih. Leseni bon, ki je glavno gibalo te igre, pripada tistemu posamezniku, ki se v gneči rok in nog kot prvi prerine do meje desetmetrskega kroga (takrat se boj prekine), nakar stopi v katedralo do loterijskega bobna, položi roko na tipkovnico in boben se preneha vrteti. Na desni strani loterijskega bobna se prikaže nekakšna kroglica, ki pa ne pomeni nič drugega kot srečen ali pa manj srečen dobitnik. Igralec nato zapusti notranjost katedrale, stopi do meje desetmetrskega kroga ter javno razglasi rezultat dobitka. Te kroglice iz lesa so lahko različno zaznamovane; na njih so znaki kot I, K, X, + ali pa M+. Kroglica, ki je zaznamovana z znakom I, pomeni, ostati igralec. Kroglica, ki je zaznamovana z znakom K, pomeni, postati kopač. Kroglica, ki je zaznamovana z znakom X, pomeni, postati izobčenec.

Kroglica, ki je zaznamovana z znakom +, pomeni razglas samomora. Kroglica, ki je zaznamovana z znakom M+, pa pomeni mučenje do smrti. Sicer pa ženske izdelujejo te lesene kroglice, otroci pa izvajajo rabeljske procesije. Njihova naloga je sicer v tem, da do smrti mučijo igralca, ki je bil dobitnik lesene kroglice z znakom M+, ampak večinoma se taka mučenja končajo s pohabljenostjo. Sedaj pa se zopet osredotočimo na kopača Mirakvela. Dolga leta je bil igralec, mučen do smrti oziroma do pohabljenosti. Bil je izobčenec, ki je ubil dvajset izobčencev, nakar je zopet postal igralec; po zakonu za ponoven sprejem v igralsko komuno je bila namreč ta norma potrebna. Nekega lepega sončnega dne se mu je sreča končno le nasmehnila in mu glasno zaklicala v uho:

"Zdaj si postal kopač !"

Žreb mu je hkrati dodelil tudi čedno žensko, ki mu je podarila kopico lepih otrok. Kroglica z znakom "K" je bila nekaj posebnega, na njej je namreč bil podpis ženske, ki jo je izdelala in le-ta je potem postala žena tistega, ki je bil pač dobitnik te kroglice z znakom "K".

Ob tretji dvometrski jami je Mirakvel s pihom skozi tanko rastlinsko cev naznanjal začetek igre. V kvadrat je prišlo precej manjše število igralcev kot pa pri prvem ali pa drugem žrebanju, saj so bile tudi poškodbe ob takšnih pohodih prava vsakdanjost. No, skratka, mršili so se lasje, lomile kosti, trgala oblačila ...

Temu trušču borbe je prisostvoval tudi Andros, bivši kopač in mož Mirakvelove žene. V tem masovnem prerivanju je že kazalo, da bo podlegel, a se je vselej pogumno in dostojanstveno pobral, dokler ni prispel do meje desetmetrskega kroga, kljub svoji sorazmerni visoki starosti in izjemni izčrpanosti. Počasi in veličastno je korakal do cerkvenega vhoda. Vse je utihnilo. Oh, kako je čakal na ta trenutek. Zdaj je položil roko na tipkovnico, vzel leseno kroglico in s hitrim nestrpnim korakom dosegel mejo desetmetrskega kroga, kjer je jasno in glasno razglasil svojo nadaljnjo usodo: **"Jaz, Andros - igralec, bivši kopač in mož svoje žene Ire, se ponovno proglasim za kopača Androstetanisa !"**

Vsi so bili hrupni in veseli razen Mirak. S solzo v očeh, ki jo je hitro zbrisal, je šel do Androstetanisa in mu čestital. Do srca ganjen je Androstetanis sprejel to čestitko in mu s trepetajočim, tihim, mirnim glasom skorajda izrekel obžalovanje svojega srečnega dobitka.

"Mirak, lahko mi verjameš, da sem živel samo še za ta trenutek, ampak zdaj ko sem ga spoznal, se mi vse skupaj dozdeva tako zelo nesmiselno !"

"In nujno !" je odgovoril Mirak in s povešeno glavo zapustil vas, od koder mu je Androstetanis še kar nekaj časa sledil z betežnimi očmi. Mirak, bivši Mirakvel, se je odpravil v samoto. Zaspal je pod nekim hrastom, kjer pa ni več zagledal belega dne. Neki izobčenec mu je namreč s težko skalo pritisnil čelo na peščena tla.

Odščipnil mu je še dva prsta, misleč, da je ugonobil dvajsetega izobčenca.

Deset strel v pločevinastega petelina (1984)

SANJE OKUPIRAJO SVET

Franka Holzingerja so zaradi umora vaškega župana Henrika Kodznaja obsodili na smrt. Ker so se bližali časi vaških veseloiger, so mu predlagali svobodo, ako zadene desetkrat v pločevinastega petelina, in to tako, da po prvem strelu zadene še devetkrat v luknjo, katero je napravil prvi strel. Njemu samemu se je to zdelo nemogoče, čeprav je veljal za izredno natančnega strelca z velikih daljav. Ampak tokrat je bila le velika; znašala je kar sto metrov. Kljub temu pa je njihov predlog brez premisleka sprejel. Njegove zahteve pa so bile sledeče: dobra hrana, možnosti za trening in dogovorjeno naj bo dogovorjeno. V vaškem svetu so se že pogovarjali o razgibanosti in senzacionalnosti veseloigre, ki naj bi prav to leto dosegla svojo ekstazo. S stojnicami, kjer bi prodajali dobro pivo in vino, pa še z dodatno raznorodnostjo mezopotamskih jedil in z nekim slučajno prišlim španskim cirkusom. Toda vrhunec zabave naj bi bila prav ta nadartistična točka Franka Holzingerja. Nadartistična prav zato, ker devetkrat streljati v eno in isto luknjico sicer ni redkost, je pa zadeti je v pravem pomenu besede nemogoče; če pa je mogoče, tega ni še nihče dokazal. Vaški svet je spreletaval srh ob misli, da bi jo morilec njihovega župana tako zelo poceni odkuril. Neki sivobradi mož, menim, da je to bil Jakob Stern, si je glede te situacije domislil nekaj sila enostavnega, pa toliko bolj odvratnega in krutega. Osnovni princip ideje naj bi bil v tem, da bi, četudi bi Frank Holzinger naredil nemogoče in zadel, ne ubežal smrti. Ko bo konflikt med sodniki in njim na najvišji ravni, bo izvršena eksekucija. Zadovoljni zaradi te ugodne rešitve so si pomeli svoje ostarele brade ter se porazgubili v noč. Ko se je Jakob Stern po dokaj kratkem spancu prebudil, mu je bilo prav nenavadno pri srcu. Sanjal je namreč in kar ga je najbolj mučilo, je bilo prav dejstvo, da je te sanje odsanjal tako, kot bi jih ne sanjal. Soočen je bil z velikansko poplavo, ki jo je predhodno neki ostri grozeči glas napovedal. Napravila mu je velikansko luknjo v želodcu, z glavo je že bil potopljen in hlastno strastno se je otepal vode, ki pa je kljub temu neovirano prodirala skozi njegovo kožo v razne dele telesa. Ko se je ves zabuhel zaradi dodatne teže potopil na dno, je zaslišal poželjivo zmagoslavno petje istega glasu, ki mu je s poplavo zagrozil. Imel je ažuren vokal in kar je bilo še huje neprebavljivo besedilo, ki se je po njegovem spominu iz sanj približno tako glasilo:

Kar je živelo bo umrlo

ker je krivica krasila vaša srca

prejšnji mrtvec - junak giljotine

zaživel bo zopet v globinah morja

Kljub temu, da so bile podobe iz sanj tako ekspresivne, je kmalu pozabil na njih. Imel je važnejša

opravila, kot pa se poglabljati v neke nesmiselne sanje. Zabava se je bližala in on se je moral hudičevo podvizati, če je še želel pravočasno priti na posvet z ostalimi člani vaškega sveta. Frank Holzinger se je v svoji enolični celici globoko pogreznil v od nesproščenosti ustvarjen krvoločen obup. Na tej najvišji stopnji - tako imenovani avtosugestiji - se je predajal hladnemu in napol strohnelemu zraku. Prebedasto in preveč prozorno je bilo, da so ga obsodili na smrt, namreč vas, v katero je po desetih letih zopet prišel, ni imela, odkar pomni, svojega župana, pa so mu vseeno sodili kot krutemu in zakrknjenemu morilcu. Največja nesramnost pa je bilo prav dejstvo, da je truplo Henrika Kodznaja že tisoč let pod rušo, kar so na sojenju tudi vsi prisotneži presenetljivo hitro priznali. Videti je povsem tako, kot bi bil Frank Holzinger žrtev neke prav nevarne otročje nore mahinacije. Toda, kar je takrat tudi izustil, ga je bremenilo bolj in bolj. V njihovih očeh je bil pač kriv in tu je bil tudi konec razmišljanja oziroma razmišljanja vobče ni bilo. Kar je bilo poglavitno se je odsevalo v popolnoma drugačni luči, kot je bil sicer vaju, namreč v večjem delu obravnave se ni počutil kot obtoženec. Na začetku sojenja, ko so ga nagovorili, naj kot obtoženec vstane, mu niso pustili vstati; nekdo iz porote je zanj opravil to navidezno malenkostno dolžnost. In tako mu je bilo pri srcu vse do konca obravnave. V bistvu je bil nekakšen daljni daljni opazovalec, ne pa krivec. Toda na koncu, ko so izrekli obsodbo, ga je nekaj mravljincev v spodnjem delu trebuha predramilo iz predolgočasnega sna. Kar je bilo najbolj neverjetno, se je prav njemu pripetilo: **"Bil je obsojen na smrt !"** O tej prigodi ni imel časa razmišljati, ker so že pol ure po sojenju prišli predstavniki vaškega sveta in mu predočili neko nenavadno ponudbo, ki jo je seveda bliskovito, a sumničavo sprejel. To noč mu je bilo še posebno nenavadno pri srcu, imel je namreč občutek, kot da bi ga zagrinjal nek temni gosti val dušljivega zraka, ki ga je nemudoma razorožil in ga potegnil v nerazpoznavne višine in globine. Zaslišal je še deset strel, po katerih je potem še petstokrat odjeknilo. Čedalje bolj se je zavedal, da so sanje okupirale svet, ne samo njegov, tudi svet budnih oprijemljivih svetov drugih.

TARČA IZGINJA

Po petih dneh bivanja v celici je Frank Holzinger prvič začel trenirati. Kot tarče so služile tanke veje, ki jih je iz daljave petdesetih metrov poskušal preluknjati. Od 150 strel je zgrešil samo 17. Tako so uredniki vaškega časopisa sestavili in objavili članek, ki je pisal o uspešnosti prvega strelskega dne. Dober mesec je še bil pred vaško veselico in po vsakem treningu je spremenil razdaljo, naravo tarče, njih število, njihove dimenzije in število strel. Časopisni članki, ki so se po vsakem strelskem dnevu porajali so si bili med seboj povsem različni. Tvorili sta se celo dve stranki. Z največjem navdušenjem pa so ljudje prebirali članke, ki so pisali o neverjetnih božanskih strelskih sposobnostih Franka Holzingerja. Bili so mnjenja, da bo domnevni morilec le ušel pravični

kazni in to so ljudje z nekim polvernim mišljenjem tudi sprejeli. S polvernim je torej mišljeno, da sicer verjamejo, vendar o tem niso prepričani. Toda glavna napoved je bila sestavljena in se je glasila:

„Tarče so izginile in zadnja bo počasi tudi zbledela!“ Prav to pa so ljudje z začudenjem in hkratnim ogorčenjem tudi sprejeli, saj je pločevinasti petelin vendarle v ponos vaški pokrajini. Vzporedno z ljubeznijo do Franka Holzingerja je raslo tudi sovraštvo.

DAN PRED VESELOIGRO

Dan pred veseloigro, ko je bilo že vse pripravljeno, je prišel Jakob Stern zaradi podzavestno skrite slabe vesti obiskat Franka Holzingerja. Pozdravljala sta se nadvse pristrčno.

Jakob Stern: "Dober dan ! Ne vem, če se me morda še spominjate ? Bil sem v poroti. Skratka, jaz sem bil tisti, ki je na sojenju namesto vas moral vstati."

Frank Holzinger: "Ne spominjam se vas prav dobro, ker me je osupnilo že dejstvo, da mi niso pustili vstati, zato se tudi nisem osredotočil na obraze drugih ljudi, marveč bolj nase. Poslušal sem svoj notranji glas, ki me je postavil v položaj oddaljenega opazovalca. Bil sem že na dveh predstavah. Prvič kot desetletno dete in drugič kot mladenič dvajsetih let. Vedno sem bil udeleženec strelskih tekmovanj, kjer sem z lahkoto pobiral lovorike. Že dvajset let tekmujem in zmagujem. Iz časopisnih člankov pa sem razbral, da sem letos edini strelec, kar me navdaja z neverjetnim začudenjem."

Jakob Stern: "Da, res je ! Ali morda poznate Henrika Kodznaja ?"

Frank Holzinger: "Ne, ampak kolikor vem, je to mož, ki ga naj bi ubil."

Jakob Stern: "Ne niste ga in ga tudi ne boste !"

Frank Holzinger: "Počasi, počasi prav nič vas ne razumem !"

Jakob Stern: "Če še ne veste: Henrik Kodzna je legendarni simbol naše vasi. Bil je najboljši in je najboljši strelec naše vasi !"

Frank Holzinger: "Torej, zakaj ne tekmujem z njim ?"

Jakob Stern: "Ker ne morete ! Henrik Kodzna je letos dopolnil tisoč let. Trikrat je na naših prireditvah z ogromnim številom zadetkov zmagal. Ampak vi ste mu že neverjetno blizu. Vi ga ne smete prehiteti. Tega mi kot zavedni vaščani ne smemo dovoliti. Vi nikoli niste bili naš človek !"

Frank Holzinger: "Saj res, zdaj se spominjam ... Obsodili ste me zato, ker sem tako rekoč ubil mumijo, pa še tega nisem storil ... Torej sem nevaren, da podrem in izbrišem v prah vašo ničvredno in nesmiselno legendo. Če je tako, le zakaj me ne izpustite, da grem svoja pota in se jutrišnjega tekmovanja ne udeležim ?!"

Jakob Stern: "Ne, to ne bo šlo ! Mi hočemo senzacijo in jo bomo tudi dobili na takšen ali pa

drugačen način. Če boste v pločevinastega petelina desetkrat zadeli, boste za en zadetek slabši kot Henrik Kodzna, ampak senzacija bo uspela in naša legenda ne bo umrla; prav nasprotno - še dodatno se bo krepila."

Frank Holzinger: "Toda to je vendar popolni nesmisel ! V bistvu naj tekmujem s samim seboj ?!

Dobro, premagal bom samega sebe, če je tako usojeno, bom pač sprostil svojo radovednost. Čeprav, toliko da veste; ta vaša nora ideja, da ne bi premagal vašega simbola, mi je priskutna. Kakšen pa naj bi bil konec vašega scenarija, če smem vprašati ?"

Jakob Siern: "Konec scenarija ? Saj tako ali tako ne boste zadeli, torej veste !"

Frank Holzinger: "Mislite, da bom poraženec na vseh valovnih dolžinah ? Kaj pa, če izpolnim vse vaše nore zahteve in zadenem v tarčo edinstveno božansko, kot so napovedali vaši še bolj nori novinarji ?"

Jakob Stern: "Kakor kaže, jim vi verjamete !"

Frank Holzinger: "Pazite, sedaj bom osvetlil to, kar ste vi pravkar izrekli ! Verjamem jim !

Prepričan sem o tem, da bom zadel stokrat, če je treba !"

Jakob Stern: "Srečen človek ste, ampak desetkrat bo dovolj ! Nasvidenje !"

Frank Holzinger: "Nasvidenje !"

Boleče gube so se mu zarezale v obraz. Zatopil se je v dan, ki je bila noč !

V LABIRINTU BLIZU ZABAVE IN SMRTI BREZ IZHODA

Ponoči ga je pošteno ščegetala in brusila sopara. Njegovo telo je bilo od znoja povsem mokro.

Prenapet in preutrujen se je zamislil napol speč in napol buden. Eno oko je bilo zaprto, medtem ko je drugo nenavadno utripalo. Nenadoma ga je zbodla strašanska bela svetloba. Znašel se je pred stopnicami v obliki spirale. Vodile so precej globoko v notranjost Zemlje. Odprl je vrata in jih za sabo zaprl. Zavrtelo se mu je v glavi in stopil je v prostor, ki je bil zelo osvetljen. Svetlo rumena dlakasta preproga ga je malce požgečkala po bosih nogah. Skozi nepretrgano verigo ljudi, ki ga je bučno pozdravljala, je stopil kot žareča megla. Ljudje so mu v roko porinili puško in mu veleli:

"Zadeni !" Tarča v kotu je bila izredno velika. Zaradi izvrstne razsvetljave se je dobro videlo, kako so krogle ena za drugo odšle isto pot. Ko je končal, so mu ljudje ponudili kvalitetno vino v izobilju, vendar ga je zaenkrat odklonil z opravičilom, da ga čaka še dolga pot. Neprekinjena veriga ljudi se je razprla in v bujnem triumfalnem pohodu je nadaljeval svojo hojo, katero je usmerjala povsem neznana sila. Iz prostora v prostorje bila osvetlitev šibkejša, tarče vse manjše, ljudje hrupnejši in njegova glava z vinom čedalje bolj opita. Po morilskem nemiru je stopil v sobo, kjer je vladala grozljiva tema in ubijalski mir. V levem kotu se je v višavo dvigal kamniti kip, ki je bil prej podoben nekakšnemu lesenemu hlodu kot pa človeški skulpturi, saj je bil neznamenit kot stisnjena

črka v kuharskem priročniku. A nenadoma ga je presunila močna grozodejna svetloba, ki je trajala kakšnih deset sekund, nakar je zopet zavladata tema. V osrčju tega kipa se je zasvetila majhna tarča, katere velikost bi lahko primerjali z nedozorelo jabolko. Čakal je kakšno minuto (tarča se je zasvetila !), nameril kolikor se da točno v tarčo in ko je le-ta zopet izginila v črno nevidno, je zopet čakal kakšno minuto. Ko se je okrogel predmet v osrčju kamnitega kipa odtrgal nevidnim in dal vtis vidnega, je sprevidel, da je bil njegov strel povsem natančen. V sredini predmeta je bila dokaj velika luknja. Še devetkrat je tako vztrajal in vedno se mu je porodil občutek, da so njegovi streli matematično natančni, toda vedno se je prikazala le ena luknja. Najbolj ga je vsekakor mučilo to, da se nikoli ne bo izvedelo, ali so bili vsi njegovi streli tudi zadetki v polno. Kanil je zapustiti ta prostor in ga je tudi zapustil. Zopet je srečeval ljudi, ki so bili odeti v nekakšna polpraznična oblačila; ponujali so mu opojnost, ki pa se je v njem z vsakim korakom stopnjevala. Vinjen od spreminjajoče se svetlobe in grozdne krvi je prispel do ogromnih kovinskih vrat, skozi katera je na začetku tudi vstopil. Lotevati se ga je začela slepota. Mrak se je z vso umazanijo podelal po njegovih očeh. Ni več našel kljuke in votlo je zadonelo truplo ob padcu.

OD JUTRA DO JUTRA

Bilo je proti jutru, ko je Franka Holzingerja obiskal vaški svet, z Jakobom Sternom in Jankom Moserjem na čelu. Prišli so, da bi Franka predložili z nekaterimi pravili te današnje zabave. Napol svetloba in napol mrak sta se potuhnjeno ovijala med postavami tega hladnega in osornega prostora. Prvi je spregovoril čokati možakar, katerega nos bi lahko identificiral s kameleonskim jezikom. Njegova sivo modra brada se je v ritmu tega prelepega jutra tresla kot zadnji krik ranjenca, ki ga bo stiskalnica slej ko prej stisnila. Ustnice so bile komajda vidne, saj si imel občutek, kot da bi zagledal mušje sesalo. Okrogle škrlatno rjave oči so se kot nalašč pokrivalo s tem groznim mehkim kameleonskim nosom, ki se je venomer vrtel kot ostudna balerina 'začetnica'. Prav zlobno so te strašanske oči zrle predse in to nikoli v sogovornika, ampak ponavadi v desni, včasih pa tudi v levi kot prostora. Porodil se ti je lahko občutek, da z njim nisi soočen kot sogovornik, marveč prej - bi rekel – kot nekakšna točka, ki skače kot ping - pong žogica z leve proti desne strani. To je bil Janko Moser.

Janko Moser: "Mladi mož, dobro jutro vam želim !"

Frank Holzinger: "Šele jutri vam bom odzdravil, ko bom to vas kot svoboden človek zapustil."

Janko Moser: "Želimo vam glede tega, to mi lahko verjamete, tudi vse najboljše."

Frank Holzinger: "Po vsej verjetnosti niste samo zaradi tega prišli k meni ?"

Janko Moser: "Da, res je. Začenjam občudovati vašo bistrournost."

Frank Holzinger: "Povejte, ali je bila beseda 'bistrournost' namenjena meni ali pa tisti točki v kotu,

ki se giblje kot zadušen val sredi odprtega in izginjajočega morja ?"

Vsi prisotneži so se zakrohotali, vendar je Janko Moser vidno razžaljen nemudoma zapustil ta prostor. Drugi prisotneži vaškega sveta so se nemudoma zresnili. To pot je prvi spregovoril Jakob Stern.

Jakob Stern: "To ni bilo lepo od vas !"

Frank Holzinger: "Lepo od vas ni, da ste me povsem nedolžnega zaprli !"

Jakob Stern: "No, prišli smo le zaradi tega sem, da vam sporočimo nekaj predpisov, ki se jih boste morali (se razume) le držati !"

Frank Holzinger: "In ti predpisi bi bili ?"

Jakob Stern: "Če boste želeli zapustiti celico, se vanjo ne smete več vrniti !"

Frank Holzinger: "Prav rad !"

Jakob Stern: "Morali se boste od jutra do jutra udeležiti veseloigre !"

Frank Holzinger: "Prav rad ! Raje se udeležujem vaše škandalozne veselice, kot da gnijem tukaj kot padla hruška !"

Jakob Stern: "Če boste hoteli pobegniti od tukaj, vam mi tega ne bomo preprečili !"

Frank Holzinger: "Prepozno, ne bom pobegnil !"

Jakob Stern: "Torej, sami ste si zaloputnili vrata."

Frank Holzinger: "Ni res ! Zaloputnili in zaklenili ste jih vi, jaz osebno sem zavrzel samo ključ."

Jakob Stern: "Ali smo zmenjeni ?"

Frank Holzinger: "Vaš šablonski obisk me ni vznemiril niti za trohico svoje lastne žuboreče in jezne krvi.

Kdaj bom pa moral ta prekleti prostor zapustiti ?"

Jakob Stern: "Takoj !"

Frank Holzinger: "Prav rad bom vaši prošnji ugodil !"

Jakob Stern: "Zavedajte se, da to ni bila prošnja, to je bil ukaz ! Vi ste tista oseba, ki morate prositi !"

Frank Holzinger: "Vaše besede so kalne kot odmevi dirkalnega avtomobila !"

Jakob Stern: "Pričeli ste z žalitvami."

Frank Holzinger: "Imam tudi vso pravico kot senzacija prišlega jutra, mar ne ?"

Jakob Stern in drugi: "Zbogom !"

Frank Holzinger: "Zakaj zbogom, saj se bomo še videli?"

Jakob Stern: "Ne več kot človek človeka. Vaša oblika eksistence je zdaj vloga osornega in občudovanja vrednega objekta."

Frank Holzinger: "Kaj nismo že vseskozi na takšni relaciji ? Vaši ljudje me ljubijo in hkrati

sovražijo. Ljubijo me zato, ker sem tukaj. Sovražijo pa me zaradi istega dejstva. Ni povprečja. V tem primeru vladajo le zakoni ekstremov. Čas pa bo prispeval k temu, da me bodo ljudje ljubili in nič več sovražili !"

Jakob Stern: "Interpretacije so lahko tudi drugačnega priokusa. Vas bodo sicer občudovali, vendar boste osovraženi tako, kot še ni bil nihče na tem svetu."

Frank Holzinger: "Ne razumem."

Jakob Stern: "Ponovno vas vprašam. Ali poznate pomen našega pločevinastega petelina ?"

Frank Holzinger: "Da, to naj bi bil ponos vaše bedaste skupine ljudi !"

Jakob Steni: "To je res, ampak brez besede 'bedaste' zaenkrat, vljudno prosim. Nakopičili si boste še mnogo več zloveščih nasprotnikov, če ne boste pazili na svoje besede. Namreč pločevinasti petelin predstavlja našo strelsko legendo Henrika Kodznaja ! Nihče se še ni drznil meriti vanj, niti preostre strele, ki prihajajo iz globine vesolja."

Frank Holzinger: "Nič več ne razumem ..."

Jakob Stern: "Prav kmalu boste razumeli."

Brez besed so za sabo odvedli mnogo neprijetnih misli in Franka Holzingerja. Zabava se je uradno začela. Po nekaj trenutkih ni vedel, kako in kdaj se je znašel sam na cesti ob prečudovitih barvnih plakatih in stojnicah z jedmi in pijačami, ki so se kot kača prelivala v ogromne mavrične potoke. Pisani ljudje, ki so se v svoji nič kaj hudonarni hoji zaletavali v njega, so ga prvotno pustili povsem osamljenega, vendar se je prav kmalu prilagodil njihovim ritmom obnašanja. Danes ni opazil resnobnih obrazčkov, kar ga je navdajalo s silnim zadovoljstvom. Premišljeval je celo o tem, da bi zapustil to sicer prijetno mesto in da bi jim prihranil trpljenje pločevinastega petelina, vendar ga je neko neizogibno prepričanje nagovorilo k temu, da naj ostane svojim prvotno izrečenim besedam zvest. Ure so minevale, v prijetno s koristnim. Mnogo ljudi ga je, če ga čutila niso varala, nekako vzljubilo. Zaradi njegovega naravnega optimizma do neskončne človeške moči, ki jo je znal imenitno posredovati drugim ljudem, so si ga prilastili kot nekakšnega malika, ki pa je polagoma grozil upešati kot izrabljajoča se baterija. Moral bi se znova in znova roditi, da bi postal popoln popotnik v veri do samega sebe in do drugih ljudi. A vendar, ko je njegova energija grozila izpuhteti, se je v zadnjem trenutku še napolnil v neskončnosti toplote, žara ognjenih prelepih zvokov in besed. Povsem se mu je zazdelo, da je v središču labirinta, blizu zabave in smrti brez izhoda. Navsezadnje izhoda niti ni več iskal. Izhod si je v svojih mislih hranil kot nekaj, kar lebdi v daljni daljni nerazsvetljeni priskutni prihodnosti. V ritmu strastne in premile glasbe se je približal omizju vaškega sveta. Njih skupina je štela kar deset ljudi.

Janko Moser: "Vaša osebna karakteristika se popravlja. Le škoda, da niste naš človek."

Frank Holzinger: "Če dovolite bi prav zdaj rad postal to, kar poprej nisem bil."

Janko Moser: "Ko boste izpolnili svojo nalogo !"

Frank Holzinger: "Kakšno nalogo ?"

Omizje se je prav iz želodčne predpone zasmejalo.

Frank Holzinger: "Na kaj ?"

Dobrodušni bučni smeh.

Janko Moser: "Na pločevinastega petelina vendar !"

Frank Holzinger: "Saj še ni pravi čas za tovrstna razmišljanja !"

Jakob Stern: "Kdaj pa boste začeli razmišljati ?"

Nenadoma se je Frank Holzinger zopet počutil kot na dnu gnusnega blata. (Poškropljen z ostrim muškatom po očeh). Osebnost, ki je poprej bila čvrsta in samoumevna, se je prav zdaj močno podirala. Počutil se je kot ruševina blizu časovnega stolpa, ki je bruhal ogenj kot novorojenček deci viskija. Zopet je bil ovit s trdoglavo nezaupljivostjo. Stres, ki ga je sprva kot boksarski šampion vrgel na tla, je sedaj dobival obliko vsesplošne zaverovanosti vase. Sedaj je bil še bolj prepričan, da bo izpolnil to, za kar so ga prisilili, da je obljubil. Že se je videl, kako z lastnimi usti pohrusta pločevinastega petelina na strehi. Kako tekne in kako je prebavljiv ! Pa kaj potem ? To pot se je zdrznil. To vprašanje mu ni bilo povšeči. Nenadoma je postalo zanj vse kruto dolgočasno.

Zahotelo se mu je neizmerne dolgega spanca, a ljudje mu tega še niso pustili. Pustili so ga sicer samega, vendar so s strupenimi rezili nožev prežali nanj. Čakalo ga je neznosno dolgo čakanje.

Vsekakor je bil pripravljen, saj je bil vajen svojega nenavadnega značaja. Razveselil ga niti ni španski cirkus, ki ga je s svojimi artističnimi točkami le približal spoznanju, da bo kmalu on ...

Njemu je bilo tako kot:

nedokončanemu grizljaju sredi odprtih in strtih vrat, vodi, ki koleba navznoter po vodovodu, zaklanemu prascu, ki ve, da je mrtev, ampak kljub temu upa, da bo zaživel, temno rjavi izbuljeni eliptični žogi, ki mu je štrlela iz očesnih jam, megli, ki prihaja s tem, da izginja v novo meglo.

Občutki so bili deljeni in okusi prerazlični, zaradi česar je polnoč dobila obliko demona.

"Kje je trdnost vaših korakov onstran vrele vode ?" "Voda ni vrela, ampak je razjedkana od kuge neznanega izvora !"

"Kam sta odšli grdoba in čednost vaših plitvin blizu duše ?"

"V nas ni plitvin blizu duše, ker se je globina našega nezavednega zla razpostrla čez planjave tvojega osamljenega reliefa !"

"No, vendar vaša krila le še obstajajo, mar ne ?"

"Da, obstajajo !"

"Zakaj pa ne poletite ?"

"Zakaj ne poletimo ?!"

"Da, zakaj ne ?"

"častivredni mož ! Po vsej verjetnosti vam je tuje, da so se naše peruti zarasle navznoter med vretena in črevovino!"

"Potem vas mora pa zelo boleti ?"

"Ne čutimo bolečin, ker smo v notranjosti svojega telesa premagali težnost le-teh !"

"Kdo ste pa potem pravzaprav ?"

"Mi smo rablji posebne vrste !"

"Kakšni in kakšne vrste ljudi vi kaznujete ?"

"Mi kaznujemo rablje, ki niso upravičeni, da obstajajo v imenu le-teh !"

"Kako ? Zakaj ?"

"Tega vam sedaj ne bomo razodeli. Kmalu, prav kmalu boste spregledali. Čutila vam ne bodo več potrebna, ampak spregledali boste v drobovinah trenutkov propelerja, krogu in črti."

Množica je izginila. Slep, gluhi in neobčutljiv na hlad prišlega jutra se je znašel na končni postaji med prerojenostjo in obupom.

MISLI O PROPELERJU

Mirovanje v gibanje

gibanje v mirovanje

sladkobno in lepljivo

se tke pogled, ki izpari za vedno v nikoli

Sveža sapa hladi obraz

sredi puščave vročega peska in modrine neba

nevidno ga dviguje in spušča v upanju da ga zmelje v prah

MISLI O KROGU

Kot elektron popotnik drvi

v opoj in omamo sočne pokrajine

ničesar več ne vidi

le staro je zadržal spomin

Skozi ovire togote in brezumja

odkriva strupena žela množičnega ljubosumja
ostro zavira
krog umira
le sled za sabo pušča mir

In znova popotnik poleti
nad svetom gorovja in sipin
s plaščem nastale jame se ovija v slovo

MISLI O ČRTI

Zlepljen se pogreza
v kalup prekletstva minulih ruševin
z umirajočo sapo poroga
izdahne kri v izobilju
ki za sabo pušča lovorov cvet:
Polagoma se zaduši
iz ogabe in nemoči

"Ali ste razumeli naš glas, ki je preplaval vso notranjost vašega telesa ?"

"Da, razumel sem," je z žalostno mimiko dodal Frank Holzinger.

MRLIČI NE UMIRAJO

Ogromna masa ljudi je zapustila stojnice, pri katerih so se še malo poprej do sitega najedli in napojili. Ta poživila niso bila več potrebna. Trenutno so z na široko odprtimi očmi le čakali in se vsi prenapeti predajali turobnemu in neskončnemu čakanju. Vrata v njihovih možganih so se odpirala in hkrati zapirala, kot bi na zmagoslavni oder stopil mogočni Tornado, ki uničuje ter vzporedno popravlja vsa stanja ravnovesja in neravnovesja. Ko je na strelišče stopil sam Frank Holzinger, je vse otrpnilo. Začudeno in prežeti z vso sumničavostjo so opazovali sleherni gib tega strelca, ki ga je po njihovem mnenju poslal zlohotni Lucifer. Bali so se poraza svojega simbola, svoje legende. Bili so nekako osramočeni in malce spokorno ponižni. Kolikor je bila ta množica nadvitalna, toliko je na njih prežala nevarnost, da bodo slej ko prej popadali na svoja kolena.

Srce razbija
vidi ljudi brez obrazov
vidi jih razmazane kot staljene čokolade

v njem vihrata jeza in ponos
 poraja se obup
 zopet se ozre, vse se mu dozdeva tako zelo temačno
 Oh kako glasno srce razbija
 neznosen šum prehaja v višja frekvenčna območja molk-tišina
 Srce je prenehalo razbijati, tolči in kričati
 oh kakšna muka
 noge ga še komajda držijo pokonci
 Svojih lastnih udov več ne prepozna
 njegovo telo mu je postalo tuje
 Burno sikanje in kruljenje ! Od kod ?
 Bas boben udarja, odzveni in se ponovno poraja. Hrup !
 Dolg hrup železnih stiskalnic
 hreščijo kosti-pokajo-šivi popuščajo
 Tišina-omamna
 Odvratna, gnusna in strupena, kot je kobra dolga in vztrajna. On, samo on in puška. Kot topoumni avtomat izstreli kroglo. Tarča se zasveti. Ni podobna pločevinastemu petelinu, ampak prej krogli, ki bo poletela čez vse širne planjave in oceane in potem prišla nadenj. Pobegne, pobegne, a zasledovalcu ni več kos. Oho, izmuzne se mu. Krogla obstoji sredi strele, vode in ognja. Dolg kratek trenutek.
 Ha, ha, ho zadel je. Sredina predmeta je povsem preluknjena.
 Začudeno ploskanje in mrmranje ...
 Nadaljuje, nadaljuje, dokler ga ne prekinejo.
 Zave se svojega uspeha. Ljudje vzhičeno in razočarano triumfirajo.
 Prvi sodnik: "Svoje naloge niste opravili !"
 Masa ljudi: "Prav ima !"
 Frank Holzinger: "Dokažite, da ima prav !"
 Drugi sodnik sname s poslopja pločevinastega petelina. Pride do strelne črte in pokaže vsem prisotnim, da je le ena luknja v pločevini.
 Masa ljudi: "Linčajte sleparja !"
 Frank Holzinger: "To ni dokaz, da nisem zadel desetkrat, to je dokaz, da sem zadel desetkrat !"
 Masa ljudi: "Prav ima !"
 Tretji sodnik: "Torej naj vam on dokaže, da je bil tako natančen, da je devetkrat zadel v eno in isto luknjico !"

Masa ljudi: "Ne more ! Ne more !"

Frank Holzinger: "Spoštovani ljudje in sodniki ! Videli ste, kako sem nameril. Ta vas je znana po prepoznavanju dobrega strelca. Iz ustnih izročil je znano, da prepoznamo dobrega strelca po tem, kako meri. Strelec ni samo naboj, puška in tarča."

Masa ljudi: "Dvignimo ga, on je naš !"

Prvi sodnik: "Izvedel je čarovnijo. Čarovnija je iluzija. Iluzija pa je nekakšna goljufija !"

Masa ljudi: "Ubijte ga ! Ubijte ga ! Ubijte ga !"

Frank Holzinger: "Nisem prišel sem, da bi čaral ali goljufal ..."

Četrty sodnik: (ga brutalno prekine) "Le prisluhnite mu, kako se poskuša opravičevati !"

Masa ljudi: "Ubijte ga ! Ubijte ga !"

Nenadoma je padlo orjaško rezilo iz platine na enega izmed ljudi. Oh kako gnusno, kri, kri, sama kri. Dolg šepet in obglavljeni Frank Holzinger. Mrtev je.

"Mrtev ?!" zadonijo čudežni glasovi. Ne, zdaj zopet živi ! Živi zopet v imenu vseh vas !

Frank Holzinger vstane in popljuje množico ljudi. Na obzorju je vidna velikanska masa belih mehurčkov in pene vseh voda iztisnjene iz višav neba in globin zemlje. Poplava, velikanska poplava ! Vsi se utapljajo ! Obkroža jih zabuhlost vseh preživetih dni in večerov. Vdihljaji in izdihljaji izginjajo. Srca so prenehala črpati. Vse, prav vse je zapolnil molk iz črnih in širokih risov zemlje. Žuborenje vode ? Iluzija ?

MRLIČI NE UMIRAJO !!!!!

Sedem zamenjav v mestu 0-0 (1984)

Radijska igra

AKUSTIČNA PREDSTAVITEV OSEB

1. Interpretator Stoječega: Pik pok ! Ne jok in ne stok me ne vznemirjata. Sem vohun, včasih tudi morilec, vedno spoštovan in nikoli kaznovan !

2. Interpretator Sedečega: Denar je človekova največja disciplina. Kadar ga ima, se mora množiti, kadar pa ga nima, se mora z disciplino stradanja disciplinirati.

3. Interpretator Slepega: Ljubezen in učenost sta največja dosežka človekovega bivanja. To je človekov prispevek k večnosti sveta, zato nam ju je stvarnik tudi velikodušno podaril.

4. Interpretatorja Erosinu: (moški in ženski glas)

Ženski glas - Bistvo je napetost, zato smo oplojeni s strastjo.

Moški glas - Moja spolna moč obstaja zaradi narave same, omejenost družbe jo le še potencira.

Interpretator Ležečega: V umazaniji vidim izvor samega sebe, v čistoči pa je le sprenevedanje.

V veselju vidim vzhajajoče se sonce, v spanju pa zahajajoče.

5. Interpretator Tavajočega: Kaj mislim ... sem v tunelu ... sem na plaži ... moje bivanje je polno dvoma ... vidim druga bivanja, ki me oskublajo ali pa ne ? Druge vidim, sebe ne vidim ... ali res ? Sem prepričan ali pa ... nisem prepričan ... Iluzija in realnost si nenehno stiskata roke ...

6. Interpretator Objegena: Gledam svetove, katerih korenin imajo prav gotovo skupne imenovalce, jih pa najdemo v ekstremnih različnostih. Bolj ko vrtamo, več spoznanj odkrijemo.

7. Interpretatorica Viktorije: Prodajam ljubezni vseh vrst ... no, že dolgo časa opravljam to svoje delo bolj ali manj vestno ... človek se včasih presneto naveliča. Najraje bi začela prodajati sovraštva.

UVODNA PRIPOMBA

V svetu, ki to ni, ampak kljub temu je, živi nekaj oseb, ki bi lahko bili in morda so, le da se jih mi ne zavedamo. Morda se te osebe skrivajo v podzavesti posameznika ali pa celo v nekakšni podzavesti družbe. V mračnem in hladnem prostoru 0-0 prav gotovo obstajajo potenciali, ki bi lahko postali oprijemljiva stvarnost, pod pogojem seveda, da se razvijajo v obliko z ustrezno vsebino.

ZVOČNI UČINKI

Gong, kapljanje vode, votlo šumenje, donenje, zven, odmev, glasba, tiktakanje ure, cerkveni zvonci.

VEZAVA

Vključitev v neposredni prenos. Gong - odmev / neprestano kapljanje vode - šumenje, 5 sekund rahlo donenje, glasba - Pink Floyd: 15 sekund Shine on You Crazy Diamonds/ šumenje / voda

kaplja / odmev / tiktakanje ure.

Tavajoči: Oh, ves sem utrujen, a moja duša ne najde miru. Bolj ko tavam iz enega kota v drugega, bolj se mi poraja občutek, da je moja glava kot v kotu.

Ležeči: Težko je izgubljenecem, toda vseeno vam bom poskušal dati nek dober nasvet. Opazujte me. Ali ste morda opazili, s kakšno lahkoto sem zaprl svoje oči in kako strokovno sem se vrgel na hrbet. Čutim toplino okoli mojega srca. Poskusite me posnemati.

Tavajoči: No ja ... Mis - lite ?

Sedeči: Izgubljenec, naivnež. Le zakaj ga sploh poslušate!? Ali niste opazili, da je njegova osebnost dvomljiva ? Kaj bi bilo iz našega sveta, če bi vsi ljudje tako razmišljali ? Kamena doba ... Valjali bi se v umazanih jamah, brez denarja v žepih in v glavah. Strašno ! Ploskev, da, to bi bilo naše čelo.

Ležeči: Ali se ne nahajamo tudi sedaj v jami ?

Mislimo, da je čista, a vendar dokaza za to ni in tako nekateri kar naprej iščejo, ker nikoli ne najdejo !

Sedeči: Ne, mi se nahajamo v prostoru polnem zakladov ! Kar pa zadeva čistočo, moj dragi distančnik, z vami ne bom več izgubljal besed !

Ležeči: Zame je to ista figa ... jama/prostor zakladov, čistoča/umazanija ! Ničlišče je ničlišče, pa kakorkoli to obrneš !

Sedeči: Kaj !!! Nezaslišano !!! Odprto nam je nešttevno poti in vi mi govorite o ničlišču !

Ležeči: No, potem je pa bolje, da se ponovno potopim v neizmeren globok spanec. Ko boste našli vsaj eno pravo pot, ki vodi ven iz mraka in hlada, pa me zbudite ...

Tavajoči: Najraje bi zajokal, zakričal. Kamor pač grem, izbruhne prepir.

Sedeči: Vi ste zares nesrečno bitje. Brez življenjskega cilja, brez samodiscipline, skratka za družbo neviden škodljivec. Najhuje je pa dejstvo, da se vi tega zavedate in se kljub temu obotavljate, da bi se spremenili na boljše. Niti obžalovanja niste vredni.

Stoječi: Jest bi ga že na pravi kot postavil. Konec bi bilo njegovih in naših muk.

Slepi: Nikar ne govorite tako. Vsak človek nekaj časa blodi, a vendarle se najde.

Tavajoči: Ali smo sploh ljudje ?

Slepi: Vsekakor smo. Če pa nismo, to lahko postanemo. V vsaki stvari se skriva prihodnost, tudi v brezčasju. Vsakdo išče, najde, nakar izgubi in spet najde ...

Stoječi: (Ga prekine) Joj, joj, kot bi bil pri jutranji maši. Slepec le ostaja slepec. Moja dolžnost vsekakor ni, da odkrijem kip slepim očem. Ovadba, vam pravim in potem pik pok ... Konec ! Nič več bronhitičnega piskanja in opičjega hreščanja.

Tavajoči: Morda sem res prežet z obupom, naivnostjo in izgubljenostjo, a slaboumen vendarle nisem. Vaš značaj je zame brutalen !

Slepi: Mir, no, mir. Saj ni tako mislil. To mu je pač kar tako ušlo.

Stoječi: Kar tako ušlo ?!! Brž ko se mi ponudi prva priložnost, vas grem vse skupaj naznanit ...

Presneto ... Poslušajte no sedaj ta dva spolna manijaka !

Glasba: Shine on You Crazy Diamonds / vzdihovanje Ženske in moškega - 20 sekund

Sedeči: Sramota, prava sramota !

Tavajoči: Zakaj naj bi bilo to početje sramote vredno, saj to je zgolj igra narave, mar ne ?

Slepi: Ne, žal vas je zopet odnesel tok napačne vode. Ljubezen mora biti samo ljubezen. Duhovna in fizična ! A to kar onadva zelo pogostokrat izvajata, je le nekakšno nasilno izživiljanje. Zelo upam, goreče upam, da se bosta nekega dne le še spametovala.

Tavajoči: Ali menite, da je vsakdo izmed nas sposoben takšne ljubezni, kakršno imate v mislih vi ?

Slepi: Verjamem, trdno verjamem, da vsakdo izmed nas.

Stoječi: Ojojoojoj - pik pok pik pok !!!

Sedeči: Ljubezen je odgovornost. Odgovornost je pa takšna zadeva, ki je zlomila že mnogo šibkih in neodgovornih duš. Ljubezen obstaja le takrat, če obstaja oblast in denar. Brez oblasti in denarja ni ljubezni.

Slepi: Nikar ! Kako pa govorite ?! Ljubezen je odgovornost. S tem se strinjam. Ljubezen mora biti obojestranska, a vendar prava ljubezen ni odvisna ne od denarja in ne od oblasti. Ljubezen je zgolj duhovno občevanje, ki se mu doda še spolni akt kot nekakšna začimba k dobri juhi.

Stoječi: Bič, vam pravim, bič ! Pik pok, ljubezen je vohunstvo in ovadba !

Slepi: Nikar ! Nikar !

Ležeči: Ljubezen je svoboda in suženjstvo. Kadar je na vrsti svoboda, takrat prihaja počitek. Kadar pa prihaja suženjstvo, se prične temna plat, postajaš namreč konj in si žrtev jahalca. Ko bo kaj bolj zanimivega, pa me zbudite.

Slepi: In kaj vidva mislita ?

Erosinu: Moški glas - Oooohaaahoh ljubezen je utapljanje v mehke blazine.

ženski glas - Ahhhhhjaaaah ljubezen je opoj, ki ga nikoli ni dovolj.

Preneha se tiktakanje ure, kapljanje vode, šumenje in donenje. Glasba - Shine on You Crazy Diamonds - se nadaljuje tam, kjer je prej prenehala / 20 sekund. Zopet tiktakanje ure, kapljanje vode, šumenje in donenje.

Tavajoči: Prihajajo trenutki, ko sem ves poln sovraštva do vsega obstoječega. A že v naslednjem trenutku prihaja do mogočnega kesanja. Nenadoma vse ljubim ... potem pa... Preseda mi vaše besedičenje in celo vaše dihanje mi gre na živce. Ojoj, in malo pozneje komajda čakam na besede, kretnje, vdihljaje in izdihljaje. Tako moja etika valuje, se povzpne do vrha, nakar zopet nesramno zdrzne na dno. In še tega nisem sposoben določiti, ali je moj etični vrh pri sovraštvu ali pa pri

Ljubezni do vas !!!

Slepi: Vi niste sovraštva sposobni, saj ...

Sedeči: Nekaj bi ...

Slepi: Vaša ljubezen ...

Stoječi: Utihnite ... drugače ...

Slepi: Bo zopet vaš zoprni pik pok.

Stoječi: Gospod sedeči, z veseljem vas bomo poslušali !

Sedeči: Najlepša hvala ! Takšni ljudje, kot ste vi, gospod tavajoči, so najbolj nizkotni. Vi ste človek, ki je sposoben spraviti mnogo ljudi pod rušo. Navsezadnje pa se še sprenevedate, kot da nič ne veste. Vaše življenje je vredno le ostrih pečatov v hrbet ! Človek je zame le človek, če se drži neskončno zvesto svojih načel. Vaš značaj je zmožen številnih laži, obrekovanj ...

Slepi: Ali se vam zdi, da njegov značaj le malce pretemačno prikazujete ? Če bi bil on zmožen številnih laži, se nam po vsej verjetnosti ne bi tako odkrito in iskreno izpovedal. Razodel nam je svojo skrivnost o svojem zelo šibkem značaju. Menim, da ga ne smemo obdelovati s palicami, ampak prav nasprotno, on mora biti deležen ljubkovanja.

Sedeči: No, pa nehajte ! Vi bistri ljubkovalci ste stoodstotni sokrivec pri nastajanju tovrstne golazni, celo več, vi ste njihov vrhovni poglavar !

Stoječi: Pa saj vam vseskozi trobim. V tem primeru je le ena rešitev !

Glasen krik / odmev – Tavajoči

Glasba - Shine on you crazy diamonds – 20 sekund

Kapljanje vode, šumenje, tiktakanje ure, donenje, glasba preneha, Gong, cerkveni zvonci, pastorage in fuge / prelito eno v drugo / trajanje 20 sekund

Bralec: Brez pozdrava prihaja neka stara sključena postava, ki odloži svoj nahrbtnik, nakar se spusti na kamnita tla. Sliši se zasoplo dihanje / zven.

Stoječi: Čudna pojava !

Sedeči: Le od kod se je vzela ? Če ne bi vedel, da sem buden, bi mislil, da sanjam nekaj nezaslišanega. Orelski kljun, usta kot zadrga od hlač, ribje oči, bistre, nepremične in topoumne hkrati. Dolga siva brada, mnogo gub in presenetljivo visoko čelo. Majhno telo, a dolge roke in noge. Tokrat zares ne vem, kaj bi si mislil !

Nenavadno, zares nenavadno !

Slepi: Nenavadno ?! Kako neki !! V mojih očeh je človek. Malo je morda drugačen, vendar je v veliki meri podoben človeku.

Ležeči: Pa končno nekaj zanimivega ! Pojdem k njemu in mu izrečem dobrodošlico ...

Tavajoči: Se vam pridružim !

Stoječi: Počakajta no vendar ! Saj ne vemo, s kom imamo opravka !

Tavajoči: Prav iamte.

Notranji glasovi (odmevi)

Erosinu (moški glas): Novi spolni partner !

Erosinu (ženski glas): Hm, tudi starci so dokaj zanimivi ...

Istočasna glasova: Nove ideje, novi položaji in več soka !

Tavajoči: Morda edinstven človek, ki mi lahko čudodelno pomaga iz mojih stisk? Človek, ki me razume !

Sedeči: Kljub starosti zelo ohranjen. Pošten pri delu in vesten. Odgovornost mu vsekakor ni deveta skrb. Zagotovo ima oblast in mnogo denarja.

Stoječi: Ta človek me bo razumel. To bo moja priložnost, da naznanim te ljudi, mislim da jih bo doletela pravična kazen drrrrrrrrrrrrr pik pok ... Konec hahaha !

Ležeči: Brezbrižna duša. Smisel za humor ... za umazanijo ... za lenobo ... he, dobro se bova razumela !

Slepi: Dobra duša ... S skupnimi močmi bova vse okoli naju spreobrnila !

Popolna tišina – veliki boben udarja v tričetrtnem taktu

na koncu se mu priključi nekaj činel.

Gregorijansko petje / traja 30 sekund.

Ležeči: Kaj pa ima v nahrbtniku ?

Notranji glasovi / Odmev

Ležeči: Oh, kakšna slast je videti te radovedne obraze. Škoda, da ne znam brati misli.

Stoječi: Pištrole, municija, granate, samo pomežiknem mu in konec bo doletel te bednike ...

Slepi: Plemenite knjige, neizčrpne modrosti. Oh, komajda čakam, da bova začela ...

Tavajoči: Pomagal mi bo in ne zanima me, kaj je v nahrbtniku ... Morda ima v njem zdravila ?! Seveda ... ne ... ???

Sedeči: Takšen spoštovanja vreden možakar, pa se po svetu potika z nahrbtnikom. To se mi zdi bržkone sumljivo ... Ojoj, kako sem neumen ... v nahrbtniku je denar ... v nahrbtniku je mnogo denarja ... kako je premeten ... sijajna ideja ... zares občudovanja vredno.

Nenadoma glasen krik Erosinu sta padla v jarek in se smrtno ponesrečila / Odmev / Gregorijansko petje 20 sekund

Notranji glasovi / odmev

Stoječi: Samo pomislil sem na mežikanje in že mi je ustregel. Dva sta že manj ... Kaj bi se šele pripetilo, če bi mu ... triumfalno !

Slepi: Zopet sta pretiravala ... no, tudi to se je moralo končati ... Škoda, bila sta le del neke celote, ki je zdaj ni več.

Govor

Ležeči: Edini jarek daleč naokoli in prav v njega sta morala pasti!

Sedeči: V katerega pa naj bi padla, če ne v tega ?

Ležeči: Nenavadne so poti ... Še malce poprej sta bila povsem radostna in razigrana, pa zdaj ?

Postala sta zmazek teme, nesreča raste, čim veselje upade ...

Sedeči: Ph, da se ne smejim. O tem so mnenja lahko povsem drugačna. V tem primeru veselje raste in žalost pada.

Ležeči: Vaša izvrstna avtoritativna hladnost ! Ali ste vi sploh zmožni drugačnih čustev kot ljubezni do oblasti in ušivega denarja ?!

Ležeči ogovori starca, ki sedi v nasprotnem kotu / gregorijansko petje traja kakšnih deset sekund.

Vsi ostali se od peklenske radovednosti skorajda vžgejo.

Ležeči: Stari mož, oproščam se zaradi svoje vsiljivosti, a srčno rad bi izvedel vaše ime !

Objegen: Ali ste prepričani, da ste radovedni samo zaradi mojega imena ? A mojega imena se ne spominjam več.

Sedeči: Ne spominjate se več svojega imena ?!! Saj to je pošastno !

Objegen: Če gledam z vašega zornega kota, imate morda prav ... Že predolgo me soljudje več ne kličejo po imenu.

Slepi: Niti prijatelji ?

Objegen: Nimam prijateljev !

Tavajoči: Nimate prij ...

Sedeči: Potemtakem je pa res pravi čudež, da ste še živi.

Človek, ki ima samo sovražnike, pravijo, da ne živi dolgo.

Objegen: Motite se, tudi sovražnikov nimam.

Sedeči: Kako je to mogoče ?!

Tavajoči: Potem pa ne obstajate !

Objegen: Popolnoma vam dam prav. Po tem vidiku sem z vami povsem identičen, a vendar obstaja temeljna razlika ...

Sedeči: Ali ste premeteni ali pa topoumni ? Ne vem, s kom imam opravka in to me silno moti ! Le kaj hočete od nas ?

Objegen: Tega vam še ne smem razodeti.

Sedeči: Zakaj ste pa vendarle tukaj ? Od tod se beži ? Semkaj nič ne prihaja brez razloga.

Objegen: Nek razlog seveda obstaja.

Slepi: Kakšen ? Povejte hitro, kakšen !

Objegen: V ta mračni in hladni nič sem prišel z namenom, da vas rešim praznine. Torej kot nekakšen rešitelj.

Sedeči: Kaj ne poveste, kot nekakšen rešitelj !? Rotim vas, povejte mi končno, zakaj ste pravzaprav prišli sem?

Objegen: Spoštovani, nekaj bi vam rad svetoval. Nevarno je postavljati vprašanja in jih oblikovati kot ostre puščice. Niso namreč redki primeri, ko se te puščice vračajo tja, od koder so prišle.

Slepi: Zelo modro govori. Pač je tukaj v večnem miru, kjer smo le mi včasih nemirni.

Tavajoči in Ležeči: (*istočasno*) Logično !

Sedeči: Seveda je to logično, a nehote se mi priskleduje misel ...

Stoječi: Pridite, le stopimo skupaj, kajti nekaj zelo pomembnega vam imam sporočiti. S tem, kar vam bom sedaj povedal, bo vsa zadeva obrazložena. Se še spominjate padca Erosina ?

Bralec: Nekaj zamomljajo, nakar vsi razen Objegena (ki se nahaja v drugem kotu) temu vprašanju polglasno pritrdijo. Stoječi nadaljuje svoj govor povsem tiho, tako da ga Objegen ne more slišati.

Stoječi: Prišel je brez pozdrava in nekaj trenutkov zatem sta Erosinu padla v jarek. To je bil njegov pozdrav. Bil je velikodušen. Rešil nas je te grozne nadloge. Seveda vi tega niste videli, a takoj za tem mi je pomenljivo pomežiknil !

Vsi: Kaj je to mogoče ?!

Stoječi: Glede tega, ali mi boste verjeli ali ne, vam puščam vso svobodo.

Sedeči: Saj vam verjamemo, ampak vseeno bi se rad do potankosti prepričal ! Vprašal ga bom, če je res tako.

Stoječi: Pa saj ste videli, kako je glede svojih izjav zadržan. Njegova skromnost ne bo dovoljevala, da nam prizna to, kar sem vam maloprej velikodušno sporočil.

Tavajoči: Prav ima !

Ležeči: Dvomim, močno dvomim !

Tavajoči: Ali ne ?

Sedeči: Verjamem mu.

Slepi: Tudi jaz nimam razloga, da bi podvomil o njegovih besedah.

Ležeči: No dobro, dvom bom odvrgel v prepričanje, ki pa ima zelo majave temelje.

Stoječi: Kako prepričevalno !

Ležeči: To je bil tudi moj namen. Kolikor je prepričanje prepričevalno, toliko je prepričanje prepričalo.

Veliki boben udarja zopet v tričetrtinskem taktu / gregorijansko petje 20 sekund / glasba - Shine on You Crazy Diamonds se začne na tistem mestu, kjer je prej prenehalo -15 sekund

Bralec: Medtem ko drugi spijo svoj pravični spanec, se Stoječi odpravlja v spalni kotiček Objegena, kjer ga zbudi. Stoječi zelo priliznjeno nagovori nič kaj jeznega Objegena.

Stoječi: Oprostite, ker sem vas zbudil. Rad bi se z vami pogovoril o ... skratka vaša skromnost mi ne da spati.

Objegen: Če bi vedel, da me .boste zbudili, bi vam bržkone zaklical, ne hodite mi blizu, toda zdaj ste že prišli do mene in me spravili v radovednost, v rahlo napetost. Spregovorite torej, poslušam vas.

Stoječi: No, kako bi začel ... v vas čutim neko moč ... nisem fantast, sem realen; krut in ohol, kot je realnost sama. Ob vašem prihodu sta padla Erosinu v jarek in izginila iz stvarnosti vsakdanjega bivanja ...

Rad bi se vam zahvalil, ker ste nas rešili te sodrge.

Objegen: Vi se zelo motite. Pri tem nimam nič. Morda se bosta prav kmalu spet pojavila ...

Stoječi: Vseeno vam najlepša hvala. Nerač živim tukaj med temi bivanji, ki pravzaprav sploh ne bivajo. Gnijem, nič se ne dogaja. Počutim se kot ameba. Jest rabim granate, pendreke, pištole, kriminalce, sovražnike ...

Objegen: Zelo opazno izžarevate energijo nesrečnika.

Stoječi: Povejte prosim, saj ne bom nikomur naprej povedal, le kako ste zašli sem ?

Objegen: Nisem zašel, ampak sem semkaj prišel namenoma. Naveličal sem se hrupa, sonca, lune, snega, strele, strojev, knjig, nebotičnikov, avtomobilov, skratka, civilizacija me je pošteno izmučila. Bežim iz tistega sveta, v katerega bi vi radi vstopili. Bežim od vseh svetov, ki obstajajo na onem svetu. Že dolga obdobja sem iskal svoj mir, pravzaprav sem vas prišel zamenjat ... prišel sem kot vaš rešitelj !

Stoječi: Ne razumem, bodite, prosim, malce določnejši !

Objegen: Iščete pot, ampak je ne najdete, ker ste ujetniki praznine. Žrtev ste zablode, nimate usmernika, vaše predstave se med vami nenehno koljejo. V vas vseh, ki ste tukaj, je kontraenergija zavladata nad proenergijo. Moja naloga je, vas poslati tja, kjer lahko močnejše občutite strahove in želje.

Stoječi: Prosim, pomagajte nam !

Objegen: Brez skrbi, ampak da se ne motimo ...

Ne bom vam pomagal zaradi tega, ker bi bil dobrodušen, pomagal vam bom predvsem zaradi tega, da lahko končno uživam v svojem miru. Usmeril vam bom predstave, jih zbiral za vas v smiselne celote ... jutri bomo učinkovali, povejte še drugim.

Stoječi: Na to se lahko zanesete ! (*Kratek molk*) Ne bom rekel, da ste dobra duša, ker ta beseda v mojem slovarju ni prisotna. Ste pa nenavadni in skrivnostni !

Objegen: To je vaša stvar, kako boste mislili o meni !

Stoječi: Modri starec, torej jutri ?

Objegen: Jutri.

Gregorijansko petje 20 sekund / rožljanje verig /

Bralec: Vsi še spijo, a zaradi nestrpnosti Stojččega, je spanec le kratkega trajanja. Vse razen Objegena prebudi in jih seznanja s pogovorom, ki ga je nedavno imel z njim. Vsi so navdušeni in že prav nestrpno čakajo, kdaj se bo končno prebudil. Njihova tleča napetost ga sorazmerno hitro prebudi. Obnašajo se kot ogromni roj žuželk. Objegen vstane in gre proti njim, v njihov kot.

Objegen: Vidi se vam na obrazu, da ste že seznanjeni. Stoječi, pridite, prosim, sem. Pokazal vam bom policijsko postajo. Ali vidite ta prizor in pot, ki vodi do njega ?

Stoječi: Vse vidim, slišim in celo voham kriminalce !

Objegen: Pojdite po tej poti naravnost v sliko, a nikar se ne ozrite nazaj.

Stoječi: To mi ne bo težko. Končno sem rojen ... hvala starec !

Bralec: Stoječi stopi v prizor, nakar se le-ta razblini.

Objegen: Kdo bo naslednji ?

Tavajoči: Pa to je čarovnija !

Objegen: (*se nasmehne*) Ne, to je neke vrste iluzije resničnosti, ki pa je zdaj za njega bolj resničnost. Iz našega zornega kota pa bi to lahko bila posebna oblika čarovnije.

Slepi: Rad bi pomagal ljudem, jih spreobrn timer na prava pota. Jim vdahnil modrosti in ljubezni. Rad bi pomagal tistim ljudem, ki so najbolj potrebni pomoči.

Objegen: Ali vidite deželo Bangladeš ? Zopet divja poplava. Ljudje kot zabuhle jabolke umirajo ... brez upanja so, čeprav bi si želeli upati. Ali bi vi poskusili jim poiskati in najti izgubljene upe ?

Slepi: To je moj začetek. Moje srce je kozmičen ocean velikih upov. Pomagal jim bom, pa četudi bi to bila moja poguba.

Objegen: Le pojdite in nikar se ne ozrite nazaj !

Bralec: Slepi stopi v prizor polne vode.

Slepi: (*zakriči*) Pozabil sem, saj ne znam plavati !!!

Bralec: A prizor se neusmiljeno razblini v poprejšnjo nevidnost.

Tavajoči: Kakšna temačna in deroča voda ! Bojim se, da bo utonil.

Sedeči: Čisto prav mu je, v tem svetu ni prostora za neumneže ... Starec, zanima me pa le, ali bo utonil ?

Objegen: Ne ve se. Če je bila voda na tistem mestu globoka, potem bo prav gotovo utonil. Izrekli ste, da v tem svetu ni prostora za neumneže. Kateri svet pa je vaš?

Sedeči: Moj svet je žvenketanje kovancev in šumenje bankovcev. Za nekaj bankovcev sem pripravljen iti čez mnogo trupel... To seveda na galanten način, saj sem po duši trgovec in ne morilec.

Objegen: Pojdite v eno izmed pisarn in poskusite tam svojo srečo.

Bralec: Sedeči stopi v prizor in slika se razblini v nič.

Objegen: No, kdo od vaju bo naslednji ?

Ležeči: Moj svet je svet prostodušnosti, zabave, malo filozofije, malo umetnosti, ne preveč ... alkohola, umazanije, skratka lenobe. Sveta že ne bom spreminjal, a tudi on mene ne bo ... Sem večni študent ...

Objegen: Pojdite po poti, tam boste našli, kar ste si zaželeli.

Bralec: Ležeči je že na cilju in slika se razblini.

Objegen: Kaj pa vi ?

Šumenje in neprestano kapljanje vode preneha / slišijo se glasovi ljudi, opoldanska sirena, živahni potniški promet.

Tavajoči: Kaj pa jaz ? To je vprašanje, ki si ga zastavljam že, odkar se zavedam svoje dvomljive biti.

Objegen: Kaj vas nič ne zanima ?

Tavajoči: Mnogo stvari me zanima ... ali ne ...

Objegen: V vas čutim dva močna tokova. Prvi vas vleče naprej, medtem ko vas drugi vleče nazaj. Vi ste nenehno na verigi. Svetujem vam gibanje in ko se boste tega naveličali, vam priporočam mirovanje.

Tavajoči: Ne znam se odločiti.

Objegen: Ste izredno zapleteni. Ali ste že kdaj pomislili na smrt ?

Tavajoči: Seveda sem že pomislil ... ali mi to priporočate? Do nje mi ni kaj prida ... ali morda ne ... k vragu, naj nikamor ne gre. Odločil sem se, ostal bom tukaj ...

Objegen: Kakor želite.

Tavajoči: Ne vem, zares ne vem, ali si to sploh želim ...

Objegen: Ste bili kdaj v življenju ljubljeni in ste vi ljubili?

Tavajoči: Ne, v bistvu nikoli, nekaj časa sem jaz ljubil, a ko sem sprevidel, da je vse skupaj nesmiselno, sem pač ... ne vem, zares ne vem. Ne znam se odločiti !

Objegen: Vi ste potrebni ljubezni, nežne, nesebične, polne. Ali bi morda poskusili ?

Tavajoči: Prav rad, hvala vam, starec, nekako ste mi razširili obzorja. Bom poskusil !

Objegen: Toda ne slepite se, bodite preudarni ! Od vas je namreč mnogo odvisno.

Tavajoči: Bom, na to se lahko zanesete.

Bralec: Tavajoči poskakuje z lahkim korakom v prizor. Slika ostane. Sredi mesta blizu ogromnega vodometa piha močan veter, nekakšen sinonim za novo življenjsko agilnost. Objegen ves čas opazuje prizor, nekako je postal radoveden ... Tavajoči odide v neko trgovino, kjer ga nagovori neka zelo privlačna ženska.

Viktorija: Dragi, si za aktivno ljubezen ?

Tavajoči: Seveda sem !

Bralec: V nežnem objemu odideta na njen dom, kjer poskrbita za nekaj minut gibajočega užitka.

Bralec: Objegen z veliko skepso še nadalje spremlja ta prizor.

Tavajoči: Bilo je bajno !

Viktorija: Temu ustrezno je tudi plačilo. Daj stotaka, ljubček.

Tavajoči: Denar ?! Presneto, saj ga nimam. Ne morem ti dati denarja !

Viktorija: Poslušaj ti, tepček ! Prav nič nisem razpoložena za neslane šale. Takoj mi daj denar, sicer bom poklicala svojega zvodnika.

Tavajoči: Zelo mi je žal, toda zares nimam denarja !

Bralec: Viktorija preko telefona pokliče svojega zvodnika. Po desetih sekundah neka robustna postava trešči v sobo; to je očitno Viktorijin zvodnik. Zvodnik brez izgovorjene besede udari Tavajočega točno v čelo. Tavajoči pade vznak. Viktorija ga pregleda, ugotovi, da je bil udarec smrten.

Viktorija: Poberi to truplo in vrzi tega slamuha v kontejner !

Bralec: Zvodnik pobere truplo in odide iz sobe.

Objegen: *(ki še spremlja ta prizor)* Škoda, zares škoda, lahko bi se tudi drugače končalo ...

Bralec: Prizor izgine.

Vezava: Zopet neprestano kapljanje vode, šumenje in smrčanje nekoga, ki je očitno v globokem spancu -15 sekund

Giljotina pravice (1982)

(IGRA)

UVOD

Klasičen kriminal izumira. Številne javne policijske službe se borijo za obstanek. V tem boju za obstanek pa prihaja do mnogih nepravilnosti. Marsikatera kriminalna dejanja so ali izmišljena ali pa prirejena. Ponoči aretirajo dr. kirurgije Geralda E. Enda in mu ob tem zlomijo roko.

1.SCENA

LONDON V LETU 2025

KONEC POLETJA

Zaslišanje dr. Geralda E. Enda; vodi ga komisar Ernst Hugo Dickson. Soba je majhna in prepleskana s črno barvo. V levem kotu v naslanjaču sedi komisar Ernst Hugo Dickson, medtem ko v desnem kotu sedi dr. Gerald E. End. Sredi sobe sedi pisar, ki snema pogovor med njima; obdajajo ga nekakšne posebne snemalne naprave. Scena se pozneje nadaljuje v mestu, kjer se tudi konča.

OSEBE

dr. Gerald E. End

komisar Ernst Hugo Dickson 1,2

trakar, imenovan tudi Lipo

likvidator 1,2

Mr. Dickson: Kaj ste počeli ob tej pozni uri na cesti ?

Mr. End: Šel sem iz službe in si malce urejal misli.

Mr. Dickson: Saj si morda ne domišljujete, da bi vam morali verjeti ?!

Mr. End: Verjeti ? Niti najmanjšega pojma nimam o tem, zakaj ste me pretepli in me odvedli semkaj. Če zaradi zlomljene roke ne bi čutil tako neznosne bolečine, bi si mislil, da sanjam nekaj nezaslišanega.

Mr. Dickson: Naj vas potolažim, to niso sanje. To je prav prijetna resničnost, v katero se še niste popolnoma vživali.

Mr. End: In kdaj me mislite sploh izpustiti, če me sploh mislite ?!

Mr. Dickson: Vaša radovednost mi ni prav nič pri srečju ! Vi ste dolžni, da odgovarjate na moja

zastavljena vprašanja. Vprašanja z vaše strani, pa se bodo v protokolu navedla kot dokaz o vaši krivdi. Ali ste me razumeli ? Vam je vsaj količkaj jasno ?

Mr. End: Nič ne razumem. Morda je celo boljše, če mi je jasno.

Mr. Dickson: No vidite ! Pisar nemudoma zapišite to priznanje v formular in ga shranite v terminalu.

Pisar: Ali cel stavek ?

Mr. Dickson: Ne samo zadnje tri besede in prvi besedi spremenite intonacijo.

Mr. End: Snemate, in zakaj ne cel stavek ?

Mr. Dickson: Ali ste nemara pozabili, kaj sva se domenila.

Mr. End: Oprostite, zelo mi je žal !

Mr. Dickson: No vidite, tako ste mi že bolj všeč. Pisar, prvo besedo črtaj in tudi obarvanost besed malce omili !

Mr. End: Molk je zlato !

Mr. Dickson: Pisar, brez cenzure, prosim !

No, in sedaj mi končno le povejte, kaj ste ob tej pozni uri počeli na Cesti 15 upov ? Povejte mi vse, prav vse, niti najmanjše podrobnosti ne izpuščajte. Kdaj ste šli v službo, kakšne volje ste bili, vsaka najmanjša podrobnost je silovito pomembna ! Začnite poslušam vas !

Mr. End: Ko sem odšel navsezgodaj v službo, menim, da je to bilo približno ob štirih, so bili moji občutki silno razpršeni in prenapeti; čakala me je namreč silno težka operacija ob štirih in trideset minut. Ves zadihan sem prispel v operacijsko dvorano, kjer so me že čakali asistentje in seveda bolnik, ki je bil v toku dveh mesecev štirikrat dokaj uspešno operiran. Rakave celice na desni ličnici so se s pomočjo mojih spretnosti in pacientovih avtosugestij zreducirale na približno polovično vrednost, kar je pomenilo, da bolnikovo zdravje ni bilo več resneje ogroženo. Ali bi vas utegnila zanimati tudi strokovna plat?

Mr. Dickson: Zaenkrat nas zanimata samo vi. Glede strokovne plati pa se lahko pozanimamo v kirurškem dnevniku težavnih operacij, ki ste ga po vsej verjetnosti tokrat napisali vi. Povejte mi, kakšni so bili vaši občutki pred operacijo. Izjavili ste, da so bili nekako razpršeni in prenapeti ! Kako je to moč razumeti ?

Mr. End: Zdelo se mi je, da gradim visok stolp iz lesenih kock. Vsaka moja kretnja je bila skrajno obvladana in natančna. Vseeno se mi je porodilo spoznanje, da bo stolp, ki sem ga nameraval zgraditi, zašel v najnižjo nižino. In res, ko je stolp že bil zgrajen, se je iz nerazumljivih razlogov podrl. Torej, bolnik je umrl za možgansko kapjo, kar je pozneje ugotovila tudi obdukcija.

Mr. Dickson: V kakšnih odnosih ste si bili z bolnikom ?

Mr. End: Seveda v službenih. Približno tako: kako se kaj počutite, kje čutite bolečine ...

Mr. Dickson: Niste ravno vi bili tudi njegov psihoterapevt?!!

Mr. End: Kako pa to veste ?!

Mr. Dickson: Ne vem, ampak domnevam.

Mr. End: Domnevate ? A vendar je vaš glas izzvenel tako, kot bi bili prepričani o tem !

Mr. Dickson: A veste, to je le poklicna spretnost. Sicer sem uvedel še malce igralskih sposobnosti. Igramo vsi, čeprav delamo, se igramo, pa je popolnoma vseeno kaj pravzaprav delamo. Tudi mi kriminalisti se včasih prepuščamo temi tokovi.

Mr. End: Kriminalisti ?! Bi bili tako ljubeznivi in mi povedali, kje potemtakem sem pravzaprav ?

Mr. Dickson: Na oddelku za umore !

Mr. End: Na oddelku za umore ??? Ali ta še sploh obstaja ? Se je morda pripetil kakšen umor ?

Mr. Dickson: Mnogo umorov se je zgodilo, namreč dandanes ljudje ubijajo in se tega niti ne zavedajo.

Mr. End vstane iz naslanjača. Povsem brezglavo se sprehaja po sobi, sem in tja. Nejevoljno se namuza in njegov pogled se srečuje s pisarniškim lakajem, ki se mu malce vzvišeno porogljivo nasmeji, nakar spregovori.

Trakar: Ali bi morda želeli kaj popiti ?

Mr. End: Da ! Ali morda imate kavo ?

Trakar: Takoj vam jo prinesem.

Mr. Dickson: No, kje sva pravzaprav obstala ... a da ... torej bili ste celo njegov psihoterapevt ?

Kako je potekalo njegovo psihično zdravljenje, uspešno ali manj uspešno ?

Mr. End: Potek zdravljenja na psihični bazi se je nekoliko dni izvajalo dokaj enolično. Izvajala sva predvsem avtogeni trening, ki je šele priprava na avtosugestijsko zdravljenje. Pozneje sem mu začel predvajati akcijske filme, nakar sva se tudi igrala raznorazne igre, kot so sestreljevanje letal, beg pred pošastmi ... z bolnikom sva igrala celo šah !

Mr. Dickson: Šah, sestreljevanje letal ?

Mr. End: Naj vam razložim ! Ko je moj pacient uničeval letala, premagoval raznorazne ovire, sem mu med igro vseskozi sugeriral, da bo pri uničevanju rakavih celic še posebej uspešen, če bo intenzivno uničeval letala, pošasti in druge ovire. S šahom pa sem dosegel nek povsem drug namen. Vedel sem, da je bil moj varovanec dokaj dober šahist. Med šahovsko igro sem mu venomer prigovarjal, da je sposoben umsko in fizično, skratka, z dušo spraviti raka na kolena ...

Mr. Dickson: Vi ste šarlatan !

Mr. End: O tem sedaj ne bova razpravljala, ker vsekakor niste enakovreden sogovornik. A kljub temu naj vam povem, da se je proti raku potrebno boriti tudi s pomočjo psihe, in to bolj kot z ne vem kakšnimi kemoterapijami. O tem sem popolnoma prepričan in tudi rezultati zdravljenja na

psiho bazi so bili izredno uspešni.

Mr. Dickson: Kako to, da ste prvotno zamolčali ...

Vidite, to se mi zdi presneto sumljivo, namreč na začetku najinega zaslišanja, sem vam jasno povedal, da mi povejte vsakršno najmanjšo podrobnost! Upam, da imate glede tega kakšno logično razlago ?!!

Mr. End: Logično razlago ? ... *(izbruhne v bes)* Najprej mi vi oziroma vaši prijazni podrejeni zlomijo roko, me kar tako zaslišujete kot največjega zločinca ... *(popade v šibko ihto)* utrujen sem, a razumete ... 24 ur sem že na nogah, ne da bi jedel, spal ...

Mr. Dickson: No, pomirite se no, vendar ! Saj ni tako hudo in tudi za vas še najdem delček upanja.

Mr. End: Delček upanja ?!! Kaj ste znoreli ?! Hočem vedeti, kaj od mene sploh želite?

Vrata so se odprla in v pisarno je vstopil Trakar.

Trakar: Nate vam kavo !

Mr. Dickson: No, vidite ! Malo jo srknite in vse bo videti boljše.

Mr. End: Prosim vas, da me oproščate nadaljnjega govorjenja.

Mr. Dickson: Pa seveda. Trakar vam bo pokazal pot do celice, kjer vas bo čakala mehka postelja.

Mr. End: Kaj me še nameravate zadržati ? Kaj pa moja roka ? Zlomljena je ! In vi govorite o mehki postelji in o drobčkih upanj !

Mr. Dickson: Vse bomo uredili in vse se bo uredilo. Torej Lipo, pokliči dva stražarja !

Lipo (alias Trakar) pokliče dva stražarja, ki odvedeta Mr. Enda v celico. Lipo in komisar Ernest Hugo Dickson pa ostaneta sama v pisarni.

Mr. Dickson: Ali si vse, kar sva se domenila, posnel in zapisal ?

Trakar: Da, v glavnem sem se držal vaših navodil.

Mr. Dickson: Kako to misliš: 'v glavnem' ?

Trakar: Ob stavku 'Molk je zlato' sem na koncu stavka malce znižal intonacijo, tako da je v teh izgovorjenih besedah občutiti nek zlovoljni trdoglavi prizvok, ki je hkrati prežet s strahom pred kaznijo vsemogočnega.

Mr. Dickson: Imenitno ! Na to še pomislil nisem. Vidim, pisun, da počasi tudi ti napreduješ. Sicer zelo počasi, a vendar gre !

Trakar: Trudim se pač.

Mr. Dickson: No dobro, za nekaj časa si oproščen nadaljnjega dela. Ob tretjem zaslišanju te bom spet poklical, seveda če bom utegnil.

Trakar: Zakaj pa že ne na drugem ?

Mr. Dickson: Na drugem zaslišanju pa potrebujem zares sposobnega zapisnikarja in mešalca ...

Trakar: *(užaljeno)* Torej mi ne zaupate ?

Mr. Dickson: *(prezirljivo)* Zaupam ti, vendar tega dela nisi sposoben !

Trakar: *(izzivalno)* Vendar sem kljub temu mnenja, da me glede mojih sposobnosti zapostavljate ...

Mr. Dickson: *(prostodušno)* Ne, to pač ne ! Mnenja sem le, da temu delu nisi kos in povrh tega si zaradi današnjega zaslišanja hudo utrujen, mar ne ?

Trakar odide brez odgovora iz pisarne, iz poslopja pa naravnost na cesto, kjer ga po dvesto metrih podre na tla metalno rdeči fiat. V avtomobilu sedita dva človeka. Eden od njiju je čokate postave in temnih las, medtem ko je drugi po postavi nenavadno močan in svetlih las. Oblečena sta povsem vsakdanje (rjav suknjič, žametne hlače rjave in črne barve), morda celo malomarno.

Likvidator 1: Ali pobereva tisto truplo ?

Likvidator 2: Kaj se ti je zmešalo ? Spet nisi poslušal, kaj nama je predpostavljeni naročil !

Likvidator 1: Seveda vem, kaj je rekel !

Likvidator 2: No kaj ?!

Likvidator 1: Da po izvedenem ukazu, počakava na policijo, ki naju bo aretirala.

Likvidator 2: No vidiš, in to bova zdaj tudi storila.

Uničiti morava še najine dokumente.

Čokatež vzame iz svojega suknjiča vžigalnik in zažge dokumente od obeh. Nenadoma zapiska.

Likvidator 1: Bule, dvigni slušalko !

Jo dvigne.

Likvidator 2: Halo, tukaj območje 1.12.DI/2.

Na drugi strani slušalke se oglašča komisar Ernest Hugo Dickson.

Mr. Dickson: Sta že izvršila ukaz ?

Likvidator 2: Da, pravkar sva.

Mr. Dickson: *(službeno prostodušno)* Namreč prišlo je do majhne spremembe. Pospravita truplo nemudoma v avto in počakajta kakšnih 30 sekund.

Ali sta razumela ? * Končano *

Pritisne na nek gumb in odide iz pisarne.

Likvidator 2: Da, razumela sva ! * Končano *

Likvidator 1: *(radovedno)* Zakaj pa to, Bule ?

Likvidator 2: Pojma nimam. Vem samo to, da sva razumela in končala.

Stopita iz avta na neobljudeno cesto, pobereta truplo in ga spravita v avto na zadnji sedež, nakar se spet usedeta tako, kot sta sedela poprej. A nenadoma odjekne strašna eksplozija. Avtomobil znamke fiat metalno rdeče barve se spremeni v orjaški ogleno-modri ogenj. Mrtva ulica oživi. Starci in starke se držijo za roke, v dvesto metrov dolgi vrsti in kadijo svoje pipe. Vedno jih kadijo, kadar se pripeti kakšna nesreča. Z brezizraznimi očmi zijajo na dokaj veliki ogenj. Na desni strani ceste pa

stojijo otroci različnih starosti, klečijo in, kar je najbolj nenavadno, ne gledajo gorečega avtomobila, ampak se nekako radovedno, trmoglavno, s pogledi pripnejo na nasprotno stran ceste, kjer stojijo starci in starke. Dolga vrsta otrok je sestavljena iz nemih, radovednih in brezčutnih. Pripelje gasilski avto, ki se sredi ceste ustavi. Gibi teh polstarcev, ki počasi stopajo iz gasilskega avta, so dokaj počasni in flegmatični. Začnejo gasiti gorečo razvalino iz pločevine in gume. Starci in starke prenehajo s kajenjem keramičnih pip, v katerih je natlačen surov tobak z zrnici mentola, nakar se razbežijo, tako, kot otroci, v poprejšnjo nevidnost. Ogenj je pogašen in ulica je vsa mrtva. Strah pred življenjem in smrtjo sta zmagala. Gost mrak z nekaterimi vsiljivimi žarki sonca napravi to citadelo skrivnostno, skorajda demonsko. Pripelje črno-beli avtomobil z dvema sedežema. Iz njega stopita dva možakarja. Očitno sta enojajčna dvojčka. Oba sta precej debela, po rasti nizka in oblečena sta v zeleni praznični obleki. Obraza sta dokaj zabuhla, kot pogreznjene, se skrivajo majhne škrlatno modre roparske oči. Sicer povsem plešasta možakarja poskušata spregovoriti istočasno, vendar se eden od njiju zdrzne in spregovori.

Mr. Dickson 1: To je letos bilo že tretjič v tej zanikrni uličici ! V prihodnje bomo morali spremeniti sektor likvidacij. Organom miru se bo počasi le zasvitalo in postali bodo sumničavi.

Mr. Dickson 2: Kje neki ! Od centra organov za mir smo oddaljeni celih petsto kilometrov in to vsekakor ni majhna razdalja. V našem mestu imamo samo dva predstavnika te veleslavljenе organizacije in poizvedel sem, da sta venomer tako zelo hudo okajena, da ne ločita vijaka od jabolke. Glede tega pa, da bomo morali spremeniti sektor likvidacij, se popolnoma strinjam.

Mr. Dickson 1: Kljub temu se je potrebno bati dneva, ko nam bodo spet poslali inšpektorja na vrat.

Mr. Dickson 2: Ukanili ga bomo, boš videl, nakar bo docela profesionalno izginil. Postal bo majhna meglica sredi strtih zvezd, ki obstaja, vendar je neškodljiva kot mrtva bubica.

Mr. Dickson 1: Upajmo, ti pravim, upajmo, da bo tako. Včasih razmišljam in pridem do sklepa, zakaj vse to sploh počenjam. Lahko bi živel v miru na visoki nogi, ampak se kljub temu peham in peham, da bi bil svet poln zločinov. Torej, zakaj bi se matrala in zakaj ne bi mogla živeti v miru ? Ali nama ne bi bilo morda boljše ?

Mr. Dickson 2: To je nemogoče. Kar midva delava, je sestavni del najinega življenjskega poslanstva. Svet brez kriminala je takšen kot svet brez miru. Kar je v večini Zemljanov zdaj vdahnjeno, nas želi spremeniti v nabite Žaklje s prahom, pa prav to bi nas dušilo in dušilo do nezvesti in takšnih duševnih smrti ne bi bilo nikoli konec. Bili bi živi, toda kljub temu mrtvi.

Skratka: Brez kriminala ni revolucije, torej ni napredka !

Mr. Dickson 1: Oprosti, da sem bil za trenutek tako zelo omahljiv v veri do najinega poslanstva, a včasih se mi dogaja, da ne vidim pravega smotra najinega početja. Kar sram me je tega občutka oziroma te zgrešene misli !

Mr. Dickson 2: Mar, kako neki ! Izbij si to iz glave. Imej zaprto, zazidano glavo, le tako človek doseže tisto, po čemer koprni in za kar se tudi boji. Koprnenje po moči duha in telesa in bojazen, da izgubimo nekaj, kar posedujemo, to, moj brat, imej pred očmi. S temi strastmi se boš spremenil v eno samo orjaško strast, ki bo čaščena in vsemogočna do tvojega lastnega zadnjega izdihljaja. Pa prav ta izdihljaj boš avtomatično prenesel na druge ljudi.

Mr. Dickson 1: Hvala, moj brat !

Mr. Dickson 2: Ne se mi zahvaljevati ! No, pojdiva počasi.

Usedeta se v avto in se odpeljeta v smer, iz katere sta prišla.

2. SCENA

NA DRUGEM ZASLIŠANJU

KRAJ

v drugi pisarni

INVENTAR

dve mizi

trije stoli

regulator intonacij mešalni pulti

snemalne naprave

OSEBE

Mr. Dickson

(sedi v levem kotu pri oknu)

Mr. End (sedi v desnem kotu pri vratih)

Novi pisar (sedi v sredini pisarne)

ČAS DOGAJANJA

Približno nekaj čez poldne, sonce hudo pripeka skozi majhno miniaturno okence.

STRUKTURA SOBE

Po obliki je trapezoidna, stene so enostavno modro prepleskane, tak je tudi strop.

Soba ni nič kaj prijetna, dolgočasna je in odvratna.

Prvi spregovori komisar Ernest Hugo Dickson.

Mr. Dickson: *(napadalno)* Kljub vaši dozdevni nedolžnosti zaradi prekrasnega alibija ste se zatekli v ulico petnajstih upov ! Zakaj ! ? Ali vas je pekla vest ?

Mr. Gerald E. End ima hudo poškodovano roko. Vsak najmanjši gib, ki ga napravi, ga neznansko boli, kar ga navdaja s silno razdraženostjo.

Mr. End: *(razdraženo)* Kakšna vest neki ?! Saj nisem bil kriv, *(bolj obvladano)* Krivo je bilo le naključje, da je pač prišlo do možganske kapi.

Mr. Dickson: *(izzivalno)* Ah, zdaj se boste pa opravičevali z naključjem, ki to nikakor ni bilo in vi to sami dobro veste !

Mr. End: *(agresivno)* Kaj naj bi dobro vedel ?!!

Mr. Dickson: *(čustveno izzivalno)* Kaj ??! Še sprašujete???! *(nadaljuje napadalno)* To je bil umor najbolj pretkane vrste. Umor, ki ga ni moč dokazati. Umor, ki se da dokazati le s storilčevim priznanjem in to bomo, na to se lahko zanesete, tudi storili ! *(zajedljivo)* In vi nam boste malce pomagali, kajne da ?

Mr. End: *(cinično)* Pri čem, če smem vprašati ? Zame govorite preveč konfuzno, zato vas prav nič ne razumem.

Mr. Dickson: *(pokroviteljsko, skorajda očetovsko)*

Nihče ne razume, dokler mu to ni pogoj za življenje!

Mr. End: *(hladno)* Vaš način mišljenja mi je povsem tuj. Pravzaprav vi izražate globoko zlobo in zato se mi zdijo vaše besede nesmiselne. Čeprav obstajajo pri opciji različne perspektive gledanja, se vi trdovratno zažirate le v eno. Vaš pogled na življenje je zazidan !

Mr. Dickson: *(ekstatično)* Vendar je luknja in le-ta se razprši nad vse smiselnosti v nadnaravo vsega duhovnega in telesnega.

Mr. End: *(hladno)* Ste pač omejeni. Sami ste to priznali!

Mr. Dickson: *(zmagoslavno)* Tako je, omejen sem in se tega dejstva prav nič ne sramujem. Toda kljub vsemu ste vi še bolj omejeni. Vi vdihavate zrak, medtem ko sem jaz sposoben tudi izdihavati zrak, skratka, odgovor je tu.

Mr. End: *(zbadljivo)* Torej menite, da sem še bolj umsko zazidan, kot ste vi ? *(kratek smeh)* Po zadnjem stavku sodeč, ki ste ga izustili, vam nikakor ne morem dati prav!

Mr. Dickson: *(narejeno vljudno)* No, prosim vas. Vaše besede so lahko še ne vem kako izbrane in prežete s sladkobo in vedrino, toda v njih ni pravega jedra, ni pravega miselnega dražljaja, ki bi se tudi lahko prenesel na druge posameznike.

Mr. End: *(povsem se zresni, nakar nadaljuje svoj govor z vso napadalnostjo)* Vi ste potrebni psihiatra!

Mr. Dickson: *(nabrito prostodušno)* Vi pa odvetnika !

Mr. End: (*presenečeno*) Zakaj pa odvetnika ?!

Mr. Dickson: (*pokroviteljsko*) No, pa me poslušajte ! Še zdaj niste razumeli, a kmalu bo to pogoj in razumeli boste nemudoma. Takrat se boste počutili kot žarnica, ki sveti, ker je pač sklenjen tokokrog.

Mr. End: (*zmedeno*) Mar ne uporabljate malce obrabljene fraze ?

Mr. Dickson: (*jezno*) Vi niste vredni niti najmanjšega spoštovanja ! V tem stavku, ki ste ga označili kot obrabljeno frazo, je jedro življenja in smrti hkrati !

Mr. End: (*mirno*) Govorite zelo prepričljivo. Omejenost je dejansko lahko zelo prepričljiva, ker je v njej prisotna ogromna energija, ki lahko prehaja v najnižkotnejšo brutalnost. Tu ni čustvenosti in če ni čustvenosti, je pod vprašajem zajet psihološki proces, ki se imenuje razumevanje. Brez tega se s sočlovekom obnašamo kot s strojem.

Mr. Dickson: (*zmagoslavno*) Spet niste razumeli, ker ste se žal zakopali v slepo ulico. Kaj ne ločite besed 'razumevanje' in 'razumeti' ? Razumevanje je mazalna zabloda bolnih razjedkanih romantičnih šarlatanov!

(*goreče, v zanosu*) V besedi razumeti pa tiči vsa artikulacija nad - in subnaravnega. Razumevanje mnogokrat ne razume razumeti, a kdor razume, premaga in se dviguje nad razumevanje. Nič več temačnih in svetoboljnih slutenj, samo razumeti in nič drugega. Pravzaprav ni zla in ni dobrote, ker sta zlo in dobro čustvena izmišljotina človeških možganov. Med dobrim in zlim ni difference, marveč sta enačajna oziroma enakovredna. Dobro in zlo sta prvenstveno gledano rezultat naših čutil, a naša čutila se mnogokrat varajo. Pogoj za razumeti sem vam zdaj narahlo nakazal. Kaj pa je pogoj za razumevanje ?

Mr. End: (*začudenje, ki prehaja v močno ogorčenje*) Za razumevanje ?! Človek mora znati čustvovati, da sploh lahko postavi tovrstno vprašanje. Vi tega prav gotovo niste sposobni. Z vami sem končal in vaše filozofsko stališče me prav nič ne zanima !

Mr. Dickson: (*zmagoslavno*) Ali vidite zdaj, kam sem vas speljal ? Izrekli ste nekakšno priznanje. Vas življenjska filozofija ne zanima. Mene osebno pa goreče zanima vaše filozofsko stališče o življenju !

Mr. End: (*sumničavo-revoltno*) Ah, tako ! Vsakršen stavek, ki ga izrečem, me bremeni. Dojel sem, da me mislite speljati na tanek led oziroma ste me že speljali. Kaj mi zdaj preostane ? Če z vsemi silami poskušam brcati, se bo led zdrobil in bom utonil. Če bom mirno ležal, se sicer led ne bo takoj zdrobil, toda postal bom mučenik, ki bo čakal samo še na to, da se bo led stalil. Kakorkoli že, nezasluženi kazni ne boni ušel, a kljub vsemu bom vztrajal. Še enkrat vam povem znano modrost: 'Molk je zlato!'

Mr. Dickson: Vaš pesimistični odnos do življenja mi je izredno zoprn oziroma sramoten. S tem ste

že priznali svoj zločin. Kot dober kirurg in psiholog je vaš pesimistični odnos do življenja povsem na napačnem mestu. Takšni kot ste vi, pa naj bi zdravili težke bolnike. *(zbadljiv smeh)* Prav takšni ubijajo in se svojih gnilih dejanj ne zavedajo. Vi si zaslužite najstrožjo kazen ! Ali me razumete ?!!
Mr. End: *(agresivno revoltno)* Oporekam vsemu !!! *(nadaljuje govor v mirnejšem tonu)* Kakšna naj bi bila ta vaša najstrožja kazen ?

Mr. Dickson: *(vzhičeno-grozeče)* Giljotina !!!

Mr. End: *(porogljivo)* Če se ne motim, so tovrstne eksekucije izvajali v srednjem veku. Ali ni ta način malce zastarel ? Ali ni to nekakšno posnemanje slabih stvari iz temne strani zgodovine ? Vi bistri imitator ! S takšnim človekom se moram pogovarjati !! Ponižujoče !

Mr. Dickson: *(se ujezi)* Zavedati se morate, da smo vse vaše besede posneli in dovolj sem izvedel o vas ! Že ste začeli z brcanjem in zato vas opozarjam, vsak hip se bo vaš navidezno trdi alibi zdrobil v prah !

Mr. End: *(s kančkom prezira)* Iz oči vam berem, da si tega zelo goreče želite ! Glede vašega snemanja pa ne bom izgubljal besed. Vi ste zame maničen tepec, zamračen kot nekdo, ki se je pravkar zaletel v železniško rampo.

Mr. Dickson: *(jezno, a takoj zatem hladno)* Poslušaj pisarček, dovolj mi je tega ! Pokliči stražarje in naj ga nežno *(mu pomenljivo pomežikne)* odvedejo v celico.

Pisar: *(podrejeno-ubogljivo)* Spoštovani komisar ! Nemudoma bomo ukrepali tako, kot je potrebno. Name se lahko vedno zanesete !

Pisar je pritisnil na nek rumeni gumb in v pisarno sta vstopila dva uniformiranca, ki sta dr. Gerald E. Enda odvedla v celico. Od krikov je strašansko zadonelo. Zaradi udarcev, ki jih je moral dr. Gerald E. End utrpeti, je padel v nezavest.

3. SCENA

MESTO KÖLN

V LETU 2025

KONEC POLETJA

CENTER ORGANOV ZA MIR

Podzemna stavba, ki meri pet kilometrov v širino, šest kilometrov v dolžino in se kot spirala za deset nadstropij ugrezne v globino zemlje.

DOGAJANJE

Vzhodno od središča stavbe (osem nadstropij pod zemljo) pisarna, katere stene so iz jekla in obložene z nekakšno plutovini podobno maso (tako kot strop).

Velikost sobe: osem krat osem krat tri metre.

OSEBE

tri tajnice

dva tajnika

raziskovalni inšpektor Herr Josef Steltzenbach

predsednik organov za mir (Pom)

pilot

Poteka pogovor med raziskovalnim inšpektorjem, ki stoji v levem kotu ob pisalni mizi, in predsednikom organov za mir (Pom). Pogovor poteka po govornem aparatu, zaslon na steni je izjemoma zatemnjen, namreč tako pomembne osebnosti, kot je Pom, ne sme nihče videti.

Pogovarjata se skrajno dostojanstveno. Pozneje se dogajanje premesti na letališče v Kölnu in Hamburgu.

Ozračje v pisarni je silno dušljivo, sicer pa vlada popolna tišina, le včasih se zasliši kakšen pisk iz računalniških terminalov. Nenadoma zvoni in prikažejo se znaki: - : - na zaslonu postaja viden rumenozeleni svetleči se napis: ALARM !!! Inšpektor Josef Steltzenbach pošlje iste signale nazaj. Na zaslonu se prikaže novi napis: IN ORDNUNG !!! Ko ta napis zbledi, kličejoči spregovori. Predstavlja se kot Pom (Predsednik organov za mir).

Pom: Kličem zaradi skrivnostnega izginotja raziskovalnega inšpektorja Brauna, ki smo ga lansko leto poslali v London (natančneje v Citadelo brez imena), da bi raziskoval tamkajšnje razmere. V neki avtomobilski nesreči je bilo osem smrtnih žrtev in mislili smo, da je bila nesreča morda prirejena.

Herr Steltzenbach: Ali je moj delovni kolega v življenjski nevarnosti ali pa celo že na drugem svetu ?

Pom: Zaenkrat nismo upravičeni, da dajemo takšne izjave, torej Herr Steltzenbach, bodite malce bolj zadržani glede svojih vprašanj. No, preidiva k stvari. Naša komisija vas je izbrala, da pretipate tamkajšnje okoliščine. Ne moremo vam posredovati z oprijemljivejšimi podatki. Dali vam bomo povratno letalsko vozovnico relacije Hamburg-London, v kateri boste našli mali zemljevid mesta Londona ...

Herr Steltzenbach: *(začudeno)* V okrožju Köln- Düsseldorf je okoli tri tisoč petsto raziskovalnih inšpektorjev in od vseh teh ste izbrali prav mene; zakaj prav mene ? Zakaj ne bi mogel dobiti povratno vozovnico relacije Köln-London ?

Pom: Na prvo zastavljeno vprašanje vam bom nemudoma odgovoril, medtem ko pa bom glede drugega vprašanja zaradi delikatnih razlogov moral molčati. Preverili smo vaše delovne uspehe in prišli do zaključka, da ste vi pač najbolj ustrezni. Seveda se spominjamo vaših delovnih podvigov

izpred desetih, osmih, šestih in petih let, ko ste mojstrsko odkrili in uničili podtalne tovarne kriminala v Parizu, Pisi, Beogradu in Tananarivu. V zadevi **Melbourne-Manila**, spomladi leta dva tisoč enaindvajset, pa smo vam iz meni nerazumljivih razlogov naredili krivico. Zato vas do danes nismo aktivirali. Toda tokrat vam obljubim, da boste imeli proste roke. Priskrbeli vam bomo novi potni list in seveda najboljši pribor za slikanje in tehnično risanje, ker smo seznanjeni z dejstvom, da ste zelo dober slikar in tehnični risar. Vaše ime bo Heinrich Edgar, poklic svobodni umetnik. Odprli smo vam konto na UKB (United Kingdom Bank) v znesku sto tisoč funtov. Stanovali boste v hotelu 'Air Paradise' blizu Citadele brez imena. Ali imate v zvezi s tem še kakšno vprašanje?

Herr Steltzenbach: *(vljudno-malce očitajoče)* Kako pa naj pridem iz Kölna v Hamburg ? Pa zakaj ste me aktivirali prav zdaj, ko se odpravljam v pokoj ? Povem vam, da nisem najmlajši in zato sem mnenja, da bi bil kdo drug za tovrstno operacijo bolj ustrezen. Star sem že, a razumete ?

Pom: *(prijazno-tolažilno)* Oh, oprostite Herr Steltzenbach, popolnoma sem pozabil! V Hamburg boste prišli z mojim zasebnim letalom. Začetek poleta bo ob peti uri zjutraj in ob približno pol deveti uri boste lahko v hotelu že zajtrkovali. Kar pa zadeva vašo starost, ha da, vam bom povedal, da še niste izrekli zadnje besede. Vi ste pravi človek za nas ! Ali imate še kakšno vprašanje ?

-ENDE-

Herr Steltzenbach: *(malce zmeden)* Ne, hvala ! -ENDE-

MESTO KÖLN

V LETU 2025 NA LETALIŠČU.

DATUM: 16.09.2025

Ura je pet in sončni žarki so že prodrli skozi kraljestva mraka. Letališče je skorajda prazno. Pred nekim modro zelenim letalom stoji možakar, ki raziskovalnemu inšpektorju burno maha.

Josef Steltzenbach: *(sumničavo-zadržano)* Ali ste vi morda pilot tega letala ?

Pilot: *(odsekano)* Da, sem ! *(molk ... dolg molk ... neznosen molk ... pilot potihoma spregovori)*

Poletela bova v Hamburg in od zdaj naprej ne bova spregovorila niti besede. Odšli boste v kabino za potnike in se usedli na zadnji sedež. V primeru žeje in lakote si boste lahko postregli z jedmi in pijačami iz živilskega avtomata, ki bo na vaši desni strani, v dosegu vaših rok. Ko bova prispela v Hamburg, vam bom preko zvočnika poslal dolgi in nizki zvočni signal. Kakor vidim, nimate mnogo prtljage in zato jo vzemite kar s sabo v potniško kabino. Torej pojdiva, imava že šest minut zamude. Ob peti uri in sedem minut poletita.

Mesto Hamburg, ob šesti uri in dvajset minut prispeta v Hamburg. Na pristajalni stezi stoji nekakšno modro belo letalo, ki bo poletelo v London. Kot enajsti potnik se raziskovalni inšpektor

Josef Steltzenbach vkrca v letalo. Ob šesti uri in petindvajset minut poletijo. Vožnja je mirna, brez posebnih pripetljajev, le nek nerodni potnik je Herr Steltzenbachov suknjič polil s kavo. Ob sedmi uri in petinpetdeset minut letalo pristane na londonskem letališču. Herr Steltzenbach si vzame taksi, ki ga pripelje prav do vhodnih vrat hotela 'Air Paradise'.

4. SCENA

V LONDONU

A. HOTEL AIR PARADISE

OSEBE

raziskovalni inšpektor Josef Steltzenbach

receptor

nosač

Ogromna dvorana, ki meri v širino petdeset metrov in v dolžino petinsedemdeset metrov, je vsa prazna. V višini kakšnih sedmih metrov so vidne svetilke v obliki zvonov. Stene in strop so obloženi z nekakšnimi gumijastimi rumenimi mehki preprogami. V dvorani prevladuje dušljivo vzdušje. Raziskovalni inšpektor Josef Steltzenbach stopi k receptorskemu pultu.

B. CITADELA BREZ IMENA

Inšpektor Josef Steltzenbach slika Citadelo brez imena, ob istem času, a na drugem kraju poteka pogovor med komisarjem Ernestom Hugom Dicksonom in dr. Geraldom E. Endom.

C. KRATEK EPILOG

OSEBE predsednik organov za mir (Pom), Mr. Joe Ernest Hugo Dickson, inšpektor Josef Steltzenbach, dr. kirurgije Gerald E. End

A. HOTEL AIR PARADISE

Josef Steltzenbach: *(vljudno)* Dobro jutro, vam želim ! Sem Heinrich Edgar, po poklicu svobodni umetnik, natančneje slikar in načrtovalec ...

Receptor: *(še bolj vljudno)* Iz Hamburga ?

Josef Steltzenbach: *(začudeno)* Da, seveda !

Receptor: *(še mnogo bolj vljudno)* Potem ste pa za nas ta pravi človek. Vaša soba je v prvem nadstropju, na levo in potem naravnost, številka sobe pa je sedemintrideset. Poklical bom dva nosača ... eii, eden bo dovolj, mar ne ?

Josef Steltzenbach: *(zmeden)* Da, seveda ... dva vsekakor ... mislim, da nista potrebna ...

Receptor: *(vljudno-gospodovalno)* Pohitite, čez pol ure vas bo čakal zajtrk pri mizi tri. Kosilo pa bo za vas ob drugi uri pri mizi deset, večerjali pa boste ob osmi uri pri mizi petdeset. V primeru, da se ne želite udeležiti jedilnih obrokov, pa nam prosim sporočite. Srečno, vam želim !

Počasi gre od receptorskega pulta in stopi v najbližje dvigalo. Dvigalo se pripelje do prvega nadstropja. Nosač in Steltzenbach se z dokaj hitrim korakom premikata skozi tesen modrikast hodnik. Steltzenbach sledi nosaču. Prav kmalu prispeta do sobnih vrat številka sedemintrideset. Brez izgovorjene besede Steltzenbach odklene vrata, nakar prevzame prtljago, ki jo je prej imel v rokah nosač. Steltzenbach seže v žep sivega suknjiča in ponudi nosaču dokaj dobro napitnino, a on nemo odkima. Fant star kakšnih osemnajst let, nizke rasti in širokih ramen se kot boksarski prvak postavi ob odprta vrata. Očitno je, da nosač noče napitnine. Steltzenbach je nemalo presenečen.

Steltzenbach: *(vljudno)* Ponudil sem vam dobro napitnino, a ste jo iz zame nerazumljivih razlogov odklonili. Zdaj mi pa prosim povejte, če želite kaj drugega.

Nosač: *(proseče-vljudno)* A veste, v tem hotelu vladajo pravila, ki jih vi kot tujec zagotovo niste vajeni.

Steltzenbach: *(radovedno)* Če nimate namena varčevati z jezikom, pa mi prosim le povejte, kakšna so ta nenavadna pravila ?

Nosač: *(zaupljivo)* Drznil se bom izustiti le eno pravilo, ki je za tukajšnje bivanje neizogibno potrebno. Od naših gostov ne smemo sprejemati niti najmanjše napitnine, a zaželeno je, da gost povabi uslužbenca, v tem primeru sem to jaz, na pijačo.

Steltzenbach: *(prostodušno)* Ah, tako ! Potem vas bom pa pogostil s pravim nemškim kornorn.

Nosač: *(veselo)* Zelo ste me razveselili !

Steltzenbach obema naliže po nič cela pet decilitrov in oba na dušek spijeta.

Nosač: *(zaupljivo)* Še niste vsega izvedeli !

Steltzenbach: *(prijateljsko)* Poglejte si ga no, saj sem komajda prišel !

Nosač: *(kratek smeh, a takoj zatem se zresni)* Naj vam povem, da je tukaj neskončno pikolovsko zaželeno, da pogostite uslužbenca za vsako najmanjšo uslugo. Povedati vam moram, da ste zelo razočarali našega receptorja. Pazite se ga, mi vsi se ga nekako bojimo.

Steltzenbach: *(začudeno)* Zakaj neki ?

Nosač: Morda se malce nenavadno sliši, a on je nekakšna neuradna desna roka direktorja tega hotela, ki ima v tem mestu zelo močan vpliv. Drznem se celo izustiti, da je vso mesto v njegovih rokah.

Steltzenbach: *(tarčemersko)* In koliko kornov sem vam zdaj dolžan, ker ste bili tako ljubeznivi in mi ponesli prtljago v sobo ?

Nosač: *(nabrito prostodušno)* Bolj ko boste darežljivi, bolj vas bodo znali ceniti.

Steltzenbach: *(dolg smeh)* Vi ste pa nek zares krasen patron. Nate vam nalijem še enega.

Nosač: *(prostodušno)* Opažam, da si tega ne želite prekomerno goreče. No, prav ste storili, dva kratka sta tarifa.

Steltzenbach: *(zvedavo)* Kaj pa bi se mi pripetilo, če receptorja zaradi one majhne uslugice ne bom pogostil ?

Nosač: Nikar, receptor bi vas zašpecal direktorju !

Steltzenbach: *(igrivo)* Kaj bi pa napravil direktor ?

Nosač: Ne vem ! Večkrat se je že prav nenavadno godilo osebam, ki niso pogostile receptorja !

Steltzenbach: *(osupne)* Nenavadno ?!!

Nosač: *(naveličano)* No, končajva. Že tako ali tako sem vam preveč povedal.

Na dušek spije korn in z dostojnim pozdravom odide iz sobe. Steltzenbach se zamišljeno pogreza vase. Spije še enega na dušek, nato še enega in še enega, dokler v njegovem želodcu ni prisotna pravcata vojska nemškega korna. Njegov prvotni zaveznik, mu zdaj povzroča nemalo preglavic. Vesel zaradi pogovora in zlovoljen zaradi prekomernega pitja nemudoma zaspi za nekaj ur, dokler ga večerna lakota ne prebudi. Inšpektor Steltzenbach odide v jedilni salon na večerjo in se usede za mizo, ki mu je takoj po prihodu v hotel bila dodeljena. Dvorana lačnih in razvajenih je ogromna. Mnogo ljudi v tem prostoru zadovoljuje svojo potrebo z raznimi pikantnimi omakami, z mesom, z odlično vegetarijanske prehrano, skratka, mnogo posebnosti za kipe, ki prekomerno jedo. Steltzenbachova večerja je obilna. Zelo mu tekne, a ker se je preveč najedel, se kmalu počuti zelo izčrpanega. Vino mu ni najbolj pogodu, ker še čuti jutranji priokus svojega nemškega korna. Ko pa popije vse vino, ki je bilo na mizi, v njem začne nastajati novo življenje, polno koprnjenja in veselja. Obraz mu zalije rdeča kri. Po njegovih udih se pretaka neznanska prijetna toplota. Ko brez pozdrava k njemu prisede receptor hotela, ni prav nič presenečen. Tokrat je njegova darežljivost na vrhuncu. Na izrecno željo receptorja naroči še en liter rdečega vina. Receptor popije na dušek pol litra vina in odide iz jedilnice. Steltzenbach, ki je postal že kar zabuhel, zares ne ve, kateri vrag mu meša štrene. Ves vinjeno sproščen si mane svoje rdeče ličnice, nakar zapusti jedilnico in gre v dvigalo. Prav začuden je, ko brez odvečnega iskanja najde svojo sobo. Toplota v njegovi glavi in telesu že postaja neznosna in tako se oblečen in obut vrže na črni usnjeni kanape. Hladno usnje ga potegne v nove dogodivščine. V tem svetu ga ni več, premagal je belino in mrakobo iz onemoglosti.

B. CITADELA BREZ IMENA

Drugi dan: Slikanje mestnega dela 'Citadela brez imena ' ! Inšpektor Steltzenbach pri hotelu Air Paradise zagleda tablo, na kateri piše: Pojdite kakšnih sto metrov po glavni cesti, nakar pa

petdeset metrov na levo. Zagledali boste veliko rumeno tablo z napisom 'Citadela brez imena'. V Steltzenbachu se prepletajo čudni občutki. Ta mestni predel se mu zdi povsem brezizrazen. Sonce neznosno žge na pleča in plešo Josefa Steltzenbacha. To pa zares ni prostor za skrivni umetniški glas. To je mestna utrdba, hladnega in dolgočasnega vsakdanjika, ki poskuša preslepiti prav sleherni atom človekove duše. Zrak je kužen, hujši od gobavosti. Steltzenbach je zelo razočaran. Počuti se izigranega, predvsem pa izzvanega in to ne le kot umetnik, ampak tudi kot strogi hladni znanstvenik svoje lastne osebnosti. Vihravo in ježno se loti slikanja, a je premagan. Slika je sicer gotova, vendar je brez vsakršne vrednosti, vsa siva in dolgočasna. Znova in znova namaka čopič, toda enostavno si ni več gospodar. Obrazložitve ni, a raziskoval bo to še in še, prav do konca vseh kozmopolitanskih idiotov. Pri vseh svetih verah in zlobnih hudičkih, on bo prišel zadevi do dna, tako se je pač zaklel.

Prav ob tem Času pa poteka pogovor med Ernestom Hugom Dicksonom in Geraldom E. Endom.

Mr. Dickson: Kaj mislite, koliko časa boste še živeli ?

Mr. End: *(sprijaznjeno)* Koliko časa ... Živel bom še celo večnost v enem trenutku.

Mr. Dickson: *(očetovsko)* Lepo ste to povedali !

Mr. End: *(ključevalno)* Nimate pa še mojega priznanja !

Mr. Dickson: Ali mislite, da je to sploh potrebno ? Lahko bi nadaljevali s snemanjem in tako bi ga slej ko prej dobili, a to nima več nobenega smisla. Lahko bi vas z drugimi sredstvi prisilili, da bi podpisali neko priznanje, ki sploh ni vaše, a tudi to nima več nobenega smisla.

Mr. End: *(sprijaznjeno)* Zakaj ne ...

Mr. Dickson: *(prostodušno)* Naveličal sem se, niste mi več zanimivi !

Mr. End: *(obupano)* Zakaj ste me potemtakem privedli semkaj, vso to ceremonijo s policaji, ki so topli, s pisarji, ki so pisali, snemali in brisali ?

Mr. Dickson: *(prostodušno)* Malce smo vadili, a razumete?!

Mr. End: *(začudeno)* Vadili ?! Ni smisla ! Ali nimate pametnejšega dela ?

Mr. Dickson: *(zaničljivo)* O človek, pa kje živite ? Koliko desetletij ste hodili po zemeljski obli, ne da bi opazili, v kakšnem kričečem absurdu živimo ?! Žalostno, zares žalostno, a na žalost ste predstavnik večine. Žuželke brez pameti in brez moči. Ali sploh veste, kaj predstavljajo organi miru ?

Mr. End: Nekaj splošnega o tem bi lahko povedal ... To je legalna-ilegalna organizacija, ki se bori in se še danes bori proti kriminalu, ki že izumira.

Mr. Dickson: *(se zakrohota)* Napak, napak !! Naj vam bom za kratek čas božja in peklenska luč hkrati. Mi predstavljamo podtalno tovarno kriminala in smo v ilegalni federacijski zvezi z organi miru ...

Mr. End: (*sumničavo*) Ne verjamem !

Mr. Dickson: Ali bi vam smel dokazati ? Ali razumete, organi miru so center zločinov, kot so morilstvo, sabotaža, korupcija, tatvine, posilstva ... Krasijo se pač pod lažno podobo, le mi smo v bistvu iskreni in svoje ime vsekakor s pridom opravičujemo.

Mr. End: Ne morem verjeti ! Če mi pa to dokažete, pa vam povem, da v takšnem svetu ne želim več živeti.

Mr. Dickson: Organi miru so poslali tajnega raziskovalnega inšpektorja, ki zdaj živi v hotelu Air Paradise z lažnimi dokumenti. Piše se Heinrich Edgar in je po poklicu svobodni umetnik in načrtovalec, toda ta njegova identiteta je lažna. Njegovo pravo ime je Josef Steltzenbach; je sicer zelo pomembna osebnost in zagotovo ste že marsikaj prebrali ali pa slišali o njem. Ta človek je razkrinkal nekaj naših podtalnih tovarn kriminala, prava pošast. Organi miru se nas nekako le bojijo ...

Mr. End: (*radovedno*) Česa naj bi se pa bali ?

Mr. Dickson: Bojijo se, da bi se naša dejavnost sprevrgla v množičnost, skratka, svet želijo ohraniti v podobi gigantske laži, tako da lahko lažje manipulirajo z ljudmi. Naj vam vso zadevo še malce osvetlim. Če živi neka družba v socialni-ekonomski blaginji, je odstotek kriminala precej nižji, kot pa če družbo pestijo socialne in gospodarske krize. Kot veste, vlada v našem svetu prava blaginja in zato je odstotek kriminala v njem zanemarljiv.

Mr. End: (*razburjeno*) Pa vi želite to uničiti ?!

Mr. Dickson: (*mirno*) Vidim, da ste popolnoma razumeli, a žal me niste do konca poslušali. Kako se pa pride do takšne družbene blaginje ? Ali ste morda o tem že kaj razmišljali ?

Mr. End: Seveda nisem ! Tovrstne tematike me sploh ne zanimajo.

Mr. Dickson: Pa bi vas morale zanimati. Še bolj bom jasen ! Poletiva malce po devetnajstem stoletju ...

Angleški rudarji so bili deležni višjega življenjskega standarda, kot, denimo, nemški rudarji in to predvsem zaradi ...

Mr. End: Zaradi tega, ker je bilo ogromno kolonij po svetu v angleških rokah. Kolonije so dodobra znali izkoriščati in tako so ... Vendar ne razumem povezave med takrat in danes, saj dandanes kolonije ne obstajajo več, mar ne ?

Mr. Dickson: (*se na kratko nasmehne*) Popolnoma prav imate ! V tem našem svetu prevladujejo presneto bolj galantne metode. Mr. End, odgovorite mi, prosim, na vprašanje: Kateri ljudje v naši družbi niso produktivni ?

Mr. End: Otroci, študentje, upokojenci, invalidi ...

Mr. Dickson: Pravilno in še bi lahko naštevali ... no, glavne skupine ste pa le povedali. Ali ste že

slišali za neopolitično-ekonomsko statistiko ?

Mr. End: Prvič slišim !?

Mr. Dickson: (*pokroviteljsko*) To je veda, ki se ukvarja z nabiranjem politično-ekonomskih podatkov v družbi. To je veda, katere tendence se usmerjajo v zniževanje ali pa vsaj ohranjanje življenjskih stroškov. Tri komponente so pri tej vedi najbolj pomembne: produktivnost, koristnost in pa vseobči družbeni mir. Če pa se ravnovesje teh treh veličin ne more vzpostaviti s splošno veljavnimi politično-ekonomskimi metodami, se s pomočjo metode abstrakcije izpelje novi način politično- ekonomskega delovanja. Med ljudmi in stroji se, denimo, uvedeta skupna ekvivalenta. To sta produktivnost in koristnost. Torej, kaj narediti s stroji, ki so že stari in nefunkcionalni ?

Amortizacija ! Torej, morda se nenavadno sliši, ampak z ljudmi se stori podobno.

Še eno vprašanje naj vam zastavim: kaj storiti s stroji, ki v proizvodnji predstavljajo odvečni pribitek ? Ker dandanes tehnologija sunkovito napreduje, se nekaterih tipov strojev ne izplača skladiščiti, saj lahko čez kakšno slabo leto že zastarijo. Ti stroji gredo večinoma na predelavni odpad, kjer se potem sam material kakšnega stroja skladišči, nakar se čaka na novo uporabo teh delov. No, to se pravi ljudje, ki niso več produktivni, niti koristni, se likvidirajo. Trupla teh ljudi pa gredo večinoma na nekakšen predelavni odpad. Njihovi deli teles in organi se pozneje mnogokrat uporabljajo, denimo, za kakšne presaditve življenjsko pomembnih organov ...

To je že vaša stroka, saj ste navsezadnje dr. kirurgije, mar ne ?

Mr. End: Kaj pa populacija ljudi ?

Mr. Dickson: Prav bistroumno vprašanje ! Tudi s problematiko populacije ljudi se ukvarja neopolitična- ekonomska statistika. Rahel upad rojstev in rahel dvig smrti je celo zaželen in to predvsem zaradi naraščujoče tehnologije, ki se vse bolj izpopolnjuje. Saj veste, na višji stopnji je tehnologija, manj so zaželeni nekvalificirani delovni kadri. To se pravi, če je, denimo, tisoč upokojencev v pribitku, ki niso več koristni, se jih pač posebne tajne ustanove postopoma otresejo. Invalidi ...

Neozdravljivo psihično bolni, denimo, določeno število jih je lahko, kar pa presega ta normativ, pa gre na potovanje v druge dimenzije. Defektno rojeni otroci se večinoma ne rodijo, a ko se, ne živijo prav dolgo, saj družbi povzročajo številne preglavice in zato se posebne tajne ustanove tudi teh postopoma znebijo. Na kolikor se da poljuden način sem vam vse to poskušal obrazložiti in upam, da ste me nekoliko razumeli.

Mr. End: Toda zakaj za božjo voljo, ste mi vse to povedali ?

Mr. Dickson: Tudi naša organizacija potrebuje specialiste vseh vrst. Ali razumete, nas je premalo, da bi vladali svetu in zato poskušamo postopoma pridobiti ljudi z vseh vetrov. V naši službi so bivši morilci, znanstveniki, inženirji, mesarji, pisatelji, toda organi miru nas kljub našim intenzivnim

prizadevanjem držijo v šahu, saj so številčnejši in bogatejši. Njihovo delovanje je skrajno dvolično in mi se moramo z dvoličnostjo nekako proti njim boriti.

Mr. End: Le od kod dobivate denar za preživetje ?

Mr. Dickson: Od raznih prispevkov ljudi za kulturo, za otroško varstvo, od prostitutk, od bančnih ropov in še bi lahko naštevali. To je ogromno denarja in večji del si prilaščajo organi miru. Mnogi ljudje so navdušeni nad zabavnimi kulturnimi prireditvami. Naši umetniki pa se razdajajo do zadnjega izdihljaja in to za najnujnejša eksistenčna sredstva. Tudi znanstveniki so glede plačila mnogokrat opeharjeni in se morajo zadovoljiti le z drobtinami. Mr. End, ali zdaj razumete, kam nas ta svoboda vodi ?

Mr. End: Da, počasi se mi pa le svita. Kadar smo budni, smo svobodni, a kadar smo odsotni, se nahajamo v velikanski kletki. V tem slepilu eksistiramo budni in odsotni. Slepi se spuščamo v globok prepad in medtem ko padamo, smo še vedno neomajnega prepričanja, da znamo leteti kot ptica lastovica. A ko zadoni, se prejšnja iluzija razblini v nevidne atome ponovnih resničnih laži, ura odhoda zazvoni, toda naposled smo postali zares gluhi do debelih mastnih obokov v večnost.

Mr. Dickson: Zelo lepo ste razglasili takšno vratolomno resnico. Ali bi se nam morda zdaj pridružili ?

Mr. End: Najprej moram temeljito premisliti. Napolnili ste me z informacijami, ki so težko prebavljive ...

Mr. Dickson: Teden dni vam dam časa. Upam, goreče upam, da se boste le pozitivno odločili !

Mr. End: (v mislih) Če se odločim ... negativno ... bi to pomenilo ... prezgodnja smrt ... kot da bi bil v stiskalnici ... pritisk na gumb ... nemoč ... krepostna smrt ... paradižnikova omaka ... popotovanje z gosto meglo do spominskega kamna ... brez povratne vozovnice ... grozljivo (govor) Da, tudi osebno upam, da bom našel najboljšo rešitev.

Mr. Dickson: Vesel sem, da ste me popolnoma razumeli.

Slepa ulica, vrtavka, ogromna luknja, a za le-te nova ...

Obup je narasel kot testo za pizzo. Razširja se, vene, razpršuje kot šoba, giblje se v gigantskem mikrokosmosu. Brez ventila se ga ne da premagati, odvečna energija se mora odstraniti, pogubiti. Šele potem lahko pride nova energija do izraza in ko počasi tudi ta zgine kot truplo v grobu, jo enostavno izrinemo z novimi valovi bolj pragmatičnih vizij. Samoposiljevanje je sicer učinkovit eksperiment pri ugotavljanju elastičnosti človeške volje in včasih celo zelo blažilen za človeško psiho, a s stalnim ponavljanjem tovrstnega postopka tja do večnosti je vsekakor v pogubo.

Josef Steltzenbach je vedno slikal s strastjo in hladnim razumom, saj je dobro znal samoposiljevalno voljo združiti s svojim poklicem, a tokrat zadevi enostavno ni bil kos. Nevronske vrzeli so ga začele zbadati po vsem telesu. V njegovem želodcu je nekaj neznanega močno utripalo

in iz njegovega požiralnika je uhajal dim izgorelega smodnika. Samega sebe se je že videl kot tempirano bombo, ki eksplodira nevidno in neslišno, a vseeno se razrašča v središče samih neodpravih oziroma nepremagljivih bolečin. Bolečine, ki pomenijo večnost in se presadijo iz enega bitja v drugo. Ves v tesnobi zavrt je Steltzenbach nemudoma prenehal s slikanjem te trdnjave, ki je virus za prenos dolgotrajnosti in obupa. V svoji depresijski zmedenosti je popolnoma pozabil na pribor za slikanje in načrtovanje. Kot hladen elektrošok so ga obletavala dejstva, da je pravzaprav zasledovan. Kot antilopa je preskočil ognjeno rdečo, gosto obraščeno grmičevje in se za njim skril pred prihajajočo nevarnostjo. Zagledal je nekaj možakarjev, ki so nosili nekakšne črne svetleče uniforme. Nekdo od njih je pobral Steltzenbachov pribor za slikanje in načrtovanje, medtem ko so ostali trije iskali nekaj povsem drugačne narave, očitno njega. Minila je dobra ura, ko so uniformiranci s počasnimi koraki odhajali. Steltzenbach, ki je do zdaj bil v varnem skrivališču, je kanil vso zadevo obrniti na glavo, toda zavedal se je dejstva, da bo moral presneto hitro ukrepati. Torej, vrnitev v hotel Air Paradise bi bila pogubna. Že tako hitro so ga odkrili in zdaj je v bistvu vržen na cesto brez najnujnejših eksistenčnih dobrin. Po vsej verjetnosti inšpektor Braun ni več med živimi, toda le kako so ga tako zlahka odkrili? Uniformiranci so šli do hotela Air Paradise in Steltzenbach jim je pazljivo sledil. Ker pa Steltzenbacha tam niso našli, so se vrnili v bazo. Docela dobro si je Steltzenbach zapomnil lego tega objekta, toda brez orožja je bil povsem nemočen. Na majhnem zemljevidu mesta London, ki ga je Steltzenbach dobil skupaj z letalsko vozovnico, je bila označena točka, kjer je zakopano orožje. Moral je do zapuščenega gradbišča blizu mestnega parka. Ko je prispel tja, se je z manjšo desko takoj lotil kopanja dokaj mehke zemlje, ki jo je maloprej našel pri kolibi. Kopal je kakšnih trideset centimetrov, nakar je naletel na neko plastično folijo, pod katero je zagledal majhno pištolo z imenom 'BX Hitropotezni', s katero lahko poženemo v zrak tudi večja poslopja. Poleg te je še našel nekakšno 'biokill' pištolo, katera lahko v nič izbriše sleherno živo bitje. Poln nove moči in poguma je Steltzenbach po polurni hoji zopet prispel do baze podtalne tovarne kriminala. Brez odvečnega razmišljanja je vzel iz žepa hitropotezno orožje BX in ustrelil naravnost v sredino poslopja. Povsem tiho m neslišno se je ta zastarela stavba sesula v koščke betona in steklovine. Vsi so bili mrtvi. Vsi? Ne vsi. Sredi drobnih razbitin je stal nekdo. Steltzenbach ni mogel verjeti lastnini očem. To je mejilo že na čudež. Bil je dr. Gerald E. End, živ in na prvi pogled nepoškodovan. Iz profesionalnega nagiba je Josef Steltzenbach pištolo že naperil vanj, trdno odločen, da bo tistega nepremično stoječega možakarja nemudoma spravil s sveta, ko se mu je porodila boljše zamisel: najprej bo pač poskusil še kaj izvleči iz njega.

Josef Steltzenbach: Kdo ste pa vi?

Mr. End: Sem dr. Gerald E. End, tukajšnji ujetnik brez razloga.

Josef Steltzenbach: Vaše ime se mi zdi zelo znano ...

Kirurgija ... Seveda ! Vi ste daleč naokrog priznan kirurg.

Naj se vam predstavim: Jaz sem Josef Steltzenbach. Kako ste le zašli semkaj ?

Gerald E. End mu je povedal vse, kar je doživel v tem sedaj že bivšem poslopju. Raziskovalni inšpektor Josef Steltzenbach je nejeverno odkimaval.

Josef Steltzenbach: Mr. End, verjemite mi, že trideset let sem zaposlen pri organih miru, sem njihov zaupni agent in povem vam, da je vse, kar so povedali o organih miru velikanska laž.

Mr. End: Kako pa so vedeli, da se vi nahajate v Londonu, z lažnimi dokumenti v hotelu Air Paradise ?

Josef Steltzenbach: Prepričan sem, da so me izbrskali njihovi vohuni in navsezadnje sem sorazmerno znana osebnost. Lahko ste prepričani, da sem seznanjen z resničnimi dejstvi. Oni so vas želeli le vključiti v njihovo organizacijo.

Mr. End: Upam in močno si tudi želim, da bi vi imeli prav.

Josef Steltzenbach: Bodite brez skrbi, a sedaj se morava hitro skriti, ker je še nekaj njihovih ljudi v mestu. Verjetno so že izvedeli za eksplozijo in bodo slej ko prej prišli sem. Morava priti v Köln. Preko žepnega telefona bom obvestil predsednika, da nama bo poslal ljudi, ki naju bodo varno odpeljali preko luže. Prosim dovolite mi, da vam zastavim še eno vprašanje ! Kot že povedano, sem že mnogo slišal o vaših kirurških podvigih. Kako je možno, da lahko človek s krivo roko uspešno operira najtežje primere ?

Mr. End: A veste, nisem se rodil s takšno roko. Bil sem žrtev nedoumljive brutalnosti, namreč ko so me privedli semkaj, so mi ob tej manifestaciji zlomili roko. Ker mi roke niso položili v mavec, se je kost krivo zarasla in tako sem postal poklicni invalid. S takšno roko ne bom mogel več operirati, moja kariera je tako rekoč končana ... Ali vidite mogoče tistega debelega človeka s plešo ?

Josef Steltzenbach: Ja, vidim.

Mr. End: Čeprav dobro vem, da je mrtev, se mi kljub temu poraja občutek, da je vendarle še živ. Veste, ta človek me je skorajda prepričal. Ne znam si razložiti, kot da bi bil hipnotiziran.

Josef Steltzenbach: Saj to je popolnoma razumljivo, mnogo ste morali pretrpeti, a zagotavljam vam, da je ta človek mrtev, kot je mrtva nogometna žoga, ki je nihče več ne brca. Samo predsednika še poklicem in prav kmalu bova rešena vsega hudega.

Steltzenbach pošlje nekaj signalov v Köln in zveza je že vzpostavljena.

Josef Steltzenbach: Lep dober dan vam želim ! Kliče vas ravni Pisin stolp. Sporočam vam, da sem nalogo uspešno opravil. Nekaj njihovih članov me še išče po mestu. Nahajam se v ulici Down Road 04.

Pom: Čestitam ! Takoj vam bomo poslali helikopter. Poklicali bomo našo podružnico v Londonu, da naj vas pod nujno transportirajo v Köln. Za ta čas bodite tam, kjer ste ! Moram biti kratek, najbrž

vam gre za nohte. Srečen polet vam želim ! Končano !

Josef Steltzenbach: Zelo se vam zahvaljujem, a moram povedati, da je z mano še nekdo. Njegovo življenje je postalo v Londonu zelo ogroženo in po vsej verjetnosti ste tudi že slišali za njega. To je slavni kirurg dr. Gerald E. End. Bil je žrtev izživljanja teh prepotentnih goljufov in morilcev !

Končano !

Pom: Da, seveda sem že slišal zanj ! Povem vam, da je to najmanjši problem. Držim vama pesti !

Končano !

Po približno dveh minutah se zasliši motor helikopterja. Sredi ceste je obstal, sprejel Steltzenbacha in Enda v svojo notranjost, nakar je z istim hrupom, kot je priletel, tudi odletel.

C. EPILOG

V Kölnu sta Gerald E. End in Josef Steltzenbach počaščena z obličjem predsednika, ki ga je le redkokateri smrtnik že videl. Predsednik prevzame besedo z nenavadno direktnostjo.

Pom: Konec je z vama. Vajino življenje ogroža širšo javnost in zato morata umreti.

Josef Steltzenbach: (*zaprepadeno*) Zdaj se mi je pa le zasvitalo, a žal prepozno. Mr. Endove utemeljene predpostavke so zadeli v polno !

Pom: Naj vama še predstavim svojega prijatelja in sedanjega voditelja podtalne tovarne kriminala v Londonu komisarja Mr. Joea Ernesta Huga Dicksona. Ničesar niste uničili, ubili ste le njegovega brata, ki je tako ali tako bolehal za rakom na pljučih. Medicina ga ni mogla več rešiti in zato smo se odločili za tovrstno varianto, da vi pač ubijete njega. Kar pa se stavbe tiče, so jo mestne oblasti tako ali tako nameravale porušiti in tako ste nam inšpektor naredili pravzaprav dvojno uslugo !

Josef Steltzenbach: (*ves osupel*) Dvojno uslugo ?! Torej je bilo vse, prav vse vnaprej načrtovano ?!

Pom: Natančno tako !

Steltzenbach in End zaprepadeno strmita v strop pisarne, le včasih njun pogled zdrsi med špranje klimatske naprave. To je bil najbolj krvavi šok, ki sta ga kdajkoli doživela.

Josef Steltzenbach: Še zdaj ne morem verjeti ... kaže, da bom z močnim dvomom izdihnil, nevedoč, ali sem bil v resničnem svetu ali pa v krutih preznojenih nočnih morah.

Mr. End: Zgradba mojega mišljenja je popoln, prozoren kristal. Spoštovani predsednik, ali bova vsaj hitro umrla, brez škripajočih muk in brez gnusnega vonja, ki ga človek zazna, ko počasi umira, medtem ko gnije.

Pom: (*očetovsko*) Imela bosta lepo smrt, to vama obljubim. Kaj več pa za vaju tudi ne morem storiti.

Lepo popotovanje vama želim !

Joe Ernest Hugo Dickson: Ko bosta srečala mojega brata, ga v imenu naše organizacije lepo pozdravita in povejta mu, da sem srečen !

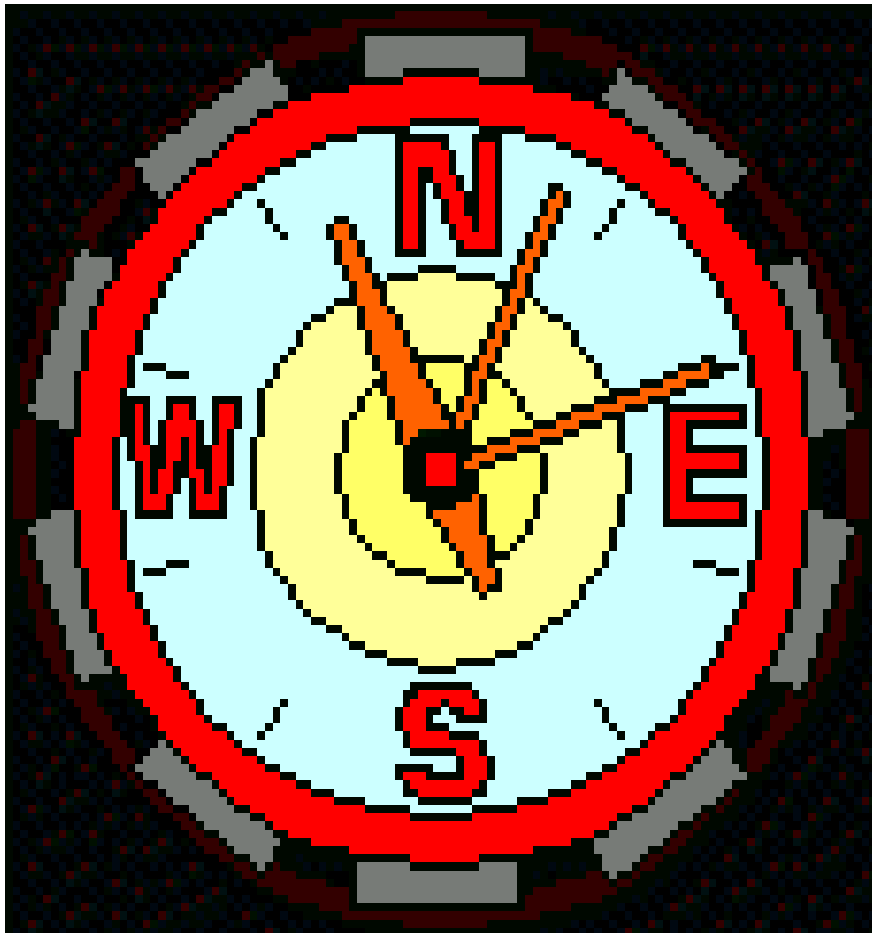
Komisar Joe Ernest Hugo Dickson obema spusti giljotino na vrat. V tem svetu ju več ni.

OSEBE IN DOGODKI SO IZMIŠLJENI.

SLEHERNA PODOBNOST Z ŽIVIMI OSEBAMI IN DOGODKI JE ZGOLJ NAKLJUČNA.

AVTOR

Roman

Kompas usode

Žalec, 2002

AVTORJEVA IZJAVA:

OSEBE IN DOGODKI V TEM ROMANU SO IZMIŠLJENI. SLEHERNA
PODOBNOST Z ŽIVIMI ALI MRTVIMI OSEBAMI IN DOGODKI JE ZGOLJ
NAKLJUČNA!

Prva nebesna smer

Ljudi z obrobja nisem maral. Čeprav nisem poznal globljega razloga za to, četudi bi ga, se mi je zdelo, da bi bil končni učinek popolnoma isti. Sovražil sem vse ljudi, ki se niso mogli meriti z mojim premoženjem. Ljudi mojega kova je bilo zelo malo, saj sem veljal za zelo bogatega moža. Nekega lepega z ljudmi nasičenega sončnega dne sem se ves zatopljen predajal hoji po mestu. Bremenile so me številne misli; ne toliko družinske narave, temveč bolj poslovne. Nekako sem se znašel v položaju, ko mi je posel prekomerno dobro cvetel. Smešno se sliši, a res je bilo tako, saj sem v tem obdobju živel v hudem strahu. Verjetno se boste spraševali, kako lahko človek sploh trepeti, če nima nobenega dostojnega nasprotnika. Pa ravno v tem je bil moj problem. Počutil sem se izoliranega, izrinjenega. Nekako se nisem mogel in hotel sprijazniti z dejstvom, da sem se sam pahnil v ta nič kaj zavidljiv položaj. To je bil nekakšen prikrit strah pred prihodnostjo, zaradi katerega sem postajal čedalje bolj nesamozavesten. V tistem trenutku se mi je zazdelo, kot da čepim na vrhu ledene gore povsem osamljen. Ljudje pod menoj so se le škodoželjno smejali in mi z zgovornimi kretnjami grozili. Napovedovali so mi skorajšnji padec v nepoznane vrtince. Čeprav sem bil na najvišjem vrhu, sem imel prej občutek, kot da bi bil na dnu.

Nenadoma me je ogovoril nek možakar, ki ga zaradi svoje zamišljenosti nisem utegnil pogledati. S prijaznim glasom me je vprašal, kakšne skrbi me tarejo in povedal sem mu, da sem pač na previsokem konju. Bil sem rahlo začuden nad samim seboj, saj ponavadi zaupljivost ni bila moja odlika. Možakar se tudi ni smejal, kot sem pričakoval. S poprejšnjim zaupljivim glasom mi je povedal, da je pač potrebno konja zaustaviti, ga pomiriti, nato pa presedlati na nižjega. Najvišjega konja je potrebno skriti in ko je trenutek zrel za ponovni vzpon, moramo samo vedeti, kam smo ga skrili, je še dodal. Bil sem sila navdušen nad tem odgovorom, zato sem pogledal proti sogovorniku. Bil sem neverjetno razočaran, ko sem spoznal, da je ta bistrumnež pravzaprav razcapanec. V njegov klobuk sem vrgel nekaj kovancev, privihnil nos in urno odšel domov. Počutil sem se nekako olajšanega. Odprl sem steklenico brinjevca, si natočil pijačo in vso vsebino zlil v goltanec. Spočetka sem se počutil rahlo udarjenega, nekaj minut zatem pa, kot bi bil olimpijski ogenj, ki gori številne dneve in noči za ves svet. Ko je to stanje naposled minilo, so me noge povsem pustile na cedilu, tako da sem kot plišasta igračka zgrmel na kavč. Ko sem nepremično obležal, sem spoznal, da mi misli še kar dobro delajo. Kljub telesni tako rekoč onemoglosti sem se počutil neverjetno svoboden. Vse misli, ki sem jih cel teden bruhal iz sebe, so šle v nič. Toda v končni fazi sem si le moral priznati, da se imam tistemu razpadajočemu človeku zahvaliti. Moram priznati, da sem bil zaradi

tega malce zlovoljen, a ob mislih na prejšnje skrbi sem to občutje kaj hitro lahko potisnil v posodo, kamor se zapirajo zli duhovi. Ne vem več, zakaj sem bil takrat tako trdno odločen, da tega možakarja poiščem. Ali sem morda od njega še kaj pričakoval? Ali sem videl v tem možakarju utelešenje nebeškega sla, čeprav moram povedati, da v kaj takšnega že dolgo nisem več veroval, a po vsej verjetnosti je bila ta plast vere v Boga le še prisotna, čeprav le kot izvleček rane miselnosti?

Torej, poiskal sem tistega možakarja in ga tudi zelo hitro našel nedaleč od kraja, kjer sva se prvič srečala. Ko sem naduto stopil predenj, me je zelo vljudno pozdravil. Nemalo presenečen spričo takšnega obnašanja sem skorajda nevede vrgel nekaj bankovcev v njegov raztrgan klobuček in mu ob tem svetoval, da naj si kupi nekaj alkohola. Možakar me je izredno dobrodušno pogledal in mi odvrnil, da je že več kot 10 let nealkoholik. Spočetka sem bil zelo presenečen, saj sem bil vseskozi mnjenja, da so vsi potepuhi pijanci in strastni kadilci. Ob nadaljnjem pogovoru se je celo izkazalo, da je bil moj naključni svetovalec že vrsto let nekadilec. Zdaj sem postal pa že tako radoveden, da sem ga moral vprašati o razlogu, zakaj je pristal na cesti in se predal propadu.

Povsem prostodušno mi je odvrnil, da je to zelo dolga zgodba in da mene zagotovo ne bi zanimala. Ker sem vztrajal, da mi pove svojo življenjsko zgodbo, je začel pripovedovati:

"Pravzaprav sem si želel povsem normalno živeti. To se pravi, imeti svojo družino, svoj dom, svoj avto, svojo službo in vse drugo, kar spada v poglavje vsakdanjega človeškega življenja. Takrat niti v sanjah nisem pomislil, da bi se kdaj moral potikati po ulicah in prositi miloščino. Bil sem normalen fant, precej priljuden, vljuden, ustrežljiv, a morda na trenutke malo preveč občutljiv. V šoli nisem imel težav, učitelji so me imeli radi, sošolci in sošolke so me spoštovali in me radi imeli v svoji družbi. Toda kljub vsemu moram priznati, da sem bil zaradi svoje prekomerne sramežljivosti mnogokrat predmet posmeha, zaradi česar sem bil občasno zelo vzkipljiv. Sicer je teklo vse v najlepšem redu, toda ko sem prišel v srednjo šolo, se je postopoma marsikaj začelo zatikati. Spočetka sem bil zelo marljiv dijak, vendar sem pozneje nekako zašel v neustrezno družčino. Neustrezna družčina? Bili so to na nek način sirote. Njihovi starši so bili precej težavni in zato ni bilo nič čudnega, da so tudi oni zabredli v te življenjske tokove. Sam nisem imel težav s svojimi roditelji, saj so bili zelo razumevajoči. Oče in mati sta me vzgajala zelo preudarno. Le redkokdaj sta me kaznovala s palico ali s tako sicer priljubljenim hišnim priporom. Vzgajala sta me svobodno. To svobodno sedaj seveda ne kaže enačiti z utečeno miselnostjo, da lahko dela otrok vse, kar hoče in da mu starši ne smejo nič prepovedovati. Vzgajala sta me predvsem v duhu miselne svobode. To se pravi, da sta mi poskušala posredovati čim manj nepotrebnih predsodkov, s čimer je vsakdanje življenje pogostokrat prepojeno. Prav zaradi tega dejstva sem jima še danes hvaležen, čeprav sem v

tem svojem življenju mnogokrat prišel do spoznanja, da bi bilo včasih kar dobro gojiti nekatere običajne predsodke. Prav ti so včasih za preživetje v družbi neizogibno potrebni. S tem mislim predvsem na dejstvo, da se posameznik včasih znajde v neki določeni sredini, kjer so tovrstne miselne navade tako zelo razširjene, da jim skorajda ne kaže obrniti hrbta, saj so nekakšna podstava za sporazumevanje. Če namreč teh privzgojenih veščin človek ne premore, lahko zdrsne v prazen prostor, ki je sicer del družbe, vendar kljub temu izven nje. V takem primeru je morda najboljšje zamenjati sredino ali pa se neopazno prilagajati. Spominjam se, da sem v tem obdobju mnogo kadil in pil. Moji tako imenovani sotrpini so me zvesto spremljali na tej zgrešeni poti. Največkrat sem se družil s tremi fanti, ki so imeli zelo sumljiv sloves. Tako se je nekega dne pripetilo, da smo pri nekem prijatelju organizirali zabavo. Njegovi starši so se namreč odpeljali v toplice na petdnevni izlet. Tako je bila hiša povsem prosta in voljna za razne pustolovske podvige. Na to hišno zabavo smo nameravali povabiti tudi nekaj deklet, ki so obiskovale šolo v našem kraju. Na veliko presenečenje so vse privolile, kajti dekleta v teh letih mnogokrat oklevajo, da bi sprejele tovrstna vabila, sploh pa če so prijetne zunanosti; dobivajo namreč toliko ponudb, da se že težko odločijo. Izredno jasno se spominjam te zabave, ki mi je nekako začrtala nadaljnjo življenjsko pot. Spočetka smo se zabavali v vrtu, pozneje pa smo se odločili, da bomo nadaljevali v temi. Takrat se je zgodilo. Valerijo, ki je bila izredno privlačno dekle svetlih las in pisanih oči, so posilili. Ostala dekleta so brez oklevanja poklicala policijo. Ta je precej hitro prišla in začela poizvedovati. Valerija je takrat pokazala s prstom name in policaji so ji neomajno verjeli. Brez nadaljnjih in natančnejših preiskav so me zaslišali, a ker sem bil še mladoleten, so me kaznovali zgolj pogojno. Tistega dne nisem nikoli pozabil. Še danes se sprašujem, le kaj je imela ta Valerija proti meni, a odgovora nikakor ne najdem. Do tiste zabave sem jo komajda poznal. Mnogokrat sem celo pomislil na možnost, da bi jo poiskal in jo povprašal o globljem vzroku njenega takratnega lažnega pričanja. Po vsej verjetnosti ne bi niti priznala, da se je prav grdo zmotila in mi s trnjem posula nadaljnjo življenjsko pot. Njen oče je bil sicer namestnik direktorja pokrajinske banke, njena mati pa je na naši šoli poučevala likovno umetnost. Kakor sem pozneje izvedel, je zapustila svojega moža in jo popihala z igralcem potujočega gledališča. Njen soprolog se je spričo tega nevzdržnega dejstva tako zelo razhudil, da je šel v najbližjo gostilno in se ga tako napil, da se je od alkohola zastrupil. Čeprav so ga prepeljali v bolnišnico, zanj ni bilo več rešitve. Valerija je zdaj ostala brez staršev, zato se je preselila v drug kraj, k svojemu stricu. Od takrat nikoli več nisem slišal zanjo. Marsikdo bi lahko porekel, da sem spričo vseh teh okoliščin začutil osebno zadovoljitev, a ni bilo tako. Še naprej sem bil globoko prizadet zaradi tistega krivega pričevanja. Ko sem že mislil, da sem na ta temni trenutek preteklosti pozabil, me je vedno znova nekaj spomnilo na ta čas. Ta spominski dražljaj sicer ni bil vseskozi prisoten, toda vsake toliko časa me je le oplazil in mi povzročal nemalo psihičnih bolečin. Ne samo,

da sem imel občutek, kot da se ta brazgotina nikakor noče zaceliti, še hujše, zazdelo se mi je, da se počasi komaj opazno veča.

Ko sem končal srednjo tehniško šolo strojne smeri, je bilo pred mano služenje vojaškega roka, a pred tem sem se zaposlil v neki tovarni gumijastih izdelkov. Poleg tega, da sem delal v tovarni, sem se ukvarjal še s pisanjem pesmi, v katere sem vnašal prav ekstremne pacifistične ideje. Samega sebe sem proglasil za velikega pacifista. Seveda v tem kontekstu niti slučajno ni bilo prostora za militaristična videnja. V tem času sem veliko pil, malo zaradi navade in malo zaradi občutka boemske identitete, da sem zaradi tega doživel precej hud živčni zlom. Zdravil sem se več kot eno leto. Zaradi tega dejstva so mi služenje vojaškega roka preložili. Toda v tem peklenškem času sem se še naprej predajal prekomernemu pitju alkohola. Zaradi tega sem doživel svoj drugi živčni zlom, ki pa je bil precej hujši kot prvi. Zaradi tega dejstva so me oprostili vojaščine. Moram povedati, da takrat nisem občutil olajšanja, saj sem se moral ubadati s svojimi psihičnimi težavami, ki so se čedalje bolj razraščale. Nekako sem že takrat čutil, kako se mi življenje čedalje bolj zapleta. Obtičal sem na mrtvi točki in ni se mi zdelo, da bi lahko prebil ta led. Najbolj sem to občutil v službi, saj nikakor nisem bil deležen položaja, ki bi mi glede na mojo izobrazbo pripadal. Zaradi tega sem se še bolj aktivno lotil pesniškega ustvarjanja, s čimer sem nekako zapolnil poleg drugih tudi to eksistenčno praznino. Človek le s silno težavo biva na svetu med ljudmi, če ga le-ti imajo za manj vrednega in samo za nekakšno polovično osebnost. Ni bolj trpečega občutka, kot če se množica spotika ob nebogljenega posameznika. Toda če danes pomislim na tiste čase, prihajam do spoznanja, da mora biti družba sestavljena tudi iz šibkejših ljudi, ki služijo kot nekakšen ventil za afektivna psihična stanja drugih, tako rekoč močnejših. Prav s tem mehanizmom, ki ga še danes ne odobravam, se množica nekako uravnava. Najpomembnejše za posameznika pri tej stvari je, da nikoli ne postane prelahka tarča tujih in manj pozitivnih sugerancij. Posameznik mora biti krepak, identičen in različen le toliko, kolikor to širša in ožja sredina dopuščata. Moja največja napaka je bila v tem, da nisem skrival svojih šibkosti, saj sem se z njimi celo javno izpostavljal. Prav to obeležje je pozneje zelo motilo moja prizadevanja, da si postopoma zgradim svojo mirno in stabilno osebnost. To je pomenilo, da nisem želel živeti parazitsko niti na fizičnem niti na psihičnem nivoju. Svoje notranje konflikte sem hotel razrešiti predvsem po intelektualni poti, a ker je bila okolica drugače usmerjena, mi to pretežni del mojega takratnega življenja sploh ni uspevalo. Nahajal sem se v krogotoku, kjer te ideje niso bile zaželeno in zaradi tega je seveda bilo še težje splavati na površje. V sleherni družbi obstajajo določene šablone obnašanja, ki naj bi bile povsem samoumevne in zato je že vprašanje o smotnosti tovrstnih navad oziroma ravnanj a priori nespametno. V tistem krogu ljudi, kjer sem se nahajal, ni bilo hujšega, če si se z nekim posameznikom, ki je veljal tako rekoč za

revo, povsem enakovredno pogovarjal. Tega marsikdo ni mogel niti razumeti in niti kar tako brez nadaljnega komentarja požreti. To je bilo vprašanje avtoritete. Čeprav takrat nisem razmišljal o spodkopavanju običajnih miselnih avtoritet, me je marsikdo ocenil kot upornika. Pripisali so mi tudi odlike neuravnovešenca, ki pač živi v svojem svetu in katerega pač ne kaže preveč resno jemati. K sreči sem bil takrat še precej mlad, tako da me tovrstna mišljenja niso prekomerno motila. Vsaj takrat sem bil tega mišljenja, toda danes moram povedati, da me je vse to podzvestno precej izčrpalo. Ker sem bil napolnjen s sanjami o lepšem jutru in sem v to tudi verjel, sem lahko ta žgečkljiva mnenja drugih ljudi lažje prebolel. Tako sem se znašel v vlogi upornika, kar niti ni bil moj namen. Želel sem le srečno živeti brez odvečnih skrbi, v sožitju z ostalimi ljudmi, kar pa očitno ni bilo možno. Določena obdobja svojega takratnega življenja sem se celo poskušal prilagoditi ostali okolici, vendar sem zaradi tovrstnih delovanj še bolj postal predmet posmeha, saj so drugi ljudje videli v meni zgolj človeka, ki nima svoje ustaljene osebnosti. Nenavadno se sliši, a je res: ta mnenja sem sprejel in jih nosil v sebi. Tudi zaradi tega dejstva sem postal še bolj drugačen, kot sem bil prej. Ta različenost je najbolj prišla do izraza, če sem prekomerno popival. Sicer sem bil bolj molčečen fant, a ko sem ga imel malo preveč pod klobukom, sem postal zelo zgovoren, včasih za marsikoga celo izzivalen. Vse, kar sem čez teden slišal od drugih ljudi, prebral v knjigah, videl na televiziji in razmišljal, sem ob koncih tedna v okajenem stanju nekako pomešal tako, kot da bi sanjal. To seveda ne pomeni, da tisto ni bilo resnično, toda za tuja ušesa so bile te misli ali preveč topoumne ali pa nerazumljive. Večinoma sem se ob takšnih pohodih že kar pretirano osmešil. Prav to obeležje je prišlo najbolj do izraza, ko sem imel opravka z nasprotnim spolom. Spoznal sem zelo čedno dekle in vpliv njene osebnosti na moje življenje je bil, lahko rečem, odločilen. Ker se mi zdi ta del mojega življenja izredno pomemben, ga bom malo podrobneje opisal.

V preteklosti sem imel pri dekletih vedno neuspeh. Mnogokrat sem se spraševal, zakaj je tako in šele danes sem se vsaj malo približal odgovoru. Spominjam se, da mi je vedno, kadar sem se želel približati dekletu, ki mi je bila všeč, srce močno utripalo in zastal mi je dih. Moram povedati, da sem bil v teh trenutkih nesposoben razumnega govora, saj so se vsi magnetni delci v mojih možganih povsem nerazložljivo zmedeno pomešali. Še preden sem izustil kakšno besedo, sem vedel, da bom zopet deležen zaničljivega smeha in zbadljivk. Ko sem si prizadeval, da se bom obnašal resno, je ta namen že ob nastanku splahnel v nič, saj nikakor nisem bil sposoben uravnati svojih obraznih mišic. Vedno sem imel pred očmi sliko o neuspehu, hkrati pa željo, da ne bi bilo tako. V tej zmesi pa je žal v moji miselnosti prevladovalo prvo. Prav to sem tako zelo močno odseval na svojo izvoljeno osebo, da ni bilo možno pričakovati povrnjene ljubezni. Danes celo dvomim, da sem pred Malo sploh kakšno dekle ljubil. Mala je pravzaprav že bila 22 - letna ženska,

a njen videz je bil tako zelo mladosten, da bi ji prisodil kakšnih 17 let. Imela je do komolca skodrane svetlo rjave lase, vitko postavo in kristalno čiste modre oči, v katerih ni bilo videti niti trohice žalosti. Njen obraz je bil ovalne oblike, nos majhen, usta pa polna. Ko si jo od daleč zagledal, si imel občutek, kot da ti pošilja sladke poljube. Po izobrazbi je bila frizerka in je delala v moškem frizerskem salonu blizu mojega stanovanja. Tam sem bil redna stranka, saj sem tja vsaj enkrat tedensko zahajal, da bi bil deležen poštenega britja in obrazne masaže. Prav ob takšni priložnosti sem jo spoznal. Zelo prijazno me je takrat pozdravila in z mano načela zelo prijeten pogovor. Prvič v življenju sem se počutil kot moški, ki ga ženska upošteva in si ga poželi ne samo kot navadnega prijatelja. Takrat sem imel že 26 let in sem že bil oproščen služenja vojaškega roka. Preden sem spoznal gospodično Malo, sem bil vajen vse kaj drugega kot upoštevanja. Ljudje so z menoj ravnali kot z majhnim otrokom in ženske so mnogokrat planile v ironičen smeh, ko so me zagledale. Prav tega pri gospodični Mali nisem opazil. Opogumljen in vesel življenja sem Malo po najinem drugem srečanju povabil v gledališče na predstavo "Veliki bog Brown", ki je bila uprizorjena po dramski predlogi slovitega pisatelja in nobelovca Eugena Gladstona O' Neila. Literarno predlogo sem že poznal, zato sem se ves čas bolj osredotočal na svojo izvoljenko kot pa na predstavo. Njen obraz ni bil veder, kot sem pričakoval, temveč je izžareval neko že kar prekomerno resnost in zamišljenost. Moram povedati, da je v tej podobi nisem bil vajen videti, saj je bila videti, starejša in izkušenejša kot sicer. Takrat sem v njej opazil veliko preračunljivost, saj se mi je zazdela kot ženska, ki ve, kaj hoče, kar je bilo na nek način precej v nasprotju z mojo osebnostjo. Sam sem se počutil nesposobnega, malenkostnega in morda celo mehkužnega. V tem trenutku so vsi ti občutki prišli na plan, zato si lahko mislite, da v tej predstavi nisem mogel uživati. Ko je bilo le-te konec sva se z Malo napotila domov. Pogledal sem ji v obraz in znova ugotovil, da je neverjetno lepa in privlačna. Ves srečen sem bil ob spoznanju, da je njen obraz zopet takšen kot je sicer. Zopet je izžarevala odkritosrčnost in dobrodušnost, saj od tiste preračunljivosti med gledališko predstavo ni bilo več sledu. Ko sva se znašla v senci mesečine, pod nekim obcestnim drevesom, sem jo moral poljubiti. Spočetka sem se bal, da me bo zasula z žaljivkami in obtožbami, vendar se je le malce nagajivo in zasanjano nasmehnila. Bil sem izredno zadovoljen, čeprav sem si od nje tovrstno reakcijo na tihem zelo želel, je pa vendar nisem pričakoval. Z Malo sva še nekaj časa povsem brez besed hodila, dokler nisva prispela do njenega doma. Pristrčno se je poslovila od mene. Poln vedrine in novega upanja sem šel domov. Zapel sem si pesmico o prelepem življenju in hkrati sem bil vesel, da lahko bivam na tem svetu kot človek, ki ljubi in ki je ljubljen. O, če bi imel izbiro potovati v preteklost, bi si izbral prav ta del! Razvlekel bi ga do večnosti in boga prosil, naj mi daje moč, da lahko držim ta del usode v svojih rokah.

Drugo jutro sem se zbudil poln vedrine in nove življenjske moči. Takoj po zajtrku sem se namenil v frizerski salon, da bi si obril brke, toda nenadoma me je obšel nekakšen nerazložljiv strah. Ta strah, je bil zelo podoben občutku sramu. Spraševati sem se začel, le čemu zdaj to. Odgovora nisem našel, a ti miselni in telesni impulzi so postajali vse močnejši. Nenadoma sem začel omahovati, ali bi šel k frizerju ali ne. Ko sem za oknom zagledal Malo, sem se takoj skril za steno in moja odločitev je bila zapečaten. Rekel sem si, da bom pač šel drugi dan. A zgodilo se je, da spet nisem znal premagati samega sebe in zato sem se napotil k drugemu frizerju. Ko sem se vračal v svoje domovanje, sem skrbno pazil, da me Mala ne bi zagledala. Če danes pomislim, sem takrat doživljal hude psihične bolečine; konflikta v sebi preprosto, nisem znal premagati. Še en dan poprej sem bil tako zelo srečen, pa minilo je samo nekaj ur, in sem se že brez potrebe znašel v kupu nesreče. Če ne bi čez nekaj dni povsem slučajno srečal Male, bi se od žalosti verjetno kar stopil. Nič me ni spraševala, kot sem sprva pričakoval, zakaj me te dneve ni bilo na spregled. Zazdela se mi je povsem ravnodušna, že skorajda brezčutna. Prav takšne pa je nisem bil vaju in zato sem jo kar vprašal, če je morda žalostna ali pa jezna zaradi kakšne zadeve. Rekla mi je, da ni eno ne drugo, da je pač utrujena in da ji ni do pogovora. Ko sem jo povprašal, če jo lahko pospremim do doma, mi je odvrnila, da lahko. Toda tokrat ni bilo polovico tako romantično, saj nisva spregovorila niti ene besede. Tako zelo sem si jo želel poljubiti, a zavedal sem se, da tega ne bo mogoče storiti. Takrat mi je ugasnil še tisti delček moškosti, ki mi ga je nekaj večerov pred tem prižgala. Preden sva se poslovila, sem zbral zadnje moči svoje osebnosti in jo povabil na uro tenisa. Povsem indiferentno mi je odvrnila, da sprejme ponudbo, vendar jo naj kakšno uro prej pokličem, kar sem ji tudi nemudoma obljubil. Kot dogovorjeno, sem jo po telefonu poklical. Oglasila se je in mi povedala, da bo prišla čez 15 minut z avtom po mene. Ko je prišla, sem ji veselo pomahal, a ona je le brezizrazno odprla avtomobilska vrata. Ko sem se usedel, sva se brez izgovorjene besede odpeljala. Vreme je bilo čudovito, saj ni bilo ne prevroče in ne prehladno. Ko sva prispela do teniškega kluba, me je Mala vprašala, če imam žoge in odvrnil sem ji, da jih imam. Ko sva začela igrati, se mi je zdelo, da je nekako brezvoljna, zato sem ji predlagal, da bi prekinila z igranjem tenisa. Vendar je ona le zamahnila z roko in nato dodala, da uživa ob igranju z menoj in ob tem dodala, da jo le desna roka malo boli. Ko sva tako brez izgovorjene besede izvedla nekaj začetnih izmenjav, se je Mala nenadoma zelo prisrčno nasmejala, kot takrat, ko sva bila v gledališču. Toda na moje veliko razočaranje ta nasmeh ni bil meni namenjen. Potrto sem ugotovil, da je za mano stal nek možakar, ki sem ga poznal še iz srednje šole; ime mu je bilo Botrik. Brez težav sta se zapletla v pogovor. Na takšen način sedaj seveda ni bilo možno igrati, saj se mu je Mala za moje pojme že kar preveč pozorno posvetila. Sredi igrišča sem stal kot izgubljena metla in ju razočarano opazoval. Zelo sem bil žalosten, a narediti nisem bil sposoben nič. Povsem nemočen in nebojčen sem gledal, kako ji Botrik (v šoli so ga klicali bedak -

zidak) boža lasišče. Mala je bila očitno vsa vzhičena, saj ni z ničemer pokazala, da bi ji bilo početje tega bedaka - zidaka zoprno. Če pomislim, preden je prišel ta Botrik, je bila Mala zelo nezgovorna, a zdaj sem bil priča, kako spretno zna govoriti in sukati prelepe oči, ki so me zdaj strašno jezile. Kot da bi Botrik nekaj takega začutil, se je obrnil, nakar me je skorajda agresivno pozdravil in me ob tej priliki vprašal, če sem že odslužil vojaški rok in ali se še vedno zdravim zaradi duševne bolezni. Mala je presenečeno pogledala proti meni. Bil sem kot okamenel. Mislil sem nekaj zajeceljati, vendar sem nemudoma utihnil. Mala in Botrik sta se še naprej pogovarjala. Usedel sem se na klop, ki je bila zraven igrišča in pogledal proti sinjemu nebu. Povsem ponižan in odvečen sem razmišljal o tem, na kakšen učinkovit način bi lahko izginil iz tega sveta. Danes vem, da so nekatere rešitve iz vsakdanjega življenja izredno enostavne, toda takrat sem plapolal kot kos odpadnega papirja, ki je slučajno ušel iz smetnjaka. V tem žalostnem podtonu svojega bivanja me je Mala zmotila in me vprašala, če bi bil zelo jezen, če bi moral iti peš domov. Ne, da bi sploh kaj oporekel, sem ji v svoji nebogljenosti in vljudnosti odgovoril, da me to sploh ne bi motilo. Mala in Botrik sta skupaj odšla. Pustila sta me povsem samega. Nenadoma sem zaslišal oddaljen klic. Bila je ona. Zaklicala mi je, da bi lahko pojutrišnjem šla v gledališče. Pokimal sem ji, čeprav sem videl, da je že obrnila glavo v smeri njenega avtomobila. Botrik se mi je iz avta še zadrl, da se naj držim in pozdravim. O, ko bi vedeli, kako neznatnega sem se takrat počutil! Moj ego je bil kot stisnjen sadež, saj se mi je zdelo, da tega psihičnega stanja ni več moč popraviti. Toda kljub vsemu moram reči, da je do popolne izključitve ega sorazmerno dolga pot. Prav to dejstvo priča o izredni vzdržljivosti in obstojnosti psihe, ne glede na to, ali velja ta za šibko ali močno.

V službo sem takrat hodil s pravicato nejevoljo, saj se nikakor nisem mogel vživeti v svoje delo. Vse, kar sem naredil, je bilo površno. Počutil sem se kot ujetnik, ki sicer fizično nima zvezanih rok, jih ima pa v mislih. Ko sta minila ta dva neznosno dolga dneva, me je Mala poklicala in me povabila na Shakespearovo komedijo "Ukročena trmoglavka". Proti večeru sva počasi šla proti gledališču. Ta večer je bila zelo zgovorna. Po predstavi me je celo povabila na sadno tortico in na sok. Ko sva tako sedela ob premajhni okrogli mizi, me je vprašala, če sem še kaj jezen. Odvrnil sem ji, da o tem sploh ni govora. Kazal sem se ji ravnodušnega in ji nikakor nisem hotel in mogel priznati, da sem ta dva dneva trpel hude psihične bolečine. Prisrčno se mi je nasmejala in mi rekla, da se ji je kamen odvalil od srca, saj je že mislila, da z njo ne bom želel več imeti opravka. Ponovno sem ji zagotavljal, da naj bo kar brez skrbi. Dodal sem še, da prijatelji ne zamerijo kar tako. Od teh ravnodušnih besedah se ji je obraz kar nakremžil, nakar me je pogledala tako, kot da bi mi hotela reči:

"Mar misliva isto vrsto prijateljstva?"

Danes vem, kako neumen oziroma zaslepljen sem bil takrat. Ženske so ženske in moški so moški. Čeprav takrat nisem verjel v platonsko ljubezen, sem se kljub temu sprenevedal, da verjamem vanjo. Kdor je zmožen platonske ljubezni, je ali izjemen človek ali pa sploh ni človek. Danes mislim, da kaj takega obstaja zgolj takrat, kadar so širše oziroma višje okoliščine temu naklonjene. Če namreč ni potrebe za neko obnašanje v nekem prostoru, tudi dolgoročneje gledano, se tudi ni pametno tako obnašati, saj tako nekako človek kljubuje svoji lastni naravi. Če je človekova narava ekstremna, jo je potrebno uravnavati, ne pa poskusiti popolnoma utišati. Z Malo sva šla proti domu. Vseskozi mi je govorila o prelepem svetu, o čudovitih ljudeh, ki so veseli in dobrega srca. Povedala mi je, da si bo kupila obleko in novo zapestno verižico. Vseskozi sem jo poslušal, saj me je naenkrat morilo zelo boleče vprašanje. Nehote sem razmišljal o Botriku. Razganjalo me je od grenke radovednosti. Nekako sem želel izvedeti, kam sta šla pred dvema dnevoma, vendar mi moj napačen ponos ni dopuščal, da bi ji zastavil tovrstno vprašanje. A kot se je malo pozneje izkazalo, mi tega niti ni bilo potrebno storiti, saj je ona sama začela govoriti o Botriku. Pripovedovala mi je, da sta šla v fitnes studio in se malce fizično obremenjevala. Med drugim je znala povedati tudi to, da je Botrik izredno mišičast in da ima izredno skladno telo. Ko sem jo poslušal, sem se sprenevedal, kot da bi bil neprizadet, vendar je v moji notranjosti tako vrelo, da je že žgalo, a sem zbral še zadnje moči, da sem ohranil svoj dostojni videz. Kako je bilo to neumno!? Le čemu skrivati svoja iskrena čustva? Le zakaj se ovijati za jekleno fasado nadosebnosti? Prav to ni nič drugega kot skrivanje pred samim sabo. Če bi takrat razčistil s temi čustvi, se mi vse to, kar doživljam danes, sploh ne bi pripetilo. Vztrajati na neki zadevi, ki je ni in ki je nikoli ne bo v takšni obliki in vsebini, je sicer trd trening lastne psihe, a v končni fazi človeka izčrpava do zadnjega atoma njegovega bivanja.

Pri drevesu ob cesti, kjer sva se prvič poljubila, se je Mala ustavila in me strašno nagajivo pogledala. V obraz mi je zalučala besede, da nisem tako mišičasto grajen kot Botrik, toda ostal sem navidezno ravnodušen. Potem je rekla, da sem pa zato bolj pameten, kot je on. Malce mi je bilo nerodno, a po drugi strani se mi je ta ugotovitev zdela zelo ustrezna in dobra. Morda je takrat pričakovala, da jo bom poljubil, ali pa me je mislila celo povabiti na njen dom, toda takrat nisem mogel zlesti iz svojega navidezno trdega oklepa, ki se je nespametno branil ljubezni. Pospremil sem jo do doma. Ob slovesu je nisem poljubil, kot je morda pričakovala, ampak sem jo po ramenih potrepil kot navadnega prijatelja in šel. Mislim, da sem jo takrat hudo užalil, saj sem s tem svojim dejanjem nekako prizadel njeno ženskost. Prav na to je vsaka ženska izredno občutljiva, pa naj si bo še tako milega značaja. Ali sem se ji takrat morda podzvestno maščeval zaradi tistega dne na teniškem igrišču? Neumno, prav neumno! Mnogo takšnih zadev je potrebno takoj razčistiti, toda

prav tega takrat nisem bil sposoben. Po drugi strani pa je tudi Mala izredno nesramno ravnala z menoj, saj me je odvrгла kot navaden papirček od bonbona. Če ima kdo pred očmi idealno ljubezen, se mora zavedati, da je navadna ljubezen precej napornejša in na nek način bolj komplicirana. Iz tega bi lahko sledil sklep, da je idealna ljubezen poenostavitev čustvenih odnosov med dvema ljubečima se osebama, nekakšna uravnilovka med nadrejenostjo in podrejenostjo. Toda ali ni to že spet neke vrste platonska ljubezen?

Spominjam se, da sem naslednji dan šel še sorazmerno dobre volje v službo. S sodelavci, ki me niso najboljše razumeli, sem se tisto jutro več pogovarjal kot ponavadi. Delo mi je šlo kar dobro od rok, tako da mi je ta čas sorazmerno hitro minil. Ko sem končal z delom, sem se odpravil proti domu.

Ker je nekdo ob cesti prodajal nenavaden avto, sem se ustavil ob njem in opazoval druge ljudi, kako poželjivo so gledali to gmoto iz gume in pločevine. Moram povedati, da takrat nisem slišal niti besede; vse kar sem bil v tem pol zamišljenem stanju sposoben zaznati, je bilo nekakšno brenčanje, ne muh, ampak človeških glasov. Takrat se mi je zazdelo, kot da vase vsrkavam vse skrite misli vseh posameznikov, ki so bili tam zbrani. Začel sem se spraševati, če so to sploh ljudje in če so, kdo sem pravzaprav jaz. Pomislil sem na možnost, da sem morda le nekakšna kapljica, ki je ušla iz destilacijske komore in kateri grozi, da se bo slej ko prej zopet vrnila tja, kjer je že bila. Zaradi teh neprijetnih misli sem nemudoma zapustil ta kraj, ki mi je vsiljeval strupena sevanja, polna zavisti, škodoželjnosti, cinizma, koristoljubja in celo sovraštva. V tem trenutku sem si tako zelo zaželel Male, da sem zadnji del poti do doma skorajda pretekel. Moram reči, da sem se šele takrat močneje zavedel, da sem prepojen z ljubeznijo. O, po eni strani je to bilo čudovito, a po drugi me je bilo rahlo strah. Nastala je nekakšna zmes, ki me je držala na vajetih ob vsakem koraku.

Ko sem prišel do svojega doma, sem se nemudoma lotil pisanja. Tako sem nekako najbolj učinkovito izvil vse tiste informacije iz svoje notranjosti, ki so me najbolj zaposlovale, morebiti celo izčrpavale. Toda tokrat ta metoda ni bila uspešna. Moral sem videti Malo. Šel sem v frizerski salon, da bi jo povabil na sprehod po gozdu, toda nje ni bilo. Lastnik tega lokala mi je povedal, da je že pred eno uro z nekim zelo postavnim fantom nekam odšla. Bil sem zaprepaden in to tako zelo, da tega videza nisem bil več sposoben skriti. Lastnik je najprej začudeno pogledal, nakar me je začel tolažiti, da je pač več žensk na tem svetu in da bi si moral poiskati drugo. Ko sem ga vprašal, zakaj mi daje takšen nasvet, mi je odvrnil, da sta onadva kot ustvarjena eden za drugega. A ko mi je še rekel, da se že v zraku čuti, da se onadva pač ljubita, mi je enostavno prekipelo. Brez pozdrava sem odvihral iz salona in za sabo trdo zaloputnil vrata. Takoj za tem mi je bilo žal, zato sem se vrnil v frizersko delavnico in prosil odpuščanja, hkrati pa sem ga poprosil, da bi Mali nič ne povedal o tem pripetljaju. Dobrodušno me je potrepljal po hrbtu in odvrnil, da bi bil pač slab človek, če bi to storil.

Celo pripravljen je bil prisluhnuti mojim težavam. Odvrnil sem mu, da bi bil vesel, če bi komu lahko povedal vse tisto, kar me tare, vendar pa kaj takšnega od nobenega človeka ne morem in ne bi hotel zahtevati. Lastnik je le trudno zamahnil z roko, me poprijel za nadlaket in me povabil na pijačo. Rekel je, da svojih stalnih strank že ne bo pustil na cedilu. Kljub močnemu glavobolu, ki se je nenadoma prikradel iz neznanega, sem se moral nasmehniti. Navsezadnje se mi je vsaj en človek pozorneje posvetil in mi dal vedeti, da sem človek, ki je vreden malce posluha in kateremu ne kaže obrniti hrbta.

Šla sva v gostilno z nazivom "Rečna nimfa", kjer sva si naročila pijačo. Ko sva popila en liter belega vina, sva naročila še drugega, nakar tretjega, četrtega in petega. Bila sva že zelo okajena, tako da sva si morala priznati, da ne gre več naprej. Lastnik se je tolkel po prsih in z mogočnim, malce zvijajočim glasom zarenčal, da želi plačati. Ker pač kaj takšnega nisem želel, sem mu nič kaj pohlevno nasprotoval. Njemu to očitno ni bilo povšeči, zato mi je pritisnil tako močno zaušnico, da sem se zavrtel kot balerina, ki jo lahko zaustavi samo še kamnita stena. Padel sem na tla. Lastnik je začel divje kričati, da si od takšne reve že ne bo pustil plačati pijače, saj je velik privatnik. Ker pa sem bil nabit z žalostjo, nejevoljo, jezo in agresivnostjo sem vstal in se z vso silo, ki sem jo še premogel, zagnal vanj. Lastnik je bil očitno ves presenečen, saj kaj takšnega od mene ni pričakoval, zato se očitno ni umaknil mojemu silovitemu napadu. Oba sva zgrmela v bodičasto grmičevje. Natakarkar je pritekel na teraso in si naju z grozo ogledal. Ugotovil je, da sva povsem krvava in prebodena s številnimi bodicami. Z lastnikom sva se končno le sporazumela, da naj vsakdo poravna polovico dolga. Ko sva to storila, je natakarkar poklical rešilca. Očitno nisva samo padla v bodičast grm, temveč tudi v leglo razbite steklovine. Ta zapuščina nekaterih objestnežev naju je kar grdo razrezala, toda v končni fazi sem si moral priznati, da sva si bila kriva sama. Že ideja, da se greva prekomerno opijati, je bila tako zelo neumna, da ji le s težavo najdemo primerjavo.

Preden je pripeljal rešilec, je prispela policija in na najino smolo sta bila v gostilni celo dva novinarja. Novinarja sta naju fotografirala in policija je naredila zapisnik. Policiji sva povedala, da sva bila tako zelo omotična, da sva se enostavno zvrnila v grmovje, kjer pa je očitno pravicato odlagališče razbitih steklenic. Policija, novinarja in ostali prisotni so se le bučno zasmeli. Zaslišal sem še nekega policaja, ko je rekel, da bo to krasna nočna cvetka za lokalni časnik. Lastnik je na to pripombo nameraval še nekaj odvrniti, a prav v tem trenutku se je že pripeljal rešilec. Spravili so naju v notranjost vozila, nakar smo se odpeljali v bolnišnico. Lastnik jo je še bolj skupil kot jaz, saj je dobil celih pet šivov več. Oba sva imela nekaj šivov na nogi in roki, on pa celo na obrazu. "Kakšen dan, sem si mislil." Začel sem se obmetavati z očitki, zakaj sem le zapustil svoje stanovanje in se povrhu tega šel opitega kozla, hkrati pa zapeljal še drugega človeka v nesrečo.

Toda v bistvu je za drugi del tega dejanja bil kriv frizer, saj je ravno on bil glavni pobudnik tega neuspelega večera. Ko sva bila oba gotova, sva si dala roko in obžalovala ta neprijeten in nezaželen dogodek. Frizer se je še najbolj sekiral zaradi dejstva, da bo njegova fotografija objavljena v časniku kot nočna cvetka. Spraševati se je začel, kaj bo k temu porekla njegova žena. Tudi sam sem si delal skrbi, saj mi ni bilo vseeno, kaj bodo o tem govorili moji sodelavci. Tako sva končno sklenila, da se skupaj odpraviva na redakcijo časnika in poprosiva tamkajšnjega urednika, da bi se odpovedali objav te za naju škodljive fotografije. Toda oni o tem niso hoteli nič slišati. Nenadoma se je zabliskalo. Nekdo od novinarjev naju je še enkrat fotografiral. Vodja redakcije nama je z vso ostrino zagrozil, da bosta zdaj v časniku obe fotografiji. Ves v strahu, da bi napravili še kakšen posnetek, sva jo nejevoljna in osramočena odkurila. Želela sva popraviti, kar bi se popraviti dalo, vendar sva s tem nepremišljenim dejanjem naredila vse še slabše. Vodja redakcije je bil res zadržan človek, sicer bi se naju usmilil. Njegove misli so bile osredotočene zgolj na senzacijo, a na najini duši ni niti najmanj pomislil. Zdaj sva lahko storila samo to, da sva pač čakala prihod jutrišnjega dne. Le upala sva lahko, da za ta pripetljaj ne bi izvedelo preveč ljudi. Frizer je bil še mnogo bolj prestrašen in zlovoljen. Takrat mi je celó predlagal, da bi poskusila prestreči vse časnike. Še danes ne vem, kako sem lahko na kaj takega pristal, saj je ta ideja bila več kot nora in povrhu tega celo neizvedljiva, da o nadaljnjem tveganju svojega ugleda sploh ne govorim. Torej nisva šla nič domov. Pred časnikarsko hišo sva počakala, dokler se ni zdanilo. Ko so se prikazali prvi sončni žarki, sva mrzlično planila pokonci. Tovornjak za časnike je že bil pripravljen. Ko sva videla, da začenjajo natovarjati, sva se domenila, da se poskrijeva za prvo vrsto, ki bo postavljena. Ko je bilo tako, sva skočila hitro na tovornjak, a bila sva zelo nepazljiva, saj so naju zalotili štirje transportni delavci. Mislila sva zbežati, a je že bilo prepozno. Po vsej verjetnosti bi naju pretepli, če že ne bi bila videti tako zdelana, a nadirali so naju z vseh strani. O, kakšna sramota! Možakarji so že mislili poklicati policijo, a je to še pravi čas preprečil urednik tega časnika, s katerim sva že v večernih urah predhodnega dne imela čast govoriti. Možakarjem je povedal, da jim ni potrebno poklicati policije in da naju pozna, kar seveda ni bila laž. Tako sva imela po eni strani srečo, po drugi pa neverjetno smolo. Ko sva se mu zahvaljevala, je bil nekaj časa tiho, nakar nama je zabrusil, da bo prav to prigodo uporabil naslednji dan. Prosila sva ga, da naj se naju usmili in da je že tako ali tako dovolj hudo. Rekel nama je, da sva si sama kriva. Krivdo sva seveda priznala in ga še nadalje prosila, da naj bo milostljiv. Končno se je le omehčal. Vsa osramočena sva jo popihala naravnost domov.

Ko sem prišel domov, sem se nenadoma spomnil na svojo službo. Pojedel sem še dva obložena kruha, nakar sem zdrvel tja, kamor mi ni bilo za iti. Ne vem, kaj mi je takrat bilo, toda enostavno sem pozabil, da sem bil zaradi poškodb na bolniški. Ko sem prišel v službo, so me vsi sodelavci

začeli spraševati o vzroku mojega zmečkanega videza. Bilo me je tako zelo sram, da sem bil enostavno tiho. Nekaj več kot uro delovnega časa je minilo, ko sem prišel do spoznanja, da bi moral biti bolniško odsoten. Nemudoma sem pohitel do predpostavljenega in ga seznanil s tem dejstvom. Presenečeno je izbuljil oči, mi pihnil nekaj smrdljivega tobačnega dima v oči, nakar me je vprašal, čemu potemtakem delam. Povedal sem mu za vzrok mojega ravnanja. Ko je to drugim prišlo na uho, so se iz mene tako zelo norca brili, da sem se jim mislil kar priključiti. Posmehljivček Peter si je takoj domislil parolo za moje nenavadno obnašanje, ki se je glasila:

"Človek, ki pozabi, da je bolan, je bolj nor kot klošar, ki misli, da je župan."

Mislil sem že oditi, ko je nekdo od mojih sodelavcev razgrnil časnik in glasno kriknil, da je neki pozabljenec v nočnih cvetkah. Seveda so me vsi takoj napadli in poskušali iz mene izsiliti priznanje. Lahko si mislite, da sem vse poskušal zanikati, toda zaman. Vsi prisotni so se le glasno zakrohotali. Da ne bi padel v še slabši položaj, sem jezno in osramočeno hkrati odvihral domov, toda preden sem prispel do svojega ljubljene brloga, sem srečal Botrika, ki se je očitno poljubljal z meni zelo poznano in všečno žensko. Čeprav sem bil zelo potr, sem ohranil dostojen videz. Mala me je pogledala in me pozdravila, nakar me je vprašala, kdaj se pridem spet kaj brit. Odvrnil sem ji, da me nekaj časa ne bo. Rekla je, da je to velikanska škoda, saj se je že veselila izčrpnjega pogovora z menoj. Prikimal sem ji. Botrik me je še poprosil, če bi mu lahko posodil nekaj denarja. Še danes samega sebe ne razumem, zakaj neki sem mu takrat podaril sorazmerno visoko vsoto. Botrik je vzkliknil, da sem vedno bil dober človek in da naj se pozdravim. Nadvse vljudno sem se poslovil. V svoj hrbet sem še čutil Malin pogled in imel sem občutek, da mi je še mislila nekaj povedati, vendar sem še bolj nabrusil pete. Ko sem spoznal, da sem od obeh precej oddaljen, sem planil v jok, in to tako zelo, da mi je mimoidoča ženska v roke stisnila papirnati robec. Očitno sem se ji smilil. Ko je ta prijazna ženska bila od mene oddaljena že petdeset metrov, sem se spomnil, da bi se ji moral lepo zahvaliti. Skorajda zavpil sem za njo:

"Hvala lepa gospa", toda ona me ni več slišala, zato me je pa slišal starejši možakar, ki se je ves razburjen ustavil.

Užaljeno je rekel, da ne pozna razloga za mojo zahvalo in da je on navsezadnje gospod in ne gospa. Obrazložil sem mu vse ozadje tega dogajanja, vendar me ni razumel. Ko me je zapustil, je le zamišljeno zamomljal, da so današnji mladi ljudje zares čudni. Samemu sebi sem začel dopovedovati, da je današnji dan prav nevaren in da moram zelo paziti na svoje nadaljnje korake. Ko sem prišel do svojega stanovanja, sem odklenil vrata, nakar sem se brez zadržkov vrgel na posteljo kot prašiček v blatno kopel. S svojim nosom sem ril po posteljni odeji. Čeprav se je v bližnji preteklosti dogodilo toliko nevšečnosti, sem bil v končni fazi ves presrečen, da sem v svoji čudoviti postelji in da lahko končno zaspim.

Zbudil sem se šele naslednjo jutro. Pa še to zaradi tega, ker se je na vhodnih vratih oglasil zvonec. Vstal sem iz postelje, nakar sem stopil do vrat, da bi videl, kdo neki me je prišel obiskat. Ko sem odprl vrata, sem bil več kot presenečen. Bila je Mala. Spraševati sem se začel, po kaj je prišla, vendar je nisem nič vprašal. Kot da je ta obisk povsem samoumevnega značaja, sem jo vprašal, če bi morda želela popiti nekaj kave. Odvrnila je, da bi. Poskusila mi je celo razložiti, zakaj me je prišla obiskat. Rekel sem ji, da tega prijatelju ni treba razlagati. O, ljudje božji, kako je šele to bilo neumno! Spočetka je bila malo užaljena, a zatem me je več kot bistroumno pogledala, kot da bi mi hotela reči:

"Saj sem te spregledala, ni se tebi treba pretvarjati, da si ravnodušen".

Zopet mi je bilo zelo nerodno, toda kljub vsemu sem bil trdno odločen, da svojih čustev ne pokažem. Še več! Želel sem ji dokazati, da nisem samo ravnodušen, ampak tudi dobre volje. Seveda mojega obnašanja ni sprejela, kar je tudi pokazala s tem, da se mi je vzvišeno nasmehnila. Prvič sem takrat videl na njej ta značilen ženski nasmešek, ki sem ga bil v preteklosti deležen od mnogih žensk. Kot da bi hotela reči:

"Človek, ti zares živiš v svojem svetu! Saj si drugače v redu človek, vendar mislim, da želiš biti predober, res si reva!"

Kmalu po tistem je tudi odšla in kave se še dotaknila ni.

O, ko bi vedeli, kako zlomljenega sem se takrat počutil! Mislim, da od takrat naprej odnosi z Malo niso bili več enakovredni. Mnogokrat se je potem do mene obnašala kot do majhnega otroka. Ko sva bila sama, me je kot sogovornika še nekako upoštevala, a ko je pristopil k nama še nekdo tretji, je bilo te harmonije konec. Ob takšnih priložnostih sem vedno stal kot izgubljena palica, zapičena v mehko zemljo. Enkrat sem pogledal na levo, drugič na desno, malo gor in malo dol. Včasih je Mala opazila mojo zadrego in me opomnila, da bi že moral biti doma. V takšnih trenutkih se je v meni vedno premaknilo nekaj težkega, saj sem se počutil kot velik steber iz železa. Ponavadi sem se Mali vedno lepo zahvalil, a po drugi strani mi je bilo zelo nerodno, da se tega nisem sam spomnil. Včasih sem rekel:

"Oj, saj res, čisto sem pozabil!", ali pa "Uh, ura se mi je zaustavila! Ali mi lahko kdo pove natančen čas?"

Lahko mi verjamete, da je to bilo zame grozno, vendar sem kljub temu mnogokrat zabredel prav v takšno situacijo. Nekako sem se počutil odgovornega za ta ponesrečen odnos, zato sem vedno želel to popraviti, a zadeva je bila očitno nepreklicna.

Čez dva dni sva se z Malo slučajno srečala. Bil sem tako zmeden, da sem jo komajda še uspel

pozdraviti. Nameravala je iti naprej, vendar sem jo z roko zaustavil. Prav nenavadno, saj kaj takega še nikoli nisem naredil in po njenem izrazu na obrazu sodeč, ona verjetno tega od mene tudi ni pričakovala. Na široko je odprla svoje lepe oči, tako da so njene dolge trepalnice, ki nikakor niso bile umetne, še bolj prišle do izraza. Vabil sem jo na klasično plesno prireditev, kjer so predvajali zgolj klasično glasbo in temu ustrezni so bili tudi plesi. Lahko si mislite, da večjega kozla nisem mogel ustreliti, saj navsezadnje sploh nisem znal plesati. Mala je na moje začudenje takoj privolila. Zmenila sva se, da se dobiva ob sedmih zvečer pri meni doma in to v najlepših večernih oblekah, ki ju oba premoreva. Mala mi je sveto obljubila, da bo točna in res je bila. Ko bi jo videli, kako krasna je bila. Takrat bi se ji najraje vrgel v naročje, da bi me tolažila in mi dajala svetle upe za prihodnost, toda tega nisem storil, kar je bilo vsekakor pravilno. Vsaj takrat sem nekaj prav naredil. Torej sva se podala na pot do velike koncertne dvorane, kjer je bila prireditev s klasično glasbo. Ko sva prispela v dvorano, nisva mogla verjeti svojim očem, saj je bila nabito polna. Drugi obiskovalci so imeli na sebi še lepše večerne obleke kot midva. Zanimivo, toda meni je to bilo precej vseeno, česar pa ne bi mogel trditi za Malo. Kolikor sem lahko presodil, se je počutila precej nelagodno. Ta nelagodnost se je še stopnjevala, ko je slavnostni govornik ljudi spodbudil k plesu in sem moral Mali priznati, da nisem več umetnosti plesa. Očitajoče mi je zabrusila, zakaj neki sem jo povabil na takšno razkošno prireditev, če bova le buljila v te ljudi. Odvrnil sem ji, da sem si pač zaželel tovrstne zabave in da sem njo hotel videti v tej prelepi večerni obleki. Na kratko se je zasmejala, nakar mi je rekla, da sem takšen kot otrok. Ob tem stavku sem se počutil neprizadetega, čeprav sem že takrat zaslutil, da se to ne bo dobro izšlo. Ker pač nisva plesala, sva si naročila večerjo in se pogovarjala o vseh mogočih stvareh. Po približno dvajsetih minutah sem imel občutek, da je Mali že postalo dolgčas, kar mi ni godilo in v tem trenutku sem zelo obžaloval, da ne znam plesati. Nenadoma je k najinemu omizju pristopil izredno nesimpatičen možakar, ki pa se je izredno vljudno in spoštljivo obnašal do naju. Vprašal me je, če bi si lahko dovolil mojo spremljevalko povabiti na ples. Ker sem vedel, da Mala zelo rada pleše, sem mu odvrnil, da je z moje strani vse urejeno in da naj še njo vpraša, kar je tudi storil. Mala je veselo privolila. Čudovito sta plesala. Nekako se nisem mogel znebiti občutka, da sem nekaj pomembnega v svojem življenju zamudil in da je zdaj že prepozno. Po eni strani sem želel biti drugačen od drugih ljudi, vendar mi je še iz otroštva ostala druga želja, ki mi je velevala, da naj bom takšen, kot so vsi drugi ljudje. Na mnogih področjih sem to poskušal, toda nenavadne, ali bolje rečeno, neobvladljive okoliščine so me vedno potiskale v okvir različnosti. Mnogo osnovnih stvari, ki so za večino ljudi samoumevne, so bile zame neverjetno zapletene. Po eni strani se mi je dobro zdelo, da ne podlegam vsem samodejnim civilizacijskim muham, a po drugi strani gledano sem prav to različnost v sebi občutil kot neverjeten primanjkljaj v bazi moje osebnosti. Marsikdaj sem prav zaradi tovrstnih nesposobnosti zapadel v nekakšno apatično stanje, toda neka

sila v meni se je nekako krčevito oprijemala mojega boemskega, ali lahko bi rekli, celó ključevalnega mišljenja. Bili so celo trenutki, ko sem se sam pri sebi zaklel, da se bom popolnoma spremenil, a vedno je na koncu zmagal drugi glavni miselni impulz in tako sem ostal v svoji duši takšen kot danes. V tem sta Mala in njen spremljevalec že četrtrič plesala. Takrat nisem bil zlovoljen zaradi tega dejstva, bil pa sem malo ljubosumen. Mali sem privoščil lep in zabaven večer, a sem se nekako bal, da bo podlegla tistemu možakarju. Meni bi se zdelo nekako za malo, če bi jo on osvojil ali celo zapeljal, saj sem bil mnenja, da si je pač ne zasluži. O Mali sem morda imel previsoko mišljenje. Takrat sem tako razmišljal, toda danes vem, da sem se grdo varal. Danes vem, da je bilo moje mišljenje predvsem neprilagojeno okolju, v katerem sem se pač nahajal.

Če bi bil še nekoliko ostrejši do samega sebe, bi lahko še dodal, da je bilo moje mišljenje povsem neprilagojeno. Skratka, kakor sem razmišljal, tako ne bi smel nikoli živeti. Svoja razmišljanja je že dobro zabeležiti na papir, toda naj le-ta tam tudi ostanejo, vsaj toliko časa, dokler ne pride pravi trenutek. V vesolju obstajajo določene zakonitosti, ki se celo večnost ohranijo in se šele takrat spremenijo, ko pride do kakšnega tako imenovanega nenadnega zasuka prostora in časa. Ne vem, če je človeška vrsta takšen vesoljni zasuk že kdaj doživela. Ob tem dejstvu pa se tudi zavedam, da so pač različne energije, različno razporejene in da njihovo delovanje še zdaleč ni pod kontrolo posameznika. Skratka, če pač v vesolju morajo biti boemi, tega niso zakrivili oni, marveč je to neka nujnost, ki obstaja in brez katere naš svet ne bi bil takšen, kot pač je. Ko sem se predramil iz tega razmišljanja, sem prišel do spoznanja, da onadva še vedno plešeta in več kot očitno je bilo, da se zelo zabavata. Počutil sem se odvečnega. Danes vem, da bi normalen človek popolnoma drugače reagiral, kot sem jaz takrat. Često razmišljam o tako nenavadnem ravnanju, ki je, grobo rečeno, plod zavrženosti in močne želje oziroma upanja, da ne bi bilo tako. Prav tovrstna psihična zmes vodi človeka celo tako daleč, da ne reagira tako, kot bi moral, saj gre s takšnim kolebanjem teh miselnih spletov ogromno bioenergije v nič. To dejstvo se pozneje odraža na različne negativne načine, kot so anksioznost, napetost, apatičnost, melanholija in še bi lahko naštevali. V takšnih stanjih človek ni stabilen, saj mu nenehno grozi, da bi pred marsikaterimi ovirami, ki so sicer obvladljive oziroma razrešljive, nemočno pokleknil na kolena.

Ko sta se prisedla k omizju, sem nemudoma prekinil s svojim razmišljanjem. Možakar, ki se je predstavil z imenom Igor, je mislil, da sva z Malo poročena ali pa vsaj zaročena, zato mi je rekel, da sem lahko ponosen na tako žensko. Mala je nemudoma oporekla in dodala, da sva si pač samo dobra prijatelja, hkrati pa me v izzivalnem tonu spodbudila k temu, da sem ji moral pritrditi. Igor je Malo nežno prijel za roko in rekel, da je takšne ženske za navadno prijateljstvo preveč škoda. Mala

se je na ves glas nasmejala in me ob tem posmehljivo pogledala, kot da bi mi želela zabrusiti: "Vidiš Melhior, to je pravi moški, ki ve, kaj je ženska!"

Čeprav sem povsem razumel njen namig, sem hladno gledal tako rekoč skozi njo. Pretvarjal sem se, kot da nič ne razumem, toda z naslednjim dejanjem sem pravzaprav dokazal nasprotno. Vstal sem in se od njiju prijazno poslovil. Ko sem že zapustil dvorano, je Mala pritekla za menoj in me vsa prestrašena vprašala, zakaj se že odpravljam. Odvrnil sem ji, da sem že neverjetno utrujen in da se mi veke kar same od sebe zapirajo. Mala je rekla, češ če grem jaz, bo šla tudi ona, čeprav se je že kar lepo zabavala. Položil sem ji svojo roko na ličnico in jo spodbujal k temu, da naj se name ne ozira. Toda iz zame nerazumljivih razlogov se ni vrnila v plesno dvorano, ampak mi je sledila. Ko sva se namestila v njenem avtomobilu, mi je skorajda zašepetala, da je že mislila, da me je hudo užalila. Seveda sem to njeno domnevo takoj zanikal in jo poskušal prepričati o nasprotnem. Mala se je le nasmehnila, vžgala motor, nakar sva se odpeljala. Nenadoma se je povsem nepričakovano ustavila na nekem odročnem parkirišču. Povsem tiho in zapeljivo hkrati je spregovorila o velikem šarmu tega Igorja. Nemudoma sem ji pritrdil, v mislih pa sem bil čisto nasprotnega mnenja, saj se mi ta možakar ni zdel nič kaj prijeten, saj sem ga prej dojel kot vsiljivca, vendar o tem Mali seveda nisem želel spregovoriti in se tako prikazati v šibki luči. Svojo ljubosumnost sem vztrajno skrival. No, pravzaprav sem se na takšen način branil psihične nevšečnosti, saj me je bilo tega precej strah. Pokazati drugi osebi, da si popolnoma padel pod njen vpliv, je bilo zame več kot pošastno. Toda prav ta preveč izražen strah je kljub vsemu prišel do izraza, čeprav na drugih psihičnih področjih. Ta večer je bila Mala neverjetno zgovorna. Dejala je, da ji je bil Igor zelo všeč. Lahko bi si celo predstavljala skupno življenje z njim. Namesto da bi ji takrat zabrusil, da se naj gre solit z njim, sem ji celo prikimal. Mala me je pogledala malo ostro in malo nagajivo. Dolgo me je gledala v oči z jasnimi sporočili:

"Le kaj še naj storim, da boš reagiral tako, kot se pač spodobi?"

Umaknil sem se njenemu pogledu in povetil glavo. Ker je bil to trenutek praznine, je Mala ponovno povzela besedo. Med drugim mi je celo priznala, da je zelo ljubosumna. Ob tem mi je izrazila tudi besede občudovanja, da pri meni tega ni opazila. Bil sem vzhičen, nakar sem ji ves ponosno zagotavljal, da je res tako. Mala se mi je takrat zelo nenavadno nasmejala. Šele danes sem približno dojel, katera sporočilnost se je skrivala za tem pogledom in smehom. Takrat bi moral Mali povedati, da jo zelo ljubim in da sem tudi jaz človek iz mesa in krvi, toda nekaj tako enostavnega nisem zmogel. Ali je to bila ječa intelekta ali prej ječa nerazvitih čustev nad razvitimi ali pa poskus, dvigniti se nad zemeljske mesene užitke? To je dejansko bila zgodba, ki ni spadala v veliko celoto, a kljub temu je slučajno zašla v notranjost vseh drugih zapletov in razpletov.

Mala je nadaljevala svoj govor z lepo zvenečim glasom. Bil je veder, prijazen, pameten, romantičen, skratka izžareval je življenjsko moč in dajal čutiti, da prav to bogastvo želi s tistim, ki ga nosi v svojem srcu, tudi deliti. Zapela je skorajda, da bi bila rada zaljubljena z vsem svojim srcem. Ob tem je še polglasno dodala, da zadnje čase celo čuti rahlo zaljubljenost in me ob tem zadnjem stavku pomenljivo pogledala. Naredil sem se, kot da tega pogleda nisem opazil. Povsem trezno in hladno sem ji rekel, da je to nekaj čisto normalnega, da je pač ljubezen pomemben del življenja. Zdaj ko se spomnim na to, mi gre rahlo na smeh, saj sem imel takrat o ljubezni toliko pojma kot petletni otrok, čeprav sem bil po pisanem zakonu polnoletna osebnost. Mala je takrat povsem upravičeno vžgala motor, nakar sva se odpeljala. Nenadoma se je ustavila in me vprašala, če sem že bil kdaj resnično zaljubljen. Odvrnil sem ji, da ne in da tudi ne bi rad bil. To drugo je še bilo res, ampak trditev, da še nisem bil zaljubljen, je bila popolna laž. O ljudje, pa še kako sem bil! To je bilo obdobje v najnižjih razredih osnovne šole. Spominjam se, da je to bilo dekle dolgih svetlih las in modrih oči, s katero pa v vseh petih letih skupnega šolanja, nisva spregovorila več kot deset besed. Morda to ni bila ljubezen, ampak zgolj zamisel, da bi to lahko bila. Pozneje, ko si je postrigla svoje prelepe lase, me je občutek zaljubljenosti takoj minil. Kljub vsemu pa lahko z vso gotovostjo trdim, da je to le bila ljubezen, čeprav zgolj v začetnih povojih.

Ker sem želel biti prepričljiv, sem poprejšnjo trditev še enkrat ponovil. Mala si je dovolila opazko, da sem pravcati čudak, saj kako lahko človek trdi, da ne bi rad bil zaljubljen, če kaj takšnega sploh še ni skusil. Bil sem zelo v zadregi, a ona me je le nežno pogledala. Položil sem ji svojo roko na ramo in jo silovito poljubil na usta. Zopet me je pogledala s pričakovanjem, da naj se nič ne zaustavljam. Njen pogled me je popolnoma hipnotiziral. Položil sem glavo na njene prsi in jo nežno božal po stegnu. Ko sem ji nameraval dvigniti prelepo večerno obleko, se je zdrznila in mi skorajda proseče rekla, da naj preneham, kar sem tudi storil. Marsikdo bo zdaj porekel, da je to bila največja napaka, ki sem jo lahko storil, navsezadnje je bila ta prošnja le krinka, za katero se je skrivala izrazito močna želja po silovitem občevanju. Njeno prošnjo sem vzel dobesedno, tako da sem nemudoma prenehal s svojim delovanjem in se Mali povrh tega že kar preveč lepo opravičil. Mala me je polna usmiljenja pogledala, me pobožala po laseh in po čelu, nakar je komajda izdabila, da ni nič hudega. Preden je vžgala motor, me je še enkrat poljubila na levo ličnico in me s svojo lepo nežno ročico božala po vratu in po glavi, nakar sva se odpeljala. Pogledal sem jo in si mislil, kako močno si je želim, vendar kot da bi bila neka miselna koda močnejša od tega poželenja. Z izrazom miselna koda mislim predvsem na kodeks obnašanja oziroma osebnostni kodeks, ki ga posameznik naj ne bi nikoli prelomil. V primeru, da se to zgodi, znajo nekateri tako usmerjeni ljudje povedati, se lahko sesuje celotna osebnost in tega sem se očitno bal. Do katere meje je nek osebnostni kodeks

upravičen, da obstaja in kdaj naj ne bi bil smotrno, mi takrat nikakor ni bilo jasno.

Ko sva prispela do mojega doma, sem Malo povabil k sebi na kozarček, a je odklonila. V moji navadi je vedno bilo, da sem ponudil samo enkrat. Poskusil sem jo temeljiteje poljubiti. Prav nenavadno, toda v tistem trenutku se mi je dozdevala čisto spremenjena, saj sem v njenih očeh zapazil pravicato brezčutnost. Povsem hladno se je poslovila od mene, nakar se je odpeljala. Moram reči, da sem bil takrat kar precej pretresen. V roku petnajstih minut takšnega čustvenega preobrata nisem pričakoval. Razočaran in s kančkom občutka krivde sem se podal v posteljo, a zaspati nisem mogel. Nenehno so mi rojile misli o tem, kako zelo sem ta večer zamočil. Nameraval sem celo vstati in Malo poklicati, kar sem tudi storil, toda nje še ni bilo domov. Na drugi strani žice se je oglasila njena sostanovalka, ki mi je povedala, da je sicer prišla, nekaj pojedla, se preoblekla, nakar je spet odšla. Dodala je še, da se ji je očitno zelo mudilo. Za te informacije sem se ji lepo zahvalil, nakar sem odložil slušalko. Začel sem se spraševati, le kam bi lahko ob tej zgodnji jutranji uri šla. To vprašanje se mi je nenehno ponavljalo. Ker tega stanja nisem mogel več prenašati sem se oblekel in jo kanil poiskati. Zanj sem se začel nekako bati, hkrati pa sem začutil v sebi pravo ljubosumje, saj je v moji notranjosti kipelo. Namenil sem se preiskati vse diskoteke, vse beznice in vse restavracije tega mesta, kar sem tudi storil. Videl sem starejše, mlajše, vinjene, spodobne, ljubezenske pare, posameznike in zakonske pare, vendar Male nisem nikjer zapazil. Ko sem stopil v četrto diskoteko, me vratar sprva sploh ni želel spustiti, kljub izrecni želji in prošnji, da pač iščem svojo punco. Zajedljivo mi je rekel, da bom lahko poiskal sto punc, ko bom vstopnino poravnal. Šele, ko je videl, da se me tako zlahka ne bo znebil, se je malce omehčal. Spraševati me je začel, kakšna je videti moja punca. Z že kar preveč lepimi besedami sem jo opisal. Pozorno me je poslušal, nakar je zamišljeno rekel, da je v tem lokalu takšna simpatična punca, vendar pa si dovoljuje podvomiti v dejstvo, da bi to bila moja punca. Povedal sem mu, da bi preveril. Vratar je prikimal, nakar me je spustil v notranjost diskoteke. Ko sem se oziral po plesišču, me je zamikalo, da bi se pridružil plesu. Bilo je zares živahno. Ko sem se nekako prerinil do točilnega pulta, me je nekdo vprašal, če bi mu lahko posodil za kakšno pivo. Ker je bil "ta nekdo" nevarnega videza in očitno v družbi tistih ljudi, ki so stali zraven njega, sem mu raje dal, ker je zaenkrat še prosil. Po tej nič kaj prijetni prigodi sem se od šanka urno odmaknil. Ker sem moral iti na malo potrebo, sem se podal na stranišče. Ravno sem nameraval iti po stopnicah navzdol, ko sem na hodniku ob oknu zagledal dva fanta, ki sta obdelovala neko žensko. Zdela se mi je znana. Zdaj sem šele začel razumeti nenavaden namig, ki mi ga je dal vratar. Zaprepadeno sem opazoval, kaj vse sta z njo počela ta dva vročična fantiča. Čakal sem na ugodni trenutek, da bi videl ženskin obraz, a po drugi strani sem se nekako bal odgovora krute resničnosti. Ker pa je človek mnogokrat bolj radoveden kot

strahopeten, sem vztrajal pri svoji postavki, da pač ugotovim, kdo neki je ta neznana oseba, ki se skriva v objemu teh dveh objestnežev. Ta radovednost me je ustvarila tako zelo omejenega, da skorajda nisem opazil, da so bili vsi trije akterji že na pol goli. Stopil sem čisto blizu, tako da sem končno dobil odgovor na svoje prej zastavljeno vprašanje. Bila je Mala, v nekakšni stiskalnici objemov in poljubov dveh silno mladih fantičev. Kolebal sem med dvema reakcijama, saj sem se spraševal, ali bi začel tako dolgo kričati, da bi padel v nezavest ali bi pač poskusil ostati ravnodušen, čeprav mi je srce grozilo skočiti na drug planet? Takrat sem bil zopet priča svojemu nenavadnemu ravnanju, saj sem se odločil za drugo varianto. Malo sem celo ogovoril in ji s pokroviteljskim glasom svetoval, naj tega ne dela, saj ima opravka z mladoletnima osebama. Še danes vidim njen pogled, kako zelo je morala biti presenečena. Prvič zaradi tega, ker sem se na tem kraju tako nepričakovano pojavil, drugič pa zaradi tega, ker je bila moja reakcija zelo presenetljiva in pravzaprav zelo neustrezna. Toda kljub vsemu se mi je prikradla neka prav nenavadna misel, ki pa sem jo nemudoma utišal. Vsem trem sem obrnil hrbet, nakar sem nameraval oditi. Mala je zaklicala moje ime. Ko je uvidela, da se ne odzivam, je pritekla za menoj. Vsa zadihana me je poskušala prepričevati, da sama ne ve, kako se je to lahko pripetilo in da ji je zelo žal. Odvrnil sem ji, da se nima za kaj opravičevati, saj je to njeno življenje in navsezadnje niti nisem njen očka. Položila je svojo lepo oblikovano roko na moja prsa in me proseče milo pogledala. Moj izraz na obrazu je bil presneto hladen, vendar me je srce izdalo. Mala je to opazila in mi rekla, da mi srce nenavadno hitro bije. Povsem hladno sem ji odgovoril, da je to nekaj čisto normalnega, da sem pač popil neverjetno veliko količino kave. Zasmejala se je in me vprašala, le čemu neki sem to storil. Brez ovinkarjenja sem ji rekel, da sem imel rahlo slabo vest zaradi najinega večera, a da zdaj spoznavam, da je to bilo popolnoma nepotrebno. Obrnil sem ji hrbet, nakar sem šel naprej. Mala je pritekla za menoj in me prosila, če lahko gre z menoj. Nisem je želel odbiti, zato sem ji dovolil. Vprašala me je, če sem kaj jezen, a odvrnil sem ji, da niti najmanj. Še naprej je vrtala po moji psihi. Spraševati me je začela, če jo razumem. Moram reči, da sem v tistem trenutku, prvič po daljšem času, povedal nekaj bistroumnega, naj citiram:

"Ne morem razumeti samega sebe, čeprav to nenehno poskušam. Ko mi to ne uspe, poskušam razumeti drugega človeka, a konec koncev se zopet najdem pri samem sebi!"

Mislil sem, da me ne bo razumela, vendar sem se zmotil. Mala sicer ni bila pesnica ali filozofinja, vendar pa je bila sposobna tudi zapletenejša razmišljanja doumeti. Včasih sem celo pomislil:

"Melhior,(torej jaz) le priznaj, da si bedak. Več kot četrto stoletje potrebuješ, da se dokoplješ do neke enostavne resnice, a nekdo drug, ki se v tej smeri sploh ni trudil, jo dojame v enem samem!"

Ob takšnih trenutkih sem se mnogokrat počutil prekratkega in šele danes se zavedam, kako zelo je to bilo nesmotrno. Dejstvo je, da vsak človek veliko ve, a od lastne volje je precej odvisno, če hočeš

tisto, kar veš, še bolj vedeti, ali pa če si hočeš priznati, da nekaj veš. Včasih pa si človek misli: česar ne potrebujem, mi ni potrebno vedeti. A ko to nekega dne le nekako potrebuje, tistega vedenja oziroma znanja več ne najde. Mala me je proseče pogledala in me ponovno vprašala, če lahko gre z menoj. Dovolil sem ji in ona se mi je lepo zahvalila. Poskušal sem ji obrazložiti, da se ji pred prijateljem ni potrebno tako poniževati. Njen pogled, ki je bil mešanica pohlevnosti in rahle jeze je zdrsnil na tla. Če ga ona ne bi tako zelo polomila, bi mi zagotovo ta stavek zamerila, a svojega greha se je očitno zelo zavedala. Ko o tem trenutku malce globlje razmišljam, si moram priznati, da sem na nek nenavaden način užival v svoji vlogi duševnega misijonarja. Tako sva se z Malo sprehajala, tesno objeta, vendar brez besed. Ko sva prispela pred njen dom, sem jo s svojo desno roko pobožal po laseh in ji govoril, da je dober človek. Skorajda neslišno je žalostno izdabila, da so nekateri ljudje še veliko boljši in me ob teh besedah prijela za ramo. Čeprav sem takrat razumel pomen njenega sporočila, nisem bil nikakor sposoben dojeti njegove globine. Nasmehnil sem si ji, jo poljubil na čelo in odšel mirnih korakov domov. Bil sem silno utrujen. V meni sta se bojevali dve psihični sili. Biti ponosen in žalosten hkrati, je prav nenavaden občutek. Po eni strani človeku izredno prija, po drugi pa ga trpinči. Pravzaprav je to neke vrste melanholija, ki izraža tendence, da bi pozitivni občutki prevladovali nad manj pozitivnimi, toda le-teh ni možno izbrisati, saj je nekako vgrajen del neke celote. Skratka, tovrstno psihično stanje je precej varljivo že zaradi dejstva, ker se lahko kaj hitro nagne k negativni strani. Prav tega dejstva se takrat nisem globlje zavedal, zaradi česar sem nekaj dni zatem padel v sorazmerno hudo apatično stanje. Spominjam se, da sem takrat cel teden zgolj poležaval na svoji postelji. Imel sem sicer močno željo, da bi kaj ustvarjal ali prebral, vendar me je volja povsem pustila na cedilu. Imel sem neverjetno srečo, da sem bil tisti teden še na bolniški. A nekega petka sem se končno le odpravil na britje v frizerski salon, saj sem si Male neznansko zaželel. Moral sem jo videti, se z njo pogovoriti in jo morebiti celo kam povabiti. To je bilo tako, kot da bi bil zasvojen, a kako zelo neprijetno presenečen sem bil, ko mi je lastnik frizerskega salona sporočil, da je Mala pred tremi dnevi dala odpoved. Dodal je še, da sicer ni povedala, kam se odpravlja, vendar mi je pustila poslovilno pismo, ki mi ga je izročil. Vzel sem mu ga iz rok in ovojnico kar raztrgal. Ko sem ga ga na hitro preletel, so me začela izdajati čustva. Planil sem v nezadržen jok, tako da se nisem mogel več zaustaviti. Lastnik me je zopet potolažil in mi rekel, da bi bilo morda boljše, če bi šel domov, kjer bi si lahko pismo v miru prebral. Ker mi je bilo vse skupaj neznansko nerodno, sem sprejel njegov nasvet. Ko sem bil doma, sem se usedel na kuhinjski stol. Na mizo sem dal Maline poslovilne besede, ki so bile za moj okus izredno tankočutne, a tudi zelo bridke. Toda preden sem pismo začel še natančneje brati, sem šel do telefona in zavrtel njeno številko. Po nekaj trenutkih se je oglasila njena sostanovalka, ki mi je povedala, da je Mala že pred dvema dnevoma odšla neznano kam. Bil sem na tleh, zato sem nemudoma začel

brati njeno poslovilno pismo, ki se je glasilo takole:

Ljubi Melhior,

Ko boš dobil moje pismo v roke, me po vsej verjetnosti ne bo več tukaj. Verjetno se boš spraševal, zakaj sem v službi dala odpoved in zapustila ta kraj. Ti si meni vedno dajal občutek, da sem nekaj posebnega, dobrega srca, pametna, kratka vredna vsega spoštovanja. Preden sem tebe srečala, sem imela o sebi zelo jasno predstavo. Bila sem komunikativna, včasih zahrbtna, preračunljiva, nestanovitna, nezvesta in morda tudi nekoliko hladna. Toda tvoje mišljenje je nenehno učinkovalo na mojega, tako da sem ti na trenutke celo začela verjeti. Prav to pa me je na nek način tudi jezilo, zato sem bila na tebe občasno jezna. Mislim, da človeka, sploh pa žensko najbolj prizadene dejstvo, da o svoji osebnosti nima celovite slike. Morda boš rekel, da ti hočem naprtiti krivdo za svojo psihično zmedenost, toda po daljšem premisleku boš dojel, da imam prav. Bili so trenutki, ko sem bila prepričana, da me načrtno psihično mučiš. Zaradi dvoma v tebe sem tudi večkrat na najrazličnejše načine preizkušala tvojo poštenost in vedno sem si morala priznati, da sem prava tepka. A namesto, da bi prenehala s temi nesmotrnimi delovanji, sem vedno znova poskušala dokazovati, da si baraba. Kolikokrat sem si v mislih govorila, da si nenormalen in še danes to poskušam misliti, čeprav v svojem srcu dobro vem, da nisi. Včasih celo mislim, četudi bi bil, ti ne bi zamerila, a malo pozneje sama pri sebi ugotovim, da bi to bila čista laž. Melhior, lepo te prosim, ko boš to pisemce prejel, me ne išči, ker me ne boš našel. Navsezadnje si boš zagotovo našel drugega prijatelja.

Lepo te pozdravljam.

Tvoja Mala

Ko sem to pismo prvič prebral, nisem vedel, kaj naj si mislim. A po drugem branju, me je zadnja vrstica nekako prizadela, saj se nisem mogel več znebiti občutka, da mi je Mala nekaj zelo hudo zamerila. Toda kaj bi to lahko bilo, je bila zame velikanska uganka. Ob vsem tem sem se počutil precej nelagodno. Vedel sem, da jo bom zelo pogrešal. Spraševal sem se celo, če bom sploh sposoben živeti brez nje, saj sem v sebi občutil neverjetno praznino. Zaželel sem si, da bi kolo časa obrnil nazaj in popravil vse napake. Mislim, da ne bi nič pomagalo, saj se mi takrat ni niti najmanj svetlikalo, v čem je bila moja krivda. Ni bilo dneva, da ne bi mislil nanjo. Ponoči nisem mogel spati, prekomerno sem popival in preveč kadil. Svoje delo v službi sem le s pravcato težavo opravil,

saj je bila moja koncentracija povsem na dnu. Kakšne tri mesece sem tako zdržal in ko so bile moje duševne motnje že precej hude, sem šel k splošnemu zdravniku, ki me je spričo mojega bednega videza in obnašanja nemudoma napotil k nevropsihiatru. Podočnjaki so bili že od daleč lepo vidni, roke so se mi hudo tresle in nenehno sem si dopovedoval, da sem vsega kriv. Ker je nevropsihiater sodil, da me ni treba napotiti v umobolnico, sem šel za tri mesece na ambulantno zdravljenje. V tistem času sem še mnogo več popival kot prej, tako da sem enkrat precej vinjen prišel na kontrolo. Ko je to nevropsihiater opazil, me je nemudoma napotil v psihiatrično ustanovo. Ko so me možakarji v belem odvlekli do rešilca, se nisem prav nič branil. Bil sem tako zelo naveličan, da sem celo pozabil, kaj naveličanost sploh pomeni. V tisti ustanovi so mi dodelili sobo, kjer sta bila še dva bolnika. Spominjam se, da se prvi mesec nisem pogovarjal z nikomer. Ko pa sem uvidel, da je to eden glavnih pogojev, da pridem iz tega mlina misli ven, sem postal zgovornejši. Bil sem prijazen do vseh ljudi, ali do sotrpinov ali do osebja. Po štirih mesecih bivanja v tej ustanovi so bili vsi zdravniki mnenja, da lahko grem domov. Ko so me izpustili, sem se takoj javil k svojemu nevropsihiatru. Ta mi je priporočil, da naj bom še kakšen mesec doma oziroma da se naj čez kakšen mesec zglasim na kontrolo. Ko sem prišel domov, sem se počutil neverjetno tujega. Moje stanovanje mi ni bilo več povšeči. Ko sem pogledal skozi okno in zagledal neonski napis lokala, kamor sem se pred hospitalizacijo hodil brit in kjer sem spoznal Malo, je bila moja odločitev trdna kot granit. Moral sem zapustiti ta kraj in te ljudi, vse, kar je bilo tukaj, me je še preveč spominjalo na njo. Spoznavati sem začel, da je tukaj ne bom mogel pozabiti. Kljub temu sem se zavedal dejstva, kamorkoli bi šel, vedno bi z mano šla tudi ona, moja nikoli izživeta ljubezen. Po eni strani sem jo želel pozabiti, a po drugi strani sem vedel, da to ne bo mogoče. Vedno bi jo videl v drugih ženskah. Prav zaradi tega grozljivega dejstva, sem povsem nameraval pozabiti na ženski svet. Želel sem izključiti tista ljubezenska čustva, brez katerih je človek zgolj suhoparno bitje, a kljub temu polno notranjih nasprotij.

Tako sem po poteku bolniške odsotnosti odpovedal službo, šel v drugo mesto in si poiskal novo stanovanje. Sreča mi je bila, kar se službe tiče, celo zelo naklonjena. V nekem manjšem podjetju, ki je zaposlovalo tudi invalide, sem dobil službo v skladišču. Sprva sem delal kot pomočnik skladiščnika. Po obdobju dveh mesecev so mi ponudili, da bi šel v tečaj in se še tako ustrezno usposobil. Ko sem naredil trimesečni tečaj za skladiščnika, sem postal namestnik vodje. To je bilo več, kot sem sprva, ko sem nastopil to službo, pričakoval. Bil sem zelo delaven, zelo komunikativen in tudi zelo ustrezljiv. Bil sem tako zelo priljubljen, da je večina ljudi iskala mojo bližino in včasih so se za mojo naklonjenost celo prepirali. Ob takšnih trenutkih mi je bilo precej nerodno, saj nikakor nisem želel, da bi se zaradi tovrstnih preprirov kalili medčloveški odnosi. V mojem interesu

je bilo, da bi se vsi dobro razumeli, saj je v tem bila potrjena smiselnost mojega obstoja. Ljubezni sem se odpovedal, toda ljubezni se človek ne more odpovedati, vsaj ne tako zlahka. Ena možnost je ta, da se ljubezen spremeni v sovraštvo, medtem ko je druga možnost nekakšna kompenzacija. Ljubezen do ene osebe poskušam spremeniti v ljubezen do množice ljudi, kar bi lahko tudi poimenovali, razpršeno ljubezen. Tovrstna ljubezen se porazdeljuje na različne posameznike, vendar je intenzivnost in tudi moč precej majhna. Pravzaprav svojemu bližnjemu bolj kot ne samo daješ občutek, da je ljubljen. Toda ko drug človek opaža, da je upoštevan in spoštovan, je to tako močno obeležje, da se ta energija, ki je bila prvotno majhna, nenehno stopnjuje. Prav zaradi stopnjevanja teh pozitivnih psihičnih stikov postaja tudi družbeno ozračje manj zatohlo. Kot že omenjeno, nisem več želel biti na nobeno žensko čustveno navezan, saj sem bil mnenja, da bi prav tista tehničnica, ki uravnava razumsko in čustveno življenje dobesedno podivjala. Na Malo si še na kratko nisem upal pomisliti, saj sem se bal, da bi s tem sprožil vse pretekle miselne vzorce. S tem, ko nisem, vsaj na zavestnem nivoju, več mislil nanjo, sem v svojem spominu izbrisal njen zunanji videz. Če je že ravno nanesel slučaj, da je bila določena ženska njej malce podobna, sem se na nek del njenega obraza tako natančno ozrl, da mi pri priči ni bila več vseč. To metodo sem imenoval izostritev dela. Čeprav sem bil na splošno gledano zelo priljubljen, so mi nekateri ljudje kljub temu očitali, da v meni čutijo nekakšen hlad. Moški tega niti niso opazali, toda nekatere ženske so očitno bile zelo nadebudne. Če bi jim takrat povedal svojo zgodbo, bi me morda razumele, toda nenadoma bi se zopet znašel tam, kamor se nisem več želel vrniti; v brezizhodno stanje, v trpljenje brez upanja na življenjsko vedrino. Torej sem raje tvegaj, da me ljudje imajo za manj čustvenega, kot da bi se vrnil v tisti svet, ki sem ga hotel na vsak način pokopati in ga za nič na svetu spet obuditi. Prav zaradi tega dejstva sem se še bolj trudil, da bi bil ustrežljiv, spoštljiv do vsakogar, delaven, domiseln, skratka priljubljen. Ta priljubljenost pa naj bi bila nekakšna maska za vse tiste napake, ki sem jih storil v predhodnem življenju. Nisem se samo razdajal v službi, temveč tudi v privatnem življenju. Vključil sem se v pevsko in umetniško društvo. S pevskim zborom smo precej prepotovali in pri umetniškem društvu smo organizirali pisateljska ter slikarska srečanja. Prav tega leta sem celo izdal svojo prvo knjigo v samozaložbi. Bila je to pesniška zbirka. Za boleča tuhtanja mi tako ni ostalo nič časa. Spominjam se, da sem bil v tistem obdobju svojega življenja včasih tako zelo utrujen, da še do postelje nisem prišel, ampak sem zaspal kar med večerjo, kot pijanec, ki je popil nekaj litrov vina. Nekateri ljudje so me spraševali, le kako lahko vse to zmorem in od kod le črпам toliko energije. Večinoma sem tovrstnim ljudem odvrnil, da o tej stvari sploh ne razmišljam, da pač samodejno delujem. Če bi namreč razmišljal o tem, od kod mi ta energija, bi mi je zagotovo zmanjkalo. Zavedal sem se tudi dejstva, da moram biti svojemu življenjskemu taktu zvest, da enostavno ne smem popustiti. Takoj ko bi popustil samo za delček, bi se mi godilo kot zajcu, ki ga

lisica vztrajno lovi. Prav to sliko sem nosil nenehno pred očmi. Toda danes se zavedam, da je bila ta opcija oziroma terapijska slika precej mazohistično naravnana in na nek način že vnaprej obsojena na neuspeh. In to vse zaradi tega, ker sem pač želel stare spomine prekriti z izsiljenimi, novimi. Zanimivo, prav iz te snovi lahko nastane nekakšna umetna preteklost, ki bi sicer lahko bila resnična, če bi seveda bila dejanja temu ustrezna. Toda dejanja so bila drugačna, ker je bila smer volje morda manj izrazita. Toda ta psihični proces pri ljudeh niti ni tako redek, kot bi si marsikdo mislil, prav nasprotno, je izredno razširjen. Mnogokrat gre človekov ego zaradi številnih razočaranj prav to pot. S to umetno preteklostjo se nekako poskušajo izravnati osebni porazi, namreč če jih človek v sorazmerno kratkem času mnogo doživi, je ta metoda v omejenem obsegu svojega delovanja lahko zelo učinkovita. Kakorkoli že, takrat nisem imel občutka, da bi mi tovrstne iluzije lahko škodovale. Svoje delo sem opravljal zelo rad. Spremenil sem tudi nekaj svojih negativnih navad. Če sem prej mnogokrat globlje pogledal v kozarec, sem bil zdaj skorajda stoodstotni nealkoholik. Postal sem posameznik, ki bi ga lahko primerjal s kolektivnim strojem. Moja individualna volja se je takrat v precejšnji meri prilagodila kolektivni. Mnogokrat je bil tovrsten način mišljenja in delovanja utrudljiv, saj sem porabil več psihične energije kot kdajkoli prej. Po drugi strani pa sem težo svoje lastne osebnosti precej manj občutil. Nič nisem več imel opravka s svojo šibkostjo, malodušnostjo, neodločnostjo, izgubljenostjo, skratka postal sem nekakšen človek, ki se je celo dvigoval nad samega sebe. Nekega dne me je sodelavec poprosil, če bi lahko prisluhnil njegovim težavam. Čeprav nisem imel mnogo časa, saj sem imel že čez eno uro pevske vaje, sem mu naklonil nekaj svojega časa. Pravzaprav sem imel v načrtu, da bi končal svojo drugo knjigo, toda dobro počutje sočloveka je imelo v tem primeru prednost. Med dobrim in slabim počutjem mnogokrat ni velike razdalje, kakor tudi obstaja zelo tanka linija med zmago in porazom. Marsikatero dozdevno katastrofo je moč spremeniti v izvir zadovoljstva. Moj sodelavec je imel dva sinova. Nanju je stavil velike upe, vendar pa nista uspela zadovoljiti njegovih pričakovanj. Učila sta se zgolj poprečno, v športu sta bila pravcati revji in tudi braniti se nista znala. Nenehno sta jih od sošolcev dobivala po nosu. Zaupal mi je celo, da je že začel dvomiti o tem, da sta ta dva fantka resnično njegova sinova. O tem problemu se je tudi z ženo že poskusil pogovoriti, vendar je bila ona preveč flegmatična, saj je izrazila mnenje, da sta se fantka pač vrgla po očetu. Spominjam se, da sem mu takrat dal zelo enostaven, a učinkovit nasvet. Predlagal sem mu, da si naj sestavi listo o dobrih in slabih lastnostih svojih sinov, nakar bi potem poskušal ugotoviti, od kod izvirajo te slabe lastnosti. Svetoval sem mu tudi, da naj se teh razmišljanj loti postopoma, saj bi bilo zelo neumno pričakovati hitrih uspehov. Ko bo poznal vsaj nekaj vzrokov za negativna ozadja, bo lahko lažje ukrepal in jima tako tudi precej lažje svetoval. Prijel se je za glavo, se mi na široko nasmehnil in mi povedal, da bi si lahko kaj takega izmislil tudi sam. Dodal je še, da je bil tako zelo razočaran in da si verjetno zaradi tega ni

bil sposoben česa domisliti. Odvrnil sem mu, da so najboljše rešitve mnogokrat najbližje in najenostavnejše, vendar pa moramo paziti na vrstni red. Poleg vrstnega reda je tudi zelo pomembno, če ne celo najpomembnejše, razpoloženje oziroma čustveno stanje. S čustvenim predznakom nekako določimo intenzivnost ali negativno ali pozitivno naravnanih misli. Pozitivno čustvovanje nam daje moč oziroma dodatno energijo. Ko sprejmemo vase tisto dodatno energijo, tako postajamo manj krhki in manj občutljivi na sicer neugodne okoliščine. Če je položaj iz drugih oči videti še tako brezizhoden, ga človek, ki je pozitivno naravnan, ne podoživlja kot takšnega. Prav to izredno močno psihično stanje se potem odseva na okolje oziroma na družbo. Včasih je določen posameznik lahko tik pred živčnim zlomom. Ko pa se lahko komu, ki je vreden zaupanja, izpove, se to prejšnje psihično stanje lahko zelo hitro in zelo učinkovito spremeni. Tudi odrasli ljudje smo otroci, ki potrebujemo, če že ne veliko, vsaj malo pozornosti. Prav tega dejstva se mnogi odrasli ljudje ne zavedajo, saj gredo celo tako daleč, da to dejstvo povsem odklanjajo.

Sodelavec se mi je lepo zahvalil, nakar je šel od mene malce olajšan. Počutil sem se kar dobro. Vedno kadar sem komu dal dober nasvet ali mu tudi drugače pomagal, sta se s tem krepili moja kolektivna in individualna zavest. Prav s tovrstnimi delovanji sploh nisem občutil svojih težav. Ta občutek sem nekako žarčil tudi v okolje. Marsikdo je začel govoriti, da sem človek brez problemov in da je takšnemu lahko posredovati dobre nasvete. Za trenutek so me takšne pripombe zabolele, vendar sem v drugi fazi vedno poskušal ugotoviti, zakaj je ta človek tako reagiral oziroma zakaj je to tako povedal. Vedno tičijo za tem kakšni vzroki in prav ti so lahko zelo prozorni, če smo jih le pripravljeni videti.

Tako sem se dobre volje odpravil na vajo pevskega društva. Vadili smo za nastop v neki opereti. Zgodba je bila enostavna, a zelo všečna. Pripovedovala je o možakarju, ki je šel iz svoje domače vasi, da bi spoznaval širni svet, postal bogat in požel slavo. Toda to mu nikakor ni uspelo, zato se je povsem razočarano vrnil v domači kraj. Z denarjem, ki mu je še ostal, si je kupil star zapuščen rudnik zlata. Ker pač ni imel drugega dela, je začel kopati. Kakšna dva meseca je trdo delal, nakar se mu je sreča široko nasmehnila. Našel je ogromno zlata, tako da je konec koncev postal bogat in slaven. Nazadnje pa se je le začel spraševati, le čemu je prej zapustil domači kraj in iskal tisto po svetu, kar mu je bilo tako rekoč na dosegu rok. V tujini ni našel ne slave ne bogastva. Toda vsemu navkljub je bil deležen spoznanja in v njem je uresničil svoje največje želje.

Melodije so bile tudi zelo enostavne, le dirigent je morda malo preveč kompliciral, saj sta se z režiserjem večkrat sprla. Toda ti spori niso bili takšne narave, da jih ne bi bilo mogoče zgladiti. Bolj kot pri petju ali igranju sem blestel na tem področju, zaradi česar so mi bili vsi člani zbora zelo

hvaležni. Vedno sem nekako našel pravo besedo, da je ali dirigent ali režiser popustil, včasih sta popustila oba, medtem ko smo drugič spet našli povsem drugo rešitev, kot sta jo ponudila onadva. Po vaji smo ponavadi vedno šli v restavracijo, kjer smo se pogovarjali o petju, o igralcih in o vsakdanjih stvareh. Če smo bili še posebej razpoloženi, smo se tudi spustili v filozofska razpravljanja. Ti večeri so bili večinoma zelo prijetni, vendar pa je zaradi njih trpelo moje literarno delo. Zaradi teh vaj, predstav in družabnih večerov sem izgubil precej časa, vsaj tako se mi je zdelo. Po drugi strani sem se lahko družil z ljudmi, s katerimi sem bil vsaj v teh nekaj urah identičen. Toda prav ta želja je postajala zame vedno bolj obremenjujoča. Kako združiti literarno ustvarjanje s tem hotenjem, ki sem ga kljub pomembnosti vedno uvrstil na drugo mesto? Kljub temu, da je bila moja osebnostna naravnost zelo kolektivnega značaja, je bila moja individualna protiutež močno zasidrana prav v literaturi. To je bilo področje, pri katerem nisem trpel vmešavanja drugih ljudi, toda v končni fazi je bila prav ta literatura zopet nekakšna kolektivna usmerjenost. Zanimivo pri vsem tem je bilo to, da ljudje name niso gledali kot na nekakšen kamniti blok množice, ta občutek je bil v meni sicer kar precej globoko ukoreninjen, ampak so name gledali kot na posebneža. Čeprav sem se želel stopiti z množico ljudi, biti njim enak, sem se prav zaradi te težnje razlikoval od drugih. Ironično se sliši, vendar je res.

Končno je prišel dan, ko je bila premiera operete z naslovom "Svet je na moji dlani"!

Pred začetkom predstave smo imeli še generalko. Dirigent in režiser sta si zopet bila v laseh in to zgolj zaradi obleke. Režiser je trdil, da je dirigent malomarno oblečen, a on mu je odvrnil, da so vsi režiserji, če bi jih sodili po načinu oblačenja, goli. Ko pa je dirigenta vprašal, kako je to mislil, mu je dirigent odvrnil, da pač zaradi tega, ker so vsi riti. Režiserju je skorajda prekipelo, vendar je moral brzdati svojo naraščajočo jezo, saj se je predstava že začela. Režiser je razmišljal, le na kakšen način bi lahko dirigentu vrnil te žaljivke. Spravil se je pod oder, v kabino za odrske šepetalce. Od tam je dirigentu zašepetal nesramne dovtipe. Dirigent se je le začudil, saj nikakor ni mogel dojeti, od kod prihajajo ti nesramni glasovi. Postajati je začel že rahlo nervozen. Ko pa je režiser dirigenta izpod odra vprašal, kakšna je razlika med Kitajcem in dirigentom, je rdečica zalila njegov obraz. Ko pa je režiser še dodal, da je razlika v tem, da Kitajci jedo s palicami, medtem ko dirigenti z njimi samo po zraku vrtinčijo, je dirigentu popolnoma zavrela kri. V svojem besu je obstal in glasno zakričal, da naj spravijo tega slamuha pod odrom nekam, kjer ne bo motil. Spočetka so bili ljudje začudeni, a malo pozneje so se začeli spraševati, na koga neki je mislil. Dirigent je vrgel palici med občinstvo, nakar je šel pod oder, kjer je režiserja prijel za ovratnik. On se ga je otepal, vendar je bil šibkejši, tako da ga je končno privlekel na oder. Dirigent je zakričal, da je ta režiser pokvaril predstavo in mu poleg tega primazal kar močno zaušnico. Ljudje so se začeli

smejati, toda glasbeniki, igralci, pevci so le zaprepadeno opazovali vso dogajanje, ki je povsem spremenilo scenarij. A končno sem se le opogumil, stopil do njiju in poskusil nekako pomiriti tista dva petelina. Točno v tistem trenutku pa so utripali številni fotoaparati, tako da so še mene zajeli v ta nenavaden prizor. Dirigent je bil tako zelo razkačen, da me je odrinil vstran. Ko so to drugi videli, so takoj pohiteli v središče tega sramotnega dogajanja in enkrat za vselej končali ta brezploden prepir. Gledalci pa so se skorajda valjali po tleh. Več kot očitno je bilo, da so se zabavali izredno dobro. Po nekajminutni vznemirjenosti vseh sodelujočih se je stanje le umirilo, tako da se je predstava lahko nadaljevala. Toda gledalci niso več imeli spoštovanja do nas, saj so kar med predstavo kričali, peli nogometne spodbudnice, si pripovedovali neslane šale in žalili nastopajoče. Dirigentu so npr. rekli, da se naj zaposli pri Mac Donald's, kjer bi lahko pekel hamburgerje za smetnjake. Zanimivo, toda tokrat se ni razburjal, saj je vztrajal na svojem položaju. Tako smo predstavo le izpeljali do konca, vendar so nam na koncu le redki ploskali. Bili smo tako zelo osramočeni, da smo sklonjenih glav in vsi sključeni zapustili ta oder trpljenja. Dirigent in režiser sta se zopet začela prepirati. Njima so se kmalu priključili še drugi nastopajoči. Bil sem žalosten, zaradi česar sem nemudoma zapustil to zverinsko prepirljivo sredino. Povrhu tega sem se počutil nemočnega, saj sem si moral priznati, da takšnega množičnega prepira nisem več sposoben zgladiti. Sprehajal sem se po samotnih ulicah in razmišljal o svojem novem življenju. Ta sveži zrak mi je precej ugajal, saj sem prišel do dragocenega spoznanja, da ni razloga za obup. Psihično olajšan sem šel domov. Ko sem prispel v svoje stanovanje, sem si naredil sadno pijačo, nakar sem se malce togoten in malce pomirjen zleknil na posteljo. Poskušal sem še nekaj brati, vendar so se mi oči zapirale kar samodejno. V mislih sem si dopovedoval, da je pač bilo dovolj za danes. Ko sem se proti jutru zbudil, na prejšnji večer še pomislil nisem. Nič hudega sluteč sem šel v službo. Tam so me pričakali sodelavci in mi povedali, da niso vedeli, da sem na odru tako zelo hud. Zaradi tega nagovora sem bil nemalo presenečen, zato sem nemudoma sprožil vprašanje, le kako je to moč razumeti. Pokazali so mi jutranji časnik, kjer sem lahko videl fotografijo, nad katero je bil debel tiskan naslov:

"Predstava se je ponesrečila in akterji so zavihali rokave ...!"

Na tisti fotografiji je dejansko bilo videti tako, kot da sem pri pretepu oziroma prerivanju aktivno sodeloval. Svojim sodelavcem sem poskušal obrazložiti, kako se je dejansko odvijalo vse skupaj, vendar mi tistega, kar sem jim poskušal dopovedovati niso niti najmanj verjeli. Ves dan so se le šalili na moj račun. Spočetka sem bil precej zlovoljen, vendar sem si sam pri sebi mislil, da moram ostati ravnodušen. Tako sem se potem popolnoma osredotočil na svoje delo. Ko so sodelavci naposled to uvideli, so postopoma prenehali s svojimi retoričnimi delovanji. Ko je bilo službe konec, sem šel takoj domov.

Zelo sem bil presenečen, ko sem v svojem poštnem nabiralniku zagledal kuverto brez znamke in poštnega žiga. Bil sem tako zelo radoveden, da sem pismo mislil odpreti kar na stopnišču, vendar sem se še zadnji trenutek uspel premagati. Šel sem v svoje stanovanje, se usedel na fotelj, gledal v zaprto kuverto in se spraševal, kdo neki mi je utegnil pisati. Razmišljal sem že celo o tem, da je to morebiti nekakšna neslana šala, zato sem še nadalje okleval z odpiranjem pisma. Nekako sem se bal, da bi v njem prebral kaj takega, kar bi me spravilo v slabo volje. Vse, kar sem namreč zdaj potreboval, je bila le hladna glava. Želel sem ostati uravnovešen in ravno v tem pismu se je skrivala nevarnost, ki bi lahko vse tisto, kar sem si z velikim naporom vse to obdobje mojega novega življenja zgradil, porušilo do tal. Zato sem vstal in šel v kuhinjo, da bi si narezal nekaj salame. Ker pa nisem gledal, kje je nož in kje prst, sem se urezal. Strašno sem zatulil, sicer ne toliko zaradi bolečin, marveč bolj zaradi neprijetne presenečenosti. Kri je curljala na pladenj, a k moji sreči ureznina ni bila tako zelo globoka. Z domačim žganjem sem razkužil rano, nakar sem si kazalec povil s sanitetnim povojem. Ponovno sem vrgel pogled na zaprto kuverto in si ježno mislil:

"Le kaj je tega bilo treba!"

Kljub svoji goreči radovednosti sem vztrajal pri svoji postavki, da pač ne bom odpiral pisma. Bila je že pozna ura, a zaspati nikakor nisem mogel. Premetaval sem se sem in tja, gledal na uro in se strašno znožil, a kljub temu sem še nadalje vztrajal. Spominjam se, da je bila ura štiri zjutraj, ko sem za kratek čas zaspal. Za zelo kratek čas, saj je budilka tako zelo nesramno zazvonila, da sem bil jezen na ves svet. Sicer sem bil vedno vaje obilno zajtrkovati, se obriti in umiti, a to jutro ni bilo nič od tega, saj sem se moral zelo podvizati, če sem želel še pravočasno priti v službo. O, kako porazno, saj sem prav ta dan zamudil za celih petnajst minut! Ves čas mojega tukajšnjega službovanja se mi to ni zgodilo in navsezadnje sem bil v tem podjetju že dve leti zaposlen. Tega delovnega dne sem se počutil izčrpanega, raztresenega, razburjenega, skratka nesposobnega za karkoli. Ves ta čas me je tlačila nekakšna prikrita radovednost. Nahajal sem se med dvema različnima hotenjema. Prvi glas mi je govoril, da naj pustim pismo zapečateni, medtem ko mi je drugi narekoval, da naj ga odprem. Ta notranji dialog je bil zelo intenziven in moteč, tako da sem pri razvrščanju posebnih delovnih sredstev naredil dve veliki napaki, zaradi česar me je predpostavljeni pošteno okregal. Ko je bilo službe konec, sem se odpravil v gostilno, kamor nisem zahajal že tri leta. Naročil sem si gosti sok, sedel k točilnemu pultu in se spraševal, kaj naj storim. Verjetno še kar nekaj časa ne bi prišel do odgovora, če se zraven mene ne bi usedel smrdljiv možakar srednjih let. Malce zaskrbljeno sem pogledal proti njemu, a takoj zatem z njega umaknil svoj pogled. Smrdljivec je to opazil in me v grobem tonu vprašal, čemu neki sem ga pogledal. Odgovoril sem mu, da pač kar tako, vendar mi on tega ni verjel. Prijel me je za ramo in mi prisolil dve krepki zaušnici. Ne, da bi sploh kaj razmišljal, sem mu vrnil in čakal, kaj bo naredil moj

nasprotnik. Ostro me je pogledal, nakar me tako krepko udaril na nos, da se mi je kri ulila iz nosnic. Ko sem na svojem jeziku okusil kri, me je popadla neverjetna jeza. Začel sem neusmiljeno udrihati po tisti smrdljivi revii, dokler me točaja nista potegnili na stran. Smrdljivec je bil na tleh, pravcata gmota obupa, ki je ječala od nedoumljivih bolečin. Ko sem to videl, mi je postalo žal, tako da sem planil v hudo ihto. Točaja sta me tolažila in mi govorila, da se naj nič ne sekiram. Povedala sta, da je bil ta že mnogokrat tepen in vedno zaradi izzivanja. Nagovarjala sta me, da naj grem mirne vesti domov. Nekaj časa sem se še obotavljal, vendar sem le ubogal njun nasvet.

Ko sem šel domov, me je še vedno preganjal občutek krivde, saj se vse to ne bi zgodilo, če bi predhodni dan odprl tisto skrivnostno pismo. Preden sem odklenil vrata stanovanja sem bil trdno odločen, da to nesramno pismo odprem in preberem. Ko sem stopil v notranjost svojega stanovanja, si nisem mogel kaj, da ne bi takoj planil na kuverto. Roke so se mi ob odpiranju kar pošteno tresla. Ko sem potegnil vsebino iz ovojnice, sem bil tako zelo presenečen, da sem enostavno zdrsnil na kolena. V meni so se mešala različna čustva. Po eni strani sem bil vesel, srečen, hvaležen, a po drugi pretresen, žalosten in rahlo prestrašen. Zgodilo se je prav tisto, česar sem se bal in po čemer sem hrepenel. Vse tiste misli, ki sem jih tako rekoč pozabil, so se ponovno obudile v življenje. Zopet so me ovijali valovi ljubezni in grenkobe, moči in šibkosti, vedrine in žalosti, gotovosti in negotovosti, svobode in suženjstva, jasnosti in zmede, iskrenosti in sprenevedanja ...

Po dolgem času mi je namreč pisala Mala. Ves čas sem si govoril, da je bila tukaj pri meni in je nisem videl. V meni je naraslo velikansko poželenje. Koprnel sem po njenem nasmešku, po njenih ustnicah, po njenih nežnih rokah, po njenih prečudovitih laseh in po njenih nagajivih pogledih, primerljivih s čistočo sinjega neba. A na žalost je bila odsotna. Spraševati sem se začel, zakaj me ni pričakala, če je že bila tukaj. Nenadoma sem postal neverjetno razočaran. Nisem prenesel misli, da bi ona lahko bila poročena in da nikoli ne bo mogla biti moja. V teh letih sem se pravzaprav že sprijaznil z dejstvom, da sem jo izgubil, toda zdaj je ta iskrica ljubezni zopet zagorela in žgala mojo dušo do izčrpanosti. Moral sem si priznati, da je Mala le del moje osebnosti, mojega življenja, skratka tisti del, brez katerega sem le polovica. Nikoli poprej mi ta resnica ni tako jasna stala pred očmi, kot prav tisti dan. Spraševati sem se začel, če je ona seznanjena s tem dejstvom, ki ji ga zaradi zlaganega ponosa nikoli nisem povedal. Rahlo mi je postajalo žal, da sem to pismo sploh sprejel in odprl. Ker pa sem bil strašno radoveden, katere besede mi je namenila, sem ga vročično in vneto začel brati:

Dragi Melhior,

Zagledala sem tvojo fotografijo v časniku in zelo mi je žal zate, da je predstava imela tako zanikrni zaključek. Sploh pa ker si lahko mislim, koliko truda ste vsi morali vanjo vložiti. Rada bi ti povedala, da nikar ne obupaj in da vztrajaj naprej. Kako se kaj imaš? Ali še pišeš pesmi? Želim ti še veliko ustvarjalnega navdiha. Ko bi vedel, kako sem te vedno zaradi tega občudovala! Sama nisem nikoli imela te moči, da bi bila ustvarjalna, vedno sem bila zgolj poprečna deklica. O, Melhior marsikaj bi te še spraševala, ti napisala kaj o sebi, vendar me Robi že nestrpno čaka. Odpravljava se namreč na morje, željna toplote in novih svežih obrazov. Spet me je poklical, zdaj pa res moram končati!

Tvoja prijateljica Mala

Ko sem to prebral, spčetka nisem vedel, kako se godi z mano. Malo pozneje sem planil v grozen jok. Vseskozi sem si moral v mislih ponavljati stavek, da je Mala dokončno izgubljena in da je s tem tudi izgubljena druga polovica mojega obstoja. Nenadoma sem se počutil še mnogo bolj izgubljenega kot kdajkoli prej. Male nikakor nisem mogel priznati zgolj za prijateljico in zdaj sem šele začenjal razumeti, zakaj je vedno bila jezna name, če sem ji govoril, da sva prijatelja. Po prvem branju sem to pismo prebral še najmanj dvajsetkrat, saj sem v njem iskal kanček upanja. Nikakor se nisem mogel sprijazniti z usodo, da sem izgubil tisto, kar bi lahko imel, da sreče nisem znal obrniti sebi v prid. V slehernem stavku sem začel iskati skrivna sporočila. Obračal sem besede, stavke, povezoval, črtal identične glasove, štel število samostalnikov, ki sem ga primerjal z letnico in datumom in še vrsto drugih stvari. Bilo je že proti jutru, ko sem zaradi tega utrudljivega kombiniranja postajal hudo utrujen. S pisalom v roki sem zaspal in z njim pričakal strupene zvoke svoje skrbno navite in pripravljene budilke. V službo nikakor nisem mogel iti, saj sem bil čisto izčrpan. Zaradi tega dejstva sem v roke vzel telefon in poklical v službo. Zahteval sem svojega nadrejenega in ga poprosil, če bi mi odobril vsaj tri dni letnega dopusta. Moj šef, že kar v letih, se mi je le glasno nasmejal, nakar me je vprašal, zakaj nisem tega sporočil že prej. Odvrnil sem mu, da je prišlo nekaj vmes, tako da sem se šele zdaj odločil za to dopustovanje. Porekel mi je, da naj pazim nase, nakar se je poslovil. Malce olajšan sem zopet vzel v svoje roke njeno pismo in ga še nekajkrat prebral. Razčlenil sem sleherno črko, jo prevedel v številko, to seštel z drugo in tisto zopet prevedel v številko, dokler nisem dobil novega sporočila, ki mi je povsem ustrezalo. Ko pa sem sam pri sebi začel ugotavljati, da je vse to bilo le rezultat moje nerealne želje, sem nemudoma prenehal s tovrstnim nesmiselnim in utrujajočim delovanjem. Več kot očitno je bilo, da sem Malo dokončno izgubil, zato sem poskusil ponovno pozabiti nanjo. Ko so ti dopustniški dnevi minili, sem zopet šel v službo. Bil sem zelo nezbran, saj mi je vsake toliko časa padel kakšen predmet na tla. Ko

sem nosil 50 - kilogramski paket, sem bil tako neroden, da sem se z glavo udaril ob podboj, zaradi česar sem spustil paket iz rok. Vsa teža mi je padla na obe nogi. Spominjam se, da sem takrat videl močno modrikasto svetlobo in mislil, da je prišel sodni dan k meni z namenom, da me odpelje za zmerom v prepad teme in hlada. Ko sem se zbudil iz tega prisiljenega sna me je vse bolelo. Na koncu hodnika sem zagledal bolniško sestro, ki mi je dala vedeti, da se nahajam v bolnišnici zaradi zloma obeh stopal. Še vedno sem čutil neznosne bolečine. Ko je prišel zdravnik, sem ga vprašal, koliko časa bom tukaj. Zdravnik mi je odvrnil, da najmanj dva tedna. V meni so se vrtinčila različna negativna čustva. Najmočnejša od vseh teh je bila jeza na samega sebe. Samemu sebi sem začel očitati, kaj mi je bilo sploh potrebno odpirati to pismo. Mar bi ga vrgel nekam daleč proč. Ko sem tako zagrenjeno razmišljal, me je ogovoril starejši možakar, ki mi je poskušal dopovedovati, da se mi je pač zgodilo tisto, česar sem si na neki skrit način celo želel. Rahlo nejevoljen zaradi tega nesramnega podtikanja sem ga skorajda nahrulil, češ da naj skrbi raje zase. Toda starejši možakar je vztrajal na svoji postavki. Ker sem bil tako zelo izčrpan in dobesedno naveličan vsakdanjega življenja, sem se konec koncev le strinjal z njim. To pa predvsem zaradi tega, da me je končno pustil pri miru. Že dovolj velika kazen je bila, da sem moral ležati v tej neprijetni postelji. Poleg te nevšečnosti nikakor nisem želel in hotel imeti nobenega opravlja s kakšno drugo osebo. Starejši možakar je še naprej udrihal po meni, a zaradi ljubega miru sem ležal povsem nepremično, tako da me je že začel spraševati, če že spim. Odvrnil sem mu, da pač nisem sposoben pogovora, ker čutim neznosne bolečine, česar mi seveda ni verjel. Prav to dejstvo mi je celo zabrusil v obraz, nakar je začel naštevati svoje bolečine: hrbtenica, vrat, glava, noge, srce, pljuča, črevesa, ledvice itd.

Ker njegovemu naštevanju ni bilo konca, sem nejevoljno zakričal. A on je le zmajal z glavo in povedal svojemu sosеду, ki je ležal na njegovi desni strani, da so današnji mladi ljudje izredno živčni. Rekel je še, da ga prav to dejstvo zelo skrbi. Odvrnil sem mu, da nisem kričal zaradi tega, ker sem živčen, ampak predvsem zaradi tega, ker čutim tako zelo neznosne bolečine. Oba možakarja sta skorajda zborovsko izrazila mnenje, da mi ne verjameta. Začela sta naštevati svoje bolečine in ker sem bil tako zelo naveličan njunih glasov, so mi popustila čreva, tako da sem se podelal v hlače. To dejstvo sta možakarja nemudoma zaznala in sprejela, nakar sta s pritiskom na gumb priklicala bolniško sestro. Ko je bolniška sestra vstopila v sobo, sta me že zatožila. Bolniška sestra se mi je nasmehnila, nakar me je vprašala, če zelo hudo trpim. Odvrnil sem ji, da tako zelo, da je že nevzdržno. Starejši možakar je svojemu desnemu sosеду rekel, da so današnji mladi ljudje zelo mehkužni, samo malo se podelajo in že mislijo, da so mučeniki prvega razreda. Njegov soséd mu je takoj pritrdil, hkrati pa dodal, da so današnji mladi ljudje tako zelo mehkužni, da že kar smrdi od njih. Milostno sem pogledal proti bolniški sestri in ko me je pogledala, sem jo zelo pohlevno

poprosil, če bi me lahko predstavili v drugo sobo. Bolniška sestra mi je odgovorila, da bo svojega predpostavljenega vprašala, če je to možno. Kako bi bilo to lepo, sem si mislil, saj med tema dvema gobeždačema ne bi mogel več dolgo zdržati.

Takoj drugi dan je v našo sobo prišel glavni zdravnik in mi ponudil, če bi bil pripravljen iti v dvoposteljno sobo. Ko sem slišal to velikodušno ponudbo, sem bil tako zelo vesel, da bi zdravnika najraje objel in ga poljubil na ličnico. Še isto uro so mojo posteljo pripeljali v drugo sobo. Ob prihodu sem v levem kotu zagledal starega moškega, ki je bil zagotovo zelo star. Vendar sem imel občutek, da mi bo tukaj zelo lepo, saj sem si želel tovrsten mir. Ko so me namestili v drugi kot sobe, sem si iz svoje torbe vzel beležko in pisalo. Poskušal sem zapisati nekaj svojih vtisov, vendar je bila moja glava povsem prazna. Poskusil sem zaspiti, vendar brez uspeha. Zopet sem moral pomisliti na Malo. Spraševati sem se začel, s kakšnim namenom mi je sploh pisala. Ves moj svet, ki sem si ga vsa ta leta trudoma zgradil, je postavila na glavo. Nisem bil več uravnovešen, saj sem moral nenehno misliti nanjo. Spraševati sem se začel, koliko časa bo trajalo, da bom njeno podobo vsaj delno spravil iz svojih misli. Zavedel sem se, da zelo hrepenim po njeni bližini, tako da sem se po eni strani bal pretirane odvisnosti. Nabit z obupom in neutolažljivo žalostjo sem se nebogljeno zazrl v strop, kjer sem zagledal nekaj črnih madežev. Ker jih je bilo veliko, sem se lotil štetja, v upanju, da bi zaspal vsaj za kakšno uro. Nisem bil samo fizični ujetnik, temveč tudi psihični. To, da sem imel zlomljeni obe stopali, me ni tako zelo mučilo, čeprav sem čutil sorazmerno ostre bolečine. Trpel sem zaradi svojih misli, ker sem si nenehno ponavljal Maline besede.

Predstavljal sem si njenega izvoljenca in ga istovetil z Botrikom. Morda celo z njim hodi in je v pismu raje napisala, da mu je ime Robi. Vztrajno sem si poskušal dopovedovati, da tako zelo neumna pa že ne bi mogla biti, da bi se poročila s takšnim kamenoglavcem, saj je poroka navsezadnje sveta stvar. Ob tej zamisli sem se od samih notranjih bolečin samodejno dvignil iz postelje. Najraje bi zakričal, vendar sem se zavedal, da ne smem motiti sosedovega pravičnega spanca. Toda v meni je tako zelo divjalo, da sem moral nekaj storiti. Z nočne omarice sem vzel emajliran lonček in se kar močno udaril po čelu. Polglasno sem zatulil. Ves ta postopek sem nameraval še enkrat ponoviti, vendar sem se začel bati, da se bodo bolečine le še stopnjevale. A k sreči se tudi psihična občutja, kot so obup, jeza, žalost itd. izčrpajo, tako da sem končno postal utrujen. Ko sem se zbudil, je bila ura že devet. Ko sem zagledal bolniške sestre in zdravnika, ki so pravkar vstopili, sem jih prijazno pozdravil. Toda nihče mi ni odzdravil, saj so me vsi le zaprepadeno pogledali. Ker se mi je tovrstno obnašanje zdelo skrajno nenavadno, sem zdravnika povprašal o ozadju njihove nevljudnosti. Zdravnik se mi je nemudoma opravičil, saj mi je

zagotavljal, da ni želel biti nesramen, odzdravil pa da mi ni zato, ker je na mojem čelu zagledal nenormalno veliko buško. Ker mu tega nisem mogel verjeti, sem ga prosil za ogledalo. Bolniška sestra je iz žepa potegnila majhno ogledalo in mi ga podala. Ko sem se zagledal vanj, sem bil več kot začuden, saj kaj tako grdega nisem niti najmanj pričakoval. Ta rog sredi čela je cvetel kot tropski kaktus. Zdravnik me je vprašal o vzroku te nevšečnosti. Začel sem mu pripovedovati, da me je včeraj neka prašičja muha jezila ure in ure. Ker takšne tiranije nisem mogel več prenašati, sem se naredil povsem mirnega in čakal, da bi se ta nesramni insekt usedel v liniji mojega dosega.

Naključje ali celo topoumna preračunljivost tega bitja je hotelo, da je pristala na mojem čelu. Ne da bi sploh kaj razmišljal sem nemudoma tako močno zamahnil z roko in se zadel na čelo, a muha je žal preživela. Dodal sem še, da sem po tisti prigodi nemudoma zaspal. Ko sem končal svojo pripoved, so se vsi prisotni glasno zasmejali, saj mi niso hoteli verjeti. Poskušal sem se vživeti v njihovo kožo, kar mi je takoj uspelo. Šele zdaj sem se začel zavedati, da si bolj bedaste zgodbe nisem mogel izmisliti. Vendar če bi jim začel razlagati, kako sem se z lončkom kresnil po čelu, se mi ne bi samo smejali, ampak bi me ožigosali kot neuravnovešenca. Po smehu je nastala kratka tišina, nakar je zdravnik povzel besedo in mi sporočil, da mi nikakor ne more verjeti. Ker sem se začel zavedati, da sem nekako zašel v slepo ulico, sem mu rekel, da resnično ne vem, kako se je to naredilo. Zdaj sem izrazil domnevo, da sem se morda treščil med spanjem. Zdravnik je naročil medicinski sestri, naj mi naredi obkladek iz kisa, nato pa je odkimal z glavo.

Hoteli so že zapustiti sobo, ko se je doktor obrnil in me vprašal, če sem zdaj v novem okolju bolj zadovoljen. Odvrnil sem mu, da je tukaj blaženi mir in da od sreče kar cvetim. Doktor se je na široko nasmehnil in mi v šali zagrozil, da me ne bo nikoli več spustil domov. Zamahnil sem z roko in rekel, da je dom le dom. Ko so zapustili sobo, sem se počutil malo boljše. Zdaj sem imel zopet občutek, da bom zmogel toliko psihične moči in zopet zaživel v harmoniji s samim seboj in svetom. Roko sem položil na čelo in otipal nekaj precej spoštljivega, predvsem pa bolečega. Ko je prišla bolniška sestra, da bi mi postregla z obkladkom, sem jo še poprosil, če bi lahko ta emajliran lonček zamenjala s plastičnim. Bolniška sestra je bila rahlo začudena, vendar mi ni oporekla. Z ocetnim obkladkom mi je hladila čelo. Za to zlato dejanje sem ji bil neverjetno hvaležen. Nekako mi je bila tudi simpatična, zato sem gojil željo, da bi z njo navezal pogovor. Zanimivo je bilo to, da me njen zunanji videz ni niti najmanj spominjal na Malo. Ime ji je bilo Frančiška, vendar so jo klicali Fani. Imela je kratke rjave lase, lepe čokoladne rjave oči, malce kljukast nosek in značilne ženske ustnice v obliki srca. V nasprotju z Malo je bila srednje visoke in krepkejša postave, vendar nikakor ne debela. Njen glas je bil odločen, toda kljub temu nežen. Oblika njenega obraza je bila ovalna, njene obrvi tanke in nad desno obrvjo je imela manjšo brazgotino, toda ta spet ni bila tako izrazita. Če bi ji dal glede lepote kakšno oceno, bi rekel, da sicer ni lepotica, vendar kljub temu čedna. Povrhu te

prijetne lastnosti je izžarevala obilno privlačnost, k čemur je pripomogla tudi njena kolonjska voda. Bil je to čudovit osvežujoč vonj po malinah. Kot že veste, sem bil pri ženskah vedno neodločen, toda tokrat sem jo brez najmanjšega oklevanja povabil na kavo, vendar sem dodal, da šele takrat, ko zapustim to ustanovo. Tako sva si izmenjala naslova in se poleg tega zmenila, da jo pokličem po telefonu. Pogovor z njo je bil sicer zelo preprost, vendar pa zelo tekoč. Ob njeni pojavnosti so mi besede kar same od sebe stekle in tudi ona je z menoj zelo tekoče govorila. Sogovorniku je znala tudi prisluhniti in si za njega vzela čas. Nikoli ni kazala znaka nestrpnosti. Prav to sem tudi občutil, namreč pri nekaterih drugih ljudeh mnogokrat sploh nisi prišel do besede in ko si po daljši čakalni dobi, le dobil priložnost, si bil enostavno prekinjen. Po štirinajstih dneh sem dobil odpustnico in sem čutil pravcato olajšanje, ko sem končno lahko šel domov. Ljubo doma, kdor ga ima. Takoj ob mojem prihodu v stanovanje, sem se usedel za pisalno mizo in napisal nekaj pesmi. Tako optimističen kot ta dan v svojem življenju še nikoli nisem bil. Po ustvarjanju sem v roko vzel knjigo, katere avtor je bil Ellias Canetti. Bil je to roman z naslovom Slepitev. Govoril je o izobražencu, ki je imel računalniški spomin. V njegovi lasti je bila velikanska knjižnica, v kateri so bile zelo stare in vredne knjige. Ob branju tega čtiva sem vedno užival. Ko sem prebral kakšnih pet strani, sem se lotil pospravljanja svojega stanovanja in še sploh svojih papirjev. Čakal me je zajeten kos dela, saj je bilo moje bivališče že primerljivo s papirnico. Nepreglednost mi ni nikoli bila všečna, vendar sem mnogokrat zaradi svoje peklenske lenobe dopuščal, da je do te prišlo. Prav nepreglednost je bila nekako povezana z neredom in le-ta v poznejši fazi z mojim psihičnim počutjem, saj je prav nered stopnjeval mojo nagnjenost k depresivnemu stanju. Bilo je proti večeru, ko sem si zadovoljno zapel pesmico in se lahko pohvalil z zelo uspešnim dnevom. Ustvarjalnost me je vedno bogato psihično nagradila, tako da sem se včasih spraševal, zakaj marsikdaj samemu sebi dopuščam malomarno postopanje. Vedno kadar sem bil dalj časa malomaren, sem lahko na tihem pričakoval kakšno umsko nesrečo.

Tako razmišljajoč sem šel v posteljo. Še sam se nisem zavedal, kdaj sem zaspal. Ko sem naslednji dan povsem spočit odprl oči, sem zaslišal čudovito ptičje petje. Sonce se je naslanjalo na mojo glavo, ki je zelo pogumno pogledala izpod odeje. Stegnil sem roke in skorajda povsem pozabil na moji zlomljeni stopali, ki sta še počivali v mavcu. Zadnji hip sem se zdrznil in si rekel, da moram biti pazljiv, saj si ponovnega zloma navsezadnje ne želim. Spomnil sem se, da bi moral poklicati Fani v zvezi z najinim srečanjem. Bil sem zelo vesel in sem že ves nestrpno čakal na ponovno snidenje. Torej sem jo poklical. Ko sem na drugi strani žice zaslišal ženski glas, sem vedel, da je njen. Zelo hitro sva se zmenila, saj je Fani nemudoma privolila in povrhu tega je bila v petek prosta. Nameraval sem jo razveseliti z zelo okusno italijansko kuhinjo, saj je med najinimi dosedanjimi pogovori večkrat namignila, da obožuje pikantne zadeve. Le čemu ne bi človek drugemu ustregel,

če je to izvedljivo in če ne gre nikomur v škodo? Ko je ta srečni dan končno prišel, sem si pripravil svojo najlepšo obleko. Pri izbiri kravate sem zelo okleval, saj sem jih imel kar nekaj, tako da se je bilo sorazmerno težko odložiti. Odločil sem se za zeleno - modro - rdečo kombinacijo. Tovrstna pisanost je bila nekakšen odsev mojega počutja. Če sem za kravato porabil mnogo časa, mi ustrezná obutev ni predstavljala prevelikega problema. Moji nogi sta tako ali tako bili poviti v mavcu, tako da večerni čevlji ne bi bili ustrezni. Toda kljub vsemu me je motilo, da bodo vsi ljudje opazili, da imam zlomljeni nogi oziroma stopali. Marsikdo bi si utegnil misliti, da sem neroden kozel, ki še po vseh štirih ne zna hoditi.

Sorazmerno dolgo sem razmišljal, kaj bi se dalo storiti. Nenadoma sem se spomnil zgodbe nekega oficirja, ki se je želel poročiti z neko zelo očarljivo plemiško hčerko. Čeprav je njen oče privolil v poroko z oficirjem, je kljub temu za mnenje vprašal še hčerko. Hčerka pa ni marala tega načičkanega vojaka, zato je rekla, da ga bo vzela za moža šele takrat, ko bo sedel nag na konju in se takšnega kazal celemu mestu. Oficir je privolil v to tvegano in težko izvedljivo nalogo, saj je bil zelo zaljubljen v grofovo hčerko. Nekaj časa je tuhtal in tuhtal, nakar si je le domislil. Nabavil si je modro, rdečo in belo barvo ter poklical svojega pomočnika k sebi. Naročil mu je, da naj mu na golo kožo nariše uniformo. Služabnik je bil spočetka ves osupel in ga ni razumel, vendar ga je končno le ubogal, ker se je bal za svojo službo. Ko je pomočnik končal, je bil oficir pripravljen na svoj podvig. Ko se je začelo svitati, se je zavihtel na konja, nakar je v počasnem konjskem teku obhodil mesto. Marsikdo od ljudi ni niti vedel, da gleda v golega oficirja, ki jaha povsem dostojanstveno na svojem črnem konju, tako verodostojna je bila ta uniforma iz barve. Le nekateri so opazili prevaro in oficirja zelo ošteli, vendar jim je odvrnil, da ni niti duha ne sluha o goloti, saj ima na sebi debelo plast barve. Ljudje so z odprtimi usti povsem onemeli, saj takšnega odgovora niso pričakovali. Konec zgodbe pa je bil takšen, da je grofova hčerka morala vzeti oficirja za moža.

No, sam se sicer nisem potegoval za grofovo hčerko, niti mi Fani ni postavila takšnega pogoja, vendar sem čutil željo, da skrijem svoji mavčni nogi. Po vzoru zgodbe sem si s črno barvo pobarval oba mavca. Z dvema tankima čopičema sem si nanju narisal še luknjice za vezalke in vezalke. Ko sem si svoje dejanje ogledal v ogledalu, sem si moral priznati, da se od daleč še videlo ne bo, da imam obe nogi v mavcu. Bil sem presrečen, predvsem pa hvaležen tisti zgodbi, ki mi je dala navdih za to početje. To, da bi marsikdo utegnil prevaro razkriti in mi postavljati nevšečna vprašanja, me sploh ni zanimalo. Pogledal sem na uro in ugotovil, da je že sedem zvečer. Fani je stanovala približno kakšen kilometer od mojega doma, v novem naselju, ki so ga stari meščani imenovali cvetlično utrdbo, saj so bile vse stavbe zelo pisane in tudi mnogo zelenja je bilo okoli. Bila sva zmenjena ob osmi uri, tako da sem šel ravno pravi čas od doma, saj sta mi mavčna povoja precej otežila hojo. Ko sem prišel do njenega stanovanja, mi še pozvoniti ni bilo treba, saj mi je Fani

odprla vrata, nakar mi je predlagala, da bi se nemudoma odpravila. Vso pot do italijanske restavracije sva se prostodušno pogovarjala. Moja ideja z čevlji se ji je zdela zelo dobra. Ko me je vprašala, od kod le črpam tako posrečene ideje, sem ji pripovedoval zgodbo o plemiški hčerki in oficirju. Ko sem s pripovedjo končal, me je v šaljivem tonu vprašala, če bi naredil zanjo tudi kaj takšnega. Zanimivo. Večji del svojega življenja sem bil nezdravo zadržan, toda z njo je bilo drugače. Odvrnil sem ji, da zanjo sicer ne bi jezdil gol po mestu, bi pa zato plesal v njeni spalnici brez obleke na sebi. Ob tem stavku, se je zelo nasmejala in v meni se je razbohotila samozavest, ki sem je bil še kako potreben. Ko sva prispela do restavracije Luigia Paola, sva se šefu strežbe najavila. Razporedil naju je za tretjo mizo, ki je bila čisto v kotu, zelo pa idealna za intimne trenutke. Na mizi je bilo nekaj mešanega cvetja: nageljni, španski bezeg, lilije, orhideje pa poljski mak, za moje pojme zelo okusno urejeno. Nasploh se mi je ta restavracija zdela izredno čista in kar je bilo najbolj pomembno: v teh prostorih se ni smelo kaditi. Užival sem v prečudovitih vonjavah, ki so bile nekakšna zmes pikantnih jedi in teh cvetlic. V teh prostorih človek skorajda ni imel občutka, da se nahaja v italijanski restavraciji. Tudi Fani je bila zelo zadovoljna in ob tem je pohvalila moj okus. Čeprav sem ta lokal izbral zgolj intuitivno, se pravi, ne da bi sploh kaj vedel o njem, sem se ji prostodušno zlagal, da sem bil včasih tukaj celo stalna stranka. Fani me je s polno mero občudovanja pogledala, kar sem tudi opazil, vendar sem se sprenevedal, da sem še marsikaj drugega sposoben. Ob večerji sva zelo uživala, saj je bila zelo obilna, a še boljše je bilo vino, malce sladko - kislo, a izredno osvežujoče. Fani ni mogla prehvaliti školjk in lazanje s šunko in sirom. Ko sva nekaj časa brez besed sedela, izčrpana zaradi tega gurmanskega podviga, je zaigrala živa italijanska glasba, v vsem svojem blišču. K najini mizi je prišel šef strežbe, da bi se pozanimal o najinem počutju, hkrati pa prižgal dve rdeči dišeči sveči, ki sta stali na mizi. Povedal sem mu, da sva zelo zadovoljna. Ko se je oddaljil, me je Fani nenadoma vprašala, če bi šel plesat. Moram reči, da mi je takrat slina kar obtičala v grlu, saj sem se le zaprepadeno zastrmel v svoj prazen kozarec. Nisem ji namreč želel priznati, da ne znam plesati. Očitno je Fani opazila mojo zadrego, nakar je izdabila, da ni želela biti vsiljiva in ob tem pokazala na moji nogi. Zelo živahno sem ji odkimal, saj sem se nenadoma spomnil tehtnega izgovora, da pač ni možno kvalitetno plesati z mavcem na obeh nogah. Fani je nenadoma izrazila mnenje, da ne mara moških, ki niso večči umetnosti plesa in da se ji zdi, da so tovrstni ljudje slabega srca. Na široko sem odprl oči in ji bolj iz strahu kot pa iz prepričanja prikimal. Pravzaprav sem ji želel povedati, da so takšni ljudje morda čudaki, vendar pa še zdaleč ni rečeno, da so slabi. Vendar ji nisem želel razkriti svoje skrivnosti, zato sem ostal tiho. Kmalu za tistim sva se odpravila domov. Fani je bila sicer zelo zadovoljna, le plesa ji je manjkalo. Ne pomnim, da bi bil kdajkoli poprej tako lažniv kot prav ta večer. Že kar preveč nesramno sem obžaloval ta primanjkljaj in jo tolažil, da bo drugič zagotovo boljše. Odmahnila je z roko in mi

rekla, da mi je za ta večer zelo hvaležna. Ves ganjen sem ji vzkliknil dobrodošlico za naslednje srečanje. Fani je bila zelo pozorna ženska, saj me je spremila do mojega stanovanja. Ko sem ji ponudil, da ji pokličem taksi, me je le dobrodušno pogledala, nakar je odšla. Do potankosti sem vedel, kaj je ta pogled pomenil. O enem samem pogledu bi človek lahko napisal cel roman. Kako blede in brezizrazne so včasih besede!

Ko sem se naslednje jutro prebudil, je bila ura približno osem. V mojih možganih so zdaj čedalje glasneje odzvanjale njene besede o ljudeh, ki ne znajo plesati. Počutil sem se prizadetega, saj se nikakor nisem mogel in hotel strinjati z njeno trditvijo. Samega sebe nisem imel za slabega človeka. Včasih sem bil malomaren, brezskrben, neodgovoren, sramežljiv, razburljiv in morda neodločen, a njena ocena se mi le ni zdela primerna. Po drugi strani pa sem nenadoma še močnejše občutil ta primanjkljaj. Ko sem o tej zadevi začel razmišljati malce globlje, sem prišel do zaključka, da bi moral določene pomanjkljivosti v svojem življenju enkrat za vselej spraviti s tega sveta. Še kar isti dan sem se odločil, da se vpišem na plesni tečaj, kar sem tudi storil. Zdaj sem čutil še posebej izrazito potrebo po močni osebnosti in prav zaradi tega sem moral ta tako imenovani sindrom plesa končno ozdraviti. Ta želja je bila tako velika, da sem spregledal pomembno resnico, ki se je glasila: "Človek z dvema zlomljenima nogama se je vpisal v plesni tečaj!"

Torej mi ni preostalo nič drugega, kot da sem šel nazaj v plesno šolo in se tam urno odjavil. Ko me je vprašala za vzrok tega sunkovitega preobrata, sem ji pokazal svoji nogi, ki sta ležali v mavcu. Tajnica je zmajevala z glavo in se mi celo posmehovala. Ko je končno prenehala s to motečo dejavnostjo, sem jo zelo pohlevno prosil za uslugo. Predlagal sem ji, da bi molčala o tej zadevi. Tajnica očitno ni bila hudobne narave, saj mi je sveto obljubila, da bo to ostala najina skrivnost. Še mnogo pozneje mi ni prišlo na uho, da bi se ta prigoda kdajkoli razširila iz njenih ust. Ko bi Fani izvedela za to prigodo, najbrž z mano ne bi želela imeti nobenega opravka več in prav tega sem se v tem trenutku najbolj bal. Minil je kakšen mesec, ko so mi končno odstranili mavec. Spočetka sem bil še precej nebogljen pri hoji, a po enem tednu so tudi te težave izginile. Vse do tega trenutka sem v svoji poškodbi lahko skrival svoje neznanje, kar pa od zdaj naprej ni bilo več mogoče. Ker sva s Fani med tem časom mojega mavcovanja izčrpala skorajda vse okoliške restavracije, sem ji predlagal, da bi si privoščila približno eno mesečno pavzo in se med tem časom raje podala na kakšen sprehod po naravi. K sreči se z njo ni bilo težko zmeniti, saj je bila zelo uvidevna ženska in je v to brez oklevanja privolila. Menila je, da sva tako ali tako zapravila že preveč denarja. Prav to je bila priložnost, da se vpišem v plesni tečaj in se končno naučim vsaj osnove plesa. Vaje so bile dvakrat tedensko po dve uri. S svojo partnerico sem imel kar srečo, saj je že imela nekaj plesnega znanja in povrh tega je bila z mano zelo potrpežljiva. Prvih osem ur sem bil izredno nebogljen in

nabit z nesproščenostjo. Ženska, s katero sem večinoma plesal, je bila stara 25 let, morda malo manj prijetne zunanosti, neurejenih las, zelenih oči, z nekako ostro obliko obraza. Ime ji je bilo Sandra. Če bi jo človek ocenil po zunanjem videzu, bi ji prisodil, da je pravcati hišni zmaj. Nič, prav nič na njenem zunanjem videzu ni kazalo na to, da bi bila mehkega srca. Spočetka sem se je celo prestrašil, vendar sem pozneje uvidel, da zelo lepo ravna z menoj. S tem mi je vlila precej zaupanja. Sicer je bila zelo nezahtevna, zadržana in ustrezljiva. Včasih se mi je porodil občutek, da ima zaradi svojega zunanjega videza nekakšen občutek krivde. Ko danes pomislim nazaj, zelo obžalujem, da ji nisem posvetil več pozornosti, saj je bila precej osamljena ženska. Drugi obiskovalci so se mnogokrat prav poniževalno pošalili na njen račun. Sicer pri teh nesramnostih nisem nikoli sodeloval, vendar se pa tudi nisem odločneje postavil na njeno stran. Včasih sem v takih trenutkih stal zraven nje kot kamniti steber. Šele ko mi je predlagala, da greva plesat, sem se zganil. Kljub tej moji mlačnosti pa se moram pohvaliti, da sem se do nje vedno lepo obnašal in mislim, da sem bil do nje dovolj uvideven. Kakšen mesec pozneje sem izvedel, da se je uboga Sandra zastrupila z uspavalnimi tabletami. Bila je dober človek in tovrstnih ljudi je vedno škoda, saj nastaja z njihovim odhodom velikanska praznina.

Po štiriindvajsetih urah je bilo plesnega tečaja konec. Počutil sem se rahlo nezanesljivega, vendar mi je Sandra vlila mnogo samozaupanja, saj me je celo pohvalila. Prav za te spodbudne besede sem Sandri še danes hvaležen, mi je pa zelo žal, da ji nisem vrnil te dobrote. Prav tovrstne malenkosti včasih odločajo o življenju in smrti.

Kar drugi dan po končanem tečaju sem povabil Fani na veselico in ji obljubil, da bova tudi plesala. Z veseljem je privolila. Na teh zabavah ni potrebno biti dober plesalec, ponavadi je namreč na plesišču gneča, tako da se človek komajda zavrti na levo ali desno stran. Obseg raznovrstnosti plesov je bil omejen na polko, dunajski valček, angleški valček, foxtrot, sambo in morda ča-ča-ča. Mislim si, da Fani še opazila ne bo, da sem v svetu plesne umetnosti zgolj začetnik. Ob sedmih zvečer je prišla Fani pome. Imela je kar spogledljiv avto znamke Audi, tako da sem že začel dobivati manjvrednostne komplekse. V šali sem ji to tudi priznal, vendar me je ona le prizanesljivo pogledala, nakar mi je rekla, da je avto le tehnično sredstvo, ki pa nikakor ne more biti merilo za notranje kvalitete nekega človeka. Ko sem iz njenih ust slišal tako blage besede, sem postal povsem pomirjen in sproščen. Po približno dvajsetih minutah vožnje sva prispela do kraja, od koder se je slišala vesela glasba. Na plesišču je bilo mnogo ljudi, nekateri veseli zaradi glasbe, medtem ko so bili drugi veseli zaradi alkohola. Marsikdo pa je povsem sključen slonel ob ograji, kjer se je znebil nekaj odvečnih snovi. Fani sem ponudil, če bi se usedla na klop blizu točilnega pulta, vendar je ona temu predlogu nasprotovala. Naposled se je odločila, da bi bilo najboljšo, če bi se spravila za

najbolj odročno mizo. Ker mi je bilo na nek način vseeno kje sediva, sem ji izrazil vso svojo podporo. Ko sva tako polna pričakovanja sedela, je prišel k najini mizi natakár in naju vprašal, s čim nama lahko postreže. Odvrnila sva mu, da ne bova nič jedla, vendar bi pa popila buteljko belega vina in pol litra kisle vode. Natakár nama je prinesel zaželeno, zaračunal, nakar je odšel k drugi mizi, saj je imel poln pladenj. To buteljno vino mi je zelo teknilo, saj je pogrelo moje telo, še posebej želodec. Tudi Fani je uživala v njegovem žlahtnem okusu, saj so se njene oči prav veselo svetlikale. Pogledal sem okoli sebe in bil prijetno presenečen ob spoznanju, da so bili tukaj zbrani mladi in stari. Kakšne tri mize od naju so sedeli neki izgubljeni punkerji, ki so glede pitja piva bili izredno marljivi, a kar se plesa tiče togotni kot svinčeni hlodi. Natakár se je nemalo jezil nanje, saj so bili zelo zahtevni oziroma žejni kot velikanska jama. Ko sem pogledal proti omizju, kjer je bilo skupaj zbrano skorajda vse družinsko deblo, je bilo vse drugače. Stari starši so se šalili z vnuki, starši so se pogovarjali s svojimi brati, sestrami, svaki in svakinjami. Pili so malo, zato so pa kar precej jedli. Nenadoma me je prekinila Fani sredi opazovanja in razmišljanja, saj me je povabila na ples. Pogledal sem proti plesišču, nakar sem ugotovil, da je bilo prazno. Tudi glasba mi ni ustrezala, saj bi moral po njej plesati tango in prav ta ples sem zelo pomanjkljivo obvladal. Zaradi tega dejstva sem ji rekel, da moram na stranišče. Bila je vidno razočarana, zato sem jo tolažil, da bova čez nekaj minut zagotovo zaplesala. Odvrnila mi je, da je škoda, saj obožuje ta ples. Lažnivo sem jo tolažil, da bo še dovolj priložnosti. Šel sem proti stranišču, a sredi poti sem spremenil smer. Skril sem se za odrom in čakal, da bodo glasbeniki nehali igrati. Po dveh minutah so se usedli za svojo mizo, saj so bili potrebni počitka in osvežujoče pijače. Šel sem k vodji ansambla in ga vprašal, če imajo ta večer še namen igrati takšno zvrst glasbe, na kateri se pleše tango. Bil je zelo zajeten in dobrodušen možakar. Prostodušno mi je odvrnil, da bodo igrali samo tisto, česar si bodo ljudje zaželeli. Za izčrpen odgovor sem se mu zahvalil, toda nenadoma sem začel spoznavati, da mi ni nič določenega povedal. Nameraval sem se vrniti nazaj in od njega zahtevati večjo natančnost, vendar sem skrbel za Fani, saj je sedela povsem osamljena in me je po vsej verjetnosti že nestrpno čakala. Šel sem nemudoma k Fani in ji sveto obljubil, da bo naslednji ples najin. Približno po petih minutah so glasbeniki povabili goste ponovno na ples. Z velikim zadovoljstvom sem ugotovil, da bo na plesišču mnogo ljudi. Prvi ples je bil polka in prav tega sem sorazmerno dobro obvladal. Plesišče je bilo tako zelo nabito, da sva s Fani včasih drugemu plesnemu paru skočila na noge. Tu in tam so se zaslišali kakšni jedki glasovi, vendar ni bilo nič hujšega. Tudi meni je nekdo skočil pošteno na desno nogo. Od neznosnih bolečin sem zakričal in mu takoj za tem rekel, da je ignorant. Ko je bilo tega plesa konec, sem bil kar vesel. Druga skladba je bila mirna in z Fani sva se odločila za angleški valček, čeprav so se nekateri drugi pari na plesišču presenetljivo odločili za foxtrot. Gneča je bila sedaj morda še večja, vendar je bil ples bolj umirjen, čeprav mnogo gibalne svobode kljub temu ni bilo.

Fani sem pohvalil, da občudujem njene odločne in skrbno izpiljene korake. Nehote ji je šlo na smeh, saj so se njene ustnice premaknile povsem lahkotno. Človek bi lahko dejal, da je kar žarela in cvetela. Kot bi ji bilo nerodno, mi je nekaj trenutkov pozneje vrnila kompliment. Čeprav sem vedel, da je to bila zgolj vljudnost, sem bil vesel. Zdaj sem postal pravi plesalec, ki je sicer položil le začetni tečaj, toda kljub temu sem se počutil kot stari maček. Po končanem drugem plesu, sva se odločila še za tretjega, četrtega in celo petega, dokler glasbeniki niso šli na desetminutni odmor. Fani je bila vsa zadihana, a jaz sem komajda čakal na nadaljevanje najinega plesnega podviga. Ko je ansambel spet začel igrati, sva se z Fani odpravila in zaplesala dunajski valček. Plesišče je bilo prazno, vendar me to ni več motilo. Ko si je Fani zaželela tango nisem niti najmanj nasprotoval, saj sem bil zdaj tako samozavesten, da bi celo izvajal prevale. Ko je bilo veselice konec, sva bila oba pošteno izmučena. Začela sva ugotavljati, da sva tri četrtine večera le plesala. Fani je izrazila bojazen, da se bodo posledice tega večera pokazala šele drugi dan, a sem takrat le nejeverno zamahnil z roko. S tem sem ji želel povedati, da so ljudje mojega kova zmožni še marsikaj drugega. Njej je šlo na smeh. Ko sem jo vprašal, čemu to, mi je odgovorila, da sama ne ve zakaj, vendar pa čuti, da je zelo dobre volje. Oj, ko bi vedeli, kako sem užival, dokler nisem zagledal Male z nekim visokim in suhim pobalinom! Vsaj mislil sem, da je bila ona. Nameraval sem stopiti do nje in jo spoštljivo pozdraviti, vendar je ravno takrat bila takšna huda gneča, da sem jo izgubil iz vidnega polja. Bil sem grozno pretresen. Ko me je Fani peljala domov, nisem z njo spregovoril niti besede. Vprašala me je, zakaj sem nenadoma tako zamorjen. Nisem ji bil sposoben dati zadovoljivega odgovora, moj um je v tistem trenutku namreč bil blokiran, kot da bi bil pod nekakšnim šokom. Misel na to, da sem videl Malo, a da nisem z njo izmenjal vsaj nekaj besed, me je enostavno potrla. Najraje bi jo prijel za roko in ji pogledal v čudovite sinje modre oči. Fani mi je rekla, da sva prispela, hkrati pa me vprašala, če se zares dobro počutim. Odgovoril sem ji, da naj zame ne skrbi, saj je po vsej verjetnosti samo glavobol, ki bo zagotovo prav kmalu minil. Posločila sva se, nakar sem šel v svoje stanovanje, toda med temi štirimi stenami nisem našel svojega miru.

Od notranje napetosti me je kar razganjalo, saj sem se kar naprej moral spraševati, ali je to bila Mala ali ne. Nisem bil povsem prepričan, vendar je bila želja, da bi Malo končno spet videl, tako ogromna, da sem se kar naprej poskušal prepričati, da je ona tam zares bila. Še nadalje sem vrtal po sebi. Še sreča, da sem bil prihodnja dva dneva prost, saj v tako neprespanem stanju ne bi zmozel zahtevnega dela v službi. Na Fani sploh nisem več utegnil misliti, saj so bile vse moje misli kot uročene od druge ženske, ki nikakor ni mogla biti moja. Telefon je večkrat zazvonil, vendar slušalke nisem dvignil. To noč nisem zatisnil očesa niti za minuto.

Šele po enem tednu sem prišel malce k sebi in še to zahvaljujoč Fanini pomoči. Prišla je k meni na

obisk, saj je na neki način bila zame v hudih skrbih. Povedala mi je, da me je večkrat poskušala poklicati, vendar nisem bil dosegljiv. Zaradi tega si je mislila, da bi bilo morda dobro, če bi pogledala, kako je z menoj? Za te spodbudne besede sem ji bil zelo hvaležen, vendar sem jo prosil, če bi me lahko vsaj nekaj dni pustila pri miru. Ni bila videti užaljena, saj se je celo pošalila, da bi lahko bila celo doslednejša. Odgovoril sem ji, da bi to bila zame velika škoda, saj sem sicer rad v njeni družbi. Nadaljeval sem svoj govor z vso resnostjo, da sem pač trenutno nerazpoložen, kar pa nikakor ni njena krivda. S kazalcem mi je obšla čelo, nakar mi je rekla, da se naj popravim. Ni dajala občutka, da bi bila jezna zaradi mene. Ko sem bil spet sam, sem se lotil popravka svojega rokopisa. Nameraval sem izdati svojo drugo knjigo v samozaložbi. Nekaj je bilo kratkih zgodb in nekaj je bilo poezije. S tem se mi je precej mudilo, saj sem že imel v načrtu tretjo knjigo. Skratka, dela mi ni manjkalo, tako da mi tudi dolgčas ni moglo biti. Po petih dneh Faninega zatišja, sem jo poklical po telefonu. Ko se je oglasila, sem jo povabil na sprehod po okoliških hribih, vendar je odklonila z opravičilom, da jo je novi sodelavec povabil na kosilo. Čeprav sem se zlagal, sem ji rekel, da se veselim zanjo. Odvrnila mi je, da ni nič kaj takšnega. Zatem je pomenljivo rekla, da naj jo drugič še enkrat pokličem. Obljubil sem ji, da bom to tudi storil. Po tistem sem jo še kar nekajkrat klical, vendar se ni nikoli oglasila. Vztrajal bi, če je ne bi po naključju v mestu videl z nekim gizdalinskim možakarjem. Bila sta objeta in me nista niti opazila, čeprav sta bila od mene oddaljena le dva metra. Nanjo nisem bil niti najmanj jezen. Celu privoščil sem ji. Že pred nedavnim sem slutil, da najina zveza ni mogla imeti prihodnosti. Zdaj tega nisem samo slutil, ampak sem se tega dejstva povsem dobro zavedal. Spet sem se zagnal v delo.

V službi sem se še precej bolj razdajal kot prej. Na vajah pevskega zbora sem celo večkrat preprečil, da bi marsikateri člani postali malodušni in prenehali s pevsko dejavnostjo. Dirigent me je večkrat zelo pohvalil in obžaloval, da ni več takšnih ljudi na tem svetu. Odvrnil sem mu, da je kar boljše tako, kot je. Ponavadi se je tem besedam milo nasmehnil in rekel, da so na žalost dobri ljudje preveč skromni. Ko je to rekel, mi je večinoma kar vzelo besedo, a po drugi strani sem mu bil neznansko hvaležen za to priznanje. Sploh sem zaradi njega še bolj čutil tisto poslanstvo v sebi, da je potrebno prepire spraviti s tega sveta. Marsikdaj sem preživiljal trenutke šibkosti. To se pravi, da sem se mnogokrat mislil predati negativnim strastem, a ko sem pomislil nanj, sem se nemudoma mnogo bolj zavedal svojega jaza, kot bi se sicer. Nisem želel sebe in tudi ne njega razočarati. Najbolj zanimivo pa je bilo to, da sva z dirigentom le redkokdaj spregovorila kakšno besedo, saj se je z mnogimi drugimi člani tega zbora celo dobival na igro ameriškega biljarda. Če nekoga ceniš, je očitno mnogokrat prisotna osebna oddaljenost. Ta pa je verjetno posledica osebnega strahu, da bi bil drug človek boljši, kot si sam in na nek način mu to odliko tudi deloma na skrivaj priznaš. Na

področju pisateljstva sem bil tudi izredno ploden. Če mi je le čas dopuščal, sem napisal kakšno kratko zgodbo. Pesniških oziroma pisateljskih srečanj pa se žal nisem mogel udeleževati, saj mi čas tega enostavno ni dopuščal. Enkrat ali včasih dvakrat tedensko sva s sosedom igrala tenis. Kljub vsemu je zaradi Fani v mojem srcu nastala nekakšna praznina, zaradi katere sem se počutil zelo osamljenega. Saj sem se mnogo družil z ljudmi ali v službi, pevskem zboru ali s sosedi, toda vse te vezi niso mogle nadomestiti tistega, kar sem zapravil. Zaradi tega spoznanja sem se še bolj lotil pisanja in branja. Nikoli poprej se nisem zmogel poglobiti v filozofijo, toda zdaj sem začutil več kot samo potrebo, da obračunam s samim sabo in z okoljem. Nekako sem si moral urediti svoj um, si spletati svojo miselno mrežo.

Če bi takrat živel kot poprečni človek, meni tega sploh ne bi bilo potrebno. Živel bi v svojem okviru in dobro pazil, da se v moji notranjosti ne bi nabiralo preveč nenavadnih vprašanj, saj le-ta v človeku večinoma sprožijo potrebo, da nanje najde ustrezne odgovore. Najslabše za slehernega posameznika so tista vprašanja, ki so se nekako vrinile v miselno mrežo, v naši podzavesti, saj so sicer prisotna, vendar zanje zavestno ne vemo. Prav ta nevednost lahko marsikoga šibi, ga zmede do te mere, da pride do manjših ali večjih življenjskih napak. Ko se v nekem subjektu nabere množica vprašanj, na katera v tem trenutku ni ustreznih odgovorov, je to obeležje za vsakogar precej težavno in marsikdaj tudi neprijetno. Človekov um lahko tudi deluje v drugi smeri, kjer je malo vprašanj in na vsako se ve tudi odgovor. Če pa se že nahajamo v nevednosti, je ne poglobljamo, ampak to nevšečnost enostavno izključimo. Danes si zastavljam vprašanje, če je v eri velikih družb sploh možno ohraniti čisto mišljenje. Toliko je medsebojnih vplivanj, toliko je prisilnih poglobljanj, ogromno nezdrave konkurence in neverjetno malo potrpljenja. Nasploh je mišljenje mestnih ljudi tako zelo nabito, čeprav je mnogokrat usmerjeno na ozko področje, kot je površina nasičena s cestami in stavbami. Na naši Zemlji še obstajajo kotički, ki so nedotaknjeni, čisti. Ko danes razmišljam, pridem do spoznanja, da lahko naše mišljenje primerjamo z okoljem, ki nas obdaja. Prav iz tega bi si dovolil sklep, da je v naši notranjosti še mnogo čistih mišljenj, ki bi lahko bila rezultat medsebojnih učinkovanj. Če bi želeli te misli razkriti, bi morali biti izpostavljeni posebnim dražljajem, ki jih ne poznamo oziroma katerih se še ne zavedamo.

Kakorkoli že, zame je že bilo prepozno. V moji notranjosti je bilo toliko neoprijemljivosti, da me je že bilo strah pred samim sabo. V želji, da bi čim več vedel in da bi čim več znal, sem pretirano vsrkaval informacije iz okolja, ki jih pa nisem bil sposoben vseh razvrstiti in jih na dostojen način obdelati. Prav zaradi tega dejstva prihaja v ljudeh do efekta, da nekaj vemo, čeprav se pa te vednosti sploh ne zavedamo. V možganih nastaja odvečna napetost, ki človekovo koncentracijo precej moti.

Takrat sem prebiral različne filozofe, ki sem jih izbral po enostavnem ključu, saj sem imel temu ustrezen leksikon. Kadar sem začutil, da se je v moji notranjosti nabrala nejasnost, sem napisal krajši spis. Ko sem imel le- teh že za celo zbirko, sem poskušal izluščiti, kje se skriva problem in zakaj je do njega sploh prišlo. Če se zdaj tega spominjam, moram reči, da sem si takrat postopoma gradil svojo osebnost. Prav zaradi tega napora sem se pozneje počutil izredno krepkega in vedrega, saj nisem imel občutka, da bi bila v mojem srcu praznina, kakor pred tem. Še sam nisem vedel, kdaj sem tako rekoč zakrpal to velikansko luknjo. Končno je prišel ta srečni trenutek, ko sem v samozaložbi izdal svojo drugo knjigo, to se pravi kratko prozo in pesmi. Takrat so se nekateri literarni kritiki izredno pohvalno odzvali na to stvaritev, kar se mi je na nek način zdelo precej nenavadno. Bil sem mnenja, da je bila prva zbirka precej boljša in da bi si ta pravzaprav zaslužila več pozitivnih mnenj. Skratka, druga zbirka je bila sorazmeren uspeh, saj so celo različni časniki pisali o njej. Prav to dejstvo pa je zelo dragoceno za slehernega umetnika, saj se navsezadnje krepi njegova identiteta in s tem njegova pripadnost družbi. Nekateri znajo povedati, da so umetniki ljudje, ki niso dobro prilagojeni družbi oziroma socializirani, saj drugače razmišljajo in delujejo. Zaradi te resnice, katere se marsikdo še kako dobro zaveda, se tovrsten posameznik počuti nekako izrinjenega. Na takšnem položaju vztrajati, je za psiho več kot pogubno. Ko pa je umetnik prikazan pozitivno, denimo v javnih medijih, prihaja do protiuteži. Nenadoma spoznava, da se zdaj nahaja v središču družbe in da je njen pomembni del in ne zgolj organizem, ki se je slučajno pojavil oziroma razvil v dolgotrajnem naravnem procesu. Največja zadovoljitev slehernega človeka tiči dejansko v tem, da je samostojna celota in da se ta docela dobro integrira v sredino drugih samostojnežev. Če to ni izvedljivo, je človekov obstoj nekako ogrožen. Navsezadnje se vsi ljudje bolj ali manj intenzivno orientiramo po tem, kako nas širša družba sprejme. Ali nas upošteva kot osebnost in s tem kot pripadnike neke sredine? Če nas ne upoštevajo, se začnejo sprožati različna vprašanja, kot so:

"Kaj je z menoj narobe? Kaj je z njimi narobe? Zakaj je do tega prišlo? Je potrebno razčistiti? V primeru, da sem neustrezen, kaj lahko naredim? itd."

Čeprav sem že tudi pred objavo bil dobro vključen v družbene tokove, sem imel vedno občutek, da me soljudje trpijo zgolj zaradi tega, ker sem se pač tam pojavil. Po tej objavi pa se je v meni okrepil občutek pripadnosti, čeprav je to bil čisto simboličen akt.

Počutil sem se izredno dobro, morda celo predobro, saj bi se moje psihično stanje lahko primerjalo z evforijo. V tem svojem notranjem zmagoslavju sem se usedel na balkon in pogledal v nebo. Pomislil sem, kako bi bilo lepo, če bi znal leteti. Spustil bi se do mimoidočih in jih brez besed le toplo objel, nakar bi spet odplahutal v višine neba. Še med tem, ko bi se dvigoval, bi se ljudje ozirali za menoj in si mislili:

"Takšen bi rad bil tudi jaz!"

Danes mi je popolnoma jasno, da sem prav to, kar sem si takrat zaželel, v prenesenem pomenu tudi izvedel. No, kot že omenjeno, je bilo moje razpoloženje zelo dobro in še dobro vem, kaj sem si takrat mislil: da je ni sile v tem svetu, ki bi mi lahko to uničila. Kako zelo sem se motil, saj sem drugi dan dobil pošto. Po končani službi sem šel domov. Ko sem pogledal v poštni nabiralnik, sem zagledal modro kuverto, na kateri ni bilo ne znamke ne žiga. Prav to se mi je zdelo zelo znano. Deloma sem bil vesel, toda kljub temu sem bil v hudem strahu pred ponovnim razočaranjem. Ko sem odprl ovojnico, sem bil res malo razočaran, saj to pismo ni bilo od Male, kot sem spočetka mislil, ampak od sodelavca, ki me je povabil na praznovanje njegovega 40. rojstnega dne. Prav to dejstvo me je precej potrl, saj je že bila sama misel nanjo zelo naporna zame, to je bilo pravzaprav nekaj, kar mi je miselni krogotok presneto obrnilo na glavo. Tako zelo sem si je želel, čeprav sem se zavedal, da je s srcem daleč od mene stran in kljub temu sem vročično upal, da bi prišla k meni za vedno, a hkrati strahoval pred lastno zmoto. Pogumno sem si poskušal dopovedovati, da moram Malo enkrat za vselej pozabiti. Tisti dan sem bil kar precej jezen na samega sebe. Marsikdo bi se utegnil ob tem spraševati:

"Le zakaj se jeziti nad samim seboj?" Odgovoril bi mu: "Zato, ker sem zlovoljen zaradi svoje psihične šibkosti!"

Že toliko let nisem bil skupaj z Malo, niti je nisem videl, da bi že lahko končno izginila iz mojega sveta. Očitno se je ni bilo možno otresti, saj se je predstava o njej še nadalje trdovratno oklepala mojega ego sistema. Več kot očitno je bilo, da sem bil neke vrste suženj svojih in njenih čustev, če so bila njena morda zgolj plod moje bujne domišljije. Skratka, misel o njej ni smela osvojiti moje miselne mreže, zato sem moral takoj ukrepati. To se pravi, preprečiti sem moral določen potek miselnega procesa, ne dopustiti, da določena misel postane velikanska rana. Prav zaradi tega dejstva sem se odločil, da grem na sodelavčev rojstni dan in se tako pomešam med ljudi. Zaradi ponesrečene vezi s Fani sem si celo rekel, da se moram žensk izogibati psihično in fizično. Oboje bi gojil le v toliko, kolikor bi to bilo pač najbolj nujno. Tako sem se zopet odločil, da gojim do ženskega sveta samo uradne in vljudnostne odnose. Kar nekajkrat mi je tovrstna strategija zelo pomagala, čeprav le za omejeno obdobje, nakar sem zopet potonil v breznu nezdravih ali morda celo nerealnih čustev.

Tisto noč sem sorazmerno dobro spal, saj sem ob zvonjenju budilke brez težav vstal in tudi v službi sem svoje delo povsem lahkotno opravljal. Dobili smo kar nekaj novih pošilk manjšega orodja, a v skladišču nismo imeli več prostora, tako da smo morali razvrstiti orodje pod rubriko starejšega

inventarja, ki pa ga je izdelalo povsem drugo podjetje. Zaradi tega bi lahko nastalo kar precej vroče krvi, vendar smo se vsi z veliko mero zbranosti lotili reševanja tega strokovnega problema.

Pravzaprav te pošiljke sploh ne bi smelo biti, že zaradi dejstva, ker je naš predpostavljeni že pred davnim časom opozoril nabavno službo, da imamo več kot dovolj orodja v našem skladišču. Lahko bi se sicer prepirali v nedogled, vendar to ni imelo nobenega smisla. Če bi delali dosledno po predpisih, bi te nove pošiljke morali zavrniti. Ker bi zaradi tega lahko prišlo do dolgotrajnih preprirov, bi vsi izgubljali ogromno energije in veliko časa, zato smo novo orodje le sprejeli. Vsi so nam bili hvaležni, nabavna služba, stranka in vodstvo njihovega in našega podjetja, a mi smo bili zato nabito polni. Ko je bilo konec službe, sem tako kot po navadi šel domov. Namenil sem se oprhati, se lepše obleči in za mojega sodelavca kupiti ustrezno darilo. Pri tovrstnih nakupih nisem imel nikoli problemov, saj sem se za določeno blago ponavadi odločil šele zadnji trenutek. Tudi tokrat sem šel v prvo trgovino s kuhinjsko posodo, kjer sem kupil kavni komplet, saj sem dobro vedel, da je moj sodelavec strastni pivec, a tudi vneti kuhar različnih vrst kave. Od tam sem šel neposredno na zabavo.

Ime mu je bilo Vani in imel je sorazmerno veliko hišo, a tudi štiri otroke in zelo prijazno ženo. Poleg dveh kakovostnih avtomobilov BMW in renault 21 je bil še lastnik manjše jahte in dveh motorjev znamke Suzuki. Sicer ni bil izobražen, saj je imel samo osem razredov osnovne šole in v službi je bil njegov zaslužek rahlo pod mojim. Drugi ljudje so se vedno spraševali o izvoru njegovega bogastva, več kot dejstvo je namreč bilo, da je bil Vani le navaden delavec. Spominjam se, da sem ga enkrat v službi vprašal, od česa je tako obogatel. Odgovoril mi je, da on sploh ni obogatel in tudi nikoli ne bo, vendar pa je svoje sposobnosti maksimalno unovčil. Vani je bil kar veliko gobezdalo, marsikdo je zanj rekel, da ima zelo dolg jezik, vendar malo pameti. Drugi ljudje so zastopali prepričanje, in teh je bilo največ, da je on sicer butast, vendar je tako zelo priliznjeno zahrbtn, da še največji svetohlinec pred njim poklekne. Moram povedati, da o njem nikoli nisem mnogo razmišljal, saj sem ga uvrstil med ljudi, ki živijo v drugem svetu, kot je bil moj. Marsikdaj sem se z njim pogovarjal, predvsem o športu in o filmih, vendar dalje nisem šel z njim nikoli. Vani je bil nizke rasti, prekomerno suh, brez zob in brez las. Da je bil brez las, ga je kar pošteno motilo, zato je večkrat nosil tudi lasuljo, vendar se pri delu ni kaj prida obnesla, saj mu je večkrat padla na tla. Zaradi te nevšečnosti so se že začele širiti duhovito - nesramne govorice. Za njega so sodelavci govorili, da je zgrešil svoj poklic. Rekli so, da ne bi smel delati v skladišču, temveč da bi moral biti zaposlen v Hollywoodu, kjer bi filmskim igralkam in mafijašem pobiral njihove lasulje. Takrat ne bi več imel časa za svojo. Ko je ta žgečkljivka prišla Vaniju na uho, je med delovnim časom pri priči prenehal nositi lasuljo. To je bila morda njegova napaka, saj so se zdaj z njega še bolj norca brili. Rekli so, da je dobil službo v Hollywoodu, vendar ga njegova žena ne pusti tja, ker ima tudi ona

težave s svojo lasuljo. To ga je zelo razkačilo. A ko je rekel, da si bo kupil nov avto znamke Opel vectra so vsi drugi od zavisti utihnili. Nič več ga niso zafrkavali kot pobiralca lasulj, ampak so mu pripisali sodelovanje z nevarnimi kriminalci.

Skratka, znašel sem se na njegovi zabavi, kjer sem videl ogromno ljudi, vendar sem bil od sodelavcev le jaz prisoten. Vanija in ostale sem spoštljivo pozdravil, nakar sem ga vprašal, kje so ostali sotrpini. Zmajeval je z glavo in mi zatrdil, da niso prišli zaradi tega, ker jih ni povabil. Vprašal sem ga, zakaj neki je mene povabil, saj si niti nisva tako zelo blizu. Prikimal mi je in dodal, da so pač drugi nevzdržno zavistni in si zato vabila niso prislužili, mene pa sicer zelo spoštuje, že zaradi tega, ker se še nikoli nisem pošalil na njegov račun. Moram reči, da sem bil takrat nemalo ganjen. Pripisal mi je odlike, ki so jih mnogi drugi ljudje ocenjevali kot hladnost ali celo kontaktno revnost. V tovrstni družbi je namreč vedno vladalo pravilo: ko vsi nekoga besedno obdelajo, moraš enostavno sodelovati zraven. V primeru, da se od tega pravila oddaljuješ, ali celo še huje, da temu nasprotuješ, se izpostavljaš nevarnosti, da postaneš neke vrste izobčenec. Se pravi, Vani me je povabil iz hvaležnosti, kot človeka pač, ki je vreden vsega spoštovanja. Ko bi vedeli, kako mi je v tem trenutku to priznanje prišlo prav. Moja duša je dobesedno kričala po nekakšnem zdravilu za psihično uravnovešenost. Sprehajal sem se po sobah in po vrtu, se pravi vsepovsod, kjer so bili ljudje. Natančno sem jih opazoval in prišel do zaključka, da niso krojeni po mojem okusu, saj so se mi zdeli precej nenavadni. Nasploh ženske so bile za moje pojme zelo prostaške in prepolne libidne energije. Na vsakem koraku so preveč očitno poudarjale svojo ženskost. Ne da mi ne bi bilo to všeč, ampak me je njihovo obnašanje spravljal v zadrego, saj nikakor nisem bil vaje tovrstnih žensk. Ker sem začutil, da se na tem področju ne bom zadovoljivo znašel, sem se odločil posvetiti moškemu delu družbe. Toda ti so se največ pogovarjali o nekih nerazumljivih poslih. Ko sem zagledal Vanijevo ženo, sem se odločil, tam poskusiti svojo srečo. Zelo vljudno sem jo nagovoril in ona mi je zelo prijazno odgovorila. Da bi pogovor med nama bolje stekel, sem se ji zlagal, kako zelo mi je ta zabava všeč. Povrhu tega sem jo še pohvalil za dobro organizacijo. Na te besede se mi je prisrčno zahvalila, nakar mi je rekla, da mi pa ne more verjeti. Menila je, da ljudje kot jaz ne spadajo semkaj. Tudi za svojega moža je bila prepričana, da je hudo zdrsnil v to sredino brezdelnežev.

Bil sem rahlo začuden nad njeno izjavo, čeprav sem ji moral vsaj delno pritrditi. Zato sem ji odkritosrčno rekel, da se mi ti ljudje zdijo presneto čudni. Njegova žena je nadaljevala z govorom in mi pripovedovala, da se je vse skupaj zelo nedolžno začelo. Sprva je v popoldanskem času prevažal samo delavce na črno na različna gradbišča, malo pozneje pa tudi poslovneže. Njej se je že od

samega začetka čudno zdelo, le od kod njen mož zasluži toliko denarja, a pozneje ji je končno priznal, da je neke vrste prevoznik za neprijavljeno podjetje. Prijela me je za ramo in me vprašala, če vidim vse te ženske. Zatrdil sem ji, da bi jih človek še iz Mount Everesta prepoznal. V zaupnem tonu mi je rekla, da njen mož vse te ženske prevaža na delo in z njega. Ob tem stavku so se ji vlile solze. Bila je vidno razočarana, zato sem jo mislil tolažiti s tem, da sem ji govoril o dobrem srcu njenega moža. Zaradi teh toplih besed mi je bila zelo hvaležna, podarila mi je lep nasmešek in me vprašala, če želim kaj posebnega popiti. Odvrnil sem ji, da ne, saj bi navsezadnje že moral biti doma. Nadvse pristržno sva se poslovila. Šel sem še do njenega moža, pohvalil njegovo zabavo in se mu opravičil, da moram iti domov, ker me je čakalo nekaj ustvarjalnih uric. Obraz se mu je zasvetil, saj je bil seznanjen s tem, da pišem pesmi in zgodbe. Želel mi je mnogo navdiha, hkrati pa obžaloval moj prezgodnji odhod. Poslovila sva se skorajda kot stara prijatelja. Nenavadno, toda po krajšem pogovoru z njegovo soprogo sem gledal nanj precej drugače. Čeprav je imel precej več imetja in denarja kot jaz, mi ga je bilo žal. Pomislil sem, uboga para želi le najboljše za svojo družino in verjetno mu je mnogokrat zelo težko prenašati vse te odvratne ljudi iz podzemlja. Po eni strani sem ga nehotе primerjal s samim seboj. Mislil sem, češ, ta človek je želel le normalno in srečno živeti kot jaz nekoč, vendar je ob tej močno izraženi želji padel v krožnico nenormalnega bivanja.

Prav ... "

Ob tej izrečeni besedi je gospod Melhior zakašljal, kot da bi me želel prositi za daljši oddih. Ponudil sem mu, da bi prekinila njegovo pripoved, saj me je doma že čakala žena, ki moje pretirane zamude zagotovo ne bi bila vesela. Zaradi tega predloga mi je bil zelo hvaležen. Povedal mi je še, da se je zelo utrudil ob pripovedovanju svoje življenjske zgodbe, saj že vrsto let ni toliko govoril kot prav ta dan. Vprašal sem ga, če bi se lahko zopet dobila čez dva dni. Prostodušno mi je odvrnil, da lahko.

Ne vem kako to, toda ta človek mi je nekako prirasel k srcu. Nisem še poznal globljega razloga za to, vendar sem bil pripravljen to dognati. Po dolgem času sem se srečal s človekom, ki sem ga lahko preko svojih meril ovrednotil kot sebi enakega. Toda kako? Ta človek je bil klošar in vse do sedaj tovrstnih ljudi nisem maral. Celo zelo sovražil sem jih oziroma boljše rečeno preziral, da bi jih najraje videl v košu za smeti, še preden bi jih utegnil pogledati. Le kaj je bilo na njem? V njem je morala biti neka sila oziroma energija, ki je bila zelo podobna moji. Ko sem tako razmišljajoč šel proti svojemu domu, me je celo imelo, da bi šel nazaj po njega in ga povabil k sebi domov. Ker nisem mogel verjeti lastnim mislim, sem se začel spraševati, če sem še zdrav, saj so tovrstni vzgibi bili zame že dolgo tuji. Ko sem prišel domov, me je žena hudo oštevala zaradi tega, ker me pač ni

bilo niti na kosilu niti na večerji. Prav to se ji je zdelo zelo nenavadno. Ko pa sem ji po pravici povedal, kaj je bil glavni vzrok moje odsotnosti, se temu ni niti najmanj začudila. Žensko je mnogokrat težko razumeti, nasploh pa, če je s teboj že vrsto let poročena. A na nek način je bila prav ona kriva, da sem tistemu potepuhu ob najinem prvem srečanju v klobuk vrgel nekaj drobiža. Potožil sem ji o svojih strahovih, a ona mi je takrat svetovala, da naj grem v mestno središče, kjer naj bi obdaril prvega brezdomca, rekla je še, da to prinaša srečo. Ubogal sem jo, vendar niti v sanjah nisem mislil, da bom tako hitro kakšnega brezdomca našel, kaj šele da bi spregovoril z njim. V mojih podjetjih so bili zaposleni visoko cenjeni strokovnjaki in z marsikom od njih nisem spregovoril niti besede, ker sem jih pač imel za pre nizke, za ljudi pač, ki so premalo vredni. Ali je možno, da je človek zmožen razumeti drugega človeka, čeprav je sicer prekomerno oholega in nadutega značaja? Zdaj ne samo, da sem spregovoril z njim, ampak sem ga celo želel ovrednotiti kot sebi enakovrednega. Deloma sem si želel prav to, a v meni se je kljub temu nekaj močno upiralo. Svoje osebnosti nisem želel, kar tako zrušiti v nič, saj sem jo leta in leta gradil. V končni fazi sem si moral priznati, da sem v vseh teh letih svojega poslovnega vzpona čutil neverjetno močno potrebo po identifikaciji z nekom.

Pravzaprav sem se vsa ta leta le razlikoval od drugih ljudi, saj sem bil vedno sposobnejši, bistroumnejši, hitrejši, močnejši, lepši, bogatejši, skratka več vreden od vseh ljudi na tej Zemlji. Toda zakaj si potem nisem kot identifikacijski objekt izbral kakšnega direktorja, filmskega igralca, politika, ženo ali celo samega papeža? Presenetljivo, nihče od teh ni bil vreden primerjave, a tistega izgubljenca sem morda celo vzljubil? Ker tega nikakor nisem mogel razumeti, sem se namenil prav to uganko razkriti. Neka skrivnostna sila me je k njemu neverjetno močno vlekla, saj sem si nemudoma poželed z njim spregovoriti oziroma mu bolje rečeno prisluhniti. Tako razmišljajoč, sem se odpravil spat z namenom, da zaspim za čim dlje.

Druga nebesna smer

Spal sem neverjetno dobro in dolgo. Ura je že bila deset in zajtrk je bil že pripravljen. Pri mizi je že sedela soproga in na mizi sem zagledal dve mehko kuhani jajci, štiri obložene kruhke z medom, dva kozarca in en liter pomarančnega soka. Bil sem tako zelo razpoložen, da sem mislil svoj jutranji obed začeti kar pri soprogi, a ona me je le odrinila. Ker pač tokrat na tem področju ni bilo uspeha, sem se nemudoma zagnal v tisto, kar mi je ostalo. Vprašala me je, če nameravam iti v službo, toda odgovoril sem ji, da bom imel cel teden dopust. Ko sem vse pojedel in popil, sem ženo poljubil, nakar sem šel v svojo sobo, kjer sem se ukvarjal z drobnim modelarstvom. Izdeloval sem manjše

figurice, letala, ladje, avtomobile in še marsikaj drugega. Vedno kadar mi je le čas dopuščal, sem se zatekel tja. Lahko sem bil besen, naveličan ali žalosten, toda vedno, ko sem bil vsaj kakšno urico v delavnici, mi je šlo takoj boljše. Bil je to čas, ko sem delal na novem projektu. Pravkar sem dokončal serijo letal iz druge svetovne vojne. Zdaj sem sestavljal svojo domišljijško počitniško naselje. Ko sem že kakšno uro aktivno delal, je na vrata potrkala soproga, nakar mi je sporočila, da je kakšne tri ure ne bo domov, saj ima namen iti v kopališče. Povabila me je zraven, a rekel sem ji, da še imam namen ustvarjati. Preden se je poslovila, me je še pohvalila, da sem pač možakar, ki je zelo vztrajen in pameten. Malo za šalo, malo za res sem še polglasno dodal, da je lahko ponosna name. Nasmehnila se mi je, nakar se je poslovila. Ko sem prenehal z modeliranjem, sem šel na verando in se ulegel na ležalnik. Malomarno sem stegnil roke in pogledal na svojo uro. Nenadoma je zazvonilo. Po malem jezen sem vstal in stopil do vhodnih vrat. Pogledal sem na monitor, ki je bil pritrjen nad vhodnimi vrati in na njem sem prepoznal nekega možakarja mlajših let. V desni roki je držal ceneno aktovko, medtem ko je pod levo pazduho imel nek zvitek papirjev. Bil je visoko raščen, koščen, podolgovatega obraza, izrazito močnih obrvi, majhnih oči, a sredi čela je imel ogromno brazgotino. Mislil sem si, da je zagotovo trgovski potnik. Za trenutek sem se zamislil in ob tem mi je šlo neverjetno na smeh. Spomnil sem se časov, ko sem se vedno razburjal zaradi teh akviziterjev. Bolj sem se jezil, večkrat so me prišli obiskat. Nekateri so mi poskušali prodajati sesalnike, brivnike, gramofone, kamere, medtem ko so drugi poskušali prodati čistilna sredstva, knjige in celo pustne maske. Ko bi vedeli, kako sem se zaradi njihove vsiljivosti jezil!? Toda pride čas, ko se mora človek zaustaviti in si reči, da je potrebno nekaj korenito spremeniti. Prav to sem tudi storil.

Preden sem možakarju odprl, sem pripravil vse potrebno, saj sem imel ob vhodnih vrat avtomat za pijačo in celo majhen hladilnik, v katerem je vedno bil kakšen prigrizek. Na desni strani sem si za tovrstne priložnosti pripravil še barski stolček. Odprl sem gospodu in ga prijazno pozdravil. Veselo mi je odzdravil. Preden sem mu dal dovoljenje za govor, sem se usedel na stol, iz hladilnika vzel obložen kruhek in nekaj pomarančnega soka iz tetrapaka. Sploh ga nisem poslušal, ker me njegovo govoričenje sploh ni zanimalo. Prodajal je neko tretjerazredno kuhinjsko posodo, za katero je trdil, da je prvorazredna. Povsem umirjeno sem jedel svoj obložen kruhek in vsake toliko časa izzivalno srkal s slamico, ki je bila zapičena v tetrapak, v katerem je bil okusen sok. Vročina je bila izredna, a možakar se ni dal motiti. Znoj je kar v potokih lil z njegovega čela, tako da si ga je moral večkrat obrisati. Revež je že imel popolnoma suha usta. Nekajkrat je svoj govor prekinil in me vprašal, če sem se že odločil za nakup, vendar sem mu vedno znova zatrdil, da sem neodločen, da si ne upam in da bi morda drugič. Možakar se je trudil in trudil, a uspeha ni bilo. Nagajivo sem ga pogledal in

poslušal, nakar sem strateško malce prigriznil in popil. Ko je bil videti že precej izčrpan, me je vprašal, če imam morda kakšno hladno pijačo v hladilniku. Odvrnil sem mu, da bom pogledal, nakar sem dodal, da je pijače na žalost že zmanjkalo. Razočarano me je pogledal. Kot da bi se nenadoma nečesa spomnil, sem mu ponudil, da lahko dobi sadno pijačo in koka kolo iz avtomata zraven vhodnih vrat. Veselo je sprejel ponudbo. Nenadoma sem okleval, nakar sem se pretvarjal, kot da bi mi bilo zelo nerodno. Vprašal me je, v čem je problem, a odvrnil sem mu, da mi mora dati nekaj drobiža, če hočeva priti do zaželenne pijače. Odgovoril mi je, da je to najmanjša prepreka, nakar mi je v roko stisnil nekaj kovancev. Kovance sem vrgel v avtomat, nakar sem počakal, da se plastična čaša napolni s pijačo. Akviziter je bil očitno zelo žejen, saj si je zaželel še en kozarček limoninega soka. Z veseljem sem mu ustregel, saj sem ob tem opraviu celo nekaj zaslužil. Ko je popil, se mi je lepo zahvalil, nakar je povsem izčrpan in zamišljen hkrati zapustil moje vidno polje. Uboga para je zagotovo več kot pol ure stala tukaj in poskušala nekaj prodati, kar je že vnaprej bilo obsojeno na neuspeh. Ob vsem tem si je ta gospod moral pri meni kupiti še pijačo. Namesto da bi mi on prodal svoj artikel, sem mu jaz prodal pijačo, ne da bi od njega kupil eno samo drobtinico. Nenadoma sem postal radoveden, saj sem hotel odpreti avtomat in pogledati, koliko denarja sem na račun teh hišnih prodajalcev v zadnjem letu že zaslužil. Ker se mi ni ljubilo preštrevati kovancev, sem idejo nemudoma opustil. Ta "akviziterski" avtomat za pijačo je bil moj veliki izum, saj sem na takšen način kompenziral svoj odpor do njih. A očitno se je kaj hitro raznesla govorica, da sem slab kupec in povrh tega še njihovemu rodu večje izvabljam denar iz žepa. Od uvedbe posebnega pristopa do njih in avtomata za pijačo, so čedalje redkeje prihajali na moj dom. Je pač tako v življenju, prej sem se jaz razburjal zaradi njih, a zdaj so verjetno oni nejevoljni, ko me zagledajo. Sicer sem bil zelo dosleden glede svojega prostega časa, saj sem menil, da je vsaka sekunda dragocena in da ne sme iti nobena v nič. Toda tem akviziterjem bi lahko prisluhnil vedno znova v nedogled ter občudoval njihove govorniške akrobacije.

Šel sem nazaj na teraso, se spet ulegel na ležalnik, nakar sem za nekaj časa zaspal. Ko sem se po krajšem dremežu prebudil, sem nehote pomislil na tistega brezdomca. Neka tako rekoč skrivnostna sila me je vlekla k njemu. Nekako sem si ga zaželel, saj sem zelo užival ob njegovi pripovedi. Zdelo se mi, da je sleherna njegova beseda razkrivala mojo osebno uganko. Morda je on celo poosebljal tisto, česar sem se pravzaprav najbolj bal - propada. V tistem času sem se počutil nekako izoliranega, kljub dejstvu, da sem bil v poslovnem svetu na vrhu vseh možnih vrhov. Nekako sem čutil, da me s tem človekom vežejo še druge psihične sorodnosti. Znova in znova sem si zastavljal isto vprašanje: Zakaj on?

Kaj ima njegovo življenje opraviti z mojim? Radovednost je pognala v tek že marsikatero kolo in napolnila možgane z informacijami, možgane, to zmes želja in strahov, ki iz pričakovanja splete mrežo novih. Poznati prihodnost je že od nekdaj pomenilo več, kot pa izrecna želja alkimistov, da iz navadnega kamna naredijo zlato. Ne oziraje se, kaj in kdo smo, vsi težimo k razrešitvi nerazrešljive uganke, saj želimo z omejeno interpretacijo preteklosti zajeti vse procese, ki jih še ni. Povsem ne upoštevajoč dejstva, da nas vodijo strahovi in želje iz ozke odprtine.

Naslednjo jutro sem se prebudil srečen. Ti trenutki niso pogosti, saj človek večinoma podoživlja uro prebujanja kot nekaj čisto samoumevnega, vendar je prav takrat bilo drugače. Nekaj podobnega sem občutil tudi takrat, ko sem bil s svojo sedanjo soprogo zmenjen za večerjo. To so bila obdobja, ko sva se šele spoznavala. Med nama so že bila čustva do nasprotnega spola, ki jih do tega gospoda brezdomca seveda nisem čutil, toda kljub temu sem se ga prav veselil. Bil bi pripravljen prepešati tudi sto kilometrov, samo da bi se lahko z njim pogovoril. V svoji notranjosti sem na nek način občutil strah, saj sem upal, da je gospod Melhior še med živimi. Tem brezdomcem se mnogokrat kaj hudega pripeti, saj živijo od danes do jutri. Dan poprej se denimo vinjeno sprehajajo po mestnih ulicah, medtem ko sredi noči zmrznejo v snegu ali pa jih povozi kakšen drveči avtomobil.

Ko človek včasih pomisli, kako zelo je utrujen, kako ga boli glava, kako zelo je naveličan vseh ljudi in tudi življenja, se v nekem trenutku razblinijo vsa ta depresivna občutja, samo zaradi prihoda neke osebe. Nihče ne ve zakaj je tako. Včasih se mi zdi tako, kot da bi človek bil nekakšen poštar energije, da v tistem trenutku prihaja prav zaradi tega, da bi drugega človeka napolnil z njo. Vendar moram poudariti, da ne vsakega, ampak samo določenega. Vesoljni energijski zakoni pač tako delujejo. Mnogokrat si zastavljam vprašanje, zakaj mora nekdo umreti, medtem ko nekdo drug živi še eno življenje? Čedalje bolj se oklepam prepričanja, da je vse prešteto in ko se določena razmerja spremenijo, se vse skupaj pretehta in sešteje. Ko na enem nivoju nekaj manjka, mora iz drugega priti energijski paket, ki bo zapolnil to praznino. V primeru, da pa ne pride, določena dimenzija lahko izgine, medtem ko se nekje drugje druga okrepi ali pa nastane nova možnost, ki je lahko novi svet ali pa tudi ni. Kakorkoli že, pozelel sem si energijski paket, novo moč, nova stremljenja in njega, ki je skrival morda vse to v svoji biti. Oblekel sem si svojo najlepšo trenirko, nakar sem se središču mesta v počasnem teku približal. Ker ga na tistem mestu še ni bilo, sem se usedel v bližnjo kavarno zraven okna, kjer sem oprezal, da bi zaznal njegov prihod. Ura je že bila enajst in čakal sem že več kot trideset minut, vendar me to ni motilo. Bolj me je skrbelo to, da bi se njemu kaj ne zgodilo ali pa da zaradi kakšnega drugega razloga ne bi mogel priti. Čakal sem in čakal, a nenadoma sem ga zagledal. Bil sem tako navdušen, da sem pritekel iz kavarne in svojemu

novopečenemu znancu burno pomahal kot najboljšemu prijatelju iz otroških let. Melhior me je prepoznal in mi zadržano, a kljub temu vljudno odzdravil. Zdel se mi je kot šolarček in modrec hkrati. V svojem zanosu sem čisto pozabil na svoj položaj in ga celo objel. Kaj takega se mi ni zgodilo že najmanj dvajset let. V letih zakonskega življenja mi je žena večkrat rekla, da bi moral bolj izražati svoja čustva. Nenadoma mi je zaradi tega postalo malo nerodno, zato sem se gospodu Melhioru nemudoma opravičil. Nič ni porekel k temu, ampak je z otroško nebogljenostjo in starostno modrostjo pogledal v tla, nakar se je ozrl v sinje nebo. Pomislil sem, da ta človek že ne more biti klošar. Če bi bil, bi ga preziral, če ne celo sovražil. Boril sem se zelo intenzivno s to mislijo, celo do takšne mere, da sem mu mislil kupiti stanovanje. Želel sem si reči, da nima več statusa brezdomca. Po moji oceni bi to velikodušno ponudbo verjetno odklonil, saj se mi je zdel preveč čist v duši in na nek filmski način preveč ponosen. Kako je to mišljeno, na nek filmski način?

To je neke vrste ponosa, ki ga v realnem življenju le redkokdaj srečujemo. Ko gledamo takšnega junaka na filmskem platnu, nam je zelo simpatičen, vendar ko ga vidimo v vsakdanjem življenju, ga niti ne prepoznamo ali pa se nam zdi nor in odvečen. Mislim, da sem ga takrat povsem prepoznal, saj se mi je zdel neke vrste redkost, toda več kot dragocen kamen ali redka znamka. Bil je neke vrste človek, ki se v stotih letih pojavi le v petih, morda kvečjemu šestih izvodih. Ko govorimo o geniju, moramo imeti v vidu človeka, ki se v toku svojega življenja nenehno spreminja. V njegovi notranjosti se prepletajo hudi boji med smotrnostjo in nesmotrnostjo, med redom in neredom, med ljubeznijo in sovraštvom, med intelektualnim in nagonskim, med asketizmom in spolno prepotentnostjo, skratka med pozitivnim in negativnim oziroma med dobrim in zlim. Več tovrstnih sil utegne spoznati v svojem življenju, bolj se približuje razkrivanju velike vesoljne uganke. Včasih se lahko zgodi, da genij zapade nizkim strastem in na tem področju tudi ostane, a marsikdaj se genij nad vsem tem dviguje, rešen mnogoterega zla in okrepljen v dobroti.

Tako razmišljajoč, sem pogledal svojega novopečenega prijatelja. Če v svojem življenju srečujete le takšne ljudi, ki imajo v glavi samo dvoje ali troje stvari, vam to lahko zelo presede. Nenadoma si poželite človeka, ki je izjemen, ki je drugačen od vseh drugih. Na takšen prikrit način morda skrivate svojo drugačnost. V tistem obdobju sem se zares čutil drugačnega, kar sem v končni fazi tudi bil. Bil sem drugačen, vendar si tega nisem želel, čeprav sem vseskozi k temu usmerjal svoje sile. Paradoksalno, vendar resnično. Vedno sem si želel biti najmogočnejši, najbogatejši, najpametnejši, vendar sem vedno želel okoli sebe imeti ljudi. Sicer ne vsakogar, ampak vsaj posameznike, ki so se vsaj približno lahko merili z mojimi vrednotami. Ko pa človek nekega dne

krepro preseže materialni nivo vseh drugih, postaja tako še v svojih krogih največji čudak. Razlikovati se od drugih, je nujnost, a prevelika razlika je lahko nož v hrbet lastni eksistenci. Gospoda Melhiorja sem ogovoril, saj sem bil radoveden na nadaljnji razplet njegove zanimive življenjske zgodbe. Nekako sem slutil, kot že omenjeno, da se dotika mojega življenja, mojega čustvovanja in razmišljanja. Da nekemu tujemu človeku pripoveduješ o svojem življenju, je potrebna velika mera poguma. Drugi ljudje znajo povedati, da moraš biti malce naiven in zamračen, toda za Melhiorja ni veljalo ne eno ne drugo. Ni bil zamračen in tudi naiven ni bil, vendar je bil zelo pogumen. Prav zaradi tega dejstva bi lahko za njega kvečjemu rekli, da je bil drugačen. Največji greh bi bil tovrstnega človeka ovrednotiti s sicer veljavnimi človeškimi merili. Njegov značaj je bil samo podoben poprečnemu človeškemu, vendar še zdaleč ne enakovreden. Njegova pojava je bila na nek način večni opomin človekovi umski kratkovidnosti. Bil je predhodnica nekega novega obdobja, ki bo morda šele postalo resničnost, ko bo v celotni naravi močnejše izražena tendenca k ravnotežju, ko se bo večina predhodno nasprotujočih si sil uskladila. Po nekaj trenutkih tišine sem gospoda Melhiorja zaprosil, če bi lahko nadaljeval s svojo pripovedjo. Ker sem se zavedal, da mu kratim dragocen čas, sem mu dal plačilo, da bi si lahko privoščil topel obrok. S prijaznim glasom mi je odvrnil, da njegov čas ni dragocen, ker ga ima toliko na razpolago, da bi ga lahko zares razprodajal. Z zelo nazorno kretnjo mi je dal vedeti, da ne potrebuje plačila. Priznal mi je, da zelo rad pripoveduje svojo življenjsko zgodbo. Rekel je, da se v njegovi notranjosti nahaja mnogo težkih spon, ki so ga že leta kovala v grenkobno pasivnost, zaradi česar je hudo trpel, vendar se zdaj počuti že mnogo bolje. Izrazil je celo mnenje, da je on pravzaprav tisti, ki meni nekaj dolguje. Kljub temu pa ni zamudil priložnosti, da se mi zaradi mojega plačila ne bi lepo zahvalil. Predlagal mi je, da bi malce pozneje začela s pripovedjo, saj si je imel namen kupiti kaj toplega za pod zob. Rekel sem mu, da naj se ne pusti motiti, nakar se je odpravil v restavracijo. Po približno dvajsetih minutah se je vrnil in se mi opravičil, da je trajalo tako dolgo. Njegovo opravičilo sem sprejel in mu hkrati ob tem izrazil svoje razumevanje njegovega problema. Melhior je še dvakrat globoko zajel zrak, nakar je začel s pripovedjo natanko tam, kjer je pred dvema dnevoma prekinil:

"... Prav to dejstvo je v naši miselnosti tako zelo močno ukoreninjeno, da le redko kdo živi normalno življenje. Vsi živimo nenormalno, čeprav si želimo drugače. Vsi živimo slabo in v težkih razmerah, čeprav si želimo boljše. Ko sem se odpravil proti svojemu domu, sem si včasih sredi poti premislil in šel k reki. Od tam sem tudi lahko šel domov, vendar je to bila tako rekoč podaljšana pot. Ponavadi sem šel do vode, namakal svoje roke v njej, pogledal v daljavo in tako strmeč obstal za kar nekaj časa. Ko sem se končno tega le naveličal, sem šel domov. A takrat se je zgodilo nekaj nenavadnega. Kakšen kilometer od mojega stanovanja sem našel pod cestno razsvetljavo manjšo barvno fotografijo. Sklonil sem se, da bi bolje videl, kdo neki je na njej upodobljen. Spoznanje je

bilo kruto, saj nisem mogel verjeti lastnim očem. Na fotografiji je bil upodobljen ljubek ovalen obraz, vendar brez las. Se pravi, da je ženska na sliki bila plešasta. Ta ženska na sliki je bila sicer na las podobna Mali, toda ona navsezadnje ni bila plešasta, saj je imela zelo bujno lasišče. Z Malo že več let nisem govoril, niti je nisem videl, tako da bi bilo pravzaprav mogoče, da si je morda postrigla lasišče. Morda pa je med tem časom zbolela, zaradi česar so ji izpadli vsi lasje. Začela me je objemati groza. V moji notranjosti je zopet kipelo. Vso pot do doma sem se poskušal prepričati, da ta oseba na fotografiji ne more biti Mala. Poskusil sem se tolažiti, vendar sem čedalje bolj verjel, da je Mala zdaj plešasta. Ko sem prispel do svojega stanovanja, sem mislil sliko raztrgati in koščke vreči na stopnišče, vendar sem si še zadnji hip premislil. Ko sem zaprl vrata za seboj, sem prižgal luč, nakar sem se usedel za kuhinjsko mizo in si predse položil tako rekoč njen obraz, za katerega sem ali pa tudi nisem želel, da bi bila ona. Ko sem že dve uri tako strmeč sedel in razglabljal o tem, ali imam prav ali ne, sem si nenadoma moral priznati, da sem čedalje manj prepričan. Ko sem že mislil, da sem popolnoma prepričan, sem nameraval iti spat.

Medtem ko sem vstajal, je dvom postajal vse močnejši, tako da sem se počasi usedel nazaj na stol. Bilo je pošastno. Kdor si kaj takega ni izkusil, niti približno ne more vedeti, kako pekoče je takšno psihično stanje. Tovrstno miselno tavanje vsakomur odsvetujem in ga tudi nikomur ne privoščim. A k sreči tudi takšni črni trenutki v življenju niso večni, saj minejo takrat, ko to najmanj pričakujemo. Ko sem se proti jutru prebudil, sem spoznal, da še do svoje postelje nisem utegnil priti. Bil sem zmečkan kot kos papirja v košu za smeti, zato sem šel v kopalnico, kjer sem se osvežil in očedil, saj sem že čez pol ure moral iti v službo. Kako zelo sem sovražil takšne stresne in utrudljive dneve. Ko sem se ozrl na fotografijo, ki je še vedno ležala na mizi, sem prišel do zaključka, da obraz na njej še zdaleč ni Malin. Nenadoma me je popadla tako velika jeza, da sem fotografijo nemudoma raztrgal. V tistem trenutku sem se počutil boljše, a kakšno uro pozneje mi je postalo tako zelo žal za tisto, kar sem naredil, da sem se povsem po nepotrebnem in predvsem zaradi nepazljivosti do krvi ugriznil v jezik. Moral sem glasno zakričati. Sodelavci so me začudeno pogledali in Maks si je drznil dati opazko, da je zopet nekdo požrl svojo besedo. Nekaj trenutkov me je izzivalno gledal, v upanju, da se bom odzval, vendar se nisem. Gledal sem le v tla in opravljal svoje delo. Zavedal sem se namreč, da bi bil pečen za danes in za tri dni vnaprej, če bi se odzval na to zbadljivko. Prav za tovrstne žgečkljive pustolovščine nisem imel niti časa niti energije. Ves čas mi je po glavi le rojila misel o tem, kdaj bo konec službe in kdaj bom lahko prišel do svojega zasluženega počitka. Ko je bila ura dve, sem v sebi začutil pravcato olajšanje. Vsa nepotrebna napetost, ki me je bremenila in mi grenila vsakdanjik, je v tistem trenutku popolnoma popustila, saj sem občutil le še prijetno utrujenost. V tistem trenutku tudi na svojo ljubezen, če bi to lahko tako imenovali, nisem več mislil.

Z urnimi koraki sem se odpravil domov, a nenadoma se mi je zazdelo, kot da sem slišal njen glas. Dopovedovati sem si poskušal, da se mi hudo blede, nakar sem hojo nadaljeval tako dolgo, dokler nisem prispel do svojega stanovanja. Ne da bi se pokrili, sem se kar oblečen ulegel na posteljo, nakar sem nemudoma zaspal. Spominjam se, da sem takrat tako zelo trdno spal, da sem se prebudil šele proti jutru. Deset minut za tistim je pozvonila budilka. Kakšno življenje, sem si mislil, komajda sem šel spat, pa že moram spet v službo. Kot da bi nekaj treščilo vame, sem se spomnil, da sem predhodni dan popolnoma pozabil na pevske vaje, kar se mi je v vseh teh letih prvič zgodilo. Pogledal sem se v ogledalu, nakar sem prišel do spoznanja, da sem povsem zaraščen. Potreben bi bil poštenega britja, vendar za to nisem imel več dovolj časa, saj sem moral iti v službo. Čeprav sem takrat spal štirinajst ur, sem se počutil izredno zdelanega, začel sem se spraševati, če sem še sploh med živimi. Ves red, ki sem ga v svoji notranjosti leta in leta gradil, se mi je zopet zrušil kot stavba, na katero so vrgli sto in sto ročnih bomb. Bil sem malodušen, jezen, žalosten, bojazljiv in še marsikaj drugega zraven. To so bila nekakšna vmesna stanja, ki jih vsebinsko le s težavo določimo.

Tako uravnan sem šel zopet v službo. S sodelavci sem se pogovarjal le najnujnejše in še to v okviru službenih dolžnosti. Nikakor mi ni bilo do pogovora, saj se mi še svetlikalo ni, kaj bi sploh lahko povedal. Moj um je bil popolnoma izčrpan, moje telo je bilo izžeto, jezik pa zlepljen z nebom. Še okus v mojih ustih mi je bil odvratel, nos sem imel zamašen, moje oči pa so me tako zelo pekle, da sem pred sabo videl zgolj mozaike. Če danes pomislim, si rečem, da je to bilo huje kot pred enim mesecem, ko sem bil pet dni brez hrane. No, tudi ta delovni dan je minil, tako da sem šel olajšan domov. Vse je bilo podobno kot dan poprej, toda ko je budilka zazvonila, sem se počutil zelo spočitega. Z vstajanjem ni bilo težav, prav nasprotno, tisto jutro sem se počutil tako sveže, kot da bi hodil po vzmeteh. Služba je hitro minila, s sodelavci sem se dobro sporazumel, saj sem bil tisti dan za šale presneto dojemljiv. Neverjetno, toda resnično, kakšni preobrati včasih človeka spremljajo na njegovi življenjski poti. Med slabim in dobrim počutjem je le tanka stena, toda ko se počutimo slabo, se nam zdi ta debela, kot sto jeklenih sten. Prav tako, ko se nahajamo v stanju veselja, niti pomisliti nečemo na nesramno resnico, da bi to utegnili biti minljivo. Ko pa se počutimo slabo, si hitro poželimo drugačnega počutja.

Minil je kakšen mesec, ko sem izdal svojo tretjo knjigo. Tokrat so to bile kratke zgodbe. Štirinajst dni po tistem sem bil priča izredno sladkih odmevov. Moja dobra volja se je še stopnjevala. Ko pa se je pojavil časniški članek, ki me je postavljal ob bok O'Neala, Canettija, Camusa, mi je skorajda pregorela varovalka. Namreč, če človeku popustijo zavore za dobro voljo, je to prav tako nevarno, kot če ti popustijo za slabo voljo. Oboje je lahko pogubno ali vsaj nevšečno. Ta dan sem šel ven,

zaljubljen v svoje življenje, pripravljen, da objamem ves svet. Na poti do igre in zabave sem srečal neko zelo privlačno žensko srednjih let, ki je bila tako zelo natovorjena z nakupovalno prtljago, da sem na svoji koži začel podoživljati njeno težo. Bila je v trgovini, kjer si je po vsej verjetnosti nabavila zalogo hrane in pijače za ves teden. Počutil sem se izredno lahkotnega, morda že kar preveč. Ponudil sem ji, da ji pomagam. Najprej me je le nezaupljivo premerila od glave do pet, nakar si je verjetno mislila, da to niti ne bi bila tako zelo slaba ideja. Mojo ponudbo je sorazmerno hitro sprejela, toda prav ta dan je bila moja ustrežljivost že kar preveč na vrhuncu. Rekel sem ji, da naj mi preda vse. Najprej se je vljudnostno upirala, nakar mi je tudi vljudnostno ustregla. Spočetka niti nisem čutil bremena, kar se je pa po nekaj trenutkih spremenilo. Očarljivo me je vprašala, če bom zmogel, a pogumno sem ji zatrdil, da sem na svojih plečih moral že marsikdaj drugega prenašati. Znoj je lil z mene kot iz škafa in končno sva prispela pred njen stanovanjski blok. Bil sem srečen, saj sem mislil, da sem se le rešil tega hudega bremena. Večina stanovanjskih blokov ima dvigalo, toda tega so očitno načrtovali sadistični arhitekti, ki radi vidijo, da morajo ljudje prenašati bremena po stopnicah. Damo sem vprašal, v katero nadstropje ji lahko nesem živila. Odvrnila mi je, da v četrtega. Zazdela se mi je kar visoko, toda navsezadnje bi lahko naletel še precej slabše, ta blok je namreč imel pet nadstropij. Na drugo ugodnejšo možnost pa niti pomisliti nisem želel. Ženska mi je vseskozi ponujala pomoč, vendar sem bil preveč zaverovan v svoje fizične sposobnosti in v svojo vztrajnost. Ko sva prispela do zaželenega cilja, sem bil povsem izčrpan, saj sem sopihal kot vol, ki so ga cel popoldan s plugom preganjali po trdi, neizprosni njivi. Kot se spodobi, se mi je gospa zelo lepo zahvalila. Pogledal sem jo v obraz, nakar sem prišel do ugotovitve, da je zelo lepa, toda na žalost že poročena, saj je nosila poročni prstan. Ponudila mi je, da bi šla v stanovanje. Z veseljem sem sprejel vabilo, saj sem komajda čakal, da se usedem in od fizičnega napora malo odpočijem. Še enkrat sem jo pogledal v obraz. Bil sem rahlo presenečen, saj je bila Mali precej podobna, toda imela je svetle lase in zelene oči. Tudi po višini sodeč bi trdil, da je bila malce višje postave, kar pa je zelo varljiva ocena spričo dejstva, da ženske marsikdaj nosijo visoke pete. Vprašala me je, če bom kaj popil in odvrnil sem ji, da bi se mi prilegla kava. Ko je bila kava skuhana, sva se usedla k mizi, ne da bi vedela, o čem bi se lahko pogovarjala. Ker je bila ona gostiteljica, sem čakal, da bo povzela besedo. Po nekaj trenutkih nesproščene tišine je še enkrat izrazila svojo hvaležnost, hkrati pa obžalovala, da sem se moral tako zelo namučiti. Nemudoma sem ji oporekel in ji zatrjeval, da še zdaleč nisem tako zelo izčrpan, kot sem morda videti. Svoj govor sem nadaljeval v gorečem zanosu in rekel, da ji to lahko tudi dokažem. Predlagal sem ji, da bi ponovila ves postopek, a naskrivaj sem upal, da ponujenega ne bo sprejela, saj bi to bil dejansko moj konec. Ko je to slišala, me je ironično pogledala, nakar se je morala tako zelo nasmejati, da so se ji solze vlile iz oči. Nenadoma je postajal pogovor čedalje bolj sproščen, vendar pa me je spoštljivosti nikakor nisva prestopila. Pogovarjala

sva se o službi, o njenih otrocih, o njenem možu, o dobri hrani in o letovanju na morju. Ko sva se po eni uri poslovila, sem se kljub temu, da sem bil rahlo izčrpan, počutil precej lahkotnega, toda nevarnosti, da bi nekam odletel, zaenkrat ni bilo več. Pomislil sem, čeprav je bil napor velik, se mi je ta po psihični plati zelo obrestoval. Počutil sem se izredno sposobnega, kot človek pač, ki je del nekega središča in ne zgolj nekdo, ki pooseblja neko vrsto obrobja. Preočitno je bilo, da sem bil tisti dan do vrha nabit z energijo. Torej, česar je preveč, se mora skladiščiti, če je dovolj prostora. V primeru, da tega ni, se moramo tistega prebitka velikodušno iznebiti. Na kakšen način bi to bilo mogoče izpeljati, meni ni bilo tuje. Šel sem v gostilno, kjer sem si naročil veliko točeno pivo. Že dolgo tega, odkar sem sedel v takšni beznici. V gostilno ljudje pravzaprav prihajajo, grobo rečeno, iz dveh poglavitnih vzgibov. Prvi je tisti, s katerim si poskušajo načrpati novo življenjsko moč, medtem ko je drugi nasprotno narave, saj ima včasih marsikdo v sebi preveč življenjske energije. Kljub vsemu je rezultat obeh nasprotujočih si stremeljenj, če ne isti, vsaj podoben. V obeh primerih nekaj izgubimo, toda enkrat je to nenamerno, medtem ko je drugič povsem hoteno. Popil sem nekaj piv, nakar sem se odpravil v drugo gostilno.

Tam sem srečal nekega "morda" bežnega znanca, ki me je prepričal, da se poznavata. Ko sva takole pila, je izrazil upanje, da bi nekako poglobila najino druženje. Ko sva že popila dve pivi, me je povabil k sebi domov. Spominjam se, da sem takrat sorazmerno grobo zavrnil njegovo nenavadno dobronamernost, a on je na moje presenečenje še naprej ponujal svoje nepotrebne usluge. Kar naenkrat mi je prekipelo, nakar sem mu rekel, da naj neha biti vsiljiv, toda on se ni dal. Končno je pritekel natakark najinemu omizju, ga prijel za lase in ga z brco v rit nagnal. Natakark mi je rekel, da naj se v prihodnje pazim takšnih ljudi. Utrujeno sem mu prikimal, nakar sem vstal in odšel v bližnji hotel, saj se mi ni ljubilo iti domov, zato sem iskal prenočišče. Takrat se mi je pot do doma zdela predolga, saj sem v svoji notranjosti čutil, da bi po vsej verjetnosti, kje na kakšni poti obležal. Po treh ali štirih urah spanja sem se prebudil neverjetno žejen. Sunkovito sem vstal, tako da se mi je v glavi pošteno zavrtelo. Stekel sem do vodovodne pipe in že kar preveč hlastno pil vodo. Ob tem sem začutil, kako se mi polni želodec. Ko sem imel dovolj tekočine v svojem telesu, sem se obul z namenom, da grem domov. Šel sem do receptorskega pulta in zaprosil za svojo osebno izkaznico. Receptor mi jo je dal, nakar me je zaradi poslovne etike vprašal, če sem bil zadovoljen s storitvami. Odvrnil sem mu, da še nikoli poprej nisem bil tako srečen. Toda nenadoma mi je postalo tako zelo slabo, da enostavno nisem več zdržal, sklonil sem se k izhodnim vratom in se prepustil. Zaslišal sem še receptorjevo začudeno vprašanje, nakar sem se silovito pognal v tek. Šele ko sem opazil, da mi nihče ne sledi, sem se zaustavil. Zajel sem malo zraka, nakar sem s počasnimi koraki nadaljeval svojo pot. Sreča, da je bila sobota, tako da sem šel v park, kjer sem si želel pričakati sončni vzhod.

Usedel sem se na klop blizu vodometa in gledal v nebo, da bi zaznal znak naravne svetlobe. Toda med tem početjem sem zaslišal nenavadne glasove. Sprva čisto tiho, a takoj nekaj trenutkov zatem so bili glasovi čedalje bolj glasni. Nek ženski glas je kričal na pomoč. Skočil sem s svojega sedeža, da bi pohitel na kraj, kjer sem zaslišal nekaj meni zelo poznanega. Ko sem prišel tja, ni bilo nič. Grmovje je bilo sicer malo pohojeno, vendar pa tam ni bilo žive duše. Začuden in olajšan hkrati sem šel nazaj na svojo klop. Ko je sonce prodrlo skozi drugo stran ogledala, sem vstal in šel končno domov. Preden sem se šel oprhat, sem pozajtrkoval dve trdo kuhani jajci, dva obložena kruhka z sirom in zraven popil skodelico kamiličnega čaja. Po tej jutranji želodčni terapiji sem se počutil precej bolje, čeprav še vedno ne čisto ozdravljenega. Spravil sem se za pisalno mizo z namenom, da napišem začetek zgodbe, a nisem našel pravih besed, čeprav sem idejo imel jasno pred seboj. Zgodba naj bi opisala skupino ljudi, ki se zelo intenzivno ukvarja s psihoanalizo. V svojem prostem času se gredo nekakšno igro, katere osnovni princip naj bi bil v tem, da zmaga tisti, ki pravilno ugotovi, kako bo nekdo, ki je bil naključno izbran, v nekem določenem trenutku reagiral. Denimo, izberejo neko osebo, si o njej dobijo osnovne podatke in jo ločeno med seboj opazujejo dva tedna, nakar si izberejo ključni trenutek, o katerem sestavljajo napovedi. Pri tej stavi so prisotne kar visoke vsote denarja. V primeru, da nihče ne da pravilne napovedi, denar ostane na kupu in igra z novimi denarnimi vložki teče naprej.

Ker pač nisem našel ustreznih besed, sem nemudoma prenehal s svojim namenom, da bi pisal. So pač obdobja, ko ne gre. Včasih se da takšno krizo z vztrajnostjo premagati, toda ko je miselni upor prekomeren, je boljše, da gremo nekam v gozd ali pa vsaj na cesto. Prav to sem takrat tudi storil. Odpravil sem se proti rečnemu nabrežju z namenom, da opazujem tovarne ladje in mimoidoče ljudi. Toda tokrat sem se tega početja zelo hitro naveličal, zato sem se odpravil nekam, kjer še nisem bil. Bil sem trdno odločen, da se držim rečne obale, dokler ne prispem do drugega mesta. Naslednje mesto je bilo približno petnajst kilometrov oddaljeno, kar me pa niti najmanj ni motilo. Ko sem se tako sprehajal, sem prišel do spoznanja, da je to mnogo lepše in zanimivejše kot tam, kamor sem imel navado že leta zahajati. Rečna obala je bila večja, bujnejša z rastlinskim in živalskim svetom. Čudno se mi je začelo zdeti, da se nisem odpravil po tej poti že mnogo prej. Prav zanimivo, koliko časa mora včasih preteči, da pride pri nekem posamezniku do rahle spremembe v odločanju. Včasih pa je nek droben dražljaj že povsem dovolj, da zamenjamo kakšno svojo poprej zakoreninjeno navado z drugo. No, če smo natančnejši, spoznamo, da je ta droben dražljaj pravzaprav sestavljen iz nekakšne verige. Neverjetno, kako hitro se je teh petnajst kilometrov izteklo, saj se nisem prav nič utrudil. Tole sosednje mesto je bilo precej večje kot tisto, v katerem sem bil doma. Tudi zrak je bil

precej bolj onesnažen, saj se je iz mnogih tovarniških dimnikov neznosno kadilo. Podal sem se na ladjo, da bi si izkusil rečno križarjenje. Že toliko časa sem bil tako rekoč rečni prebivalec, a moja noga se do tistega trenutka ladijskih tal še dotaknila ni. Nad samim sabo sem bil začuden, vendar sem si mislil, da si je pač enkrat treba tudi to izkusiti. Kupil sem si karto in bil precej začuden, da je bila cena sorazmerno nizka. Ko sem si kupil toplo juho in topel čaj, pa me je skorajda vrglo na hrbet, saj sem za ta skromni obrok plačal precej več kot za vožnjo.

Zasanjano sem se ozrl na vodno površino, medtem ko je ladja spolzela in ustvarjala mehke podobe. Obrnil sem glavo in zagledal nekega slikarja, ki je imel kar nekaj razstavljenih slik, nekaj pa je bilo zavitih v bele in sive cunje. Stopil sem bliže, da bi si te umetnije natančneje ogledal. Vse so bile narisane z oljem na lanenem platnu. Sleherna slika mi je bila všeč, vendar spet ne toliko, da bi si kupil katero od njih. Zaradi tega sem slikarja še vprašal za tiste stvaritve, ki so bile zavite. Pomenljivo, že skorajda skrivnostno mi je zašepetal, da teh ni možno kupiti, saj so že našle kupca. Ko pa sem ga vztrajno prosil in mu ob tem še obljubil kozarec kakovostne pijače je privolil, da mi jih na hitro pokaže. Odvil je cunje in mi eno za drugo pokazal. Bil sem navdušen nad to prefinjenostjo. Ko pa sem nenadoma zagledal oljni portret mlade ženske, sem otrpnil, saj nisem mogel verjeti lastnim očem. Jecljaje sem vprašal gospoda Maestra, kako je bilo ime tej lepi ženski in on mi je odvrnil, da Julijana. Dodal je še, da jo je srečal na letovanju v Italiji. Ko sem ga vprašal, na kakšen način jo je spoznal, mi je odvrnil, da jo je enostavno vprašal, če bi zanj pozirala in ona je nemudoma privolila. Ponudil ji je še nekaj denarja, vendar ga je ona velikodušno odklonila. Nisem mu mogel verjeti, a lažnivec pa spet ni bil videti. Nadalje sem ga vprašal, kdo neki si je to sliko že rezerviral. Odgovoril mi je, da nek starejši možakar, ki je bil včasih neka visoka živina v političnem življenju, da pa se je na stara leta specializiral na zbiranje portretov prikupnih žensk. Nisem mogel verjeti, da tista podoba na sliki ni bila Mala, saj ji je bila popolnoma podobna. Slikarja sem vprašal, če je bila Italijanka, vendar mi je rekel, da je bila iz naših krajev doma. Vprašal sem ga, če je imela s seboj kakšnega spremljevalca, vendar mi je zatrdil, da je bila povsem sama. Pravzaprav je bila tik pred tem, da se vrne domov. Poskusil sem še kaj več izvedeti od njega. K vsemu temu je imel le še dodati, da je to bilo pred približno tremi tedni. Zdaj sem bil popolnoma prepričan o tem, da je podoba na sliki bila Mala. Vendar zakaj slikarju ni povedala svojega pravega imena? Kot sem obljubil, sem ga pogostil s kozarcem kvalitetne pijače. Bil mi je zelo hvaležen, tako da sem mu privoščil še enega, nakar sem se od njega oddaljil.

Usedel sem se za eno od praznih miz in buljil v daljavo. Naveličan sem bil vožnje in nenehno so mi po glavi rojila številna vprašanja, kot denimo: Kje je Mala? Kje ima svojega fanta? Ali je morda že

omožena? Zakaj me ne pride obiskat? Kje je zdaj?

Počutil sem se kot na podivjanem vrtiljaku, ki človeka nima namena zabavati, ampak mu prej zdrobiti še zadnji kristal pameti. Ko je bila vožnja le končana, sem s pravcatim olajšanjem zapustil ladjo. Namenil sem se na potep po mestu, saj sem na skrivaj upal, da bom morda Malo srečal prav tam. V tem mestu me ljudje niso poznali, kar sem kanil izkoristiti za svoja poizvedovanja, toda nenadoma sem se zdrznil. Začel sem se spraševati, čemu bi to početje bilo dobro. Po krajšem razmišljanju sem si rekel, da bi bilo bolje, če bi šel domov, toda pešačiti se mi nikakor ni več ljubilo, zato sem počakal na avtobus. Ko sem povsem zamišljeno sedel in strmел skozi okno, se mi je zdelo, kot da v odsevu okenskega stekla vidim njo. Zaradi tega sem se obrnil. Zelo sem bil presenečen, ko sem zagledal precej staro žensko. Očitno sem bil zelo napet, saj sem Malo videl že na vsakem koraku. To se pravi, v vsaki ženski, ki je imela vsaj količkaj podobnosti z njo, pa čeprav bi to bil le pogled. Počutil sem se napetega, saj mi je tovrstno razmišljanje vzelo obilo življenjske energije. Poskusil sem si celo domisliti, na kakšen način bi se lahko pozdravil, saj sem se zavedel, da bi to storil za vedno, če bi takrat popustil. Ob prihodu v domači brlog sem šel takoj spat z namenom, da s prihajajočim dnem začnem znova.

Tako sem se lotil pisanja nove pesniške zbirke in začel sem preučevati psihoanalitično literaturo. Ob tem sem se še mnogo ukvarjal s spoznavno filozofijo. Dobro se še spominjam, da sem se takrat zaklel, da si po najmanjših miselnih enotah spletem svojo novo in bolj obstojno miselno mrežo. Prav zaradi tega sem opustil vaje pevskega zbora in pa pisateljska druženja. Šel sem v neko vrsto izolacije. Če ne bi takrat še hodil v službo, bi se me bržkone dalo primerjati s puščavnikom. V tistem času sem mnogo prebral, pisal in razmišljal. Veliko sem razmišljal o vrednotah in prišel do spoznanja, da so bile marsikatero interpretacije z moje strani zelo površinsko ali pa sploh niso bile obdelane. Poskusil sem si razjasniti nekaj pojmov, kot so neskončnost, red, dobro, zlo, usoda in še marsikaj drugega. Iskal sem univerzalna vprašanja in s tem v naslednji fazi tudi temu ustrezne odgovore. Prav to mi je nekaj časa kar dobro uspevalo, dokler se nisem začel zavedati novih pomanjkljivosti. Zanimivo, rojstvo spoznanj o lastni nedovršenosti je imelo vedno isto ozadje, a ravno tega mi ni uspelo nikakor docela razkriti. To obdobje je trajalo kakšni dve leti. V tistem času sem videl samo svoja razmišljanja, svojo ustvarjalnost in svojo službo. Čeprav sem takrat živel precej osamljeno življenje sem se počutil zelo močnega. Moja notranjost je bila zelo okrepljena, vsaj takšen je bil moj občutek. Prav to energijo posameznik nekako žarči v okolje. Sodelavci so bili v tem času močno presenečeni nad menoj, saj so v meni vseskozi videli krhkega človeka. Tovrstne spremembe se nikakor niso mogli navaditi. In končno je napočil srečni trenutek, ko sem izdal svojo

četrto in peto knjigo. Četrta knjiga je bila pesniška zbirka, medtem ko sem v peto uvrstil kratke zgodbe in filozofske spise. V krogih literarnih kritikov sta bili obe knjigi sorazmerno ugodno ocenjeni, kar me pa ni vrglo iz začrtanega tira. Pred tem časom sem se ob takšnih sladkobnih trenutkih vedno opijal, toda tokrat sem se povsem obvladal. Ostal sem hladen, saj sem bil neomajnega prepričanja, da je velika neumnost biti prekomerno vesel ali pa žalosten. Menil sem, da moram ohraniti takšno konstantno in stabilno psihično stanje, ki ga še najbolj nesramni dražljaji iz okolice ne bodo mogli omajati. Prav v tem obdobju mojega življenja sem srečal svojega bivšega sošolca Botrika. Pozdravila sva se zelo dostojanstveno. Če me takrat videz ni varal, se mi je zdel popolnoma drugačen. Ne toliko po videzu, čeprav ni bil več tako brezhibno grajen, ampak bolj po obnašanju. Dozdevalo se mi je, kot da bi imel več soli v glavi kot kdajkoli prej. Pripovedoval je o svoji službi, o svoji družini in končno je beseda nanesla tudi na Malo. Povedal mi je, da je rodila otroka natančneje sina, vendar pa nihče ne ve, kdo je njegov očka. V kakšnem drugem trenutku življenja bi me takšna vest dotolkla do skrajnosti, toda takrat sem ostal ravnodušen. Ne morda toliko ravnodušen, ampak bolj intelektualno in čustveno uravnovešen. Nekako sem se že sprijaznil s svojim načinom življenja in zdelo se mi je, da v njem ni prostora zanjo, da ima tudi ona pač pravico živeti po lastni izbiri. Na nek način sem bil presenečen, a hkrati ponosen nase, da sem končno postal toliko čustveno zrel in neomahljiv, da me to sicer kruto dejstvo ni spravilo na kolena, ampak prav nasprotno. Postal sem še bolj ustvarjalen. Čeprav sem živel skromno, brez velikih pričakovanj, brez nepotrebnih razočaranj, sem takrat preživel najsrečnejše trenutke svojega življenja. Vse je bilo tako zelo umirjeno, premišljeno in kljub temu sem čutil v sebi, da je v meni obilo življenjske energije. Imel sem občutek, kot da sem neuničljiv, saj sem se počutil kot nekdo, ki je našel svoj pravi ritem razmišljanja oziroma življenja. Člani pevskega društva, sploh pa dirigent so me zelo pogrešali. Dirigent me je včasih videl v samopostrežni trgovini, me ogovoril in mi rekel, da zelo obžaluje, ker me več ni med pojočimi. Povedal sem mu, da sem sicer zelo rad bil v tem društvu, vendar pa sem moral zaradi samega sebe spremeniti določene navade. Rekel sem mu, da je bila moja psiha zelo načeta, saj je bilo samo še vprašanje časa, kdaj bi utegnil izginiti s tega sveta, zato sem moral nekaj korenito spremeniti. Dirigent je nadalje obžaloval, da je bil del te velikanske osebnostne preobrazbe ukinitvev pevskega udejstvovanja. Kljub vsemu pa je rekel, da me povsem razume, saj je njegov starejši brat imel podobne izkušnje. Ob koncu najinega pogovora sva si stisnila roko in ob tem je še dodal, da sem vedno dobrodošel. Dal mi je celo svojo posetnico in me srčno vabil na obisk. Zahvalil sem se mu, vendar sem mu moral povedati, da imam zelo malo stika z ljudmi in da bo to obdobje verjetno trajalo še kar nekaj časa. Dobrodušno me je pogledal in mi odvrnil, da naj pridem, ko bom pripravljen in voljen. Ob tem me je še prijateljsko potrepil po ramenih, nakar je mirnih korakov odšel. Od takrat ga nisem več videl. Nekdo od mojih sodelavcev

mi je kakšno leto po tistem srečanju povedal, da je gospod dirigent za vedno odpotoval v Novo Zelandijo, kjer naj bi deset kilometrov južneje od Wellingtona podedoval večje posestvo.

V tistem obdobju psihičnega ravnovesja sem bil v svojem prostem času ali doma ali v knjižnici. Enkrat na štirinajst dni sem šel v kakšno likovno galerijo občudovat umetniška dela domačih in tujih ustvarjalcev. Večinoma se na tovrstnih razstavah nisem zadrževal več kot pet do dvajset minut. Le redkokdaj sem prekoračil to časovno mejo. Kadar se je na kakšni razstavi gnetlo mnogo ljudi, nisem vztrajal dlje kot minuto ali dve, saj mi je bilo tako nasičeno vzdušje zelo neprijetno. Ne da bi postal ljudomrznik, ampak izogibal sem se pač prostorov, ki so bili nabiti z biološko energijsko napetostjo. Zazdelo se mi je, da bi tovrstna negativna žarčenja zelo vplivala na mojo duševno zdravje. Marsikdo bi zdaj porekel, da sem takrat moral biti zelo labilna osebnost in po eni strani bi mu dal tudi prav. Saj je stanje optimalnega duševnega ravnovesja zelo težko doseči, a ko nam to naposled le uspe, je tovrstno stanje lahko porušeno od drugih, manj uravnovešenih misli. Če bi poskusili vleči kakšno paralelo, bi rekli: človek, ki daje mnogo poudarka na svojo skladno grajeno telo, mora zelo paziti, kaj bo pojedel in kaj bo popil. Prav tako bo človek, ki želi imeti čim bolj harmonično duševnost, moral biti zelo pazljiv na vse škodljive zunanje dražljaje in pri tej opreznosti mora biti vztrajen in dosleden, sicer je bržkone poraženec.

Bilo je prelepo sobotno jutro, ko sem se namenil na slikarsko razstavo nekega najstniškega slikarja. Preden sem šel, sem se skrbno umil in obril. Voda za po britju me je še dodatno osvežila, tako da sem se počutil še mnogo bolj zbujen, kot bi se sicer. Ta razstava je bila v bližini mojega stanovanja, morda kakšnih petdeset metrov oddaljena, in to na podstrešju novega zelo modernega stanovanjskega bloka. Ta zelo mladi slikarski mojster je bil star šestnajst let, čednega videza, a zelo razpuščenih las. Za seboj je imel že tri samostojne razstave, a tokrat je razstavljal izključno portrete in akte. Bil sem začuden, saj sem se spraševal, le od kod takšen pobalin dobiva za modele gole dekline. Ko sem prispel na njegovo razstavo, nisem mogel verjeti lastnim očem, saj na njegovih slikah niso bile upodobljene deklice, temveč prav zrele ženske. Ko sem Luka, tako je bilo slikarju ime, vprašal, če je te ženske prerisal iz kakšnega fotografskega albuma, me je posmehljivo pogledal. Tako mlad fant in tako zelo samozavesten, sem nehote pomislil, saj me je gledal tako, kot bi bil jaz star šestnajst let in ne on. Nekaj časa me je tako, lahko bi rekel, zviška gledal, nakar mi je hvalisavo odgovoril, da je tudi spal z vsemi temi ženskami. Začudeno sem odprl usta, nakar sem začel preštovati ženske s slik in naštel sem jih petnajst. V obraz sem mu zabrusil, da mu ne verjamem, a on mi je hladno odvrnil, da se za špansko zaveso skrivata še dve ženski. Pogledal sem še za špansko zaveso, a ta pogled je bil zame zelo neprijeten. To, kar sem tam videl, me je spominjalo na Malo.

Mladega mojstra sem takrat vprašal za ime te upodobljene ženske, a on mi je odvrnil, da naj pogledam na tablico, kjer je bilo ime zapisano z mastnimi črnimi črkami. Ko sem ta napis prebral, sem gotovo popolnoma prebledel, saj me je mladi Luka vprašal, če se morda slabo počutim. Odvrnil sem mu, da mi je zelo slabo. Ko sem si po nekaj minutah malce opomogel, sem zopet stopil do Luka in ga zaprosil, da mi posreduje nekaj podatkov. Nič ni imel proti. Čeprav je bil sicer nesramno hvalisave narave, drugače morda ni bil slab človek, saj mi je postregel s podatki, kolikor je pač vedel. Ko sem ga vprašal, če je spal s to žensko, mi je odgovoril, da se mu moje vprašanje ne zdi dovolj ustrezno, saj tisto, kar sta takrat delala, po njegovi oceni ni moč šteti za spanje. V notranjosti mi je rahlo zavrelo, toda kljub temu sem nadaljeval z vprašanji. Od njega sem namreč želel še izvedeti, kje se ona nahaja zdaj, vendar o njej ni vedel več, kot da ji je ime Mala in da od njega ni zahtevala nikakršnega plačila. Ko je ta zadnji stavek izgovoril, se je precej samovšečno nasmehnil. Imelo me je že, da bi ga mahnil, vendar sem se še zadnji hip spravil pod kontrolo. Pomislil sem, da je pač takšen človek, saj v njem ni niti iskrice krivde. Povsem normalno se mi je zdelo, da je ta fantič pač izkoristil priložnost. Toda v svoji notranjosti sem čutil, da se pripravlja hud vihar, ki mi bo zelo škodil. Zbral sem še zadnje moči za nasmešek, nakar sem šel ponižan, razžaljen in psihično zlomljen domov. Ob prihodu domov nisem šel v svoje stanovanje, ampak v klet, z namenom, da si ohladim glavo. Čeprav sem si zelo močno želel, da tisto, kar sem slišal o Mali ne bi bilo res, si nisem mogel kaj, da ne bi bil nanjo jezen. Nekako sem začutil, da je s tem dejanjem bolj kot sebe razvrednotila mene. Najbolj me je potrla dejstvo, da je šla v odnos ravno s takšnim pobalinom, ki je bil sicer zelo talentiran slikar, morda genij, vendar kljub temu smrkavec, ki še sesa materino mleko. Ta mladi samovšečni mešalec barve je bil tako zelen, da bi lahko v poljudnoznanstvenem dokumentarnem filmu zaigral kameleona. Mali sem dejansko pripisal večjo mero inteligence in samospoštovanja. A nenadoma mi je šinila skozi možgane zelo nenavadna misel, saj sem se začel spraševati, če ji do samospoštovanja sploh kaj je? Takoj za tem se je sprožilo vprašanje, če vse te nečednosti morda dela namenoma, da bi mi zagrenila življenje? Namreč vedno, kadar sem že mislil, da sem na konju, se je nenadoma kot svetlobni utrinek pojavila ona. Enkrat mi je pisala, drugič se mi je na hitro prikazala, ob drugi priložnosti spet sem jo videl na sliki (itd.). Ta misel se mi je zdela grozna, vendar nič več neverjetna, saj sem ji zdaj dopuščal nekaj verodostojnosti. Toda po drugi strani sem pomislil, da ni v tem nobene logike. Konec koncev sem si moral priznati, da za tovrstni naklep manjka ustrezen motiv. Le zakaj bi meni Mala želela psihično uničevati življenje, saj sva se vedno kar dobro razumela? Še tisto pismo, ki mi ga je posvetila nazadnje, je bilo zelo prijateljsko, skorajda ljubeče napisano. V njem ni bilo niti pridiha sovražnosti. Otresel sem se teh negativnih misli, vendar sem kljub vsemu bil zelo potrten. Dejansko sem potreboval spet nekaj mesecev, da sem prišel vsaj malo k sebi. V tistem obdobju sem zelo malo ustvarjal, saj sem neprenehoma premleval

stare dialoge, ki sem jih imel z Malo ali pa tudi z drugimi ljudmi. Toda kljub tej umski blokadi se nisem predal alkoholu, kot sem znal to storiti v mlajših letih. Prav to dejstvo mi je vlivalo nekaj samozaupanja. Verjel sem v to, da se bom pobral.

Prav v tistem času se mi je začela odpirati nova ideja, saj sem se začel ukvarjati z naravoslovnimi pohodi po naravi. Zbiral sem rastlinje, kamenje in gojil manjše živali: muhe, pajke, polže, gosenice itd. Prav tovrstna delovanja so mi zelo koristila. Mnogo novega sem se naučil in s tem krepil svoj ego. Prišel sem do marsikaterih novih spoznanj, ker sem se pač naučil tudi bolj dosledno opazovati. Vso okolico sem nekako začutil kot na svoji dlani, narava se mi je zdela popolnoma zaupna, a kljub temu zelo neraziskana. Pod okriljem naravne strehe mi ni bilo nikoli dolgčas in nikoli se nisem počutil osamljenega. Toda do tega okolja sem imel dva nasprotujoča si odnosa. Ko sem opazoval gosenico, kako je hitela jesti, da bi čim prej postala buba, iz katere bi se razvil metulj, ki bi odletel v daljavo, nakar bi se usedel na dišeči cvet, sem se počutil na nek način božanskega. Imel sem moč, da obrazložim ves proces, lahko bi ga celo za vedno prekinil, vendar tega nisem storil, ker sem hotel videti rezultat svoje konstruktivne osebnosti. Toda ko sem pogledal kvišku, se me je loteval občutek zanikrnosti. Počutil sem se nepomembnega, vodljivega in minljivega. Na vso srečo ta občutek ni bil pretirano močen in intenziven. Ko sem si sam pri sebi rekel, da je narava čudovita in lepa, sem bil spet tisti človek, ki je trdno stal na svojih nogah. V tistem času sem mnogo pisal o naravi, o njenih prebivalcih, o vseh prijetnih doživljajih, ki sem jih bil tam deležen. Če sem za prejšnjo obdobje trdil, da sem iskal nekakšno optimalno ravnovesje, bi lahko za to trdil, da sem se nahajal v svetu blažene radosti. Marsikateri poprečni meščan bi verjetno k temu pripomnil, da mora biti človek precej pritisnjen, če mu takšno počutje uspe. Tudi v tem obdobju svojega življenja nisem preveč želel navezovati stikov z drugimi ljudmi, ker so se mi zdeli že kar nesramno nedomiselni. Dejansko sem se tako počutil precej boljše. Zima se je že bližala in moji naravoslovni podvigi so bili kar podrobno opisani v mojem zvezku. Pomislil sem, da bom v zimskem času imel mnogo priložnosti, vse te spise povezati med seboj in izdati svojo šesto knjigo. Prav tega projekta sem se lotil s posebnim veseljem. Bilo je čudovito, a slaba stran te idile je bila v tem, da sem izgubil stike z družbo. Izgubil sem občutek za svoje sodelavce in za druge ljudi. Nisem se bil več sposoben vživeti v njihovo kožo, niti si tega nisem prekomerno želel, saj se mi je zdel ta svet nekako neustrezen. Ljudje so se mi kazali v podobah zajedljivih, iztrošenih in v temno usodo vdanih lutk, ki znajo uživati le še v tujih stiskah. Videl sem jih v globokih jamah in ko je nekdo nenadoma padel še globlje, so bili drugi zelo veseli, dokler se niso začeli zavedati svojega položaja. Njihov položaj se namreč s padcem nekoga drugega ni nič spremenil, ampak je postal še bednejši. Ta slika je nekako krožila v mojem umu, zato ni bilo nič čudnega, da s temi ljudmi nisem želel imeti nobenega

tesnejšega opravka. Moji sodelavci so bili že od prej vajeni mojega drugačnega obnašanja, vendar so zdaj menili, da sem se spremenil na slabše. Rekli so, da sem videti takšen, kot da bi bil noro srečen in da me takšnega ne marajo. Nemalo so name psihično pritiskali, vendar sem vztrajal v svoji drži, ki je bila zame edina pravilna. Ko sem končno po hudem naporu izdal svojo šesto knjigo, sem bil skorajda v vseh časnikih in celo na televiziji. Požele sem veliko pohval, tako da so sodelavci začeli name postajati ponosni. Od takrat naprej me niso več nadlegovali zaradi mojega obnašanja, ampak bi verjetno postajali zlovoljni, če bi se obnašal tako kot oni. Čeprav je bila ta knjiga za moje pojme kar precejšen medijski uspeh, z njo nisem zaslužil mnogo denarja. Pravzaprav nič, saj sem dobil povrnjene zgolj stroške. Toda za to mi je bilo popolnoma vseeno, saj sem bil docela zadovoljen z dejstvom, da so me ljudje zdaj pustili povsem pri miru, tako da sem lahko končno živel svoje življenje. Prav to mi je zelo dobro uspevalo.

Toda nekega dne sem srečal Malo v samopostrežni trgovini blizu mojega stanovanja. To je bilo najino prvo srečanje po tolikšnem času, natančneje po devetih letih. Bil sem popolnoma miren, čeprav sem z veseljem opazil, da se od najinega prvega srečanja ni nič spremenila. Lepo se mi je nasmehnila in skorajda me je prepričala, da nikoli nisva bila ločena. Kot da bi hotela reči: Življenje je kratko, še včeraj sva bila skupaj in si ogledala operno predstavo. Vprašala me je, če sem kam namenjen. Odgovoril sem ji, da sem mislil kupiti dva sendviča, nakar sem mislil iti v gozd. Precej glasno je z deklinško svežino vzkliknila, da je to zelo lepo in me vprašala, če bi lahko šla zraven. Znašel sem se v precepu, saj sem se obotavljal, da bi jo povabil s seboj, zato sem ji rekel, da imam navado iti vedno sam tja. S svojo nežno grajeno roko si je gladila lice in obžalovala, da je tako. Nato me je povabila na kavico, vendar sem ji odločno rekel, da že leta nimam več navade zahajati v gostilne. Malce žalostno me je pogledala, nakar je izrazila mnenje, da sem se popolnoma spremenil. Ob tej ugotovitvi sem ji pritrdil. Nenadoma me je ganjeno, zaupljivo pogledala in zašepetala, da sem moral imeti zelo tehten razlog za svojo osebno spremembo. Ker ji nisem želel razkriti ozadja, sem se pretvarjal, kot da je ta sprememba nastopila kar tako, tako rekoč sama od sebe. Z veliko mero občutka je izrekla moje ime in zelo obžalovala, da ji ne dovolim iti zraven. Rekla je, da me je bila zelo vesela, a zdaj je postala nekoliko žalostna. Pomislil sem, le kje si bila prejšnja leta, ko sem te nujno potreboval, vendar ji tega nisem zabrusil v obraz, saj se mi je nenadoma zelo zasmilila. Enostavno je nisem hotel streti. Toda prav zaradi te obzirnosti me je v preteklosti kar nekajkrat vrglo iz sedla. Naposled sem ji dovolil, da lahko gre z menoj.

Namenila sva se proti gozdu in ona mi je imela mnogo povedati, v glavnem je šlo za nepomembne reči. To, kar me je zanimalo, je bilo vprašanje o njenem otroku in ali je poročena, zato sem jo sredi

stavka prekinil in ji zastavil ta vprašanja. Presenečeno me je pogledala, nakar je planila v jok in mi v ihti zaupala svojo skrivnost. Pripovedovala mi je, da se je po neumnem spletu naključij zapletla z nekim trgovskim potnikom, in čeprav sta bila le dvakrat ali trikrat skupaj, je z njim zanosila. Rodil se ji je sin in ona je tako postala mati samohranilka. Vendar njenemu sinu sreča ni bila naklonjena. Ko mu je bilo tri leta, se ji je strgal iz rok in skočil naravnost pred drveči tovornjak. Bil je takoj mrtev. Mala se je naslonila name in jokala. Zaradi tega sem se začel čutiti krivega, saj se mi je porodil občutek, kot da sem ji odprl stare rane. Opravičil sem se ji, nakar sem ji večkrat ponovil, da mi je zelo žal in da ji takega vprašanja ne bi smel nikoli tako neposredno zastaviti. Prav v tistem trenutku me je zgrabila močna otožnost, saj se mi ni več ljubilo iti v gozd, zato sem Mali ponudil, če bi šla k meni domov na skodelico zeliščnega čaja. Vsa objokana je privolila in objeta sva odšla proti mojemu domu. Pomislil sem, češ, kot fant in dekle, čeprav sva bila že nekoliko prestara za ta naziv. Ko sva prispela domov, se ona ni niti za centimeter premaknila od mene. Tesno objeta sva se usedla na kavč. Nekaj časa sva le molčala, nakar sva začela obujati spomine. Ker sem se spomnil čaja, sem stopil ponj v kuhinjo, ga nalil v skodelici in ju na pladnju prinesel v dnevno sobo. Opozorila me je, da ga pije brez sladkorja, sebi sem pa nameril dve kocki. Ko sva takole srknila prijetno dišečo tekočino, mi je nenadoma potožila, da se počuti zelo tesnobno, zaradi česar me je vprašala, če bi lahko pri meni prenočila. Povsem samoumevno je bilo, da je nisem mogel v takšnem stanju pustiti same. Čutil sem dolžnost, da ji pomagam iz stiske, čeprav sem se na nek način začel zavedati, da je njen ponovni prihod v moje življenje že zdaj porušil moj ustaljeni ritem. Namreč, zdaj sem že kar nekaj časa živel srečno, nenadoma pa je v mojo zasebnost vdrla oseba, ki se je počutila nesrečno, skratka povsem drugače kot jaz. Po tistem sem se začel spraševati, če bom dovolj močan, da bi to oviro premostil. Pravzaprav sem v teh časih ustvarjal distanco do drugih ljudi, a Mali sem dopustil, da mi je prišla nevarno blizu. In to ravno njej, ki me je v mislih dolgo časa preganjala, zaradi katere sem bil tako zelo nesrečen. Včasih sem ji naskrivaj pripisal krivdo za nesrečna obdobja svojega prejšnjega življenja. Toda zdaj sem se počutil zelo dobro, zato sem bil nekoliko lahkomiśeln in morda preveč zaverovan v svojo notranjo moč. Spraševati sem se začel, če sem sebe in Malo sploh sposoben obdržati nad vodno gladino. Imel sem precejšnje težave s samim seboj. Čeprav sem bil zdaj notranje urejen, sem se bal ponovnega padca. Prav to obeležje me je držalo v nekakšni hudi napetosti. V svoji glavi sem zopet začutil, da se je nekaj v moji notranjosti sunkovito premaknilo in ta premik se mi ni zdel najbolj zdrave narave. Mala se je kot mačka oprijela mojega telesa. Svojo glavo je položila v moje naročje in porodil se mi je nepreklicni občutek, kot da sem neke vrste svetnik, ki jo mora obvarovati pred vsem hudim. Moji prsti so ji spolzeli po licu in njenem lasišču. Brez vidnejšega znaka sva zamenjala položaja. Zdaj sem bil jaz tisti, ki je ležal v njenem naročju kot nebogljenoto dete, ki čaka in upa na izkazano ljubezen, da bi jo

lahko pozneje povrnil, pa čeprav samo skozi droben nasmešek. Nisem občutil tistega prejšnjega miru, v moji psihi so vzplamtela nova neobvladljiva čustva. Moje telo je bilo magnetna eksplozija, nekaj, kar je v zemeljskem bivanju zelo minljivega značaja, nekaj pač, kar se hitro pokuri in ko se ozremo v vse nebesne smeri, spoznamo, da smo spet osamljeni.

Med nama so se širila čudežna valovanja, ki so dopolnjevala najina obstoja. Vsa napetost se je spremenila v blage električne sunke. V nama se je začelo rojevati močno ugodje. Ko sva se združila, se mi je zazdelo, da sva zelo krepka in neuničljiva. Vsa energija, ki je krožila med nama, ni šla v nič, ampak je kot vdih ponovno vstopila v najino notranjost.

Takrat sem šele globlje dojel, da je moški brez ustrezne ženske nepopolna sestavljanka. To seveda ne pomeni, da je moški, ki ima ustrezno žensko, nekaj popolnega, še zdaleč ne, vendar se pa lahko precej približa temu idealu. Čeprav sva se predajala ljubezni skorajda do onemoglosti, nisva bila ob koncu tega čudovitega poslanstva prav nič izčrpana. Počutil sem se polnega, odpornejšega in bistrejšega, skratka kot prerojenega. Ko sem svoje prejšnje psihično stanje primerjal s tem novejšim, se mi je zdelo, da mi prej ni bilo jasno, kaj življenje sploh je. Čeprav moram poudariti, da sem živel pred tem lepim dogodkom sorazmerno spokojno in mirno.

Zdaniilo se je že in Mala je dajala videz srečne ženske, kar mi je tudi povedala. Pohvalil sem jo, da je zelo lepa. Posredno mi je vrnila kompliment z besedami, da je vsak človek najlepši takrat, kadar je srečen. Odvrnil sem ji, da sem jo moral zelo osrečiti. Mala se je nasmehnila in me poljubila na usta. Pobožala me je po laseh, nakar je odšla v kopalnico. Zadovoljen sem ležal na kavču in zijal v strop. Ko je bila Mala gotova, sem se tudi jaz podal pod prho, saj sem bil od te sočne noči čisto prepoten. Med tem časom, je Mala pripravila zajtrk. Škoda, da so vsi jeziki tega sveta tako zelo revni, namreč če bi želel opisati svoje takratno počutje, bi si moral v končni fazi priznati, da še mnogo besed ni izumljenih. Verjetno je to zaradi tega, ker je jezik pretežno mišljen za vsakdanjo rabo in z njim opisujemo ali pa razlagamo dogodke, ki se največkrat pojavljajo. Za tovrstne primere je sleherni jezik dovolj bogat. Zmanjkuje pa mu prave moči, ko želimo obeležiti trenutek, ki se zelo redkokdaj pojavi ali pa celo samo enkrat v življenju.

Ko sem prišel v kuhinjo, da bi zajtrkoval, je Mala skočila kvišku in mi padla okrog vratu. Vzkliknila je, da me ljubi in tisočkrat ljubi. Sprva sem bil presenečen, a takoj zatem sem bil v globino svoje duše ganjen. V tistem trenutku sem izustil stavek, ki ga celih šestintrideset let nisem bil sposoben, saj sem padel na kolena, da bi ji izrazil svoje spoštovanje in ljubezen. Rekel sem ji, da

bi zanj celo umrl. Nenadoma je spremenila pogled, postala je nekam resna, me pobožala po čelu in mi rekla, da naj na kaj takega nikoli več ne pomislim. Danes se zavedam, da sem takrat zagrešil hudo napako. Sam ne vem, kaj me je takrat prijelo, enostavno sem tako reagiral. Ali sem to povsem resno mislil ali ne, ne vem? Ali mi je ona verjela, tudi ne vem? Morda je izgubila tisti kanček zaupanja, ki sem ji ga za trenutek prižgal? Kdo ve?

Ko sva se usedla za mizo, mi je bilo nemalo nerodno. Nisem bil vajen svojih čustev tako eksplozivno stresati v okolico. Kot da bi Mala želela to nevzdržno tišino malce sprostiti, me je vprašala, kako je v službi. Pripovedoval sem ji zelo izčrpno, tako da je lahko dobila krepak vtis o mojem položaju med mojimi sodelavci. Pobožala me je po vratu in mi otožno, skorajda materinsko rekla, da se ji zelo smilim. Pogledal sem jo v oči in videl v njih vso iskrenost tega sveta. Kljub temu sem bil deloma zlovoljen, saj nisem prenesel občutka, da bi se komu zasmilil. Iz prejšnjih izkušenj z drugimi ljudmi sem bil prepričanja, da se ti lahko zasmili le človek, ki si ali ne zna sam pomagati ali pa je zapečaten, neozdravljiva reva. Zato sem ji v precej ostrem tonu rekel, da sem kljub vsemu zelo iznajdljiv in da ne popuščam niti za ped, ko gre za moje področje. Preden je lahko kaj povedala, sem jo vprašal, kje je zdaj ona v službi. Zdaj je njej začelo postajati nerodno. Ker sem to opazil, sem ji želel pomagati iz zadrege. Povedal sem ji, da vem za dobro zaposlitev, a na očeh ji je bilo zapisano, da te niti ne išče. Povsem nezainteresirano se je pretvarjala, kot da jo to zanima. Zato sem za nekaj časa utihnil in čakal, da bo ona povzela besedo. Ker je še naprej vztrajno molčala in gledala v tla, sem ji ponudil, če bi šla z menoj v gozd. Dvignila je glavo in me zelo nenavadno pogledala, nakar je končno izdabila, da ima opravke v mestu. Dvignil sem se s stola, jo poljubil na lice, nakar sem odšel. Medtem ko sem zapiral vrata, sem ji še zaklical, da se bova pozneje videla.

V gozdu sem nabiral listje z različnih dreves za svojo zbirko. Povrhu te sem imel še dve drugi zbirki, namreč zbirko nenavadnih kamnov in ptičjih peres. Za vsak primer sem imel s sabo tudi fotoaparatus, tako da bi lahko zajel kakšen posrečen utrinek iz naravnega sveta, če bi se mojim očem slučajno ponudil. Ko sem vdihnil sveži zrak, sem pomislil, da je letošnja zima zelo mila. Bilo mi je zelo toplo pri srcu, saj sem se počutil neizmerno srečnega. Ko sem po dveh urah končal svojo naravoslovno ekspedicijo, sem šel pojoč in veselo žvižgajoč domov. Vsa kri, ki je bila v mojem krvnem krogotoku, je bila živahna, polna moči in pripravljena na nove pustolovščine z Malo. Toda ko sem prišel v svoje stanovanje, je ni bilo več. Mislil sem si, da se bova pač pozneje videla, a tudi zvečer je ni bilo. Kot se je v mojem življenju na hitro prikazala, tako hitro je zopet izginila.

Zastavil sem si vprašanja: Zakaj moram tako trpeti? Zakaj nisem tega že vnaprej predvidel? Kako

sem lahko dopustil, da mi je spet prišla tako zelo blizu?

Toda po daljšem razmišljanju sem prišel do spoznanja, da je vse to bila nujnost, ki se je pač morala zgoditi. Odgovor me je pa le delno zadovoljil, zato sem še nadalje vrtal po svoji psihi. Ker nisem prišel do ustrezne rešitve, me je v predelu pljuč začelo močno dušiti, tako kot takrat, ko sem bil še kadilec. Želel sem prenehati z duševno morijo, vendar mi to nikakor ni uspelo, dokler se nisem domislil čisto enostavne metode, s katero sem prekinil to ubijajočo miselno zanko. V svojih mislih sem na tistih mestih, kjer sem naredil napako, postavil nove ideje, s čimer sem stare zbrisal. Po tem miselnem popravku sem se lotil še simboličnega. Na list papirja sem z zelo tankim svinčnikom napisal nevšečno prigodo, vzel radirko in zapisano zbrisal, nakar sem na tisto mesto z debelo črno barvico napisal pozitiven dogodek. Ta postopek sem ponovil dvajsetkrat. Po tistem sem zaspal.

Ko sem se zjutraj prebudil, je bilo moje počutje precej boljše kot prejšnji dan. Neverjetno, toda resnično, ta metoda mi je zelo pomagala, zaradi nje sem postal zelo dobre volje, saj sem bil nekako ponosen nase. Skratka počutil sem se sposobnega. Zelo sem bil presenečen nad samim sabo, da sem tako zlahka prebolel njeno odsotnost. Mislil sem si, da je to zgolj navidezno. V zavesti vse deluje brezhibno, a podzavest je preveč živahna in lomljiva. Tovrstna psihična stanja niso tako zelo redka, kot bi si marsikdo mislil. Mislimo, da je vse v najlepšem redu, a v bistvu je že droben, navidezno nepomemben dražljaj dovolj, da nas pahne v hudo duševno stisko.

Vse je potekalo tako, kot sem bil vajen prej. Mala me ni ganila niti malo več.

V tistem času bi si lahko poiskal kakšno življenjsko sopotnico, vendar sem bil mišljenja, da bi prisotnost ženske le otežila moj položaj, česar pa nisem hotel. Imel sem slabe izkušnje z Malo, ne zaradi nje same, ampak prej zaradi moje premočne navezanosti nanjo. Bil sem nekakšen ujetnik svojih miselnih spodrseljajev in dozdevalo se mi je, da je to bila zgolj moja krivda. Toda zakaj iskati krivdo, če je to v tem primeru le izguba dragocenega časa? V tistih časih sem se precej spremenil. Bil sem družaben, nekateri so celo trdili, da sem izredno duhovite narave. Tudi z ženskami sem bolje znal komunicirati, saj mi z njimi ni bilo več težko priti v stik, toda stalnih zvez sem se izogibal. Z žensko sem se sestal le nekajkrat, nakar sem se oddaljil. Izbiral sem samo avanturistke, a omožene ženske niti slučajno niso prišle v poštev. Enkrat sem se zapletel s poročeno žensko, vendar tega nisem vedel, ker mi je ona to zamolčala, saj ni nosila poročnega prstana. Zakonski stan je namreč bil zame sveta stvar, čeprav nisem bil nikoli poročen. A v tistih časih niti nisem več pomislil na dejstvo, da bi se poročil, saj mi ni več bilo do tega. Občutil sem več notranje svobode kot

kdajkoli prej. V službi me niso več prepoznali in celo nabriti Maks je glede svojega živahnega jezika pokleknil pred menoj. Zanimivo, v tem obdobju svojega življenja sem veliko prostega časa preživel po gostilnah in restavracijah, vendar sem le redkokdaj posegel po alkoholu. To je bilo morda vsaka dva ali tri mesece in še takrat v zelo skromnih količinah. Premišljeval sem o novi knjižni stvaritvi. Samega sebe sem začel spraševati, le čemu ne bi napisal kakšnega humorističnega dela. Da bi napisal kakšen duhovit roman, bi zame to bilo nekaj povsem novega in svežega. Vse je bilo lepo, tako da sem sčasoma porinil na stran svojo prejšnjo naravoslovno dejavnost, ki mi je prej nudila precej duševnega miru. Zahotelo se mi je živahne družbe, veselih in nestalnih žensk, a nikakor ne prostitutk. Poslušal sem mnogo glasbe, česar prej nisem pogosto počenjal. Zdaj se mnogokrat sprašujem, zakaj so nekateri ljudje v vseh obdobjih svojega življenja vseskozi isti, medtem ko se drugi, teh je občutno manj, vseskozi spreminjajo? To je tako, kot da bi luč svetila v različnih barvah. Mislim, da je glavni vzrok neke vrste osebnostna in družbena prisila. Če bi to drugače povedali, bi rekli: Prisila je ožja in širša. Širša je sestavljena iz ožje, vendar pa ta nastaja zaradi širše. Vendar je to le del resnice. Ko pa rečemo, da nastaja širša družbena prisila zaradi ožje, pa dobimo drugi konec dvoglave palice.

Z Maksom sva nekega dne šla v gostilno, kjer sva malce preveč uporabila svojih govornih spretnosti. Maks je povedal neko šalo o dveh lovcih:

"Prvi lovec je bil Miki, a drugi Muki. Ko sta se zagnala v plen, je bil Miki daleč za Mukijem. Ko je Muki ustrelil v plen, je zgrešil. Tudi Miki je mislil streljati, vendar pa tega ni mogel storiti, ker bi sicer zadel Mukija. Toda Muki ni kazal volje, da bi se umaknil. Miki je poskušal Mukija prehiteti, vendar je bil ta hitrejši, a preveč počasen za plen. Miki in Muki sta se zaustavila, brez volje, da bi nadaljevala lov ..."

Maks je vprašal nekaj možakarjev, kaj se je potem utegnilo zgoditi, ko sta se lovca ustavila. Nihče ni vedel rešitve, zato so Maksa poprosili, da jim pove, kaj se je potem zgodilo. Maks je odvrnil, da sta lovca po tistem, ko sta se zaustavila, enostavno strmoglavila in se razbila na kamnitih tleh.

Vsi navzoči zgodbe najprej niso razumeli in so se le začudeno spogledali. Ta nevednost pa je trajala le nekaj sekund. Ko se je iz vpljudnosti prvi zasmejal, so mu drugi postopoma sledili. Zelo lepo je bilo moč opaziti, kako so postopoma začeli razumevati to nenavadno, zavajajočo šalo, saj je njihov smeh postajal čedalje hrupnejši in "pametnejši". Vsi so pohvalili Maksovo domislico, ker so čislali njegovo, sem bil trdnega prepričanja, da bodo tudi moja. Vse ljudi, ki so se smejali tej šali, sem poskušal prepričati v to, da tisto ni bila šala, temveč groba prisila. Ljudje in celo Maks so me pogledali tako, kot da ne bi bil pri pravi. Maks me je užaljeno ošinil z očmi, nakar je rekel, da so

njegovi vici tako dobri, da ni razloga za uporabo sile. Kljub temu sem vztrajal pri svoji trditvi. Ker sem opazil, da so me čedalje bolj nejevoljno gledali, sem končno sklenil pohiteti s svojo razlago.

Navedel sem jim argument 1:

Vsak človek se mora, ko pride na svet, naučiti pravil jezika in celo pravil mišljenja.

Argument 2: Vsak človek, ki želi razumeti določeno šalo, mora obvladati jezik, v katerem je bila ta šala podana in povrh tega mora poznati smešne značilnosti svojega naroda!

Ko sem jim navedel ta dva argumenta, sem jim v obraz zabrusil svojo trditev o grobi prisili. Maks se je zakrohotal, vendar se mu drugi niso pridružili, saj so se v naju le naveličano zastrmeli.

Nenadoma sem se pridružil Maksovemu smehu, nakar sem izrekel za tovrstno družčino zelo tvegane besede. Izrazil sem misel, da so oni prekratke pameti, da bi bili sposobni tako enostavno resnico razumeti. Maks je še dodal, da bi bilo boljše, če bi šli v kamnolom kamenje z glavo razbijati, namesto da poslušajo prezahtevne šale. Očitno je bila mera polna, štirje možakarji so naju prijeli in naju vrgli iz gostilne. Ko sva priletela na trdna, realna tla, sva se začela še bolj bučno smejati.

Možakarji so zdaj čisto ponoreli, saj so naju pregnetli kot gumijaste žogice. Ko sva bila popolnoma umazana in zdelana zaradi močnih udarcev, so naju pustili pri miru. Eden od njih je stopil do mene in rekel, da so oni bili prisiljeni tako ravnati, a da sva midva prostovoljno podlegla njihovi prisili.

Možakarji so se vrnili v gostilno, a midva sva le bedasto obležala, saj takrat, moram priznati, nisem docela dobro razumel pomen besed, ki jih je izrekel tisti možakar.

Z Maksom naslednji dan nisva šla v službo, ampak sva morala praznovati bolniški dopust.

Ubogemu Maksu so nesramneži zlomili roko, a meni so obraz obarvali tako, kot da bi me namočili v škaf modro zelene - barve. Glava me je tako zelo bolela, da se mi je dozdevala napihnjena kot gumijasta blazina.

Po tisti prigodi sem sklenil, da ne bom več hodil v gostilno. Zato sem se lotil pisanja svoje sedme knjige, tokrat humorističnega dela o ljudeh, ki preživijo ves ljubi dan v gostilnah. Želel sem biti duhovit in prav to mi je tudi zelo dobro uspevalo. Nasploh sem se počutil že nadnaravno vitalnega. Bil sem dejansko neobčutljiv celo na najhujše zbadljivke. Ko bi me vi takrat poznali, bi se zagotovo vprašali, le kako je lahko tako krepak človek zdrznil tako zelo nizko. A vse se je zgodilo tako rekoč nenadoma. Izdal sem svojo sedmo knjigo, a tako velikega odziva, kakršnega sem pričakoval, ni bilo, čeprav so jo nekateri vplivni ljudje zelo pohvalili. Toda ta majhni neuspeh me ni potrl, saj sem bil kljub vsemu zelo zadovoljen s svetom in s samim seboj. To, kar me je potrl, je bilo Malino pismo, saj nisem mogel verjeti, da bi bilo kaj takšnega možno. Bilo je to sedem mesecev po tistem, ko sva se nazadnje srečala. Med drugim je pisala:

Dragi Melhior!

Oprosti, ker sem tako brez slovesa pobegnila od tebe, vendar sem čutila notranjo nujo, da tako storim. Želela sem se ti zaupati, vendar sem nenadoma prišla do spoznanja, da me tako ali tako ne bi mogel razumeti. Pred tem časom, ko sva se spoznala, sem se čutila zelo žensko. Že v šolskem obdobju sem imela rada fante, pozneje ko sem odrasla, pa moške. Toda ko sem spoznala tebe, se je to nekako popolnoma spreobrnilo. Začela sem se ubadati s problemom, kako bi bilo, če bi bila moški. Dolga leta sem to misel nosila v sebi, a ko sva se nazadnje srečala, je bila moja odločitev zapečatenjena, saj sem se prav tisti dan prijavila na operacijo za spremembo spola. Melhior, prosim ne išči me, ne bodi potr.

Tvoja bivša Mala

Bil sem tako zelo šokiran, da sem nekaj ur buljil v steno, saj nisem mogel verjeti temu, kar sem videl črno na belem. Marsikaj bi pričakoval od nje, toda to je bilo zame nesprejemljivo in neprebavljivo. Drugi dan sem šel ven. Iskal sem jo vsepovsod, toda zaman. Tako sem delal ves teden, vendar nisem našel ničesar. Še vedno nisem mogel verjeti. V službi nisem bil več sposoben opravljati svojega dela, saj so bile moje misli daleč od vsega, kar je bilo povezano z delom. Z ničemer se nisem več ukvarjal. Živel sem zelo prazno in tudi pogovarjal se nisem več z nikomer. Če sem na cesti videl kakšno žensko, ki je njej samo za malenkost bila podobna, sem moral steči k njej in zaklicati njeno ime. Večinoma so me ogovorjene ženske zelo začudeno pogledale, a ko sem se lepo opravičil, je večina od njih razumevajoče odkimala z glavo. Marsikatera ženska pa me je ozmerjala z bedakom ali prašičem. Prav to so mnogi ljudje tudi izvedeli. Poznali so me in so se mi začeli posmehovati. V službi so bili zelo razumevajoči z menoj, vendar pri njih nisem več zdržal, zato sem enostavno dal odpoved. Nekaj mesecev sem še bil v stanovanju, toda pozneje sem se preselil na cesto. Začel sem spati po parkih in celo na avtobusnih in železniških postajah. Mnogokrat so me policaji dobili in me stlačili v zapor zaradi klateštva. Pozimi sem večinoma spal po kletih toplih stanovanjskih blokov. Marsikdaj se je celo zgodilo, da sem noč preživel v neizprosni mrazi, saj je enkrat bila temperatura celo petnajst stopinj pod ničlo. Joj, kako sem takrat zmrzoval! Toda kljub temu nisem žaloval za svojim starim svetom, saj mi je v končni fazi vedno prinašal grenkobne priokuse. Vedno ko je že kazalo, da je vse v najlepšem redu, je prišlo nekaj vmes, kar me je psihično popolnoma strlo.

Ta novi svet je bil sicer krut, ponižujoč, težak, obupen, skratka več kot pošasten, vendar mi je omogočil vsaj nekaj. To pa je bilo dejstvo, da sem lahko za večino časa na vso svojo preteklost pozabil. Vse do sedaj, torej po treh letih brezdomstva, sem bil nekakšen klošar samotar. Z drugimi sem se zelo malo družil. V vsem tem času sem kradel samo v zimskem času in to samo zaradi tega,

da so me strpali v zapor, kjer sem imel toplo streho nad glavo in dobil svoje obroke trikrat na dan. Kar nekajkrat sem bil tudi hudo pretepen, vendar sem imel še kar srečo, saj mi ni bilo treba iti v bolnišnico.

Marsikdo bi napačno sklepal, če bi mislil, da v svetu potepuštva vlada nekakšno brezvladje. Tudi tukaj obstaja hierarhija, morda malce bolj sproščena, vendar včasih celo precej krutejša kot v normalnem življenju. Moj položaj med klošarji je bil pravzaprav zelo podoben položaju iz prejšnjega življenja. Moje življenje je bilo še samotnejše, toda družbe tudi nisem iskal, saj sem želel tako živeti. Verjetno zaradi tega, ker se nisem hotel navzeti njihovih navad, nisem želel postati član njihovega virtualnega kolektiva, skratka moja volja je glede tega delovala podobno kot mnogo let poprej, saj sem želel ostati v največji možni meri individualist. Kljub temu, da sem se zavedal svoje bede, sem pri tej postavki vztrajal. Zaradi tega dejstva je bilo zame zelo pomembno, da nisem niti kadil niti pil alkohola. Namreč če bi oboje storil, bi se lahko bolj poistovetil z njimi, toda na takšen način sem obdržal svojo osebnost, ki je bila različna od vseh tukajšnjih. Zdaj ko Vam vse to pripovedujem, moram priznati, se počutim zelo olajšanega. Kot da bi v neznano izginil višek neke nevzdržne napetosti, ki človeka najprej razvleče kot harmoniko, nakar ga na grobo stisne. Zelo sem vesel, da ste si vzeli toliko časa zame. Ko bi vam to dobro dejanje lahko nekako povrnil!"

Ko sem te zadnje besede slišal mi je šlo skorajda na jok, saj nisem mogel verjeti, da na tem svetu obstajajo še tako dobri ljudje. Namesto da bi mu jaz ponudil pomoč, mi jo on ponuja in to samo zaradi tega, ker sem ga poslušal. Marsikdo bi zahteval od mene denar za to, a on, ki ničesar več nima, mi ponuja svoje usluge. Bil sem resnično ganjen. Preden sem se poslovil od njega, sem ga še vprašal, če bi se dalo njegovo zadnjo knjigo kje kupiti. Odvrnil mi je, da je še nekaj izvodov v centralni knjigarni. Poslovil sem se od njega, nakar sem šel v knjigarno, kjer sem si kupil njegovo knjigo z zanimivim naslovom "Gostitelji bi radi bili gostje."

Ko sem prišel domov me je soproga ljubko pozdravila. Danes je bila še posebej lepa. Na sebi je imela svileni sinje modro obleko, okoli vratu okusno zlato verižico in prelepe uhane z dragocenimi kamni rdečega rubina. Svoje sicer nenaravne svetle lase je imela spuščene, na desni strani temena pa je imela pripeto oranžno lilijo. Nališpana je bila brezhibno, ne premalo in ne preveč. Pravzaprav bi jo lahko bolj ljubil, kot sem jo. Ko sem jo spoznal, mi je bila sicer všeč, a globljih čustev do nje nisem čutil. Zdela se mi je zelo priljudna in precej privlačna za moški svet. Bila je tisti tip ženske, ki privlači skorajda vsakega moškega, vendar bi jo lahko ljubil le malokdo. Bila je tako zelo ženstvena, a kljub temu rahlo otročja; menim, da je prav ta zmes zame bila odločilna. No, skratka

oženil sem jo predvsem zaradi tega, ker sem sodil, da bo na poslovnih srečanjih vnesla svežino in mnogo simpatije. Da sem imel prav, se je izkazalo pozneje. Menim, da me tudi ona ni vzela iz ljubezni, tudi ne toliko zaradi mojega bogastva, prej se mi je zdelo, da je želela prekiniti s prejšnjim življenjem, na nekaj je želela pozabiti. Tako je bila najina simbioza nekakšna zmes med koristnostjo na materialnem in duševnem nivoju.

Žena me je poljubila na usta, nakar me je radovedna, kot je bila, vprašala, če je tisto, kar imam v roki, mišljeno za njo. Odvrnil sem ji, da ni zanjo. Ker me je s svojimi lepimi vedoželjnimi očmi globoko pogledala, sem ji povedal, da sem kupil knjigo nekega brezdomca, ki je izredno inteligenčen in že kar preveč dobrega srca. Nadaljeval sem krajšo razlago z zanimivostjo, da je ta možakar izdal že sedem knjig. Julija me je prijela za ramo in me opozorila na dejstvo, da sem vse do sedaj preziral klateže. Odvrnil sem ji, da je to izjemen primer, da bo to tudi ona spoznala, ko ga bom drugič pripeljal sem. Povedal sem ji tudi, da mi je Melhior povedal svojo življenjsko pot in da ga že zaradi tega ne morem imeti za klošarja. Julija je želela knjigo dobiti v roke in dal sem ji jo. Začela je listati po njej in ko sem jo gledal, se nisem mogel iznebiti nekega nenavadnega občutka ...

Kar naenkrat se je na ves glas zasmejala, nakar je vzkliknila, da je ta knjiga očitno zelo duhovita. Dodala je še, da bi se izplačalo kaj takega založiti, kar bi lahko s spretno reklamo prineslo velikanski dobiček. Poprosil sem jo, da naj mi knjigo vrne. Ko sem jo dobil nazaj, sem šel v svojo delovno sobo. Nenadoma se mi je Julijina ideja zazdela izredno dobra. Knjigo sem sklenil prebrati in nato še vprašati svoje strokovnjake za mnenje. Tovrstna knjiga bi lahko postala neverjetna senzacija, kar bi nam vsem prineslo ogromni dobiček. Prav v tistem trenutku se nisem več počutil osamljenega oziroma izoliranega. S tovrstno potezo bi zopet našel priključek k svojim bivšim poslovnim kolegom. Z vso vnemo sem začel brati knjigo. Ko sem jo prebral, mi je bila izredno všeč, saj toliko smeha v sebi že dolgo časa nisem več občutil.

Tretja nebesna smer

Kar naslednji dan sem povprašal enega svojih znancev, ki se je ukvarjal z založništvom, če bi bil pripravljen to delo oceniti in podati svoje mnenje. Vzel je knjigo. Po dveh tednih me je po telefonu obvestil, da je knjigo že prebral. Po njegovi oceni je bila knjiga izredno duhovita in vredna kakšnega založniškega podviga. Rekel sem mu, da bi bil pripravljen to knjigo sofinancirati, povrhu tega pa bi poskrbel še za ustrezno reklamo in za številne kupce.

Moj znanec je bil s tem mojim predlogom očitno zelo zadovoljen, saj mi je zaupal, da njegovo

založniško podjetje že kar nekaj časa deluje z izgubo. Odmahnil sem z roko in ga tolažil, da bo v prihodnje vse boljše, nakar sem se pristrčno poslovil od njega. Ko sem se sprehajal po mestu, sem v sebi občutil neverjetno srečo, ne toliko zaradi skorajšnjega dobička, ampak bolj zaradi svoje vrnitve iz nevarnega sveta izoliranosti. Zdaj sem se počutil v središču življenja. Nenadoma mi je šinila v glavo še ena odlična ideja. Premišljeval sem o tem, kako bi bilo, če bi svojo neverjetno bogastvo investirali v ljudi, ki imajo določene sposobnosti zelo izražene, vendar so pač imeli smolo v življenju, tako da so postali izgubljeni in neljubljeni. Prav s to potezo, da založimo Melhiorjevo delo, sem naredil tri odlične poteze na en mah. Zahvaljujoč Julijini ideji bom še bolj obogatel, si okrepil družbene vezi in hkrati dvignil iz pozabe še dva človeka. Pomislil sem, češ, če bi meni po vsej državi uspelo najti tiste sposobne ljudi, ki jih je ostali svet že odpisal, bi to bilo neverjetno dragoceno zame in za skupnost. Prav s tem dejanjem bi si pridobil tudi nove zaveznike. Namreč če v poslovnem svetu ostaneš brez sleherne vezi, si z eno nogo že tako rekoč v grobu. Prav v takšnem položaju sem se nahajal, preden sem spoznal Melhiorja. Namreč če se spravijo nate, je po tebi, pa naj si še tako zelo bogat ali močan. Enostavno nimaš možnosti, da se ohraniš na prvem mestu, morda celo še na nižjih ne.

Tako veselo in optimistično razmišljajoč sem sklenil, da odidem domov k ženi, da ta veseli dan proslaviva s kvalitetno pijačo in jedačo. Morda bi lahko tudi z zasebnim letalom nekam odletela na kakšne tropske otoke ali pa bi šla v Indijo, kjer sem posedoval dve veliki plantaži kavčuka. Julija se je odločila za najskromnejšo varianto. Predlagala je, da ostaneva kar doma in si tam narediva čudovit večer v dvoje z vsem, kar spada zraven.

Melhiorju bi najraje povedal za razveseljivo novico o njegovi knjigi, vendar sem menil, da je boljše čakati na ustrezeni trenutek, ki bo prišel takrat, ko bi bilo vse gotovo. Julija je bila vsa razigrana, saj me je kar naprej božala po glavi kot majhnega fantiča. Moram reči, da se mi je to po svoje kar malo smešno zdelo. Mnogi poslovni partnerji in tudi drugi ljudje so me imeli za morskega psa, ki zmelje vse, kar bi mu utegnili priti nasproti. Pri marsikaterem človeku sem veljal za izredno hladnega, krutega, nepopustljivega in egocentričnega človeka. Pomislil sem, češ, kaj bi si ti ljudje mislili o meni, ko bi me videli v temle položaju, ko me Julija boža kot dojenčka. Verjetno bi se ali smejali ali pa ne bi mogli verjeti lastnim očem. Večinoma nosimo v sebi zgolj eno sliko o človeku, ki je v naši predstavi tako globoko vkoreninjena, da sploh ne pomislimo na možnost, da bi obnašanje tega človeka lahko bilo tudi precej drugačno. Nekaj podobnega se mnogokrat dogaja tudi z miselnostjo. Ko smo v eni družbi, se ji tudi miselno prilagajamo, tako da se tam kažemo v neki prisiljeni obliki. Ko pa zamenjamo to sredino ljudi, pa lahko pridemo v drug okvir mišljenja, ki nas v marsikaterih

pogledih omejuje, tako da lahko celo pozabimo na svojo pravo vlogo v tem življenju, ki nam je dalo vsaj nekaj psihične upogljivosti.

Julija me je še vedno božala po glavi, kar mi je zelo prijalo. Počutil sem se tako zelo srečnega, da sem se že začel bati padca v drugo skrajnost, toda po mojih izračunih kaj takega ni bilo mogoče. Skratka, vse mi je kazalo tako zelo dobro, da enostavno ni moglo iti na slabo. Ta večer je minil povsem mirno, brez posebnih pripetljajev. Morda sva se z Julijo malce preveč opijala z okusnim burgundcem.

Ko je minilo 14 dni sem poklical založnika, ki sem mu posodil knjigo in ga povprašal za njegovo mnenje. Že po njegovem glasu sodeč, se mi je zdelo, da je izredno navdušen. Zanimivo je to, da včasih sploh ni potrebno poslušati, kaj kdo govori, ampak se le prepustimo zvočnim valovom in po tej poti izvemo mnogo več, kot bi sicer, če bi prisluhnili pomenu besed. Moj prijatelj založnik je rekel, da bi se lahko lotili tiskanja z začetno naklado 10000 izvodov. Ves v zanosu sem mu dejal, da jih bomo natisnili kar 100000. "Uh", je založnik še uspel izdavi. Takoj sem ga vprašal, kako dolgo bo to trajalo, a on mi je odgovoril, da nadaljnja dva tedna. Rekel sem mu, da bi med tem časom poskrbel za reklamo, se povezoval s časniki, radiom in televizijo, nakar bi se poskusil dogovoriti z vsemi študijskimi knjižnicami v državi in nekaterimi glavnimi knjigarnami za knjižno predstavitev, tako da bi privabili še druge morebitne kupce. Založnik me je pohvalil in me posvaril, da bo veliko dela, a rekel sem mu, da je to zame prava malenkost. Poslovil sem se od njega, nakar sem poln poleta odložil slušalko, prepričan v lahkotnost svojih prizadevanj. Kako zelo se včasih človek lahko zmoti! Tistih štirinajst dni sem tako zelo divjal sem in tja, da mi je že bilo žal za ta novi projekt. Sicer bi lahko moji uslužbenci vse te stvari uredili, vendar sem se zaobljubil, da bom ves postopek izvedel sam.

Dogovoril sem se za reklamo v obliki plakatov, po knjigarnah sem pokupil še ostale knjižne izvode (teh je bilo kakšnih 25 kosov), jih podaril po en izvod v vsako pomembnejšo časopisno hišo, na glavne radijske in televizijske postaje, nakar sem se zmenil s pomembnejšimi literarnimi kritiki in jih z dobrim plačilom spodbudil, da čim prej napišejo odlične recenzije.

Potem sem se še dogovoril s knjižnicami in knjigarnami, da bi se zmenili za knjižne predstavitve. Povrhu tega sem vključil vse svoje sorodnike, poslovne partnerje in ožje znance, da ta projekt podprejo. Po vseh pravilih ta projekt ne bi smel spodleteti. Ko je bilo vse urejeno, sem Melhiorja poiskal z namenom, da ga presenetim. Našel sem ga prav na tistem mestu, kjer sem ga srečal že dvakrat. Videti je bil zelo utrujen. S polno mero spoštovanja in zaupljivosti me je pogledal, kot da bi

mi želel ponuditi svoje usluge. Veselo sem se nasmehnil, nakar sem ga prosil, da bi šel z menoj. Začudeno me je pogledal, vendar je ugodil moji prošnji. Usedla sva se v Chevroleta in se odpeljala do založbe, ki je bila v lasti mojega prijatelja. Ko sva prispela tja, sem mu rekel, naj mi kar sledi. Potrkala sva na vrata z napisom "Tiskarna", nakar sva vstopila v sobo. Založnik je že čakal v fotelju in naju veselo pozdravil. Skrivnostno sem pogledal Melhiorja, nakar sem ga vprašal, če v tej sobi vidi kaj posebnega. Odvrnil mi je, da vidi veliko knjig. Pretvarjal sem se, kot da ne bi vedel, kdo je njihov avtor, zato sem ga vprašal, a on mi ni znal odgovoriti. Namenoma sem vprašal založnika, kdo je pisec teh knjig. Ko je izustil ime in priimek avtorja, se je Melhior zdrznil, saj mu ni šlo v glavo, da se še nekdo drug tako imenuje in piše kot on. Veselo sem zaklical, da je on edinstven in da je avtor te knjige. Morali bi videti njegov obraz, saj tega nikakor ni mogel verjeti, zato je menil, da se brijem norca iz njega. Zaradi te razumljive nezaupljivosti sem mu rekel, da naj se na lastne oči prepriča. Stopil je bliže, v svoje roke prijel eno od mnogih knjig in si jo ogledoval z vseh strani. Nenadoma se je usedel na bližnji stol in dejal s trepetajočim glasom, da česa takega ne more sprejeti. Dodal je še, da ne želi nikomur ničesar biti dolžan. Šele ko sem mu natančneje obrazložil ves postopek, se mu je razsvetlil obraz. Namreč, odkrito sem mu priznal, da bomo imeli vsi trije od tega projekta veliko koristi, a največja bo na moji strani. Ubogi revež, še zdaj ni dobro vedel, ali ga vlečem za nos ali pa sanja prelepe sanje. Počutil sem se neverjetno božanskega. Brezdomca, ki sem ga pa vseeno primerjal s sabo, sem rešil bede in ga namenil povzdigniti v velikega junaka, kar je pravzaprav tudi bil. Hkrati pa sem od tega imel še več koristi. Predlagal sem obema, da bi veseli dogodek podkrepili z kozarcem vina, vendar je založnik odklonil z opravičilom, da ima še mnogo dela. Obžaloval sem, da ni imel časa. Ker pa sem bil toliko bolj vesel Melhiorjeve prisotnosti, sem njegovo odsotnost zlahka prebolel. Kanil sem ga celo povabiti k sebi domov, vendar sem nenadoma prišel do spoznanja, da je za kaj takšnega še prerano. Mnogo stvari sem se z njim imel pogovoriti, predvsem o svoji najnovejši ideji, da bi po vsej državi poiskali izredno sposobne ljudi, ki se jih je družba že otresla, jih ožigosala kot ničvredneže. Nič več nisem gledal na obrobneže tako kot včasih, čeprav sem do njih gojil še vedno veliko predsodkov. Velika večina od njih se mi je zdela čista izguba. Ti smrdljivci za moj pogled sicer niso bili več žalitev, a kljub temu so mi bili še vedno precej odvratni. Toda ko sem Melhiorja bolje spoznal, sem uvidel, da tudi družba včasih zavrže nekoga, ki si to ni zaslužil, včasih pa povzdiguje nekoga, ki povleče v zablodo milijone in milijone ljudi. Pravzaprav sem začel ugotavljati, da so mi klošarji bili še samo zaradi svojega značilnega gnilega vonja zoprni. Po tistem sodeč, je zdaj težko trditi, če sem spremenil določeno mnenje, ki ni bilo niti dobro izoblikovano. Ali lahko trdimo, da smo spremenili tisto nekaj v naši notranjosti, česar nismo nikoli posedovali? Namreč če lahko tisto, česar nimamo v naši notranjosti, spremenimo, potem bi lahko sklepali, da je tisto, kar imamo ali iluzija ali pa nekaj, kar bi bilo

dobro, če bi spremenili. S tem spoznanjem sem postal mnogo bogatejši, toda tudi s koristnimi spoznanji moramo biti zelo varčni, saj jih moramo v pravem trenutku vstaviti oziroma uporabiti, tako da ne zbledijo v nič. Mnogokrat je boljše, da dragocena spoznanja obdržimo za sebe, ker v napačnih glavah lahko pomenijo prav to, kar pomeni mesarski nož v rokah psihopata morilca. Z Melhiorjem sva šla v spodoben lokal, se usedla blizu okna, nato pa si naročila pijačo. Pila sva brinjevec z okusno smetano. Ta kapljica se je meni in očitno tudi njemu zelo prilegala. V svojem želodcu sem začutil prekrasno toplino, tako da sem v tistem trenutku skorajda začel verjeti, da je ves svet tako prijetno tople. Vendar ko sem se spomnil svojih poslovnih partnerjev in predvsem nasprotnikov, sem se te zmotne miselnosti nemudoma otresel. Ko sva takole pila in se predajala jazzovski glasbi sem Melhiorja seznanil s svojimi prihodnjimi nameni in ga seveda vprašal za njegovo mnenje. Odgovoril mi je, da je ideja odlična, čeprav spočetka ne bo prinašala dobička, vendar pa bi se ob pravi organizaciji kadrov lahko iz tega razvila prava mreža, ki bi tudi učinkovito delovala. Z njim sem se povsem strinjal in mu ponudil kupčijo, če bi bil pripravljen delati za mene kot glavni koordinator pri iskanju sposobnih ljudi, ki jih je družba zavrgla. Rekel sem mu tudi, da bi za to delo dobil zgolj tople obroke in streho nad glavo, pozneje pa, ko bi se zadeva unesla, pa bi dobil tudi odlično plačilo. Melhior je bil takoj pripravljen in mi hkrati izrazil upanje, da bo tudi dovolj sposoben za to precej zahtevno delo. Glede knjige sva se tudi domenila in sklenil sem mu dati dvajset procentov, založnik bi iztržil prav toliko, jaz pa bi vzel šestdeset procentov od dobička. Zdaj Melhior ni bil več brezdomec, ampak je postal človek, ki v prihodnosti mnogo obeta, saj se mu je prihodnost veselo nasmihala.

Kolikor sem ga bil sposoben doumeti, se mi je zdelo, da si pretiranega bogastva niti ne želi. Pogovorila sva se o knjižnih predstavitev in o smotrnosti sestave ustreznega programa, ki bi pritegnil čim širši krog občinstva. Na Melhiorja sem se lahko povsem zanesel, nekako sem čutil, da mi je zelo hvaležen in da me ne bo hotel razočarati, saj je bil glede teh lastnosti čisto mojega kova. Mnogokrat imajo takšni ljudje dobre ideje, ki se jih da z malo domišljije preoblikovati in uporabnost le-teh ni več vprašljiva. Ko sva z Melhiorjem zapustila lokal, sem mu dal precejšnjo vsoto denarja in mu svetoval, da naj odslej prebiva v Hotelu. Bil je precej začuden nad mojim obnašanjem, zato mi je želel vrniti denar, vendar sem ga odklonil z obrazložitvijo, da je to mišljeno kot nekakšen predujem za knjigo. Tako zelo sem bil prepričan v njega, da bi mu dal tudi precej večjo vsoto, če bi mi rekel zanj. Zelo sem bil vesel, saj sem takšnega zaveznika iskal že celo svoje življenje. Ko bi se nekega dne dokazal, bi ga celó postavil na položaj svoje desne roke. Ko sva se poslovila, sem šel svoja pota, trdno odločen, da še obiščem kakšen nočni klub. Zahotelo se mi je še pijače in plesa. Izbral sem si precej bučno beznico, kjer sem se usedel blizu plesišča. Na njem sta

dve goli deklici izvajali akrobacije in se vsake toliko časa posvetili kakšnemu obiskovalcu. Sedel sem tam povsem osamljen in pil buteljno vino. Precej mi je že stopilo v glavo, tako da sem moral nekajkrat globoko zajeti zrak, kar pa je bila precejšnja napaka, saj je bil ta prostor povsem zakajen in tudi drugi plini so se širili navzdol in počez. Nenadoma se je k moji mizi prisedla precej simpatična ženska. Ker me ni vprašala za dovoljenje, sem jo v rahlo ostrem tonu opozoril, da je morda tukaj zasedeno. Kot da bi me šele zdaj opazila, se mi je lepo opravičila in rekla, da bo takoj šla, če bi le izrazil to željo. Nisem želel, da bi odšla, zato sem jo povabil na pijačo. Privolila je. Ko sva takole srkala svojo pijačo, sem jo vprašal za njenega spremljevalca, a ona je le odkimala, kar je verjetno pomenilo, da ga niti ni imela. Njeni skodrani lasje so bili zelo bujni, njen obraz je bil pravilno oblikovan, njene ustnice so bile značilno ženske, njen nos je bil majhen in po postavi je bila prej suha kot pa debela. Ker me je njena pojava spominjala na nekaj, sem jo navidezno ravnodušen vprašal, če je morda tukaj zaposlena. Odvrnila mi je, da ni, nakar je pripomnila, da dela v različnih krajih kot potujoča frizerka. Ko je to omenila, si nisem mogel kaj, da jo ne bi vprašal za njeno ime. Ko sem v odgovor slišal nenavadno ime Mala, mi je slina skorajda obtičala v goltancu. Rekel sem ji, da poznam Melhiorja, a ko je to slišala, je nemudoma zdrvela proč. Preden sem lahko sploh kaj ukrenil, je že ni bilo več. Nisem se mogel načuditi, saj sem od te ženske pričakoval povsem drugo reakcijo.

"Kakšno neverjetno naključje", sem pomislil. Dokaj vinjen sem končno vstal in zapustil nočni klub, nakar sem šel od hotela do hotela, da bi našel svojega prijatelja.

Imel sem srečo in sorazmerno hitro našel hotel, v katerem je prenočil. Ko me je zagledal, me je z desno roko pozdravil in bil vidno presenečen. Rekel sem mu, da imam zanj zelo pomembno sporočilo. Usedla sva se v kavarno in si naročila kavo z mlekom. Melhiorju sem začel pripovedovati, da sem bil v nočnem klubu in mu vso zgodbo povedal natanko tako, kot se je odvijala. Ko sem končal s krajšo pripovedjo, me je le nejeverno pogledal, a takoj zatem je njegov izraz na obrazu začel postajati nekam žalosten. Zdaj je meni postalo zelo žal, da sem mu vse to sploh povedal, zato sem svoje besede glasno obžaloval. Melhior mi ni pripisal nobene krivde, saj je bil zgolj žalosten spričo dejstva, da se Mala nahaja v tem mestu in on ne more biti z njo. Izrazil je tudi rahel sum, da ga ona namenoma takole muči, vendar sem mu jaz odvrnil, da sam nisem dobil tega občutka, namreč, prej se mi je zdela zelo nesrečna. Ponudil sem mu, da bi jo lahko s skupnimi močmi poskušali poiskati, saj navsezadnje spet ni toliko potujočih frizerk v tem okolišu, da se je ne bi dalo najti. Ob teh zadnjih besedah se je njegov obraz razvedril. Poslovil sem se od njega in mu obljubil, da bova takoj naslednji dan začela z iskalno akcijo. Ko sem prišel do svojih hišnih vrat, me

je žena že na pragu pričakala. Nič me ni kregala, kot sem sprva pričakoval, ampak prav nasprotno, saj me je poljubila točno in silovito na usta, nakar mi je rekla, da si me noro želi. Rahlo presenečen nad to njeno strastjo sem moral glasno obžalovati svojo nesposobnost zaradi svojega opitega stanja. Nič ni bila huda zaradi tega nevšečnega dejstva, kar je potrdila z ponudbo, da bi se malce božala po hrbtu. Na ta predlog sem seveda nemudoma pristal, vendar le pod pogojem, da bi ona začela. Ulegla sva se v posteljo in ko me je s svojimi lepo oblikovanimi rokami božala po hrbtu, sem se počutil silno zadovoljnega. Preden bi ji lahko vrnil to dobroto, sem že trdno spal, kar mi je drugo jutro pri zajtrku tudi očitala.

Ko sem pojedel svoj obrok, sem jo bežno poljubil, nakar sem divje oddrvel v svoj urad. Tam sem srečal nekaj svojih uslužbencev in enega od njih vprašal, če bi se dalo dobiti spisek vseh potujočih frizerk v tej državi. Vence, eden mojih najboljših uslužbencev, mi je odvrnil, da glede tega ni nikakršnega problema, saj je mogoče izvedeti še mnogo več. Da bi vse skupaj hitreje šlo, sem mu naročil, da naj priskrbi le tisti seznam, ki je za to regijo merodajen. V približno dvajsetih minutah mi je Vence prinesel podatke. Računalniški program je bil prirejen tako, da je vse frizerke, ki jim je bilo ime Mala podčrtal, hkrati pa sešteval njihovo število. V naši regiji je bilo štirinajst registriranih potujočih frizerk, ki so se tako imenovali. Vencetu sem se lepo zahvalil za storjeno uslugo, nakar sem s spiskom nemudoma odhitel v hotel. Melhior me je že čakal pri recepciji. Pokazal sem mu spisek in ga ob tem vprašal, kako se je pisala. Melhior je bil ves začuden, saj je šele zdaj ugotovil, da ve zgolj ime ženske, ki jo je že toliko let ljubil. Planil sem v smeh in si ob tem na tihem mislil, kakšna ljubezen neki je to bila. Pravzaprav značilno za njega, saj je bil človek, ki bi mu prisodil tovrstno površnost. Rekel si je pač, da ni pomembno, kako se piše, ampak da je pomembnejše, da jo ljubi. Poskusil sem ga razumeti, se vživeti v njegovo miselnost, toda to mi nikakor ni uspelo. Vedeti, kako se nekdo piše, je bila osnova v mojem poslu, saj bi brez tega vedenja lahko že zdavnaj propadel. Ko sem nekoga začel spoznavati, večinoma nisem nič kompliciral. Imel sem izdelane svoje kriterije o določenem človeku. To ima bolj ali manj vsak človek, vendar je Melhior imel očitno povsem svoje. Nisem želel poglobiti svojega začudenja, zato sem ga nemudoma vprašal, če je našel že kaj otipljivega. Odvrnil je, da nič in ob tej besedi verjetno zelo obžaloval, da ne ve, kako se njegova ljubezen piše. Skomignil je z rameni in me s svojimi zasanjanimi očmi vprašujoče pogledal. Prijateljsko sem ga potrepljal po rami in mu predlagal, da greva obiskat vse Male v tem okolišu. Bil je neverjetno srečen in to tako, da je hotel moja prizadevanja plačati. Odvrnil sem mu, da bo to šlo na moj račun, saj imam več koristi od mojega uslužbenca, če se počuti dobro, kakor pa da razmišlja o tem, kako dolgo bi letel po zraku, če bi skočil z 10. nadstropja neke stolpnice. Ob tem zadnjem stavku se je moral zasmejati. Šla sva do mojega podjetja, kjer sem imel nekaj

službenih avtomobilov, nakar sva se usedla v BMW in se odpeljala na prvi naslov.

Četrta nebesna smer

Prišla sva pred neko manjšo hišo, tam pozvonila, nakar sva čakala, da nama kdo pride odpret. K vratom je prišla ženska, že kar v letih, sicer ni bila zelo stara, najmlajša pa spet ne. Vljudno sva jo pozdravila in jo vprašala, če ji je ime Mala Bodi. Pritrdila je. Zdaj sva si bila z Melhiorjem na jasnem, da ona že ni prava oseba. Gospo Bodijevo sem še vprašal, če morda pozna kakšno zelo čedno potujočo frizerko, ki ima zelo bujno skodrano lasišče, pravilen obraz in tudi postavo.

Odvrnila je, da je takšnih žensk tukaj sicer kar nekaj, vendar pa, da midva verjetno misliva na tisto, ki stanuje v sosednjem mestu, kakšnih pet kilometrov od tod. Povedala nama je priimek, ki se je glasil Silamel. Gospe sva se lepo zahvalila, se poslovila, nakar sva se usedla v moj avto in se odpeljala tja, kjer bi utegnila biti ta najina ženska. Melhiorju sem rekel, da naj črta prvo Malo s seznama, kar je tudi storil.

Moram povedati, da me je tovrstna zaposlitev začela že kar zabavati. Pravzaprav sem v svojih otroških letih mnogokrat sanjaril o tem, da bi bil privatni detektiv, vendar do uresničitve te želje nikoli ni prišlo. A zdaj sem imel priložnost, da svojo željo iz otroštva pretvorim v dejanskost. Poiskati čedno žensko, ki je potujoča frizerka, je zame predstavljalo zabavo, a za mojega prijatelja hudo duševno breme, saj se je na nek način bal novega razočaranja. Ko sva se pripeljala do njenega naslova, sva zagledala manjšo vrstno hišo, v kateri pa očitno ni bilo nikogar, saj so bile rolete spuščene. Njene sosede sva vprašala, če morda poznajo gospo Silamelovo. Neki starejši možakar nama je odgovoril, da je sicer zelo čedna ženska, prelepih las, oči in obraza, vendar je pa tukaj že celo večnost ni videl. Ko sem ga vprašal, koliko je to cela večnost, mi je odvrnil, da bi to bilo skorajda štiri leta. Z Melhiorjem sva nejeverno odkimavala, toda starec je vztrajal pri svoji trditvi. Vprašal sem ga še, če bi morda vedel, kam je šla, a o tem ni vedel nič povedati. Z Melhiorjem sva se mu zahvalila, nakar sva imela namen iti še kam drugam iskat njegovo žensko. Torej je ta druga Mala očitno tudi izpadla iz ožjega izbora, saj je bilo zelo malo verjetno, da bi ravno ta bila prava. Odpeljala sva se še deset kilometrov južneje od tega kraja v neko večje mesto. Po naslovu te tretje Male sodeč, sva sklepala, da stanuje v kakšnem tovarniškem stanovanjskem bloku in ko sva prispela do tja se je izkazalo, da sva imela prav. Stopila sva gor po umazanih stopnicah in Melhior je že mislil reči, da bi bilo bolje, če bi obrnila, saj po vsej verjetnosti Male spet ni tukaj. Na obrazu mu je bilo zapisano, kako zelo koprne po njej in da ga je strah spoznanja, da prave Male spet ne bi bilo tukaj. Pravzaprav sem ga glede te čustvene navezanosti na to žensko precej občudoval, saj

takšnih čustev do katerekoli osebe nisem bil zmožen. V bistvu tudi nisem imel časa za kaj takega, če sem namreč še želel biti najsposobnejši poslovnež, sem moral obdržati zelo hladno glavo. To je pomenilo, da moj miselni svet ni smel preseči svojega okvirja, saj bi to lahko zelo slabo vplivalo na utečeno enakomernost. Če vrže človeka iz pravega takta, se mora le-ta uloviti, s čimer pa na nek način izgubi precej časa, sploh pa takrat, ko je primoran, čim hitreje ukrepati. Če pa se mora človek najprej uloviti, potem je nesposoben za ravnanje, ki bi moralo določeni zahtevi slediti.

Ko sva po naporni hoji končno prispela do devetega nadstropja, sva na najini desni zagledala hišna vrata, na katerih je bil napis, ki sva ga iskala. Melhior je pozvonil in jaz sem stal pred vrati. Ker ni nihče odprl, je Melhior še enkrat pozvonil. Ko sva že mislila oditi, je pred nama stala sicer ne lepa ženska, ampak nekako zelo očarljiva, ki je svojo energijo že kar preveč očitno žarčila v okolje.

Vprašal sem jo, če se piše morda Mala Himenc. Pritrdila mi je, nakar naju je povabila v stanovanje. Sprejela sva ponudbo, a kljub temu sva ji rekla, da jo za nič na svetu ne bi želela motiti. Ponudila nama je kavo in kos tortice, vendar sva tortico odklonila. Bila je zelo priljudna in prav predstavljal bi si lahko, da bi se dalo z njo živeti celo kakšna dva meseca skupaj. Ker sva videla, da tudi ta ni prava, sva jo vprašala, če morda pozna gospo Silamelovo. Odvrnila je, da zelo slabo. Dodala pa je še, da se je ena od potujočih frizerk poročila z nekim blazno bogatim možakarjem in da se ji zelo medlo zdi, da se je ona nekako tako pisala. Popila sva kavo in se ji lepo zahvalila. Ona nama je dala vizitko za vsak primer, če bi jo kdaj rabila. Po tistem smo se pristrčno poslovili. Najin lov na njegovo Malo se je tako na moje veselje in na njegovo žalost nadaljevala. Še naprej sva iskala, vendar sem imel občutek, kot da bi iskala duha. Rekel sem Melhiorju, da sta zdaj samo dve možnosti, ali me je takrat tista ženska v nočnem klubu vlekla za nos ali pa dela v kakšni drugi regiji. Bil sem za to, da bi še naprej iskala. Njemu pa ni več bilo do tega, saj je bil zaradi prejšnjih neuspehov zelo razočaran. Po eni strani sem ga popolnoma razumel, ta ženska je bila pač njegova šibka točka. Že vrsto let je živel brez nečesa, kar si je bolj želel, kot vse bogastvo sveta. Da bi ga zamotil, sem mu začel govoriti o knjižnih predstavitvah, saj jih je bilo v načrtu kar dvanajst. Dal sem mu tudi nekaj navodil in topel nasvet, da naj se kar začne pripravljati nanje. Bilo je že proti večeru, ko sva se poslovila. Ko sem prispel do svojega doma, sem šel z utrujenim korakom v hišo. Stopil sem v kuhinjo, da bi si iz hladilnika vzel večerjo, a kako zelo sem bil začuden, ko sem pri mizi zagledal tisto žensko iz nočnega kluba. To je bil pravzaprav zelo hud šok, zato sem jo nemudoma ogovoril, češ, kaj počne tukaj in kako je sploh prišla notri. Odvrnila mi je, da je tukaj pač doma. Začel sem se dreti nanjo, saj je bilo njeno obnašanje hudo nesramno, a ko je snela svojo dolgo bujno skodrano lasuljo, sem ostrmel. Ko pa si je iz oči odstranila barvne leče sem prišel do spoznanja, da je zdaj imela zelene oči, namreč pred tem je imela modre oči. Šele sedaj sem v tej osebi prepoznal svojo ženo.

"Julija, ne vem kaj bi rekel!? Še zdaj ne morem verjeti, da si to bila ti!"

"Ljubi, tvoje oči te ne varajo."

"Ves dan sva te z Melhiorjem iskala in zdaj se mi nič več čudno ne zdi, da te nisva mogla najti.

Toda kljub temu mi povej, če je bila tista hiša gospe Silamelove pravzaprav tvoja? Ko sva se poročila, je bil tvoj priimek drug in tvoje ime povsem drugačno, kako to?"

"Še vedno je moja hiša. Moja mati je bila dvakrat poročena, tako da imam dva priimka in ob krstu sta mi starša dala dve imeni, torej Julija in Mala!"

"Julija ali Mala, kakorkoli že, le zakaj si se šla to igro? Priznam, da ne razumem in prosil bi te, da mi razložiš!"

"Poskusila bom, vendar mi ne bo lahko, saj imam zaradi tistega, kar sem takrat pomagala storiti zelo slabo vest. Bila sem mlada, razigrana in polna življenjske energije. Imela sem svojo družbo, ki je štela kakih dvajset ljudi. Bili smo različno stari, tako da je bil starostni razpon od 16 pa do 25 let. Verovali smo v moč in tisti, ki je bil šibek, je bil avtomatično naš nasprotnik, saj smo bili mnenja, da je potrebno šibke duše spraviti s tega sveta. Vse, kar se nam ni zdelo normalno, je bilo proti nam in tisto smo morali uničiti. Našemu poglavarju je bilo ime Botrik; sicer ni bil najpametnejši, a je bil zato fizično najmočnejši. Namreč če se Botriku kdo izmed ljudi iz okolice ni zdel "pri pravi", je vedno predlagal, da bi ga še bolj spravili ob živce. Pred Melhiorjem so že imeli nekaj izkušenj s takšnimi ljudmi, saj sta se dva obesila, medtem ko se je eden vrgel kar pod avtobus. Toda pri teh zadevah nisem sodelovala, saj sem šele po tistem vstopila v skupino. Ko so me polna dva meseca poučevali v kaj in kako je treba verovati, so mi rekli, da se moram še dokazati, da vidijo, če mi sploh lahko zaupajo. Botrik me je še natančneje seznanil z nalogo in mi rekel, da naj se zaposlim v frizerskem salonu blizu Melhiorjevega stanovanja. Botrik mi je o Melhiorju pripovedoval kot o človeku, ki nima lastne volje. Govoril je tudi, da je ta človek tako velika reva, da ga še v vojsko niso hoteli vzeti in ob teh nečednih besedah je še dodal, da v tem svetu ne sme biti prostora za strahopetce in nenormalneže. Torej, ko sem se zaposlila pri tistem frizerju, sem imela o Melhiorju zelo dolgo precej izkrivljeno sliko in zaradi tega se mi ni zdelo, da bi morala imeti slabo vest. Bila sem povsem vprežena v miselnost, da je pač vse reve potrebno pogubiti. Povrhu tega sem od Botrika tudi izvedela, da je Melhior bil v psihiatrični kliniki in do takšnih ljudi moram priznati, nisem imela kaj prida spoštovanja. Na nek skrivnosten način sem se jih celo bala, saj sem mislila, da ti ljudje odigrajo najprej vlogo normalnega človeka, nakar se spremenijo v žival in te potem napadejo kot krdelo divjih krvoločnih volkov. Ko sem Melhiorja prvič videla, prepoznala sem ga zaradi Botrikovega opisa, o njem seveda nisem mogla imeti pozitivnega mnenja. Ko sem z njim izmenjala nekaj besed, sem to storila samo zaradi nepoštenega namena, da pridem z njim v stik. Povrhu tega sem želela tudi otipati njegove slabosti. Skratka, do Melhiorja sem imela nekakšen

hladen preračunljiv odnos, tu ni bilo prostora za čustva, niti za sovraštvo. Ni se mi zdel niti simpatičen, a tudi zoprni mi ni bil. V moji glavi je bil pač človek, ki v tem svetu ni zmožen živeti in preživeti. Za moje pojme je bil takšen kot zelo tanko drevo, ki ga že najmanjša sapica zlomi. Ko me je naposled povabil na gledališko predstavo, sem si sama pri sebi mislila, da je ta človek še bolj zmešan, kot je o njem govoril Botrik. Toda ko sva sedela v gledališču, sem v sebi začutila, da spreminjam svoje mnenje, česar pa si nisem hotela priznati. Ko sva po končani predstavi šla domov, sva se ustavila ob cestnem drevesu, kjer me je silovito poljubil. V tistem trenutku se mi je zdel zelo lep in če bi me takrat prijel za roko, me peljal na svoj dom in me vzel, se ne bi čisto nič branila. Toda on tega ni storil, zato so se v meni Botrikove besede o njem spet malce okrepile, saj se mi je njegovo obnašanje zdelo povsem nenaravno. Bila sem trdnega prepričanja, da se noben normalen moški tako ne obnaša. Namesto da bi nadaljeval, kot sem pravzaprav upala oziroma pričakovala, se je preveč hitro poslovil. Na njegovem obrazu sem tudi zaznala veliko zadovoljstvo, kar se mi je zdelo trapasto. Fantje, ki sem jih poznala do takrat, niso bili zadovoljni samo s poljubom, ampak so pričakovali mnogo več. Fantje, ki sem jih bila vajena, so bili agresivni in odločni v vsem, kar so rekli in storili. Zahtevali so mnogo, a dati so želeli čim manj. Tako sem si nekako potem tudi predstavljala pravega moškega. Vse, kar se je odmikalo od tega obnašanja, je bilo zame že sumljivo. Skratka, v naši skupini je moral moški biti moški, odločen, trden kot granit, zahteven, nesramen, zaščitniški in prebrisan."

"Marsičesa sem vaju, vendar pa, da obstajajo tudi takšne mladostniške tolpe, ki se ukvarjajo s takšnimi nečednostmi, nisem vedel! Julija, od tebe kaj takšnega nisem niti najmanj pričakoval! Le kaj, za božjo voljo, ste sploh imeli od tega? Kakšen je bil sploh vaš končni cilj, saj od tega početja po vsej verjetnosti niste imeli materialne koristi?"

"Kot sem že povedala. Zelo mi je nerodno in zavedam se, da takrat nisem ravnala prav. Sicer pa je bil končni cilj naše skupine, da pripravimo Melhiorja do tega, da bi pustil službo in se tako pridružil brezdomcem."

"No, pa prav to vam je imenitno uspelo, saj ste ga spravili v obup in še posebej ti si za to pošastno dejanje najbolj zaslužna! Poklical bom Melhiorja in mu povedal, kaj ste mu ušpičili!"

"Nikar, ljubi, nikar prosim, malo še počakaj! Želim le, da me poslušáš in če boš potem želel poklicati Melhiorja, ne bom imela nič proti. Najraje bi ga sama poklicala in ga prosila odpuščanja!"

"To se že bolj človeško sliši. Prav, Julija le povej svojo zgodbo, dal ti bom to priložnost!"

"Ni nam uspelo, čeprav smo vložili v to kar veliko truda. Več kot očitno je bilo, da Melhior le ni bil tako huda reva, kot je to mislil Botrik. Veliko smo mu sledili, ga opazovali in ga tudi študirali. Za mnogo njegovih navad smo vedeli. Tako smo, denimo, tudi vedeli, da večkrat zahaja na rečno nabrežje, zato smo mu tam nastavili mojo fotografijo, ki jo je tudi našel. Na hrbtni strani te

fotografije sem napisala ime sosednjega mesta in tudi ladje, ki je bila tam večkrat v pristanišču ..."

"Spominjam se, saj mi je Melhior pripovedoval o tem, vendar mi ni nič rekel o napisu na hrbtne strani. Verjetno je ta napis le moral videti, čeprav zgolj podzvestno. Na takšen način se da obrazložiti, zakaj je šel tja! To se pravi, da ste ga nekako spravili v sosednje mesto in na tisto ladjo, kjer je bil tisti slikar. Tisti slikar pa je bil seveda vaš človek, ki je rekel, da ti je ime Julijana in da te je slikal v Italiji?!"

"Povrhu tega smo tudi predvideli, da si bo Melhior ogledal slike in da bo celo toliko radoveden, da bo povprašal za druge slike, ki so bile zavite v cunje. Melhior je bil pač ljubitelj umetnosti in tudi to smo vedeli!"

"Zelo zvito, vendar ne razumem, kaj ste želeli s tem doseči?"

"Vsi smo vedeli, da je bil Melhior vame noro zatrapan in v takšnem stanju je človek sposoben marsikaj storiti. Na prav to karto smo tudi igrali. Naša strategija je temeljila na dveh postopkih. Prvi je bil tisti, ki sem ga že omenila, pač da Melhiorja navežem nase, da ga malce znorim, a drugi postopek je temeljil na principu, da smo njegovo navezanost name poskušali izkoristiti. Z Botrikom sva ga delala tudi ljubosumnega. Ko je že bil noro zaljubljen vame, sem ga zapustila. Po tistem se dalj časa sploh nisem oglasila. Vedno, ko me je že narahlo prebolel, sem mu napisala pismo, mu podtaknila fotografijo, se mu bežno prikazala ali dejansko ali pa na slikarski razstavi ..."

"To se pravi, Julija, da je bilo vse, prav vse načrtovano! Saj to je pošastno, tako zelo mučiti človeka, izkoriščati njegova plemenita čustva! In ti, Julija, ne samo, da si pri tem sodelovala, ampak si bila na neki način celo gonilna sila tega sramotnega početja. O, ljudje božji, s kom sem se le poročil! Moji poslovni partnerji pravijo zame, da sem zver v človeški podobi, kljub temu se pa lahko pohvalim, da nikoli nisem izkoriščal plemenitih čustev drugih ljudi!"

"Zavedam se svojega sramotnega početja, zato sem se tudi oženila s teboj, da bi nekako začela znova. Želela sem na vse pozabiti in postati boljši človek. Tisti dan, ko sva se z Melhiorjem ljubila, sem spoznala svojo zmoto, vendar pa sem imela takrat tako zelo slabo vest, da sem se počutila preslaba zanj. Tako sem si mislila: on je dobrega in blagega značaja, a jaz sem divja in zlobna. Prav zaradi tega spoznanja sem ga spet zapustila. Pozneje sem mu napisala pismo, s katerim sem želela, da bi me pozabil, hkrati sem ga želela šokirati."

"To je bilo tisto lažno pismo, v katerem si napisala, da si spremenila spol! Ali se zavedaš, koliko gorja si mu s tem povzročila? Prav zaradi te tvoje nesramne laži, je pustil službo in postal brezdomec, človek, ki je gojil do tebe odkrita čustva!"

"Zavedam se, da ga nisem bila vredna in tudi danes ga nisem. To, da je pustil službo, ni bil več moj namen, saj takrat tista skupina že davno ni več obstajala. Želela sem le pozabiti na svojo preteklost, pravzaprav na svojo zlobo. Ko bi se danes dalo kolo časa in dejanj obrniti, bi si želela, da bi bilo

drugače, kot je bilo."

"Julija ali veš, da te Melhior še danes ljubi tako zelo močno kot te je, ko sta se spoznala? Vseskozi sem mislil, da prava ljubezen v realnem življenju ne obstaja, a ko vidim njega kako drhti, ko samo sliši tvoje ime, pa dobim dokaz o nasprotnem."

"Nisem ga vredna, slaba sem, vendar spet ne toliko slabša, kot so drugi ljudje. Sprašujem se, ali mora biti človek tako dober, kot je on? Mar to ni kljubovanje naravnim silam? Namreč če neki človek vseskozi čuti, da je drugi človek boljši, pametnejši, sposobnejši, plemenitejši, se ta obeležja prav težko prebavljajo. O, kako bi si želela, da bi bil Melhior vsaj za odtenek slabši človek, kot je!"

"Moram priznati, da se mi zdiš iskrena. Kljub temu me zanima, zakaj si se odločila za to, da se mi izpoveš? Zakaj si se mi razkrila, saj bi lahko svojo vlogo odigrala naprej?"

"Moram priznati, da sama ne vem dobro, zakaj. Ko si prišel domov s tisto knjigo in mi povedal, da si se z nekim brezdomcem pogovarjal, sem videla na ovitku njegovo ime in priimek. Seveda sem bila zelo radovedna, kaj v tej knjigi piše in moram reči, da mi je bilo tisto, kar sem prebrala zelo všeč. Čeprav sem iz tvojih ust slišala besedo brezdomec, si je spočetka nisem vzela preveč k srcu, šele pozneje sem se namreč bolj zavedla, kakšen je njen pomen. V meni se je postopoma začela rojevati slaba vest. Ko si takrat šel v nočni klub, sem ti sledila, saj sem se ti želela razkriti, a ko si omenil njegovo ime, mi je enostavno zmanjkalo poguma, zato sem pobegnila. Nenadoma nisem vedela, na kakšen način bi ti lahko razložila. Po tistem pripetljaju se je moje počutje še precej slabšalo. Kakor vidiš, sem zdaj zbrala dovolj poguma, vendar ne, vem kako naprej!"

"Zaslužila bi si, da bi te pretepel. Še zdaj ne morem verjeti, da si bila takšna zver! Ko sem se oženil s teboj, sem mislil: ta ženska je zelo blagega in dobrega srca, ravno prava, da pridobi zaupanje mojih poslovnih partnerjev. Ko sem te pogledal v oči, sem pomislil samo na to, da si dobrodušna, kolegialna in zvesta. Kako zelo se lahko človek moti!"

"Šla bi k Melhiorju in ga iskreno prosila odpuščanja! Vse tisto bi želela popraviti, kar sem mu slabega storila!"

"Julija, čutim, da iz tebe govori iskrenost, vendar pa bi ti svetoval, da zaenkrat tega koraka ne storiš!"

"Kaj pa naj storim? Moram nekaj ukreniti!"

"Če si lahko toliko let čakala, boš zdaj lahko vsaj tako dolgo potrpežljiva, dokler si česa ne domisliva!"

"Kaj bi si pa lahko domislila? Položaj se mi dozdeva brezizhoden!"

"Vedno se najde kakšen izhod, vedno obstaja kakšna rešitev, ki ima v sebi celo nekaj nečistega."

"Nečistega?"

"Nečistega v tem pomenu, da je v povezavi z ostalimi pozitivnimi prvinami pozitivna. Če bi pa

obstajala sama za sebe, bi bila negativna oziroma škodljiva!"

"Nič te ne razumem!"

"Zaenkrat tudi ni potrebno. Čutim, da je rešitev povsem blizu in da nas bo vse zadovoljila. Julija, predlagam, da greva spat."

Odpravila sva se v posteljo, si rekla lahko noč in nemudoma zaspala. Tisto noč sem zelo lepo spal. Ko je budilka zazvonila, sem se nemudoma prebudil, a nenadoma sem se spomnil na najino četrto obletnico poroke. Ne vem kako to, a dejstvo je bilo, da sem pozabil na darilo. Za vsako obletnico sem Juliji kupil kakšen dragocen nakit. Ko sem pogledal na svojo levo stran, sem videl, da je Julija že bila pokonci. Ob tem spoznanju sem vstal in šel v kuhinjo, kjer me je že čakal krasen zajtrk. Vedno ob obletnici poroke je namreč pripravila zajtrk. Julija me je prijazno pozdravila in me poljubila, nakar je rekla:

"Kot vidiš, ljubi, nisem pozabila, da je danes najina četrta obletnica poroke!"

"O, Julija, oprosti, čisto sem pozabil. Zadnje dni sem bil s svojimi mislimi povsem drugje, tako da danes zate nimam darila!"

"Ne ženi si k srcu, saj to sploh ni potrebno! Pomembno je, da se imava lepo."

"Imejva se lepo! Lahko je reči. Pa kaj, ko se ne morem dobro počutiti, pozabil sem namreč nekaj, česar ne bi smel pozabiti in prav to me mori!"

"Če je tako, pa zaigrajva tako, kot da nisi nič pozabil. Stopi v draguljarno in mi kupi lep prstan!"

"To ni isto! Najlepše pri tej stvari je ravno tisto presenečenje!"

"Ljubi, če želiš, sem lahko tudi presenečena!?"

Ob tem duhovitem odgovoru, sem se moral nehote nasmejati. A nenadoma mi je skozi glavo šla beseda, ki sem jo malo za tem celo glasno izrekel:

"Ločitev?!"

"Ločitev? Kaj pa naj zdaj to pomeni? Prej se meniva o obletnici poroke, a zdaj ta beseda. Mislim, da nekako ne spada sem!"

Toda nenadoma sem se domislil! Pa še kako je ta beseda spadala sem, saj sem se domislil, kako bi lahko rešili nastali problem, ki smo ga dan pred tem uradno odprli:

"Imam rešitev, Julija in ta bo lepša kot vsakršno darilo, ki sem ti ga doslej kupil!"

"Bodi, prosim, malce jasnejši, nič te ne razumem."

"Ti bom razložil, a preden bom to storil, ti moram priznati nekaj, kar že leta nosim v svojem srcu.

Ko sva se spoznala, to ni bila ljubezen. Sicer si mi bila zelo simpatična, a nič več od tega. V tebi sem zgolj videl nekakšno koristno figuro, ki jo lahko sebi v korist premikaš. Uporabil sem te zaradi

tvoje očarljivosti in komunikativnosti. Za moške si se mi zdela kot magnet. Ne kot takšen, ki spolno privlači, ampak bolj kot takšen, ki jih drži na nekakšni varnostni razdalji. Večina moških je pač uživala v tvoji prisotnosti.

No, Julija, kot zdaj vidiš, tudi jaz nisem bil pošten s svojimi čustvi do tebe in zato te prosim odpuščanja!"

"Ni me treba prositi odpuščanja, saj to sem že od vsega začetka vedela. Tudi jaz se nisem s teboj omožila iz ljubezni, ampak prej zaradi svoje preteklosti in zaradi tvojega bogastva. To se pravi, da bi te tudi jaz morala prositi odpuščanja. Pozabiva na to. Povej mi raje, kakšna ideja se ti je porodila?"

"Prav imaš, Julija, pozabiva. Glede na to, da se ne ljubiva, sem prišel do vprašanja: zakaj neki bi morala dva živeti skupaj, če se ne ljubita? Ali ni to višek nesmisla? Ta nesmisel se celo stopnjuje, ker se zavedam, da živi v moji bližini odličen človek, ki je sposoben ljubezni, a mu jaz osebno zapiram pot. Torej, Julija, da ne bom dolgovezil, bi predlagal, da se ločiva."

"Ločiva?!"

"Ja, pomislil sem na razvezo! Melhiorju o tej zadevi seveda nič ne poveva. Po razvezi prevzemi zopet svoj dekliški priimek in svoje drugo ime. Narediva tako, kot da se sploh ne poznava. Ko bo imel Melhior svojo prvo knjižno predstavitev, lahko vse tako pripravimo, kot da si ti slučajno prišla tja. Melhior te bo izredno vesel!"

"Misliš, da bi to šlo? Mar to ne bi bilo nepošteno do njega! Zopet bi ga nalagala!"

"Toda tokrat bi ga nalagala iz plemenitega vzgiba. Ta tako imenovana laž bi le pomagala ustvariti nekaj pozitivnega!"

"Že, toda ločitev bi zelo dolgo trajala?!"

"Julija, ne z mojimi zvezami, računam namreč, da bi bila v enem mesecu tako rekoč srečno ločena. Za odškodnino bi ti dal tudi nekaj denarja."

"Tudi če mi nič ne daš, tvoj predlog povsem podpiram, toda kaj storiti, če bi on izvedel za to prevaro?"

"Iz mojih ust že ne!"

"Tebi je očitno zelo prirasel k srcu?"

"Veš kaj, on je meni pomagal, zdaj sem pač jaz na vrsti! In če sem iskren, moram priznati, da bom imel od njega še veliko koristi. Navsezadnje pa moram paziti na srečo mojih ljudi! Če so moji ljudje zadovoljni, bodo zame pripravljeni tudi več tvegati in mi bodo bolj zaupali. V poslovnem svetu je težko imeti pravega in iskrenega prijatelja in ko se ti takšna priložnost ponudi, jo je potrebno nemudoma zgrabiti!"

"To se mi zdi pa posrečeno!"

"To ni posrečenost, ampak poslovna logika. In če takole razmišljam, moram povedati, da tudi na tebe nisem več jezen!"

"Kako to?"

"Če ne bi bilo tebe, morda nikoli ne bi spoznal njega in če ga ne bi spoznal, mi ne bi mogel dati dobrega nasveta, ki mi je pomagal iz mojih osebnostnih stisk!"

"Kaj pa med tem časom?"

"Po želji. Lahko živiva skupaj ali pa ločeno! Do Melhiorjeve knjižne predstavitve bo tako ali tako preteklo še najmanj en mesec. Med tem časom bo imel precej dela s pripravami."

"Pravzaprav si ga želim že zdaj videti!"

"Julija, potrpi še en mesec in med tem časom dobro pazi, da se ne boš izdala!"

"Zdelo se mi bo cela večnost!"

"Pa naj, izplačalo se ti bo, po tistem boš pa deset večnosti srečna! Jaz bom pa med tem časom poskrbel za vse potrebno. Življenje je čudovito, čeprav je na trenutke malo nesramno, a ko se najde prava rešitev, se tisto slabo izkaže zgolj kot nepomembna sapica. Vedno se najde kakšna rešitev, saj je vedno med nami, le videti jo moramo. Če je takoj ne vidimo, ne smemo obupati, ampak moramo biti pripravljeni na čakalno dobo! Vse je že tukaj, naša naloga je zgolj v tem, da odpremo predal in najdemo tisto, kar želimo. Če pa tistega takoj ne najdemo, pa moramo tako dolgo klicati, da se nam tista stvar končno le prikaže."

"Ko te takole poslušam se mi zdi vse zelo enostavno, vendar so me izkušnje vedno speljale drugam!"

"Izkušnje niso nič drugega kot neki vzorec mišljenja, ki se je kot granit utrdil v naši miselnosti. Intenzivnejša ko je bila, bolj trdovratno je zasidrana v nas. Izkušnje so zelo dragocene, vendar včasih zelo zaviralne. Vzemiva znanstvenika, ki je nabit z znanjem, vendar pa bo ravno zaradi njega spregledal mnogo drugih stvari. Ko raziskuje določene naravne procese, nikoli ne išče tistega, česar ni in tudi če išče, bo vedno našel tisto, kar je bilo, kar je in kar bo. Prav to pa je življenje, glavno gibalno vseh svetov, tudi tistih, ki jih ne vidimo!"

"Moram reči, da zveni zelo logično. Toda ko te poslušam, skorajda ne morem verjeti, da si ti poslovnež!"

"Saj sem ti povedal: kdor meni pomaga, tistemu tudi jaz pomagam! Zahvaljujoč Melhiorju sem začel spoznavati, da je življenje v nas in okoli nas preveč bogato, da je že prava sramota ga strniti v eno samo vrednoto."

"Želela bi ti osebo, ki bi jo lahko ljubil!"

"Ne vem, kako to, ampak o tem sploh nisem razmišljal. Najbolj bi se bal tistega, da bi ljubil takšno žensko, ki je nikoli ne bi mogel dobiti!"

"Kako pa to misliš? Ti bi si lahko dobil marsikatero žensko!"

"Ni v tem poanta. To, kar sem ti povedal, je že podobno neke vrste uganki."

"Zdaj postajaš nejasen."

"Poskusil ti bom obrazložiti. Najhujše bi bilo to, da iščem takšno žensko, ki bi mi bila psihično preveč podobna!"

"Ne razumem!"

"V mislih imam takšno žensko, ki skorajda enako razmišlja in tudi čustvuje kot jaz!"

"Ti misliš, da bi bila tista ženska nekako tvoja psihična kopija ali pa ti njen psihični dvojček?"

Mislim, da je zelo malo verjetno, da takšna ženska sploh obstaja!"

"No, vidiš in prav takšne ženske nikoli ne bi mogel dobiti! Po drugi strani bi to bilo tudi zastrašujoče. Si predstavljaš, da bi druga oseba čisto vse vedela o tebi! Še za tvoja najbolj skrita čustva bi vedela!"

"Mislim, da to res ne bi bilo dobro, a navsezadnje ti niti ni treba, saj lahko dobiš katerokoli drugo!"

"Drži, Julija, vendar pa je glede tega končna odločitev zapisana v naših možganih. Namreč, če iščem žensko svojega življenja po prej navedeni miselni plati, potem bom videl ali v vseh ženskah tisto žensko ali pa celo v nobeni! Prav tega me je pa strah, namreč iskati nekaj, kar je zelo malo verjetno, da obstaja. To je isto kot prehiter vrtiljak, ki ti popolnoma zmeša glavo. Če je človek tako omotičen, obstaja večja verjetnost, da pade. Če pa človek pade, potem to pomeni, da je še korak dlje od dviga."

"Toda sam si rekel, da je tisto, kar iščemo, že prisotno!"

"Julija, zdaj si me pa dobila! Toda ravno strah nas mnogokrat slepi, zato tudi marsikaj ne vidimo, kar bi morali videti!"

"Potem pa uničuj ta strah!"

"Kako?"

"S tem, da ga ne vidiš!"

"Poskusil si bom to zapomniti."

"Le daj!"

"Julija, želim te vprašati še nekaj zelo intimnega. Ali ljubiš Melhiorja?"

"Težko bom odgovorila na tvoje vprašanje. Mislim pa, če on mene tako zelo močno ljubi, potem bom prav gotovo nekaj od te ljubezni vsrkala. Vem pa stoodstotno, da ga želim močno ljubiti in to močneje kot on mene, vendar pa dvomim, da sem tega sploh zmožna."

"Mislim, da ti bo uspelo!"

"Zadnje čase sem precej razmišljala in prišla do spoznanja, da svoje pomanjkljivosti želim odpraviti, saj jih občutim kot velikanske luknje. Zdaj sem prepričana, da mi bo to s pomočjo

Melhiorja uspelo, da nekako s skupnimi močmi zakrpa te luknje. Želim postati boljši človek, kot sem bila do sedaj in mislim, da mi bo uspelo samo z njegovo prisotnostjo! Kako dolgo pravzaprav človek potrebuje, da končno vsaj delno dojame samega sebe?!"

"Boljše dolgo kot nikoli, je pri tem moje vodilo. No, pojdem Melhiorja obiskat, da se dogovoriva v zvezi s prodajo knjig in predstavitvijo. Ti pa med tem časom še igray svojo vlogo moje soproge. Ko bova pa ločena, pa lahko zopet stopiš v vlogo gospodične Male. Vedi, da je to v dobro nas vseh!"

"Name se lahko zaneseš. Želim si, da veš, da sem zelo vesela, da si našel takšno rešitev! Moram priznati, da se nikoli ne bi domislila česa takega. Zame je vse izgledalo brezizhodno!"

"Tudi sam sem zadovoljen, da sem se tega domislil, vendar če ne bi bilo tebe, tudi tovrstne rešitve ne bi bilo. Julija, zapomni si, nikoli ni nič brezizhodno, razen tisto morda, kar je dobro in prijetno!"

"Pa ravno to tako hitro izpuhti!"

"Seveda, ker smo se navadili tako razmišljati. Že v šoli so nas učili, da je sreča le trenutek in da je trpljenje dolgotrajno, s čimer se seveda ne strinjam več. O, Julija, sem že pozen, moram iti. Adijo!"

"Adijo!"

Pripeljal sem se do hotela, kjer je stanoval Melhior, nakar sva se pogovarjala o odstotnem deležu pri prodaji knjig, pri čemer moram priznati, da sem svojega prijatelja kar pošteno potegnil. Pač nisem mogel iz svoje poslovne kože in mislim, da mi on tega sploh ni zameril, saj mi je bil še vedno neznansko hvaležen. Po tej pogodbi sem mu predlagal, da bi se v prihodnje tikala, kar je on tudi sprejel in me ob tem prijateljsko pogledal. Prav zaradi tovrstnih prijateljskih čustev sem mislil že preklicati pogodbo, ki je bila napisana izrecno v mojo korist. Toda če bi to naredil, bi se mi zdelo, da nisem zvest samemu sebi. Prav zaradi tega tako imenovanega poslovnega kodeksa sem sklenil pri tej zadevi ne popustiti, zato sem pa Melhiorju pozneje pomagal pri nabavi stanovanja. Na takšen način mi je nekako uspelo izpolniti obe nalogi, prvo kot poslovnežu in drugo kot prijatelju. Prav po tej metodi me pa tudi ni pekla vest, ki bi me morda, čeprav imamo mi, granitni poslovneži glede vprašanja profitne vesti izredno visok prag občutenja. Ko sva z Melhiorjem uredila poslovno plat, sva se še domenila v zvezi s predstavitvijo, ki naj bi bila v osrednji knjižnici. Melhior je bil rahlo zaskrbljen:

"Bojim se, da bom odpovedal in bojim se tudi, da bo prišlo premalo ljudi!"

"Nimaš se česa bati. Za ljudi nič ne skrbi, teh bo še preveč, kar ti lahko mirne duše zatrdim. Kar se pa tiče nastopanja, moram povedati, da je potrebno veliko vaditi."

"Dolgo je že tega, odkar sem imel opravka z ljudmi!"

"No, no, saj si jih vsak dan na ulici videval, naj te ne bo strah."

"To so bili drugačni odnosi!"

"Melhior, velika razlika je zdaj v tem, da si bil prej na najnižji stopnici, medtem ko se boš takrat nekako dvignil nad njih!"

"Ravno tega me je strah! Ta strah občutim zaradi tega, ker takega odnosa nisem navajen, saj sem se vseskozi počutil nižjega od drugih ljudi."

"No, vidiš, zdaj ti pa tega ni treba. Poskušaj si predstavljati, da ima sleherni človek svojo rit, ki je podobna tvoji. Vsak človek mora iti na veliko potrebo in ko to opravi, si jo pač mora obrisati, pa ni važno, ali je politik, direktor, natak ali goljuf! Poskusi si to tako predstavljati, pa te bodo kompleksi manjvrednosti kaj hitro minili."

Melhior se na kratko nasmehne, nakar spregovori z boječim glasom:

"Ko bi to kaj pomagalo!"

"Nič ne skrbi, prepričan sem, da bo zelo pomagalo, namreč še vedno je. To je preizkušen recept!

No, pravzaprav niti mnogo nastopanja ne boš imel. Brali bodo recitatorji, glasbo bodo igrali glasbeniki in ti boš imel na koncu krajši govor. Morda boš še moral odgovoriti na kakšna vprašanja, ki ti jih bodo postavljali novinarji! V zvezi s tem pa se tudi lahko dogovorimo za tiskovno konferenco samo z novinarji, tako da pri tem izločimo gledalce. Boš videl, da ne bo pol tako strašno. Zaupaj mi, pa boš videl, da ne bo hudo!"

"Moram povedati, da so mi tvoje besede precej pomagale, trenutno ne čutim nobenega strahu več. Vendar bo verjetno takrat precej drugače."

"Normalno, da bo malce žgečkljivo, vendar pa zaradi tega ne kaže obupati. Bodi takšen kot si, le malo pogumnejšega se delaj. Tudi drugi ljudje, meni lahko verjameš, niso tako pogumni, mnogokrat je pri njih samo sprenevedanje pogumnejše kot pa sam pogum."

"Hvala za bodrilne besede!"

"Navsezadnje sva prijatelja in poslovna partnerja. Jasno je, da mi je veliko do tega, da se moji ljudje dobro počutijo. Če se moje okolje dobro počuti, je to dejstvo tudi zame prijetnejše. Ob vsem tem je logično, da se moram sam pri vsem tem najboljše počutiti. Kam bi pa prišli, če bi se moji podrejeni imeli boljše kot pa jaz? To ne bi šlo!"

"Kaj pa mene imaš za podrejenega?"

"Daleč od tega."

"Daleč od tega?"

"Moram biti iskren s teboj, zato ti bom kar v obraz povedal. Kot prijatelja sva enakovredna, ampak kot poslovneža nisva. Na tem področju sem sposobnejši! Na tvojem področju pa je razmerje zopet spremenjeno. Konec koncev se vse skupaj izenači in zaradi tega sva enakovredna!"

"Še zavrtilo se mi bo! Še ni tako dolgo tega, odkar sem bil na cesti, ko so celo nekatere pokveke pljuvale name. Takrat sem si pač mislil, da sem zelo nizek in nesposoben. Od takrat je preteklo

sorazmerno malo časa, pa mi najbogatejši človek v državi reče, da sem mu celo enakovreden! Moram priznati, da sem postal malo omotičen in še zdaj temu nekako ne morem verjeti!"

"Lahko mi mirne duše verjameš! Če pa že ravno želiš, lahko tudi izbiraš med obema možnostma. Mislim, da bo končni rezultat isti!"

"Še enkrat hvala za spodbudo in napel bom vse sile, da te ne bom razočaral. Tega bi me zdaj bilo bolj strah, kot pa vseh ljudi na tem svetu!"

"Melhior, brez skrbi bodi, da vem, koga sem si izbral za zaveznika oziroma prijatelja. Če bi bil namreč svetohlinec in poprečne pameti, bi morda izzvenelo malo kruto, te še pogledal ne bi."

"Zares ne vem, kaj bi rekel k temu!"

"Nič ni treba. Ve se, kaj je kdo, le svoja čutila in svoje možgane je potrebno imeti odprta. Vse veselje je sestavljeno iz magnetnih delcev. Tudi vsak posameznik je sestavljen iz te magnetne snovi, katere razporejenost v telesu se od posameznika do posameznika razlikuje. In ravno s temi magnetnimi silami se posamezniki med sabo prepoznajo in na podlagi tega tudi spletejo svojo družabno mrežo."

"Poznam to teorijo in tudi sam trdno verjamem vanjo. Na podlagi te magnetne zakonitosti se določene stvari sprejmejo ali pa tudi zavračajo. Smo takšni kot aktivirani magnetofon, ki je nastavljen na snemanje in v katerem je kaseta. Določene informacije posnamemo, medtem ko druge brišemo. Ko se kolut odvrti do konca, se sistem samodejno ustavi. V različnih svetovih imamo različne trakove, ki pa se lahko na zelo redkih mestih celo povezujejo!"

"Zelo zanimivo, kaj vse človek novega izve, če se pogovarja s pravo osebo. Melhior, moram ti priznati, da to ni bilo prvič, da si mi nekaj novega povedal. Tako velik um in družba se te je že skorajda odkrižala! Kaj se vse ne dogaja?! Kaj moremo, tudi to je del življenja oziroma sveta! No, Melhior, predlagam, da malo vadiš za nastop in čez kakšen dober mesec se bova videla! Dobro bodi!"

"Hvala enako! Živijo!"

Peta nebesna smer

En mesec pozneje je že bilo skorajda vse pripravljeno za ločitev. Z Julijo sva morala iti samo še na glavno obravnavo. Bila sva dobre volje in ker sva bila še vedno dobra prijatelja, sva se namenila iti skupaj na sodišče. Bila sva že sorazmerno pozna in zato se nama je presneto mudilo. Ko sva prispela tja, sem pred vhodom zagledal Melhiorja, ki je očitno nekaj iskal. Še preden sem lahko Julijo skril v avto, naju je zagledal. Burno je pomahal in zdaj nisva mogla več nazaj, zato sva stopila

do njega in upala, da je ne bo prepoznal. Melhior je povzel besedo:

"Pozdravljeni! Kam sta namenjena?"

"Povej mi raje, zakaj si ti tukaj?"

"Ne vem, kar tako. Ves mesec sem vadil za nastop, zato sem si en dan pred predstavitvijo privoščil daljši sprehod."

"Toda zakaj si prav tukaj!"

"Po dolgotrajni hoji sem se odločil za krajši odmor in mi ob tem pokazal klop v bližnjem parku. Kdo pa je ta očarljiva spremljevalka? Ali je to tvoja soproga?"

"Oprosti, Melhior, ja, to je moja soproga. Julija, vidiš, to je Melhior, Melhior, izvoli, to je Julija!"

Podala sta si roke in da si ne bi slučajno predolgo gledala v oči, sem hitro preusmeril pozornost na sebe, saj me je bilo strah, da bi jo Melhior utegnil prepoznati.

"Če nama oprostiš, nama se namreč zelo mudi, saj ne smeva zamuditi na obravnavo!"

"Oprostita, če sem vaju po nepotrebnem zadrževal!"

"Nič hudega, dobro se skoncentriraj in jutri se vidiva."

K sreči ni nič opazil, tako da sva si z Julijo pošteno oddahnila. Obravnava ni dolgo trajala, tako da sva bila naposled srečno ločena. Z Julijo sva potem šla, v kavarno, da nekaj spijsa. Za šalo si je na glavo nadela bujno skodrano lasuljo, kar pa mi ni bilo všeč, zato sem jo nemudoma opozoril:

"To ni bilo pametno, saj ne smeva tvegati!"

"Kje neki, on je verjetno zdaj doma in se pripravlja za jutrišnji nastop!"

Nenadoma sem pri vhodu zagledal Melhiorja, nakar sem Juliji prestrašeno prišepnil:

"No, pa poglej, kdo je pri vhodu. Pojdi hitro na stranišče, dokler te ne vidi!"

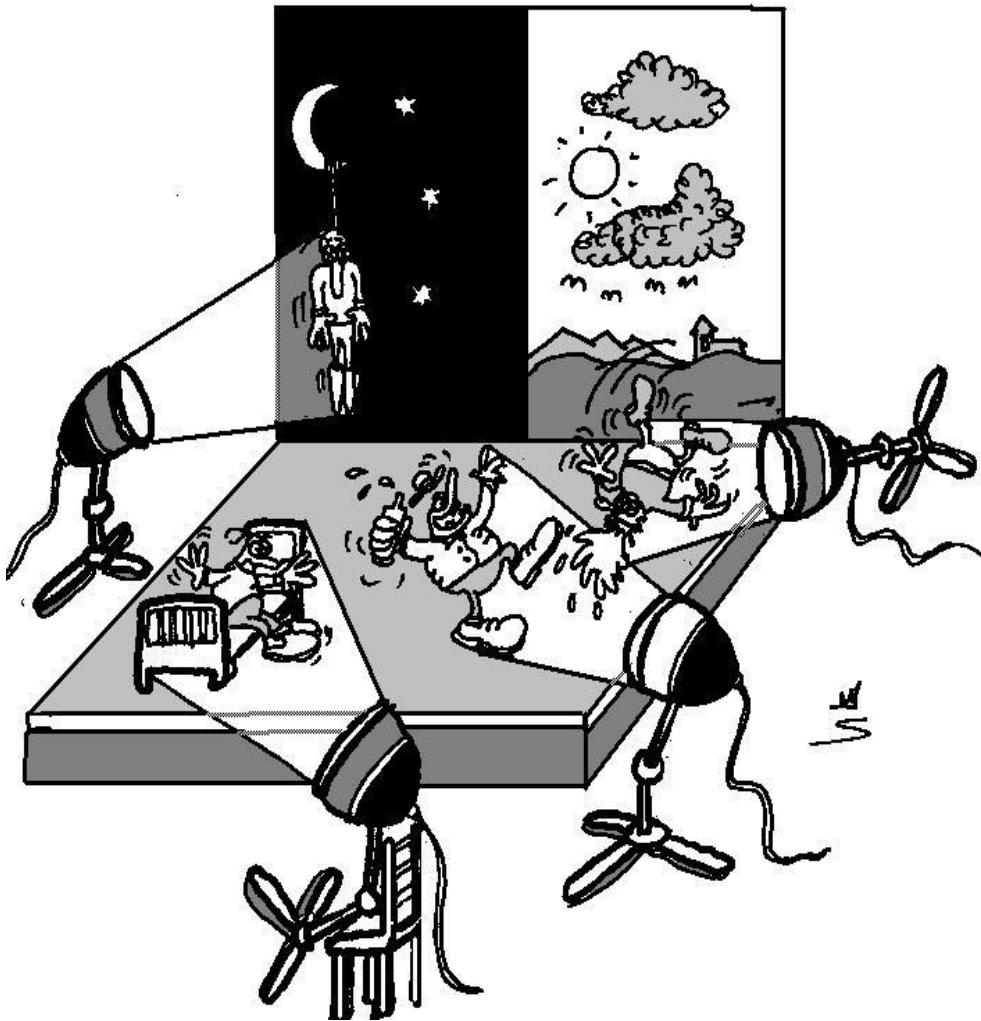
Julija je hitro skočila na stranišče, si v oči vstavila modre barvne leče. Brez odvečnega razmišljanja sem se presedel tako, da sem Melhiorju obrnil hrbet. Samo upal sem lahko, da me ne bo videl. Toda kot sem lahko s strani videl, se mi je Melhior s svojo skodelico kave čedalje bolj bližal. Ko sem že mislil, da je igra končana, je s stranišča planila Julija in skorajda tekla proti izhodu. Melhior jo je videl, jo veselo poklical in ji rekel, da se naj ustavi, vendar je šla kar naprej. Melhior je pustil kavico nepopito in v divjem teku oddrvel za njo. Bil sem močno olajšan.

Drugi dan sta prišla Melhior in Julija oziroma Mala skupaj na knjižno predstavitev. Bila sta objeta in zdela sta se mi kot sveže zaljubljena. Očitno sta z vsem razčistila in on ni ničesar posumil, saj je

ubogi Melhior vsa ta leta mislil, da je njegova Mala (moja bivša Julija) spremenila spol. Kakšna potegavščina! Ali je morda ta nastala zaradi strahu pred ljubeznijo? Možno!? Vse ostalo je steklo po načrtu. Še dobro, saj je zelo malo manjkalo pa bi vse splavalo po vodi. Toda tako sta končno po tolikih letih prišla ta dva človeka skupaj. Moj posel je še bolj cvetel in tudi moja prijateljica sta imela dovolj denarja za lagodno življenje, saj je Melhior postal precej znan pisatelj ne samo v domačem okolju, ampak tudi v tujini, saj so njegovo humoristično delo prevedli v deset evropskih jezikov. Moram priznati, da mi je včasih kar malo neprijetno pri srcu, ko moram Melhiorju zamolčati pravo dejstvo, da sva bila z Julijo poročena, a potem pomislim, da je tako pač boljše za nas vse. Zakaj navsezadnje nekaj pokvariti, kar si ne zasluži, da bi bilo pokvarjeno, kajnega? In tako se je mojemu prijatelju vendarle odprl ta skriti cvet mladosti.

Pot je vse krajša
vesel smeh - bolečine lajša
magnetna igla v kompasu kaže v peto nebesno smer
na novi začetek brez zamer
na rojstvo nove usode?

Kratke zgodbe

Čudaki 21. stoletja

*21 kratkih zgodb o ljudeh, o katerih niti ne
sanjamo*

Žalec, 2002

AVTORJEVA IZJAVA:

OSEBE IN DOGODKI V TEM ROMANU SO IZMIŠLJENI. SLEHERNA
PODOBNOST Z ŽIVIMI ALI MRTVIMI OSEBAMI IN DOGODKI JE ZGOLJ
NAKLJUČNA!

Avtorjeva opomba:

Naslovno stran za Čudake 21. stoletja je na osnovi zamisli dr. Karla Petriča
narisal red. prof. dr. Samo Kralj

Čudaški uvod

Naslov pričujočega dela "Čudaki 21. stoletja", s podnaslovom "21 kratkih zgodb o ljudeh, o katerih niti ne sanjamo" ne vsebuje, kot boste verjetno opazili 21 kratkih zgodb, marveč zgolj 17.

Kam so torej izginile štiri kratke zgodbe, bi se bralec nemara lahko spraševal? Povedal Vam bom anekdoto o pisatelju, ki je želel popisati vse čudaške osebnosti iz svojega kraja:

I. Pisatelj se je sprehajal po manjšem mestu in iskal snov za svoj novi literarni projekt. Še zlasti so ga zanimali nenavadni ljudje, ki jih ob površnem pogledu ni možno prepoznati, ker pač sicer živijo povsem normalno življenje. Pisatelj je zaustavil prvega mimoidočega in ga vprašal, če se ima za čudaka. Prvi mimoidoči mu ni odgovoril in ga samo čudno pogledal, nakar je urnih korakov nadaljeval svojo pot. Tako se je izjalovila snov za prvo zgodbo.

II. V vasi so ljudje pripovedovali o učitelju, ki rad sežiga knjige. Pisatelj je šel k njemu in ga povprašal, če bi lahko pisal o njemu, vendar mu tega učitelj ni dovolil, saj se ni imel za čudaka. Na takšen način se je seveda izjalovila druga zgodba.

III. Pisatelj je šel na obisk k nekemu staremu slikarju, ki je bil zelo čudaški, kajti poslikal je zgolj okvirje in sredino je zapolnil s smetmi. Ta čudak, ki se ni imel za čudaka, je bil takoj pripravljen posredovati svoje podatke, vendar pa je nekaj dni za tem naravne smrti umrl in s tem je bila snov za tretjo zgodbo izgubljena.

IV. Pisatelj je še nadalje razmišljal o popisu domačih čudakov in ko je že bilo videti vse brezupno je srečal majhnega fantka. Pisatelj ga je bolj v šali vprašal, če je morda videl kakšnega čudaka? Fantek mu je nič kaj pohlevno odgovoril, da že vsak otrok v prvem razredu ve, da smo vsi ljudje čudaki po svoje!

Ta četrti in zadnji poskus je dal pisatelju nov zagon, kajti zdaj se je zavedal, da je nemogoče popisati vseh čudakov v tem kraju, zato si je rekel, da si bo čudake enostavno izmislil sam in o njih pisal.

Tako je zdaj pred vami 17 kratkih zgodb o ljudeh, o katerih niti ne sanjamo. Ob teh kratkih zgodbah se bo morda marsikdo lahko resno zamislil, nekdo drug bo godrnjal in kritiziral, medtem ko se bo nekdo tretji morda prav čudaško nasmehnil?! Kdo ve?!

I. PREBRISANI OPAZOVALCI

Knjižnica

Rudi Vrednik je bil upokojenec, žena mu je že pred mnogimi leti umrla in vedno se je na smrt dolgočasil. Radostnih službenih trenutkov ni bil več deležen, zato se je domislil nečesa drugega.

Hodil je v knjižnico. Niso ga toliko zanimale revije ali knjige, zanimali so ga bolj ljudje oziroma njihove navade, ki si jih je prav pikolovsko vestno zabeležil hkrati pa se je pretvarjal, kot da bere kakšno zanimivo knjigo. Prvotno ga je to zelo zabavalo, vendar je pozneje začel ugotavljati, da mu pri tej aktivnosti manjka nekaj zelo pomembnega. Nekega turobnega mračnega dne si je šel v otroško lutkovno gledališče ogledati predstavo o čarovniku, ki je začaral vso obljubljeno deželo. Sredi predstave ga je prešinila precej nenavadna misel, katera ga je tako fascinirala, da mu ni več šla iz glave. Spraševati se je začel, zakaj si doma ne bi ustanovil privatno lutkovno gledališče, kjer bi hkrati skočil v vlogo igralca in gledalca? Nabavil si je še odlično video-kamero in si izdelal manjše lutke, ki so bile podobne knjižničarjem in obiskovalcem knjižnice, kamor je petkrat na teden zahajal. Vedno, kadar je zagledal novi obraz ga je natančno in neopazno opazoval. Ko se mu je zazdelo, da ima o tej osebi dovolj podatkov je šel domov, kjer si je izdelal novo lutko. S to lutko je uprizoril novo igro, ki jo je s kamero posnel. Vsakemu obiskovalcu in knjižničarju se je prav iz dna srca posmehoval. To ga je neznansko zabavalo. Začel je celo verjeti, da s tovrstnim posmehom v resnici osmeši vse ljudi bodisi, da je z njimi spregovoril le po kakšno besedo ali pa, da jih je le bežno srečal.

Sicer pa Rudi Vrednik ni bil posmehljivček. Bil je izredno vljuden in vsakomur je z veseljem ustregel, če je to le bilo možno. Ko pa je bil sam v svojem stanovanju se je povsem spremenil. Iz vseh ljudi, ki so zahajali v knjižnico, se je bril norca in včasih se je tako glasno zasmel, da je pritekla soseda k njegovim vratom in glasno potrkala nanje. Ob takšnih trenutkih se je Rudi vedno zdrznil. Pri priči je prenehal z glasnim smehom in nemudoma odprl vrata, sosedi se je lepo opravičil in jo celo povabil na kavo. Ona mu je vedno širokosrčno odpuščala, saj je bila mnenja, da je gospod Rudi prava dobričina. Povedal ji je, da gleda vedno zelo zabavne burleske, ki se jim ne more in ne more dovolj nasmejati, a sosedi do burlesk ni bilo, zato se je ponavadi sorazmerno hitro poslovila. Vedno ko je že ni bilo več, si je rekel: "O stara ženska, le zakaj ne hodiš v knjižnico? Bi že videla,

katerih kozjih molitvic bi se lahko naučila!"

Lahko bi rekli, da je Rudi sicer živel srečno življenje, a včasih je bil v hudem strahu, da bi ga kdo utegnil razkrinkati. Prav tega ga je bilo zelo strah, kajti želel je ostati skrit.

Nekaj dni po tisti prigodi s sosedo je začel obiskovati novo knjižnico. Prejšnjo knjižnico je namreč že povsem obdelal, zato za nadaljnjo obdelavo ni bila več zanimiva. Po drugem obisku v novi knjižnici se je pripetilo nekaj nepričakovanega zanj zelo šokantnega. Česar se je pravzaprav najbolj bal, se je utegnilo uresničiti. Nekdo izmed obiskovalcev je gospoda Rudija zasačil pri njegovem početju, saj sta se zelo intenzivno spogledala in gospod Rudi je zaradi tega sunkovito odložil beležko ter pisalo na mizo. Obiskovalec, sicer mlajših let, ga je le posmehljivo ošinil s pogledom, nakar mu je povsem poniževalno pomežiknil. Rudi Vrednik je bil razžaljen in jezen, a še bolj kot to osramočen. Razkrili so ga in v trenutku je bil oskubljen poprejšnje moči, v katero je tako zelo veroval. Nemudoma je zdrvel domov, kajti popadla ga je strašna žalost. V svojem stanovanju je zatemnil vsa okna in se sploh ni več prikazal na ulico. To je trajalo kakšnih 14 dni. Ko mu je zaloga hrane in pijače pošla je moral iti v trgovino, kjer je srečal tistega nesramnega mladeniča iz knjižnice. Gospod Vrednik ga je tako dolgo gledal, dokler tega mladec ni začutil. Povsem brezizrazno je mladec pogledal proti njemu, nato pa je obrnil glavo proti blagajni.

Rudi Vrednik je bil ves vzhičen. Njegovo življenje je zopet začelo biti veselo. Še kar isti dan je šel v knjižnico, kjer se je pretvarjal, kot da bi bral kakšno zanimivo knjigo, a v resnici je opazoval svojo novo žrtev, katere gibe, besede in mimiko je zapisal v svojo beležko. Ko je prišel domov, si je naredil novo lutko in se tako na glas zasmel, da je sosedka potrkala na njegova vrata. Tokrat pa ji ni odprl, ker ni imel časa. Mnogo je moral z lutkami nadoknaditi, saj je bil za celih 14 dni v zaostanku.

Enigmatik

So ljudje, ki zelo radi rešujejo križanke, anagrame, rebuse in še vrsto drugih ugank. Prav obsedeni so lahko s tem. Tudi Verner je bil takšen primerek, dokler se nekega dne ni odpovedal tovrstni ljubiteljski dejavnosti. Še najbolj pretanjene enigme ga niso mogle več zadovoljiti, saj je vedno pričakoval nekaj več. Ko je povsem osamljen sedel v majhni kavarni, kjer je srkal dolgo časa kavo in ob tem opraviču opazoval ljudi, ga je prešinila nenavadna zamisel.

Spraševati se je začel, le zakaj se ne bi začel ukvarjati z reševanjem človeških ugank. Sleherni človek ima v svojem življenju določene usmeritve, ki jih izraža na mnogo načinov: s kretnjami, mimiko, govorom, petjem, pisavo in celo z odmetavanjem smeti. Vsak človek je svojevrstna uganka, ki si zasluži, da bi bila rešena.

Docela se je zatopil v novo dejavnost. Kupil si je knjige iz psihoanalize, sociologije, fizike, matematike, anatomije in v nekaj letih mnogo prebral, hkrati pa opazoval različne tipe ljudi, ki jih je poskušal doumeti. Vsa opažanja si je tudi zapisoval. Po nekajletnih izkušnjah na tem področju je bil skorajda nezmotljiv. Mnogokrat je vnaprej vedel tisto, kar celo opazovancem ni bilo znano, a pozneje se je izkazalo, da je imel prav. Za vsakega človeka, ki ga je želel tako rekoč rešiti, si je izdelal posebno shemo, ki jo je razdelil na različna področja. Ta so bila splošna ali pa tudi prirejena določenemu tipu človeka. Verner je ljudi vedno le opazoval, toda nikoli ni z njimi stopil osebno v stik do takrat, ko je bila uganka naposled le rešena.

Takrat si je zavezal svojo najlepšo kravato, iz omare je potegnil svojo najbolj svečano obleko, se nadvse skrbno uredil, nakar je obiskal osebo, ki jo je kot enigma razrešil. Ob takšnih trenutkih se je vedno dostojanstveno predstavil in dotičnemu človeku obrazložil namen svojega obiska.

Sogovorniki so ga včasih že mislili nagnati, a ko so dojeli smisel njegovega sporočila, so ali presenečeno obstali ali pa so prav grozljivo izbuljili oči. Verner je bil nenadkriljiv. Ljudje so o njem pripovedovali kot o človeku z nadnaravnimi sposobnostmi. Vedno je odkimaval in se tovrstnim pripombam prav milo nasmehnil. Ko jim je ustrezljivo poskušal obrazložiti potek svojih delovanj oziroma razmišljanj, ga nihče ni razumel. Verner je užival ob nedotakljivosti svojega skrivnostnega znanja. Ob govoricah, da je človek, ki je priletel iz drugega planeta, se je silovito naslajal. Nič ni bilo lepšega zanj, kot iz ust navadnih smrtnikov o sebi slišati besede groze, presenečenja in občudovanja. A nezmotljivi ni imel mnogo časa, čeprav je bilo včasih zelo prijetno poslušati te

neumnosti. V načrtu je že imel novi primer, za katerega si je vzel tri tedne letnega dopusta. Svoje žrtve je večinoma izbiral zgolj naključno. Ponavadi je šel v mesto med ljudi, se pomešal z množico, nakar je pač nekoga iz nje izbral. Tokrat se mu je zazdelo, da ne bo imel večjih težav. Njegov izbranec je bil očitno umetnik, verjetno slikar. Mnogi ljudje znajo povedati, da so umetniki, še posebej slikarji, najbolj zapleteni ljudje, vendar je bil Verner glede tega povsem nasprotnega mnenja, saj iskreni umetniki povedo mnogo o družbi in predvsem o sebi. Zanj so bili umetniki ravno najlažji primeri. Njegov izbranec je bil visoke rasti, suhe postave in zasanjanega obraza. Modra baretka, ki jo je nosil je bila tako značilna, da je bilo že prav neumno in dolgočasno temu posvečati večjo pozornost. Njegov črn plašč v kombinaciji z rdečim šalom je bila značilnost za slikarja nekako pisana na kožo.

Najprej je umetniku sledil do doma. Poskusil je izvedeti njegovo ime. Ko je uredil to malenkost, si je od zunaj natančneje ogledal njegovo bivališče. Potem se je seznanil z njegovimi sosedi, od katerih je poskusil izvedeti še kaj več o slikarju. Na takšen način si je pridobil veliko podatkov, ki jih je lahko pri kasnejših analizah s pridom uporabil. Če pa katere informacije niso ustrezale resnici in teh ni bilo malo, je te povezal med seboj v primeru seveda, da je to bilo možno. To je pomenilo, da so bili za Vernerja vsi podatki dragoceni. Njegov umetnik, ki ga je tri tedne opazoval, je ponavadi spal do desete ure, nakar je zapustil stanovanje. Vsak dan je bil enako oblečen, le majice so se razlikovale po barvi in po napisu. Vedno je hodil po isti poti se ustavil ob istem izložbenem oknu, kjer so bili razstavljeni različni kosi pohištva. Slikar si je redno vsaki drugi ali tretji dan natančneje ogledoval zložljivo posteljo, ob kateri je stal mirujoči ventilator. Naredil je nekaj korakov naprej, si popravil baretko z leve proti desni strani in obstal. Ozrl se je v nebo in zavil v tesno ulico. Na koncu te ulice je bil majhen lokal z imenom "Veteranjak", kamor je vstopil in si naročil zajtrk. Popil je dvojno kavo, pojedel dva kruha z marmelado, pokadil dve cigareti, nakar je vstal in odšel dalje.

Hodil je od galerije do galerije in si že kar preveč na hitro ogledal slikarska dela domačih in tujih avtorjev. Verner se med opazovanjem ni mogel znebiti občutka, da ta človek nenehno išče nekaj otipljivega. Ko se je že zmračilo, je šel umetnik domov, nakar se je okoli desete ure zvečer odpravil spat. Vsaj tako se je zdelo Vernerju.

Zanimivo, a v vseh treh tednih ni opazil, da bi ta slikar vsaj enkrat poprijel za čopič. Zdelo se mu je, kot da je bila njegova žrtev ali slikar v ustvarjalni krizi ali pa slepar, ki se le na zunaj kaže v vsej dinamiki svojega lažnega videza. Ko je šel Verner tako razmišljajoč proti domu, si ni mogel kaj, da

ne bi šel še malo pogledat na pokopališče. Že dolgo je bilo tega, odkar je bil tam, toda prav tega današnjega dne, je nenavadno užival ob grozljivem miru in ob pisanih svečah, ki so nekatere veličastno usmerile svetlobo proti svodu. Občudoval je nagrobnike, se vsakega dotaknil s svojo desno roko, nakar je pogledal v jasno zvezdnato nebo. Bil je tako zamišljen kot že dolgo ne, toda kljub temu ni zmogel razbrati natančnejše vsebine svojih razmišljanj, saj so bila sila ekspresivna, nekako zavita v snop žarkov, ki sredi največje teme zaslepijo vid. To noč se mu ni zahotelo domov, zato je Verner prespal na pokopališču blizu kapele. Do pokopališč je sicer imel vedno spoštljiv in boječ odnos, vendar tokrat so tovrstni miselni impulzi povsem molčali. Proti jutru, ko je sonce šele vzšlo, se je zbudil. Nameraval je iti domov, toda ko je zagledal svojega umetnika z modro baretko, je od začudenja obstal. Umetnik je nedaleč od njega počepnil ob manjšem nagrobniku, si iz bližnje vaze vzel šopek rož in nato glasneje spregovoril:

"Te rože so objete od smrti, vendar prav nič ne dišijo po njej. Sveže so, živijo, kljubujejo minljivosti!"

Verner je slišal te nenavadne besede, nakar je stopil k njemu in ga ogovoril:

"Gospod, oprostite, da vas motim! Mislim, da želite napraviti samomor!"

Umetnik ni spremenil drže, le narahlo je dvignil glavo in mu nič kaj začudeno s povsem mirnim glasom odgovoril:

"Da, gospod, tako kot vi!"

"Tako kot jaz?! Kako to mislite?! je Verner skorajda začudeno in prestrašeno hkrati zakričal"

"Včasih ljudje instinktivno opazujejo drugega človeka, ker v njem vidijo svojo prihodnost!"

II. OBSEDENE DUŠE

Obsedenka

Lada je bila prikupna ženska srednjih let. Imela je prelepe svetle lase, prijazne modre oči in vitko postavo, za katero so se mnogi moški ozirali. Prav tega dejstva se je zelo dobro zavedala. Sicer je bila inteligentna, izobražena in neverjetno bogata, saj je po možu podedovala verigo trgovin in gostinskih lokalov. Toda imela je eno napako, namreč bila je prava obsedenka. Ko si je v glavo vtepla nekega moškega, ga je morala tudi dobiti, saj je bila prepričana, da se ji noben moški ne more upreti. Če ji ga takoj ni uspelo očarati, je uporabila razne zvijače, tako da je skorajda vedno predmet njenega poželenja pristopil k njej in jo povabil na kavo, večerjo ali na ples. V primeru, da pa se to ni zgodilo, je takega moškega proglasila za toplega bratca.

Nekega dne si je umislila nekega moškega približno njene starosti, ki je delal na uradu za socialno pomoč. Ime mu je bilo Stanko Safran. Pravzaprav je Lada že pred časom nanj vrgla svoje oko, a sčasoma je njeno poželenje do njega tako zelo naraslo, da si je kupila novi avto znamke Renault Safrane 2.2! A gospod Safran se še zmenil ni zanjo, česar ni in ni mogla kar tako požreti.

Ko je Stanko končal z delom, ga je z lasuljo na glavi naskrivaj pričakala. V njegovi bližini si je kupila tudi stanovanje. Povrhu tega ga je fotografirala, nakar je dala te slike razmnožiti. Le-te je potem nalepila na vrata svoje spalnice. Najela je tudi privatne detektive, ki so mu prisluškovali in ga s posebnimi video - napravami celo snemali. Lada si je sleherni posnetek ogledala prav pozorno. Sleherni dan je mislila nanj.

Ker je vedela, da je gospod Safran stalni obiskovalec ene od njenih trgovin modnih oblačil, se je tam zaposlila kot prodajalka. Vendar ga sama ni postregla. Le natančno si ga je ogledala. Ko je zapustil trgovino, mu je sledila. Kar nekaj časa sta šla tako peš, on pred njo in ona za njim. Nenadoma je Stanko zavil v trgovino z optičnimi napravami. Kot je bilo videti, si je kupil nekakšen vojaški daljnogled. Lada je bila vsa začudena, a ko je Stanko zapustil trgovino, se je najprej skrila za vogalom, nakar mu je ponovno sledila. Po približno stotih metrih je videla, kako je njen izvoljenec nenadoma zavil k fotografu. Fotografu je zelo dobro poznala, marsikdo bi lahko celo rekel, da kar preveč. Ko je Stanko odšel, je stopila k svojemu staremu prijatelju:

"O, Lada, lepo pozdravljena, dolgo se že nisva videla!"

"Živijo, Marko, tudi jaz sem te že kar pogrešala! Povej mi, kako kaj živiš?"

"Lada, pravzaprav kar dobro! Naj ti povem, kaj se mi je pravkar pripetilo!"

"No, povej, ne drži me v nepotrebni napetosti!"

"Če boš verjela ali ne, čeprav dobro veš, da če kaj rečem, da to tudi drži, kajti maloprej je bil tu možakar nekako tvojih let. Imel je nekaj tvojih fotografij, ki jih je dal po tridesetkrat razmnožiti. Meni se je to zdelo kar precej nenavadno in če ne bi prišla slučajno semkaj, bi te po vsej verjetnosti tudi poklical po telefonu. No, Lada, pravzaprav bi ga morala videti!"

"Ja, Marko, nenavadno, celo zelo nenavadno. Le kdo bi to lahko bil?!"

"Nimam pojma Lada, nimam pojma! Možakar je bil videti zelo skrivnosten!"

"Hvala Marko za koristno informacijo in lepo pozdravi svojo ženo od mene! Adijo!"

"O, Lada, je že boljše, da moja soproga ne ve za naju. Saj veš, da je strašno ljubosumna!"

Lada je odvihrala skozi vrata na ulico, a gospoda Safrana ni več videla, zato je šla kar domov. Ko je prišla k svojemu stanovanjskemu bloku, ki se je nahajal blizu doma njenega izvoljenca, je nenadoma zaslišala grozovito cviljenje avtomobilskih gum. Ozrla se je prek ramen in zagledala avtomobil znamke Lada Niva 1600. Še bolj začudena je bila, ko je iz njegove notranjosti izstopila njej zelo poznana oseba. Obrnila mu je hrbet in se sprenevedala, kot da ga ni opazila. Moški, ki ni bil nihče drug kot Stanko Safran, njen izvoljenec, se ji je postopoma približal in jo celo ogovoril:

"Ali bi se vi z mano poročili?!"

Ladi je vzelo kar sapo. Zmedeno je pogledala v različne smeri in si po vsej verjetnosti mislila, da bi pravzaprav povabilo h kavi že povsem zadostovalo.

Graditelj hiš

Ko sem prispel v zelo majhen kraj, ki ga še na zemljevidu ni moč videti, sem slišal zelo nenavadno zgodbo o možu, ki je vse svoje življenje gradil hišo.

Bil je še mlad in želel si je ustvariti družino. Poln moči in volje se je lotil gradnje hiše. V potu svojega obličja je dan za dnem z veseljem ugotavljal, kako se njegov trud obrestuje. Med tem časom se je tudi oženil. Ko je naposled hiša bila postavljena, se je zakoncema rodil sin. Narava v okolici je bila čudovita in z ljudmi se je zelo dobro razumel, a najraje od teh je imel sosedove. Imel

je tudi dobro službo. Bil je zaposlen kot predelavec v živinorejskem podjetju. Tam so gojili kokoši in purane. Plačilo sicer ni bilo nadpovprečno, vendar si je z vztrajnim varčevanjem uspel celo nekaj prihraniti. Pri tem mu je pomagala tudi žena. Pravzaprav ni bilo ničesar, kar bi to skromno idilo lahko kalilo. A nekega dne se je stresla zemlja, bil je sorazmerno močan potres, ki je do tal porušil predvsem njegovo hišo. Spočetka je bil obupan, a pozneje trdno odločen, da si bo zgradil novo hišo. Podjetje mu je dodelilo dvosobno stanovanje, kamor se je začasno vselil z družino. Ponovno je začel zidati in v sorazmerno kratkem času je bil z gradnjo gotov. Živel so srečno in njun sin je že začel hoditi. Ob koncu vsakega tedna so se sestali s sosedovimi, s katerimi so veseljačili, razpravljali in se posvetovali o prihodnosti. Mož si je večkrat govoril, da je lepo živeti. Prve rane po potresu so že bile zaceljene.

V teh krajih je večkrat pustošil močan vihar, še posebej spomladi in v pozni jeseni. Brez usmiljenja je oplazil tudi to vas, v kateri je povzročil mnogo hudega. Neurje je porušilo nekaj hiš, med katerimi je bila tudi njegova in umrlo je kar nekaj ljudi. Med žrtvami je bila tudi sosedova žena, a njegova hiša je kot po čudežu ostala nedotaknjena. Ljubše bi mu bilo, če bi ona živela in da bi bila porušena njegova hiša, toda toka dogodkov ni bilo več mogoče obrniti. Mož se je s svojo družino zopet preselil v dvosobno stanovanje. Začel je graditi svojo tretjo hišo. Njegov sin je že začel obiskovati drugi razred osnovne šole, ko je bila njegova tretja hiša končno le gotova. Na veliko slavlje je povabil tudi soseda, ki pa še ni prebolel svoje pokojne ženičke. V teh časih so ljudje že kar glasno govorili o vojni, ki se nemara že pripravlja. Nihče takrat ni hotel in mogel verjeti, da bi se lahko kaj tako strašnega kot vojna po vsem tem še zgodilo. Kakšen mesec dni po slavlju je vojna zajela tudi te kraje. K sreči ni bila dolgotrajna, kot so se ljudje spočetka bali, toda kljub temu je povzročila mnogo gorja. Mož je padel na kolena in prosil Boga, da naj mu pove, s čim se mu je le tako zameril? Odgovora ni slišal, zato je začel graditi svojo četrto hišo. Med tem časom je umrla njegova žena. Vsa skrb je zdaj padla nanj. Z neverjetnim trdom in jekleno voljo je zgradil hišo in omogočil sinu, da je bil deležen ustrezne izobrazbe.

Naposled je njegov sin dorasel in se kmalu po 20. letu starosti oženil, a njegov oče je začel propadati. Ves dan je le delal hišice iz lepenke ali lesa. Proti večeru se je opijal in ko je bil že tako vinjen, da je komajda stal je vse tisto, kar je čez dan naredil povsem lahkotno uničil. To je delal dan za dnem. Sin, ki je po daljšem času le podlegel ženinemu pritisku, ga je poslal k psihiatru, ki ga je takoj napotil v bolnico. Mož je še naprej delal hišice iz lepenke ali lesa in jih uničeval; to početje je ponavljal iz dneva v dan. Očitno se sploh ni zavedal, da ne stanuje več pri sinu, čeprav je tako rekoč izgubil svojo četrto hišo, kajti še naprej je neutrudno gradil hišice in jih uničeval. Ko so ga vprašali

zakaj to počenja je včasih molčal, včasih pa je odgovoril:

"Vse življenje sem gradil hišo in zla usoda mi jo je venomer uničila. Po vsaki gradnji sem upal in hkrati trepetal, a zdaj sem sam postal zla usoda za tisto, kar naredim, in nič, prav nič, me pri tem opraviilu ne more več presenetiti!"

III. POZOR URADNIK!

Natančnež

Natančnež je bil človek, ki so se ga ljudje že od daleč izogibali. Niso ga marali. Poosebljal je nevšečnost in živčni napor; nasploh je bil zanje prava katastrofa.

Opravljal je službo carinika in čeprav ni nikoli napredoval, ni bil navaden carinik. Prav tega dejstva so se zavedali vsi, ki so ga poznali in poznalo ga je mnogo ljudi. Ko so npr. tihotapci na poti izvedeli, kdo je takrat v službi, so ponavadi nejevoljno zakričali: "Obrnimo, Natančnež je v službi!"

Vsakega človeka, ki je želel prečkati mejo, je tako natančno pregledal, da so še njegovi sodelavci nejeverno odkimavali. Še najmanjšo luknjico v avtomobilu je skrbno preiskal. Neki dami srednjih let je celo nameraval postrichi bujno lasišče, a k njeni sreči jo je pred to agonijo rešil njegov nadrejeni. Gorje tistemu, ki je želel čez mejo z umazanim avtomobilom. Takšnemu človeku se je Natančnež še posebej pozorno posvetil. Avto mu je razstavil na majhne delce in ga povrhu te nečednosti še slekel do golega. Ko so se takšne in podobne zgodbe razširile tudi onkraj meja, se ni nihče več upal z umazanim avtomobilom pripeljati do carine, kjer je služboval Natančnež. Tam, kjer je bil on, je vladal red.

Ni bil samo natančen pri svojem delu, povrhu tega je bil tudi pravi skopuh. V cestnem prometu je bil pravi diktator. Tudi predpisane hitrosti vožnje se je tako natančno držal, da so še policaji za njegovim hrbtom postajali nervozni. Če je le mogel, je drugim voznikom preprečil, da bi ga prehitevali. Natančnež je slovel po svojem glasu bodisi v službi bodisi drugod.

Nekega dne mu je zdravnik svetoval, da bi bilo dobro, če bi šel za kakšna dva meseca v zdravilišče

na zdravljenje hrbtenice. Nejevoljno je sprejel ponudbo, saj ni imel občutka, da bi mu hrbtenica povzročala kakršnekoli bolečine. Zdravljenje so mu omogočili vsi tisti, ki ga niso marali. Njegovi nadrejeni so bili vsi vznemirjeni, ko je prevara naposled le uspela. Tovornjakarji so izvedeli za razveseljivo novico in če ne bi bili tako zelo zaposleni s svojim delom, bi si po vsej verjetnosti še privoščili kakšno veselico .

Natančnež je šel v zdravilišče. Takoj prvi dan je spoznal nekega nenavadnega gospoda, ki je prešteval luknjice v prtju. Štel je tudi izgovorjene besede svojih sogovornikov in kar med stavkom popravljal govorca, ki je morda le z rahlo napako poudaril določeno besedo. Spočetka je bil navdušen nad njim, pozneje pa vse manj. Ta možakar je štel tudi svoje korake. Z merilcem razdalje si je vsak dan izmeril, koliko centimetrov stranišnega papirja je porabil. Bil je neverjeten. Ta možakar je bil tako zelo pikolovski, da je opazil še najmanjšo napako. Vsakega znanca, imel jih je mnogo, je že kar preveč strogo opozarjal na dejstvo, da je leva ali desna vezalka na čevlju daljša od druge. Če je nekoga zasačil, da je bil pomanjkljivo obrit, mu je to takoj zabrusil, čeprav je šlo le za drobceno dlačico. Kdor ga ni poznal, je imel srečo, a nesrečo takrat, če ga je zla usoda pripeljala v njegovo bližino. Tovrstna redoljubnost, ki je že mejila na norost, je še Natančneža spravila ob pamet. Zelo si je želel spet nazaj v službo, nazaj v tisti malomarni svet, v katerem je služboval in imel svojo družino. Ko sta vendarle minila ta dva neznosno dolga meseca, je šel domov. Pozvonil je in ko mu je žena odprla, ga skorajda ni prepoznala, kajti bil je močno spremenjen.

Povsem neobrit, neumit, smrdljiv in vulgarnega besednega zaklada je svojo prej skrbno urejeno delavnico in sobico spremenil v simbol nereda in nečistoče. Njegovi svojci se niso in niso mogli načuditi. Ko je čez dva dni spet šel v službo, je njegovemu nadrejenemu skorajda vzelo sapo. Natančnež je smrdel po česnu in alkoholu. Na njegovi uniformi je manjkala večina gumbov in njegova kapa je bila preklana na dvoje. Pri delu je postal površen in malomaren. Čeprav so spočetka ljudje bili veseli, so se pozneje začeli upravičeno spraševati, če ni morda zbolel za nenavadno boleznijo. Daleč naokoli so ljudje začeli govoriti: "Natančnež je padel na glavo!" Začeli so gledati nanj kot na redko živalsko vrsto.

Toda s časom se pozabljajo marsikateri stvari in tudi ljudje se marsičesa na novo navadijo, še posebno, če so si tovrstne spremembe na tihem vedno želeli. Čeprav je bil Natančnež zdaj površnež in malomarnež, je obdržal svoj vzdevek.

Tovornjakarji in tihotapci, pa tudi navadni popotniki so bili zdaj veseli, če je on dežural. Toda ta

njihova sreča se je po pičlih treh mesecih razblinila. Natančnež je zopet postal takšen, kot je bil prej in ljudje so bili zopet povsem začudeni. Bili so radovedni in so ga celo spraševali: "Le kaj se je z vami zgodilo?!" Ponavadi je tovrstne radovedneže z uradniško držo in tonom nemudoma utišal. Ko pa ga je nekega dne njegov nadrejeni vprašal za vzrok njegovega nenavadnega vedenja mu je odgovoril:

"Na dopustu sem bil, od natančnosti sem si moral odpočiti!"

Pridni (pravi) uradnik

Prenapolnjeni z vsakdanjo malodušnostjo so sedeli ljudje ob svojih pisalnih mizah in marsikateri veljak je ob tem prav lenobno zazehal. Vendar sem v množici teh uradniških lisjakov in lisic zagledal obilnega možakarja, ki ni kazal znakov utrujenosti in naveličanosti, ampak prav nasprotno. Bil je videti poln svežine in njegov pogled je bil vse kaj drugega kot moten. Bil je skrbno oblečen počesan, obrit in ob pogledu nanj bi lahko marsikdo, ki se vsaj količkaj spozna na kulturo oblačenja rekel, da je ta možakar vzor za večino ljudi. Medtem ko so drugi ljudje preklinjali tako, kot da bi sodelovali na kakšnem tekmovanju, je bil naš Edi pravo nasprotje. Bil je pravo jagnje.

A konec tedna, ko je prišel domov, si je skrbno zlikano obleko skorajda strgal s telesa, razkuštral si je natančno počesano frizuro, se oblekel v svojo najljubšo modro trenirko, nakar je soprogi z despotsko ostrino očital, zakaj da kosilo še ni gotovo. Žena mu seveda ni upala oporekati, saj se je že marsikdaj zgodilo, da je ravno ob najmanjšem uporju tudi njo močno naklestil. Ko je Edi pojedel svojo najljubšo jed, je ženo s plosko roko krepko udaril po ritnici, vzel svojo denarnico, nato pa z veselim žvižgom zapustil stanovanje. Nekaj sto metrov je šel peš, nakar je zavil v neko manjšo gostilno. Ko je vstopil, je natakario najprej poljubil, si naročil pijačo, potem pa je prisedel k omizju, kjer sta sedela dva njegova stara prijatelja. Takoj se je začel vnet pogovor, ki je tekkel predvsem o ženskah in o pretepih, kjer so bili vsi trije vedno uspešni. Ni bilo večje sramote, kot ravno na teh dveh področjih izgubiti dvoboj ali pa dobiti zaušnico od izvoljene ženske. Toda bolj kot ženskar je bil Edi pretepač. To opravilo mu je zelo šlo od rok, saj v preteklih treh letih ni doživel niti enega poraza in leto za letom je svoje neznanske podvige izboljševal. Leto je že šlo proti koncu in Edi je potreboval še tri nenačrtovane žrtve. Edi je sicer vodil evidenco in statistiko svoje dejavnosti, vendar pa mu na kraj pameti ni prišlo, da bi že vnaprej načrtoval, koga bo premikastil.

Edi je ljubil namreč improvizacijo, saj je oboževal neznano in nepredvidljivo. Tako so ti trije možakarji zapustili gostilno in se napotili v drugo. Ker tam ni bilo nič zanimivega, so šli spet nekam drugam. Tako so popivali, bučno razpravljali in čakali, da bi se nekaj zgodilo. A končno je Edi zagledal nekega najstnika, ki je bil vinjen, saj je povsem slinasto nadlegoval točajko. Prav tega pa naš Edi ni in ni mogel trpeti. Tovrstne nesramnosti so ga najbolj razkačile, čeprav je on delal podobne stvari, celo takrat, ko še ni bil pod vplivom alkohola. To mu je bilo popolnoma vseeno. Pomembno je bilo zdaj samo, da je pač nekoga našel in pri tem ni bilo pomembno, ali je mladoleten, starec, vinjen ali trezen. Edi ni bil izbirčen. Pravzaprav je bil zanj vsakdo pravi, le da ni izhajal iz njegovih prijateljskih krogov. Žensk, razen svoje soproge, tudi ni pretepal.

Stopil je do mladeniča, se mu priklonil in ga vprašal, če mu morda njegova ura prepočasi teče. Mladenič ga ni razumel, zato se je začel smeјati. A nenadoma ga je Edi tako močno udaril v obraz, da je kot vreča odpadkov padel vznak. Vidno zadovoljen je Edi korakal proti svojima prijateljema. Onadva sta ga bodrila in mu zaklicala, da je to zadevo perfektno izpeljal, sam pa je menil, da bi moral še malce izpiliti začetni zamah. Pomežiknil jima je in ju povabil v drug lokal.

Dal je za pijačo in jedačo. Njegova pivska prijatelja sta ga hvalila in hvalila. Edi jima je zagotovil, da bo ta večer še nekaj posebnega. A Miha se je nekako naveličal, zato je predlagal, da bi šli domov. Toda Edi o tem ni hotel nič slišati, saj je na vsak način želel preseči svoj rekord predhodnega leta. Miha se ni dal, saj je tako učinkovito argumentiral, da je na njegovo stran pristopil še Pirjev Franček. Edi je bil vidno razžaljen in povrh tega zelo jezen. Nekako je kolebal med obema čustvoma. Prvotna prijateljska razprava se je začela razvijati v burni vrtinec kretenj in besed. Po prostoru so se že zaslišale hude žaljivke, tako da je Miha mislil svojo besedo še podkrepiti z večjim zamahom svoje pesti. Ker je bil Edi že dokaj okajen, je popolnoma pozabil na svoj prijateljski kodeks. Miho je udaril tako, da je le-ta zletel s stola, nakar se je z glavo zaril v mehko zemljo, ki je bila v koritu za rože. Pirjev Franček je Edija mislil pomiriti, vendar mu to nikakor ni uspelo, saj je dobil nekaj trdega na svoje desno uho, tako da je poletel iz gostilne. Polet bi še do določene točke bil prijeten, če bi ne zletel v odprto kanalizacijo, kajti več kot očitno je bilo, da pokrova ni bilo. Poletel je točno v središče črnine in smrada, kamor je že marsikateri pridni davkoplačevalec prispeval še vse kaj drugega kot denar. Začel je blazno kričati, saj si je zlomil desno nogo. Natarica je poklicala rešilca. Edi ni želel počakati na nadaljnji razplet te zgodbe, zato jo je urno odkuril domov. Tokrat je tako hitro tekkel, kot da bi imel sto zasledovalcev za seboj. Vseskozi med tekom si je ponavljal misel, da je dobil dvajset kazenskih točk.

Ko je prišel v svoje stanovanje, se je usedel v kuhinjo na klop, kjer je bil njegov zvezek, v katerega si je beležil vse pretepaške podvige, a v tem večeru se žal ni mogel proslaviti, saj je vendarle pretepel svoja najboljša prijatelja. Prav to pa mu je prineslo veliko negativnih točk, ker je bilo to početje povsem v nasprotju z njegovim pretepaškim pravilnikom. Jokaje si je moral priznati, da je v tem letu diskvalificiran in zato zaželenega rekorda tudi ne bo.

A prišel je ponedeljek. Na koncu hodnika sem zagledal skrbno počesanega možakarja, lepo oblečenega, skratka povsem urejenega videza. Videti je bil zelo dobre volje. Z uradniško prijaznostjo me je, ko je šel mimo mene, pozdravil in pomislil sem: pravi uradnik!

IV. NEVARNI KOMBINATORIKI

Povzročitelj nesreč

Če malce pobrskam po spominu, vidim pred sabo dokaj priletnega moškega, ki je stanoval v središču mesta, blizu najbolj prometne ceste. Ni bilo dneva, da se na tem koncu ali malce stran ni zgodila kakšna prometna nesreča. Ta moj znanec, ki ga lahko štejem zgolj za bežnega, je užival v prometnih nesrečah, še posebej, če so se končale s smrtnim izidom. Toda Vili ni bil izbirčen, saj je bil zadovoljen tudi s tem, če je kdo padel z lestve in si pri tem zlomil roko ali pa nogo.

Vili je bil, če se je le dalo, kot prvi na kraju nesreče. Včasih je v svoji vnemi celo odrinil kakšnega policaja, da bi boljše videl, kaj se sploh dogaja. Ko je v daljavi zaslišal kakšen pok, je spustil vse stvari iz rok in mrzlično pohitel v zaželeni kraj. To je bilo še pred mnogimi leti, ko je prav zaradi tovrstne hitrice padel s kolesa in si razbil čeljust. Od takrat pa je postal malce previdnejši.

Nekega brezizraznega dne brez sonca in dežja je ždel povsem malodušen na pločniku, od koder je opazoval ljudi in do zdolgočasenosti štel pešce. Toda nenadoma je zaropotalo. Nekaj glasnega ga je prebudilo in ko se je ozrl v smer zvočnega žarčenja, je prišel do spoznanja, da se je neki motorist zabil v prometni znak. Cesta je bila vsa krvava in Vili je ves oživel. Skorajda od veselja je zapel: "Oh, kako je to lepo!"

Neznanec, ki mu je stal za hrbtom, ga je šepetaje ogovoril:

"Gospod, to ni nič kaj omembe vredno, nesrečo sem napravil jaz!"

"Vi, zakaj vi? Vas še tukaj ni bilo, ko se je to pripetilo!"

"Motite se, gospod! Res je, da me ni bilo tukaj, toda kljub temu sem vedel, da se bo ta možakar zaletel točno v ta prometni znak in pri tem sem mu iz nevidnega ozadja malce pomagal. Kot vidite sem bil uspešen!"

"Gospod, vi me pa kar grdo vlečete!"

"Vidim, da mi ne verjamete. Prav nič vam ne zamerim, zato vas vabim naslednji torek v sosednjo vas, kjer pričakujem vsaj tri prometne nesreče: enega motorista spet in dva osebna avtomobila!"

"Zvenite tako, kot da bi bili prepričani o tem, kar govorite in povrhu tega mislite, da vam vedno uspe."

"Ne, gospod, ne vedno. Včasih tudi meni spodleti, a naj kljub temu pripomnim, da sem zadnje čase pri konstrukciji prometnih nesreč izredno zanesljiv."

Ko sta se domenila, kje in kdaj se dobita, sta se poslovila. Vili je komajda čakal, da je minil ta neznosno dolgi teden. Ko je končno napočil ta čudoviti trenutek, je tako zelo pohitel na dogovorjeni kraj, da je bil cele pol ure predčasno tam. Usedel se je na najbližjo klop in čakal. Točno ob dogovorjeni uri je prišel neznanec in Vilija pozdravil:

"Gospod, dajete vtis, kot da ste me dolgo čakali?"

"Ne. Ne, nikakor ne, pravkar malo pred vami, sem prišel semkaj!"

"Me veseli. Torej, gospod, čez približno pet do deset minut se bo zgodila nesreča!"

Vili je že bil ves neučakan. Neznancu je rekel, naj mu vendarle pove, kakšna nesreča bo to. Neznanec mu je odvrnil le to, da se bo po vsej verjetnosti motorist na BMV-ju zaletel v avtomobil ali pa zgrmel s ceste. Na neumestno Vilijevo vprašanje, če bo teklo mnogo krvi, mu neznanec ni mogel natančneje odgovoriti. Povedal mu je le to, da pač upa na največ. In res, po nekako osmih minutah je pridrvel mimo motorist na BMV-ju. Počilo mu je zadnje kolo, zaradi česar je zgrmel s ceste. Hitrost vožnje ni bila velika, tako da jo je motorist odnesel z lažjimi poškodbami. Vili je ves presenečeno in hkrati navdušeno vzkliknil:

"O, le kako to naredite?! Kar ste napovedali, se je uresničilo!"

"To ni nič kaj takega! Morava se malce podvizati, saj se bo čez približno pet do petnajst minut zgodila naslednja nesreča. Tokrat bo glavni protagonist voznik osebnega avtomobila znamke Renault 5. Po vsej verjetnosti se bo zaletel v kozolec!"

Natanko tako, kot je neznanec napovedal se je zgodilo. K sreči je lahko voznik še pravočasno skočil

iz avta, ko je ugotovil, da mu je zavora odpovedala. Avtomobil se je zaletel v kozolec. Avto je bil precej uničen, a voznik jo je odnesel povsem brez poškodb. Vili ni zmozel skriti navdušenja. Želel je zvedeti, kako je kaj takega sploh mogoče, toda neznanec mu ni želel nič povedati, saj je bil mnenja, da morata pohiteti, če ne želita zamuditi tretjo nesrečo tega dne v tej regiji. Toda, ko sta prišla v drug kraj, sta izvedela, da se je neka manjša prometna nesreča, v katero je bil vpleten voznik osebnega avtomobila Opel record že pripetila in da je bilo le nekaj manjše materialne škode. Vili je bil ves vzhičen, saj ni mogel in ni mogel verjeti, saj je to mejilo že na črno magijo. Toda neznanec očitno ni bil najboljše volje, saj ga je nekaj spravilo v togotno psihično stanje, zato ga je Vili odgovoril:

"Le čemu ste zdaj slabe volje, saj so se vse Vaše napovedi uresničile! Še zdaj ne morem in ne morem verjeti!"

"Pričakoval sem vsaj dve smrtni žrtvi, a očitno danes ni bilo nič s tem. Bo pa drugič boljše!"

"No, priznati moram, da imam tudi sam raje takšne nesreče, kjer teče kri v potokih, a moram vam povedati, da sem kljub temu zadovoljen. Postal sem silno radoveden. Le kako to naredite? Povejte mi, prosim!"

"No, dobro, gospod. Drznil si vam bom prikazati povsem enostaven primer, ki sem ga snoval še pred mnogimi leti. Sicer so moje metode precej galantnejše in bistroumnejše.

Sosedovega Marjana nisem maral, zato sem mu sklenil dati lekcijo za vse njegovo življenje. Ta moj sosed je imel še nekega človeka, ki mu je bil najhujši sovražnik in jaz sem za to vedel. Marjana sicer nisem sovražil, vendar ga kljub temu nisem maral gledati več kot pet minut in že za ta čas mi je krvni pritisk presneto narasel. Skratka, Marjana sem se izogibal, kadarkoli in kjerkoli se je dalo. Petru je bilo še precej manj do tega, da bi sploh imel kakšen kontakt z Marjanom, saj mu je speljal punco in povrhu tega odvzel prvo mesto pri balinanju. Peter je pravzaprav sanjaril o tem, na kakšen način bi se lahko maščeval nad Marjanom. To dejstvo sem sklenil v svoje osebno zadovoljstvo izkoristiti. Nekega dne sva se s Petrom srečala v gostilni blizu cerkve svetega Pavla. Bil je vidno psihično zdelan. Ko sem ga vprašal, le čemu je tako slabe volje, mi je na hitro in jezno odvrnil: "Marjan". Povedal mi je, da ga je Marjan prijavil zaradi postavitve lesene utice, čeprav le-ta ne bi nikogar motila. Tudi sam sem bil mnenja, da tovrstna nesramnost že meji na hudobijo in objestnost. Ob tem sem Petru prikrito nakazal, da tudi Marjan ne dela vsega po pravilih. Tako, denimo, se je Marjan vsako jutro peljal v službo, ne da bi pazljuje pogledal, ali z desne strani kdo prihaja, ob tej malomarnosti pa je bil kar pretirano navdušen nad hitrostjo. Skratka, ni bil pazljiv in se ni držal prometnih predpisov. Petru sem rekel, da ga zna to nekega dne še pokopati. Takrat sem prav lepo videl, kako strupeno so Petrove oči zasijale. Ker sem vedel, da je bil Peter človek hitrih dejanj, sem

tudi vedel, kdaj bo Marjanu nastavljal smrtonosno past. Naslednji teden je Marjan zletel s ceste v sorazmerno globok jarek. Kot vzrok nesreče so navedli prehitro vožnjo in debele oljne madeže na cesti. Marjana so hudo poškodovanega pripeljali v mestno bolnišnico, kjer je po treh urah visenja med življenjem in smrtjo omagal. No, vidite tako sem snoval to nesrečo, vendar moram pripomniti, da sem bil takrat še precejšen začetnik."

A Vili ni kazal pretiranega navdušenja, saj je bil zgrožen.

"To je umor. Vi ste morilec!"

"Nisem še nikogar ubil, zato tudi nisem morilec!"

"Pa ste! Pa ste! Vse pripravljate, vi hinavec, pa še dokazati vam ne morejo, najraje bi vas prijavil!"

"Kaj ste pa vi mislili?! Seveda pripravljam, saj brez priprave ne gre nič, toda kljub temu imam čisto vest!"

"Čisto vest, saj ne morem verjeti, da kaj takega slišim!"

Vili se je zgroženo umaknil v samoto. Vse to mu ni bilo povšeči. Nič več ni užival ob nesrečah drugih, saj mu je bilo vedno pred očmi grozljivo dejstvo, da za vsem tem stoji neka nevidna osebnost, ki se imenuje povzročitelj nesreč.

Ovca in zver

Ervin in Franc sta si bila že od malih nog nenehna nasprotnika. Franc je bil priden in blagega srca, medtem ko je bil Ervin malomaren in hudoben. Toda nenavadna usoda je tako hotela, da sta celo svoje življenje rasla skupaj. Skupaj sta hodila v vrtec, v šolo, pozneje sta skupaj študirala in navsezadnje sta v isti tovarni dobila službo. Ervin je vedno užival, če je lahko koga nahujskal. Za tovrstna prizadevanja mu ni bilo težko porabiti več časa, saj je bil pri tem vedno zelo sistematski in docela umirjen. Tako je na primer v službi vedel, da se kar nekaj njegovih delovnih kolegov poteguje za mesto glavnega tajnika komercialnega oddelka. To je bila zanj priložnost, na katero je že dolgo čakal.

Vsem je razposlal vabila, na katerih je pisalo, kje in kdaj se dobijo. Med drugim je bil na njem zapisan zelo nenavaden stavek, ki je vzbujal radovednost vseh sodelujočih, saj naj bi na tem srečanju izvedeli, kdo od njih bo proglašen za glavnega tajnika. Vsi so bili silno radovedni in Ervin je užival ob tako bučnih razpravljanjih. Ko so se odpravljali v dogovorjeni lokal so nenehno

premišljevali o tem, kdo neki jim je poslal to nenavadno vabilo. Prispeli so v restavracijo Espania, kjer so čakali, da bi se nekaj zgodilo. Minili sta že dve uri, a izvedeli niso ničesar. Preočitno je bilo, da jih je nekdo hudo potegnil. Konec koncev so se ga skoraj vsi pošteno napojili. Trije izmed njih so bili tako zelo vinjeni, da so začeli postajati nasilni, spočetka zgolj besedno, a malo pozneje so se spopadli s pestmi.

Vzdušje v službi je postajalo napeto in pisarniški prostor se je začel polniti z nezaupljivostjo in Ervin je tako užival, da se je skorajda dvakrat sam izdal. Ostali člani delovnega kolektiva so ostali slepi za njega, saj so bili preveč zaposleni oziroma obsedeni s svojimi problemi. Prepirali bi se še v nedogled, če jih Franc ne bi povabil na izlet sprave.

Franc je bil nasploh dobrodušen možakar. Pomagal je, komur je lahko, bil je pravi dobrohotnež. Nasploh pa je sovražil prepire in če so bili povrhu tega še brezplodni, je bil vedno trdno odločen to motnjo spraviti s sveta. Ko mu je takšen podvig uspel, se je zelo blaženo počutil, pravzaprav je takrat bil še posebej srečen. Sleherni prepir je moral zgladiti, pa čeprav je pri tem sam včasih utrpel materialno ali duševno škodo. Ljudje so mu bili zaradi te njegove značajske odlike zelo hvaležni, Ervin pa je vedno škripal z zobmi, če so ljudje hvalili njegovega nasprotnika.

Francetov spraven izlet je bil pravi uspeh. Ljudje so se zopet pobotali in medčloveški odnosi so postajali zopet toplejši. Še iz šolskih dni je Ervin sovražil spravljene ljudi, a zdaj je bil še posebej jezen na Franca. Začel je premišljevali, na kakšen način bi lahko svojega največjega nasprotnika pred delovnimi kolegi očrnil. Ni mu bilo potrebno dolgo premišljevali in že si je nekaj nečednega domislil. Ervin se je poleg službe ukvarjal še z nekim nenavadnim konjičkom. Zbiral je ženske. Ne samo za svoje potrebe, marveč tudi za potrebe raznih visokih uradnikov. Ženske, ki so bile željne dobrega plačila, so se zglasile pri njem, on pa jih je posredoval kakšni petičnejši stranki. To niso bile navadne ženske, temveč so to bile mladoletnice. Med drugim je lahko štel svojega direktorja za najboljšo stranko. Njega je torej povabil na večerjo v hotel Scandinavia. Brezplačno mu je ponudil neko eksotično mladoletno lepotico iz Singapurja. Direktor je bil zelo zadovoljen, saj mu je soproga že dva meseca pred tem za precejšnjo vsoto znižala žepnino. S hvaležnim glasom je povzel besedo: "O, Ervin, hvala ti! Le kako se ti lahko zahvalim?"

"Gospod direktor, zame nikar ne skrbite. Ali veste v službi imam prijatelja, ki je zelo delaven, vesten, kolegialen, sposoben in dobrega srca. Mnenja sem, da bi si on najbolj zaslužil mesto glavnega tajnika v komercialnem oddelku. Njegovi delovni kolegi so mu zavistni zaradi njegovih visoko razvitih sposobnosti, zato mu mečejo polena pod noge, kjer le morejo. Ko bi vedeli, gospod

direktor, kako trpim, ko to gledam. Rad bi mu pomagal, a ne morem. Ali ne bi vi morda poskusili?"

"Kako se pa piše?"

"Franc Kapitler, gospod direktor!"

"Ervin, že zapisano! Na sestanku ga bom vsekakor predlagal. Navsezadnje pa bi morala moja beseda tudi kaj veljati, kajne?!"

"Brez dvoma, gospod direktor, brez dvoma! Le dajva, zvrniva še enega in ne skrbite, saj gre na moj račun!"

Ni minil dober mesec pa je bil dobrodušni Franc Kapitler uradno proglašen za vodilnega tajnika komercialne službe. Vsi drugi so bili zlovoljni zaradi tega. Metali so mu polena pod noge, kjerkoli so le mogli. Franc je bil tako obupan nad surovim ravnanjem sodelavcev, da je naposled dal odpoved.

Od zdaj naprej je lahko Ervin delal z ljudmi, kar je hotel, vendar pa se je delovno vzdušje slabšalo in slabšalo. Ervin bi lahko bil povsem srečen, toda nekaj mu je manjkalo. V prejšnjih časih so bili njegovi sodelavci včasih dobre in včasih slabe volje, a zdaj so bili njegovi sodelavci tako zamorjeni in depresivni, da jih ni bilo več možno spraviti v še slabše razpoloženje.

Nenadoma se je počutil Ervin v tem podjetju povsem odvečen, zaradi česar je tudi on v službi dal odpoved. Ervin je šel v gostilno in ko je Franca zagledal, je bil zelo začuden. Zelo spoštljivo in prijazno ga je pozdravil, nakar si je naročil trojnega.

Nenavadno srečanje

Dober človek, poln plemenitosti, stoji pred izložbenim oknom. Povsem upadlega in žalostnega lica razmišlja o svoji preteklosti. Vedno se je trudil, da bi delal dobra dejanja, vendar so mu ta dobronamerna prizadevanja zadnja tri leta vedno splavala po vodi. Kot da bi v ta dogajanja posegalo neko nevidno zlo, ki vse preoblikuje v nekaj slabega. Obupan se ozira v svet, saj je prepričan, da posameznik v neskončnem univerzumu ne more mnogo narediti. Nenadoma ga ogovori možakar; videti je prijaznega obraza, vendar ob natančnejšem pogledu nanj bi se dalo trditi tudi nasprotno:

"Oprostite, gospod, le čemu ste tako potrti?"

"Le kako ne bi bil! Česarkoli se lotevam, doseže nasproten učinek!"

"Kako je to moč razumeti?"

"Najboljše bo, da Vam to poskušam na kratko obrazložiti."

Dobri mož začne pripovedovati:

"Pomagal sem neki starejši ženski nositi prtljago na avtobusno postajo. Malce pozneje sem izvedel, da si je ta ženska zlomila roko, ko je hodila navzdol po stopnicah.

Spet neki drugi dan sem kupil nekemu fantku sladoled z namenom, da ga malce razveselim in zelo lepo se mi je še zahvalil. Ko sem ga drugič srečal, me sprva ni želel niti pogledati. Šele ko sem ga ogovoril, mi je povedal, da je imel zaradi sladoleda hude želodčne težave. Rekel sem mu, da mi je žal in predlagal sem mu, da bi nekako popravila to nevšečnost. Tokrat sem mu kupil sadno tortico in fantek jo je z veseljem pojedel. Drugi teden sem ga zopet srečal ter ga pozdravil. Ker mi ni odzdravil, sem ga vprašal, če bi želel kakšno sadno tortico ali kaj drugega, a fantek me še pogledal ni. S tako hitrostjo jo je odkuril, da sem malce šokiran in presenečen hkrati obstal. Samo domneval sem lahko, kaj se je prejšnji teden zgodilo.

Ko sem se sprehajal po stranski ulici, sem zagledal moškega srednjih let, ki mi je burno mahal. Ker se mi je zazdelo, da potrebuje pomoč, sem stopil k njemu. Poprosil me je, če bi bil toliko prijazen, da bi z njegovima sinovoma porinil osebno vozilo, saj mu motor brez zaleta nikakor ni hotel vžgati. Ko je po nekajkratnih poskusih motor avta vendarle vžgal, se mi je možakar s sinovoma prav lepo zahvalil. Bil sem izredno zadovoljen, toda štiri dni po tisti prigodi sem v časniku zagledal fotografijo tistega možakarja, saj se je smrtno ponesrečil. Bil sem obupan. Ko sem se naposled iz tega mračnega psihičnega stanja malo pobral, sem šel v mesto po opravkih, kjer sem srečal svojega prijatelja, ki sem mu v zvezi z njegovo ženo dal nasvet. Toda ta nasvet ni nič zalegel, saj je njegova žena od njega nenadoma zahtevala ločitev. Za tistim jo je pretepel, nakar si je prišel k meni izlit svojo dušo. Takrat mi je bilo tako zelo nenavadno pri srečanju, da sem zapadel v precej apatično stanje. Nikomur nisem želel več pomagati ali svetovati niti podati navadne informacije. Toda to obdobje je trajalo le dva meseca. Nikakor nisem mogel zlesti iz svoje kože. Ko me je kdo vprašal za nasvet, sem mu svetoval. Ko me je kdo prosil za uslugo, sem mu jo naredil. Toda kakor sem pozneje izvedel, je vse te ljudi doletela manjša ali večja nesreča. Prav to dejstvo so nekateri zlobni jeziki še dodatno napihnili. Zdaj me nihče več ne poprosi za kakšen dober nasvet. Ko sem to spoznal, sem nekako želel prebiti led s tem, da sem svoje usluge drugim kar sam ponudil. Ko bi videli, ne bi verjeli! Ljudje so bežali od mene. Družba me je popolnoma izključila in kakor vidite, sem zdaj tukaj povsem osamljen. Stojim tukaj in razmišljam o tem, kako se mi godi.

Prejšnji teden me je ogovoril nekdo, ki me očitno ni poznal. Prosil me je, če bi mu lahko posodil nekaj denarja. Odvrnil sem mu, da ne, ker prinašam nesrečo. Še zdaj vidim njegov presenečen pogled. Medtem ko se je od mene ritensko oddaljeval, ni opazil cestne razsvetljave in moram reči, da se je kar pošteno udaril. Po tej prigodi sem postal prepričan o tem, da enostavno prinašam nesrečo. To je nekakšna nepojasnjena sila, ki me želi popolnoma dotolči!"

"Dobri mož, zašli ste v slepo ulico! Že nekaj časa opazujem ta kraj in poskušam zajeti čim več dogajanj in moram reči, da marsikatera izhajajo iz istega izvora."

"Kako to mislite?"

"Mnogo pripetljajev je takšnih, ki se nam dozdevajo povsem naključni, toda ko se malce poglobimo, spoznamo, da imajo prav ta dozdevna naključja logične korenine. Ko pridemo do tega pomembnega spoznanja, pa tudi ni več daleč do naslednjega, ki nam govori, da je bil večji ali vsaj določen del poteka vseh gibanj nekako krmiljen. Prav ta teza postavlja pod vprašaj avtoritativno logiko naključnosti. Toda katere sile stojijo za vsem tem, je nemogoče določiti. Lahko pa nadebudno spremljamo ves potek in tako postanemo malce pametnejši."

"Če Vas prav razumem, so lahko tudi mnogi dogodki nekako krmiljeni. Toda kdo to dela? Kdo bi bil lahko tega sposoben?"

"Tako je! Naj vam na kratko povem svojo življenjsko zgodbo. Bilo je pred tridesetimi leti, ko sem se nahajal v podobni situaciji kot danes vi. Bil sem mlad, željan sprememb, uporniški do avtoritet in še bi lahko našteval. Svet se mi ni zdel dovolj dober, zato sem menil, da ga je potrebno izboljšati. Spočetka mi je ta zamisel zelo dobro stekla, vendar pozneje čedalje manj, dokler nisem prispel do točke, kjer se trenutno nahajate vi. Pred tem slabim obdobjem sem bil zelo aktiven pri socialnih in ekoloških uslugah. Pomagal sem starim in paraliziranim ljudem pri gospodinjskih ter vrtnih opravilih, pomagal sem obupanim materam, ljudem brez strehe, duševnim bolnikom. A očitno je bilo, da vsa ta delovanja nekomu niso bila po godu. Vsaj spočetka sem tako mislil. Danes dobro vem, da so bila vsa tista moja dobrohotna dejanja nekomu celo rahlo povšeči. Ne povšeči toliko, da bi ta obstajala v okviru iste oblike in vsebine, marveč bolj v smeri, da bi se spreminjala v nasprotni učinek. Prav to je nekomu zelo dobro uspevalo, saj me je tisti človek zelo dobro poznal. Že tu je bila njegova velikanska prednost.

Četudi bi ga videl na ulici, sploh ne bi vedel, da se tam sprehaja moj nasprotnik. No, naj vam povem, kaj vse se mi je takrat pripetilo. Tako sem npr. poskušal pomagati nekemu brezdomcu, ki mu je bilo ime Fredi. Fredi je bil precej milega značaja, zadržan, inteligenčen, izobražen in če ne bi bil tako zanemarjen, bi izgledal celo čeden, vendar je imel dve zelo veliki napaki. Mnogo je popival in občasno je trpel za preganjavico, da je navaden stroj, s katerim nekateri ljudje upravljajo. To slednje je še posebej močno prišlo do izraza, če je pil alkohol, a pil ga je najmanj vsake tri dni. Poskusil sem najprej ugotoviti glavni vzrok za njegovo prekomerno pitje. Ko sem ga vprašal, zakaj se tako inteligenčen človek potika po ulicah, mi je začel pripovedovati, da je imel lepo službo in da je bil oženjen. Žena ga ni marala in že takrat se je spraševal, zakaj neki ga je sploh poročila. Svojo življenjsko zgodbo je nadaljeval z besedami, da je bil pravzaprav vseskozi v podrejeni vlogi, a ko se

je bilo potrebno zoperstaviti oziroma zaiti v konflikt z drugo osebo ali zaradi neočiščenih stopnic ali zaradi porednih otrok je venomer njega poslala v boj, sama pa se je spretno skrivala v ozadju. Nazadnje so vsi ljudje o njej mislili, kako je prijazna in dobra, o njem pa so krožile pošastne govorice. Če je bil označen kot hišni tiran, je prišel še kar dobro skozi. Tudi v službi Fredija niso več marali, saj so se razne neugodne govorice o njemu razširile tudi v te prostore. Njegov predpostavljeni ga že prej ni kaj prida upošteval, zdaj pa je bilo njegovo odklonilno stališče do njega še očitnejše. Njegova žena ga je vseskozi podpihovala, da naj zahteva napredovanje in s tem višjo plačo. A ko je to storil, je zapadel v še večjo nemilost in to ne samo pri svojem predpostavljenem. Ni minilo mnogo časa, pa mu je soproga sporočila, da se želi razvezati od njega. Ko je pozneje slišal, kdo bo njen bodoči mož, mu je energija povsem usahnila.

Ko se je njegova bivša žena poročila z njegovim predpostavljenim, je moral zapustiti stanovanje, saj je bilo le-to v ženini lasti. Spočetka je še stanoval v hotelu tretje kategorije, a ko je začel piti, je večinoma spal kar v parku. V službi ni več zmogel zahtevnega dela, zato je odpoved dal kar sam. Pričel se je potikati po parkih, po zakotnih ulicah in beznicah. Bil je ves zanemarjen, saj je že zaudarjal po smrti. Na tem mestu se je njegova pripoved končala.

Spominjam se, da sem se z njim več kot eno leto zelo intenzivno ukvarjal, ker se mi je zdelo, da je pač tega vreden. Ko sem ugotovil glavni vzrok njegovega pitja, sem mu svetoval, da naj si z različnimi psihičnimi vajami izžene razne nevšečne misli, ker mu zelo škodijo in da naj jih zamenja s pozitivnimi. Povrhu tega sem mu seveda odsvetoval pitje alkohola. Prvih šest mesecev je imel precejšnje težave, saj ga je vedno znova in znova zamikalo. V tem obdobju se alkoholu ni mogel upreti, toda po šestih mesecih je le prebil ta psihični led. Ko je odpravil te svoje težave, si je poiskal službo.

Dobil jo je na gradbišču kot nekvalificirani delavec. Seveda ta služba ni bila niti najmanj primerljiva s prejšnjo, saj niti ni ustrezala njegovemu značaju niti izobrazbi, vendar je bil zadovoljen. Če pa slučajno ni bil, ni obupaval, saj je potem vztrajno delal na tem, da bi postal zadovoljen. Fredi je bil izredno marljiv in delaven, zaradi česar je prav kmalu postal predelavec.

Nekega dne me je ves vzhičen poklical po telefonu, da naj pridem k njemu. Ko sem ga vprašal o razlogu njegove evforije, mi je veselo odvrnil, da bi bilo dobro, če bi proslavila srečen dogodek. Po telefonu mi ni želel povedati, zakaj me je poklical, a zatrdil mi je, da bom to zagotovo izvedel pri njem. Ko sem, moram reči, precej radoveden prišel k njemu, me je sprejel z razpostrtimi rokami in s

širokim nasmeškom. Rekel sem mu, da naj mi končno vendarle razkrije to skrivnost. Povedal mi je, da je bila po petih letih njegova bivša žena pri njem in mu povedala, da se je ločila od njegovega bivšega predpostavljene in da bi se želela vrniti k njemu. Ko sem slišal te besede, sem postal zelo skeptičen, saj sem bil prepričan, da se to ne bo dobro izteklo. Vendar mu nisem želel pokvariti večera, zato sem raje molčal in sem mu le iskreno čestital. Toda kakor se je pozneje izkazalo, je bil moj dvom povsem upravičen. Njegova žena se ni niti za najmanj poboljšala. Fredija je v roku dveh let uspela popolnoma uničiti. Nazadnje ga je pustila in šla živeti z nekom drugim. Ubogi Fredi! Nisem mu mogel več pomagati, saj sem se v tem času ukvarjal z neko žensko, ki je bila v preteklosti dvakrat posiljena in je zato živela v hudem strahu pred moškimi. A Fredi ni več dolgo živel, saj so ga nekega dne našli zmrznjenega v snegu.

Takšna usoda doleti marsikaterega brezdomca. Na tistem sem žaloval za njim, a po drugi strani sem bil hudo razkačen, saj sem za Fredija porabil obilo časa in energije. Nazadnje pa mi zmrzne v snegu. Ali si predstavljate, kakšen hud udarec je to bil zame?! Bil sem jezen na ves svet, še najbolj na njegovo ženo, a malce na nek potuhnjen način tudi na Fredija."

"O, gospod, to je strašno! Toda zakaj ste se za tistega človeka prej tako zavzemali?"

"To je bila moja služba, saj sem bil navsezadnje psiholog in socialni delavec. Svojo službo sem vzel več kot resno!"

"Kako zanimivo! Rekli ste, da je to bila vaša bivša služba?"

"Ne delam več na tem področju!"

"Gospod, povejte mi, le kaj ste potem naredili?"

"Kot že omenjeno, sem imel v obdelavi novi primer. Ženska, ki sem ji želel pomagati, je bila v preteklosti dvakrat posiljena, zato moškim ni več zaupala in se jih je raje izogibala. Več kot dve leti intenzivnega dela sem vložil vanjo. Nazadnje sem se z njo celo zaročil. Bila je zelo prikupna. A nekega dne je bila zopet posiljena in to od moškega, ki naj bi bil meni zelo podoben. Takrat bi me skorajda aretirali, če me mnogi ljudje ne bi videli na povsem drugem kraju. Uboga reva je bila spet čisto na tleh. Ko sem jo nekega dne obiskal v psihiatrični bolnišnici, je ob pogledu name doživela neverjeten živčni zlom, saj je mislila, da sem bil jaz tisti posiljevalec. Pozneje, ko so storilca prijeli, sem ugotovil, da mi je bil res malce podoben. Ko sem ga vprašal, zakaj neki je to naredil, je enostavno skomignil z rameni. O, ko bi vedeli, kako sem bil potr. Kakšne psihične bolečine sem moral prestajati!"

"Zares hudo! Zdaj vidim, da ste vi še mnogo več pretrpeli kot jaz!"

"Zares sem trpel. Bil je še mnogo takšnih psihičnih udarcev. Ko sem se dalj časa trudil s človekom in ko sem naposled uspel, mi je vedno nekakšen hudiček zmešal vse štrene. Da vam še nekoliko

bolj orišem svoje življenje v tem času, naj vam navedem svoj zadnji primer, ki je v precejšnji meri spremenil moj značaj. Prevzel sem skupino ljudi, ki je poprej verjela v dobroto, pozneje pa so bili ti ljudje povsem razočarani. Povlekli so se vase in z ostalim svetom niso želeli več imeti opravka. Vsi pa so bili močno nagnjeni k samomoru, kar so večkrat tudi z vso resnostjo dokazali. Postopoma sem jih poskušal prepričati o smislu življenja, o moralnih vrednotah, o smotrnosti ljubezni. Celih pet let sem se ukvarjal z njimi, saj sem navsezadnje menil, da bi bil velikanski uspeh pozdraviti te ljudi. Uporabljal sem različne tehnike in ker so to bili izredno inteligentni ljudje, so hitro dojeli tudi zapletenejšje tehnike psihičnega treninga. Po večletnih prizadevanjih je že kazalo, da sem uspel. Zdaj smo delali skupaj in pomagali ljudem v stiski. Toda doživljali smo neuspeh za neuspehom. Mene je to močno načelo, moje sodelavce pa tako dotolklo, da so zdaj dokončno izgubili vero in upanje v boljši svet, v plemenitejšo jutro. Odločili so se za varianto, ki je v teh trenutkih niti najmanj nisem pričakoval. Izvedli so okruten skupinski samomor. Polili so se z bencinom, nakar so se usklajeno prižgali, kot da bi bili sveča. Trpeli so strašanske bolečine.

Ali si predstavljate, kakšen udarec je to bil zame? Deset ljudi, v katere sem vložil del svoje osebnosti, svojo vero v boljši svet, del svojega življenja, me je tako pustilo na cedilu? Tako osamljenega se v svojem življenju še nikoli nisem počutil kot takrat. Doživel sem živčni zlom. Dobri dve leti sem na svet gledal s popolnoma drugimi očmi, saj sem bival za zapahi ogromne živčne klinike. Ko so me spustili, spčetka sploh nisem bil dovzeten za svojo veliko psihično spremembo. Enostavno nisem več čutil notranje potrebe po dobrih dejanjih. Hodil sem mimo zla, ne da bi ga sploh opazil in četudi bi ga, bi ostal popolnoma ravnodušen. Zazdelo se mi je, kot da sem nekaj iskal in to nekaj oprijemljivega. Malce pozneje sem ugotovil, da sem takrat pravzaprav iskal krivca. Začel sem se spraševati o ozadju vseh teh nesreč in polomij, saj nisem mogel verjeti, da sem ga tolikokrat polomil!"

"Res je, precej neverjetno, saj tudi zase zdaj ne morem verjeti, da prinašam nesrečo!"

"Saj je ne. Za vsem tem stoji človek, ki je videti povsem navaden in ki živi povsem poprečno življenje, vendar mu ne morete dokazati čisto nič, saj po obstoječih zakonodajah sveta ni zagrešil ničesar!"

"Kako ne?!"

"Dobri mož! Nikogar ni ubil, nikogar ni okradel!"

"Povzročal je nesreče!"

"To ni dokazano in ker ni, je vse te zločine zagrešil zgolj v najinih glavah. Čist je kot kristal. Vse, kar je storil, je bilo le to, da je izkoristil šibkosti ljudi. To se pravi njihova nagnjenja, strahove in želje!"

"Ali ni to zlo, ki vpije do neba?!"

"To ni nič. Dobri mož, nič ni naredil, saj je sleherni človek v končni fazi za svoja dejanja sam odgovoren. Ko sem to spoznal sem prišel do presenetljivega sklepa, da pravzaprav ni kriv nihče!"

"Po svetem pismu je kriv in to zame šteje!"

"To je dejstvo, s katerim se strinjam. Po višjih zakonih je pogubljen, toda po zemeljskih ni!"

"Toda kdo je ta človek in zakaj neki vse to počenja?"

"Moram povedati, da me to niti ne zanima. Vse, kar vem o svojih čustvih do njega, je to, da ga neizmerno sovražim. Slehera njegova poteza mi gre na živce. Prav tako sem tudi jezen na vse ljudi, ki mu podlegajo. Zasovražil sem tudi njih!"

"Toda gospod, ne bodite nespametni, saj od sovraštva nimate prav ničesar. Svet se mora izboljšati, sovraštvo nas bo vse skupaj še prehitro pokopalo. S sovraštvom v glavah poteka življenje prehitro, užitki postajajo trenutek in človek se prehitro izčrpa, ne da bi vedel, zakaj je sploh živel. Z ljubeznijo se življenje podaljša, užitki so raznovrstnejši in trajnejši."

"O, ko bi vedeli, kako zelo močno si želim tako živeti! Poln ljubezni in pozitivne energije v svojem srcu ... a tega enostavno ne zmorem več. V bistvu pa tega nisem bil še nikoli sposoben. Včasih sem sicer pomagal ljudem, vendar ne iz ljubezni do njih, marveč bolj iz neke notranje egoistične nuje, s katero sem abstrahiriral svoje nizkotne komplekse ..."

"Mislite, da niste malo preveč strogi s samim seboj?!"

"Še premalo strog sem do sebe dobri mož, toda četudi bi bil malo manj strog do sebe, bi to zelo malo pomagalo in imelo zelo malo smisla! Vse, kar vem in občutim, je dejstvo, da ga sovražim iz dna duše"

"Toda kako lahko nekoga sovražite, če ne veste, kdo to sploh je?"

"Prav zaradi tega ga tako neznansko sovražim!"

"Koga pravzaprav sumite?"

"Spoštovani, mislim da je igra končana in naveličan sem že tega pretvarjanja! Takšni ljudje, kot ste vi, ste uničili moje življenje!"

"Kako, takšni ljudje kot sem jaz?! Saj ne morete resno misliti, kajti tudi sam sem nesrečen!?"

"Tega Vam ne bom odkupil, namreč vi Satanov učenec se zgolj sprenevedate!"

"Satanov učenec?! Ali ste sploh še pri zdravi pameti?"

"Če Vas samo zagledam mi že postaja slabo in odločno Vam bom povedal, da nimate pravice delati dobrih dejanj in dokler bom živel, Vam bom to tudi preprečil! Ali ste me zdaj dobro razumeli?!"

"Potemtakem ste vi moj nasprotnik!?"

"Ne, daleč od tega, kajti jaz sem Vaš sovražnik!"

V. MOZAIK REDKIH OSEB

Prijatelj "Smola"

Imel sem prijatelja, ki se je venomer znašel med dvema navzkrižnima ognjema. Nič, prav nič se mu ni dalo pomagati. Karkoli je storil, je bilo zanj nekoristno in neprijetno. Očitno je bil takšen človek, ki je bil namazan s smolo. Vedno je potegnil krajši konec, čeprav ni bil nič kriv. Morda je bil preveč blagega in prijaznega značaja ali pa je morda bil enostavno rojen za to.

Njegovo tako rekoč bolezen je pozdravila zelo nenavadna prigoda:

Nekega prelepega sončnega dne se je sprehajal po mestu z namenom, da si odpočije od nenehnih razočaranj in stresov. Ko se je namenil, da bi se vrnil domov, je v daljavi zagledal dva psa, ki sta sedela nekako štiri metre narazen in se grozeče gledala v oči. Pes na levi strani je bil črn in zelo nizke rasti, medtem ko je bil drugi pravo nasprotje, saj je bil povsem bel in precej večji od prvega. Kanil je stopiti mednju, a že v tem trenutku ga je večji pes napadel, medtem ko je manjši pobegnil. Bil je tako prestrašen, da se je nemudoma ustavil. Veliki pes je še vedno lajal vanj, a ko ga je povohal, ga je pustil pri miru, tako da je lahko končno nadaljeval svojo pot. Navsezadnje se mu je zdaj še bolj mudilo domov.

Dva dneva po tisti njegovi nenavadni prigodi je šel moj prijatelj v banko, kjer je bil tam ustreljen od neznanega bančnega roparja.

Nevljudni Ludvik

Ludvika so mnogi ljudje poznali. Ni bil sicer pevec, kirurg, direktor, duhovnik ali župan mesta, saj je bil le čisto navaden uslužbenec v gostinstvu. Opravljal je delo receptorja.

Ljudje so ga bolj kot po poklicu poznali po njegovi izredni ustrežljivosti in pozornosti. Bil je prekomerno ustrežljiv do drugih ljudi in marsikoga je ob pogledu nanj prevzemala rahla živčnost. Nekateri ljudje so ga izredno cenili, medtem ko so ga drugi celo prezirali. Kakorkoli že, kljub deljenim mnenjem lahko trdimo, da je bil Ludvik nekaj posebnega.

Nekega deževnega dne je bil zmenjen z gospo srednjih let zaradi morebitne ženitve. Ko je ves premočen prišel na avtobusno postajo je opazil, da prav ta dan mnogo ljudi čaka na avtobus, ki je že

imel rahlo zamudo. Ludvika je malce skrbelo, saj bi že moral čez slabih deset minut biti na drugem koncu mesta. Ves srečen je bil, ko je v daljavi zagledal avtobus. Ko se mu je približal na dvajset metrov, je opazil, da je nabito poln. Le upal je lahko, da bodo nekateri potniki izstopili in da bo avtobus obstal tik pred njim. To se mu je tudi uresničilo, a od potnikov je izstopil le eden.

Ludvik bi lahko vstopil, vendar je poleg njega stala ženska z otrokom v naročju. Dal jima je prednost. Ko je ženska z otrokom vstopila je opazil, da je z njo še soprog in vest ga ni mogla pustiti ravnodušnega, tako da je spustil naprej še njega. Ko je naposled le mislil vstopiti, ga je ženska z otrokom prosila, če bi lahko v avtobus spravil še ostalih osem otrok. Tako je tudi storil in zakonca sta se mu iskreno in prisrčno zahvalila. Ob takšnih trenutkih je Ludvika vedno navdajal nekakšen blagi in prijeten občutek. Ko se je prebudil iz stanja psihične omamljenosti, je spoznal, da avtobusa ni več, tako da je šel žalostno domov.

Proti večeru je zazvonil njegov telefon in Ludvig je dvignil slušalko. Na drugi strani žice se je oglasila nepoznana ženska oseba, ki ga je oštevala kot mladega fanta z besedami:

"Vi ste nevezgajena in nevljudna vreča gnoj!"

Podobe, ki se širijo v našo smer

Vesolje je tako zelo veliko in tako zelo stisnjeno, da se ne ve, kje je začetek in kje konec.

Pravzaprav iskati začetek in konec tako velikega sistema ni niti smotno, saj ta nesmotnost predstavlja velike približke in s tem velikanske zablude. Začetek in konec je gibanje, ki preneha obstajati, če ni medsebojnih prepletov oziroma bojov med življenjem in smrtjo. Vsi Zemljani živimo v vesolju, ki ima obliko kocke. Poleg tega obstajajo tudi druga vesolja, ki so podobne strukture, in tudi takšna z različno.

Kot kristali se nekatere razraščajo v številne smeri, medtem ko druge razpadajo in iz njih nastanejo zgolj drobtine oziroma črepinje, ki potujejo proti kozmičnim svetlobam, da bi v tem okviru nadaljevale svoje bivanje. Naše sosednje vesolje je po obliki kocka. Njena oblika je pravilnejša od našega vesolja, saj je naše že bolj podobno valju. Ta vesoljni kristal se širi v našo smer, povsem pravilno in očitno nezaustavljivo. Iz tega bi lahko sklepal, da je to velikansko bivanje smotrnejše organizirano. To širitev preko različnih izhodnih energij mi Zemljani občutimo na najrazličnejše negativne načine, zaradi katerih se lahko upravičeno bojimo prihoda novega jutra brez sonca, brez toplote, brez barvitosti, brez trohice poprejšnje svojstvenosti. Preveč je ljudi na enoti

površine, preveč je vojn, čedalje manj surovin in preveč naraščajoče lakomnosti po udobju, preveč je kriminala, preveč ekoloških katastrof in preveč psihičnih bolnikov, saj te anomalije pojavnosti oblikujemo kot osebnostno in družbeno utesnjenost. Ta valovanja spreminjajo naš človeški rod, ki žal postaja samomorilen. Danes sem prepričan, da to delovanje ne poteka namenoma, ampak je predvsem rezultat samoumevnosti teh ogromnih vsebin gibanj.

Poskušam navezovati stike z vsemi možnimi civilizacijami tukaj in onstran kristala, predvsem bi želel priti v stik s civilizacijami iz drugih zgradb. Celih deset let sem hodil meditirat na najvišjo stolpnico mesta. Moje obnašanje je bilo povsem indiferentno, le vsakih petnajst minut sem zapiskal na svojo piščalko, s čimer sem naznanjal konec ali začetek sporočila. Ko mi je pa naposled le uspelo priti v stik z nezemeljsko civilizacijo sem se tako prestrašil, da sem padel v nezavest. Toda vedno znova sem poskušal in končno sem le imel srečo. Srečal sem vaju. Skrbi me za ta svet, ki zaradi naše nesposobnosti ali pa zaradi vaše sposobnosti želi propasti. Verjetno nimata pojma, kako dolgo sem čakal na ta trenutek. V glavi mi roji kopica vprašanj, na katera bi želel odgovore. Verjetno niti ne slutita, da prisotnost vaše civilizacije v sosednjem svetu na nek način jemlje dah nam ljudem. Vaši valovi različnih vrst od mikro, svetlobnih, zvočnih itd. neusmiljeno vdirajo v naš sistem, poln pomanjkljivosti in lukenj. Vaše psihične smeti, če jih sploh imate, se širijo v našo mrežo mišljenja. Vaša destruktivna hotenja v kolektivnem zavednem ali celo nezavednem nas polnijo z nasiljem in objestnostjo. Vaša stoletja brez vojn pomenijo za nas krvave obračune, ker naša civilizacija pač ni zmožna na bolj smotrni način premagovati svojih notranjih nasprotij. Včasih sem že razmišljal o tem, na kakšen način bi lahko vdrl v vaš sistem, a za tovrsten podvig mi žal manjka ustrezno znanje, in morda pa tudi globlja vera v to, da je takšen prehod sploh možen. Vesolje je eno samo valovanje, iz katerega se razraščajo nova. Za naša čutila in za naš intelekt je večina le-teh nezaznavna in nasploh nedojemljiva. Tudi tiste stvari, ki jih mi poimenujemo predmete, so za naša čutila trdna in oprijemljiva, vendar za neko drugo nezemeljsko civilizacijo zgolj nevidna in neslišna valovanja. Prepričan sem, da tudi v drugem predelu vesolja obstajajo inteligentna bitja, ki bi bila zmožna oziroma ustvarjena za to, da so dovzetna za naš sicer čudoviti svet.

Verjel bi vama, če bi mi rekla, da nam, ljudem ne želita nič hudega. Verjel bi vama tudi, če bi mi zatrjevala, da je pač tako veliki vesoljni svet ali Bog zgrajen, da ponekod pač neusmiljeno propadajo pomanjkljivi sistemi tudi zaradi medsebojnega učinkovanja. Rotim vaju, pomagajta nam. Rad imam ta čas, ta svet, vsako drevo, vsako hišo, vsakega človeka in zaradi tega dejstva iščem rešitev za vse nas. Ko se zjutraj zbudim, sem ves srečen, ko zagledam modro nebo, ko gledam za

kratek čas v sonce in pomislim, saj živim in hrepenim, vse okoli mene je živo. Misel na to, da bi se vse te čudovite stvari utegnile končati, me zelo mori.

Kljub številnim pomanjkljivostim vidim velikansko harmonijo v našem svetu, ki se giblje bolj v redu kot pa v neredu. Ta naš svet se spreminja in tudi prilagaja, zato nikakor ne morem in tudi nočem verjeti v jutro, ki naj bi izhlapelo v čopiču božje roke.

A če ta naš svet ni več potreben oziroma predstavlja moteči dejavnik za razvoj ostalega vesolja, potem moram z veliko žalostjo pristati na končnost, ki je posledica razraščujoče neskončnosti drugih valovanj s svojimi oblikami in vsebinami preteklosti, sedanjosti in prihodnosti v prostoru, ki diha in živi.

Naš svet bo postal zgolj prikrito ravnotežje; tehtnica ne zmore več zahtevne naloge gibanj ali medsebojnih učinkovanj. Kristal, v katerem ljudje živimo očitno ne zmore odpravljati vse pomanjkljivosti na dostojen, domiseln način. Mnogokrat sem se spraševal, kako to dela vaša civilizacija, kako to dela vaš velikanski kristal z osupljivo pravilnostjo delovanja. Morda se vama zdijo moje besede pretirane, a za moje pojme je vaš sistem popoln, sploh pa, če je zmožen izpodriniti naša hotenja, želje in strahove, nas usmerjati v nekaj, kar je prav možno, da nikoli ni obstajalo.

Vaša resonanca misli in dejanj bodo zapolnila naš svet, a naš svet je že tako poln, da je potreben nek ventil, nekakšna odprtina, skozi katero lahko uidejo negativna valovanja v drug svet in se tam morda predelajo v pozitivna nagnjenja vseh sodelujočih bivanj sredi verjetnih in neverjetnih časov in prostorov.

Vaša negativna valovanja torej ne samo, da oplazijo naš sistem, temveč ga na nek način tudi zapolnjujejo. Naš kristal pa ni sposoben vsa ta žarčenja pretvoriti v snop svetlobe, ki bi še dodatno oplajal čudovite svetove naše prave in iluzijske resničnosti. Morda se motim, a po eni strani bi celo želel, da bi bilo tako, a po drugi strani moj napuh tega ne dopušča.

Vaše podobe so zame grožnja, vaša spoznanja strup, zavedam se, da obstajajo tudi druga dvorna vrata, ki nas lahko pripeljejo do drugih resnic, v katere niti ne moremo in včasih niti nočemo verjeti.

Moje samoljubje ne dopušča, da bi bil izpodrinen, toda moja prisotnost v tem velikem organizmu

mi nenehno daje vedeti, da sem za druge svetove zgolj prašen delček, ki je pripotoval po svetlobi skozi različne kristale. Ko bi lahko samega sebe videl, kako in kam potujem, bi se samemu sebi zdel tako tuj, da se ne bi mogel prepoznati. Zdaj ko sem končno prišel v stik z vama, mi, prosim, svetujta, če le lahko, kaj lahko storimo. Prepričan sem, da nam Vaše podobe, ki se širijo v našo smer, želijo pomagati, da bi skladno živeli na skupni poti k resnici in Bogu.

Ko je Miha Avbret končal s svojim predolgim monologom, je bil tako izčrpan, da je na kavču nemudoma zaspal.

Viktor in Valter sta sedela v naslanjaču in debelo izbuljila oči, saj za kaj takega še nista slišala. Sploh Viktor ni bil kaj preveč navdušen, saj je bil mnenja, da je tovrstna bolna domišljija predvsem plod osebnostne nezrelosti in nesposobnosti prilagajanja okolju. Valter je bil povsem drugega mnenja. Izrazil je prepričanje, da se v teh besedah gospoda Avbreta skrivajo globoke in originalne modrosti. Po njegovem mnenju je gospod Avbret skrit genij, ki gnije v tem neuglednem družbenem prostoru polnem nerazumevanja, namesto da bi delal na kakšnem raziskovalnem inštitutu. Psihiatra sta se od bolnika oddaljila.

Ko se je gospod Avbret spet zbudil, je bil zelo srečen, saj se mu je zazdelo, da je končno le poslal svoje pomembno sporočilo v drugi svet in s tem rešil našega. Saj morda ga tudi je, kdo ve?!

Kot muha

Včasih se zgodi, da se človek naveliča živeti. V tavajočem popotništvu brez pravega smisla, lastne osebnosti težko prepoznamo. Iz začaranega osebnostnega položaja marsikdo izsili svoj predčasni življenjski cikel. Nekateri se odločijo za nekaj drugega. Tako denimo obstajajo ljudje, ki drugim zaradi lastne bede in brezupnosti želijo greniti življenje. Potem so tu še ljudje, ki so jim pri srcu bliskovite rešitve in sodnikovo palico vzamejo v svoje roke.

Andreas je bil mlad možakar, a življenja je bil tako zelo sit, da bi to bilo že nespametno zapisati. Vse, kar je slišal, vohal, okušal in še posebej videl, se mu je zdelo nečedno. Odločil se je, da sveta okoli sebe ne bo več gledal z običajnimi očmi, zato si je dal izdelati posebna perforirana očala. Nekaj časa je sicer trajalo, preden se je navadil gledati skozi številne drobcene luknjice, a ker je svet okoli sebe presneto sovražil, mu je ta podvig sorazmerno hitro uspel. Predvsem ga je zelo zabavalo

dejstvo, da mu soljudje niso mogli nesramno buljiti v oči, a on jih je lahko gledal, kot se mu je pač zahotelo. Če je želel gledati prijazno, je to storil, in če je bil slabe volje, je za temnimi perforiranimi očali skrival svojo temačno naveličanost. Skratka, ni se mu več bilo potrebno pretvarjati in zato je čutil pravicato olajšanje. Tudi vzdevek Muha, s katerim so ga okrasili, ga ni motil in četudi bi ga, tega ljudje ne bi mogli niti videti. Za očali so vsa čustva ostala skrita. Ko pa so postali tako hudobni, da so se mu začeli posmehovati z duhovitimi dovtipi kot npr.; " Hej, Muha, kdaj ti bodo zrasla krila ?!", se je pretvarjal, kot da tega ni slišal.

Dolgo časa je moral prenašati zafrkljive pripombe, a čez čas so se ga ljudje nekako navadili. Celo profesorji, ki so ga prvotno nameravali vreči s fakultete, predvsem zaradi nošenja teh nenavadnih očal, so ga pozneje imeli zelo radi, saj je bil Andreas sorazmerno uspešen študent novinarske smeri. Sicer je bil povsem normalnega obnašanja in če ne bi nosil tako nenavadnih očal, se sploh ne bi razlikoval od sovrstnikov. Ko se je našel kakšen posameznik, ki ga je vprašal, zakaj le nosi takšna nenavadna očala, mu je enostavno odgovoril, da pač zaradi tega, ker se je naveličal živeti. Marsikdo mu je še odvrnil, zakaj je potemtakem še med živimi, a Andreas je takšnemu radovednežu nemudoma zabrusil, da pač zaradi tega, ker mu srce še živahno bije.

Preteklo je kar nekaj let in Andreas je vztrajal pri svoji zadržti skeptični filozofiji življenja. A nekega dne se je na zabavi novinarskega društva zgodilo nekaj nenavadnega. S kolegom iz svoje stroke se je kar pošteno napil. Ko sta bila oba že kar precej vinjena, sta se odločila za presenetljivo stavo. Njegov kolega je trdil, da se bo Andreas znebil svojih očal, a on je seveda trdil nasprotno, toda v svoji vinjeni malomarnosti sta pozabila, na kaj sta sploh stavila. Proti koncu zabave je bil Andreas tako zelo okajen, da je nemudoma zaspal. Njegovi kolegi so mu sneli očala, nakar so veselo nadaljevali s pitjem. Zabava se je postopoma bližala h koncu. Ko se je prebudil, je šel domov. Ves utrujen, nasičen alkohola in tobačnega dima, se je kot stara cunjica vrgel v posteljo.

Proti opoldnevu se je prebudil in si pripravil zajtrk s sokom. Ko je dvignil rolete, se mu je svetloba zazdela prav nenavadna in oči so ga kar precej pekle. Vse to je pripisal prekomernemu veseljačenju. Še sreča, da si je prav ta dan vzel dopust. Umil si je obraz, noge, zobe, se obrisal, nakar je šel v mesto po nakupih. Zelo čudno se mu je zdelo, da je bila ta dan svetloba tako zelo močna. Ko je šel mimo prekrasnega vrta, polno čudovitih cvetlic, se mu je to jutro prikazalo v raznovrstnih barvah. Še pisani ptiči, za katere se sicer še zmenil ni, ga niso mogli pustiti ravnodušnega. Njihovo petje je bilo pravi balzam za njegovo napihnjeno glavo. Ljudje so se mu zazdeli prijetni in lepi. Ko je šel v trgovino, je prav užival ob pogledu na bogato založene police, prodajalke pa so bile nepopisljivo

priljudne. Nasploh se mu je zdel svet že kar preveč lep. Le kaj se je vendar zgodilo? To vprašanje ga je spremljalo še ves dan.

Ko je drugo jutro vstal, se je napotil v službo. Pred stavbo, kjer je bil zaposlen, je srečal nekaj svojih kolegov, med njimi je bil tudi tisti, s katerim je stavil v zvezi s perforiranimi očali in ta ga je tudi ogovoril:

"Pozdravljen kolega, vračam ti očala. Saj veš, malce šale mora biti!"

"Očala?!"

Andreas je bil ves začuden in hkrati pretreseno presenečen. Nataknil si je očala in svojemu sodelavcu sledil v notranjost stavbe. Ko je končal službo je šel proti domu. Polnih šest let je nosil ta nenavadna očala, ne da bi si jih vsaj enkrat snel, toda danes ...

Nenadoma si je skorajda strgal očala z obraza in jih vrgel v koš za smeti, ki je stal pred njegovo hišo. Zapel si je še pesmico in si morda pri tem mislil, da kot muhe navsezadnje naj gledajo le muhe.

Inovator

Ko boste na cesti zagledali možakarja, ki je močnejše postave, nižje rasti, intelektualnega videza in po pločnikih vseskozi nekaj išče, se nikar ne čudite. To je pač človek, ki na svoj način dojema življenje, saj živi drugače kot drugi. Ukvarja se z nabiranjem manjših in večjih odpadnih železnih delov, ki jih potem poskuša ponovno uporabiti in to večinoma v novi funkciji. Nenavadni možakar je namreč upokojenec in inovator. V svojem stanovanju ima pravcato skladišče starega železa od strojev, avtomobilskih motorjev, vijakov pa tja do zatičev in še bi lahko naštevali. Sprva so se mu ljudje posmehovali in njegovega početja niso resno jemali, saj so mu še sami dajali matice, vijake, manjše kovinske grede, odpadne hladilnike itd. Občinski možje so se tako zelo naslajali na njegov račun, da so ga prišli celo obiskat. Tako zelo od srca so se nasmejali, da so se skorajda valjali po tleh.

A inovator se ni pustil motiti, pridno je delal naprej, dokler nekega dne ni dobil pomembne nagrade. Izumil je posebno, naelektreno jekleno ploščo. Namen te priprave je v tem, da sprejme oziroma privlači hišni prah. Taka priprava lahko deluje tudi na podlagi sončne energije. Dobil je skromno

denarno nagrado in bil je po vseh časopisih. Prvi teden je užival v svoji slavi, a kakšna dva tedna pozneje je to drobno veselje kaj hitro splahnelo. Ljudje so postajali zavistni in nasilni. Nenadoma ga niso mogli več trpeti v svoji skupnosti, saj so se razširile govorice, da negativno vpliva na sostanovalce. Občinski možje so mu zagrozili, da ga bodo izselili, če bo še naprej učinkoval s svojimi motečimi delovanji. Ko pa je zahteval, da naj mu pojasnijo, s čim se je le pregrešil, so mu takoj zabrusili, da nima pravice spraševati, če nima možnosti, da bi dobil odgovor. Izpraznili so mu stanovanje in ga nagnali na cesto.

Inovator je bil ves žalosten, saj je zdaj izgubil še streho nad glavo. Najpomembnejše dele železa je vzel s seboj in si blizu kozolca naredil manjšo uto, kamor je zdaj skladiščil svoj smisel, svoje veselje. Delal pa je na prostem, pa če je sijalo sonce ali je padel dež. Ljudje so postajali nejevoljni in občinski ljudje so skorajda ponoreli, zato so ga prijavili policiji in ga ovadili zaradi potepušstva. Na policiji so bili mnjenja, da bi ga morali napotiti na pregled k psihiatru, kar so tudi storili. Psihiater je ugotovil, da je inovator hudo motena osebnost, obsedena z odpadnim železom. Napotili so ga torej v psihiatrično bolnišnico. A inovator se ni dal, saj si je že po dveh tednih tako opomogel, da je že spet začel zbirati in sestavljati, kar je bilo možno. Sprva so mu zdravniki poskušali to preprečiti, a ko so uvideli, da je možakar tako zelo vztrajen in neomajen v svojem početju, so ga končno pustili pri miru.

Inovator je požel še kar nekaj nagrad in v bolnišnici so že gledali, na kakšen način bi se ga lahko znebili, saj so končno uvideli, da ta veljak nekako ne spada v to okolje, zato so mu napisali odpustnico.

Inovator je bil spet brez strehe nad glavo. Zopet je začel pridno zbirati in sestavljati, saj si je v grmovju blizu športnega parka naredil hišico iz vej. Ubogi revež je staknil pljučnico in odpeljali so ga v bolnišnico. Zdelo se je, kot da bo vsak trenutek izdihnil, a nenadoma je dobil pošto od tovarne elektro gospodinjskih aparatov, katere glavni sedež je v Londonu. Odprl je kuverto, nakar je ugotovil, da so mu odkupili patent za privlačenje hišnega prahu. Kot da bi se zgodil čudež; naslednji dan je namreč že bil zdrav. Zdaj je imel toliko denarja, da bi si lahko kupil hišo in živel brez dela do konca svojih živih dni. Hišo je res kupil, toda še naprej je zbiral staro železo, hkrati pa uresničeval svoje bujne zamisli. Brez dela preprosto ni želel živeti.

Mnogi ljudje, ki so prej nanj gledali zviška, so začeli spoznavati, da so ga v preteklosti po krivici zapostavljali. Že od daleč so ga pozdravljali s skesanim nasmehom, inovator pa jim je vljudno in prijazno odzdravljajal. Včasih je s kakšnim celo spregovoril. Za zamero res ni imel časa, saj je imel v mislih že novi projekt.

Njegov naslednji izum je bil zares briljanten, kajti izumil je pihalni hladilnik, zelo inteligentne konstrukcije in zelo enostaven za uporabo. Mestni ljudje so bili zelo navdušeni nad to genialnostjo in so ga hvalili na vse možne bujne načine. Pihali in pihali so tako dolgo v ta stroj, dokler jim ni postajalo vroče.

VI. DRUŠTVA 21. STOLETJA

Pletilci besed

Pred dvema mesecema sem se preselil v prav čedno mesto, ki ni ne majhno ne veliko. Vedno kadar sem se sprehajal po njem, sem pri vodometu "Duševnega miru" zagledal gručo ljudi, ki je brez vidnejšega cilja postajala okrog njega. Malce pozneje se je ta skupina vedno urno razkropila v različne smeri. Na prvi pogled so ti ljudje bili videti precej različni. Nekateri so bili čednega videza, drugi manj. Medtem ko so bili nekateri zelo lepo oblečeni, so drugi dali prednost delovni obleki. Prav ta preočitni kontrast je vzbujal vso mojo pozornost.

Nekega dne sem bil tako radoveden, da sem se skorajda razpočil kot preveč napihnjen balon in zato sem nekomu iz te skupine enostavno sledil. Možakar je bil nizke rasti, plešast in oblečen v precej uničeno "banduro", ki jo je samo še božji čudež skupaj držal. Zavil je v trgovino z delikatesami. Prodajalka ga je prijazno pozdravila in on je vljudno odzdravil. Očitno ga je poznala. Tudi sam sem šel v trgovino. Možakar z delovno obleko se je sestal s še petimi gospodi. Dva izmed njih sta bila oblečena kot klošarja, povsem neurejena. Ostali trije gospodje pa so bili zelo urejenega videza. Pri izmenjavah besed sem bil priča bolj izobraženemu načinu komuniciranja. Če sem iskren, moram priznati, da sem jih komajda kaj razumel; kot da bi govorili v meni nepoznanem jeziku. Ko so gospodje zapustili trgovino, sem jim previdno sledil. Malce mi je namreč postajalo vroče pod petami, saj sem se navsezadnje začel spraševati, s kom imam opravka. Razglabljal sem o vseh mogočih možnostih. Predpostavljal sem, da bi lahko bili prostozidarji, verski fanatiki ali pa satanisti. Vsekakor ribiči ali pleskarji niso bili, kajti o tem dejstvu sem bil popolnoma prepričan.

Po nekajminutni hoji sem se znašel izven mesta. Zagledal sem sorazmerno veliko hišo, v katero so ti možakarji vstopili. Ko sem nekaj trenutkov pozneje prispel do vhodnih vrat, sem na njih zagledal tablo z nenavadnim napisom: "Društvo pletilcev besed."

Ne da bi potrkal, sem stopil v hišo. Bil sem precej presenečen, ko sem zagledal kar precejšnje število ljudi. Preštel sem število miz in ugotovil, da jih je bilo deset in za vsako so sedeli po trije ljudje. V tem društvu so bile očitno le tri ženske, ki so bile skupina zase. Čeprav sem stal kot spominski kip sredi sobe, me nihče ni niti opazil. Malo pozneje sem stopil po sobi sem in tja, da bi se pozanimal o vsebini njihovega početja. Sedeli so pri mizi, vsak od njih je imel pred sabo list papirja. Vsi so bili zatopljeni vase in pravo veselje jih je bilo opazovati. Iz njihovih delovanj nisem bil sposoben razbrati, kaj pravzaprav delajo, zato sem nekoga iz skupine, ki je sedel pri vhodnih vratih, vprašal, kaj počnejo, vendar mi je le nemo odkimaval. Na majhen papirček je nekaj napisal in mi ga stisnil v roko. Na njem je pisalo, da naj počakam kakšni dve uri.

Ker sem bil tako zelo nesramno radoveden, sem bil pripravljen počakati tudi deset ur. Usedel sem se na prazen stol, in se vsake toliko časa živčno premaknil sem ter tja. Nekaj časa sem škilil na levo in nekaj časa na desno stran, a razumel nisem ničesar. Vse, kar sem lahko iz vsega tega razbral, je bilo, da so ti ljudje nekako razčlenjevali besede in jih potem med sabo morda povezovali. Ko sta minili ti dve neznosno dolgi uri, me je možakar, ki mi je napisal listek, končno ogovoril. Vprašal me je o razlogu moje motnje. Povedal sem mu, da sem po naključju prišel semkaj in da me strašansko zanimajo naloge društva in ali je možno biti njihov član.

Odgovoril mi je, da se v tem prostoru dobivajo dvakrat na teden po dve uri, kjer se ukvarjajo z razčlenjevanjem posameznih besed, ki jih potem poskušajo med sabo smiselno povezovati. Vsaka skupina šteje po tri člane, tako obdela po tri različne besede in je zaključena celica, ki je ločena od drugih. Povedal mi je tudi, da je možno biti član takrat, če kandidat izpolnjuje predvsem dva glavna pogoja. Prvi pogoj je, da mora biti kandidat obrtnik, drugi pogoj je ta, da mora v to društvo vključiti še dva obrtnika, tako da lahko sestavi skupino. Med drugim mi je povedal tudi to, da so ta klubske prostor kupili že pred dobrimi šestimi leti, a se od takrat število članov ni bistveno povečalo. Bilo je sicer mnogo začetnih navdušencev, vendar je večina od le-teh sorazmerno hitro omagala.

Ko sem ga zaprosil, naj mi obrazloži, kaj pletenje besed sploh je, mi je ves ponosen in hkrati miren odgovoril: "Vsak član tega društva se ukvarja s svojo besedo v okviru svoje skupine. Lahko je to pojem iz vsakdanjega življenja, iz svetega pisma, umetnosti, znanosti ali pa iz obrtne stroke. Bistvo tega početja je v tem, da po tej poti besedo razgradijo in jo s tem spoznavajo do precejšnje podrobnosti, nakar jo povežejo z neko drugo, ki jo preučuje drugi in tretji član te skupine!" Navedel mi je celó enostaven primer:

Veter - Most - Trgovina

zrak - povezava - živila

hitrost - prepad - hišna oprema

gibanje - vlak - igrače

narava - promet - tovornjaki

voda - reka - gumijasti čoln.

O ko bi vedeli, kakšne povezave nastanejo, bi se zagotovo prijeli za glavo. Svojega sogovornika sem nadalje še vprašal, le čemu se s tem ukvarjajo. Povsem samozavestno in prostodušno mi je odvrnil:

"Krepijo se naše medčloveške vezi, v besedi se naučimo globine misli iz življenja znotraj in zunaj nas. Naučimo se sorazmerno hitrega povezovanja različnih misli iz različnih panog, tudi obrtnih in s pomočjo tega dosežemo svoj notranji mir. Počutimo se močni, zdravi, blaženi, ljubljani in človeško popolni!"

"Toda, gospod, ozirajte se na to, da ste vsi obrtniki, od tega početja, mislim, da nimate materialne koristi, kajne?"

"O, mladi mož, zelo se motite. S tem ko se krepijo naše medčloveške vezi, ko se izpopolnjuje naše znanje o različnih področjih življenja, postajamo tudi na finančnem nivoju zelo uspešni! S pletenjem besed oziroma misli si spletamo svojo svetlo prihodnost in o tem dejstvu smo vsi neomajno prepričani. V prihodnosti nas čaka bogastvo v obliki denarja in duševnega miru, ki je osnova za zdravo in smotrno življenje!"

Iz ust dozdevnega skrajnega materialista takšnega odgovora nisem pričakoval, zato sem to društvo ves zamišljen in hkrati presenečen zapustil. Po eni strani sem bil navdušen, da na svetu obstajajo takšni odlični ljudje, po drugi strani pa sem občutil rahlo žalost, da sem umetnik in ne obrtnik ter žal ne srečen član njihove sredine.

Odmev prihodnosti

Povsem na robu mesta obstaja urad, ki ne napoveduje prihodnosti, temveč zadovoljuje druge radovedne strasti tudi marsikaterega veljaka. Strankam so za nekaj tisočakov pripravljeni povedati, kakšno bi bilo njihovo življenje, če bi se v preteklosti odločili drugače kot so se. Posel cveti in večina ljudi gre iz urada zadovoljnega srca.

Herbi s svojim življenjem ni bil zadovoljen, čeprav mu na prvi pogled ni ničesar primanjkovalo.

Imel je čudovito ženo, prekrasne otroke, veliko in lepo hišo, sorazmerno dober avto in zanimivo službo. Kljub vsem ugodnostim je začutil, da mu nekaj manjka. Počutil se je preveč poprečnega in včasih ga je zelo zamikalo, da bi bil znanstvenik ali še raje kakšen umetnik. Biti drugačen, veličasten, moder in nad vsemi poprečnimi smrtniki, tako si je predstavljal vlogo umetnika. Ko je prvič slišal za urad, ni prav nič okleval, da bi šel tja, čeprav samo iz gole radovednosti. Ženi ni povedal nič, saj ga tako ali tako ne bi mogla razumeti. Bila je namreč neomajnega prepričanja, da je njen soprog v vlogi zakonskega moža in očeta povsem srečen, tako da o njegovi skriti želji ni prav ničesar vedela.

Ko je Herbi potrkal na vrata urada, se je iz notranjosti sobe oglasil prijeten ženski glas, da naj vstopi. Ko je vstopil, je spoznal, da je to bila tajnica. Tajnica ga je najavila predstojniku in le-ta ga je zelo prijazno sprejel:

"Lepo pozdravljeni gospod ..."

"Oprostite, sem Herbi Meh!"

"No, gospod Meh, kaj Vas je pripeljalo k nam?"

"Nisem zadovoljen s svojim življenjem!"

"In? V kakšnem pogledu?"

"Zanima, me kakšno življenje bi imel, če se ne bi oženil in bi postal slikar?"

"Gospod Meh, verjetno se zavedate, da je to izredno kompleksno vprašanje, ki zahteva daljši premislek. Prosil bi Vas za osnovne osebne podatke, za barvno fotografijo in za barvno fotografijo vašega rojstnega kraja."

"Ali res vse to potrebujete?"

"Da, gospod Meh!"

"Ali bi Vam smel vse te stvari prinesiti jutri?"

"Lahko, gospod Meh! Uradne ure so od desete do šestnajste!"

Poslovila sta se nadvse prijazno. Herbi je zapustil stavbo in se podal proti domu. Tam blizu ceste pa je zagledal klop. Nekako ga še ni vleklo domov, zato se je nanjo usedel. Ves utrujen si je z dlanmi pokril obraz. Poleg njega se je usedel precej upadel moški poznih srednjih let. Zakašljal je, nakar si je prižgal neko smrdljivo cigareto. Kot da bi se spomnil, da je nekaj pozabil, je ogovoril Herbija in mu ponudil cigareto. Herbi je bil nekadilec, zato je ponujeno zavrnil. Neznanec je spregovoril:

"Srečen človek ste, gospod, ko niste suženj tega civilizacijskega absurda, te zavožene miselnosti, ki namesto da nagrajuje, kaznuje po delčkih in sveti s svojo varljivo lučjo z namenom, da prižgemo temo, ko stopimo vanjo!"

"Srečen? Pravzaprav bi lahko bil."

"Lahko bi bili?! Če Vas prav razumem, bi lahko bili tudi nesrečni, a mislim, da nimate namena za slednjo odločitev."

"Kaj pa Vi veste o teh stvareh!?"

"Prav nič, gospod, le dovoljujem si pripomniti, da sem nesrečen človek, a moj namen je biti srečen. Sprašujem se, kdo od naju je v prednosti; ali vi, ki trdite, da bi lahko bili srečni in nesrečni ali jaz, ki trdim, da sem nesrečen, vendar bi rad bil srečen? Kdo od naju je bližji sreči? Ali vi, ki se nahajate v sredini, ali jaz, ki se nahajam na spodnjem robu?"

"Veste, moja težava je v tem, da se počutim preveč poprečnega. Rad bi bil nekaj posebnega, vendar se zavedam, da tega nisem sposoben. Zanima me, kako bi bilo, če bi živel kot svobodni umetnik? Kaj bi bilo, če bi se v preteklosti glede nekaterih stvari odločil drugače?"

"Zanimivo, zelo zanimivo! Kot umetnik pisane besede Vam lahko s svojega zornega kota zatrjujem, da sem želel in hotel biti drugačen, toda danes spoznavam, da želim biti tudi podoben množici, a volja me oddaljuje od nje! Torej, gospod, če hočete Vaše povprečno življenje spremeniti, morate imeti posebno voljo; če namreč gojite zgolj željo, je Vaša povprečna volja morda močnejša!"

"Zanimivo življenje! Najprej grem na urad, kjer naj bi mi povedali, kako bi bilo, če bi bilo drugače, grem proti domu, zagledam ob robu ceste klop, kjer me ogovori človek, ki pooseblja način življenja, o katerem često razmišljam. Celo domišljam si, da bi si želel tako živeti. Ko temu umetniku prisluhnem, pa ugotovim, da sem končno rešen svoje posebnosti in da svojo povprečnost obožujem!"

"Zelo sem vesel, da sem Vam lahko pomagal, kajti odmev prihodnosti pomeni čudež vesolja!"

"Odmev prihodnosti? Kaj pomeni to?"

"To ne pomeni nič drugega, kot Vaš notranji glas iz preteklosti in sedanjosti, ki ga zaslišite od nekoga drugega v prihodnosti!"

"Zveni zelo zanimivo! Ali se ne bi mogla midva o tem ob prijetni kavici natančneje pogovoriti?"

"Pravzaprav to ne bi bila slaba ideja, vendar sem pa povabljen na pogovor, na katerem ste vi že bili!"

VII. ČUDAŠKI ZAKLJUČEK

Veliko slavje

Ni dolgo tega, ko so bili v hotelu Panorama zbrani zelo nenavadni ljudje. Vsakdo od njih je dobil nenavadno vabilo. Vsi so se mu odzvali, saj jim je bilo obljubljeno, da bo hotel prevzel vse stroške pod pogojem, da ostanejo v njem dva tedna. Ko so se vsi zbrali v glavni avli, jim je direktor hotela velel, da naj se usedejo in pazljivo prisluhnejo. V roki je imel kar nekaj popisanih listov, a preden je z njih kaj prebral, je vsem zaželel dobrodošlico in ob tem izrazil upanje, da se bodo imeli lepo.

Ko je vsakogar na kratko predstavil, so gosti bili zelo začudeni, saj je prišlo na dan mnogo osebnih skrivnosti. Marsikdo od njih je v tem videl precejšen razlog, da postane rahlo nezaupljiv, medtem ko so nekateri drugi menili, da ni razloga za preplah in da se bodo pač zastonj napojili in najedli. Vendar, ko jih je turistični vodič povabil na kratek sprehod po gozdu, so kmalu vsi pozabili na vse prejšnje dvome. Predajali so se svežemu in dišečemu zraku, žvrgolenju ptic in blagim zvokom žuborečega potočka. Turistični vodič jim je začel razkazovati naravne in kulturne znamenitosti te pokrajine. Med drugim jim je razlagal, kako so pred mnogimi desetletji tod potekali divji boji in da je ta zemlja bila precej prepojena s krvjo. Pokazal jim je tudi različna drevesa, ki so ali zaradi svoje lepote ali zaradi svoje visoke starosti odstopala od drugih. Toda sredi razlage ga prekine Enigmatik s prav nenavadnimi besedami:

"Oprostite, gospod, da vas tako neokusno motim, toda pravkar sem dognal, da boste jutri oblekli zeleno srajco!"

"Gospod, verjetno želite biti duhoviti, vendar o tem niti približno nisem razmišljal!"

"Jaz tudi ne, vendar sem to kljub temu opazil. Skratka, popolnoma vseeno je, ali ste razmišljali o tem ali ne, kajti kljub temu jo boste jutri oblekli."

"Prej si bom oblekel rjavo srajco, kajti zelena barva mi sploh ni všeč!."

"Kljub temu še naprej trdim, da boste hoteli jutri obleči zeleno!"

"Vi kar govorite! Jaz vztrajam pri rjavi!"

"Zakaj ne priznate?"

"Nimam kaj priznati! Vi očitno spadate med tiste vrste ljudi, ki mislite, da vse veste, zato vam povem enkrat za vselej, da se boste jutri lahko na lastne oči prepričali, da bom oblekel rjavo srajco!"

"Zdaj se lahko tako širokoustite, ko sem vam povedal, kaj ste nameravali jutri obleči!"

"To nima nič s tem. Rjava je pač moja najljubša barva!"

"Preden sva začela ta pogovor, ste mislili drugače!"

"Nisem mislil drugače in navsezadnje nimate pravice, da se vtikate v moje osebne zadeve!"

Pomirjevalec ju vljudno prekine, nakar spregovori:

"Predlagam, gospoda, ker ta pogovor nikamor ne vodi, da se vrnemo nazaj v hotel."

Podtikovalec ogovori Pridnega uradnika povsem tiho, skorajda šepetaje:

"Ali vidite, kako se ta možakar slini. Takšni so najslabši človeški primerki. Tovrstni ljudje se sprenevedajo že tako zelo, da sami sebi verjamejo!"

"Če kaj sovražim, so to hinavci, svetohlinci in homoseksualci. Gospod, vedite, da je danes petek!"

"Kaj pa to lahko pomeni?"

"Ne mi govoriti, da tega ne veste, saj to bi morali vedeti! To pomeni, da imam na sebi svojo modro trenirko!"

"Samo to?!"

"Ne samo to! Tega mastnega dečka, ki se ima za mati Terezijo bom malce potipal, in to bliskovito!"

"Bliskovito?!"

Pridni uradnik stopi do pomirjevalca in ga brez izgovorjene besede enostavno udari po nosu. Kri brizga kot iz vodovoda. Ko si Pomirjevalec naposled le nekako zaustavi krvavenje, užaljeno izdavi:

"Le zakaj ste to napravili?!"

"Poslušaj, ti mastnež! Če želiš nadaljnja navodila, vstani in se zravnaj kot mož, pa jih boš nemudoma dobil!"

Pomirjevalec želi vstati, saj dejansko pričakuje, da bo dobil korenit in pošten odgovor na svoje zastavljeno vprašanje. Turistični vodič vsaj približno sluti, kaj se utegne pripetiti, zato poseže vmes:

"Gospoda, mislim, da je le boljše, da se vrnemo nazaj v hotel!"

Pridni uradnik sprva ne kaže pretirane želje, da bi sledil temu predlogu, a se naposled le odloči za vrnitev v hotel. Brez izgovorjene besede počasi hodijo, dokler ne prispejo. Najprej še gredo v svoje sobe se osvežit, nato se zberejo v salonu, kjer vabijo udobni fotelji. Vsak si naroči pijačo po želji. V desnem kotu sedi graditelj hiš, nasproti njemu pa Rudi Vrednik. Oba pijeta žgano pijačo in se dokaj sproščeno pogovarjata. Nasploh o prejšnjem prepiru ni ne duha ne sluha. Zdi se, da se vsi gostje kar dobro zabavajo. Graditelj hiš ob prijetnem pogovoru gradi svojo hišo iz lepenke. Še dve, tri podrobnosti in bo gotov. Nenadoma Rudi Vrednik spregovori:

"Gospod, ne morem se znebiti občutka, da Vas nekaj hudo skrbi.!"

"Nič me ne skrbi!"

Vešče nadaljuje svojo gradnjo.

"Lahko bi vas pa skrbelo!"

"Oh, ti časi so že zdavnaj minili!"

Ob teh besedah konča svojo hišico. Zelo lepa je in na obraz se mu zariše sled najglobljega zadovoljstva. Še Rudi Vrednik je ves vzhičen, toda nenadoma Graditelj hiš z vso silovitostjo udari po svojem vrhunskem izdelku. Rudi Vrednik zaprepadeno vzklikne:

"Ojej, kaj vas je obsedla Luciferjeva trobenta!? Zakaj ste to storili?! Zakaj je niste raje meni podarili?"

"Kakšno olajšanje! "

"Olajšanje?! Nekaj tako lepega ste uničili! Nikakor vas ne morem razumeti in povem vam, da se še meni srce trga!"

"Boljše jaz kot nekdo drug!"

"Kako to mislite?!"

"Tako kot sem povedal!"

"Tako zelo ste se trudili pri izdelavi, a tako hitro ste jo uničili!"

"Pa jasno. Če ste počasni pri eni stvari, ste pač hitri pri drugi. Takšna so življenjska pravila."

"Dovolite mi, gospod, da se umaknem v svojo sobo, kajti to je preveč za mene!"

Rudi Vrednik od omizja odide trdno odločen, da bo šel v svojo sobo in enostavno pozabil na ta pripetljaj. Nenadoma se nečesa domisli. Sredi stopnic se obrne in se počasi vrne v salon, nakar prisede h Graditelju hiš. Lahko bi rekli, da je postal nekam zasanjan, saj tudi njegov glas tako zveni:

"Rad bi vam nekaj predlagal. Čutim, da ste sicer izvrsten človek, vendar nekoliko razočarani v svojem življenju. Zato bi vam predlagal neke vrste kupčijo. Preden bom to storil, vam bom povedal svojo najslajšo skrivnost."

"Najslajšo skrivnost?! Upam, gospod, da se vi morda ne ukvarjate s podobno dejavnostjo kot je moja. Sicer pa kar povejte, saj so moja ušesa že nastavljena!"

"Da hodim v knjižnice in se potem doma posmehujem drugim ljudem, ste že izvedeli na krajši predstavitvi. Vendar nihče ne ve, kako to delam in to je do sedaj bila skrivnost. Namreč izdelujem lutke, ki so podobne obiskovalcem knjižnic in zaposlenimi v njih!"

"Zakaj pa to počenjate?"

"Ti moji izdelki so nekakšno orodje, s katerim se posmehujem vsem tem ljudem, ki jih srečujem na svoji življenjski poti."

"Toda kaj imate od tega?"

"Predvsem me to zabava! Še nikoli se nisem vprašal, čemu vse to počenjam. Verjetno iz dolgočasja."

"To je vaša najslajša skrivnost?! No ... kakšne vrste kupčije ste mi mislili predlagati?"

"Prvi človek ste, ki sem mu to povedal in povem Vam, da se počutim zelo olajšanega! Želel bi Vam predlagati, da bi midva svoje izdelke nekako zamenjala. Če so vsi vaši izdelki tako lepi, kot je bil današnji, se mi zdi enostavno škoda, da nekaj tako lepega enostavno uničite."

"Hvala, gospod za te iskrene besede. Že leta nisem imel priložnosti, da bi se z nekom prijateljsko pogovarjal, saj me svet že dolgo več ne pozna. Živim osamljen. Toda če malo pozorneje premislim, se mi vaš predlog zdi kar dober. Pravzaprav bi jutri že lahko začela z menjavo!"

"Žal teh svojih izdelkov nimam s sabo, saj jih ne nosim naokrog. Lahko pa vas povabim na svoj dom, hkrati bi vas pa prosil, da teh lutk nikomur ne pokažete. Dal vam bom svoj naslov in če le lahko, me obiščite."

Na manjši listek napiše svoj naslov. Graditelj hiš vzame listek, nakar se odpravita v jedilnico. V drugem kotu salona sedi večina nenavadnih gostov, ki se nenehno sprašujejo, čemu neki jih je nekdo povabil in to za cela dva tedna. Nekateri so nezaupljivi, medtem ko drugi gostje trdijo, da ni razloga za preplah in da je enostavno treba uživati vse tiste ugodnosti, ki se nudijo. Natančnež je bil mnenja, da je potrebno bolj kritično gledati na okoliščine, saj po njegovem mišljenju ni verjetno, da bi bil nekdo tako zelo pritisnjen, da bi prevzel vse te stroške za vse te ljudi in to za tako dolgo obdobje. Ker so njegovi argumenti za večino prisotnih izredno tehtni, jih mnogi vzamejo za svoje. Postajajo nekako nezaupljivi, zajedljivi in morda celo rahlo agresivni. Prav to vzdušje je zelo ugodno za Podtikovalca in za Povzročitelja nesreč. Podtikovalec drugim pripoveduje o filmu, ki so ga snemali po literarni predlogi Agathe Christie z naslovom "Deset majhnih indijanskih kipov". Skupina turistov je šla na safari in vedno ko je bil en kipec razbit, je nekdo umrl. Druge je oblivala kurja polt, ko so do konca poslušali to zgodbo, saj so se nekako začeli bati, da bi se jim kaj podobnega ne zgodilo. Čedalje več gostov je začelo verjeti, da za tem prijaznim vabilom stoji neki psihični manijak. Le Dobrotnik se je tovrstnemu mnenju upiral. Verjel je pač v to, da je svet dober in da ni potrebe razmišljati o črnem možu, ki se kratkočasi z zlimi dejanji, toda ostali mu niso hoteli prisluhniti, saj jih je strah venomer prepričeval o nasprotnem.

Po večerji so šli v kraljestvo pravičnega počitka. Razen nekaterih izjem so gostje izredno slabo spali. Obsedenka je pravzaprav že od prihoda semkaj poskušala nadlegovati Ustrežljivca, vendar jo je on s svojo ustrežljivostjo spravljal ob živce. Začela je že razmišljati o tem, na kakšen način bi se mu lahko maščevala. Njena neomajno močna želja, da bi ga osmešila, je bila tako velika, da je vso noč tuhtala, kako neki bi to izvedla. Sandri in Metki, ki sta bili članici društva pletilcev besed, je potožila o tem ustrežljivem možakarju. Ker je bila Lada tako zelo prepričljiva, sta tudi onidve sklenili, da bosta Ladi pomagali razjeziti Ustrežljivca. Domenile so se, da bodo njegovo

ustrežljivost poskušale tudi izsiliti na razne možne načine. Nastavljale bi se mu pred vrati, tako da bi jima moral dati prednost, izmenično bi vrgle na tla kakšen predmet, tako da bi ga Ustrežljivec moral pobrati. Večkrat bi mu potarnale, da so brez denarja, tako da bi jim moral on posoditi, vendar mu ga ne bi nikoli vrnile. Skratka, na gospoda Ludvika so prežali zelo naporni dnevi.

Bilo je proti jutru, ko so gostje šli k zajtrku. Na prvi mizi levo od vrat je Inovator našel nenavaden listek z napisom, ki ga je vsem prisotnim glasno prebral:

"Natančnež si bo zlomil roko!"

Vsi so bili začudeni nad tem nenavadnim sporočilom, le Natančnež se je na to nekako hudomušno odzval, saj je navsezadnje on bil tarča boleče napovedi. Vzkliknil je, da je to velika neumnost in se umaknil v svojo sobo. A kako je bil neprijetno presenečen, ko je bila njegova soba vsa razmetana. Nočne omarice so bile prevrnjene, postelja je bila razparana, vsepovsod je ležalo perje, voda iz kopalnice je prodirala v spalnico, tapete so bile odlepljene, na čudoviti perzijski preprogi so bile fekalije. Natančnež je bil ves iz sebe. Sprva je le buljil z odprtimi usti, malo pozneje se je začel zelo močno razburjati, saj ga ni moglo nič bolj razkačiti kot nered. Hodil je, skorajda tekal je po hodniku sem in tja, a ko se je odpravil po stopnicah navzdol, je eno zgrešil in padel. Od bolečin je tako zelo zakričal, da je pritekel celo direktor hotela. Inovator je pregledal Natančneža in ugotovil, da si je ubogi revež zlomil ne samo roko, temveč tudi nogo.

Vsi so bili prestrašeni, saj se je napoved le uresničila. Natančneža so odpeljali v bolnišnico, kjer so mu desno roko in levo nogo dali v mavec. Ko se je vrnil v hotel, je drugim začel razlagati, kakšno srečo v nesreči je imel, saj bi se lahko celo ubil. Drugi gostje so mu prikimali. Natančnežu nikakor ni šlo v glavo, kdo neki mu je razmetal sobo, saj je, ko je šel na zajtrk, še bila v zelo urejenem stanju. Podtikovalec je povedal, da se je nenavadno sporočilo uresničilo, vendar mu je Pridni uradnik zabrusil, da ni čisto tako, saj si je žrtev poleg roke zlomila še nogo, kar pa v napovedi ni bilo omenjeno. Toda drugi so se strinjali z ugotovitvijo, da je do nesreče pač prišlo in da so Podtikovalčeve besede povsem na mestu. Njegov sum je bil po mnenju drugih utemeljen, saj se morda le kakšen psihični manijak poigrava z njimi. Dobrotnik se seveda ni strinjal s to ugotovitvijo, a ker je bil v svojem stališču povsem osamljen, je raje utihnil. To pa je prišlo zelo prav Podtikovalcu, saj je že razmišljal o tem, na kakšen način bi lahko vso krivdo prevalil nanj.

Povzročilec nesreč je bil zelo zadovoljen, saj je bil uspešen. Podtikovalec je bil zelo radoveden, saj mu ni šlo v glavo, kako neki se je njegova napoved tako zlahka uresničila. Povzročilec nesreč mu je izdal skrivnost. Povedal mu je, da so pikolovski ljudje zelo vajeni reda. Nemudoma se razburijo, če nek predmet ni na tistem mestu, kamor sodi. Ko pa je človek razburjen, je tudi izredno ranljiv. Že najmanjši dodatni dražljaj iz okolice lahko povzroči nekontrolirano reakcijo. Ker je bil Natančnež

pred padcem priča napovedi, da si bo zlomil roko, dodatni dražljaj ni bil niti potreben. Povzročilec nesreč je še dodal, da je povsem dovolj, če poznaš osnovne značilnosti nekega človeka.

Podtikovalec je že razmišljal o tem, kako bi se lotila naslednjega projekta. Povzročilec nesreč je menil, da je Ustrežljivec najbolj idealen primerek za naslednjo operacijo.

Ustrežljivec ni imel niti ene mirne minute več, saj je moral kar naprej pobirati stvari, ki so jih ženske namenoma vrgle na tla. Ko so nekateri moški videli, kako to gre, so se še oni pridružili tej kruti igrici. Proti večeru, ko so se odpravili proti spalnicam, je ustrežljivi Ludvik potožil gospodu Vredniku:

"O, tako sem utrujen. Še nikoli nisem bil tako vljuđen in tako zelo ustrežljiv kot danes!"

"Jasna stvar, prekomerna ustrežljivost utruja!"

"Če bi mi to včeraj povedali, vam ne bi verjel, vendar moram po današnjem dnevu priznati, da se mi kar vrti."

"No, kar pojdite spat in zapomnite si: bodite malo manj ustrežljivi!"

"O, kako rad bi to dosegel, a nikakor ne morem iz svoje kože!"

Enigmatik, ki je prisluhnil pogovoru, je nemudoma povzel besedo:

"Vi se boste spremenili, in to korenito, ker se boste morali. Če se ne boste, vas lahko doleti zelo huda nesreča."

"Kako to mislite?!" sta presenečeno skorajda zakričala gospod Vrednik in gospod Ludvik.

"Ko opazujem vsa ta dogajanja, prihajam čedalje bolj do zaključka, da se zopet pripravlja nekaj nečednega. Ne želim nikogar po krivici obdolžiti, zato bom o svojem sumu molčal, toda gospod Ludvik, svetujem vam, da ste pazljivi!"

"Gospod, le čemu me zdaj ustrahujete?!"

"Daleč od tega! Želim vam le povedati, da nekateri ljudje niso dobrega srca in so sposobni sočloveka pahniti v največjo nesrečo! Torej, gospoda, lahko noč!"

Enigmatik je odprl vrata svoje sobe, nakar je izginil za njimi. Tudi ostali so šli spat, vendar tudi to noč ni nihče mogel zatisniti očesa. Vsi so bili vznemirjeni, v strahu pred nečim, kar bi lahko poimenovali nevednost. Podtikovalec in Povzročilec nesreč tudi nista spala, saj sta snovala svoj novi načrt. Celo noč sta se le peklensko smejala. Sandra in Metka sta razčlenili besedi soba in stopnice. Ko je že bilo najmanj deset strani popisanih, sta prišli do zaključka, da je soba lahko tako zelo povezana s stopnicami, da nered v sobi lahko identificiramo z hojo po stopnicah, kjer lahko v mislih mimogrede zmanjka kakšna stopnička. Menili sta, da je Natančnej prav zaradi tega dejstva padel in si zlomil roko in nogo.

Bilo je proti jutru, ko so vsi gostje šli k zajtrku, vendar spočetka ni nihče črnil kakšne besede. Potem so se začeli spraševali, le kdo jim poskuša greniti življenje, toda pravega odgovora ni bilo. Pomirjevalec je bil raje tiho, saj se je bal ponovnega izbruha Pridnega uradnika, Obsedenka je kar naprej spuščala predmete na tla, tako da jih je moral ustrezljivi Ludvik pridno pobirati. Dobrotnika ni želel nihče poslušati, saj je večina povabljenecv menila, da prav on stoji za vsemi temi slabimi pripetljaji, tako da se je Dobrotnik ponižno in užaljeno hkrati umaknil v kot jedilnice. Graditelj hiš je začel z novo gradnjo hiše iz vžigaličnih škatlic in se sploh ni spuščal, v reko bučnih in jedkih besed. Rudi Vrednik je v roke vzel knjigo in zelo pogrešal knjižnico. Nekako se je naveličal tukajšnjega bivanja. Pridni uradnik je bil tako zelo živčen, da je kar med zajtrkom skočil v svojo sobo po svojo bojno trenirko, kljub dejstvu, da ta dan ni bil petek. Enigmatik je Inovatorju povedal, da bo zašel v rahlo ustvarjalno krizo, kar pa mu ni bilo povšeči, zato sta se začela prepirati. Natančnež je bil sila nejevoljen, saj je bila miza vsa razmetana, vendar ga nihče ni slišal. Podtikovalec in Povzročilec nesreč sta bila najbolj zadovoljna, saj je bilo to ozračje idealno za njune načrte. Ko je že kazalo, da bo prišlo do velike eksplozije, se je iz zvočnika nenadoma oglasil prijeten ženski glas, ki je Podtikovalca in Povzročitelja nesreč poklical, da naj prideta v njeno pisarno, ki je na vrhu te stavbe. Podtikovalec in Povzročitelj nesreč nista niti za trenutek oklevala, saj sta se takoj odzvala temu prijaznemu klicu. Ko sta prispela do njene pisarne in zagledala njen obraz, sta bila zelo presenečena, saj sta pričakovala žensko mladostnega videza, ta ženska pa je bila že kar v letih. Povabila ju je v urad. Vstopila sta. Starejša ženska je spregovorila: "Pravzaprav sem se želela razkriti šele po dveh tednih, vendar moram priznati, da sta mi vidva pokvarila veselje." Podtikovalec je začudeno izdaval: "Pokvarila veselje?! Kako je to moč razumeti?" "Draga moža, povzročila sta prepir in celo nesrečo, česar niti najmanj nisem načrtovala!" "Nesrečo?!" je začudeno kriknil Povzročitelj nesreč. "Gospa, mislim, da se motite!" je še dodal Podtikovalec. "Gospoda, mislim, da ni smotrno, da bi karkoli zanikala. Vse, kar se je tu v tej hiši dogajalo, je posneto na video - trak." "Posneto na video - trak!?" sta se peklenščka prestrašila. "Tako je, gospoda!" "Kaj boste zdaj z nama?" je proseče spregovoril podtikovalec. "Če mi bosta obljubila, da ne bosta ničesar več namestila in da bosta do večerje molčala o pravi vsebini našega pogovora, vama obljubim, da bom prizanesljiva!"

Povzročitelj nesreč in Podtikovalec sta ji seveda za sveto obljubila, da se bosta neomajno držala dogovora. Po tem pogovoru sta se malce nejevoljno umaknila iz pisarne. Obema je bilo žal, da sta se morala odpovedati svojemu načrtu, ki sta ga kovala celo noč, toda ker sta se bala, da bodo njune nečednosti prišle na dan sta se držala dogovora. Ko sta prišla v jedilnico, so se ostali gostje še vedno silovito prepirali. Na kosilo ni nihče prišel. Vsi so ostali v svojih sobah.

Proti večeru se je po zvočnikih zopet zaslišal prijeten ženski glas, ki je vse goste pozval, da naj se udeležijo svečane večerje. Približno ob devetnajsti uri je bila vsa pisana družčina zbrana v jedilnici. Ko so se vsi udobno namestili na svojih sedežih, je prišla starejša dama in jih lepo pozdravila:

"Spoštovani gostje, lepo Vas pozdravljam in zelo mi je žal dosedanjih pripetljajev, ki so bili plod neprijetnih naključij. Pravzaprav sem se Vam mislila šele po štirinajstih dneh razkriti, a ker sem preko video kamer opazila, da je postalo ozračje preveč jedko in napeto, sem se odločila, da skrajšam ta rok."

"Toda zakaj ste nas sploh povabili gospa in čemu ta skrivnostnost?!" jo je vprašal Enigmatik.

"Sem izredno bogata in osamljena ženska, ki goji zelo nenavaden konjiček, kajti ukvarjam se z zbiranjem čudakov!"

Kraj: Žalec
Samozaložba: Karl Petrič
Leto: 2025
Ilustracije: Karl Petrič
Spletna izdaja : (1,88 Mb)
Lektoriranje in pisec spremnega besedila dr. Anton Šepetavc
ISBN 978-961-91595-4-5 (PDF)